

اینو ہم خدا خوشے؟

عمران فریق

اینو ہم خدا خوشے؟

عمران فریق

شیوان ادبی کاروان ڈاک نوشکی بلوچستان

اینوہم خدا خوشے؟

(براہوئی افسانہ غاک)

عمران فریق

شیوان ادبی کاروان ڈاک نوشکی

اینو ہم خدا خو شے؟

عمران فریق

حقاک خوندیؤ

بہا	۵۰۰ رُپئی
کڑوک	۱۰۰۰
سال	۲۰۱۸ء
کمپوزنگ	الجمیل کمپوزنگ سینٹر کوئٹہ 0300-3898601
ملنگ ناہند	بلوچ اسٹیشنری، عیسیٰ چاہ اسٹاپ نوشکی
	جان بک اسٹال منان چوک جناح روڈ کوئٹہ
	ارسلان بک سیلرز میزان چوک کوئٹہ
پریس	یونائیٹڈ پریس سیٹھ اسماعیل روڈ کوئٹہ
چھاپفوک	شیوان ادبی کاروان ڈاک نوشکی بلوچستان

پنٹ

’’ہمولمہ غا تا پنٹ ہرا فتا خنک تِین، اِسٹوپ او دیگ دانا تا موثل آن دیرِ مسُّر۔‘‘

’’ہمو باوہ غا تا پنٹ ہرا فتا دُوک پاٹ کرساپِت او کوٹو ر آن پُر مسُّر۔‘‘

’’ہمو گودی تا پنٹ ہرا ہچ تینا دُوی تے استعمال کننگ کتور۔‘‘

’’ہمو مار تا پنٹ ہرا اُرانا فکراٹ تین کن زندگی کننگ کتور۔‘‘

ہموراج نا پنٹ ہرا وخت ئس ننا اُستا تے ہُشک،

وخت ئس اوڑکن ننا اُست ہُشنگک۔‘‘

مہشون

ریکی ناوارث

لمہ وطن بلوچستان نا کاٹم ہمیشہ فخر آن بڑزاارے کہ اونا اولاد اک ہمیشہ ہر شعبہ ٹی تینا حقے ادا کرینو۔ ہندن نوشکل کنا پھلا وطن بلوچستان نا ہمو جاگہ ئے کہ ہر میدان ٹی تینا مٹ تینٹ مسُّنے ۔افغانستان نا بارڈر آ بھلا خشک انگا ریگستان ڈاک اگہ اسہ نیمہ غان ہمیشہ ڈکال نا گواچی مسُّنے ولے ایلو نیمہ غان دہنو اولاد ودی کرینے ہرا فک لمہ وطن بلوچستان ناخن تا دیدہ غاک شمار مریرہ۔اسہ دانشور ئسے ناقولے کہ ہمیشہ دنیا نا بھلا بھلا تہذیباک ریگستاناتے ٹی وجود ٹی بسُّنو۔ بالکل ہندن کنا ریگستان ڈاک براہوئی نا بھلا کلاسیکل شاعر ریکی نا لمہ وطن منگ نا ہم اعزازے دُوی کرینے، ریکی ہرانا لافانی آ شاعر

اینو ننے دے دیگرے

پھگہ نوا وارس برے

نا اینو ہم مٹ و بدل اف۔ کنا خشک انگا ڈاک شاعر بشام ئے ودی کرے۔تیمور ئے ودی کرے۔ڈاک ناڈغار تینا آزادی ناپرّک غازی محمد مراد نادتر نا خوشبوے خنا۔ہندادھرتی ٹی غازی علی دوست تینا جانے لمہ وطن کن ندر کرے۔ڈاک نا ریگستان مولانا محمد افضل مینگل ئے ودی کرے۔مفسر قرآن مولانا اختر محمد مینگل، شیخ الحدیث حضرت مولانا

عبدالباقی لہڑی سابق ممبر اسلامی نظریاتی کونسل پاکستان' قاضی محمد ہارون مینگل' پروفیسر مولانا حاجی محبّ اللہ مینگل اوپین چندی پنی آ عالم ادیب' دانشوراتا لمہ ئی آ ڈغارئے۔

داڈیھ اوڈغار قومی او کلاسیکل شاعرریکی ئے پیدا کرے ہندن ریکی ناپد ہم دا ریگستان اینو اسکان ادیب وشاعر پیدا کرسا بنگے ۔داورناتے ٹی شیخ عتیق حسرت' بابل شاد' صمد مینگل' سید خان دانش' حفیظ مینگل اوپین چندی پنی آ ورنا ادیب وشاعراک اواراریر۔ ہرا وختا ڈاک نا ورنا انگا شاعراک شیخ عتیق حسرت اوایلو ورناتا کماشی ٹی شیوان ادبی کاروان ئے جوڑ کریرتو ڈاک نا علم وادب نا دنیاٹی داگچینو گام ئس مس۔شیوان ادبی کاروان چنکو وخت ئسے ٹی ادبی دنیاٹی بھلو پن ئسے نا خواجہ مس۔ ہندن چنکو وخت ئسے ٹی چندی کتاباتے شینک کرے۔

ورنا انگا شاعر' ادیب' افسانہ نگار عمران فریق ہم ہندا کاروان' ڈیھ اوڈغار نا پنی وَ قلمکار ئس ارے۔داکان مُست اونا گچینا شاعری نا کتاب ''کرّ وٗ'' شینک مس۔ ہرا ادبی دنیاٹی بھلو پن ئس کٹا۔ای تینٹ براہوئی ادب نا طالب علم ئس اریٹ۔ ہندن بحثیت استاد براہوئی ادب ئے کالج نا شاگرداتے خوانفنگ نا ذمہ داری ئے ہم ادا کننگ اُٹ۔ ہنداوجہ غان براہوئی ناہر کتاب ے خواننگ کنے آ فرض ارے۔

کنے پانگا کہ عمران فریق افسانہ غاتا کتاب ئس لکھننگ ٹی ئے۔ ہراڑا کنے تبصرہ ئس لکھنگ نا حکم تننگا۔ یقین کیرے بھلو وخت ئس ای داوجہ غان دا افسانہ غاتے خوانتوٹ کہ اینو پھگہ ہر بندغ شاعری او افسانہ لکھنگ کیک دا ہم ہندن رسمی وَمَنہ مہرنا قصہ مرور۔ ولے ہراوخت ای اونا اولیکو افسانہ ئے خوانا ٹ تو کنا جنداوٹی ڈب ہلکُٹ۔ ولدا کل افسانہ غاتے داخہ شوق اٹ خوانا ٹ کہ کنے خبر ہم متو۔تینٹ ای تینا اُست اٹ

پاریٹ کہ یقین بفک کہ داچٹکا عمر نا عمران فریق داخہ جوانو افسانہ تخلیق کرینے۔ بس اُست اٹ عمران ئے شاباشی تسُّٹ۔

براہوئی زبان ٹی افسانہ نویسی نا مُچا عمر بیرہ شصت سالے۔ براہوئی افسانہ نویسی ۱۹۵۶ء آن شروع مس۔ ولے داٹی ہموو خت پختگی بس ہراوخت ۱۹۸۰ء آن پد براہوئی ادب ٹی ورنا تا جوانو کھیپ ئس بس۔ اولیکو وار براہوئی ادب خصوصاً شاعری او افسانہ ٹی پوسکنی وجدت بس۔ براہوئی افسانہ غاتا اولیکو مجموعہ ''انجیر نا پُھل'' ہرا کہ ڈاکٹر تاج رئیسانی نا لکھوک اس۔ داکان پد براہوئی ٹی افسانوی مجموعہ غاتا شائع منِنگ باقاعدگی اٹ شروع مس۔ ہندن زُو براہوئی افسانہ ہم ایلو زبان تا افسانہ غاتے تو ہم گام وہم کوپہ مس۔

عمران فریق نا دا افسانوی مجموعہ ئے خوڑتی اٹ ہُننگان پد قارئین تے خبر مریک کہ واقعی براہوئی افسانہ بھاز تر ندی اٹ تینا منزل کن روان ئے۔

ہرا حد اسکان عمران فریق نا افسانہ غاتا نوشتہ نا فنی تعلق ارے کنے او ٹی افسانہ نا مُچا فنی ضرورتاک نظر بسُّر۔ اونا فسانہ غاتے ٹی پلاٹ، کردار، مکالمہ، منظر نگاری، کلائمیکس بھاز جوانی اٹ نظر بریک۔ عمران فریق نا افسانہ غاتا باروٹ پاوہ کہ اونا افسانہ غاتا کلائمیکس ہنداخہ تجسس ارے کہ قاری اونا افسانہ غاتے ٹی ڈب ہلیک۔ ولدا کلائمیکس نا انتظار ٹی بے صبر مریک۔ آخر ٹی کلائمیکس ہندن مریک کہ قاری یکدم مچہ حیران مریک او سوچ ٹی تمک۔

عمران فریق نا افسانہ غاتے ٹی تینا وطن، تینا مِش، ریک، تینا ڈاک تینا نوشکی او تینا بلوچستان نا خوشبو تالانے۔ اونا افسانہ غاتا کردار، زمان او مکان ہم اونا زیباء انگا سرزمین لمہ وطن ارے۔

بس آخرٹی ہنداخہ پاوہ کہ عمران فریق ناافسانہ غاک براہوئی ادب ٹی بھاز گچینو افسانہ ئس اریر۔ مونی فیصلہ قارئین تینٹ کرور۔

کنار یکی، بشام، قیصر خان، رحیم دادناڈغارسنٹ اوبانجھ وخت ئس متنے۔ ریکی نا ادبی وارثاک اینوہم اوناپدےتور ینو۔ بلکہ براہوئی ادب داورناتے آناز کروئے۔

دعا کیوہ کہ اللہ پاک کناوطن ناچُتائےعلم وادب ناروشنو مینارئس جوڑکے۔ کنا دعاک عمران جان کہ مسُّنو اومرور۔

غلام دستگیر صابر
اسسٹنٹ پروفیسر (براہوئی)
گورنمنٹ کالج نوشکی

راج ئنا خن

ملک او دھرتی نا رکھ ہمو وخت اسکان مریک ہراتم اسکان بارڈر آ سپاہیک سلوک مریرہ۔ ہندن قوم ٔ زبان نا رکھ ہم وخت اسکان مریک ہرا وخت اسکان ہمو قوم او زبان ٹی حساس انگا بندغاک اوڈر دخوروورنا ساڑی مرے۔

زبان لمہ مریک اولمہ نا خدمت ٹی جنت نا وعدہ ہم ارے۔ ہرکس نا تینا اسہ جتاؤ خدمت نا وڑ ڈول ئس مریک۔ انتئے کہ نا لمہ ئی آ زبان ہنجی ملاسے۔ او ہر پہلو آ دیر خوائک۔ چندی ورناک داکوشش ٹی لگانو کہ زبان ناملاسی کم مرے۔

او فتے ٹی چنکو وخت ئسے ٹی اسہ بھاز بھلو پن ئس عمران فریق نا ہم ارے۔ عمران فریق براہوئی زبان نا بے مٹ آ شاعراتے آن اسٹ ارے۔ اوخواجہ اسہ بھاز گچینو انداز ئسے اٹ افسانہ نگاری کننگہِ۔ ای دعویٰ اٹ داپاننگ کیوہ کہ عمران فریق اولیکو وار براہوئی ادبے افسانہ نا حقیقی دروشمے تننگہِ۔

خواجہ عمران فریق صاحب نا داکان مُست ہم کتاب ئس ''کرّو'' ناپنٹ چھاپ مسُّنے۔ ہرا مخلوق ٹی بھاز بھلو پذیرائی ئس خنا۔ ''اینو ہم خدا خوشے؟'' اوفتا ارٹمیکو کتابے۔ اینو ناعمران فریق کنا پھگہ نا کسرشونی کننگہِ۔ داحقیقت اٹ اسہ کسرشون ئسے نا اسہ گچینو لائخی ئس سرپند مننگ کیک۔

عمران فریق نا دا کتاب ٹی کل افسانہ غاک بیست وُشش اریر۔ ہر افسانہ مجبور کیک کہ کنا عنوانے نوشتہ کروے گڑاس افسانہ غاک کنے حقیقت اٹ نوشتہ کننگا مجبور کریر دہنکہ ''تینا' مٹھائی' دروت' مشاعرہ' سردارنا شار' آخریکو خط' ٹپو''۔

''تینا'' نی آ افسانہ ٹی او بندغا تا تینا بندغاتے بے غرضی ناویل ئس مونا ہیسُنے۔ ''مٹھائی'' ٹی غریبی نا اسہ ہندنو درشانی ئسے ہر ابلوچستان نا ہر اڑمیکو چٹا ناخن ٹی نظر بریک۔ ''دروت'' بلوچ راج نا اسہ ہندنو ویل ئسے آ نوشتہ ئے ہر اچندی ورنا انگا مسن تا خونے کرینے او کرسا بننگہِ۔

''مشاعرہ'' افسانہ اسہ ہندنو سرحال ئسے آ نوشتہ ئے کہ داٹی ننا فکر او ننا غیرت نا نیام نا جنگ ئسے۔ ''سردارنا شار'' ٹی بلوچستان نا ہمو کل خلق آ تا بھلاویل ئے ہر اخلق آن شاری مسُّر وے او فتا ملاسی' لنگڑی' او فتا زندگی نا طرز بدل متو۔ ''آخریکو خط'' ننا دا دورنا ہمو غمے کہ داٹی بھاز اکردارا تا اصلی دروشم مونا بریک۔

دافتے آن بیدس ایلو کل افسانہ غاتا پلاٹ ہنداوڑ بلوچستان ٹی مروکا ویلاک' بلوچ راج او بلوچ قوم نا ہموڈُ کاتے آ نوشتہ وُ ہر افتے ٹی قاری تینا یا تینا خڑک نا بندغ ئسے نا عکسے ضرور خنو۔ فریق نا دا افسانہ غاتے ٹی خصوصاً ذالبولاتا باروٹ بھاز گچینی اٹ نوشتہ کرینے۔

کنے یقینے ننا راج نا ہر قاری دا افسانہ غاتے تون بھلو وخت اسکان سفر کرو۔ فریق نا دا افسانہ غاتے ٹی پلاٹ' قصہ' وحدت تاثر' نقطئی عروج' اسلوب' سرحال' ذاتی تجربہ' مشاہدہ' کردارنگاری او اوناانداز بیان ننے بھاز زیبائی اٹ نظر بریرہ۔

دافتے بیدس افسانہ ''مہر' احساس' کنا چالاک'' براہوئی افسانہ غاتے ٹی جتاوَ رنگ ئس ہم ہیسُّنو۔

کنے یقینے کنے آن باردا افسانہ غاک قاری تے ہم بھاز دوست برور۔ عمران فریق واقعی دالائخ ارے کہ ہر افسانہ کن خصوصی دادکڑزک۔

ہراتم قاری داکتاب نا افسانہ غاتے خوانا تو اوہم ساعت ئسے کن تین تون سوچ خلواو آسمان ناپارہ غاہُر واوتین تون پارو ''اینو ہم خدا خوشے؟''

اللہ تعالیٰ آن خصوصی دعا کیوہ کہ فریق جانے بھلو عمرئس ایتہِ۔ صحت نصیب کے تا کہ عمران فریق جان تینا بے وس آ مخلوق نا خدمتے کننگ کے۔

شیخ عتیق حسرت مینگل

مرکزی چیئرمین

شیوان ادبی کاروان ڈاک نوشکی

اُستا تا مجلس

زندگی نا ایہُن ہزار ہاڈیفنیشن آکو۔ ہرانسان تینا نظر' نظریہ' سفر' خیال اوسوچ نا حساب اٹ زندگی ئے بیان کیک۔ ای ہمو بندغ تو اتفاق کیوہ ہرا زندگی نا باروٹ پارہ کہ ''زندگی اسہ بے بہاؤ نعمت ئسے۔ ہراٹی انسانک تین تو رشتہ تفرہ۔ ہراٹی چنا تالمّہ باوہ تون' ہراٹی اِیڑ نا ایلم تون' ہراٹی اِیڑ نا اِیڑ تون' ایلم نا ایلم تون رشتہ ئے۔ ہراٹی ایلمی نا رشتہ ئے ہراٹی سنگتی نا رشتہ ئے ہراٹی لحاظ نا رشتہ ئے' ہراٹی احساس نا رشتہ ئے' ہراٹی مارا وسٹرنا نیام اٹ اُستا تا خڑکی نا رشتہ ہم ارے۔ ہراٹی اَرغ اوزائیفہ نا رشتہ ہم ارے۔ ہراٹی ہندنو رشتہ ہم ارے ہرا فتے پن اف۔ ہراٹی داکل رشتہ غاتے پختہ اوسوگو کتنگ کن مہر' اخلاق' بھروسہ' اعتبار' وفا' خلوص' جوانی' عزت' احترام' پردہ پوشی' رازداری' محبت' احساس' کمک' بخشش ناوڑ انگا لفظاک بنیادی آ کاریسے کیرہ''۔ انسان لمّہ نا پھڈ آن لحد نا مشتے اسکان ہندا زندگی نا پنجرہ ٹی زند تیر کیک۔ دہنو انسان ئس اف کہ او دا پنجرہ غان پیشن مرے او آزاد مرے۔ دا نا آزادی ہموتم مریک ہرا وخت انسان تینا کاوکوں آن تمّے' اونا پڑہ غاک بارّزا او نا نت آسیک کٹّے۔

اسہ پنجرہ ٹی منگ آن بغیر ہم انسان آتا زندگیک اسہ وڑ افّس ہرانا سوبے بھازاک بخت' نصیب' مقدرنا پن ایترہ ولے ای داگڑاغان سختی اٹ اعتراض کیوہ انتئے کہ بخت اسہ بندغ ئسے نابدمنگ کیک' ارٹ نایا منٹ ئسے نا۔ مچا قوم اوراج نا بخت مقدر خراب خوار منگ تو کپک۔ ہنداخاطران ای برملا انکار کیوہ کہ دا نیمون اسہ بھاز ضعیف ؤ نزورو نیمون ئسے ہرادے ہچو دلیل ئس اف۔

اصل اٹ زندگی نا ہراتم پنجرہ تیار مس تو ہر بندغ تین کہ تینا کنڈان اسہ درگہ ئس کرے او تینا تب' تینا وڑ تینا سوچ ڈول نا مطابق زندگدریفنگ نا بنائے کرے۔ مدان مدان تنیائی ناویل آن پنجرہ ٹی رہینگوکا ہر بندغ تینا مزاج فکرنا وڑنا بندغ تین تو اوار کرسا کرے او ہنداوڑ مرسا مرسا اسہ بندغان اِرا بندغ' ارٹ آن مسٹ او آخر اسہ خاہوت ئس مسّر ولدا اسہ قوم ئس ولدا تالان مرسا چندی قوم جوڑ کرے۔ آخر داکل اسہ راج نا باتی مسّر۔ دا بدبختی ایلو بندغاتے تو ہم مس ولے ایلو فتے تو کنے کاریم اف ای فقط تینا اونما بدبختی نا ہیتے کیوہ۔ ہراکہ دا پنجرہ ٹی بروکا ننا راج نا اولیکو بندغ اس۔ دانا سوچ ہنداس کہ اونا راج ٹی کاٹم ئس مرے ہرانا پن سردار مرے ایلو کل اونا حکم و اونا فیصلہ غاتا مرید مریر ولے دیرے سما اس کاٹم نا اِسپاراک کاٹم نا زمغ مریرہ۔ داراج بیرہ ہموفتائے مرے ہرا نرینہ ا۔ و ذالبولاتے داراج ٹی قدر مف حالانکہ داگڑا ناورندی کنے دا اسکان ملتو کہ دا ذالبول آتون نفرت کروکاک امرگیرام کریر کہ او دیر آن ودی مسّنو یا بلکہ اوفتا نفرت بیرہ ذالبولاتا دوئی' اُست و دماغ آتون اس۔ ایکان او ذالبول آتا زیبائی' حسن' اوفتا بدن تیان نفرت کتورہ۔ خیر داگڑاے ای تینا ذہن او گمان آن کننگ اٹ بلکہ حقیقت دا وڑ اف۔ ولے گپ ہنداس کہ او ذالبولاتے بیرہ تینا حوس او چرکاتا سلنگ کن توریرہ یا اوفتے آن نرینہ ودی کننگ نالالچ آن۔

پنجرہ نا داکنڈ ہراڑے ای بھلن مسّٹ ذالبولاتا ہچو حیثیت ئس الّو۔ داڑے ذالبولاتا زند اُراتا روفنگ، دلاّ تا پرکننگ، نپاد آتا شاغنگ ترشاغنگ، تین اوتندور آتے لگّفنگ، ارغ بسنگ، گڑوکننگ، ساہدارتے بےئ تتّنگ اوساںبنگ، پاٹ چمولی کننگ، لاب کننگ، چناتے ہُڑفنگ، تینا نرینہ غاتا مراد وحکم تے پوروکننگ اٹ تیر مسّکہ۔ داڑے ذالبول سوچ خلّنگ کتّو کہ۔ داڑے ذالبول اُست آن کاریم ہلننگ کتو کہ۔ داڑے ذالبول کل ناموناخنگ کتو کہ۔ داڑے ذالبول بیرہ ہوغنگ کریکہ او ہم کچ اٹ۔ داڑے ذالبول سوچ خلنگ کریکہ ولے بیرہ تین تو۔ بھازاک داپارہ کہ داذالبول آتا حق مسُّنے اوفتا کاریم مسُّنے ولےسوال داودی مریک کہ انت اوفتا حقاتے ٹی بیراہندا گڑا نوشتہ اس یااودنیا نا ایلو ذالبولاتے آن جتا اسّرہ یااوفتا نرینہ غاک بےاحساس وجان بڈ اسُّرہ۔ ہیت ہرا مرے گپ دائس کہ او فک خوار وذلیل اسرہ۔

اسہ وخت ئس ہندن مس کہ ای گوازی کرسا کرسا پنجرہ نا داکنڈ ان ایلو کنڈ اسر مسّٹ۔ ہراتم داپوسکنا راج او اونا باقی تے خناٹ تو کنا ہوش پرینگا ای حیران مسّٹ کہ اسہ پنجرہ ٹی اِراجتاؤ منظر اِراجتاؤ زمان امر مننگ کیرہ۔ داڑے ذالبولاتا اسہ جتاؤ مقام اودنیا ئس اس۔ داڑے ذالبولاک سوچ خلّنگ کریرہ، تینا اُست ناہیتاتے کتّنگ کریرہ، داڑے ذالبولاک تیز آن مخنگ کتّنگ کریرہ، داڑے ذالبولاک زندگی کتّنگ کریرہ، داڑے آزادی نا ماحول اس، داڑے کس کس آ مسلط الّو، داڑے کس کس نامحتاج الّو، داڑے ذالبولاک زالبولی آزات آن خلیتورہ، داڑے ذالبولاتے طلاق ناہڑزالّو داڑے ذالبولاتے چناتا غم الو۔ او علم تخرہ قانونے پہہ مسّرہ اودین آن واقف اسُّرہ۔ ذالبول ناحقاتے آن واقف اسّرہ اوفتا نرینہ غاک ہم داگڑاتا علم تخارہ۔ کنکہ داماحول دانا بندغاتا زندبیرہ اسہ عبرت ئس اس۔

اِی ہراتم داڑے مسننتے مخنگ آخناٹہ تو کنا ذہن ٹی یکدم کنا خلق نا مسن تا خشک انگا جوڑک بسُّرہ۔ اِی دافتے آزادی آخناٹہ تو کنے کنا غلاماک یاد بسّرہ' اِی دافتے آسودئی آخناٹہ کنے کنا خوار انگا اِیڑ او ایلمک یاد بسّرہ' دافتا دنیا کنکہ اخس خوشی ئس اس او کان زیات اے جہان کنکہ پریشانی او ویل ئس اس۔ کنے پیرا نگا تا نیم تہارا نگا خنک ہو غفیرہ' کنے ورنا تا دڑوک انگا چہرہ غاک گلوّتی کریرہ' کنے مسنتا سوچ کروکا خنک بیمسرک کریرہ کنے باوہ غاتا ڈڈّا نگا دوک' لمّہ غاتا ترخوک انگا پوس پاداک بے تغ کریرہ۔ اِی دا جہان ئے خنپر وسٹ تو داخہ ناشاد متوٹہ۔ اِی ارمانی متوٹہ۔ اِی دا مخلوقے خننگان مست ہندا سوچاٹہ کہ مچا دنیا نا راج آن بارے۔ مچا دنیا ننے آن بار خوارے۔ مچا دنیا ننے آن بار مخک' ننے آن بار ہوغک' ننے آن بار میش نا ہِنیگ آخوش مریک او جڑوک نا کہنگ آناشاد مریک۔ اِی سوچاٹہ کل دنیا نا مسنک ننا مسننتے آن بار چڑہ دسک نا کاریم کیرہ چنا بھلن کیرہ۔ اِی سوچاٹہ کل دنیا نا ذالبولاک ننا نیاڑی تے آن باربس لیپ جوڑ کیرہ او مسن تا برام کن زرمچ کیرہ۔ اِی تو سوچاٹہ کل دنیا نا ریفہ غاک پیسہ کن یا توچ ترڑرہ یا ملک آتے ٹی خواری کیرہ۔ اِی تو دنیا نا کل ورناتے بیروزگار سرپند مسُّٹہ۔ اِی تو سمجھاٹہ کہ دنیا نا کل چناک گُرڑ دوٹی ٹافی سے کن ہوغیرہ۔ کنے انت سما اس دنیا داوڑاف۔

داراج او سماج ٹی بھلن مرساتینا راج کن خڑینک شولسا کنے ہچ درک لگتو کہ امر او ہراوخت کنا تہہ ٹی اسہ پین بندغ ئس ودی مس۔ اِی سئی وڑٹ درست ہم کننگ کتوٹ اوانت ئسے۔ بندغ ئسے یا بیرہ اسہ توار ئسے ولے داخہ علم مس کنے کہ اسہ ادب آن تعلق تخو کو فکر ئسے۔ ہرانا پنے آخرای ''فریق'' تخاٹ او اونا سنگت جوڑ مسُّٹ۔

اسہ دے شام نا اذان آن گڈ اِی او فریق میدانی سے آتو لوک مجلس کننگ اسُّن

کہ فریق کن توصلہ کرسا پارے ''عمران! ای نیت کرینٹ تینا براہوئی ادب کن اسہ جوانو افسانہ غا تا کتاب ئس نوشتہ کیوٗ''۔

ای اونا داہیتان بھاز خوش مسٹ کہ او افسانہ نوشتہ کیک او ہم براہوئی یعنی نا مخلوق' اوفتا زند' اوفتا ڈکھ او و ویل اوفتا خواہش اوفتا ضرورت آتا ترجمانی ئے کرسا جتاؤ رنگ ایتک۔

''داتو بھاز گچینو گپ ئسے'' ای خوشی آن بشخندہ کرسا پاریٹ۔

''بلکل کنا ساہ ای براہوئی ادب نا دادورے ایجاذ' تجربات نا دور جوڑ کیوہ۔ ای تینا افسانہ غاتے ٹی پوسکنی ہتیوہ۔ ای تینا خوانوکاتے اسہ جتاؤ دنیا' جتاؤ سماج ئسے نا دیدار کرفیوہ''۔

فریق نا داہیت کنے زرئس مونجا کرے ہراڑن ای مونے پرفسا پاریٹ ''فریق! ای نا داپوسکنی او براہوئی ادب نا خیرخوائی نافکر آن بھاز خوش اُٹ و لے تینا افسانہ غاتے ٹی نی جتاو پلاٹ' جتاؤ ویل' جتاؤ ندارہ' جتاؤ کردار' جتاؤ لہجہ ہتنگ نا ہراہیتے کنٹ اُس ای داڑن انکاری اُٹ۔۔۔۔۔۔''۔

کنا گپ کٹّتوسس کہ فریق نیام آ کنا ہیتے کاٹ کرسا پارے ''ایلم! نی انت وجہ سے آن انکاری اُس؟۔ نی ہم ہندا خواسہ کہ ننا خوانوک مچ زند ہمو کردار' ہمو مکالمہ' ہمو ندارہ' ہمو اسہ ویل تون اختہ مرے۔ ہمو اول ناہیتا تا خوانگ کن پوسکنو کتاب ملے' ہمو مست ناگڑاتے ٹی تینا زندگی نا بے بہا آوختے پوک کیک؟''۔

''فریق جان! ای ناداہیت تون اتفاق کیوہ و لے اگہ ای نے آن سوال ئس ہریفو'' یار فرانس نا ملک امرے' اونا مخلوق امرو سوچ تخک' اوفتا ذالبولا تا زند امرے' اوفتا امرو جاگہ سے؟''۔تو نی یکدم کنے ہندا پاسہ ''کنے سما اف'' یا تو اوفتا بارواٹ خوانسہ ولدا

کن تو اوفتا ذکرے کیسہ لیکن نی اوفتے آن ہمو وختا بھاز خڑک مریسہ ہراتم اوفتے تو زند تیر کیس۔ ہراتم اوفتے تو اوار مریس، گڑانی اوفتا ویل، خوشی او خواستاتے آن واقف مریسہ۔ اوفتے محسوس کیسہ۔ نے احساس مریک او احساس آن گڈ نا کروکا ہیتاک نا پاروک آ گپاک اثر تخور۔ احساس آن بغیر ئس نی دنیا نا اسہ گڑاس جوانی اٹ بیان کننگ کپیسہ‘‘ ای اودے پہہ کرسا پاریٹ۔

" ناہیتاک تینا جا گہ غا راستو ولے نی انت پا ننگ خواسہ ای نا مقصدے پُہہ متوٹ۔ مچہ پھاش کرتینا گپے‘‘ فریق پارے۔

’’ای دا پاننگ خواوہ کہ نی ہموگڑاتے مون آہتہ ہرافتے آن ننا خوانوک مچہ بھاز مالوآن آگاہ مرے۔ اودے ہندا گڑاتا مچہ خبر مرے تا کہ او ولدا ہندا نظراٹ ہندا نظریہ اٹ راجے ہُرے۔ نی ہراتم کردار ئسے نا ذکرے کیس تو اونا ذہن ٹی ہمو کردار یکدم دڑنگی نا کردار آک، ندارہ غاک، کروکا ہیتاک غم او خوشی نا گپاک زُواونا ذہن ٹی بریرتا کہ او زُونے تو ناافسانہ غا تون connect مرے‘‘ ای پاریٹ۔

’’دا ہیتاتے آن بیدس خوانوک کنا افسانہ غا تو بھاز جوانی اٹ سفر کننگ کیک۔ ای اوڑ کن پوسکنو گڑاہتیوہ اودے جتاؤ information ایتیوہ اودے تینا افسانہ غاتے ٹی جتاؤ جہان نشان ایتیوہ ولدا او تینٹ دُہن انگا گڑاتون سفر کننگ ہیل کیک۔ اگہ نن خوانوک نا خوف آن پوسکنا گڑاتا بنائے کپّن تو قیامت اسکان ننا ادب ہمواسہ گڑاتون اختہ مرو۔ نن ایلو ادباتے ہچو وخت ئسے ٹی رسیفنگ کپرون‘‘ فریق ورندی تس۔

’’نہ ایلم نہ، ای افسانہ نگار ئس تو افٹ ولے دا ہرا گڑاتا ذکرے نی کریس دا افسانہ غان زیات جائنداری او نوشتہ غاتا نوشت مرور‘‘۔

کنا ہیت ولدا پورومتو کہ فریق خار کُنسا پارے ''گڑانی انت خواسہ ای انت نوشتہ کیو۔ ای امروگڑا تخلیق کیو؟ نے علم ارے تو پا''۔

''ای داپا ننگ خواوہ کہ دا آسمان نا شیف آ اسہ گڑاس ہم پوسکن اف۔ دنیاٹی ہرا تخلیق مریک او ہمودور ہمودور نا بندغ یا اسہ خلق او نا ثقافت یا اسہ قوم او او نا باتیک یا چ آ دنیائے او نا انسانا تے کن نوشتہ مریک۔ نی اول براہوئی ادب کن نوشتہ کننگ اُس۔ ہرا تخلیق بیرہ براہوئی خوانوک اسکان محدود مریک۔ اونی نوشتہ کیسہ تینا علاقہ نا مخلوق کن اوفتا نرینہ غاتے کن اوفتا چناتے کن اوفتا مسنتے کن اوفتا ذالبولاتے کن اوفتا سرداراتے کن اوفتا پروفیسراتے کن پین پین۔ اگہ نی اوفتے کن نوشتہ کیسہ وا منظر آتے خلیج نا یا یورپ نا شاغس تو داوڑ امر مننگ کیک؟ اسہ منٹ ئسے کن فرض کر کہ نی ''ہُچ'' نا سرحال آ افسانہ ئس نوشتہ کرسہ ئُس۔ نا ہُچیے نا بجت مہار کرینے او پیرس (paris) نا بازاراٹ چکر کننگہِ نی مخپہ' غور کر' یا نا کردار ہراتری سوٹ لخ ٹی کرینے' لیپ ٹاپ دوٹی گدان ئسے ٹی تولوک ایرانی چاہ کُننگہِ خنی شکر خلاسنگہِ' نی ولدا مخاس' یا رنی مخپہ' اچھا داسا داوڑ ہُر کہ نی اسہ افسانہ ئس امریکا نا بازار او نا کردار او او نا ویل آ نوشتہ کرینس۔ ہراٹی مسٹر ئس تینا ارغے دا وجہ غان طلاق ایتک کہ اونکان تُغ ٹی خورکا وکشک۔ انت داگڑا اغان نا خوانوک خوش مریک؟۔ انت او ذالبول کن افسوس کیک اونا تغ کن ارمان کیک یا نرینہ کن گڑاتی کیک یا اوفتا چناتے کن فکرمند مریک؟۔

نا داپوسکنا افسانہ غاتے ٹی مسٹر پیشیم نا وختا تغ آن بش مرووے ننا راج نا مسٹر اذان تا وختا بش مریک او تہار مہ ٹی تراپڑینگسہ ساہدارتے دیراوبۓ کیک۔ نا افسانہ غاتے ٹی مسنک تینا جندنا گلاس ئس صاف کیر ورا وننا راج ٹی اُراتا روفنگ آن مست مسنک اسہ وار

خلق نا مسیت ئے روفہ (جارّو) خلیر ہ۔ نا افسانہ غا تے ٹی مسٹر نا نیمہ دے بیوٹی پارلر ٹی تیر مرواونا ماسا مسٹر ترحسی کریم آن بغیر ایلوفتا پن تے ہم تپک۔ نا افسانہ غا تے ٹی مسٹر تون گاڑی وارانا چابیک مروراونا داڑے کس تینا مسٹر ے پیٹی نا چابی تے ایتہِ اونا بخت۔ نا افسانہ غا تے ٹی مسٹر نا نت تے ٹی سینڈل مروراونک گوڈ آتسکان پھاش مروراونا مسنک جوانو چپل ختپسہ او پاجباک تا ڈغار آن گرّ و۔ نا افسانہ غا تے ٹی مسٹر موبائل آن آن لائن تینا پسند نا خوراک آرڈر کرواونا مسنتے آن کس اونا پسند نا سبزی نا ہم ہریفپک۔ انت ئس بازار آن بس ہموفتے چپ چپ بیٹ کیک کنیک۔ نا افسانہ غا تے ٹی مارمرسڈیز گاڑی آن دڑنگوشیشہ ئی آ دفتر ٹی پتر ینگواو لیپ ٹاپے ملو۔ کافی کُنسا تینا کاریمتے کرواونا ماسا ماک روزگار کن سرگرداں چوک آ تولوک مفت نا دوبروکا اخبار اتے خوانرہ۔ نا افسانہ غا تے ٹی مار دولت مچ کننگ نا چم کرواوداڑے مارنا نیمہ عمر ہنداسوچ او امیت اٹ تیر مریک کہ تینا لمّہ کن ہراتم جوڑ ئس پُچ تینے آن ہلوٹ۔ نی تینا افسانہ غا تے ٹی باوہ غا تے پیہن آ صاف انگا پچاتے ٹی، تسبیح دوٹی اُراٹی صافو جا گہ ئس تولوک ٹی وی نا مونا نشان تننگ خواسہ و لے داڑے باوہ نا پیہُنا ٹوپ خازگی مرسا شیر چائی مسّنے اوتڑا سے آ تولوک یا تو بوٹ گنڈ نگے یا چنا تا باخو سے کن یخ ٹی لچغا تے ٹی بیل دوٹی ملک آ تے کن دیر تفنگہِ۔ نا افسانہ غا تے ٹی لمّہ غاک اُراٹی تولوک خاموشی اٹ قرآن خوانسا مرورو لے داڑے لمّہ غاک اُرانا کاریمتے ٹی رم کرسا ددینگسا صاف ے شام کیرہ او بے ہوشی اٹ تنگان ہلیر ہ۔ فریق جان داڑے خوانوک نا وڑ نا کردار خوا پک۔ داڑے خوانوک تینا ماحول او تینا راج نا زندہ او کردار خوائک۔ منّنگ کیک ننا راج ٹی ہندنو کردار ہم مروے ہر اوڑ نا کردار آ کو و لے اکثریت اووڑ اف۔ ولدا داڑے نا دا راج ٹی حکومت ارے قانون ارے فیصلہ غاک مریرہ انصاف

مریک ایڑے سرداراک فیصلہ ہموتما کیرہ ہراتم تانکہ نا اُرانا آخری رزان ہم بہا متنے۔ ایہن ہم اینو پگہ راست گواچنی آن ادیب ہم نرّنگ ٹی ئے اوخوانوک ہم۔ نا مخلوق خل مسّنے۔ نا ادیباک تینے ریفسہ اوُ نا افسانہ نگاراک نا راج نا کنڈ اِننگ کپّسہ۔ اوجدیدیت نا پنٹ تینا لغوری تینا نزوری ئے ڈھلّنگ خوارہ ولے نی داوڑ کپّہ نی ہموگڑاتے نوشتہ کر ہرافتے محسوس کیسہ نی ہموگڑاتے لکھ ہرافتے ای پنجرہ نا اے کنڈ اتینا چنکی ٹی خنانٹ۔ نے سمائے ای چنکی ٹی انت خناٹ؟'' ای ہیت کرسا فریق آن ہرّ فیٹ۔

اوکاٹمے آخاٹی سُر فسا ورندی تس۔ ''ای خناٹ کہ ای اسہ ہندنو اُراسے ٹی ودی مسّنٹ ہراٹی مُسہ کچہ وَ کوٹی وَ۔ اسہ تیرمہ ناشنکی ئسے' اسہ ساہدارتے کن بئ ئسے' اسہ چکاتا کدوئسے او ہرانا راستیکو کنڈ ا اسہ تندور ئسے او اُرانا تہہ ٹی اسہ چراغ ئسے او اسہ موڑی کروکو اسٹوپ ئسے۔ اسٹوپ ناماس آبلہ ئس تولوک ہزاری او تسبیح ئس بٹینگہ۔ اولمہ ئس ریڑی مخار ناوڑکن رم کننگہ۔ اوڈبہ غاتے پُر کیک ہتیک اسہ واردلّاتے پر کیک ولد اسموارے پُر کیک۔ ولدا بھلو چاپ دان ئسے ٹی دیرہتیک اسٹوپ آبلہ نا مون سلّنگ کن تخک۔ اوکنا باوہ ملک آن پیشن خواری کننگہ۔ اوننائت او بورہ کن پیسہ راہی کیک۔ نا خلق ہفت جاگہ غا بشخو کے او بھلاغم دادے کہ داڑے کل اُراتیٹی انداقصہ ے۔ کنالمّہ صُحب آن شام اسکان تینا ماروتینا پیرانگا لمّہ کن وارس اِرغ بسک' وارس چا بیٹ کیک' وارس پُچ سلک' وارس ساہدارتے بیڑک تو وارس گرڑ و کیک او آخر شام تون ننا نپاداتے شاغک۔ ننے آن مست تنگان ہلیک۔

کنابلہ ہر اصُحب تون اُرانا مونا چٹائی آ تولوک نیمروچ اسکان تسبیح بٹک ولدا چھڑی نا کمک اٹ بش مریک اومون سلّک بریک نماز کیک او ہنداوڑ پیالہ ئس چا کنیک او اللہ اللہ کیک۔ ای ہرا کہ لمّہ او بلہ نا خواری تے آسودئی سرپند مسُّٹہ دے اونن یا کچک

جنگ تسُّٹہ یا چِدو خلکُٹہ ۔ ای خناٹ کہ کنے ہندنو مسٹر ئسے تون محبت مسّنے ہرادے دوی اف ۔ ہرانا باوہ ئے ضمیراف ۔ ہرانالمّہ کنالمّہ آن بارا ایلولمّہ غاتے آن بار ہڑز کروک ئسے خلوک ئسے ۔ ای ہرامسٹرئے تینا کتّنگ خواہسٹہ او محبت ناپن آن خُلیسکہ اوڑکن محبت کفراس ۔ ولے ای علم تخوہ کنے معلوم اوہندن محبت ناپن آ الزام خلککہ ۔ اصل اٹ او محبت آن آخادا بندغاتے آن خُلیسکہ ۔ داراج آن خوف کریکہ ۔ اودے محبت ناپن آن خُلیفیسر ۔ ای خناٹ اونا باوہ ئے تینا مسٹرنا پرواہ اف ۔ ای خناٹ اونا باوہ دستار، ثقافت، او ننگ ناموس ناہیت کیک ولے تینا چِنا ناخوشی نا احساس اف ۔ ای خناٹ اونا باوہ تعلیم نا صفتاتے بیان کیک، علم ناپنت او نصیحت کیک ولے ایلو نرینہ غاتے آن بارتینا مسٹرنا اُست ناحال آن بے خبرے ۔ ای خناٹ اونا باوہ ہچڑ اخنپک، ای خناٹ اونالمّہ ہچڑ اہُنگ خواپک، ای خناٹ کناخننگ کنے برباد کریرا ای خناٹ او مسٹر داساخننگ آن نفرت کیک ۔

آخر خدانا کننگ مس کہ ای خنی مسُّٹ او کنے خبر مس کہ داخلقاک خلق افّس دا جہنم ؤ ۔ دا زندگیک زندگی افّس ۔ دہن انگا زندگیک انساناتے چٹ کیرہ ۔ دا مسنتے ذالبول، ذالبولاتے بلہ، ورناتے پیرا او چناتے ورنا جوڑ کیرہ ۔ داڑے بیرہ زندہ منّگے داڑے زندگی اف ۔ کل آن بھلا ویل دااس کہ داخلقیک داگڑاغان بے خبراسّرہ ۔ او ہندا سمجھرہ داروح زمین آ اخہ انسان رہینگرہ او کل ہندا وڑ ویا او فتے آن زیات خوارو ۔ اوفتا نظرٹی دنیانا کل آن آسودہ انگا اُرا ہمواس ہراٹی ہینکو ساہدار مروس، کل آن آبادانگا اُرا ہمو اس ہرا اُراٹی مُسہ چار نشار مروسر ۔ کنا سنگت عامر نا بھلا خوشی ہمواس ہراتم اونا گزیک چک ئس الوّسس ۔ ننا پیرانگا تا بھلا غم ہمواس ہراتم فصل نا تیار منّگان گڈ پھر کروسس ۔

داسانی کنے داپا کہ ای داماحول ٹی بھلن مروکا نے امر اجازت اتیو کہ نی داانساناتے کن

پوسکنو قصہ لکھ۔فریق جان تا نکہ ننا راج ننا ماحول ننا زندگی ٹی پوسکنی بتنے ننا ادب ٹی پوسکنی بفک او چائیہ نثر مرے یا شاعری۔ جدیدیت دا وختا ہمودے کہ نی تینا متکنا غمے پوسکنو اندازئسے ٹی بیان کیس بس۔ دا کان بغیر ایلو ہیتا ک بکواسو۔ مننگ کیک کس اعتراض کے ولے گوا چنی ہندادے۔

نے سمائے نی ہراتم کنا دڑدنا ذکرئس کیس کنا اُست ناہیت ئس مون آہتیس ای امر خوش مریوہ کہ دا بندغ کنے پہہ مس۔ دا بندغ کنے سرپند مریک۔ نا افسانہ غاک قاری ئے ہمو تما خوش کرور ہراتم نی اونا ویل ئس اونا خنوکو منظرئس اونا بنوکو ہیت ئس اونا کروکا فعل ئسے نا ذکرے کیس۔ گڑا او خوش مریک کہ دا بندغ کنا وڑ نا زندگی ئس بیان کرینے۔ دا کنا غمے بیان کرینے، دا کنا خوشی تے پہہ مریک۔ دا بندغے احساس ارے۔ اصلی رشتہ ہندادے ایلو رشتہ غاک بیرا رسمی وَ رشتہ جوڑ مسّنو۔ دا سا ایکان نا مرضی'' ای فریق ئے سنجیدئی اٹ پنت ترسا پاریٹ۔

کنا ہیتا تے آن گڈ فریق دم ئسے کن خاموش سوچ خلک او ولدا کاٹمے سرفسا پارے ''بس گڑا داسا ہندن کینہ نی علاقہ نا زندے خنانس، علاقہ نا مخلوقے خنانس اوفتا دڑدو ویل، خواست او خواہشاتے پہہ مریسہ داسہ نن ہڑتوما ک اوار دا افسانہ غا تا بنا کینہ گڑا''۔

ای کاٹمے ہَو ٹی سرفیٹ او وکان گڈ دا افسانہ غاک بنا مسّر۔

ای دا گڑاے ایمانداری اٹ پاوہ کہ کنے دا گڑا نا سما اف کہ دا افسانہ غاک علامتی (Symbolic)، تجریدی (Abstract) کلاسیک یا استعاراتی افسانہ غاتے ٹی نوشتہ کننگانو یا آخا۔ دانا وجہ دادے کہ ای بیرہ تینا تہہ نا انسان ناغمے، اونا پریشانی تے، تینا چنکی نا ڈکھ و دڑدے افسانہ نا دروشم اٹ بیان کننگ خواہسٹہ۔ اینو پگہ افسانہ غاتے ہم زیلاتے ٹی

بشخنگ نا دود بنا مسّنے ہرا نا وجہ ے بھازاک زمانہ نا Narrows آتا پیچیدہ نا منگ پارینو۔ داہیت ہم منہ ٹولی اسکانے ولے کنا نظر ٹی دنیا نا اخہ افسانہ نوشتہ کننگا نو چائہہ سماجی ؤیا کہ سیاسی یا ایلووڑ نا داکل ٹی بیرہ اراگڑا نظر بریرہ۔

اوداکہ بھازاک اڑزان اسلوب اٹ نوشتہ او بھازاک افّس۔ یعنی جاگہ ئس افسانہ نگار خواری کرسا خوانوکاتے کن اڑزانی کرینے جاگہ ئس نگارش قاری ئے محنت کرفینے۔ دافتے آن بیدس پین ہچو گڑا نظر بفک۔ ای داہڑتوما گڑاتے دوست تخوہ او تخانٹ ہم۔ دافتے آن بیدس افسانہ ناہئیت ہراکہ کنے براہوئی افسانہ غاتے ٹی نظر بتوسس ای کوشش کریٹ کہ او رنگ او دروشم ہم اوار مرے۔ او ایہن ہم افسانہ نا Analysis افسانہ نا زئیل تاپائک۔

داافسانہ غاک کنا اُست نا بھلو بڈئس کم کریر۔ داافسانہ غاک کنے ساعت ئسے کن آرام بشخار' ای دافتے نوشتہ کننگ نا وختا ہوغانٹ ہم ارمان ہم کرینٹ او دعا ہم کرینٹ کہ اللہ ننا راج نا دا نظامے بدل کے اوننا مخلوق آسودہ مرے ولے کنے قرآن نا دا آیت یادہم بسکہ کہ

''اللہ ہمو (نعمت) ہرا اسہ قومے (حاصل) ارے بدل کپک۔
تانکہ او تینا حالتے بدل کتنو۔ او ہراتم اللہ ہرا قوم تون برائی نا ارادہ ئے کیک تو او چپ منگ کپک۔ اللہ آن بیدس کس اوفتا کمک کروک مفک۔'' (الرعد)

ای امیت کیوہ دا افسانہ غاک نمے دوست برور۔ کن تو اوار نما دڑداک ہم زرس کم مرور۔ یقیناً ای وخت وخت سوچوہ اگہ کنے ٹی دا فریق پنی آبندغ جاگئی مفروسس ای

نوشتہ کارئس مفروسٹ تو کنا سینہ تہہ ٹی دڑ داو گڑتی آن ترخا کہ۔ کنا خنک کنا خڑ ینکا تا سیلاب آن آوار مسّر ہ۔ کنا بدن نالڑزہ اچبر ایسر متوکہ۔ داپیہُنا کاغدنا ہمّت اونا خیرخوائی ئے کہ او دا دنیا نا بھلا آبادی آن چپ تینا سینہ غا ننا غمتے نوشتہ کننگ نا جاگہ ایتک۔ ننے تینا سینہ غا ہوغنگ کن اِلّک۔ ننا خڑ ینکاتے سگّک۔ ننا کاٹمے تینا کوپہ غا تخک ننے نوار یفک ننے امیت ایتک۔

ای منتوار اُٹ شیخ عتیق حسرت مینگل صاحب نا، ای منتوار اُٹ تینا مہروان آ ایلم زبیر راز نا، ای منتوار اُٹ تینا کوپہ صلاح الدین آزاد صاحب نا کہ او فک کنا غیر موجودگی ٹی دا افسانہ غاتے کتابی وَ دروشم ئس تسّر۔ ای تینا ہنینا خواجہ محترم عطاءاللہ سرپرہ نا منتوار اُٹ او دا افسانہ غاتے کنکہ کمپوزنگ کرے۔

دا افسانہ غاتے ٹی ای ہرا کردار اتے کن اخہ پن استعمال کرینٹ او کل فرضی وَ۔ لہٰذا ای نمے آن خواست کیوہ کہ دافتے بیرہ قصہ نا دروشم اٹ ہلیرے او خوانرے۔

نما ہمومست نا

عمران فریق

تینا

سوریا (شام) نا حالتاتے ٹی وی تے ٹی خننگ او بننگان ہندا معلوم مسکہ کہ مستمیکو عالمی جنگ نا بنا مسُّنے۔ سوریا نا دامروکا جنگ ٹی اِراجتاۓ فریق اوار اسر۔ ہراٹی اسہ کنڈان دنیا نا چنکا چنکا طاقتی آملاک اوایلو پارہ غان امریکہ اوامریکہ نا حواریک اسر۔ دا فک دنیا نا جتا انگا علاقہ غاتے آن دہشت گرداتے ارفیرہ اوسوریا ٹی جنگ کن یلہ کریرہ۔

ہرا دہشت گرداک زندان آتے ٹی تینا سزاتے پوراکننگ اسراو فتے ہم ہیسُّر او ایلو دہشتگردتون اوارشام ٹی بٹیرتا کہ بشار نا حکومت تمہ اواگہ بشار نا حکومت تمتو تو کم ئس کم داجنگ ٹی دہشت گرداک تومڑدارمریرہ۔

دا اسہ بھلو سیاسی ۓ سوچ ئس اس ولے مسئلہ ہموتماودی مس کہ دا دہشتگرد داتا جنسی خواست آتے پوراکننگ نا سوال بش مس۔ ہرانا حل ۓ دہشتگرآ تا کماشاک داوڑ کشّار کہ مجوسی تا ہرافریق ہراعلاقہ ۓ فتح کرے تواوہموعلاقہ نا ذالبولاتے تینا کنیز جوڑ کیراوتین توہڑسراوہراوخت اسکان اُستاک تا خواہسر اوفتے تورر تینا خواہشاتاتے پورا کریرولدا کہسفر تہ یایلہ کیرتااوفتا مرضی۔

منہ وختان گڈ دہشت گرداتا دا فیصلہ غا پابندی خلّنگا او اوفتا جنسی خواست

آتے کن مجوسی تا اسہ ٹولی ئس ’’ جہاد النکاح ‘‘ نا پن آ فتوی ئس تس۔ ہراٹی بالغ انگا مسنتا ڈوھنگ شروع مس۔ ہراڑے نکاح نا پن آ مسنک او ذالبولاک مجوسی تون اوفتا جنسی خواست آتے پورا کننگ کن اوفتون منہ گھنٹہ گدریفیرہ' او داوڑ او ہم خلنگ ٹی شریک مسّرہ اوتین کن جنتے واجب کریرہ۔

بھلا مسئلہ ہموتمہ ودی مس کہ اسہ ذالبول ئس مجوسی سے نا جنسی خواہشے پورا کننگ آن انکار کرے او مجوسی تا خُلیس آن تین تو اوارتینا ہڑتو ما مسنتے ہم زندہ خاخرتس ہُشا۔

دا ذالبول نا تینے او تینا مسنتے ہُشنگ نا خبر دنیا کن اسہ بھلو سوال ئس مس۔ ہراڑن گڈ شرق الوسط اسہ جرگہ ئس اڈتس او ہراٹی دا فیصلہ کننگا کہ شامی تا عزتاتے بچفنگ کن اوفتا ذالبول او مسنتے سوریا آن کشّن اوتینا ملکاتے ٹی ہتین۔

شرق الوسط نا فیصلہ غا عمل کننگہ او شامی مسنتے آن ہراکہ دا جنگ ٹی چوری مسوسر ہمو فتے خلیج نا ملکاتے ٹی بسّخنگ شروع مس۔ قاہمہ غا شامی مسنتے ہتنگ آن منہ دے گڈ حکومت اعلان ئس کرے کہ ہمو بندغاک ہرا سرکاری وُملازموا گہ او فتے آن کس دا سوریا نا (شامی) مسنتے آن برام کننگ خوائک تو فلان جاگہ غا برے۔

دا خبر صُحب تون اخبارٹی بس او شام اسکان کل سرکاری ملازمین آتے آسر مس۔

قاہمہ ٹی سوریا نا بھلو بندغ ئس سرکاری عہدہ غاتے آ کاریم کریکہ ہرا فتے آن بھازا نرینہ غاک نیت کریر کہ اوتینا علاقہ نا مسنتے آن برام کرور انتئے کہ او ایلو بندغاتے آن زیادہ اوفتا بیوسی ودڑ دے پُہہ مسرہ ولدا شامی تا تو رواج ئسے کہ اوفتا ہرنرینہ اِرامُسہ برام ضرور کیک۔ تو ہرا ہرا شامیک اسہ اسہ برام کریسرا و اِنار ہمو جاگہ غا اوتینا پسند نا مسن تو نکاح خوانار۔

دانیام اٹ بیست دے گدریفگا او شامی مسنتے آن ہشت پین مسٹر دا اسکان بچاسرکہ ہرافتا برام متوسس۔ حکومت ئے خبر مس کہ دا مسنتے کن داسا شامی توکس بفک ہرافتے بروئیس اوتو بسر۔ داسا دا مسنتے ایلوقوم اوزبان نا بندغ آتون برام تروئی تمّک او ایلوقوم نا بندغاک بغیر مفاد اولالچ آن شامی مسنتے انتے برام کرورتو آخرے سرکار اسہ پڑو ئس کرے کہ ہرا بندغ دا مسنتے آن کسے برام کرے تو اودے ہرتُو حکومت نا کنڈ ان صد لیرا ملو۔ دا خبر نا عام مننگ تون بھلو نرینہ سے نا نیت بدل مس او برام کن راضی مسر۔ منہ دے ٹی ہفت مسٹر نا برام مس۔ داسا بچاسس اسہ مسٹرئس۔

چاکرخان ہرا کہ قاہمہ نا پولیس ٹی کاریم کریکہ۔ ہرانا اُست نا ارمان اس کہ او شامی مسٹرئس برام کے۔ چاکرخان ئے ہرادے سئی کریرکہ داسا اسہ مسٹرئس بچانے تو اوڑا ڈغار کٹا۔

چاکرخان بیوس تُو سے آن دے اونن اللہ اللہ کریکہ کہ اونا برام شامی وُ مسٹرئسے تون مرے۔ ہراڑکن او ہرشام نیت کریکہ کہ تینا زائیفہ ئے پاوہ کہ اونا اُست خوائک او شامی ئس برام کے او تینا اللہ ئے راضی کےوے مسکین زائیفہ نا مونا ہمت کننگ کتو کہ۔

چاکرخان اینو آن پانزدہ سال مست قاہمہ پولیس ٹی بھرتی مسّس او بھرتی آن گڈ شروع نا چار سال او بلوچستان کن مون کتو۔ چار سال کاریم کرے او جوان پیسہ مچ کرے۔ آخر ہندا پیسہ غاتے اٹ او نا باوہ تینا بھلا ایلم نا مسٹر سوزپری تون اونا برامے کرفے۔ برام آن گڈ مسہ تو نا چھٹی گدریفنگان پد چاکرخان ولدا قاہمہ آبس۔ قاہمہ غا بننگان گڈ چاکرخان ولدا علاقہ کن اِنتو۔ دانیام اٹ اودے ہندا خبر کننگا کہ اودے مارئس مسُّنے ولے واہم اونا اُست تینا مار نا خننگ کن کشتو۔

چاکر خان ہراتم داخہ سال چھٹی اِنتو تو علاقہ ٹی اونا پن آ افواہ ئس شاغار کہ چاکر خان قاہمہ ٹی عرب ئس برام کرینے ہرانا سوبان او تینا داچناتے یاد کپک۔ داہیتا ک ہراتم چاکر خان آ سر مسر تو او علاقہ والا تا ضد آن تینا زائیفہ او مارا کن فیزہ کرے او او فتے قاہمہ آ بٹنگا۔

اینو چاکر خان نا چناتے قاہمہ ٹی پورا اِرا سال مننگہِ۔ ہرا اوڑتون دا ملک ٹی بھاز خوشو۔ چاکر خان ئے اولیکو مار آن گڈ ولداہچ چنا متو او ہرانا غم فقط او نا زائیفہ سوز پری ئے اس۔

اینو پھگہ چاکر خان ئے فقط اسہ غم ئس اس کہ وڑ ئسے اٹ شامی آ مسٹرتون اونا برام مرے او ہراڑکن دے اونن او اللہ غان دادعاے کریکہ کہ اوڑن مست کس شامی مسٹر کن انپ او او دے برام کپ۔ ایکہ جندتا ہم داخو ہمت ئس کتو کہ کہ تینا زائیفہ تون گپ کے۔ اوڑن اجازت ملے او کائہہ تینا برامے کے۔

خیر بھاز سوچ او ہمت آن گڈ اسہ دے شام تون تینا زائیفہ تون تولوک او دے بیوس وار مانی وَ لہجہ سے ٹی سئی کرے کہ ''قیامت بسُّنے۔ خدا نا خوف اُستاتے آن مرمسُّنے، کپ خدا دا ملک آ تا سیاست آ تے نازرک انگا مسنتہ' ذالبولاتا' چناتا بلاتے ارفیر تینا دہشتگر دا تون''۔

سوز پری نا ملی ٹی ہیبت ئس ہم تمتو' او حیران ئس کہ چاکر انت پاننگہِ۔

''دِنا پاسہ؟'' سوز پری ہریفے۔

''شامی بیوس آ تا پاوہ' اُرا تا ہُشار لمّہ باوہ اِیڑ' ایلم' بندغا تا چٹ کریرئ توبہ توبہ''

چاکر سوز پری ئے پُہہ کرسا پارے۔

''شامیک دیرو؟'' سوز پری معصومیت اٹ ہریفے۔

’’او بختاور! شامیک مطلب سوریانا بندغاک۔ سوریا ملک ئسے مسلمان تا‘‘ چاکر سوز پری ئے سبق ترساپارے۔

’’گڑا ادا فتا مددے انتے کس کپک؟‘‘ سوز پری ارمان کرسا ہر یفے۔

’’دے مددے تاکے؟ ۔کل تین کن خُلیرہ‘ واہم خدانا شکرے کہ دا خلیج ناملکاک اوتا مسنتے اوذ البولاتے ہموخاخر آن کشّا رہیسر۔ داسا داڑے خدا والاک تینا ثواب کن خدانا رضا کن ہمو مسنتے آن برام کننگو‘‘ چاکر داخہ وخت نا تیار کروکا ہیتاتے سوز پری ئے پارے او تینا چپّیکو خن ناکک اٹ اودے ہُر سہ کرے کہ معلوم مرے داگپاک اوڑا اخس اثر کریر۔

سوز پری ئے چپ او پریشان خننگ تو اولدا ہیتے مونی درسا شروع مس

’’الحمداللہ‘ قاہمہ جوانو ملک ئسے۔ جوانو نیکو بندغ ارے داڑے ہر افتے پین تا دڑد نا احساس ارے۔ دا اللہ نا موناک دا مسنتے آن کلے برام کریر‘ دریر تینا اُرا تا عزت جوڑ کریر او فتے شرف بشخار‘‘۔

’’کلے برام کریر؟‘‘ زائیفہ تا ہر یفے۔

’’ہَو‘ کنا خیالے بس اِرٹ مُسٹ بچانو‘ حالانکہ چاکر ئے جوان معلوم مس کہ فقط اسٹ ئس بچانے‘ او انت ئسے کن اِرٹ مسٹ پارے داتو کنے ہم معلوم اف۔

سوز پری او ناہیتاتے غور ٹی بتنگ اس کہ چاکر خن تے زرئس خمار‘ تو ارے ارمانی کرسا زائیفہ ناخنتے ٹی خن تے شاغسا پارے

’’نے سمائے سوز پری‘ اخسکہ نی کنے دوست اُس ہموخس کنا چنا کنے دوستے۔ بس‘ وخت وخت اُست ٹی ارمان ئس بریک کہ کاش خدا جان کنے اسہ مسٹر ئس ہم ایتوس ننا زندگی اخہ ہنین مسکہ۔ شروع ٹی کنا اُست ٹی خیال بس کہ دا مسکین بیوس شامی انگا مسنتے

آن اسٹ ئس برام کیوولے ولدا کنا خنتے ٹی نی بسّس تو اُستے خاموش کرفیٹ او تین تو پاریٹ کہ خدا مالک ئسے' اودے تروئی مس تو تینا خزانہ غاتے آن ننے ضروراسہ مسٹرئس ہم ایتک اوسیلس دامستا بیوسی ناگپ توای آخا تو پین اسٹ ئس اوفتے آن اسٹ ئس برام کیک۔ ایہُن ہم حکومت برام کروکاتے ہرتُو ناصد لیرا ایتک او دا صد لیرا کن ہر بندغ تیار مریک''۔

سوز پری آ چاکر ناہیتاک بھلو اثرئس تخار' اودے مارئس منگان باوجود بے اولادی نا احساس منگ اس۔ ایکہ اُست ٹی تا خوف ئس دڑینگہ کہ دہن مف چاکر برام ئس کروے' داکل دڑ داتے سینہ ٹی دفن کرسا او چاکر آن ہریفے

''صد لیرا ایتک حکومت؟''۔

''ہَو' ہرتُو صد لیرا۔ اخس مریرہ علاقائی۔۔۔سی ہزار' آن پوروسی ہزار۔ بھلو پیسہ سے سی ہزار'' داخس پانگان گڈ چاکر بالشتے سڑجہ کرے او خنتے تر کرسا دعا کرے کہ خدا کے سوز پری ئے سی ہزار نالالچ ارفے۔

سوز پری ہم تینا کاٹمے بالشت آ تخا او سوچ ئسے ٹی اختہ مس کہ

''چاکر ناارمان ئسے کہ اودے مسٹرئس مرے او ای تو اودے مسٹر تینا جاگہ غا پین مارئس ہم تننگ کپرہ۔ اونرینہ غاتا تو دستورئے کہ اولادکن پین برام ئس کیرہ۔ اینو آخا تو پھگہ چاکر ہم برام ئس کیک' او خدا چائیہ امروس برام کرو۔ اگہ اودے برام ئس کروئی ئے تو داڑن جوانے شامی ئس کے' ہرتُو ناصد لیرا ہم رسینگک او اُرا تون اوار کنا خذمتے ہم کرو''۔

چاکر اُست ٹی اللہ ئے زاری کننگ اس کہ بس اللہ جان کنا ہیتاک داڑے اثر کیرا او سوز پری کنے خوشی خوشی اجازت ایتہ برام کن۔

سوز پری ہنداسوچ ٹی اس کہ یکدم اوناذہن ٹی اپوکی ناخیال دڑینگا' اوخوف ئس اُست ٹی ودی مس کہ ذہن مف پھگہ داشامی ناوجہ غان کنا عزت چاکرناخن ٹی کم مروے اومست نامہر سلپر وے۔ ہنداڑتو اچانک اودے جمعہ گل نا ارٹمیکو زائیفہ یاد بس ہرادے جمعہ گل کچّی غان برام کریس او برام آن گڈ تینا بھلا زائیفہ او چناتے کلے بے غرض کرے اوچنکا زائیفہ نا غلامی ئے شروع کرے۔ اودے دا پریشانی ہم اس کہ شامی ئے چنا مروے او چناک تا ورنا مننگ تون ہمو ہرگڑاٹی شریک مرور ہرا اینو کنا مارناءِ۔ نہ' نہ ہچ ضرورت اف چاکرئے برام نا۔نن تینا داخوش حال آزندے انتے خراب کین۔ ایہُن ہم ایلو کل مسنتہ برام مسُّنے تو داسلوکا تا ہم مریک سلیس چنا ناگپ اللہتس تو اسہ پین چنائس ایتک' او دانا انت یقین کہ شامی آن اودے چنا مریک او ہم مسٹرئس''۔سوز پری جوان ہُرے اسکان تین تو پڑپڑا او آخرے فیصلہ کرے کہ چاکرئے برام ناضرورت اف۔

صُحب تون جمعہ نا دےئس او چاکرخان نا چھٹی اس۔ تُغ آن بش مننگ تون چاکرخان ناخنک سوز پری ناپنگہ ِ شروع کریر کہ او نا فیصلہ ئے بنوانت پائک۔سوز پری دالان ٹی سوارہ نا برنجاتے کن مچھی تے صاف کننگ اس۔ ہرا چاکرخان نا خاص انگا خوراک اس۔ ہر جمعہ نا سوارہ غا او مچھی کننگکہ۔

غسل، پچ' تیل او رندنگ آن گڈ چاکر بس کوٹی ٹی توس تو سوز پری چاتے ہیس مونا نہ تخا او سرہلک دالان کن۔

چاکرئے اُست وارد ما جومک خلککہ کہ فیصلہ نا ہریفو ولے چاکر ہراکہ صاف صاف دن ہریفنگ کریکہ۔اودے خُلیس اس کہ ذہن مف سوز پری غصہ کروئے۔چاکر تو اودے پاریس کہ او اللہ نا رضا کن تینا ثواب کن شامی ئس برام کننگ نا سوچاسس گڑا داسا امر اودے پائہہ۔

ولے اصل انگا گپ تو ننے سمائے کہ چاکر ئے شامی مسن تو ہچو ہمدردی ئس الو۔ اودے ثواب کٹنگ نا اصل شوق الو۔ حقیقت دا اس کہ چاکر ئے شامی مسنک بھاز دوست اسر۔ چاکر تون بھاز آ شامیک پولیس ٹی کاریم کریرہ ہرا فتے آن او اکثر بنگلہ کہ ننا ماسا چنکی آن تینا مسنتے اِرغ، ہنینی او پین ہر وڑ نا کتنغ جوڑ کننگ ہیل ایترہ او واقعی اس ہم ہندن۔ وختس ڈیوٹی آ چاکر نا سنگتاک تینا اُراتے آن اِرغ ہیسُرہ تو چاکر او فتے کم ئس کم پنچ وار آن بھاز ہریفیکہ کہ ''دا کتغاتے ہرا ہوٹل آن ہیسنرے''۔

ہرانا جواب ٹی شامیک بھاز فخر اٹ پاریرہ ''دا فتے اُراغان ہیسنن''۔

او چاکر حیران مسا کہ او اُست ٹی تا ارمان ئس ردا کہ کہ کاش ای ہم شامی ئس برام کروسٹ، ہرا کننگ کن دہنو گڑا کروس، دہنو ہنینی جوڑ کروس۔ شامی مسنتا زیبائی نا اندازئے او او فتا نرینہ غاتے آن خلکوسس، کہ او فتا داخیسن آ پیہن آ کاغذی رنگ، اشکن آ بامس او بالاداٹ ماشاءاللہ کل برڑز۔ یقینن جنت نا پری او۔

او نا اُست ٹی کئی سالاتے آن دا ارمان جاگہ ئی اس کہ او شامیئس برام کے۔ داسا دا او نا اُست نا ارمان نا پورا کننگ نا اولیکو او آخریکو موقعہ اس ہرادے او ہچ وڑٹ پوک کننگ خواتو کہ۔

سوز پری ئے اڑسا ہریفے

''الہ مُرید ہرادے؟''۔

''مُرید ہنداخہ مچھی تے ہیس او نرآ انا گوازی کن''۔ ہنداخس پاننگ تون سوز پری دالان ٹی پتریگا۔

چاکر چاہ کنسا سوچ خلنگ اس کہ داسا ہرا وڑٹ دادے سوچ کیو؟۔

ہندا فکرءِ سوچاتے ٹی اذانک شروع مسر، چاکرنمازکن پیشتما، ایکان بس تو برنج وَ مچھیک تالان مسر۔ پچی تاختنگ تون چاکرنا ذہن آن شامی نا برام نا خیال پر ینگا۔ جوان مچھی تے خلاسسیاِ، چنڑِسا، برنج کنسا ہراتم سیر کرے تو شامی نا بیوسی او نا برام نا خیال ولدا دماغ ٹی تا حاضر مس۔ ایہُن تو عموماً انسان نا پھڈ پُرمس تو اوایلو فتے گیرام کیک وِلے داڑے قصہ پین وڑاس۔

اِرغا تا مچ کننگان گڈ سوزپری بس ہموڑے چاکرنا ماساتوس تو دم ئسے ناچُھی آن پد چاکر ہرینفے ''نی انت پاسہ قاہمہ نا حکومت جوان کرے کہ دا شامی آمسنتے ارفے ہیس ؟''۔ حالانکہ اودے دا سوالے کروئی الو وِلے مجبور اس امر کروس، وڑ ئسے اٹ تو سرحالے شروع کروئی اس۔

''ہَو، بھاز جوان کرے، اے خاخر او عذاباتے آن کشہ تہ''۔ سوز پری بے رضا بے رضا ورندی تس۔

چاکرکن دا جواب تسلی ترو کو جواب ئس الو وِلے وا ہم چپ کرے۔

سوزپری مونی ہیبت کرسا پارے ''اسہ گڑا سے آنی غور کریس مُرید نا باوہ؟''۔

''انت ئسے آ؟''۔ چاکر زوزو ہرینفے۔ اوتو لوک ہندا سوالاتے کن اس۔

''عرباک تینا بندغاتے کن، تینا بندغاتا عزت او شرف کن اوفتا اخس کمک ئے کیرہ۔ داتو چنکو کاریم ئس اف کہ جنگ نا نیام آن مسنتے ارفنگ ہتنگ او فتے داڑے برام تتنگ، اوفتے پوسکنو زندگی تتنگ، داتو بھاز بھلو کاریم ئسے۔ ننا بندغاتے تو بوڑ ئس ہم کنپک تینا بندغاتا کمک کن''۔

''بلکل سئی پاسہ۔ ہندا وجہ غان خدا تو عرباتے آن خوشے او ہرگڑاٹی اوفتے

نوازانے۔اسہ گڑا سے نا کمی اف تا۔ ہندا نیت وُ نیک انگا کاریمتے آن اوداوڑ خوشحال او آسودئی نا زندگدریفنگو۔ دے اونن تینا تا کمک کن سلوکو' ہروڑ نا کاریم او ہروڑٹ تینا تا خذمتے کیرہ اوایلو دوے ننا مخلوقے ہراخدا خدا کیرہ کہ تینا بندغ ئس دُون ئسے ٹی تمی اونن زوز ودُون نا بائے ہلین' او ننے ننا دا نیت آ تا صلہ ہم تو رسینگانے کہ عمر بھر خوار در پداُن'' چاکر سوز پری ئے سنجیدگی اٹ ورندی تس۔

''ہیت ہندا دے۔نی اسہ کاریم ئس انتے کپسہ؟'' سوز پری ہریفے۔

چاکر حیرانگی اٹ سوج کرے ''انت ئس؟''۔

''الوادخدا نا نعمت ئسے۔ ہنداوڑ کہ نا اُست خوائک نے مسٹرئس مرے ہنداوڑ کنا ہم ولے خدا نا فیصلہ غا تون نن کاریم تو تو نگ کپنہ۔اسہ چنائس تو اوننے تینا در آن تس اگہ تروئی مس تو پین ئس ہم ایتک' واہم اگہ نا اُست خوائک تو ای نے برام ئسے آن تو پرہ''۔

برام نا پن تو چاکر نا ختنا مون آ پُوشکُن آروچیکڑ دان نا تیل تے ٹی فرائی مروکا ڈڈانگا مچھی تا پروطشت ئس بس' خوشی آن جوڑک تا کوش ہلکر۔اوخاموش بشخندہ ئس کہ سوز پری تینا ہیتے مونی درساپارے

''اگہ نے برام کرویئے او کنے سمائے نا اُست خوائک ہم' تو گڑا اعرباتے آن بارنی ہم تینا تا خیال اوفکرے تخسہ اسہ تیناس برام کر''۔

سوز پری نا ہندا گپ تون چاکر نا مون آن بِسوک انگا مچھیک بال کریرا او پریشان مرسا ہریفے ''امر؟''۔

''کنا پا ننگ نا مقصد دا اس کہ اگہ نی داشامی نا جاگہ غا اسہ تیناس تینا علاقہ

غان برام کیس توانت خرابی ئسے۔ داعرب آن جوانے تینا زبان تینا علاقہ ناس مرے"۔ سوز پری جواب تس۔

چاکر ئے اینو خبر مس کہ سوز پری ئے اواخو بدّوئس سمجھا کہ اوتو اوکان زیات ہوشیار ے۔ اودے دا ہم معلوم اس کہ سوز پری داہیتے دا سوبان کننگہ کہ او علاقہ نا مسٹرئس برام کے ہرا عمر بھر علاقہ ٹی مرے او سوز پری داڑے اوڑتون زند گدریفے۔ سوز پری ئے غلط ثابت کننگ کن اونا مشورہ ئے غلط قرار تننگ کن بھاز دانہ او جواب ئس ترسا پارے

"سئی پاسہ' ولے نے سمائے ای اگہ برام کن علاقہ نا مسٹرئس ہُر یوتو اوڑ کن کنے کئی لکھ آتے لب تروئی تمک ولدا مخلوق نا دعوت جتا۔ ننا اِننگ بتنگ نا خرچہ غاک' اوفتا کنڈان طلب کروکا خیسنک' ایلو سامان تا زرآک' داکل انّو پیسہ ئس مریرہ۔ داڑے اسہ گڑاس کروئی اف' بس نکاح ئس خوانوئی ئے ہرادے سرکار خوانفک تینے آن او داڑن بیدس تمام عمر تو نا صدلیرانن کن بریک" چاکر بیوس انگا خن تون جواب تس او چُپ کرے۔

سوز پری ئے ہم محسوس مس کہ چاکر نا توکل گپاک راستو ولے داکان باوجود او چاکرے اجازت تننگ کن تیار الواو ہندا برام نا ہیتے ڈم تننگ کن تینا ہوشے چلم تون چپ کرے او چُپ توس۔ چاکر ہم تینا سوچ ؤ فکر اتیٹی اختہ مس او اُراٹی خاموشی تالان مس۔

زرئس بت آن بار تو لنگ آن گڈ چاکر کرا کرابش مس او اُراغان پیش تما۔ ایہُن تو ہر جمعہ او تینا چناتے ہر فیکہ گارڈن آدریکہ ہراڑے مرید گوازی کریکہ او جندتا سوز پری تون خرّ نا پینگنا خرّسی تے آچاہ ؤ پُلاّ کننگوکا ولدادے کیہلنگ آن گڈ ہڑتو ما اَرغ او زائیفہ سمندر نا ماسا واک کرسا مجلس کریرہ۔ خفتن نا نماز آن گڈ سوز پری نا پسند نا کنغ ئس ہلکُرہ او اُراغا اِنارہ کنگرہ' ٹی وی ہُرارا او تینا مرضی اٹ ہُرے آخا چارہ۔ ولے اینو چاکر تینا پیشتما او

گاڑی ئے ارفے کھونڈ ئسے آسر ہلک ۔ ہرانیمہ کن سر ہلک دااودے ہم معلوم الو۔ جوان سفرئس کننگ آن گڈ اودے خیال بس ''برام تو ایہُن داسا مشکلے اوزندچ ارمان کننگان جوانے اسہ نظرئس تو شامی مسٹرئے خنوسٹ امروسے' ہراڑتون ای برام کن تیاراسٹ ای تو اونا کاٹم نا تارئس ہم خننٹ''۔ چاکرئے داخس تو معلوم اس کہ مسٹر رنگ اٹ پیہُن کاغذی ئسے انتئے کہ شام نا کل بندغاک ہندا رنگ ناوُولے نقش اٹ امروسے داگڑا نا اودے دیخس ہم معلومات الو۔

خیراو ہندا خیال ٹی اس کہ یکدم نیت کرے کہ کاو شامی ئے خنو' دنیاے خدا تو رینے۔اوسر ہلک ہمومکتب کن ہرانا عنوان (پتہ)اودے معلوم اس۔

دم ئس متو کہ چاکر سرکاری وُبلڈنگ ئسے نا گیٹ آن پتر ینگا۔گاڑی ئے پارک کرے او گام کرے ہمومکتب کن ہرا اودے جتاوُزندگی ئس بشخنگ اس۔ دروازہ غا سر منگ تون پُچاتے آتینا نظرئس شاغا تو حیران مس کہ دا امرای ہنداپُچاتے تو سرہلکونٹ ولدا خیال بس کہ اگہ دا پچاتو خدا نا مونا جمعہ نماز خوانگ کیوہ گڑا داسا انتے شرمنگوُ دروازے اِرااوار اخلاقی ثبوت تکن ٹکیفے تو تہہ آن ذالبول ئسے ناتوار بس

''فضل (ببو)'' چاکر دروزے ملہ او پتر ینگا۔

مکتب ٹی پتر ینگ تون چاکر سلام بیٹے

''اسلام علیکم'' سلام نا بٹنگ تون نظر تا ذالبول ئسے آ تما ہرا استقبالیہ نا برز و کرسی سے آ تولوک اس۔ دادے خننگ تو چاکر ابکّہ مس او اُست ٹی پارے ''اے خدا! نا کارخانہ ٹی دہنو بدصور تو ذالبول ہم ارے' کنے داکان مست معلوم متنے''۔ داذالبول بالا دٹی زور خلوس چارفٹ ناس مسکہ۔ اشکنو چنکو مون ئس تا اس ہراڑے پنچ کلو نا میک اپ لیپائی

مسُّس، خنتا کونہ غاتے آن شیفک ئے ہندن کشاسس دہنکہ چڑوک کروکوکوٹی سے نا دیوال آ پھرنا دیک خنگر۔ ہنداخو چنکو بامس ئس تائس کہ اللہ جان بس دمہ نا کشنگ کن خلکوسس تا پین ئسے کاریم ٹی بتوکہ۔ او خیرات ہمو دمہ کن ہرادا بامس آن اِنا کہ بسکہ۔ چاکرئے خوف ئس ارفے کہ دابامس آن اِنگ بننگ ئے دمہ نا دمہ سلپ۔

مسٹر کو چاکرنا سلام ناورندی ئے ہندنو اندازئسے ٹی تس کہ چاکرے ہندن لگا کہ او مسٹر آن زیات بدصورتے۔ سلام آن گڈ ہڑتو ماتا نیام ٹی عربی زبان ٹی ہیت مس ہرانا ترجمہ ای نمکن کیوہ۔

چاکر پارے ’’ای ہموشامیا مسٹر نا خننگ کن بسنٹ‘‘۔

مسٹر کوئے چاکرنا ہنداہیت آمخنگ ہلک او تین تو پارے ’’تینے خنانس وختس کہ مسٹر نا خننگ کن بسنس‘‘ مسٹر نا اُست خوائس کہ چاکرنا مونا داہیتے کیو ولے نوکری کن تینا خُلیسکہ، ولدا مجبوری آن اودے پاروئی تما

’’جوان، نم اوڑے صوفہ غا تولبو، ای منیجر تون گپ کیو‘‘۔

داخس پا ننگ تون مسٹر کوبش مس او تہہ ٹی کمرہ سے ٹی پتریگا۔ دم ئس انتظار آن گڈ مسٹر کو تو اوار اسہ جوانو زیباؤ صاف ستھرا و مارئس کمرہ غان پیش تما او چاکرخان نا ماسا بس او او نا ڈوئے ہلسا پارے

’’بوکنتو‘‘۔

مارُمہہ اٹ چاکرخان پداٹ کمرہ سے ٹی پترینگار او ہڑتو ماک صوفہ سے آ توسر۔ دیرا و چانا صلہ غان گڈ مار چاکر آن ہریفے

’’تو نم مسٹر نا ہُننگ کن بسنرے؟‘‘۔

''جی ہَو'' چاکرخان پارے۔

''مطلب برام کن بسونرے؟'' مارہریفے۔

''جی ہَو'' چاکرخان جواب تس۔

''ماشاءاللہ! تو گپ دادے۔اچھا' پن نمایرے'' مارہریفے۔

''جی' چاکرخان'' چاکرخان پارے۔

''اچھا' شاکرکان کنے کل آن مست نما باروٹ نما زندگی نا باروٹ معلومات کروئی ئے' ہراڑکن کنے نما آئی ڈی کارڈ نا ضرورتے''۔مارکو پارے۔

چاکرخان نا کارڈ مون نا جیب ٹی تخوک اس ہرادے ہکدم کشاتس۔ مارکو کارڈے ارفسا پارے ''مچہ انتظار کیرے''۔

چاکرخان تو لوک انتظار کننگ اس' مارکو کارڈے تینا سسٹم ٹی شاغا تو چاکرخان نا کل زندگی مونا بس' اَرا سال ٹی قاہمہ غابسّنے' اٹ وارعلاقہ کن اِنانے' سوز پری زائیفہ ئے اونا۔اسہ مارئسے تامُر یدپنی اوُ اوپین پین۔

مارکو دا کل انفورمیشن تے ہکدم شامی مسٹر آسر کرے۔

شامی مسٹر بھاز انگا انتظار او سوریا نا عذاباتے خننگان گڈ ہراکہ انکار کننگ کریکہ جواب ٹی تینا نیمہ غان ہَو کرے۔

مارکو ولدا بس چاکرخان نا ماسا توس او ہریفے کہ

''اچھا' تو شاکرکان' گپ دادے کہ ای نمے مسٹر نا فوٹوئس نشان ایتوہ نم ہُر بواو فیصلہ کبوُ مسٹر نا نشان تننگان ننے سختی اٹ منع کرینو۔گپ دہن ئے کہ اوانت سمجھوے کہ کنے خاخر آن تو کشاّ ردا سادا ڑے نمائش کن سلیفیر۔نم پُہہ مننگرے ای انت پاننگ اُٹ''۔

’’جی جی، بلکل، واقعی دا گڑا جوان ہم اف‘‘ چاکرخان داہیتے تو پارے ولے اُست ٹی تینا قسمت آ چڑا ہم۔

ماربش متنگ ئس کہ چاکرخان ہر یفے

’’ناتصویرے ئے ہم نشان اتیورے تہ؟‘‘۔

ماربشخندہ ئس کرے ’’جی نہ۔ سرکارنا کنڈان اسہ شرط ئسے کہ چل سال آن زیات عمرنا بندغ ئس مف‘ اونم تو چل سال ناس افیرے‘‘۔

چاکرخان بشخندہ ئس کرے او صوفہ غا بیجکہ مس۔

ماربش مس ٹیبل آتخوک فائلا تے آن فائل ئس کشا و لدا چاکرخان ناماساتوس‘ لفافہ سے آن فوٹو ئس کشا او چاکرخان آمر یفے

’’شاکرکان‘ارف‘‘۔

چاکرخان فوٹوئے دو آن تاچّی ہلک او ہندن کرا کرا مونے تا اڑسا دُہنکہ چناک تینا رزلٹ ئے اولیکو وار امر خنتے نیم تر کرسہ کرا کرا ملسا سیدھا کیرہ ہُر یرہ او دعا کیرہ کہ بس پاس لکھوک مرے۔ چاکرخان ہموڑ فوٹوے اڑسا و خنتے فوٹو آ شاغا تو خنا کہ تصویر ہندن الو کہ دہنکہ پاسپورٹ ئسے کن ہلّنگانے۔ کاٹم آ اسکارف ئس شاغوک ئس‘ جوان زیباؤ گنڈو پیشانی ئس تا اس‘ خنک نئے بادام آن بار بھلن اسر نئے کشمش آن بار چنّک‘ اشکنو بامس ئس تا ئس چٹ ہموڑ ہر اوڑ چاکرخان مالوسو چاسس۔ جوڑک خیسن تو اوار بور ہم اسر او دافتے آن بیدس چہرہ غا تا اسہ دہنو معصومیت او بزگی ئس اس کہ انسان نا خنتے آن تینٹ خڑینکاک روان مسرہ ولے چاکرخان ناخنک دتخس ہم پالتور۔

مسٹرماشاءاللہ چاکرخان ئے دوست بس او بشخندہ کرسا فوٹوئے مارے واپس کرے حالانکہ اُست تا خوا تو ولے کروئی تما۔

مارفوٹوئے تخااو چاکرے ہریفے ''توشاکرکان' انت سوچارے؟''۔

چاکرنا دماغ ٹی مسٹرنا تصویر چپٹ جگہ کریس او نا ہوش ہندن مسٹر تون گٹ ئس کہ او نا ہچ یاد آبتو کہ او برامی ئے چپٹ ہنداوڑ دُہنکہ ای افسانہ لکھنگ نا وختا گیرام کیوہ کہ ای چڑہ ئسے اُٹ برامی ئس آخا۔

چاکرخان یکدم ورندی تس ''جی' کنے ماشاءاللہ دوست بس''۔

''ماشاءاللہ! گڑا نم برام کن تیار اُرے؟'' مارکو ہریفے۔

''جی ہو'' چاکرخان پارے۔

فائل نا تہہ غان منہ پیپر کشسا مار چاکرآ مریفے

''نم دادے خوانبو دستخط کبو ولدا ای بریوہ''۔

''دا انت ئسے؟'' چاکرخان پارے۔

''دا سرکارنا کنڈان منہ شرطو ہراٹی دا نوشتہ ئے کہ نم تینا زائیفہ غا دُو ارفنگ کپیرے' اوڑتون ہچ وڑ نا ظلم کننگ کپیرے' اوڑان کاریم ہلنگ کپیرے تاکہ او تینا مرضی اٹ کپ او پین پین'' مار جواب تس۔

چاکرخان حیران مس کہ دا سرکارنا قانون اَرغ او زائیفہ نا نیام ٹی ہم اوارے پیپر آتے اڑسا توشش ہفت صفحہ اسر ہرافتے آ دنیانا نوشتہ غاک اسر' چاکرخان سوچ خلک اگہ دافتے کلے ای خوانیو تو صُحب تمک او ایہُن ہم خوانگان گڈ کنے دافتا سمجھ ہرا کہ بریک داکل عربی ٹی وَ۔

''ای داسا داڑے دستخط کیوہ۔ ولدا دافتے اُراٹی خوانیوہ۔ ٹھیکے'' چاکرخان مارکوئے پارے۔

''مرے' امرکن نما مرضی'' مار جواب تس۔

چاکرخان آن دستخط منگ آن گڈ مار پیپر آتے ارفے او کمرہ ٹی پتر ینگا۔ جوان بیست او بیست پنچ منٹ آن گڈ کمرہ غان پیش تما او چاکرخان ئے پارے

''شاکرکان' کل بندوبست آک مسر۔ داسا بیرہ نمے اِراشاہد بٹنگوئی ئے''۔

چاکرخان ابکہ وَ حیران مس کہ دا امرای فقط مسٹر ناہُنگ کن بسٹ او داڑے کنا برام ناکل تیاریک مسر۔

''اِراشاہد' او ہم داسا؟'' چاکرخان ہریفے۔

''جی ہَو داسا۔ ایلو کاریمک کل مسر' نما شاہد آتا ضرور تے فقط'' مارا کو ہنداخہ پانگ تون ولدا کمرہ ٹی پتر ینگا۔

چاکرخان سوچ ئسے ٹی اختہ مس کہ داعجیبو قصہ ئس مس او داعجیبو قانونی وَ طریقہ سے کہ ہنداجاگہ غا برام ایترہ' داسا مسٹرے ہم ہنداڑے ہتور' کنا شاہداک بروراو ہندا مکتب ٹی کنا برام مرو' حیران او پریشان اس او تینٹو پاریکہ چاکرخان موٹو دا انت نظام ئسے دا انت طریقہ سے دا امرو برام ئسے'' ولے داڑن بیدس او صوفہ غا بادشاہ تے آن بار تو لوک ہم اس۔

چاکرخان سوچ خلک کہ دیرے فون کیو' دیرے سئی کیو' دیرے بٹنگیو' او دا او ختا دیر بروے؟۔

خیر او لیکو فونے سنگت ئسے آخلک تو او سنگت تے ڈیوٹی ٹی اختہ اس' ایلو سنگتے کال کرے تو او تینا فیملی تون پیشن اِناسس۔ داسا پریشان مس کہ جوان انگا سنگتاک تو ہندا اسر ہراختہ وَ۔ داسا دیرے فون کیو؟ خیر یکدم خیال بس کہ حاجی برکت ئے فون ئس خلیو' اینو او دے ہم آزمایفیو۔

حاجی برکت فونے ارفے تو چاکرنا گپ آن گڈ پنجہ سوال ئسے وارتون کرے

''چاکر خان نی اوڑے انت ئس کیسہ؟ مگہ اِیڑے سئ کرئیس؟
ای شاہد مریو پھگہ کننگ تو مسئلہ ئس مفک؟
ای امر دہن زواوڑ اسکان سر مننگ کیوہ؟ اوپین پین''۔
چاکر خان داکل سوالاتا جواب ٹی اسہ ہیبت ئس کرے

''خدا خافظ حاجی' کنے خدا خلک کہ ای نے فون کریٹ'' او فونے کاٹ کرے۔ داسا چاکر خان ہفت حیران مس کہ دیرے فون کیو' آخرے مجبوری آن عرب سنگت ئسے آفون کرے ہرا جواب تس تا کہ نیم گھنٹہ سے ٹی بریوہ۔ چاکر خان دم کشا کہ الحمدللہ اسٹ ئس تو ملا۔

ہنداڑ تون مارکو ہم بس
''جی' شا کرکان' امر کریس؟''۔
''اسٹ ئس ملا بس بننگہ ِایلو پین کس اف'' چاکر خان پارے۔
''جوان' خیر او برے ارٹمیکو ای مریونا شاہد'' مار بشخندہ ئس کرسا چاکرے پارے اوکمرہ ٹی پتر ینگا۔

چاکر خان نا جوڑک خوشی آن کوش ئس کٹنگرا واللہ نا شکرے ادا کرے کہ پین تے زاری کننگ آن بچّاٹ۔

جوان دم ئسے نا انتظار آن گڈ چاکر خان نا سنگت تینے مکتب آسر کرے' مار کو ہم تین تو اسہ پین کما شو بندغ ئس ایس ہرا در وشم او صورت ٹی تو ملائس لگتو کہ ولے نکاح نامہ غا دستخط کروفک ہنداس۔

چاکر خان صوفہ غا تولوک اس کہ ہمو بدصورت انگا مسٹر تون اسہ بے میکپ او چہرہ نا پری ئس بس' چاکر خان نا نظر تما اوڑے تو یکدم بش مس کہ دا تو اونا ہمسفرے' اونا

زائیفہ ئے۔ ہرا اوشکنا بڑزانگا بالا داتون سلوک اس اوخنک تا شرم آن شیف اسرا او ہندا شرم ناوجہ غان اوپین زیبا پین حسین خننگا کہ۔

چاکرخان او فاطمہ غان کاغذ آتے آ دستخط کرفنگا ولدا شاہد اک دستخط کریر تو بد صورت انگا مسٹر اِنا کمرہ ٹی اوایکان تین تو تینے آن باراونا زرکوڈبّہ سے ٹی ہننینی ہیس' چاکر خان او فاطمہ تون اوار ایلوغٹ ناباک ہم ہنین کننگارا و ہڑتوماتے برام نامبارک بادی تننگا۔ چاکرخان چٹ سرگڑ دان اس کہ داامرو برام ئس مس۔ نئے ملا نئے نکاح فقط دستخط کرفنگا و لے امرکہ مس ہراوڑٹ مس چاکرخان نابرام مس ہرانا تصوراٹ چاکرخان تینا مون بشخندہ ئس او حیران ہم۔

برام مس تو چاکرخان نکاح نامہ غا تینا زائیفہ ناپنے خوانا ہرا

''فاطمہ بن محمود محمد سگاراس'' حالانکہ او فاطمہ ناپنے اوڑان ہم سوج کننگ کریکہ و لے شک کریکہ اوداکان مست اوناہچ خیال ٹی ہم بتوسس کہ اوتینا زائیفہ ناپنے مارکو آن ہر یفے۔

چاکرخان نا سنگت اِشتافی اس ہُرے اسکان اڈ کننگ کتو کہ تو اجازت ہلک او پیش تما۔ مارکو تیٹی کاغذی کاروائی تے کننگ اس فائل آتے تیار کریکہ۔

چاکرخان صوفا غے فاطمہ تون اوار بت آن بارچپ چپ تولوک اس۔ نئے فاطمہ نا کنڈا اہرا کہ نئے ہیبت ئس کریکہ۔ فاطمہ تین تو سوچ خلسا ئس کہ شاکر تو اوڑن زیادہ شک کننگہِ۔

ہڑتوما اَرغ او زائیفہ تولوک تینا سوچاتے ٹی اختہ اسر کہ مارکو بس او اِرا لفافہ چاکر خان نادوٹی تس او چاکرخان ئے پُہہ کرسا پارے

''دالفافہ ٹی نا زائیفہ ناداتُو ناخرچہ ئے ایلو بروکا تُو ناپیسہ غاک ناا کاونٹ آبرسا کرور۔ دا ایلولفافہ ٹی مُسہ صد لیر اوٗ' سرکارنا نیامہ غان نما برام ناتحفہ''۔

چاکرخان پیسہ تابننگ آن پین زیات خوش مس او مارنا شکریہ ئے بشخندہ سے
تون اداکرے۔

مار بشخندہ ئس کرسا چاکرخان ئے پارے ''نم داسا اِننگ کیرے''۔

چاکرخان کرارو گام ارفسا مُہہ اٹ سرہلک او فاطمہ او نارنداٹ۔

چاکرخان گاڑی ئے بس مون نا درگہ ئے ملا او فاطمہ ئے سوار کرے ولدا جند
تہ سوار مس تو سوچ خلک کہ فاطمہ تون نئے جوڑئس پچ ارے نئے پین گڑاس' کل آن
مست دیوتا مارکیٹ آن پُچ گڑاس بایدے ہلیو اوڑکن۔

او آخر شک ئے پرغسا فاطمہ آن ہریفے

''نے تو پچ اف۔اسہ وارکان نے کن پچ ہلین مارکیٹ آن گڑا ولدا اُراکن
کان' انت پاسہ؟''۔

ہرانا جواب ٹی فاطمہ کاٹمے آخاٹی سرفہ تو چاکرخان ئے لگا کہ او شک کننگہِ او واقعی
شک کننگ اس خیر ولدا چاکرفیصلہ کرے کہ شاپنگ کن ولدا دیواتا۔او سرہلک اُراکن۔

کسری چاکرخان فاطمہ غان اِرامُسہ سوال کرے ہرافتا جواباتے ٹی فاطمہ فقط
کاٹمے ہَو یا آخاٹی سرفیکہ۔ چاکرخان نا اُست ٹی خوف ئس تما کہ خدا خلوے سرکارے
گنگ ئس تروے کنے۔ ہندا خیال اٹ چاکرخان نا پیشانی آن خیدآک یلہ مسر' اُست تا
لڑزنگ شروع کرے کہ یا خدا دا اسہ ہیبت ئس تو کے۔

آخرے چاکرخان مجبور مس تو ہریفے

''فاطمہ! نی گنگ ئس تو افیس؟''۔

چاکرنا داہیتے بننگ تون فاطمہ مخنگ ئس خلک او جواب تس

''آن' گنگ ئسے اُٹ''۔

فاطمہ نا تو ارے بٹنگ تون چاکر نا روح مسرور مس او جواب ٹی تا او ہم مخا او پین خوش مس کہ او نا زائیفہ مسخرہ کروک ئسے ہرا ہر نرینہ نا خواہش ئسے کہ او نا زائیفہ مسخرائی مزاج والا اس مرے۔

فاطمہ تون سفر کرسا کرسا چاکر خان ئے ہچ درک لگتو کہ او دہن زو اُرا غا سر مس۔ فاطمہ ئے دڑ فے۔ دروازہ غا اِنا تو درگہ ئے ٹکفتو کہ دہن مف اُرا والا ک خاچوک مرور۔ خاموشی اٹ درگہ ئے ملا او ہڑتو ماک پتر ینگار۔

اسہ کوٹی ٹی مُریداولمہ تہ اسر تو اوایلو کوٹی نا درگہ ئے ملا فاطمہ ئے ہموڑے تولیفسا پارے ''نی ہنداڑے تول ای بریوہ''۔

سوز پری او مرید نا باروٹ فاطمہ ئے تو مالو آن معلوم اس۔

چاکر خان ایلو کوٹی ٹی پتر ینگ تون لائیٹ خلک تو سوز پری یکدم خنتے تینا ملا او نا خنتے آن معلوم مسکہ کہ او خاچوک الو۔ مرید او نا ماسا بغیر بالشت آن مسن تموک تنگان اس۔

''بشہ دیرئس جوڑ کر مہمان ئس بسُّنے'' چاکر خان مونے شیف کرسا خنتے ڈکسہ پارے۔

''مہمان' دیرے مہمان؟'' سوز پری ہر یفے۔

''فاطمہ' فاطمہ ئے'' چاکر خان پارے۔

''فاطمہ' فاطمہ دیر ئسے؟'' سوز پری حیرانگی اٹ ہر یفے۔

''ہموسوریا والا مسٹر'' چاکر خان جواب تس۔

سوز پری نا گمان اٹ الو کہ چاکر برام کرینے او موٹو ہمسایہ غا تا باروٹ سوچ

خلنگ اس اویادکنگ اس کہ فاطمہ پنی دیرے ولے ذہن ٹی تے اسہ فاطمہ ئس ہم بتو۔

ولداہریفے ''دافاطمہ دیرئسے ۔ ہراسوریاوالا؟''۔

''مریدنا ارٹمیکولمہّ'' چاکرخان زوزواشتافی اسہ دم ٹی جواب تس' اونا داورندی آن اونا لغوری تون اونا ہوشیاری نا اندازہ ہم خلنگہ۔

مریدنا ارٹمیکولمہّ' مرید مسکین ہندالمہ ناٹپنگ اوکاریمتے آن بیزارئس کہ چاکرپین لمہ ئس ہیس اوڑکن۔

چاکرنا داجواب آن سوزپری نا ملی کاریم اِلا کہ دا انت گپ ئس مس۔ زرئس خاموشی آن پد اونا یادآ چاکرنا اِستواواینوصُحب ناکروکا گپاک بسرتوہیتے پک کننگ کن ہریفے ''نی برام کریس؟''۔

''ہَو'' چاکرخان خلوک انگا دلیرآن بارورندی تس۔

سوزپری نا اُست چاکرنا جواب آن ژدغہ ژدغہ مس اوچپ چپ خاموشی ٹی بش مس انا دیرجوڑکرے ہیس فاطمہ ئے تس اواخلاقن اونا ماسا دم ئس توس۔ اِرامسہ وار ہڑتوماتا نظرک تین توٹھکرا اینگارتو ہڑتوماک بشخندہ کریرولے دااِرااسہ وڑنا بشخندہ غاتے ٹی زمین اوآسمان نا فرق اس۔ اوفتا نیام ٹی اسہ گپ ئس ہم متواومروسس امرکہ سوزپری عربی تتوکہ او فاطمہ براہوئی۔ ولے وا ہم اوفک تین تون تینا تعارف ئے کریراودا تعارف فقط نظرنا ذریعہ اٹ مس اوداہنرے ہم برامی آذالبولاک چارہ کنا اونماوس آن پیشن ئے۔

سوزپری میزبانی ناحقاتے اداکرے ہیس فاطمہ ئے چاکُنفے ولدااِرغ ناتیارٹی لگاسس کہ چاکرخان منع کرے کہ''فاطمہ ننا خوراکاتے آن کنپک'' حالانکہ داہیتے فاطمہ کتوسس۔

چاکر خان ہیت ئے مونی درے ''ای کاوہ ہوٹل آن اِرغ ہتیوہ اواناڑتون پیش تمّا''۔

چاکر خان ہوٹل آن بس تو سوز پری اِرغاتے جوڑ کرے ہیس برامی او بادشاہ نا مونا تخا او فتا خذمتے کرے ولدا اِرغاتے مچ کرے۔ ولدا خاچنگ کن جاگہ ئس شاغا۔ تینا پچاتے آن فاطمہ کن ہیس ہرا فاطمہ آن گونڈ ہم اسرا اوپراہم۔ او فتا خذمتاتے آن گڈ جند تا اِنا خاچنگ کن۔ کاٹمے سرّجہ غا تخنگتون خنتے ٹی توروکا جوے یلہ کرے او جوان ہُرے اسکان ہوغا خڑ ینک کیدآ۔ فاطمہ ئے بددعاتس۔ چاکر ئے کیرنگ تس جوان اُستے تینا سبک کرے ولدا خاچا' داکان زیات او بیوس پین اسہ گڑ اس کننگ ہم کتوکہ۔

صُحب تون وختی چاکر خان اُرا سے ناپٹنگ کن پیش تما کہ دا اُرانا کمرہ غاک بھاز چنکو او داسا پُسکن آزائیفہ کن بایدے مچہ مرغنو کمرہ والا اُرائس مرے۔

خیرآخر مُسہ کوٹی اسہ ہال والا اُرائس خنا۔ اُرانا کرایہ دا اُرانا کرایہ غان زیات اس ولے چاکر ئے داگڑانا غم ہم الو۔ بھلا گڑا کمرہ تا پرائی نااس۔ او داسا ایہُن ہم تُو نا صدلیرا اوڑکن بسکہ۔

شام تون مرید ئے تین تون ارفے او فاطمہ ئے شاپنگ کن درے۔ مرید ئے داخاطران ارفتو کہ اوڑ کن مہر کیک یا او نا استے خوش کننگ کن اودے مارکیٹ آدیک وجہ دا اس کہ مرید ایڑے اودے کمک ایتک' سامان تے گاڑی ٹی تخک دڑ فک۔

دانیام اٹ پانزدہ بیست دے گدرینگا۔ چاکر خان اُرا ئے ہم بدلیفیس۔ داسا اسہ کوٹی ئس مہمان تینکن تیار کریسر' اسہ کوٹی ئس متکنا یعنی بھلا زائیفہ نائس ہراٹی اونا متکن انگا سامانک اسر' اسہ کوٹی ئس پوسکن انگا زائیفہ نائس ہراٹی کل پوسکن انگا سامانک تخوک اسر۔ دُہنکہ اَسہ ایل سی ڈی ٹی وی ئس تخوک اس۔ اِرا خانہ والا زیباءِ الماری ئس

اس۔عربی ثقافتی آ بوپاک دیوال تون خلوک اسر۔اسہ کنڈ ئسے آ نازر کوٹیبل ئس اس ہراڑئے فاطمہ ناپسنداٹ ہلوک انگا گلداناک تخوک اسر۔

فاطمہ ناشک اُراوالا تے آن پناسس مطلب سوزپری آن٬ پین اُراٹی بندغ الّو ہرافتے آن اوشک کروسس۔داسا او اُرانا زیادہ ترکل کاریمتے تینا شوق اٹ کریکہ خاصاً تینا جندنا کاریمتے۔

چاکرنا کاریمتے ہم اوتینٹ کریکہ ہراڑن سوزپری ئے بھاز زور بسکہ ولے سوزپری سگ ناگودی اس ہچ ہیت ئس ہم کتوکہ بس چپ چپ تماشہ سیل کریکہ۔

فاطمہ نا داحہر آ تا وجہ غان چاکرخان نا محبت اوڑکن دے پہ دے آن زیات منگ اس ہراڑن فاطمہ بھاز خوش اس۔اوایلو دوئے سوزپری دے پہ دے آن ناشاداو پریشان مرسا اس کہ چاکرخان نا محبت اوڑان اومرید آن کم منگ اس او ہرانا احساس چاکرخان ئے ہچ منگ الّو۔

چاکرخان نا فاطمہ کن دابے کچ انگا محبت ہم تینا جاگہ غاسئی اس۔اونا جاگہ غا امرونرینہ ئس مروسس فاطمہ کن قائل مسکہ۔

سوزپری دے اونن چلم پُر کریکہ کشاکہ او فاطمہ پوسکنا زندنا خوشی ٹی اوتینا ماضی نا عذاباتے گیرام کننگ کن صُحب اوشام تینا پینگنا مخملی آ زلفاتے عطر بخور رگندتسکہ تو چاکرخان گنوک ئس الوکہ دامسکیہ زلفاتا سیخا غان بش مروسس او سوزپری ناتاب تاب انگا تمباخی آ جنڈآ تانیوان ٹی آرام کروسس۔

فاطمہ ہڑدے اسہ پوسکنو عربی وُ خوراک ئس تیار کریکہ او تینا دوتے اٹ فلمی وڑ چاکرخان ئے کنفیکہ تو چاکرخان امرداسوریانامزّہ دارانگا کتغاتے الوس اوسوزپری نادوناجوڑ کروک انگا ہمواِراسال متکن انگا بیدیرا وسبزی تا طعام ئے چکوسس اوڑتون اِرغ کنوسس۔

اسہ کنڈان پوسکن ردو کا نہال ایلو کنڈ اُمخان چوٹ مرو کا نیم پیرا نگا درخت۔

اسہ کنڈان شباب نا ورنائی ایلو کنڈان ورنائی نا پیری۔ اسہ کنڈان عربی زبان نا ہیتا ک ہرانا خف تو نگ آن انسانے لگک کہ قرآن خف تو رنگ اُٹ' ایلو کنڈان براہوئی نا ہمو متکن انگا لفظاک ہرافتا بنزگان چاکر نا خفک بیزار۔ اسہ کنڈان فاطمہ نا بشخندہ' مخنگ' مسخرہ شوغلک' ایلو کنڈ اسوز پری نا مون مٹی' ترندی' ناراضگی' رٹنگ۔ اسہ کنڈان فاطمہ نا عشقی آ فرمائشاک ''اینو سمندر آ کان' اینو گارڈن سے آ کان' اینو ہوٹل ئسے آ کان اِرغ کننگ کن یا اینو مَش تے آ کان''۔ ایلو کنڈ اسوز پری نا حکم ''کنے اینو اِیڑ نیک بی بی ئس تے در' اینو مر انپس کنے ہسپتال آ دروئی ئس' کنے اینو فلانی آ در فاتحہ سے''۔

داہرا دنیا نا نیام اٹ سلوک آ چاکر گنوک تو الو کہ سوز پری نا دنیائے زیادہ وخت یا زیادہ اہمیت اتیوس۔

چاکر خان نا محبت فاطمہ کن حد آن زیادہ مس ہنداخہ زیادہ کہ چٹ فاطمہ نا معشوق جوڑمس۔

چاکر خان نا برام نا سال پورو متوسس کہ فاطمہ چنا خنا او ہم جاڑ' اسہ مارئس اسہ مسڑئس او دا اِرا چناہ او فتا محبت نا بھلا ثبوت ئس کہ او تین تو ہّس محبت کیرہ۔

چاکر خان نا خوشیک سمندر آ تا چولکا تے آن بھاز مسر۔ او خدا غان اسہ مسڑئس خوائسکہ او خدا جان اودے اِرا چنا عطا کرے۔

فاطمہ نا دا اِرا چنا نا خننگ آن سوز پری نا اُست پوغ آن پُرمس او دے محسوس مس کہ چاکر خان نا ہمو خیرات والا مہراک ہم اوڑان داسا کارہ۔

چاکر خان فاطمہ غان زیادہ تینا چنا تا خیالے تخا کہ 'وڑ وڑ نا تحفہ' بالو' شلکوک' گوانزہ' واکر' پدآمو' انت گڑا ئس بازارٹی خنا کہ بڈ کریکہ تینا چنا تے کن ہیسکہ۔

چاکرنا دا حال اودا مہراتے خنا کہ تو سوز پری نا سینہ زراب کریکہ کہ مرید نا چنکی بے باوہ ئی آن، مش تا پلنگ اٹ گدرینگا اودا سہ دا اِرا کُٹی تا چنکّی ئے سیل کبو۔

مرید نا چنکّی، تینا جوانی، علاقہ نا خواری، مخلوق نا شغانک، بیوسی او بزگی نا دے تا کل دڑ دآتے سوز پری تینا سینہ نا قبرستان ٹی دفن کریس او مجال ئس کہ او دافتا ذکرے چاکرتون کروس یا اوڑان تینا او تینا چنانا زندگی نا حساب ے خواہوس۔

چاکرخان ہم فاطمہ او تینا چناتا محبت آن داخس وارالو کہ او سوز پری نا ماسا تولوس او او نا خنتے آن او نا درد آتا ہر یفس۔

چاکرخان نا محبت نا زیادہ منگ تون او نا خرچہ غاک ہم زیادہ مسر۔ اِرا زائیفہ مُسہ چنا او ہم ہر اغڈ وا و چنا ہر افتا پالٹ، پیمپر، پچ، بیماری، دوائی، غسل نا ساما نک دا کل خرچہ غاک اُرا او الا تا خرچہ غاتے آن زیادہ اسرا او ایلو اُرا نا خرچہ غاک جتا۔

دا آخری مسہ تو چاکرخان کن مسہ سال آن بار گدرینگا، پہلی آن مُست او نا زر آک کٹّرہ او سنگتا تے آن وام کریکہ او آخرا مو وا متے ہم ادا کننگ کتو کہ۔ اے صد لیرا فاطمہ کن بسُّرہ او دا خرچہ غاتے ٹی ہچ درست متورہ۔

بھاز سوچ او فکر آن پد آخرا و فیصلہ کرے کہ سوز پری او مرید ئے علاقہ کن رادہ کیو او دا اُرا ئے ہم بدلیفیو چنکو اُرا ئس پٹوہ ہر انا کرایہ کم مرے۔

منہ وخت گدرینگتو سر کہ چاکرخان تینا فیصلہ غا عمل کرسا سوز پری ئے ریفے کہ او نا فیرہ بدل خوائنک ہر اڑ کن او دے مُسہ تو کن اِنوئی تمک ولدا پوسکنا فیرا غا بروئی مریک۔

سوز پری ہم تینا اُرا والا تے کن زہیری اس او ا یکہ فاطمہ او او نا چنا تے آن دڑ دی اس۔ چاکرخان آیقین کرسا مرید ئے ارفے او علاقہ غا سر مس۔

پداہے متکن انگا کوٹیک ملنگار، ہمو متکن انگا زندگی شروع مس۔

داسہ چاکر خان او فتے کن تُو نا دہ ہزار راہی کیک او ہر تُو ہندا گپے کیک کہ داسکان نما فیزہ نا کاریم متنے منہ وخت پین صبر کبو۔

سوز پری ئے داسا علاقہ ٹی اِراسال متنگہِ او داسکان تینا اومرید نا فیز اغاتے کن انتظاری ئے۔

اینو ہم خلق والاتے آن ہر کس کہ سوز پری نا مجلس آبرے تو سوز پری اوڑکن ہمو سوریا والا تا قصہ ئے کیک کہ

’’عرباک امر تینا بندغاتا عزت آتے بچفنگ کن او فتے شرف تتنگ کن ہمہ او فتے خاخرا و عذاباتے آن کشاّر، آسودئی نا زندگی تسر‘‘۔

مٹھائی

چِلّو نا بھلا پن مامد رحیم اس ولے دا پن فقط خلق نا منہ بندغاتے معلوم اس۔ ایلو چناؤ بھلاک کل اودے چِلّو ناپنٹ چائسُّرہ اوتوار کریرہ۔ چِلّو نا عمر سینز دہ یا چاڑدہ سال اس۔ رنگ اٹ سوزا رنگ اس۔ اُولنو گڑ دومون ئُس تہ اس۔ چنکو چنکو بارّنو پڑہ تہ اسُّر ہرا اونا جندے ہم دوست الور۔ اونا اُست خوائسکہ کہ خلق ناورنا انگا مارتے آن باراو ہم بھلو پڑہ ہِلی وُنیام آن سیم ئے تینا کشے ولے غریبی نا دوآن اونا امراد پورا متنگ کتوکہ۔ ہر اِرا مُسہ تُو نا ذی آلمہ تہ پنچ رُپئی نور مامدے تسکہ (ہراکہ خلق نا نائی اس) اونور مامدے حکم ملاکہ کہ پڑہ غاتے تہ چپٹ چنک کیس کہ زوردپس۔ چلونا خنک اُزبک آتا خنتے آن بارچدہ وَ خن اسُّر ہرانا وجہ غان چناک اکثر اُزبک پاریرہ تہ ولے جواب ٹی او چناتون اوار مخاکہ او خاموش مسکہ۔ چِلّو ناپچّاک اونا بدن تون ہچ وفا کتورہ۔ وختس ہندنو پچ لخ ٹی کریکہ کہ بدن ئے تہ لچّارہ او پھڈناتہ کوسک مرآن درست مسرہ۔ او اِیڑ تا چیڑ یفنگ کن اودے پپو پپو پاریکہ او چِلّو آ مسخرہ خلسا تینا لمّہ ئے پاریکہ ”تاتو نازبی بی نا بھازانگا کُنفنگ آن دنر مُسہ پھڈتا مسُّنو“۔

او دے ئُس مرغنو پراو پچ لخ ٹی کریکہ ہرانا سوبان رم ہم کننگ کتوکہ کہ پاچہ

باتے ٹی ہشنگوٹ۔ او بھلا بھلا آستونک آتے ٹی پنجہ غاک تا ہچ خنگتو رہ۔ دا پُچّا تا بے وفائی نا وجہ ہم اونا شوم انگا غریبی ئس کہ تینٹ پچ ہلنگ کتو کہ تین کن تو خلق والا ک تینا چنا تا متکنا تے اودے تسرہ او چِلّو مخسا گلان مرسا لخ ٹی کریکہ تہ۔ چلوئے اونا اِیڑ نا چیڑ یفنگا ک خراب لگارہ ولے داڑن باوجود اوتینا اِیڑے ہچ پاتو کہ۔ او تینا اِیڑ کن بھازمہر کریکہ او اونا خیالے تخا کہ حالانکہ او چنکا اس ولے اسہ اِیڑ نا مننگ نا دڑد آن اودے ہچ پاتو کہ۔ ہرانا پن افسانہ اس ولے بدنصیبی دا اس کہ دا جوان انگا پن ئے ہم خلق ٹی کس ہلتو کہ او کل اودے اونا چنکا پن شلک اٹ توار کریرہ۔ شلک چِلّو آن مسہ یا چار سال بھلن اس او اُرانا کل کاریمک اونا ذمہ داری ٹی اسر۔ شلک نا لمّہ غریبی نا دو آن سیلہ دسک نا کاریم کریکہ او ہندا ڈول اٹ تینا اُرائے چلیفیکہ۔ اونا اَرغ اینو آن ہشت سال مست دون ئسے نا خُتنگ نا وختا دُون ٹی تمّا او کہسک۔ غریبی او بے روزگاری او چنکا عمرنا سوبان چِلّو تاتو نازبی بی نا اُراٹی مزوری کریکہ۔ ہراڑن اودے تُو نا پنچ صدرُ پئ، صُحب او سوارہ نا اِرغ، چا بسکوٹ او بینگ کن وخت ئس طاہر نا متکن انگا پچاک ہم رسینگارہ۔ تاتو نازبی بی نا اَرغ سعودی ٹی کاریم کریکہ او جندنا تہ اسہ ماراو اِرامسٹر اسر۔ مارنا تہ عمر نوزدہ سال اس ہرا خلق نا سرکاری آ اسکول ٹی خوانا کہ۔ تاتو نازبی بی نا ہڑتوماسنک عمر ٹی چنکو اسر۔ اسٹ نا عمر نُہہ سال اس او ایلو چار سال ناس اس۔ چِلّو مسہ سال آن دا اُراٹی کاریم کریکہ۔ اُرا کن ناوڑ آن دیریہسکہ، بوچاتے دُپ آخسا کہ۔ دکان تے آن سودا ہتننگ کن اِنا کہ او ہم اکثر طاہر نا سائیکل آ۔ اگہ مہمان ئس بروسس تو اوڑ کن دیرا وچاتا دننگ ہتنگ اونا ذمہ ٹی اس۔ داڑن بیدس تاتو نازی بی بی ئے اُرانا ایلو کاریمتے ٹی ہم کمک تسکہ دہنکہ پچاتے تارآ ایلنگ، چکاتے کن دیرا ودانہ شاغنگ، ساہداتے بیڑنگ نا وختا اوفتے تونگ او پین پین۔ دا

کاریمتے آن بیدس اوتا تو نازبی بی ناغڈّ وآ مسٹرے ہم خوش کریکہ۔ اودے گوازی تسکہ۔ ریکاتے آدریکہ یاباغیچہ ٹی چکرتسکہ۔

چِلّو تینا عمرنا حساب اٹ واقعی نادانو مارئس چاہنگا کہ ولے بے باوہ ئی ناویل' غریبی نادرڑ د' لمّہ نادے اونن تاخواری اودے تیارونریہ ئس جوڑ کریس۔ اوزندگی ناہمو مقام آسلوک اس ہراڑے بیست وُ پنچ سال نابھازاماک ہم تینا عمرٹی سرمننگ کپّسہ۔ زر ناقدر' اُست ناخرابی' سگ او برداشت ناصلاحیت' چنکا بھلاناعزت' دونامریفنگ' عزت ناقیمت' تینے خوش تخنگ ناہنر زندگی نابھازانگا سجاتے آن اوسخ ہلکوسس۔

چِلّو صُحب تو وختی تاتو نازبی بی نا اُراغا بسکہ۔ چلہ نادے تے ٹی اُراغا بننگ تون اسہ وار چاکن پاٹ پرغا کہ اوہموڑے اُراٹی طاہر اِستواوارجند تاہم چا کُننگکہ۔ ولدا اُرانا کاریمتے ٹی اَختہ مسکہ۔ کاریمتے آن گڈ ہموڑے طاہرنا اِیڑے گوازی تسکہ اواوفتون گوازی ہم کریکہ۔ شام نااذان تون اوارچھٹی کریکہ اوتینا اُراکن سرہلککہ۔ اوشام نا اِرغے تینا لمّہ وَاِیڑتون کُننگکہ اوہموڑے خاچاکہ۔

طاہر وَ طاہرنا لمّہ اوڑکن بھاز مہرکریرہ۔ اگہ اوگڑاس پرغوس یاخراب کروس اودے ہچ پاتورہ۔ اودامہرنا وجہ اوناغریبی اواونامسکین انگاخنک اسرہرافتے ٹی ہُننگ آن کافرے ہم اوڑکن عذاب بسکہ۔ طاہرنا کانوشکی آن وخت ئس طاہر ئستے کن فروٹ راہی کروسس تو طاہرنا لمّہ چِلّو نابشخے جتا اوڑکن تخاکہ اوولداتسکہ تہ۔ چِلّو فروٹے خننگ تون دہنو بشخندہ ئس کریکہ کہ خدانا خدائی تینے آن سوال کریکہ۔ چِلّو ناعادت اس کہ فروٹے تینا جیب ٹی ڈھکاکہ اوشام تو تینا اُراٹی جیبان کشاکتہ نیمہ کریکہ تا اوشلک تون اوارکننگکہ۔ تینا لمّہ ئے ہم صلہ خلککہ ولے لمّہ تا فوراً جواب تسکہ نم کُنبو کنا اُست ہچ اندا

مالٹ آتے بفک اواگہ فروٹ سوف ئس مروسس تولمہ پاریکہ نم کنبو کنے سوف ناخنتگان اولٹی بریک۔ اوہندن ہرفروٹ ٹی عیب ئس کشاکہ اوکنتو کہ ولے حقیقت اٹ اونا اُست فروٹ ناگندکن سکاکہ۔ زمانہ ئسے آن فروٹ ناطعامے چکتوسس ولے بیوس کروسس ہم انت ئس فروٹ نااسہ دانہ ئے اٹ جاگہ غابتخوسس۔

طاہرنا باوہ ہر اِرا یامُسہ سال نا ذی آ چھٹی بسکہ او تینا چناتون اوارِ چلّو کن ہم ضرور گڑاس ہیسکہ۔ وارئس جوڑئس پچ' وارئس ربڑی وُ گھڑی ئس او وارئس پین گڑاس۔ ہرافتے چلّو بھلوشوق ئسے اٹ قبول کریکہ او تینا عیدکن ڈھکاکہ۔

آخر یکووار کہ طاہرنا باوہ سعودی آن بس تو منہ دے آن گڈ طاہرنا کاکا تینا ایلم نا خوش آمدکن نوشکی آن تینا چناتون تینے سرکرے۔ اِرامُسہ دے خلق ٹی گدریفے۔ مجلس کرے، چکر خلک' ملکاتے اِنا آخر ایلم نا زہیری کم مس تو ولدا اوایسی نا تیاری ئے کرے۔ اوفتا اِنگان مست تاتو نا زبی بی تینا اَرغ تون مشورہ کرسا پارے'' ایلم آن تینا اونا مسڑنا دوے طاہر کن خوا ولدا ایہُن نی کاسہ سعودی کن۔ او دہن مف اونا رشتہ ئے ہموڑے نوشکی ٹی جاگہ ئس کرفورتو بہتر ہندادے داسادا ہیتے پک کر''۔

طاہرنا باوہ او کاکا تینے آن اِراایلم اسراو ہڑتو ما تانیام ٹی جوان مہراو محبت اس۔ بغیرئس سوچ او فکر آن طاہرنا کاکا ہمو وختا رشتہ کن ہَو کرے او خوشی خوشی ایلم او چناتے رخصت کرے۔

منہ دے آن گڈ طاہرنا باوہ تینا ایلمے فون ئس کرے اوسئ کرے کہ کنا چھٹی تے آن ٹُوئس بچانے اگہ نا اجازت مرے سانگ نا تیاری تے کین۔ او ہنداورندی رسینگا کہ ننا کنڈ ان ہچو مشکل ئس اف۔ بیشک تیاری تے کبو۔

چاشت نا وخت اس طاہر نا باوہ اولمہ دے مونا تولوک دنیاداری نا ہیت او گپاتے ٹی اَختہ اسر کہ طاہر نالمّہ چلم نا تمباغاتے لگفسہ پارے ''طاہر نا باوہ! دانناُرانا اولیکو سا نگے۔ دا سانگے ای پوسکنو گڑاس کننگ خواوہ تینا مارکن' او ہم ہندنو گڑاس کہ مچا خلق ٹی کنا مارنا سانگ نا مثال بروکا سالاتے اسکان تننگّی''۔ طاہر نا باوہ راستیکو دوآن کھنچی ئے شیف کرے ہراٹی او تینا پینگنا بروتاتے جوڑ کرسا اس پارے ''مرے مرے' دا جوانو گپ ئسے ولے انت ئس کروس؟''۔

چِلّو ہموڑے اوفتا ماساچٹکا مسڑے تا گوازی تننگ اس کہ طاہر نالمّہ چلمے کنڈ ئسے تخسا پارے ''ای سوچانٹ کہ نن تینا مارنا سانگے پتاسہ نا جاگہ غا مٹھائی بشخن''۔

مٹھائی نا پن متو کہ جنت نا طلب ئس مس چِلّو ناچڑ وآخنک اونا کوس نا بٹنتے آن بارڈک پیشتّماراو باپاچ تا تونازی بی بی ناباے سیل کننگ شروع کرے۔

طاہر نا باوہ ئے ہم ہندا پن زرئس پین وڑ لگا تو سوالی اندازاٹ پارے ''مٹھائی''۔

طاہر نالمّہ یکدم جواب تس ''جی ہَو مٹھائی۔ نے سمائے ننا خلق اٹ دا اسکان ہچو سانگ ئسے آ مٹھائی بشخنگتنے۔ اگہ نن مٹھائی بشخان تو ننا مارنا سانگ مثال ئس مریک او ہندا سانگ نا ثواب اٹ خلق والاک ہم مٹھائی کنیرہ''۔

طاہر نا باوہ زور آن دمہ ئے کشسا ''ہَو ہیت نا توسئی ئے ولے نے سمائے کہ کنا چھٹی نا پیسہ غاک ہم آخیر کرینو کن تو داخہ زر بچتنے کہ دا خلق ناسئی اُرائے مٹھائی کنفیواو ای تینا واپسی نا ٹکٹ ئے ہم کتنٹ''۔

ہندا ہیتان چِلّو تو اوار طاہر نالمّہ نا مون ہم دڑینگا او زرئس خاموشی آن پد طاہر نا لمّہ ولدا پارے ''اچھا گڑا دہن کینہ تنیا خلق نا نرینہ غاتے بٹیگنہ او ہراُرا خواجہ ئے اِرا اِرا دانہ مٹھائی نا ایتنہ۔ ولدا اوفتا مرضی ہنداڑے کنیر یا تینا چناتے کن دیر''۔

طاہرنا باوہ زرئس سوچ آن پڈ ''ہَو' داجوانو ہیت ئسے ۔ داوڑ ہراُرائے مٹھائی ہم رسینگک اوپیسہ ہم بھازلگپک''۔

باوہ ناہنداہیت ئس کہ چِلّو ناباغان مٹھائی ناپنے دیک یلہ مسر۔ ولدافیصلہ پک مس کہ سانگ آ مٹھائی بشخنگک او ہراُرائے اِرا دانہ رسینگک ۔ دے ئس گدرینگتو کہ دا حوال مچاخلق ٹی تالان مس اوخوشی ناماحول ئس جوڑمس۔

ہمودے آن کہ مٹھائی بشخنگ نافیصلہ مُسّس ۔ہمودے آن چِلّو سانگ نادے کن بےصبری اٹ انتظاری اس۔ صُحب اوشام تین تومٹھائی مٹھائی کریکہ۔شام آتینا اُراغاانا کہ تو مٹھائی ناشعرخلککہ اوشعرخلساخلسالمّہ ئے تینا پاریکہ''اِرامٹھائی ملک۔اِرامٹھائی ملک''۔

اولیکوشام اُراغا سرمننگ تون مٹھائی ناشعرئے خلنگان گڈ تینا معصوم آتبسّم تون لمّہ ئے تینا پارے ''اِرامٹھائی ملک۔اَسٹ کنا اَسٹ نااوشلک نا۔ہُرس پاپیں کنے مٹھائی ناراز آن بدبریک کنے مٹھائی دوست اف''۔

چِلّو اخس کے خوش اس اونالمّہ ہموخس مٹھائی ناپن آن پریشان اس۔اوتین تو سوچ خلککہ کہ اَسٹ توبے باوہ ئی ناوجہ غان چِلّو بیوس ہچ زندات مٹھائی چکتنے ۔ایلوخلق نا چناک تینا باوہ غاتون شارآ کارہ مٹھائی کنیرہ ولے او بدنصیب ئے دروک کس اف۔ داساخلق ٹی مٹھائی بشخنگک تو اوہم تنیانرینہ غاتے آ اوبدبخت ئے توباوہ ئس اف اونا اُرا غان دے اِنوے۔داگپ اونالمّہ ناسینہ ٹی کتّار آن بارلگا کہ اوخنتے آن خڑینکاک روان مسرہ ولے چِلّو ناذہن ٹی داخیال نادرک الو۔

چِلّو مٹھائی ناتصوراتاٹی مست اومگن اس۔انتظاری ئس کہ طاہرنا سانگ زوزو مرے۔مٹھائی تاوجہ غان چِلّو خوشی خوشی اُرا ناکل کاریمتے کریکہ وا ہم دمدنتگئے تتوکہ۔ ایڑے چِلّو نالمّہ ناپریشانی دے پہ دے آن ودّھنگ ئس' اودے معلوم ئس کہ چِلّو خوددارو

مارئسے او بغیر صلہ غان اَسٹ نا گڑاس ارفیک ۔ دانگ آن بے باوہ ئی نا ڈکھا ایکہ فقط نرینہ غا تا بٹنگ نا دوڈ داویل چلّو نا اُستے خراب کپ ۔

خیر شام کہ مس تو چلّو جُپ خلسا اُراغا بس اولمہ ئس تون تینا پڑزونک آ تولوک حوال لتس ’’ طاہر نا باوہ پھگہ وختی کا ہک مٹھائی تے ہتیک او دیگر نا نماز آن پد سانگ مریک ۔ مٹھائیک بشخنگرہ ۔ او پھگہّ ای وختی کاوہ خلق ناکل نرینہ غاتے بنگوہ سانگ کن‘‘ ۔

لمہ غان تا برداشت متو کہ چلّو دا خوشی ٹی گیرام کننگہِ کہ اودے دے بنگوے ۔ تو اوسوچا کہ دا سا اونا خوشی ءَ زرئس کم کیو کہ بھاز انگا امیدا انسان کن جوان اف ۔ توارے زرئس بڑز کرسا چلّو ءِ پارے ’’ نی کلے بنگسہ نے دے بٹنگک اَلہ؟‘‘ ۔

چلّو مچہ خاموش مرسا سوچ خلک اوولدا کبین انگا گٹ اٹ جواب لتس ’’ کنے تا تو نازبی بی بٹنگک یا طاہر نا باوہ ۔ ایہُن ہم ای ہموڑے مروٹ تو کنے تو کنا بشخ ملک‘‘ ۔

اونا داورندی آن گڈ لمہّ تہ مونی ہیت کتو ۔ صُحب نا وختی چلّو بش مس تو خنک تا اینو بغیر سلنگان ہم صاف صاف گروشک تسُّرہ ۔ ہر افتے ٹی مٹھائی نا طلب مرآن خننگا کہ ۔ چلّو طاہرئس تے انا تو معلوم مس تا کہ طاہر نا باوہ وختی اِنا نے شارا مٹھائی تے کن تو دا خبر آن چلّو نا اُولنا سوزا انگا کللک خوشی آن خیسُن مسُّر ۔ تا تو نازبی بی چلّو او طاہر ءِ پُہہ کرے کہ اِنبو نرینہ غاتے سانگ نا دعوت اینبو ہراڑن طاہر صاف انکار کرے کہ ای اِنپرہ کنے آمخرہ کہ تینٹ تینا سانگ نا بٹنگ کن بسُّنے' بس ولدا چلّو تنیا سرہلک او بغیرئس تینا اُراغان خلقے مچا بٹنگا کہ نرینہ غاک سرکیرے تینے طاہر جان نا سانگے مٹھائی ملک ۔ مٹھائی ۔

خلقے بٹنگان گڈ چلّو اُرانا کاریمتے ٹی اَختہ مس ۔ اینو اونا کاریمک اسُّل بھاز اسر ۔ زرئس ہم آرام کن اودے وارملتو ایہُن ہم اودے اینو آرام نا ضرورت الو ۔ مٹھائیک اونا ذہن ٹی ہنین ہنین پالن پالن چرپ چرخ کریرہ گڑا مجال ئس کے چلّو دم دروس ۔

پیشیم ناپاس ئس کے طاہر ناباوہ مٹھائی تون بس۔ مٹھائی تے آچلّو نا نظر تمتو سس ولے طاہر ناباوہ ئے خننگ تو اونا بادیرآن پرمس او دعا کرے کہ اللہ زُو دیگر مرے۔ دیگر ناخیال تون اودے خیال بس کہ دا اسکان تاتو نازبی بی' طاہر یا طاہر ناباوہ غان کس اودے سانگ نا دعوت تتنے۔ اَسٹ ہم اودے پاتنے کہ چلّو نی اڈکیس تینا بشخے دیس یا مہمان تون تولس کہ نے ناباوہ مسکین نا جا گہ غا بٹنگا نن۔ دا خیال آن چلّو نا چڑ وآ خنک خشک مسُر۔ داسا او انتظاری اس کہ اُرا نا فرداتے آن کس اودے صلہ ئس خلے او دا صلہ نا خیال اونا ذہن ٹی اِستو آن جاگہ کریس کہ ہراتم او نالمہ اودے پارے ''نے دے بٹنگوے اَلہ؟''۔ اگہ اونالمہ دا سوالے کپروسس تو چلّو نا دماغ ٹی دا سوال ودی متو کہ ہرا اڑن او پریشان متو کہ۔

دیگر نا نماز کٹا۔ خلقیک بھازی اٹ مجلس کرسا طاہر ئس تا اُراکن بٹنگ اسر۔ داڑے تاتو نازی بی بی مٹھائی تے سیٹ کننگ اس۔ خلق نا منہ پین ذالبول اودے کمک تننگ کن بسوسرا او چاتے تیار کننگ اسر۔ مہمانک بسر تو چلّو او منہ سنگت تا شربت او چاتے ارفیرا او مہمان تا خذمتے شروع کریر۔

تاتو نازبی بی طاہر ناباوہ ئے توار کرے او مٹھائی تے اودے تس کہ نی تینا دوتے اٹ کلے اِرا اِرادانہ ایتس' ہُرس چناتے تفیس تا بٹورتا۔

نرینہ غاک تولوک چاکننگ اسر او دانگان ہر اَسٹ تینا مٹھائی تے اِستلم کننگ ئس او تینا موناتخسا اس۔ بھازاتے اُست آرام تتو ہموڑے تینا بشخے کُننگر۔ بھازاک صبر نا دُوئے ہلسا برداشت کریر کہ تینا چناتون اوار کنینہ۔ چلّو درگہ نا باغا سلوک ارمانی آخن تو کلے سیل کننگ اس۔ طاہر ناباوہ اونا ماس آن گدرینگا تو چلّو سوالی آخنتے اٹ اِرامُسہ وار اونا

کنڈ اہُرا کہ کنے پائیہہ۔ ''بر چِلّو بشخے تینا اَرف''۔ ولے طاہر نا باوہ نا ہوش اللہ چائیہہ ہراڑے اَختہ اس کہ چِلّو ہچ اودے نظر بتو۔

چِلّو وار دما تاتو نازبی بی ناماسہ آن اِنا کہ اوبسکہ کہ بلکہ تاتو کنے پائیہہ ''چِلّو ہندن اُراکن انپیس تینا بشخے دیس''۔ ولے تاتو نازبی بی خلقی آ ذ البول آتون ہندن مجلس او چلم کشنگ ٹی آختہ ئس کہ چِلّو نا خیال ہچ بتوتہ۔

مہمانک بش مسر تینا مٹھائی تے ارفیر اوپیش تمّار ولدا چِلّو بس پیالہ' گلاس کوپ اوتر ماساتے مچ کرے درے تاتو نازبی بی ناماسا تخا۔ تاتو نازبی بی کاریمتے ٹی ہندخہ اَختہ ئس کہ ہچ چِلّو نا کنڈ اہرتو۔ چِلّو صلہ سے نا انتظارٹی ہُروک اس کہ شام نا اذان شروع مس او چِلّو چنکو چنکو گام ارفسا خالی دو اُراکن سر ہلک او کسری اِرامُسہ وار چِک خلک کہ تاتو کنے توار کرو ولے خیرے توار کروک کس الو۔ کوٹی تے آن اندر منگ تون چِلّو نا خنتے آن خڑینکاک یلہ مسر او اُولنا کلکاک تا پالنگ ئے شروع کریر۔ چِلّو نا نتّے آن سیک اِنا او ہموڑے گلی ٹی دیوال ئے ٹیکو کہ کرے تینے تو اسہ وار ولدا خڑینکاک تا دیدہ غاتے آن یلہ مسر۔ چِلّو ہوغنگ خواتو کہ ولے دا خڑینکاتے تو ننگ ہم او ناوس ٹی الو ہرا فتے ٹی مٹھائی کننگ نا ارمانک اسر۔ ہرا فتے ٹی بھلو انتظارئس شامل اس۔ خڑینکاک وھنگ اسر کہ چِلّو نا نظر شلک آتما توزوزو بش مس او خنتے تینا صاف کرے او سر ہلک۔ شلک بتنگ تون ہریفے ''اَلہ ہُرے کریس۔ لمّہ ہے دے انتظارے نے کن۔ اَلہ کنا مٹھائی؟''۔

چِلّو نا اُست خوائس کہ بورہ ئس خلیو او شلک ئے پاو مٹھائی ملتو ولے اُستے بھلن گُٹ ئے سخت' لہجہ ئے دلیر آ بندغاتے آن بار کرسا پارے ''نا مٹھائی' نا مٹھائی ئے ہم ای کنگٹ بھاز بینگن اَسٹ''۔

شلک نا اُست خوش مس کہ چنکا ایلم آخر مٹھائی کُننگ ۔ اُست نا تا مراد پورا مس او بشخندہ کرسا چلوئے چیڑیفنگ کن پارے ’’مزہ پھڈ! کنا بشخے ہم کنگس‘‘۔

چِلّو ئے اولیکو وار زندٹ مزہ پھڈ نا بننگ خراب لگتو او ہڑتو ماک چپ چپ اُرا کن سر ہلکر ۔ اُرا غاسر مننگ آن گڈ لمّہ تا پڑ زونکے تالان کرے او ہڑتو ماتے توار کرے ’’بو اِرغ کنبو‘‘۔ چِلّو سانگ نا کاریمتے ٹی داخہ مشغول مسّس کہ صُحب نائے ہچڑا کنتوسس ۔ بینگنی آن پھڈ تہ خَل کریکہ ۔ او پڑ زونک کن گیگی کرے تینے کہ شلک نا توار بس ’’ لمّہ داپو کنا مٹھائی نا بشخے ہم کنگنے ۔ اوداسا اِرغ اَرا کہ کُنوے‘‘۔

مٹھائی تا پن آن چِلّو نا خنک ولداخڑ ینکی مسر او کرار کرار توار کرے’’ ہَو لمّہ ۔ ای اِرا بھلو بھلو مٹھائی کننگٹ داسا چٹ سیر اٹ کنا اُست بفک ای کاوہ خاچوہ دم در ینٹ‘‘۔ ہنداڑتو توار تا چٹ سلیس او سیدھا رِلّی ٹی پتر ینگہ او خڑ ینکا تا برفنگ ولدا بنا مس ۔ خڑ ینکاک خنتے آن ڈک ڈک آتمّارہ او اُست ٹی امیدا تا پننگ نا توار بسکہ ۔ جوان ہُرے اسکان خڑ ینکاک شولنگسا کریرا و اُست تا کُبین مرسا کرے او آخر ہندا حالت اٹ تُنگان اِنا ۔

صُحب تون لمّہ تہ بش مس او چِلّو ئے بش کننگ کن توار کرے تو چِلّو جواب تتو ۔ لمّہ تہ رلّی ئے ارفے تو خنا کہ چِلّو نا گڑ دانگا مونا خڑ ینکاک بارِسُّنو او کلکاک تا ہندن ختگّرہ کہ پھر آن گڈ ڈغارے دیر نا نشان سلہ ۔ لمّہ فریاد کرسا چِلّو ئے ٹوہاولے چِلّو نا دم تو بال کریس او اامر لمّہ ئے جواب اتیوس ۔ لمّہ چِلّو نا سڑجہ غا ہوغنگ اس کہ شلک اُراٹی پتر ینگہ او دوٹی تا اِرا مٹھائی اسرا و کرار و ہوغو کو لہجہ سے ٹی لمہ ئے پارے ’’ طاہر چِلّو نا بشخے ہیس‘‘۔

کُچّاک

اُمیمہ نا ابّا تھانہ نا بھلا افسر اس۔ اونا اسہ پین مارئس اس 'نواز'۔ ہرا اوڑان بار بلوچی غیرت او عزت کن تینا کاٹمے ہم تنگ کریکہ او پین ئسے نائے خلنگ ہم کریکہ۔ دا باوہ او مارنا ہر عمل، ہر فیصلہ بلوچی غیرت او عزت نا حساب اٹ کننگا کہ۔ اگہ فیصلہ اسلام آن خلاف مروسس ہم فرق کتوکہ۔ اوفتا سوچ داوڑ تخوک اس کہ بلوچی دود او رسم او ایلو فیصلہ غاک کل اسلامی وُ فیصلہ وُ۔

اُمیمہ نا پریشانی ہمودے آن ودّھا کہ اونا لمہ کوٹی ٹی تولوک اودے سئی کرے کہ ''ابّا نا تینا تھانہ نا افیسر ئسے تون ناسانگ ئے کننگ نا فیصلہ ئے کرینے''۔

اُمیمہ صُحب او شام ہندا فکرٹی ناشاد اس کہ ''باوہ! دا تعلیم یافتہ انگا افیسر، امر بغیر ئس کنا ہرّ فنگان کنا زندگی نا فیصلہ ئے کیک۔ او کنکہ ہندنو ہمسفر ئس گچین کننگہ ہرانا ای صورتے ہم ختنٹ۔ دا ظلم او زیاتی نا خیال جوان منہ دے اسکان اونا ذہن ٹی چکر کرے ولدا اودے سُجّا کہ تینا داغم ئے لمہ تو پاو بلکہ او کسر ئس کشئے''۔

صُحب نا وخت اس باوہ تہ تھانہ غا اِناسس۔ نواز ہم اُراٹی اَلوتو اُمیمہ ہمت

کرسا لمہ نا ماسہ اِنا اوگڑ دا نگا مو نے شیف کرسا پارے ''لمہ! ابّا امر داوڑ کننگ کیک کہ بغیر ئس کنا سوج آن کنا سا نگے کرفک؟''۔

لمہ تا سنجید گی ٹی ورندی ترسا پارے ''کنا مسٹر! نی داپا ننا بلوچا تے اٹ دِنّا باوہ تینا مسٹر نا رضائے ہر یفینے؟۔ ہَو' نا ابّا داپارے کہ ای مار نا عکس ئس ہتیوہ ہُر بوتہ''۔

اُمیمہ خنجری آخنتے برڑ کرسا ہر یفے ''نی فوٹوئے تہ ہُر اس اگہ اونے دوست متو توانت نی دار شتہ غان انکار کروس؟''۔

''کنے دوست متوتو ای پاوہ تہ ولے نے سمائے نا ابّا تینا فیصلہ ئے ہراڑے بدل کیک'' لمہ بیوسی ٹی جواب تس۔

اُمیمہ نا چہرہ غصہ غان خیسُن مس او ترندمرسا پارے ''گڑا انت کن ہتیک فوٹوے؟''۔ اوبغیر جواب نابننگان بش مس تینا کوٹی کن اِنا۔

اُمیمہ نالمہّ ئے سما اس کہ اونا غصہ جائزے۔ بغیر ئس اونا رضا غان ننے توحق اف کہ اونا زند نا فیصلہ ئے کین۔ ولے او بیوس نا دوٹی ہم اختیار الوکہ او تینا مسٹر کن گڑاس کے۔ بغیر ئس ارمان آن۔ اونا جند نا برام ہم بغیر اونا ہر فنگان مس۔ اونا ایلو اِیڑ تا براک ہم ہندا وڑٹ مسر او داسا اونا مسٹر نا برام ہم ہندا ڈول اٹ مریک۔ داا سہ متکنو دستورئسے ہراز مانہ سے آن روانے ولے گڑتی دااس کہ حاضر انگا دور موجودہ انگا زمانہ' مُستنا زمانہ غاتے آن جتا اس۔ داٹی ایلو قوم ک ایلو مذہباک تینا بے مقصد انگا دستور تینا وخت نا دوداتے بدل کریسر۔ او حسبِ زمانہ ایلو باوہ غاک تینا چنا تا برام نا فیصلہ غاتے اوفتا رضا مندی اٹ کریرہ۔

اُمیمہ نا ہمسایہ ہرا غیر مسلم اسر۔ اونا مسٹر اُمیمہ نا جوان انگا سنگت اس اولمہ تا اکثر اُمیمہ نالمہ تون مجلس کن اوفتا اُرا غا بسکہ۔ منہ دے مست بس توگپ گپ ٹی تینا مسٹر نا

رشتہ نا ہیتے کرسا پارے ''سسٹر! دا کنا مسٹر بھا زنخرائی ئسے ۔ اِرامسہ فوٹو نشان تسنن تہ و لے کسے پسند کپک''۔ اُمیمہ نالمہ اونا ہیتاتے یاد کرسا تین تو سوچ خلنگ اس کہ دا غیر مذہبا ک ہرا فتے آ ننا مخلوق خوش ہم اف ۔ اوفتا دوداک ننے آن زیات اسلامی وَ۔ اوننا تو مرمر اسکان اسلامی رنگ ٹی نظر بتنگ افس ۔ داڑے بس ثقافت نا تاجے سلامت تخوئی ئے۔

داڑئے اُمیمہ نالمہ تینا سوال وَفکراتے ٹی اَختہ اس ایڑے اُمیمہ گلوتی تو لوک تینا مستقبل نا سوچ ئے خلنگ اس۔ اُمیمہ نا بھلا غم او خوف دا اس کہ او نا ہمسفر امروس مروے۔ ہموڑ وشہزادہ ئس ہرا اکثر اونا تُغتے ٹی بریک ۔ ہرانا ذکرے او تینا ہمسن تون کریکہ کہ دہنو بادامی نشئی وَخن، دہنوشیفک آن بار اُشکنو باموس ئسے تہ۔ دہنو انداز ئسے اٹ گپ کیک کہ اُست خوائک مچا عمر اونا تنک انگا جوڑتے آ ہُر سا او نا سنجیدہ انگا پختہ انگا شاعرانا انگا ہیت او گپاتے بنیو۔ یا اونا اَرغ ہم تحریم نا اَرغ آن باروس مروے کہ دے اونن تحریم ئے کوٹی ٹی بند کیک ۔ بے سوب ٹپّک تہ ترند مریک اوڑا سالا تا سال لمہ نا اُراغا اِلپیک تہ۔

اِراٹمیکو غم سمیع اس۔ سمیع ہمو ماراس ہرا اُمیمہ نا دیوانہ اس۔ ہرا اُمیمہ ئے تینا محبت نا ثبوت ئے مدام ترسا کریکہ۔ ہرا اُمیمہ ئے ہم دوست اس او اُمیمہ اونا محبت نا اونا چاہت نا عزتے کریکہ۔ سمیع اُمیمہ نا شہزادہ آن بار الو و لے اونا خنک مچہ مچہ ہموڑ خننگا را او ہندا خاطران اُمیمہ اودے دوست تخاکہ۔ سمیع او اُمیمہ نا ملاقات ہم مسُّس او سمیع اوڑتون وعدہ کریس کہ اونا برام اُمیمہ تون مریک او ہر حال اٹ اودے حاصل کیک ۔ ہرانا جواب ٹی اُمیمہ فقط بشخندہ ئس کریس۔

اُمیمہ نا غمک وڈّھنگ اسر۔ پریشانیک اونا سکون او آرامے پلاسر۔ دیک ہم مونجا مونجا اسر اوننک تو ایہُن غم اوڈکھ نا علامتا کو۔ اُمیمہ ہروار تین تو نیت کریکہ کہ تینا بادہ

ئے پاوہ کہ کنے نا دا فیصلہ قبول اف ولے خوفان اونا اُست داخدر کبین مسکہ کہ نک تا ارفنگتو رہ۔ مارنا فوٹو ناہتنگ آن ہم متوسس ولے فیصلہ پک مسُّس کہ اُمیمہ نا سانگ ہمو انسپکٹرتون مریک ہرانا نئے بالادنا سما اس نئے رنگ اوصورت نا نئے سوچ نا نئے پن نا' سوائے رتبہ غان۔

اُمیمہ نا لمہ نا مونا دہنو بھازا رشتہ غاک مسوسر۔ اودے دا فیصلہ نئے کہ عجیب لگاکہ نئے پوسکن۔ ہا' اوڑکن حیرانی ہموتم مسکہ اگہ اُمیمہ ناباوہ اوڑان ہریفیکہ کہ نے دامار دوستے یا نہ۔ یااوتینا چنا آن ہرّ یفوس کہ کنا مسڑنا اُست خوائنک یا اخہ۔ گڑا پریشانی ئس مسکہ۔ داسا انت غم کروسر کہ کل گڑاک حسبِ ثقافت' حسبِ غیرت مرسا اسر۔

اُمیمہ اواونا اُستے دا فیصلہ بھاز کبین تما۔ اوناشادتولوک تینا قوم' تینا کماشاتے' تینا ہموہرپیرا نگا اوورنا انگائے بدپاریکہ ہرا ثقافت اوغیرت ناپنے تینا مسن تا زندگی نا فیصلہ غاتے کیرہ۔ ہرا فیصلہ غاتے ننا خدامنپک۔ ہراڑن ننا رسول خوش اف ننا ہموو ڑٹ رشتہ غاک منگو۔

اُمیمہ ناداتوارے بنوک کسس الوبغیرئس بیوسولمہّ ئسے آن ہراناخفک تو کاریم کریرہ ولے دوئی باریسُّس کہ اوکائہہ تینا اَرغے پائہہ کہ خدارادہنو فیصلہ کپہ۔

ایلم ئس ہم اس' ہرادے اِیڑنا خوشی تے آن زیادہ تینا غیرت نا اوراج ناہیتا تا فکر اس۔ دُہن انگاایلم تون ہرااِیڑتینا اُست ناہیتا تے کننگ کیک ہرااوناخوانگا ہم راضی الو۔

خیرخوانگان ہم داسا اُمیمہ نا اُست پناسس کہ داراج ٹی اسہ تعلیم یافتہ وُایس ایچ اوئس تینا مسڑنا زندگی نا باروٹ دہنو فیصلہ کننگ کیک اوراج ٹی ننا مسن تا خوانگ آن انت تبدیلی ئس بروے۔

غمک کاٹم آسر مسوسر۔ سانگ نا دے خڑک منگ اس کہ اُمیمہ ئے خیال بس سمیع بیوسے سئی کیو کہ کنا سانگ منگہِ۔ اودا پاو کہ نا کروکا وعدہ غاک وعدہ منگ کتور۔ داسانی کنے گیرام کر کہ ای پین اَسٹ نا امانت ئس منگ اُٹ اوہم زبردستی نا امانت اس۔ ہرا امانت آن زیادہ دزی ئس معلوم مریک۔

شروع ٹی اونا اُست خوائس کہ سمیع ئے انتئے پریشان کیوہچ سئی کپّرہ تہ ولے ہنداڑتون اودے خیال بس کہ اونا محبت نا صلہ ٹی داخس تو کننگ کیوہ کہ اودے خبر کیو۔ او ہم مچہ پریشان مرے اوہم کنکہ ہوغے۔ تنیا ای انتے تین کن ہوغیو اَسٹ ئس تو پین مرے ہرادے کنا غم کُنے۔ کنکہ ارمان برے۔

شام تو تینا کوٹی ٹی تنیا تو لوک سانگ نا ویلاتے ٹی گرفتار، مونجا انگا چہرہ تون تینا موبائلے ارفے او سمیع ئے میسج ئس کرے ''السلام علیکم! امرس سمیع؟''۔

دم ئس گدرینگتو کہ سمیع نا ورندی بس۔ اودے ہم احساس مس کہ محبت کروکاک انتظار کرفیسہ۔ ''الحمدللہ! ای جوان اُٹ نی امرس گودی؟ اُرا والاک امرو؟''۔ سمیع لکھاسس۔

ایہُن تو دا سمیع نا عادت اس یا ذہن پا ننگ کینہ کہ اونا جوان انگا عادت اس کہ او ہراو لیکو میسج ٹی اُمیمہ آن ہریفیکہ کہ نما اُرا والاک امرو او اُمیمہ جواب تسکہ تہ ولے اینو اُمیمہ ئے اونا دا سوال وڑتو او تین تو پارے کہ دادے انتے ہمو بندغا تا ہر فنگے ہرا فتے کنا زندگی نا پرواہ اف۔ بلکہ اودے معلوم اف کہ ہرا بندغاتا او طبعیت او صحت نا فکرمندے ہموفک کنے اوڑن جتا کرسا پولیس والا سے نا قیدٹی تننگو۔ اوہم تمام عمر نا قید۔

''کل جوانو ولے ای افٹ''۔ سمیع ئے ورندی ترسا لکھا۔

دامیسج ئے راہی کننگان گڈ او تین تو پارے ای تو واقعی جوان اف اٹ ولے سمیع انت ئس کننگ کیک کہ ای اودے سئی کریٹ۔ خیر او دا اسکان سوچ ٹی ئس کہ ورندی بس ''ہَو' اللہ خیر کے۔ انت مسُّنے نے؟۔ ڈاکٹرے نشان تسُّس تینے؟۔ نی ہچ تینا صحت نا خیالے تخپسہ''۔

ہخہ فکر اس سمیع ئے تینا محبت نا۔ لاحاصل آ محبت نا۔ تینا بدنصیبی آ آڑسندہ ئس کشسا لکھا'' اگہ ای تینا خیالے تخپرہ بایدے ایلوفک تخر۔ ہَو دا مرض ڈاکٹر اٹ مُر مفک۔ دامرض پولیس والا سے آنے۔ اگہ سرکار گڑاس کےتو گڑانا گڑاس منگ کیک۔ او ہم بھلا سرکار۔ بڑز نا سرکار'' اُمیمہ مایوسی اٹ جواب تس۔

اُمیمہ نا دامیسج سمیع نا کاٹم نا ذی آن ہندن گدرینگہ دھنکہ سیر انگا چک ناوڑ نا ذی آن۔ دم ئس جوان دماغاز ورتس ولے ہچ بتو عاشق نا ملی ٹی۔ آخر مجبور مس لکھا''پُہہ متوٹ۔ انت مسُّنے نے؟''۔

اُمیمہ ئے بیوس نا ذی آ عذاب بس او بغیر فلسفہ غان صاف او سیدھا لکھا ''کنا سانگ منگہ منہ دے ٹی''۔

میسج نا خوانگ تو اسہ وار سمیع نا خید اک یلہ مسر۔ چہرہ غان تاتبسم بال کرے۔ جوان دم ئس خلتے آ اورتے خوشکا پڑہ غاتے پنجہ اٹ راستی چپی کرے او آخر بیوس مس لکھا ''دیر تون؟ ہراوخت؟''۔

اُمیمہ ئے مالو آن سما اس کہ اونا او سمیع نا رشتہ اسُّل منگ کپک ولے او سمیع نا محبت نا احترام ٹی داہیتے ہچ پاتو کہ۔ داسا تو دا گڑا پک مسُّس۔ او فقط سمیع ئے خبر کننگ خواہسکہ بس۔ داڑن بیدس نہ اودے سمیع غان گڑا سے نا امید ئس او نہ سمیع ئے داخہ

طاقت اس کہ او اُمیمہ نا سانگے پولیس والا تون کننگ کن اِلپروس۔

''پولیس والا سے۔بس ہندا منہ دے ٹی مریک'' اُمیمہ جواب تس۔

دا میسج ئے خوانگان سمیع نا خنک زرئس پین بے تغی وُنشئی ڈول مسرا و رندی ٹی لکھا ''نی خوش اُس داسا نگ آن؟''۔

اُمیمہ میسج ئے خوانا تو اودے عجیب لگا کہ دا امرو سوال ئسے دا بے سما انت ہرّ یفک۔ ہرانا جوابے اوداوڑتس ''جی ہَو' بھاز خوش اُٹ او خوشی نا وجہ غان بیمار مسُنٹ''۔

میسج نا خوانگ تو سمیع ئے تینا بیوقوفی نا احساس مس کہ دا امرو فضولو سوال ئس کریٹ۔دا کان گڈ جوان ہُرے اسکان سمیع نا کنڈان ہچو میسج ئس بتو۔اُمیمہ تینا مستقبل نا پریشانی ٹی اَختہ او سمیع تینا محبت نا نا کامی آ سوچ خلنگ اس۔

سوچ او تنیائی نا وجہ غان اُمیمہ نا خنک تر مسرا و پلنگ آ تنگان ہلک کہ اچانک موبائل نا توار آ خنک تا ملنگار۔موبائلے ارفے تو سمیع نا میسج ئس ہراٹی زرئس بھلو رسالہ ئس لکھوک اس۔

''اُمیمہ! کنے سمائے نی کنا متنگ کپسہ۔اگہ ای نا باوہ غا رشتہ راہی کیو تو مسئلہ پین ودّھک کہ ای بیگانہ انگا مار اُمیمہ ئے ہراڑے خناٹ' ہمہ کنے دوست بس او پین پین۔کنے خوشی ئے کہ کنے نا وڑ و مسٹر ئسے تون محبت مس ہرا کنا محبت نا عزتے کیک۔ای نے آن ہچ ئس خواپارہ بس اسہ خواست ئس کیوہ کہ کن تو اسہ ملاقات ئس کر۔دا کنا اُست نا ارمان ئے کہ ای نے تو تالاب نا کرّہ تولوک مجلس کیو۔کنے معلومے نی سوچ خلوس کہ دا امرو ارمان ئسے امرو استخوائی ئسے ولے خدا چائک دا کنا زند نا اسہ بھلو ارمان ئسے۔پلیز انکار کپیس' پلیز''۔

میسج نا خوانگان گڈ اُمیمہ نا تُغ پر ینگا او سوچ خلک کہ انت جواب ایتو۔ اگہ انکار کیوتو دانا پنوکا اُست بور بور مریک۔ اگہ ہَو کیوتو امر ملوٹ اوڑتون۔ خیر ملاقات تو مالوہم کرینٹ و لے تالاب ناماسا کتنٹ۔ گڑا انت پاوتے یا خدا۔ ''مرے مگر چنکو مجلس ئس او ہم ہندا اسہ اِرادے ٹی' ولدا سانگ نا تیاری تے لمہ شروع کروئے''۔ آخر دا جوابے میسج کرے۔ سمیع ناٹپّی آ استا ملہم ئس لگا او منہ دے کن سکون ئس نصیب مس۔

'' تینک یوسوچ'' نا میسج ئس راہی کرے۔

پیشیم نا پاس ئس اُمیمہ کالج آن بس تو لمہ دالان ٹی نوازکن ارغ شاغنگ اس۔ باوہ تھانہ غان دا اسکان بتوسس۔ جندتہ پچ بدلیفنگ کن تینا کوٹی ٹی پتر ینگا۔ دم ئسے آن گڈ لمہ تہ اِرغ کن توار کرے ہرانا جواب ٹی اولمہ ئے پارے کنا اِرغاتے ہنداڑے ہت کنا کوٹی ٹی ہرانا سوب دا اس کہ او تینا ایلم نا چہرہ ئے ہُننگ خواتو کہ۔ ہرا بس رسمی وَ ایلم ئس اس۔ ایلمی نا فرض وَ حقاتے آن بھاز مراس۔

اُمیمہ اِرغ کننگ اس کہ سمیع نا میسج بس ''السلام علیکم! گودی' امر اُس؟۔ اُرا والاک امرو؟۔ پھگہ پنچ بجہ نا وخت امرے؟''۔

اِرغان فارغ مننگان گڈ سمیع نا ورندی ئے لکھا '' کل جوانو۔ نی امر اُس؟۔ او بیگہ تون مننگ کیک' صُحب نا مرے تا کہ کالج نا وختا''۔

سمیع دم ئسے نا سوچ آن پد راضی مس '' مرے' گڑا پھگہ شکور نا دکان نا خیر آنے کن انتظار کیوہ۔ ہمو کالج نا وختا مونو گاڑی سے ٹی'' میسج کرے۔

میسج نا خوانگ تو اُمیمہ نا اُست ٹی خوف ئس تالان مس۔ او دا ملاقاتے تصور کرسالڑزا کہ۔ داٹی او ناہچو قصور ئس الودا او نا زندنا اولیکو دُہن انگا ملاقات اس۔ ملاقات نا

پک منگ تو باوہ' ایلم' راج نا خوف زیات مرسا کرے ولے دا خوف اُمیمہ کن مستقبل نا خوف نا نسبت اٹ ہچ ئس الو۔ او دا ملاقات تو اسہ محبت کروکو سے نا استخوائی ئس پورا کننگ نا اس۔ ہراپاک وُخیال وصل ئس اس۔

وخت تیر مرسا کرے شام مس۔ شام آن خفتن' خفتن آن گڈ تہارمی او خاموشی تون خوف ہم ودّھنگ اس کہ اُمیمہ نا خنک ترمسُّر او تنگان اِنا۔ ایڑے سمیع صُحب اسکان ملاقات نا خوشی ٹی خاچتو اگہ خاچنگ کن گیگ کریکہ تو اُمیمہ نا سانگ نا غم اودے التوکہ۔

اُمیمہ ہمو تینا مست نا وختا اُراغان کالج کن پیشتما او خوفزدہ انگا اُست' چک خلوک انگا نظر' لڑزوکا قدم تے اٹ تینے شکور نا دکان نا خیرآ سرکرے تو سمیع مالوآن مونو رنگ نا گاڑی سے ٹی تو لوک او نا انتظارے کننگ اس۔ اُمیمہ خُلیس آن گاڑی نا خیر نا سیٹ آ توس او سمیع بغیر ہیتے او گپان سرہلک۔

شکور ہموڑے دکان نا بغل آ تینا چادانے سلنگ ٹی اس کہ اُمیمہ ئے درست کرے کہ دا تو نواز نا اِیڑے۔ ہراہڑ دے دکان نا مونا سلیسکہ ولے اینو خیرآن اِنا۔ او ہر وخت تینا ہمسن تون اِنا کہ اینو مارئسے تون او ہم گاڑی سے ٹی۔ شک ارفے تا کہ گڑاس تو ارے او ہرانا مستائی نا ہلنگ ہم ضروری ئے۔ داڈول صُحب نا چاہضم مفک۔ زوزو دکان ٹی تینا پتر نگا او کھاتہ والا رجسٹر آن نواز نا نمبرے کشا فون کرے تے او دکان آبٹنگا تے۔

نواز تینے دکان آ سرکرے تو نواز ئے دکان آن کشا او خیرآ درے او چ آ منظرے اوڑکن بیان کرے۔ نواز نا خنک بلوچی غیرت نا وجہ غان خیسن خیسن زراب آن بارمسر او خار آن لتس لتس ئے شروع کرے۔ شکور ئے حکم لتس ''نی موٹرسائیکلے تینا اسٹارٹ کیس ای بس بسُّٹ''۔

نوازرم کرسا اُرا کن اِنا اوایکان لوڈ انگا پسٹلے مُخاتفے او بس شکورتون موٹر سائیکل آ سوار مس او شکورے پارے ''ہراکسراٹ اِنانو ہموکاراہی مر''۔

شکور سمجھا کہ نوازاُراغاتینا باوہ ئے سئی کننگ کن اناسس۔ موٹر سائیکلے جاگہ غان بال ترسا ہندن دریکہ کہ دُھنکہ شیرساہدار نا رنداٹ کائیہ۔ اُمیمہ او سمیع گاڑی ٹی تولوک شار آن پیشن اِنو کاکسرے ارفیسر۔ او محبت نا فضاٹی' عشق نا آباد انگا جہان نا ویران انگا تغتے ٹی' اِندھی فلم ناگاناتے بنساتینا تینا خیالاتے ٹی گم روان اسر۔

شار آن پیش تمنگ تو اُمیمہ نا اُستے زرئس تسلی بس۔ خوف کم مس تو ہر یفے ''ہراکنڈ اکاسہ؟''۔

سمیع نیام نا شیشہ ٹی اُمیمہ نا خشک تر انگا خنتے ہُرسا جواب تس ''تالاب ناماسا' ہموجوانو جاگہ سے مجلس کن۔ او کنا اُست نا ارمانے ہم۔ اوداوختا ایہُن ہم کس بفک''۔

جوان ٹکرئس محبت نا کسر آ سفر کرسا آخرا وتینا آخریکو منزل آسر مسر۔ سمیع گاڑی ئے تالاب ناماسا پننگا درختاتا سیخاٹی سلیفے۔ گاڑی آن دڑینگا پیشن آ نظرئس شاغا تو بغیرئس پھدین انگا تہو' تالاب نا یخ انگا دیتے آن' پتو او چرگاتا توار آن پین ہچ الو۔ او خوش مرسا گاڑی ناخیرنا درگہ ئے فلمی اسٹال اٹ ملا' اُمیمہ ہیروئن تا اندازاٹ اسہ واراسہ نتے کشا ولدا دوے سمیع نادوٹی تس او گاڑی آن پیش تما۔ اُمیمہ نادوے دوٹی کننگان سمیع ئے ہندن محسوس کہ جنت رسینگا' نازورکا اُشکنا اورک ہرافتے دوخلنگ آن خُلیس ئس تماتا کہ دوخلنگ آن دیرمفس۔

ہڑتوماک منہ گام خلسا بس تالاب نا کنارہ غا پھدین انگا مشتے آتوسر۔ سمیع بھاز اصرار کرے کہ گاڑی ناپایدان تے ہتیو ہموفتے آتول ولے اُمیمہ منتو۔

ہڑتوماک تولوک مہر' محبت' ارمان' افسوس' بدنصیبی' قسمت' تقدیر' سماج نا سرحالاتے آ گپ کننگ اسر۔ چپس کنگرہ' پیپسی کش کریرہ ہرافتے سمیع تین توار فیسس ۔ داڑن بیدس اُمیمہ کن تینا اسہ نشانی ئس ہم یتّس ہرادے او اِننگ نا وختا اودے تسکہ ۔

ایڑے نواز او شکور کسر نا کنارہ غاتے آ شکاری آن بارنظر شاغنگ اسر گاڑی ئے پٹنگ اسر۔ داڑے پاک انگا محبت نا مجلس شروع اس۔ بشخندہ غاک اسر' مخنگ ئس خنک اسر۔ اسہ پین دنیائس اس ہرانا قیمت ئے فقط محبت والاک پہہ مریرہ۔

شکور یکدم موٹر سائیکل ئے کسر آن چپ کرسا سلیفے او اشارہ کرسا نواز ئے پارے ''ایدے ہمے مون انگا گاڑی ٹی اِیڑ نا سوارمس''۔

اِیڑ نا پن آن نواز نا دتر پین لار کرے او خیسن آخن تو شکور نا کوپہ غا ٹپسا پُہہ کریتہ ''ان کراکرا او فتا ماسا او ہموڑے سل۔ ہَو موٹر سائیکل آن دڑینگپیس''۔

''مرے'' پارسا شکور گاڑی نا کنڈ اسر ہلک ۔

سمیع اُمیمہ تون تولوک ارمانی آخن تو اونا ارمانی آہیتاتے بتنگ اس۔ اُمیمہ تینا مستقبل نا اَرغ نا ذکر ئے کننگ اس کہ دا کہ شکور او نواز موٹر سائیکل آ پھاش کریر۔

لا حاصل انگا محبوبہ نا گپاتے ٹی سمیع ہنداخہ ڈب ہلکوسس کہ موٹر سائیکل نا توار ہچ اونا خفتے آ تمتو ۔ اُمیمہ ہم تینا غم تا شورٹی موٹر نا توارے بتو ۔

شکور موٹر سائیکل ئے کرار کرے' او نا خیال اس کہ نواز دڑینگ جوان سمیع ئے منہ شامات او لغت خلیک او اُمیمہ ئے ارفک و لے داڑے بلوچی آ غیرت نا جنون لار ٹی اس۔ نواز مخ آ تفوکا بیلٹ آن پسٹلے کشا ہنداڑ تو سمیع او اُمیمہ موٹر سائیکل نا توار آ لپڑ زینگا اُست آ تون اوار چک خلکر' او چک نا خلنگ تون سمیع نا پیشانی آ ٹا کہ مس گولی نا۔ مسافہ

خڑک ئس تو گولی سیدھا نیام سرآ تالگّا' دا اسکان ابّکہ ئی ٹی اُمیمہ نا باغان چیہانٹ پیش تمتوسس کہ اراٹمیکو گولی اونا سینہ غا ٹاکہ کرے او ہڑتو ماک دیرنا کنڈا ریڑ کریر۔ شکورنا ہوش پر ینگا کہ دا انت قیامت ئس مس۔ خدا کتو کنا شیطانی ئے داگنوک ہڑتو ماتے کھسفے۔

نواز نا اُست پھدین متوسس کہ موٹر آن دڑینگا او تالاب آ لگا او اِرا گولی پین سمیع نا کاٹم ٹی خلک او اسہ پین گولی ئس اُمیمہ نا سینہ غا نشانہ کرے ولے گولی نشان غان چپ برابر اُمیمہ نالخ نا نیام ٹی لگا۔

شکورلٹر زوکانتے اٹ "حید انگار خسار تو موٹر سائیکل ئے اراٹمیکو گیرٹی شاغا او یلہ مسر ہڑتو ماک اسہ کنڈ ئسے کن۔

پھدین انگا تہو یخ انگا دیتے ٹی خیسن خیسن بسن انگا دتک اوار متنگ اسر۔ اُمیمہ نا نازرکالخ سم نا طاقت آن نیام آن اِراٹ مسُّس او دتک جو آن بارروان اسر۔ سمیع نا بوز مشتے ٹی ڈب اِناسس او چرپ انگا پُڑہ غاک تہ دتتے ٹی چڑاسر۔ ہڑتو ما تانت تا ماساچپساک ثابت تخوک اسر او پیپسی نا بوتل ہموڑے مُسن تموک اس۔

دے کاٹم آرسیفیسس' تالاب نا خیسن انگا دیر باسنگ اس کہ ہنداڑتو کسری ئس سائیکل ئے تینا خالی انگا سُل ئے پرکننگ کن بس تو تالاب نا رنگ ئے خننگ تون ابکہ مس او نتے آن تاڈغار کشکا۔ تالاب نا رہی آ اِرا معصومو نازرکولاش مشتے آ تموک خنہ تو خنتے آن خڑینک آک تا یلہ مسر۔ دم ئس بے سدھ ہموڑے گوڈاتے ڈغارٹی خلک تو س ولدا سائیکل ئے ارفے او شارنا کنڈا پیش تما۔ بازار آ سرمتنگ تون تینا سنگت ئس حوال تس تو احوال دا بندغان ایلو آ' ایلو آن ایلو آ سرمرسا کرے او نیمہ شار سئی مس۔ بھازاک تالاب کن رم کریر او بھازاک احوال تننگ کن سنگتاتے کن سرہلکر۔

آخر حوال تھانہ غا سر مس۔ ایس ایچ او ئے خبر رسینگا کہ اِرا لاش تالاب ئسے نا ماسا تمانو۔ اسہ مارئسے اسہ مسڑئسے۔

ایس ایچ او صاحب ارمان کرسا حکم تس کہ ''گاڑی ئے تیار کبو ہ' کے نائن والا تے خبر کبو کہ کچّکا تے بیدار کیر۔ ای دا قا تلاتے دہن اِلپرہ چائہہ امرو مریرا واٌحسن مریر' ننا پرامن انگا شار نا بلہ غا تے ارفیردا فک''۔

حکم نا مطابق کچک آتون اِرا پین سپاہی سرکاری آمنّی بس ٹی سوار مسر۔ ایس ایچ او تو اسہ پین انسپکڑئس اونا گاڑی ٹی سوار مس۔ دافتے آن بیدس اِرا پین گاڑی بیک اپ نا خاطران پیش تمار ہرافتے ٹی اسہ کیمرہ مین ئس ہم اس۔ گاڑیک تالاب نا ماسا اڈ کرریرتو چنا او بھلاک کل تالاب نا ذی آ گرڑ دسلوک تالاب او لاش تا نظارے کننگ اسر۔ پولیس نا گاڑی تے آن خوف کرسا کل یکدم خیر آ کشّار تینے۔

ایس ایچ او تون اوار انسپکڑ او کیمرہ مین ہم لاشاتا کنڈ اِنار۔ ایس ایچ او نا نظر اسہ وار سمیع آ تماہرا نا بوز مشتے ٹی ڈم ہلکوسس۔ ایلو نظر ایس ایچ او نا اُمیمہ نا معصوما خننتے آ تما تو خنک تا گرڑ دڈک آن ڈک دیدہ غا تے آن پیش تمار۔ چہرہ پوشکن پوشکن خنک خیسن خیسن خرڑینکی اڑسار تینے۔ منہ گام مونا ارفے ولدا خرڑتی اٹ ہُرا او دوتے زور آن مون ٹی خلک۔ گیگی کرے تینے کہ اُمیمہ ئے ارفیوتینا سینہ ٹی خلیوا وفریاد کیو ہوغیو و لے ہنداڑتو سمیع آ ولدا نظر تہ تما او سمیع نا خننگ تون غیرت نا طوفان سینہ ٹی بش مس کہ دا مسڑتو کنا عزت' کنا پن' بلوچی غیرتے مش تا کرے۔ دا مار تو تالاب نا ماسا بسونے ملاقات کننگ کن۔

جوان دم ئس سوچ خلنگان گڈ تماشائی تے آ مون کرسا حکم تس کہ ''بو دا ہڑتو ما کچّکا تے ارفبو' دا بو ہندا وڑ کھڈ کبو''۔

چنا او بھلا او پولیس کل پریشان مسر کہ ایس ایچ او ئے انت مس۔ انسپکٹر جوڑتے سرفے گڑاس پانگ کن ولے یکدم ایس ایچ اواودے چپ کننگ ناپارے۔ اگہ چپ کریفپر وس تے توانت پاروس تے کہ دامسٹر کنامسٹرے اونامروکا دشتاراس۔

ولدا اترندی اٹ حکم تس بندغاتے کہ ببوارفبوتہ' جندتا گاڑی ٹی سوارمس اوسرہلک قبرستان کن۔ نرینہ غاک خوف او بیوسی آن باتے تفیّر او ہڑتومالاشاتے ارفیر وڑئسے اٹ قبرستان آسر کریر۔ اِرا قبرختار ہڑتومالاشاتے ہندن دتر' ہمو پچاتون ہموٹپ آتون ڈم تسر او سمیع والانشانی ہم اوڑتون اوارڈم ہلک۔ لاشاتے کھڈکننگ آن گڈکل سرہلکر اُراتے کن۔

ایس ایچ اوتینا ٹیم تون اوارقبرستان آ گاڑی تے ٹی سوار مچا منظرے سیل کرے۔ تینا مسٹرنالاشے کھڈکننگا خناولے غیرت اوعزت ناپن نادوآن اسہ خڑ ینک ئس ہم خننے آن خیرات کتو۔

ولدا اِنگان مست انسپکٹر او سپاہی تے حکم تس کہ ''نم اِنبوتھانہ غا او دا سرکاری کچّکاتے ہم سئی سلامت ہنداوڑ مرکز آسر کیرے۔ ای کاوہ اُراکن ولداتھانہ غابریوہ''۔

کاریمی

شکیلہ نا عمر بیست وُ شش سال یا بیست وُ ہفت اس۔ اودے ہم سئ معلوم الو۔ او تینے آن پنچ اسُّر۔ چار اِیڑ اسہ ایلم اس۔ ریاض کل آن بھلا اس۔ جمیلہ او کان چنکا او کان گڈ شکیلہ اوڑان چنکا فرح او کل آن چنکا ماریہ اس۔ ریاض او زائیفہ تہ جتا رہنگارہ۔ اسُّر ہ کل اسہ اُراٹی ولے گڑوک جتا بیٹ مسُّر ہ۔ او تین تو بھاز گپ او مجلس کتورہ۔ دا فتے کن مہمان بروس تو ریاض نا زائیفہ خوش آمد کن بتوکہ اگہ او فتے کن بروس تو ریاض نا زائیفہ روادار الو کہ جمیلہ یا او نا اِیڑئس مہمانتے آبرے او فتون تولِہ۔ اِرا کوٹی ریاض او او نا زائیفہ نا اسُّر۔ ایلو مُسٹ انگا کوٹیک اِیڑتے آبشخوک اسُّر ہ۔ جمیلہ نا لمّہ اینو آن شش سال مست کینسر نا دو آن فوت کریس۔ او نا باوہ عبدالرحیم او کان چار سال گڈ اُست نا اٹیک آن کہسک۔ جمیلہ نا سانگے باوہ تہ جمیلہ نا ماما نا مار شکور تو کریس ولے باوہ نا تہ کہنگ آن گڈ جمیلہ تینا ماماۓ اُراغا بٹیںگا او ماماۓ تینا پارے

’’ماما جان! لمّہ نا کہنگان گڈ ننا آسرا باوہ جان اس۔ دا سانن اِیڑ تا آسرا اوّل خدا جانے ولدانی اُس۔ ریاض آن نن ہمودے اُست ایکیم کرین کہ تینا زائیفہ نا باغا ننا خوش حالا اُراۓ کوٹی تے اٹ بشخا۔ تُو نا پنچ ہزار ننا دوا تینا زائیفہ غان انداری تخک ولدا مچا

تُو نناتیمہ غا نظر شا پک ۔شکیلہ تو خدانا ابدال ئسے ۔ دے اونن اُرانا کاریم تون مشغولے۔ فرح او ماریہ نا دااسکان سانگ متنے ۔ای تینا اِیڑ تے ریاض اواونا کافرآزائیفہ نا ذمہ ٹی اِلنگ کپّرہ۔ کنے دافتا خیالے کروئی ئے داسا۔اوفتا لمّہ پاس یاباوہ پاس کل ای اُٹ۔ ماما جان نی کنا اوشکورنا سانگے پرغ۔ای دااُرائے داسا دا حال اٹ اِلنگ کپّرہ"۔

ماما ریاض نا بے غیرتی اواونا زائیفہ نا ظلم آن واقف اس۔اودے خیال بس کہ جمیلہ نا برام آن گڈ اوّل تو اوشکیلہ ئے اُرانا کاریمتے اٹ کہسفک ۔فرح او ماریہ نا قیامت اِسکان سانگے کرفپرور۔کنا اِیڑ تو خدانا امانت اس اِناولے دامعصوما تا زندے ای خواراو در پدر کننگ خواپرہ۔ جمیلہ نا خنتے ٹی اودے تینا کہو کہ اِیڑ نا صورت نظر بسکہ اوتینا اِیڑ نا مستنا زندے دا خا خراٹ بٹنگ کن اواسُّل تیارالو۔آخراہندامس کہ ماما تا شکوراوجمیلہ نا رشتہ ئے شکورنا لمّہ نا منظوری اٹ ختم کرے۔

سانگ جمیلہ نا فرمائش اٹ ختم تومس ولے دا فرمائش مجبوری نا فیصلہ ئس اس۔ ایہُن تو دادنیاٹی دہنومسٹر دااسکان ودی متنے کہ تینا اُست نا سانگے تینا دواٹ پرغہ۔

مالو جمیلہ نا خنتے ٹی اونا لمّہ اوباوہ نا لاشاک سُرارہ۔داسا اوفتون اواراونا خوشی تا لاش ہم سُرنگہِ شروع کرے۔اودے سمائس کہ داسا اونا قیامت اِسکان سانگ مفک ۔او تینا جندنا اُرائے تینا دوتے اٹ دڑفے ۔اخّہ خوش اس اوتینا سانگ آن۔اخہ انتظاری ئس تینا برام کن ۔امروامروجوڑہ موغفیسس تین کن ولے داسا اونا زند بغیر برام آن اسہ جنوزان ئسے نا زندمس۔

داغم تون اواراواراودے خوشی ہم اس کہ اوداسا مختارے فرح او ماریہ نا سانگ اوبرامے تینا موجودگی ٹی کرفک ۔اوفتا ہر وڑٹ خیالے تخک ۔اوفتا ہموکل مراداتے پورا

کیک ہرامراداک اوفتا سینہ ٹی زار کنگر کہسکر۔ داخوشی تون اوار اودے اسہ پین امیدئس ہم اس ہرا اونا بارّ نا جوڑتے خوشی نا سرخی ئس خوشکا کہ کہ فرح او ماریہ نا برام آن گڈ بلکہ اونا رشتہ ولدا مرے ولے دا امید نا نیام اٹ ہر وار شکیلہ اوار تما کہ۔ اونا خیسُنا جوڑتے یکدم برّ یفیکہ او دا خوشی ئے خاک کریکہ۔ جمیلہ ئے تینا کنڈ ان یقین اس کہ شکیلہ نا سانگ دا دنیاٹی تومفک۔ اوخدانا ابدال بس اُرانا کاریمتے کن ودی مسُّنے۔ پُچا تا سلنگ' اوفتا استری کننگ' بیرمتے شاغنگ اوفتا مچ کننگ' اُرانا روفنگ' رزانتے سلنگ۔ اونا برام بس ہندا کاریم تون مسُّنے۔ ہراڑن او بھاز خوشے۔ شکیلہ واقعی ہندن اس اودے خننگ آن داگمان بسکہ کہ اودے دادنیا نا اسہ کاریم تون کاریم اف بغیر اُرانا کاریمتے آن۔

شکیلہ چنکّی آن داوڑالوکہ۔ چنکّی ٹی او ایلو مسنتے آن بارگوازی کریکہ۔ اسکول آ انا کہ' قرآن خوانا کہ۔ تینا دُو تکاتے برام تسکہ۔ اوفتا جنے ہم ساڑی مسکہ۔ دیرہ خلککہ۔ کس نا برام مروس تو تینے سینگار کریکہ پُوسکنو پچ کریکہ۔ ایلو مسنتے آن بار شکیلہ ہم ہروڑٹ دنیاداری کریکہ ولے دادنیاداری اوڑتون بھاز وخت وفا کتو۔ اونا عمر پانزدہ سال اس کہ اونا چپیکو خف کاریمے اِلا۔ ڈاکٹر اتے نشان تننگان گڈ معلوم مس کہ اونا خف نا پردہ نا ماساسُوئس ردانے ہرانا وجہ غان تواراونا خفتا پردہ اسکان سرمفک۔ دانا علاج مننگ کریکہ ولے عبدالرحیم تون داخس پیسہ الواخس کہ ڈاکٹر اتا طلب اس۔ شکیلہ نا داخف نا بند مننگان اونا زندگی مچابدل مس۔ اسکول نا اِننگے اِلا چناک اوڑا مسخرا خلکرہ پاریرہ" کھرو کھر وبسُّنے خوانگ کن۔ کھر وبسّنے خوانگ کن"۔

اسہ خف نا کھری آن اونا زیبا انگا پن شکیلہ غان کھر ومسّس۔ قرآن نا خوانگ ہم اوڑان ہندا سوبان سلیس۔ اگہ کسے شکیلہ تون ہیت کروئی تما کہ تو او شکیلہ نا

راستیکو خف نا ماسا ہیت کریکہ یا دواٹ جوڑ تا اشارہ اٹ اودے پُہہ کریکہ۔ اُرا والاک تو اونا چمے ہلکسر تینا ہر ہیتے اودے آسانی اٹ پُہہ کریرہ۔شکیلہ تون ایہُن گپ انت کروئی اس بس گڑاسے کن پاریرہ تہ۔ اُراٹی کسے گڑاس ضرورت مروس تو شکیلہ ئے پاریکہ۔مہمان ئس بروس تو شکیلہ ئے چاؤشنگر ہتننگ نا حکم ملاکہ۔نُت بیغنگ نا وخت مروس تو فرح جوڑ تے تینا بھلن بھلن کرار کرار سرفیکہ اودے پاریکہ ''نُتے بیغ''۔ایلو دنیا داری نا گپاک اوڑتون متورہ۔اگہ مستائی ئس الوئی مروس تو گڑا اودے سئی کریرہ اومستائی نا بدلہ ٹی تینا کاریم ئس کشفیرہ۔شکیلہ ہم داسا ہیل کریس ہندا کاریم تون۔اونا زندگی نا مقصد جوڑ مسُّس کہ اُرانا کاریمتے اٹ زندے تیر کروئی ئے۔اُرا والاک ہم شکیلہ غان بے خبر مسوسر۔ دااسہ خف نا کھری ئس الو بلکہ اسہ بھلوعیب ئس اس کہ او کل آن جتا اس۔کل وڑان مرائسُّر ۔اُرا والاتا خن ٹی شکیلہ اسہ مشین ئس اس۔ ہرا بس کاریم نا کننگ چائسکہ۔

شکیلہ نا جندہم دنیا او دنیا داری نا فکر آن پاک اس۔اونا تینا دنیا ئس اس۔سالا تا سال اودے دنیا او تینا خیال بتوکہ۔آخر یکو وار اودے تینا خیال ہمو وختا بس کہ ماریہ اوڑان مستائی ہلک کہ نا چنکّی نا سنگت گنگونا سانگ مسُّنے (گنگو او فتا ہمسایہ اس۔ پن تا ماجد اس ولے گنگی نا وجہ غان کل گنگو پاریرہ تہ)۔ ماریہ نا مستائی ہلنگ آن گڈ شکیلہ نُن درست بیرم ٹی خڑ ینک شولا۔تینا چنکّی نا دے تے کن ہوغا کہ کہ عجبو زند ئس اس اونا اسکول نا خواننگ۔مسن تو گلی ٹی ششوک نا گوازی۔دُوتکا تا برام۔اُرا والاتا مہر ٗدعوت آتے آ اِننگ۔داسا تو اودے زمانہ ئس مسُّنے او تینا جوڑتے آ سرخی خلتنے۔اونا یا دا بفک کہ کسّس اوڑکن پوسکنو بلوچی جوڑس پچ ہلے۔تنیا عید آتا وخت جمیلہ سادہ وَ جوڑ ئس پچ میشن آ

موغک اوڑکن ۔فرح او ماریہ کن ہر سال اِرا اِرا جوڑہ دواٹ موغنّگارہ۔تینا بے وسی آ خڑ یسک خڑ یسک ہوغسہ اوسوچ خلککہ کہ ''اے خدا اسہ خف ناکھری داخو بھلولعنت ئسے کہ زندگی ناکل رنگاک کارہ۔اسہ وخت ئس اس اودے اخہ فخرئس کہ اومسٹر ئسے ۔اونا جتاؤ چنکو سینگار میز ئسے ۔ بیست سی جوڑا چچ اوتا' رنگ رنگ نا سینڈال ارے تہ۔ مسہ چار پرس ارے تہ۔ ہر اوخت اونا برام مس تو سیالاک اوڑکن پین چچ ہتیرہ اونا جتاو اُرائس مریک ہرادے اوتینا پسند ناوڑٹ جوڑ کیک ۔اودے چنا مریک تینا چناتے ناز اومحبت اٹ بھلن کیک اوفتے آ فلمی ستارہ غاتا پن تے تخک ولے اینو مسٹر نا منگان اودے بد بسکہ اودے نفرت اس کہ اوانتئے مسٹر ئسے ۔گنگو'اسہ گنگ ئسے' نہ دوئی اٹ ہیت ئس کننگ کیک نا خفتے آن گڑاس بٹنگ کیک ولے اونرینہ ئسے تو ہندا خاطران اونا خامیک خامی افس۔ اینو اونا سانگ مسُّنے ۔ای مسٹر ئسے اٹ تو کنا اسہ خف ناکھری کنکن داغ ئسے ۔

چنکی ٹی اوفتا اُرا غا ہر بروکا مہمان اونالمّہ ئے پاریکہ کہ شکیلہ ئے ای تینا نشار جوڑ کیوہ۔تاتہ رام جان پاریکہ نہ شکیلہ نا مسٹرے او کنا نشار مریک ۔ولدا اونا کھری آن گڈ اَسٹ ہم داہیتے کتو۔اَسٹ اودے تینا مسٹر پاتو۔اونا کل ہمسن تا سانگ او برا مک مسر ولے اوڑکن کس رسال بتو۔گنگو نا سانگ نا شام شکیلہ صاف اسکان ہوغا۔تینا زند آن گلہ کرے تینا نصیب آن خفامس۔مسٹری ذات آن تینا مونے پرفے۔مطلبی سیالاتے آن ہر بندغ آن ناراض مس بس ہندا آخریکو واراس اوکان گڈ اودے تینا خیال ہچ بتو۔اونا کاریمک بھاز مسُّر ۔

شکیلہ کن اسہ دہنو کاریم ئس الو ہرا مشکل مروسس ولے اسہ سوال ئس اودے وخت وخت بھاز تنگ کریکہ کہ اونا وڑا انگا مستنا زندگی ہر اوڑٹ انجام آ کائک ۔ ماک کھر

مریرئ گنگ مریرئ کھور مریراوفتا سا نگ او برام دے نا دے ئس تو مریک۔ اونا وڑ انگا مستنا ہم مریک یا نہ؟۔ دا واحد انگا سوال اس ہرا نا ورندی اودے اکثر بے صبر کریکہ او اونا کاریمتے ٹی خلل شاغا کہ۔

ہندن کہ شکیلہ تینا ذات آن بے خبر اس ہنداوڑ فرح او ماریہ ئے ہم تینا اِیڑ نا خیال بتو کہ۔ اونا احساس اگہ کسے اس تو بس جمیلہ ئے ولے او ہم اکثر گیرام کریکہ کہ اونا مُسہ اِیڑو۔ اونا نیم تعمیر مروکہ ارمانتے ٹی بس فرح او ماریہ نا سا نگ او برام نا خشتاک تخوک اسُّر۔ شکیلہ کن اونا مہر ہنداخس اس کہ ہرادے اودے شکیلہ نا نصیب آ اونا مقدر آ ارمان بروسس تو ہمودے او اُرانا کاریمتے تینٹ کریکہ۔ شکیلہ نا پُڑہ غاتے رَندا کہ پٹا کہ۔ دا کان زیات آسودائی او خوشی شکیلہ نا بخت ٹی ہم الو۔

دیگر نا نماز آن گڈ نا پاس اس کہ ماما تا جمیلہ ئس تا اُراغا بس۔ جمیلہ او ریاض ئے توار کرے او جتاوکوٹی سے ٹی تنیا تو سر تو ماما دیرنا گلاسے ڈغار اتخسا کرار وکبینو گٹ ئسے اٹ پارے ''ریاض! ملا جان محمد ئے درست کیسہ؟''۔

ریاض راستیکو دوئے قبلہ نا کنڈ امریفسا پارے ''پر چون والا''۔

ماما ''ہَو'' ہمو جان محمد دروکنا دکان آ بس پارے تینا مارکن عبدالرحیم نا مسٹرکن رسال اِننگ خوانہ۔ ای پاریٹ تا کہ اسہ وار ای اوفتون گپ کیو ولدا نم اِنبو تو جوانے۔ بس ولدا کل ذمہ داری تے کنے تس کہ نن نے تینا کوالخواہ کینہ۔ ریاض جان، مارے تو نی ہم خنانس قرآن نا حافظ ئسے۔ باوہ نا تینا دکان ٹی کاریم کیک۔ چُپ اخلاقی وَ مار ئسے۔ اُرا والاک تہ ہم ماشاءاللہ جوانو او۔ چپولمہ ئسے تہ۔ دہنو تا تہ دا وخت ٹی خوش نصیب انگا نشارتے ملک''۔

ریاض ءِ تو مالوآن ذمہ داری ارفنگ نا شوق الوا و خدا خدا کریکہ کہ اِیڑ تا زوز و برام مرے کنا جان چٹے۔ اُست ٹی او تینا اِیڑ تے کن مہر کریکہ و لے زائیفہ نا دوآن مجبوراس بے مہری کن۔ ماما نا ہیبت کُٹا تو اشتافی اشتافی پارے ''بس ماما ہَو کرتہ انت ئسے نا انتظارے''۔

ماما کاٹمے جمیلہ کن اڑسا ''گودی نی انت پاسہ؟''۔

جمیلہ کڑمبو سوچ ئسے ٹی غرق اس کہ اگہ اینو دا رشتہ غان انکار کرین ولدا دا چوری تے کن کس رسال بروے یا نہ۔ انکار۔ انکار نا ایہُن انت ضرور تے جوانو رشتہ ئسے ماشاءاللہ۔

ماما ولدا جمیلہ نا چہرہ غا خڑتی ٹی ہُرسا پارے ''جمیلہ! گڑا انت پاسہ؟''۔

جمیلہ یکدم تینا سوچ آن حقیقی آ دنیا ٹی حاضر مس ''بس' بس جوانے ماما۔ جوانو رشتہ ئسے۔ننا کنڈان بھلانی اُس داسا امرنی جوان سمجھس''۔

ماما کاٹمے ہَو ٹی سرفے چادرے تینا راستیکو دواٹ مٹ کرے او بش مس ''بس گڑا ای داسا کاوہ پھگہ اوڑتون گپ کیوہ ولدا نمے خبر کروٹ۔ اللہ حافظ''۔

فرح او حافظ نا سانگ آن مُسہ تو گڈ ماما او حاجی میراب خان بسر حاجی نا مارنا رشتہ کن۔ مارنا پن امداداس۔ رنگٹ خیسُن اس۔ عمر ہندن بیست وُ ہشت سال اس۔ این جی او زٹی کاریم کریکہ او جوانو خا ہوت ئسے آن تعلق تااس۔

داجار جمیلہ تون مشورہ متو۔ ریاض نا کنڈان ہَو مس او مہمانتے ہمو کا رخصت کرے۔ ماما ہم جمیلہ غان ہرّ ہفتو اودے مالوآن اجازت او کوالخوائی رسینگا سس۔

ماریہ نا سانگ آ بھلو خرچ کریر۔ ماریہ کن پچ' سینگار نا گڑا' اُرا نا راشن' اِرا تیلا

بورہ۔ چانا بوچ، بیست ڈبّہ پاٹ، اِرا ٹینک شربت، مُسہ جام شیرین، اُرا والا تے کن مُسہ چک، برنج، پیاز، ٹماٹرا وخڑ کانا ہمسایہ اوسیالا تے کن پنجا ڈبّہ مٹھائی نا تسر۔

ماریہ نا سانگ آن گڈ فرح او حافظ نا برام مس۔ برام بھاز سادگی اٹ مس۔ سادگی نا وجہ غان بھاز کم مخلوق برام آ بسر۔ فرح نا برامے پنچ تُو متوسس کہ ماریہ نا برام مس۔ ماریہ نا برام شار نا جوان انگا بھلا برامتے اٹ اوار کننگا۔ بھلو وخت اسکان ذالبولا تا مجلس آک ماریہ نا برام نا سرحال آمسُّر ۔ ہر جا گہ انداا گپ ئس کہ چوری نا نصیب جوان پیش تمہ۔

ماریہ نا برام نا اِراٹمیکو دے ئس کہ اونا کوٹی نا تہہ ٹی شکیلہ پتریٹگا۔ او پتریگ تون خناکہ اسہ ڈبل بیڈ ئس ہراڑا زیباؤ خرّنو پوش ئس شاغوکے۔ اِرا سبّکو بالشت تخوکو۔ اسہ مرغنو خرّنو شوکیس ئس دیوال تو خلوکے۔ شوکیس نا تہہ ٹی وڑ وڑ نا رزان، ترماس، پرچ، گلدان، گلاس، جگ، ڈونگاک، پیالہ اوکوپاک درزن نا حساب اٹ تخوکو۔ ایلو کنڈا اسینگار میز تخوکے۔ ہراڑا بھلو آدینک ئس خلوکے۔ آدینک نا مونا میز نا ذی آرنگ رنگ نا نازورکو بوتل او ڈبہ تخوکو ہرافتے ٹی ذیل نا رنگ، سرمہ، سرخی، مزواک، چمبیلی، شیڈ، سینگار بکس، تیل، کریم، لوشن، سینٹ، پوڈر او عطراک تخوک اسر۔ آدینک نا خڑکی نا وجہ غان ہر گڑا اِرٹ خنگا کہ ہراڑن سینگار میز پین زیبا نظر بسکہ۔ سینگار میز نا ماسا اسہ زیباؤ دودرگئ وَالماری ئس تخوکے ہرانا اسہ خانہ ٹی نُہہ دہ جوڑا پچ درنجوکو دا پچاتے ٹی ہفت رنگا جالر، ہفت رنگا کوڑ و شیڑنگو موسم، کوہ طور موسم، شوکیس دوچ، دو رنگا چاوڑ، بادام دوچ اوار اسُّر ۔ ایلو خانہ ٹی گُد اک تل پتّل سوارک اسر ہرافتے ٹی ویل، بخمل پھل، شیفون، چادر گُد، مرینہ او پین بھاز قسم نا گدا اوار اسُّر ۔ دافتے آن بیدس اُراٹی اسہ زیباؤ مونو رنگ ناٹی وی ئس تخوک

اس۔ ڈغار آتر کی نا بخملی وَ غالی ئس شاغوک اس ہراڑ اخرّ نو بلو پھل کشوک اس۔ مچہ اُرا نا گڑ اک خرّ نا رنگ ٹی میچنگ اسُر ہراڑ ن اُرا ہندن خننگا کہ کہ آسمان نا دلکشو منظر ئسے۔ او دا منظر تغ ئسے ٹی حور ئسے رسینگا نے۔ شکیلہ دا کل گڑا تے تینا ملاس انگا خنتے اٹ خوڑت خوڑت ہُرے اسکان ہُرسا کرے ولدا پلنگ نا ماسا بچّگا کرے تینے اوکڑ مبو سوچ ئسے ٹی ڈب ہلک۔ اونا سوچ ٹی بیرا اونا ویران انگا دنیا اس ہراڑ اا ونظر شاغنگ کتو کہ او حقیقت ٹی ماریہ نا آباد انگا دنیا اس ہراڑ ن اونا خنک زرئس ہم مرمتورہ۔ ماریہ نا دا خوشی تے خننگان گڈ وہُرے اسکان تینا نصیب آ لعنت راہی کرے۔ تینا بدبختی ئے تینا خیالاتے اٹ قتل کرے۔ اونا اُست خوائس کہ زور آن چیہانٹ ئس خلے ہوغے ولے اچانک اودے خیال بس کہ اونا ماسا اونا چنکا اِیڑ برامی آ جوڑہ ٹی تولوکے ہرانا چہرہ غا تبسّم چاپ خلنگہ۔ ہرانا خنک اونا کوٹی آن باررنگ برنگی وَ۔ تینا اِیڑ نا خوشی تا مبارک انگا دے آ او امر ہوغے۔ ہندا خیال اودے زرئس آرام بشخا۔ دا اِراٹمیکو وارئس کہ شکیلہ ئے تینا خیال بسُّس۔ ولدا شام تو تینا اُراٹی ہموسوالاک اودے نن درست کُننگر، ہو غفیر، بیمسر ک کریر کہ اونا وڑ انگا مسن تا انجام ہراوڑ مرو۔ اونا خن ٹی ماریہ نا اِنامی آ دوک بسُّرہ۔ زیبا زیبا نازور کا دوک اِنام اٹ ڈیزن کروک اوا یلو کنڈ اا ونا ڈ ڈ انگا دوک ہرارزان تا سلنگ آن خل مسوسر۔ ماریہ نا سرمائی آ خنک مون مون کجّل کروک اخہ خوبصورت خننگا رہ۔

دا اڑے اونا صحرائی آ خنک ہرا فتے نئے سرمہ نصیب مسُّنے نئے شیفک اس۔ ہندن بارّن بارّن دیوال ئسے آ خلوکو۔ ماریہ نا بخملی آ جوڑک انار آن بار خیسن خیسن ہندن خنگارہ دہن کہ پمبہ غا تے آ انار نا رس شولنگا نو واا ینگان اونا جوڑک ہندن بور بور تل ہلکو سر ڈُہنکہ کسے ہٹ کے۔ نن درست شکیلہ نا خنتے ٹی ماریہ نا دروشم چکر کرسا کرے،

اودے اونا کھری نا بدبختی نا احساس تسکہ زور زور آن اوڑا مخاکہ۔ شکیلہ ہموسوالے وار دماتینا ذہن ٹی کھوسی تسکہ کہ کناوڑانگا مسن تا آخرانجام امر مریک؟۔ ننانصیب داتہاری اوتہارمئی آن پیش تمک یانہ۔ ہنداسوال اوڑتون ہُرے اسکان کچاری کرے ولدااودم درے اوتنگان اِنا۔

صُحب تووختی اوناخنک ملنگار۔ دیدہ غاک تاتربسوسر۔ اِستوناکل سوالاک اونا یادآن اِناسر۔ اگہ گڑاس یاداس توبس اُرانا کاریمک۔

دانیام ٹی ہفت سال گدرینگا۔ بھازآرنگاک بدل مسر۔ انسانک بدل مسر۔ سوچاک بدل مسر۔ وخت بدلینگا۔ زمانہ پوسکن مس ولے شکیلہ نا زندگی ہموڑ سلوک اس۔ اگہ گڑاسے نافرق بسُّس تواوداس کہ اونا کاریمک کم مسوسرولے بخت ہمو بخت اس تہارانگا' کھورانگا' کھرانگا۔

ماریہ اوفرح تینا اُراتے ٹی آسودئی نا زندگدریفیرہ۔ سال ٹی اِرا واربسُّرہ عید آتا وختا بس۔ عموماً مسنک چناخنگ کن تینا لمّہ نا اُراغا بریرہ' تُوتا تُو اڈ کیرہ ولے اوتو لمہ غان چوری اسُّر ۔ ہنداخاطران وخت ئس جمیلہ کن کُلّو کریرہ گڑا جمیلہ اِنا کہ ارامُسہ ہفتہ اڈ کریکہ اوشکیلہ نا تنیائی نا نیمونے کرسابسکہ۔ حالانکہ شکیلہ تو ہمودے آن تنیاے ہرادے آن اوناخف کھرمس۔

صُحب ناوختی جمیلہ بش مس نماز خوانا شکیلہ ئے ہم بش کرے۔ چاکنگر۔ شکیلہ جاروے ارفے اُراتا روفنگ ئے بناکرے۔ جمیلہ ہموڑے چھٹائی آناشادتولوک سوچ ئسے ٹی ڈب ہلکوسس۔ روفنگان فارغ مننگ آن گڈشکیلہ ترندوگٹ ئسے ٹی ہریفے''انت مسُّنے نے۔ دہن مون نادڑانے؟''۔

جمیلہ پرفو کا مون ے تینا شکیلہ کن اڑسا’’ کھر و! نی کھر اُس تو دانا مطلب دا اف کہ دنیا کل کھرے۔ مچہ کرارا ہیت کر خیرات مہ توارنا گلی آسر مس‘‘۔

شکیلہ جمیلہ نا جوڑتے خوانسا او دوتا اشارہ غان پُہہ مس کہ جمیلہ انت پارے۔

مچہ چُپی آن پد جمیلہ جوڑتے بھلن کرسا’’ استونا خیرنا تغ ئس خناٹ ہموڑ ان پریشان اُٹ‘‘۔

شکیلہ نا مغزٹی دا ہیت تو لتو بش مس اِنا تینا کاریم تون اَختہ مس۔ جمیلہ ہُرے اسکان ہموڑے بُت آن باردے مونا تو لوک سوچ خلککہ۔

پیشیم نا اذانک شروع اسُّر کہ ریاض اُراٹی پترینگا او جمیلہ نا کوٹی ٹی بالشت آتوس۔ دا اینو اولیکو واراس کہ ریاض پیشن آن بتنگ تون تینا کوٹی ٹی اِنتو۔ جمیلہ ہموڑے تولوک پُتنک پٹا کہ۔ شکیلہ ناخنتے آ گدشاغوک لیٹوک اس۔ ریاض ئے خننگ تون شکیلہ زوزو بش مس گدے کا ٹماشاغا او پیشتما۔ ریاض او جمیلہ چپ تولوک اسُّر کہ شکیلہ گلاس ئس دیرہیس بس۔ ریاض گلاسے دو آن تہ ہلک دیتے ہندن کش کرے دُہنکہ روچہ ئی آبندغ مرے۔ ریاض رنگ ٹی سوزا و بندغ ئس اس ولے اینو چہرہ تا مون خیسُن اڑسس تینے۔

جمیلہ سوال ئس کننگ کن گیگ کرے کہ ریاض نابا آن لڑزوکو خوفزدہ او توار ئس پیش تما ’’ماریہ۔۔ماریہ ! چنا ناخننگ آفوت کرینے‘‘۔

دا لفظاتے او اخس کرار و فاصلہ اٹ پارے ہموخس تیز و وقفہ غاتے ٹی تیراک جمیلہ نا سینہ ٹی لگّار۔ جمیلہ ناخنتے آن خڑینکاک ہندن روان مسر کس پائہہ اودے دا حادثہ نا مالو آن خبر ئس او خڑینکاتے خڑک بٹینگا کسس ہرا خبر نا بتنگ تون پیش تمّار۔ لمہ او باوہ نا مرک آہوغنگان گڈ جمیلہ نا گٹ ٹی توار سلتوسس کہ او فریاد ئس خلے‘ نالہ خلسا تینا توار اٹ خلق والاتے سئی کے کہ اونا ہزار مرادا اِیڑ سلتنے۔ داخہ طاقت ہم اونا دوتے ٹی الو کہ تینا زان تے

ٹپّہ پین آخا تو شکیلہ ئے پُہہ کے کہ اونا ہمو اِیڑ فوت کرینے ہراڑن او اُست ٹی وخت وخت حسد کریکہ بلکہ اونا اُست خوش مرے۔

شکیلہ ئے جمیلہ ناخنتے آن اونا رنگ آن معلوم مس کہ گڑاس مسُّنے او اُست ٹی تینے پٹہّ کہ انتئے ریاض نا جوڑتے خوانتوٹ۔

خیر دم ئسے آن گڈ شکیلہ ئے ہم معلوم مس اونا خنک ہم پالیسر۔ اسہ وار تو او تینے آتر ندمس تینا کست نا ذی آ افسوس کرے ولدا اِیڑ کن اونا چناتے کن ہُرے اسکان ہوغا ماتم کرے۔

ماریہ نا مرک ئے اِراتُو مسوسس۔ اونا مسہ چنا اسُّر اسہ مسڑئس ہرانا عمر پنچ سال اس۔ اسہ مارئس ہرا مُسہ سال ناس اس۔ ایلو چٹ چنکا مارتے ہرا اِراتو ناس اس۔ ہرانا بتنگ تون اونا لمہ اِنا۔ امداد او امداد نا پیرا نگا لمہ کن دا چناتا سنبھالنگ بھلو ویل ئس مسّس۔

چناتے بھلن کننگ نا خواری نا احساس امداد ئے ماریہ نا اننگ آن گڈ خبر مس۔ اودے اونن چناتا غم ٹی ناشاد او پریشان وخت گدریفیکہ۔

اسہ دے لمہ ناتہ بھاز انگا اصرار آن گڈ امداد برام کن رازی مس۔ دا واحد انگا حل ئس کہ چناتے لمہ سے نا مہر او شفقت نصیب مسکہ۔ اوفتا پرورش ہم جوانی اٹ مسکہ او امداد او لمہ تا ہم داویل آن آزاد مسُّرہ۔

چاست نا وخت اس کہ ریاض نا ماماؤ امداد نا لمہ ریاض نا اُراٹی پتر ینگار۔ جمیلہ او شکیلہ بخیر کریرتہ۔ شکیلہ دیرا او چانا بندوبست ٹی اَختہ مس۔ جمیلہ ریاض نا توار کننگ کن اِنا ہرا تینا کوٹی ٹی خا چوک اس۔

چاک مونا تخوک اسر کہ امداد نا لمہّ جمیلہ ئے مخاطب کرسا پارے ''مسڑ! ماریہ نا

مرک نن کن نم کن کل اکن بھلوڈک ئسے۔مُستناک پارینوکہ چناے خدالمہ غان چوری کپ۔داچنا تا ترشغو کہ چہرہ غاک' سوال کروکا خنک کنے آن ہُنگ مفسہ''۔اونا گپ کٹوسس کہ جمیلہ ناہوغنگ ناتواربش مس۔جوان دم ئس خموشی مس داخموشی ٹی جمیلہ ؤامدادنا لمہ چپ چپ ہُرے اسکان ہوغار۔ریاض او ماما چا کُننگرہ۔شکیلہ چادان ناماساتیارتولوک اس کہ اسٹ ناپیالہ خالی مرے ای زوزوپر کیوتہ۔

ماما امداد نالمہ ناخنتیٹی اسہ نظرئس ہُرااو چادرے کٹ ٹی تخسا پارے''ریاض جان! داپیرانگا اِیڑ او امداد تون چناک بھلن تو مفسہ۔چناتے لمہ ئسے ناضرورتے ہرا بس اوفتا خیالے کے اوفتے بھلن کے۔ای او اِیڑ ہڑتوماک مشورہ کرین کہ دادورٹی بیگانہ کس ناچناتے بھلن کپک۔پین ئے انگان داجوانے کہ نن نمے آرسال برین۔ماریہ نما اِیڑ اس۔ماریہ ناچناک اخس نُمے آن خڑکوپین کس آن افس۔۔۔۔''۔ماما ہیت کرسائس کہ جمیلہ خیال ئسے ٹی دڑینگہ''ہو' داہموخوشی تواف ہراناتُغے او مالوخناکہ ماریہ او فرح نابرام آن گڈ بلکہ اونا برام مرے ولے داخوشی داوڑٹ بریک کنے سماالو''۔اوتینا خیالان پیشتما تو ماما ناہیتاک ہم کٹاسر۔ماما جمیلہ ناکنڈاہُرسا پارے''نی انت پاسہ گودی؟''۔

جمیلہ ابکہ مس اُست ٹی منمنہ کہ ای انت پاؤ ہراشرم اٹ پاو۔

تاتہ چاناپیالہ ئے تخسا پارے''ایلم کنے تو جمیلہ بھاز دوستے۔اللہ اودے صحت ایتہِ دا اُرائے کلے اوسنبھالا۔اِیڑتے بھلن کرے۔سانگی کرے' برامی کرے۔تاتہ نا ہیتاتے آن ریاض تین کن شرمندہ مس۔تینا نابودی نااحساس اودے مالوآن اس ولے اینونا ہیتاک مچہ کبین تماراوڑا۔تاتہ ناہیتاک شروع اسُر''ای خواہوہ کہ جمیلہ برے کنا نشار

مرے تینا اِیڑ نا چناتے خوندی کے وِلے چُنا تون اوارنن ہم داسہ چنا مسونن۔ داپیری ننے اسہ مون نا کتونن ہم محتاج اُن خذمت خوانا او داکل گڑاتے دادورٹی بغیر شکیلہ کو نوکاریمی ئسے آن کس کننگ کپک۔ بس نم تاریخ ئس پک کبو داسا گڑا امداد او شکیلہ نا نکاحے خوانفن‘ ولدا ای تینا نشارے دیو“۔

تاتہ نا داہیتاک جمیلہ نا اُستے دہنوز راب ئس لگفیر ہرانا کہنگ قیامت اسکان نا ممکن اس۔ دم ہموئس کہ اسہ وار ولدا او نا زندہ مروکا ارمانک فوت کریر۔ اودے یکدم خیال بس کہ داکھر و واقعی او نا خوشی تا نیام اٹ خاخرئس لگفے۔ ہراوڑ او سوچاسس ہموڑ مس۔ او نا اُست لارٹی ئس کہ او نا نظر شکیلہ نا چہرہ غا تما۔ شکیلہ نا معصوما خنتے خننگ تون او نا اُست ولدا شال نا موسم آن بار پھدین مس او تین تو پارے ”شرم کر جمیلہ نی تینا اِیڑ نا خوشی تے آن لارکننگ اُس۔ تینا کھرانگا اِیڑ تون کست کیسہ شرم کر شرم“۔

امداد او شکیلہ نا براۓ ہفت تو گدرینگسس۔ اُرا والاک خوشی نا زندئس گدریفیرہ چناک لمہ او بلہ نا محبت ٹی پھل آن بار رُداسر۔ امداد نا خیسُنا رنگ ولدا بسّس۔ اوڑکن کل گڑاک ہموڑ اسُر بس ماریہ نا پن بدلینگاسس شکیلہ مسّس۔ شکیلہ نا زندگی تہاری آن چراغان مسّس۔ اوکل گڑاک اودے رسینگاسر ہرافتے او ملاسا خنتے اٹ ہُراکہ۔ ہمو رزانک‘ ہمو پچاک ہموخرّ ناہر گڑا او کل آن بھلا خوشی اوڑکن او نا خف نا جوڑ مننگ نا اس ہرا نا آپریشنے امداد کرفیسس۔

صُحب تو چناتے تیار کننگ آن گڈ‘ جندتا سینگار میز نا ماسا توسّکہ۔ سرخی کریکہ‘ سرمہ خللکہ‘ مونے تینا میک اپ کریکہ‘ پُرشہ غاتے تینا رَندا کہ‘ میچنگ والا پچ او گدکریکہ۔ شکیلہ نا چنّکی ولدا بسّس۔ داسا او ولدا دعوتاتے آنا کہ‘ براتمے آساڑی مسکہ۔

شام تو خا چا کہ تو کل آن مست ہموسوالے یاد کریکہ کہ کنا وڑ انگا مسنتا انجام انت مروے۔ ہرانا ورندی ٹی تینے پاریکہ ’’شکیلہ گودی داراج ٹی کاریمی آمسنتا انجام خوشی اوآبادی ئے‘‘۔ ولدا اودے اچانک خیال بس کہ گنگوتو مارئس اس اونا برام امرمس؟ او ہندا سوال ٹی اَختہ اس کہ یکدم اودے جواب رسینگا کہ گنگو ہم تو کاریم کریکہ، پیسہ کٹا کہ۔ ہندا خاطران تو اودے دہن زیبا ؤ زائیفہ ئس تسر۔ گنگو آن گڈ اودے جمیلہ نا یاد بس اونا تنہائی نا یاذ اونا خواری تا یاد اونا قربانی تا یاد اوتین تو پارے جمیلہ نا اِیڑئس ولدا الله مس اومسن تالمہ غاک تو آخرا ہندن مریرہ تنیا۔

راستیکو دوآن چپّیکو دوآ سریفے تینے بشخندہ ئس کرے او سیرو تغ ئسے نا غیتے کرے کہ زندگی نا کل جواباک دو بسر۔

احساس

''بس بت آمبار چپ تولوک ئس گڑاس ہیت کر''۔

''انت ہیت کیو؟ گڑاس مرے ہیت کننگ کن''۔

''نے تون موٹو قیامت اسکان ہیت اف''۔

''سئی پاسا' دازندگی ہیت ئس اِلا نے کنکن''۔

''ہیت بھازے۔۔۔اگہ کس نا اُست خوائی کننگ کن''۔

''نا اُست خوائک تو ہیت کر'نے دے پاریز کرینے؟''۔

''مہربانی' کنے کس پاریز کتانے۔۔۔ہروارای انتے ہیت کیو''۔

''ہروار۔۔۔ای تو نے اسہ وار ہم ہیت آختوٹ۔ہَو بحث ضرور کرئنس''۔

''اوہَو۔۔۔ای بحث کیوہ یانی؟''۔

''الہ داساکنے پاریس کہ ای ہیت کپرہ۔گڑا بحث امرکیوہ گنگی اٹ''۔

''بس بس۔بھاز چالاک مفہ۔ایلو مسن تو گھنٹہ غا تا گھنٹہ مجلس کیسہ۔کنا واری آ دوشہ گند کشک نے''۔

''ایلو مسنک ۔۔ دیرو دامسنک ؟۔اوکل نا سیالا کو ہرا فک نے آ بریرہ۔ ہیت کتوٹ اوفتون تو نی بد دیسہ کہ کنا سیالا تے عزت تتوس''۔

''جوان ۔۔ اوفتے عزت تتنگ کیسہ۔کنے آخا''۔

''نے واای ہرادے گڑاس پاریٹ کہ نی بے عزت مسُّس''۔

''ہندا تو بے عزتی ئے کہ نی کن تون اچڑہ پا پیسہ۔ہموز دے آن ننا برام مسُّنے نی اسہ دے ئس کن تو جوانی اٹ ہیت ئس ہم کتوس''۔

''ہیت ای ہروخت کرینٹ۔بس ہرا ہیتاک نے پسند واو کنے اٹ مفسہ''۔

''الہ راست پاسہ۔کنا پسند نا وارانا دوئی بارّک۔داخہ بد بریک نے کنا پسندان گڑا انتے برام کریس''۔

''انتے نا ابّا شرط تخاسس کہ برام آن پد ای ناپسند نا ہیت کیو؟''۔

''خبردار' کنا ابّا ناپن ئے ہلکوس۔اوایہُن ہم نی تینا مرضی اٹ ہرا کہ گڑاس کیسہ نے کہ تو شرط ضروری ئے''۔

''تینا مرضی' تینا مرضی اٹ گڑا اسے نا کننگ کن الوسر تو دادے بتو کہ''۔

''انت ۔۔۔انت پاریس؟ نا مرضی انت ئس گڑا''۔

''کنا مرضی ئے اِلّے ۔کنا مرضی نا بھاز فکر ے نے''۔

''آخا پا۔نرینہ سے اُس تو تینا ہیتے پورا کر''۔

''نرینہ! داراج اٹ نرینہ وَ ذالبولا تا نیامٹ ہچو فرق ئس اف''۔

''بس بس۔ بھاز فلسفہ خلپہ۔کنے نا فلسفہ تو دلچسپی اف۔تینا ہیتے کر صاف صاف''۔

''سئی پاسا۔نے کنا ہرا گڑا تون دلچسپی مسُّنے''۔

''ہَو۔بلکل۔۔ای نا زائیفہ اف اٹ دشمن اُٹ''۔

''جوان مس خواستوتوبسّس''۔

''بھاز چالاکی کپہ۔۔۔ہیتے تینا کر''۔

''ہُش ہیتے۔۔۔ ہیت ناوختاک انار''۔

''دانگر' کنے بھاز تنک کپہ ۔تینا ہیت ئے پاجوانی اٹ''۔

''ہراا ہیتے؟''۔

'' داخا سادہ کپہ تینے۔ اول انت پاریس۔ نا مرضی اٹ متنے۔ نا مرضی اٹ انت متنے؟''۔

''کنا مرضی اٹ اسہ گڑا اس ہم متنے۔نی انت ناہریفیسہ''۔

''کل ناپا۔ ہراگڑاک نامرضی اٹ متنوای ہم ہُر یونا مرضی تے''۔

''بس گم کتہ۔۔داسا خاچ''۔

''کنے نادوآن ہرادے تغ نصیب مسُّنے کہ اینو خاچوٹ''۔

''انتئے۔ای نے خُلیفینٹ''۔

''نے ٹی اوخہ وس اف کنے خُلیفس۔نا جند خُلیسہ''۔

'' ہَو' سئی پاسہ۔ای خُلیوہ۔تینا مستقبل کن۔تینا خوشی تے کن''۔

''خوشی تے کنا زار کرینس واخُلیسہ تینا خوشی تے کن' واہ''۔

''ای کس نا خوشی تے زار کتنٹ۔کنے ملامت کپّہ''۔

''نے ملامت کپّر تو دیرے ملامت کیو؟''۔

''تینا جندے''۔

''مہربانی' ملامت نی اس۔ کنا زندگی خوشی آن پرُ اس نابنگان ای غم تا گرفت اٹی بسُّٹ''۔

''کنا بنگان آخا گودی' کنا ہتنگان۔کنے کنا خوشی تے آن کشّارنا غم تا دنیاٹی ہیسر''۔

''جوان' اگہ نا اُست خواہتو کہ گڑا ادا ہیت ئے پاروس تینا اُرا والا تے۔ کنا ہم شوق متنے نےتو برام نا''۔

''نا شوق الو کہ انکار کروسس گڑا۔ اووختا بھاز سینگاراٹ بسُّس''۔

''ای انکار کروسٹ۔۔نی کننگ کتوسہ؟''۔

''ای کننگ کریٹہ و لے کنے تینا اونما اُراوالا تا خوشی تے برجا تخوئی اس''۔

''کنے ہم تینا اُراوالا تا اُستا تے پرغوئی الو''۔

''جوانے کم ازکم تینا اُراوالا تا خوشی نا احساس توارے نے''۔

''کنے کل نا خوشی تا احساس ارے۔بس کنا خوشی تا کسے اف''۔

''گڑا اِن گلہ کرا اُراوالا تون تینا''۔

''ای انتے گلہ کیو۔کنے کس آن گلہ کروئی اف''۔

''جوانے' گڑا کنے آن ہم کپہ''۔

''نے آن واای ہرادے گلہ کریٹ؟''۔

''اَلہ داسا پاریس انتے ہیت کپسہ''۔

''مرے کپرہ گلہ۔کپہ ہیت۔۔ناہیتا تا کنے بتنگ نا شوق ہم اف''۔

''شوق تو نے ہمے وختان جوان انگا گڑا تا متنے''۔

''بس بس۔۔بھاز بکواس کپہ''۔

''جوان' مچہ مُست پاریس کہ ہیت کپسہ انت دوئی نا باریسنے۔داسا ای بکواس کیوہ''۔

''ہَو دا ہیتا تے آن بے ہیت آن جوان اُس''۔

''مرے۔۔۔ای بے ہیت جوان اُٹ''۔

''جی ہَو' ہندن جوان اُس''۔

اَنا

شام نا یانزدہ بجہ ئس کہ عامر نا موبائل آرنگ ئس بس۔ عامر راستیکو دواٹ الوکا بیگے تینا خیر آن اڑسا او چپّیکو دواٹ ہلک۔ راستیکو دواٹ جیب آن موبائل ئے کشّا او موبائلے خف آتخسا زُوزُواسہ دمہ اٹ پارے

''السلام علیکم ماما! اللہ خیر کے ماما انت مس' داوختا؟''۔ اونا تو ارٹی اسہ سُبکو خوف ئس اواراس۔

ماما تا ترندو لہجہ سے اٹ ''انت ئس مروے؟ پین گڑا اس ہم بچانے منتگ کن' کل دنیائے پریشان کرینس۔ تینا لمّہ ئے' ننے کلے رسوا کریس ولدا سوال کیسہ انت ئس مس؟ ہراڑ کس؟''۔

ماما نا داہیتا تے آن عامر نا رنگ دبئ نارنگی آلائٹا تے آن بار وارئس پوشکن مسکہ وارئس خیسن۔ دا سمندری آ علاقہ ٹی ہم اونا گٹ بلوچستان نا ڈغار آن بار بارّس۔ تفینک ءِ کیدر ریسا پارے۔

''بس ٹیکسی کن انتظار کرساٹ''۔

ماما ناغصہ زرئس ہم شیف تمتو ولداہموخرینا لہجہ اٹ پارے ''بس ٹھیکے کوئٹہ نا ایئرپورٹ آن سیدھا نوشکی والا اڈہ غا برلیس۔ دانگ اینگ دوست یاراتے آنپیس اوہرا گاڑی تیاراس بس سوار مریس''۔ داہیتاتے آن گڈ ماما فونے کاٹ کرے۔

عامرئے موبائل ناتوار آن محسوس مس کہ کال کاٹ مسُّنے ولے ماما ناترندانگا لہجہ اوخرینا ہیتاتے آن ہنداخہ ابکہ مس کہ موبائلے خف آن شیف کتّو۔

دبئ نادازیبا انگا شام، نسیمی تہو، رنگی آبندغاک، مون او چرپ انگا روڈاتے آزیبا انگا گاڑی تا قطارک داخہ دلکش اِنگا منظر آن گڈ ہم عامر نامون ترشاغوک اس۔ او اسہ سوچ ئسے ٹی غرق اس۔ ماما ناہیتاک ذہن ٹی تا چکر کریرہ او تین تون سوچ خلسا اس کہ انت مروئے؟۔ ہیت اس تو دلیری اٹ کریٹ ولے داسا انت مروئے؟۔نوشکی آامر نت تخوٹ۔ ہراشرم اٹ اُراٹی پترینگٹ؟۔نوشکی ناپن تون یکدم ہوش تا ولدا حاضر مس۔ ذہن نادنیا غان جپ ئس خلک او تینا بیگے گرکرسا ٹیکسی اسٹینڈ آبس سلیس۔ٹیکسی بس، سوار مس او عربی زبان ٹی ٹیکسی ڈرائیورے پُہہ کرے کہ ایئرپورٹ آاِنوئی ئے۔

داوختا صُحب ناہفت بجہ اوگڑاس منٹ اس او کوئٹہ نا ایئرپورٹ آن پیشتما۔ کوئٹہ نایخ انگا تہواو نادماغ ٹی لگو کاخاخرے کم کننگ ٹی اختہ مس۔ عامرہفت سال آن گڈ تینا وطن آبسّس۔ ہموطن آہراوطن کن او اکثر دبئ ناتہہ ٹی جاپانی آکمبلاتے ٹی چپ چپ ہوغاکہ۔ داڈغار کن دابندغاتاخننگ کن او ہروخت رب آن دعا کریکہ او تین تون سوچاکہ کہ ہرادے بلوچستان آاناٹ تو اِرادے ضرور کوئٹہ ٹی اڈکروٹ۔ سنگت آتون ملوٹ۔ کوئٹہ نا بریانی کننگ کن ماسٹر بریانی والا ہوٹل آاِنوٹ۔ لیاقت بازار آن شاپنگ کروٹ۔

اینو عامر ہموطن نا خاک آ سلوک اس۔ ہموتینا کوئٹہ نا زمین آ ولے اودے زرئس ہم خوشی الّو۔ اودے اسہ گڑا نا خیال بتو۔ نہ اونا بریانیک اودے یاد بسّر نہ اودے شاپنگ نا خیال بس۔ اونا ہوش صرف ماما' لمہ' او سیال آتون گٹ اس۔

کوئٹہ نا ائیر پورٹ نا پارکنگ آن سوزکی والا سے تون گپ مس۔ سوزکی والا بیگے سوزکی نا خیر آ تخا او ہڑتوماک سر ہلکر ہزار گنجی کن۔

عامر نا ذہن اوڑان واردم ہندا سوالے کریکہ ُھیا! کنا جرم دا خدر بھلو سے' ای داخہ بھلو گناہ ئس کرینٹ کہ کنا مونا کس بتو؟۔ ای ہفت سال آن گڈ بسُّٹ ولے اسٹ کنے مارتو' اسٹ ئے کنا خیال بتو؟۔ اسٹ نا واک اٹ متو کہ کنا مونا برے؟۔ اوتینا استے تینا بند غاتے آن خراب کننگ آ راضی کرسا اس کہ اچانک ہموسوال کروکا ذہن آن اودے ورندی ملا کہ ہراڑے ارے ماما کلے منع کرینے کہ کنا مونا اِنپیرے۔ او ہندا خیال آن گڈ اونا گلہ غاک ختم مسّر او کل سیالاتے سلامت' باعزت ذہن نا عدالت آن بری کرے۔

سوزکی ہزار گنجی نا روڈ آ اس کہ عامر نا خفتے آ ''نوشکی۔۔نوشکی۔۔نوشکی والا۔۔ نوشکی'' نا توار سر مس۔ دا توار ئس تو اسہ نرینہ سے نا' ہرا تیز خسکو توار ئس اس ولے عامر نا خفتے دا توار ہندن لگا دہنکہ اسہ پری ئسے نا نازرکا جوڑتے آن نوشکی نا پن بتنگہِ۔ دا نا وجہ کنا خیال ٹی نوشکی نا پن نا ہننینی او عامر نا زہیری اس' اگہ ای غلط افٹ۔ عامر سوزوکی آن دڑینگا تو منّی والا بیگے تا منّی نا چھت آ تخے او عامر تون مخاطب مرسا پارے ''ایلم مرانپیس۔ بس دہ منٹ اٹی پیش تمّنہ''۔ عامر منّی والا نا مون ٹی مایوسی اٹ ہُرا او اُست ٹی تین تو معصوموانداز ئسے ٹی پارے ''ہرا انگ اِنوٹ ایلم' کنے ماما نا دھمکی مالو آن ملانے''۔

سوزوکی والا نا کرایہ ئے ادا کرسا اوڑان موبائلے تا خواہس او ماما نا فون نمبرے خلک۔

''السلام علیکم ماما! ای عامر گپ کننگ اٹ' انت حالے؟''۔ اونا آواز خلیس نا نشاندئی ئے کریکہ۔

ماما نا غصہ ذرس کم مسُّس۔ لہجہ استونا نسبت کرار او پھدین اس۔

''وعلیکم السلام! سر مسُّس؟''۔

''جی ماما' بس دہ منٹ آن گڈ سر ہلینہ نوشکی کن''۔ داجار خوف دتخس کم اس اونا توارائی۔

''جوان! ای خان ئے اڈہ غاراہی کیوہ بریک نے کن۔ اوتا تہ نا ہم بٹنگہ رضیہ ئے ہم ہتیک۔ ای تو پاریٹ تہ پکہ ببوولے داخا صبر اَرا کان ہیسکہ۔ بس جوان' ایلو گپاک ہندا اڑے مرور''۔

عامر نا رنگ ولدا اڑسائس تینے۔ رِنگ کاٹ مس امبل نا موبائلے تس منتواری ئے تا ادا کرے اوسوچ ٹی ڈب ہلک کہ تاتہ بریک' رضیہ ہم؟۔ ای ہراخن تو تاتہ ئے خنوٹ؟۔ انت جواب ایتوٹ تاتہ ئے کہ ای انتئے رضیہ ئے برام کپرہ۔ رضیہ ئے انت پاروٹ کہ او انتئے کنے دوست اف؟''۔

لمہ ئے تو او آسانی اٹ پاریس کہ او رضیہ ئے اینو اسکان خنتنے۔ امروصورت ئسے تا' امرو بالا دئسے تا' امروسوچ ئسے نا گودی ئے گڑا امراو برام کے۔ او دا گڑا غا ہم حیران اس کہ رضیہ امر راضی مسُّنے داچنکّی نا سانگ آ۔ او ہم تو کنے خنتنے۔ اودے انت سمائے ای امرو مارئسے اٹ۔ ای نشہ کیوہ یا آخہ؟۔ ای انت کاریم کیوہ؟۔ اودے بس ہندا معلومے کہ اونا چنکّی نا دشتار دبئ ٹی ئے؟۔ امراسہ مسٹرئس دہن راضی مننگ کیک؟۔ او ہندا سوال آتون اَختہ اس کہ منّی والا نا توار بس

’’ایلم ! چنکو مسئلہ اس مس ننا ہراذ البول سواری تابنگ آن متوسس داسا او ولدا نن تون بننگو‘ ای نمے آن بشخنداری خواہوہ اسہ خواست ئس کیوہ کہ نم منّی ناڈنڈا غا سوار مبو‘ بس اسہ گھنٹہ ئس ولدا سوار یک کم مریرہ‘‘۔

عامر خوانندہ وَ مارئس اس اودے ذالبولا تا احترام نا علم اس۔ بغیر سوچ آن منّی والائے جواب تس’’ مرے کنا ایلم فرق ئس اف‘‘۔

سوار یک سوار مسر منّی نا ارٹمیکو سیٹ آمُسہ ذالبول اسر ایلو کل سوار یک نرینہ اسّر ہ۔ عامر ڈنڈا غا سوار مس اوڑتون اوار کلینڈر تو لوک اس۔ عامر نا مون سواری تے آ اس او سواری تا مون عامر کن۔ او ہراتم لخے بڑز کریکا تو ذالبولا تے آ او نا نظر تمّا کہ۔ شرم نا دوآن ولدا لخے شیف کریکہ۔ عامر تینے چپّی کنڈا سرفے او ڈرائیور نا کرسی آ مخے تینا خلک۔ چپّی کو پئے منّی نا باڈی آ زور تس تو سکون ئس خنا۔ او خواہسکہ کہ دم ئس خنتے ترکے ولے کوئٹہ نا روڈ آ ک مہمان نوازی کننگ کتور۔

منّی جوان ٹکر ئس اِنا تو عامر چورانٹ نا خلّ آن تنگ مس لخے تینا بڑز کرے۔ او لخ نا بڑز کننگ تون او نا نظر مون مقابل انگا مسٹر نا خنتے آ تما۔ او نا نظر نا تمنگ تون او نا نظر ہموڑے ہندن برف مس دہنکہ وخت ئس چلتن نا خلک برف تفر۔ عامر نا شرم ہموڑے وفات کرے‘ شرم نا دفن کننگ کن اودے خاک ملتو تو خنتا خاخراٹ لاش ئے تا ہُشا۔ او شرم آن جانے تینا چٹفے۔

اخس تیزی اٹ منّی اِنا کہ ہموخہ تیزی اٹ عامر نا خنک‘ او نا اُست‘ او نا روح اسہ جا گہ مسٹر نا خنتے ٹی دڑینگسا اسّر۔ دا ڈِک انگا بادامی آ خنک سرمئی شیفک اٹ ئی کشوک کو نا غاک تا ہندن مون اسّر دہنکہ سمندر نا ساحل آ مون انگا دروشم تے

اٹ پر یک تولوک مریر۔ خن تا کڑمی ہنداخس ئس کہ عامر نا کل غمک' ڈُھکاک' پریشانیک اولیکو نظرآ ڈب ہلکر۔ عامر نا طب ہمون تازہ او مسرور مس دُہنکہ کس پُوسکن جح آن برے۔

دے پائہہ داہمو عامرے ہراڈھکا تا باریسے دبئ آن بڈ کرسا بسُّس۔ دے پائہہ داہمو مارے ہرادم ئس مُست پیرا نگا ناشاد آ بندغ آ تا ڈول خننگا کہ واداسا پوسکن ودی مروکا چناغان بارے' ہرغم آن پاک۔

عامر خنتا دنیاٹی آبھازی کرسا اس۔ خیالاتا محل تفنگ ٹی اس۔ اونا چہرہ غا عجیبو رنگ ئس اس۔ اونا نظر دااسکان ہمو خنتے آ ٹک خلوک اس۔ او خنتے آن ہندن لگا کہ کہ اینو دا برف دیر مفک۔ مسٹرے ہم محسوس مس کہ دا مارنا خنک اوناخنتا رندے زو اِلپسہ بس خدا دا سفرے زو انجام آ سر کے نا تو دا خنک اودے' اونا روح قبضہ کیرہ۔ داڑے عامر دعا کریکہ کہ اللہ دا سفرئے کنا بدحال انگا زندگی ناوڑ ہچ انجام آہتپس۔ دا سفر ہرا وڑ انگہِ بس ہندن انسا کے۔ داسواریک کل ہنداوڑ تولوک تینا جاگہ غا فوت کیر۔ بس اونا او مسٹر نا خنک ہندن حیات سلیر۔ او دامنّی ڈرائیور نا یاداشت کائہہ نوشکی آ ہچ برک کپ۔ ای ہنداوڑ داخنتا زیارتے کرسا کیواو زیارت زیارت اٹ قیامت مرے۔ محشر مرے سوال جواباک مریر۔ انسانا تا فیصلہ مرے۔ اوآخر کل انسانک جنت آ کار۔ اوداوختا ہنداخدر خوش ئس کہ اوکس اکن خراب سوچ خلنگ خواتو کا۔ انسانک جنتی مریر۔ باغ تا چکرے خلیر۔ شراب کش کیر۔ حوراک مریر محبتاک مریر۔ عشق مرے' وفا مرے ہرگڑا مرے بس اونا منّی سلپ۔ اونا منّی ہنداوڑ انسا کے او اونا خنک ہنداخنتے سیل کرسا کار۔

کلینڈر کرایہ غاتے جمع کرسا اس۔ عامر نا اُست خواہس کہ داخنتا دیدارے کرفو کا منّی والا نا منّی ئے بہااٹ ہلیو' داکل سواری تا کرایہ غاتے تینا جیب آن ادا کیو۔ اودے ہمو ہر بندغ تون محبت اس ہرا کہ داخنتا سفرٹی اواراس۔ ولے داناک پارہ کہ محبت نا اراٹمیکو پن عزتے۔ اودے فوراً خوف اس ارفے کہ دا سواریک انت سوچور۔ ہنداڑتون داخیالے او ہمووختا گوہا' تینا کرایہ ئےلس او ولداخنتا کنڈا تینا مخمور آنظراٹ گام کرسا انا۔ او داخنتا محبت اٹ داوڑ گرنگ ہلکوسس کہ اودے ہچ خیال بتو داسواریک اونا نظرنا باروٹ انت سوچ خلور؟ ۔ دا ایلو اِرا ذالبول نا ذہن ٹی انت برو؟ ۔دا ذالبولاک مسٹرتون سوارو دامسٹر نا انت مریرہ؟ ۔داسوالاک اوڑان ہندن مراسُّر دُہنکہ نوشکی آن منّی ۔

مسٹر کو عامر ناخنتا ہڑز آن تینا ہوشے چپ کننگ نا کوشش کریکہ' واراس ماسا تولوک آ ذالبول تون گپ کریکہ واراس تینا پرسے ملا کہ پٹّا کہ' واراس پیشن نا تیزی اٹ گدرینگوکا منظراتے ہُراکہ۔

داڑے عامر نا محبت جنون آسر مسُّس اوخواہسکہ کہ دامسٹر نا نقاب اسہ واراونا چہرہ غان تمہ او دازیبا انگا خنتا گودی نا صورتے مکمل خنے۔ ہرانا خنک اودے دیوانہ کریر اونا چہرہ ئس امرو مرو؟ ۔او تینا ذہن نا مطابق اونا صورت نا تعمیرے شروع کرے کہ دا غزالی آخنتا شیف آ یقیناً ہمو نازرکا اُشکنا بامس مروکہ ہرانا تراشنگ آفرشتہ غاک سال آتے خلکنو۔ بامس نا شیف آ ہمو خیسن انگا جوڑک مرور ہراصد سال انارا تا تلاب ٹی سلنگانو۔ دہنو شفافو کلاک مرور کہ زم زم نا چشمہ غاک ہندافتے آسال دوانزدہ تو بِرورہ۔ دہنو نازرکو خف مرور ہرافتے کس خلنگ نا نیتے کہ تو کا فرقرارتنگہ۔

مسٹر ناصورت نا محل تعمیر مس تو داسا او مستقبل نا تینا بنیاد ے تخا کہ او دا مسٹر ے ضرور حاصل کرو۔ اوسلو کا زندگی ئے اونا دیدار او ناختنا خذمت اٹ گدریفو۔

منّی نا بھاز آسوار یک کسری تینا تینا منزل تے آدڑینگا سُر ہرا نا عامر ے درک ہم لگتوسس۔ ہراتم نوشکی نا اڈہ غا منی سلیس تو بندغ آتا شور آن او ہکدم سٹّہ او کل آن مست دڑینگا تینا بیگیے ارفے او اسہ کنڈ ئسے آسلیس۔

او مالو آن نیت کریس کہ دا مسٹر نا اُرانا معلوما تے کروولدا ما ما نا اُرا غانو۔

ہنداڑتون خان ہم بس او منّی نا ماسا سلیس۔ نظر تا عامر آتما' تو عامر نا ماسا بس' سلام خوشامد مس بیگیے تا گاڑی ٹی تخا۔ سر ہلنگا ن مست عامر خان ئے کرار وگٹ ئسے اٹ پارے ''دا مسٹر او ذالبولاک ہرا انگ اِنا راوفتا رندٹی کاس''۔

خان بشخندہ کرسا جواب تس ''یارو! دا کاریم تو نوشکی نا ورنا تا ئے نی دبئ والا ئسے اس' نی ہم؟''۔

مچہ انتظار آن گڈ پیہنو رنگ نا گاڑی ئس بس۔ ہمو مسٹر او ہڑتو ما ذالبولاک سوار مسر۔ گاڑی سر ہلک تو خان اوفتا رندا ٹی سر ہلک۔ گاڑی اڈہ غان خڑک غریب آبادٹی پترینگا او اُرا سے نامونا سلیس۔ ہر مسٹ انگا نیاڑ یک دڑینگا راو گاڑی سر ہلک۔ نیاڑی تا اُراٹی پترینگان گڈ خان مخنگ ئس خلسا عامر ئے پارے ''گڑا کان داسا مجنون صاحب؟''۔ عامر اونا جواب ٹی بشخندہ ئس کرے او دواٹ اشارہ کرے ''کان''۔

خان او عامر ماما نا اُرانا گیٹ آسر مسّر تو گاڑی نا ہارن نا توار آ چناک زوزو درگہ ئے ملار۔ عامر او خان پترینگار تو ماما' مامی او عامر نا لمہ اُراٹی تولوک اسر۔

عامر زرئس خوڑتی اٹ اُرا تو تنیا مامی نا خنتے ٹی خوشی نا روشن آ چراغاک

لگّا رہ۔ ماما اولمّہ ناخنک تو بیرہ سوال آن پراسر۔ او جواباتا انتظار ٹی خشک مسوسر۔

دیرا و چا غان گڈ ماما ئے اچانک گڑاس یا دبس مو بائلے ار فے رنگ اس کرے۔

"ہلو! ہراڑ کُنرے؟۔ جوان۔ مرے۔ بدتر جوان۔ ٹھیک"۔

فونے کاٹ کننگان گڈ عامر نالمّہ تون مخاطب مرسا پارے "پارے بسُنن' داسا حجاڑی نا فاتحہ آ انانن' داکان فارغ مرین ولدا ہمونگ برینہ۔ سیدھا ہمونگ بروسن ولدا پیشیم او دیگر آ اِنگ متو کہ۔ او ہمسایہ ئس تا ہم تد مسُّنے اوفتون"۔

عامر نالمّہ ورندی لتس "سئ پائنک ولدا ارا کا شام توانا کہ"۔ اسہ بھلو دڑ دُئس لمہ نا توارٹی اس۔

عامر نا سمجھ ٹی بتو کہ دنا گپ منتگہِ۔

"دِنّا پائنگ اس ماما؟"۔

"تاتن نا' رضیہ نا' او ہم بتنگو۔ نے تو تینٹ گپ کیرہ"۔ ماما نا لہجہ ولدا سخت منگ اس۔

عامر سوچ خلک کہ داسا چپ تو لوئی اف۔ مچہ آواز ٹی ترندی شاغسا پارے "جوانے بریر گپ کیر' انت گپ کرور؟۔ ای تینا ہیتے مالو پارینٹ کہ کنے دا رشتہ قبول اف"۔

لمہ غان عامر نا دا بہادری برداشت متو۔ "داخہ سال نے انکار الو داسا چانک وا انت عیب ئس خناس کنا اِیڑ نا مسٹرٹی؟۔ دا عشق او عاشقی تے اِلّے۔ دا کان جوانو مسٹر نے ملپک او ای ہم تینا اُراٹی پین کسے اِلپروٹ۔ ننے راج ٹی سیالاتا مونا رسوا کپہ ننے مخوئی

کپہ' نادانخرہ غاتے آن ای اُست دیر مسٹ۔ کنا اُستے ٹپ ئس ردانے تو بس نا داگندہ ئی تے آن'' عامر نا لمہ ہنداخس پارے اونا توار نا بٹنگ آ اُست لڑزا کا ہنداڑتو گٹ تا بدل مس او خنتے آن تا خڑ ینکاک ڈک ڈک آ تمسّا کریر''۔

عامر نا اُست لڑزنگ ئے شروع کرے او حیران اس داخڑ ینکا تا جواب ٹی انت ہیت کیو۔ تینا او آ خادنیا نا اسہ مارئس ہم لمہ نا خڑ ینکا تا جواب ٹی ہچ پا ننگ کپک۔

ماما غان اِیڑ نا خڑ ینکاک برداشت متو' عامر آ تر ند مس ''دُہن چپ اُس' بت ئس جوڑ کریس تینے' گڑاس پائیہ جواب ایت آخردا گمراہی نا سوب انتے ؟''۔

''انت پاؤ دیر تون پاو؟ ۔نم تون گپ کیو تو ہوغنگہ شروع کیرے یا نصیحت کننگہ۔ آخری ہیت دادے ای دہنو مسٹر ئسے تون برام کپرہ ہرا دے ای اسہ وار ہم خننٹُ''۔دا ہیت تون عامر کاٹمے شیف کرے۔

''مرے دا سا بریرہ خن تا' دا مرادے تینا ہم پورا کہ۔ کنا خننگ' ماما نا خننگ دا ہندنو خننگ اس' نا خننگ بھاز ضروری مس'' لمہ نا توار ٹی دا اسکان ہوغنگ اوار اس۔

عامرے اچانک خیال بس کہ دا سا ہُننگ او خننگ نا وخت ہم اِنانے اودے دا مسئلہ ئے حل کروئی ئے او اِنوئی ئے تینا خنتا پٹننگ کن' بیرا ہمو خنتے آن اونا زندٹی روشنائی بروے نہ تو آخا۔

''کنے پین گپ کروئی اف۔ کنا فیصلہ دادے کہ ای رضیہ تون برام کپرہ'' عامر تینا فیصلہ ئے بنفے او بش مس ایلو کوٹی ٹی پتریگا۔

پیشیم نا اذان تا توار اس ما می کوٹی ٹی بس ''عامر! برتا تو نا خوائنگ نے''۔

عامر نا اُست ٹی دھڑکن آ تا جنگ شروع مس' پیشانی آن خیدا تا بننگ روان

مس اوا ابّہ مس کہ انت گپ کروٹ تا تو تون؟۔انت پاروٹ تا؟۔

ولے تین تون نیت کرے کہ اے خنتے کن' تاتہ نا' رضیہ نا' لمّہ نا' ماما نا کل نا اُستا تا خون لازمی ئے۔

عامر ''مامی رضیہ ہم بسّنے؟''۔

''ہو' او دالان ٹی ئے''۔

عامر کوٹی ٹی پتر ینگ تون تا تو نا دوتے ہلک' تا تو عامر نا کاٹم آن دروت ئس ہلک۔ ہمو من تا توک دروت ہلنگ نا وختا تینے قربان اوندر کیرہ ولے اینو عامر او قربانی ئے خنتو' شاید' تا تو نا مہر آک ختم مسوسر۔

عامر لخے بڑزا کرے تو تاتہ اچانک نیم ترندو تو ارئس خلک ''اللہ! ای تینا اِرٹ نا مارے درست کتنّٹ۔نن اسہ منّی ٹی بسن ایلم جان''۔تاتہ ماما ئے پارے۔

عامر نا خنک چیدہ غان بار پیش تمّار کہ دا ہمو نیاڑی ئے ہرانا کوئٹہ غان نوشکی اسکان بوز ہلوک اس؟۔مطلب دا کہ اے مسٹر رضیہ اس؟۔اے خنتا گودی رضیہ ئے؟۔

عامر نا ذہن سوالاتا زندان ٹی قید مس او تینا قسمت او تینا زندگی آ لعنت کننگہِ شروع کرے۔

تاتہ تینا ہیتا تے اٹ دیخہ مہر اوار کرے ''نے دبئ نا دیرداخہ بدل کرے کہ ای نے ہچ درست کتوٹ' معاف کیس اِرٹ نا چنا داخنک انا نوسلیسنو پیری نا دو آن''۔

ماما نا مون دا اسکان کورک اس' زیات برداشت متوتا تو عامر نا کنڈ اہر سا پارے ''عامر جان! داسا تاتہ ئے تینا پائہہ ہمو ہیتا تے ہرافتا جک ئے نن تون خلکس'' ماما نا ہیتا تے اٹ طنز شامل اس۔عامر ہم بھاز سوچ خلتو او تینا اُست نا ہیتا تے شروع

کرسا پارے ''تاتو! کنا اُست دارشتہ غا راضی اف۔ وجہ ئے ای مالو ہم پارینٹ اگہ نم خوارے کہ ای نما خاطران برام کیوتو ای کیوہ ولے پھگہ کن ای نا مسٹرے خوش تخنگ کتوٹ تو کنے آن کس سوال کپیرے۔'' عامر دا ہیتا تے ہندنو انداز اسے اٹ پارے دُہنکہ اسکول ناچناس تینا سبقے ماسٹر نا مونا بنفے۔ داخس پانگان گڈ او ہندن چپ توس کہ زندگی نا کل بوجھ اونا کو پہ غاتے آن تما۔ داسا او آزاد مس ہرا نگ اُست تا خواؤس بال کروس۔

تا تا نا اُستا عامر نا ہیتا ک بھلو بوجھ ئس تخار۔ اونا خنتے ٹی تینا مسٹر نا مستقبل تہارمہ خننگا کہ۔ او نیم پالُنا خنتے اٹ عامر نا لمّہ نا کنڈ اہُر سا پارے ''اگہ دا کنا مسٹرے خوش تخنگ کپک تو ای اونا مزلمہ غاتے ارفنگ کپرہ۔ اِیڑ جان بس ہراٹی خیر''۔ تاتہ نا گپان گڈ کل چُپ بت آن بارتو لوک اسّر کہ مامی او رضیہ چائے تے ایسر کوٹی ٹی پتر ینگار۔ رضیہ نا نظر عامر آ تمّا تو سوچ ئسے ٹی گرفتار مس کہ دا ہمو مارے ہرا کنا خنتا رندے اِلتو کہ' کنے داوڑ ہرا کہ ای اونا خنتے دُزانٹ' نریفسہ اُٹ۔ داسا کنے تینے آن جتا کننگ نا فیصلہ کن بسُّنے' اونا مغز کاریم اِلا او پین سوچ خلننگ کتو۔

عامر نا ذی آ غمتا گروک آک شور کرسا اسر۔ طوفان مالو آن اونا سینہ ٹی پتر ینگاسس اونا کل ارمانتے' ہمے محل آتے' ہمے ہر تعمیر کرور کا تغتا بنیاد ئے گو ہاسس۔

عامر سوچا کہ او دارشتہ کن اگہ ہَو کے' داڑان اونا استخوائی ہم پورا مریک اُرا والاک ہم خوش مریرہ ولے ہرا زبان اٹ او ہرا شرم اٹ داسا او دا ہیتے کروس۔

اِستو اسکان دارشتہ نا پن آن اودے نفرت اس۔ او تین تون بھلو قسم کننگس کہ ای دارشتہ ئے قبول کپرہ داسا امر ہَو کے؟۔

اگہ اینو ہَو کرے تو پھگہ او رضیہ تو انت پارو؟۔ رضیہ اونا باروٹ انت سوچ خلوئے؟۔

آخا' دارشتہ مفک۔ کنے دارشتہ ئے کروئی اف' نہ تو کنے آ کنا زبان' کنا کروکا قولاک' کنا ہموضد' کنا غیرت کل ملنڈ خلور۔ کنا محبت کٹّفک کائہہ کٹفے' ہرکس خفا مریک کائہہ خفا مرے' ای کس نا خوشی تا ذمہ ئے ارفننٹ۔ کنا اَنا بایدے کٹفپ' دُنئے دنیا والاک کنا زبان نا شغان ئے کنے ہروخت اتور۔اوتینا او رضیہ نا اُرا والاتے آ ہم ترند منگ اس کہ اوداکان مست راضیہ ئے اوڑان انت ئے ڈکّار؟۔انت ئے اودے اسہ نظراس ہم رضیہ نا ہتنگ کن التور؟۔انت ئے اودے رضیہ نا جنسا راس ہم نشان تتور؟۔او تین تون پڑاکا اوچاکش کریکہ۔

بھلاباوہ

منان پھدین انگا بیرم ٹی ہندن تنگان اس دُہنکہ غریب ناچنا سیر پھڈ لمّہ نا بغل ٹی خاچوک مرے اِراجہان ناڈکھ او ویلاتے آن ناواقف' بے چکار۔
اودے ہندن محسوس مس کہ کس اودے اونا پن اٹ ٹوہنگہِ۔

''منان۔۔منان۔۔بشہ منان' بشہ بیوس بشہ۔۔۔اومنان۔۔'' دم ئسے آن گڈ داتوار ہندن کرار کرار اوناخفتے آن مُرمرسا کرے دُہنکہ ریل گاڑی ٹی سوار تینا عزیز و بندغ ئس کرار کرار ریل ناتوارتون مُرمرسا مرساخنتے آن گم مرے۔

منان ناخفتے آن توارتو مُرمس ولے اونا ذہن ٹی دا اسکان اونا پن نا ژونگہ اس۔ او ہندا ژونگہ نا سوب آن اونا خنک پاچ مسُّر۔ او مدان مدان اسہ نظر ئس مچا کوٹی ٹی اڑسا۔ کوٹی نیم تہارمہ خالی خالی خاموشی ٹی ڈب ہلکوسس۔ او ولدا خنتے تر کننگ اس کہ ہوغنگ ئسے ناتوار اوناخفتے آسر مس۔ ہوغوکا گٹ ذالبول ئسے نا اس۔ یکدم اودے خیال بس کہ ہروخت ناوڑ ہراڑے ارے لمّہ او باوہ نا جھگڑا مسُّنے اوداسا جھگڑہ ئے ایسر کننگ کن لمہ ہوغنگہِ۔ دااوڑکن پوسکنو ہیت ئس الّو کہ او پریشان مرے کہ انتئے اونا لمہ ہوغنگہ۔ دُہنو

بھازا دے دا اُراٹی گدرینگاسس۔ اونا ذہن ٹی بس کہ یقیناً دا ولدا امو رضیہ والا قصہ مروے۔ داخہ سوچاتے آن پدتغ ہم اونا خنتے آن رخصت کرے ہراڑن اونیت کرے کہ بایدے داسا بش مریومون سلو ولدا مچہ بازارآ کاو۔ آخر یکشمبے نادے ئے پوک تو کروئی اف۔ اوایہُن ہم داعمرٹی اسہ وار کہ خنک ملنگا رولدا اَراڑے تغ بریک۔

کوٹی آن پیش تمنگ تون منان خنا کہ اُرانا براہمدہ ذالبولا تے آن پُرے۔ اوکل ذالبولاک خڑینکی آخنتے تو اونا کنڈ اہُتنگ وَ۔ اِراگام مونا ارفسا اونا نظر تابوت ئسے آ تماہراڑے میت ئس خیسُو کمبل ئسے ٹی کورک تخوک اس۔ میت نا چارمہ کنڈ ذالبولاک تولوک خڑ ینک ہوغنگ اسُّر ۔ دانا گمان نا منظرآن منان نا بدن ٹی لڑزہ ئس تما۔ خنک تا بغیر دیرآن سلنگا رولدا اموخڑ ینکاتے تینا دلدست آتیٹ خنتے آن خوشکسا کلک آتے آ سر کرے ہراڑن اونا مون ہم سلنگا۔ منان دیوال تون لچوک سوچ ئسے ٹی غرق اس۔ یقیناً داسوچ اونا چوری منگ نااس کہ درگہ نا تیز وتوار ئس مس اومنان ناباوہ تون چارپین نرینہ کوٹی ٹی پتر ینگار او میت نا کنڈا اسر ہلکُر۔ ہنداڑ تو منان ناباوہ میت نا مونا ن کمبلے ارفے ولدا پیہُن آپاک انگا کفنے مُر کرسا منان ئے دونا اشارہ اٹ توار کرے۔ منان نا اُست ٹی خوف ئس پتر ینگا۔ نک تا ہندن کبین مسُر کہ کس پائہہ اونا کوپہ غاتے آ داسی آن اُرانا وزن تخنگا۔ نیم پیرانگا باوہ تون اِرا اِیڑ اواسہ ایلم نا ذمہ داری اونا بجا درنجوک خنگا کہ۔ بھازوس کرے مونی قدم ارفنگ کن ولے نئے اُست کاریم کرے نئے نک تا ۔ دابزدلی آن اوتین تون سوچ خلک کہ ای اینو امولمہ نا ہُتنگ آن خُلیوہ ہرانا توارآ ای بال اٹ اوڑکن اِناٹہ۔ امولمّہ ہراکنا پنے ہلککہ تو کنے ہندن محسوس مسکہ کنے خدا توار کتنگہِ۔ اخہ زہیری اسُّٹ ای لمہ ناخننگ کن ہراتم اومنہ دے کن تینا اِیڑنا اُراغا اِنا۔ اینو دا

امولمّہ ئے ہرانا ہُننگ نا طاقت نئے اُست ٹی ارے نئے داپنوکا بدن ٹی ۔ چُٹّی ہم امرو گڑاسے ۔ اسہ چٹّی آن اینو ہنّو بھلوفرق ئس بسُّنے ۔ یا خدا کنے طاقت ایت ای تینا لمّہ نا چپ انگا صورتے خنیو ولے خدا انت کروس ۔ دا تو اونا محبت او دلیری نا امتحان اس ۔ باوہ انتظار او دے تو اروالے منان دیوال آبت آن بارلچوک نئے مونی اِننگ کن راضی اس نئے شیف تمنگ کن ۔ آخر باوا تا گُٹ ئے توفینک اٹ پالفسا ''بد بخت بر' برلمّہ نا تینا آخریکو دیدارے کر ۔ ولدا دیرہ تہ' بر'' پارے ۔

باوہ نا توار دُہنودڑ دئسے آن پُر اس کہ ''دیرہ تہ' نا وختے منان نا نک کاریسے اِلار او سیدھا ڈغارٹی لگا ۔ دیوال آ بیجلّہ دُوتے کاٹم ٹی خلک او بور بور ہوغنگہِ شروع کرے ۔ اونا دا ارمانی آہوغنگ آن ماس نا ذالبولاک ہم اوڑتون اوار مسر ۔

باوہ ئے تہ معلوم مس کہ دا بدبخت خُلیک ۔ تینا لمّہ نا لاشان خُلیک ۔ تینا مہر کروکا لمّہ غان ہڑزکیک ۔ وخت ہم تیر مرسا اس ۔ نرینہ غاک تیار سلوک اسر تو باوہ نا تہ اشارہ غا مونی بسُّر او میتے ارفیر کو پہ غاتے آتخار ۔ میت نا ارفنگ تون ذالبولا تا ہوغنگ نا سوز ہم بڑزامس ۔ اُراٹی چیہانٹ او فریاد نا میلہ ئس لگّا ۔ زانتے آخلنگ شروع مس ۔ پُڑہ غا تا کوہنگ نا بنا مس ۔ زنچکاتے ہرّ نگ نا دود جاری مس ۔ منہ ذالبول آتا نیام اٹ بددعا نا سلسلہ شروع مس ۔ منان ناپن اٹ اونا اِیڑ تا نازیہ ؤنداو چنکا ایلم نعمان ناپن اٹ چوری منگ نا نالہ خلنگا ۔ دا منظر جوان ہُرے اسکان چکا او آخر کرا کرا اُراٹی ہندن خاموشی مس دُہنکہ شعرئسے نا آخیرٹی گلوکار با جانا بٹن تے ہلاکے ۔

نرینہ غاک قبرستان آن فارغ مسر تو بھازاک تینا اُراتے کن مون کریر او بھازاک بسر منان ئس تا اُرانا ماسا تنبو خلنگ نا کاریسے شروع کریر ۔ منٹ گڑ ؤئس بیٹ

کریرے۔ منٹ فاتحہ رغے بروکاتے کن دیراوچا ناشون ٹی لگّار۔ منان نا ایلم او اِیڑک ہم اسکول آن بسر اواوڑتون اوار اسہ کوٹی ٹی تموک ہوغنگہ شروع کریرے۔ ہوغنگ ہوغنگ اٹ دم دریراتو دم ئس چپ کریرہ او ولد المّہ کن خڑ ینک شولارہ۔ ہندن کرسا کرسا اِرا مُسہ دے گدرینگا۔ چناک ہم منہ دے کن اسکول آن چھٹی کریرے۔ منان ہم تینا اسکول نا پرنسپل آن تین کن چھٹی ہلک۔ باوہ نہ تو مالو آن ریٹائرڈ اس۔

چارمیکو دے ئس کہ منان وختی صُحب تون بش مس نماز خوانا او قرآن آن تلاوت کرے۔ ہمو دے آن کہ لمّہ تا فوت کرے منان ہم امو دے آن دین آ سخت مس۔ پنچ وخت نا نماز ئے ادا کریکہ' قرآن نا تلاوت کریکہ اولمہ کن دے ٹی اِرا مُسہ یٰسین ہم خوانا کہ۔ داڑان بیدس مزاج اٹ ہم بدل مسُّس نئے کس تون تو سکہ نئے کس تون کاریم توریکہ۔ تلاوت آن گڈ چناتے بش کریکہ غسل تسکہ پچ بینفیکہ او نیاری تننگان گڈ او فتے اسکول کن راہی کریکہ۔

منان نا جند سرکاری اسکول ئسے ٹی انگلش نا استاد اس ولے تینا ایلم او اِیڑ تے او پرائیوٹ اسکول ئسے آ خوانفیکہ۔ او نا باوہ اودے اٹ وار منع کرے کہ سرکاری ؤ اسکول ئسے ٹی داخلہ ئے تا کرف ولے او نا پانگ ئس کہ ''اینو چار رُپئی نا لالچ ٹی دا پیسہ غا تا بچت کن ای تینا اِیڑ تا او ایلم نا فیوچرے خراب کننگ کپّرہ۔ کنے سرکاری اسکولا تا پوزیشن نا معلومے''۔ داکان گڈ منان نا باوہ ہم ضد کتو۔

چناتے راہی کننگان پد او نا جند اسکول کن روان مسکہ۔ لمّہ نا کہنگان گڈ منان اسکول ٹی تینا کلاساتے مالو ہلککہ او تینے دوانزدہ ؤ نیم بجہ اسکان فارغ کرسا اُراغا سر کریکہ۔ اُراٹی بتنگ تون نماز خوانا کہ ولدا چناتے کن او نیم پیرانگا باوہ کن سوارا تیار

کریکہ۔ چناک اسکول آن بسرہ توکل اوار اِرغ کنگرہ۔ اسہ ہنداوختئس کہ منان ناباوہ اِرامسہ ہیت منان تون کریکہ او چناتے ہم محبت نانظراٹ ہُراکہ۔

منان ناباوہ ایہُن صحت مندو بندغئس اس۔ عمراٹ ہم بھاز بھلن الو۔ او تینے تینٹ مالو پنشن کرے تاکہ زندگی نا آخری دے تے ٹی زرئس آرام کے۔ سکون نا وخت گدریفے۔

اِرغان گڈ چناک ہم خاچارہ۔ داخاچنگ نا سلسلہ ہم لمہ نا کہنگان پد شروع مس۔ اوکان مست تو چناک اوّل تو اِرغاتے آصدنخرہ کریرہ۔ اسٹ پاریکہ ''اوسبزی کرینؤای کنپرہ''۔ ایلوخوائےئسے کن ضد کریکہ۔ اَسٹ اسکول ناپُچاتے بدلیفنگ کن تیارمتوکہ۔ ہندن تماشہ دیگراسکان چکاکہ۔ لمہّ دےئس اوفتا ضداتے پوار کریکہ اودے ئس ترندمسکہ ٹپاکہ تہ۔ ولے داسا دے پائہہ داامو چناکو چپ چپ اسکول آن بسّرہ تینٹ پچ بدلیفرہ۔ اِرغ کنگرہ او خاچارہ۔ لمّہ نا کہنگان اُرانا کل بندغاک بدل مسوسر بس باوہ تہ ہم وڑاس۔ اگہ باوہ نا زندگی ٹی گڑاس بدلئس تو او دااس کہ داسا کس الّو ہرااوڑا ترندمروس اوڑان گلہ کروس یا اودے ملامت کروس۔

دیگر آن ساعتئس گدرینگا کہ تو منان بش مسکہ چناتے بش کریکہ چاہ تسکہ ولدا تینٹ اُراٹی شام نانمازاسکان اوفتے خوانفیکہ۔

شام نانماز آن گڈ چناک اُراٹی تین تون گوازی کریرہ یا وختئس منان تین تون پیشن دریکہ تا۔

خفتن نا نماز آن گڈ اِرغ کنگرہ۔ ولدا چناتا خاچنگان پد منان تینا کوٹی ٹی ہُرے اسکان کتاب خواناکہ او وخت وخت لمّہ نایادٹی تین تو ہوغاکہ۔

داسلسلہ اِرامُسہ تُو اسکان چکا۔ اسہ دے منان ناباوہ منان ناکوٹی ٹی بس۔

منان کتاب ئسے ناخوانگ ٹی اَختہ اس۔ منان تون مقابل تولگان گڈ کبینو لہجہ سے ٹی پارے ''منان جان''۔

منان کتابے بند کرسا ''جی باوہ''۔ داتقریبا اولیکو وارئس منان تینا باوہ ئے ''جی باوہ'' پارے۔ مست توبس ''ہاباوہ' انت ئسے باوہ یا ہَو'' کرسا جواب تسکہ۔ داکل لمہ نا اِنگ نا اثر اس۔ اونا جتائی ئس کہ منان تینا باوہ تون داخہ اخلاق ٹی گپ کریکہ نہ تو اونا اخلاق فقط اسکول نا کمرہ اسکان اس ولے داسا دااَدب اُرانا کوٹی تے آہم سرمس۔

منان نا باوہ داگڑ اغا داخہ غور کتو او تینا ہیتے شروع کرسا پارے

''چنا! نالمّہ نا اِنگ نا کمی تو صاف ظاہر مننگہِ۔ داپُر انگا اُراہمہ خالی خالی خننگک۔ چناتے آن اوفتا چنائی سلیس۔ نے آن نا زندگی سلینگ ٹی ئے۔ کنا زندگی تو ایہُن آخیر کرینے' کنا ہیتے ارف کنا مار داسا برام کر''۔

منان نا خنک لمّہ نا ذکر آنیم پالیسر کہ جواب ترسا پارے ''برام' برام نا داسا انت ضرورت۔ وخت ایہُن گدرینگک۔ چناک ہم لمہ ئے گیرام کننگو۔ منہ توٹی کل گڑاک پرفیکٹ مریرہ''۔

باوہ لخے انکارٹی سرفسا ورندی تس ''کنا مار! لمّہ غاک دُہن زو ہراکہ گیرام مریرہ۔ وختی گیرام کننگ آسانے ولے دادُہنوذات ئسے اگہ صُحب تون یاد بتو تو شام تو یاد بریک اگہ شام تو بتو تو صُحب نا وختی یاد بریک۔ تاکہ اولاد زندہ ئے لمّہ نئے اُستان مر مریک نئے دماغ آن۔ نابرام نا وخت ہندادے۔ اگہ نی داسا برام کیسہ تو نا زند ہم جاگہ غا بریک۔ اُرانا کاریمتے آن نا جان چٹک۔ چناتاغم آن فارغ مریسہ۔ کنا ہم خذمت مریک۔ نی نرینہ انگا بندغ داگڑاتے پین اٹ وخت اسکان کروس۔ اسہ کنڈ ان نا اسکول

ایلو پارہ غا دا اُرا‘ دا چناک‘ ای نا جند۔ داخہ بندغ نا خیال نا تخنگ نرینہ ناوس آن پیشن ئے۔ دا کراما تاتے خداذالبولے عطا کرینے‘ ننے آخا‘‘۔

منان ئے محسوس مس کہ باوہ نا پتاک تو راستو۔ کنے آن داخہ کاریم ہم تو مفک۔بس برام دانا اولیکو او آخری انگا حل ئے۔

کاٹمے سر فسا پارے ’’مرے باوہ جان‘ امر کہ نا حکم‘‘۔

باوہ نا تاجوڑتے آچنکو بشخندہ ئس بس او بش منگ تون پارے ’’داسانی آرام کر‘ پگہ داڑا ہیت کینہ۔‘‘۔

منان کتابے میز آتخا او کاٹمے سرجہ غا تخسا ننّے مریفے او سوچ ئسے ٹی ڈب ہلک۔

پھگہ نا دے حسب معمول گدرینگا۔خفتن نا نماز آن گڈ منان نا باوہ منان نا کوٹی ٹی پتر ینگا تو منان قرآن خوانسا اس۔ باوہ تا بالشت ئے بیجکہ کرسا تینے سوچ ئسے ٹی اَختہ کرے۔ جوان دم ئسے آن گڈ منان قرآن ئے زیارت کرسا الماری نا ذی آتخا او باوہ تون مخاطب مرسا پارے ’’جی باوہ جان‘‘۔

باوہ تا سوروشک ئے بالشتان ار فے تے سیدھا کرسا ’’مار! ای استونن درست نا برام نا باروٹ سوچ خلکٹ۔کل سیال او بیگانہ غاتے یاد کریٹ۔ ہمسایہ غاتے ذہن ٹی ہیسٹ ولدالمہ نا یادبس کہ اگہ اینو او ساڑی مروس تو تینا او نا پسند نا نشار ئس تینکن گچین کریکہ ولے بدبختی دادے کہ اواف۔کنا چنا برام ہموو ختا مریک کہ مار او مسڑ تینے دوست کیر او فتا رضا مرے گڑا برام مزہ کیک‘ زندزیا مریک ولے بیوسی دادے کہ ننے ہندنو مسڑ ئس ہروئی ئے ہرا نا زائیفہ منگ تون اوار اوار داچنا تا لمہ ہم مرے او کنا ہم خذمتے کے ای ہم تو محتاجی نا کنڈ ااِننگ اُٹ‘‘۔

منان نا باوہ ارمانی وَ گپ کرسا اس او منان نا کاٹم شیف او ادب اٹ تو لوک غور کننگ اس۔ او تین تو اُست ٹی پاریکہ ''باوہ امر وچینو سنجیدہ وَ گپ کننگہِ' دا کان مست کنے انتے او ناپتا ک دوست الّور؟۔ او نا اولمہ نا وخت ئس بحث مروسس تو کنے انتے لمہ نا ہر ہیت جوان او باوہ نا ہر کروکا گپ غلط لگا کہ''۔ منان نا خفک باوہ نا گپاتا کنڈ ااسُر ولے ذہن تا تینا سوالاتے ٹی مشغول اس۔ اچانک باوہ تا منان ئے پنٹ مخاطب کرسا پارے ''منان جان! داسا انت پاسہ نی گڑا؟''۔

منان حیران مس کہ انت پاو۔ باوہ انت پارے آخیرٹی۔ او دے ہچڑ اسجتو تو فقط جواب ٹی بائے کرار سرفسا ''بس' امر کن نی جوان سمجھس باوہ''۔

باوہ نا تا اُست ٹی خوشی نا لہر ئس بش مس کہ منان کنے اختیارتس۔ ہندا خوشی نا جذبات آتے ٹی یکدم پارے ''مار! کنا خن ٹی اسہ مسٹر ئس ارے۔ ہرادا اُرا کن اسہ گودی ئس ثابت مرو۔ جندتا ہم چوری ئسے تو دابے لمہ ئی نادڑ دآن واقفے۔ ہراڑن او دا چنا تا خیالے جوانی اٹ تخو۔ اِرا ٹمیکو ہیت دادے کہ ارے ہم بیگانہ ئس تو بیگانگی نا وجہ غان ننا عزتے ہم کرو۔ مسٹمیکو گپ دا کہ ناوڑ نا مسٹر ئسے۔ خدمت گار' لائخ' چالاک صورت ٹی ماشاءاللہ پری ئسے۔ او کل آن بھلا گپ دادے کہ نی ہم خنانس تا چناک ہم مالو آن درستی وَاوڑ تون''۔

منان حیرانگی نا اندازٹ ہریفے ''دیرے باوہ؟''۔

باوہ تہ زوزو ورندی تس ''ننا ہمسایہ۔۔۔رضیہ''۔

منان خنتے نیم تر کرسا ''رضیہ''۔

باوہ تہ کاٹمے سرفسا ''ہوا نتئے نے اعتراض ئس ارے۔ دوست اف نے؟''۔

منان خامشی اٹ ''نہ دُہنو ہیت ئس اف باوہ ولے او کنے آن اسج ٹی بھلن ئے اولمہ ہم تو اودے لائک کتو کہ۔ او نا ذی آنم تون فائٹ کریکہ''۔

باوہ تا بالشتے مُر کرسا ہندنو انداز ئسے ٹی توس دُہنکہ اسٹ ئس بحث ئسے ٹی سرسُہی ہلنگ ناکوشش کے۔

"مارعمر نا مسئلہ ہرا مسئلہ ئے۔ اگہ او بھلن ئے تو ہندا وڑ نگا مسنک چناتے خوندی کیرہ۔ چنکا مسنک تینا شوق او سینگار آن خلاس مفسہ او اُرائے امر سنبھلاور۔ ایکان نا مرضی ہراوڑ نی پاس۔ سلیس نالمہ نا ہیت تو او نیک بخت ایہن شک کریکہ۔ انتئے کہ رضیہ ننا اُراغا بسکہ ای اُست ہُشسا او چوری ئے وخت ئس پیسہ تسُّہ یالمہ ئے ناپاریٹہ کہ تینا مُتکنا پچاتے آن اسہ اِرا جوڑا ایت تہ۔ بس ہندا گپاتے آ او چڑا کہ غصہ کریکہ او فضول شک کریکہ"۔

منان ئے باوہ نا ہیتاتے ٹی اسہ دہنو ہیت ئس ہم ملیتو ہرا نا سوب او انکار کروس۔ چنا تا بیوسی او باوہ نا خنتے کن او دا رشتہ کن ہو کرسا پارے "او کے باوہ! کنے اعتراض اف"۔

باوہ ہنینو بشخندہ ئس کرسا دعائس "اللہ خوش کینہ کنا مار"۔ او بش مس تینا کوٹی کن سرہلک۔ باوہ نا داخوشی آن منان ہم خوش مس او خوشی خوشی تینا بیرم ٹی تنگان اِنا۔

منان ؤ رضیہ نا برام شش دے مسُّس۔ اُرا نا رنگ ولدا مُست نا ڈول متنگ اس۔ چناک ہم شرارتے شروع کریسر۔ ہراڑن منان او باوہ تا ہڑتوماک بھاز خوش اسر۔ اسہ اے وخت ئس کہ چنا تا گندہ ئی آ منان تر ندمسکہ او فتے ٹپا کہ او اسہ اینو نا وخت۔ رضیہ نا بنگان منان نا باوہ اخس خوش اس او خوشی نئے تول متنگ کریکہ نئے بیان۔ رضیہ صُحب شام او نا خذمتے کریکہ۔ منان او چنا تا اسکول آ انگان گڈ اِلہ او نشار ہُرے اسکان مجلس کریرہ۔ او ارچا کنگرہ۔ گڑ وئس بیٹ کریرہ۔ جوان تین تو مشغول اسر۔ شام تون خفتن نا

نماز آن گڈ رضیہ منان نا ماسا بسکہ اوڑتون ہننیو گپ کریکہ۔ پڑہ غاتے چرپ کریکہ او اوڑان انگلش ہیل کننگ نا کوشش ہم کریکہ۔ ہراوڑ کہ رضیہ ہروڑٹ اونا فرمائشاتے پورا کریکہ ہموڑ منان ہم اونا ہراُست نا استخوائی ئے پوراکننگ نا کوشش کریکہ اودے خوش تخاکہ۔ وخت تیر مرسا اس۔ اُرا والاک کل خوشی نا کسر آ بسوسر۔ ہمے اول نا بشخندہ غاک ہمے اول ناترندیک ولدا اُراٹی ختگّارہ۔

برام آن جوان مسہ چارتو گدر رینگاسس کہ منان نا ذہن ٹی نا گمان آن شیطانی وَخیال ئس پیڑنگا۔ اودا خیالان او سخت پریشان اس۔ خیال نا بتنگ تون ''اعوذ باللہ من الشیطان الرجیم'' خوانا کہ۔ ژُوژُوتینا ہوشے چپ کریکہ ولے داگندہ انگا سوچ اسہ دم ئس ہم اونا ذہن آن مرمتو کہ۔

صُحب تون وختی اسکول اکن سر ہللکہ تو کسری اودے ہندا خیال بسکہ کہ اونا زائیفہ رضیہ اونا باوہ تون ''چی' چی' چی' اعوذ باللہ'' ہنداخس اونا دماغ ٹی بسکہ تو اوخوفان جوڑتے تینا گٹ ہللکہ اواللہ غان معافی خواہسکہ ۔

اُراٹی وخت ئس رضیہ ئے باوہ تو تینا اسہ جاگہ خڑک تولنگا خنوس تو ولدا ہنداسوچ اونا ناپاک انگا ملی ٹی بسکہ۔

ہنداسوچ نا وجہ غان ہرگڑا اودے پریشان کریکہ۔ ہر منظر اوڑکن سوال ئس مسکہ۔ اگہ اوباوہ ئے تینا دالان ٹی رضیہ تون خنوس تو یکدم اونا دماغ اودے بچیفیکہ کہ ''نا نیم پیرانگا باوہ نا انت کاریم کہ اودالان ٹی سلوکے۔ مجلس کیک مخک ؟''۔ یا وخت ئس شامی تاباوہ خواست ئس کروس کہ نشار کنا لخے مچہ چرپ کرداچورنٹ ناخلّ کنے تباہ کرینے تو ہمو وختا اونا ذہن سوال ئس کریکہ کہ ''باوہ نا لخ ناخلّ رضیہ نا بتنگان پداننتے شروع

مس؟۔اگہ اونا لخ ہلنگ خوائنگ تو او کنے پائہہ ذالبول انت چائنگ دا کاریسے۔اورضیہ نا نازورکا دوتے ٹی اُرا کا داخہ طاقت ارے کہ اونا خشت انگا لخے چرپ کننگ کے؟‘‘۔

داڑتون اوار اودے لمّہ مسکین نا ہموجھگڑہ غاک یاد بسرہ کہ اوا کثر باوہ غا ترند مسکہ پاریکہ’’شرم بفک نے داعمرنا بندغ اودا کاریم تون۔ای اوچ نانتے پرغوہ اگہ ولدادا اُراغا بس‘‘۔

داکل ہیتاک دا سوالاک اودے پین ناشاداوسرگڑدان کریرہ۔اوّل تو او تینے آخارکریکہ تینا ذہن تینا دماغے بدپاریکہ ولے اومجبورئس امرکروسس دا خیال اونا مغزآن ہچ مرمتوکہ۔شک اوڑتون تُد اس۔

ہندا شک نا وجہ غان او رضیہ غان مُرمرسا اس۔ باوہ تون ہم بھاز کم ہیت کریکہ۔ داسا او چڑا تنیا توسکہ کتاب ئس خوانا کا یا تینا دماغ ٹی ودی مروکا بے باک انگا سوالاتا جواب تسکہ۔

دیک تیرمرسا اسر۔ننک تیرکننگا رہ۔غٹ اُراوالاک گل اوبال اسر بغیرمنان آن۔اودا اسکان تینا ذات تون جنگ اس۔تینا سوال تون پیڑنگا سس۔حیران اس کہ دا شک نا بیماری اُراکان اونا ذہن ٹی بس ولے دانا جواب اوڑتون ہم الو۔وار وار اودے ہندن محسوس مسکہ کہ دا شک ئس اف حقیقت ئسے۔اسٹ ئس ارے کہ اودے آگاہ کننگہِ اودے اونا زائیفہ او باوہ نا ناجائز انگا رشتہ نا پاننگے ولے دا حقیقت ہم ہموخت اا سکان راست منگ کتوکہ تانکہ اونادوٹی پختہ وُ ثبوت ئس بفروس۔

اسہ دے منان اسکول آن بتنگ تون خناکہ رضیہ بوپ آلیٹو کے او باوہ اونا ماسا تولوک اودے تینا دوتے اٹ سوف کُنفنگہِ۔منان دا منظر آن ابکہّ سلیس۔اُست تہ لڑزنگ

ئے شروع کرے اوگڑاس پانِنگ ناگیک کریکہ کہ اوڑان مست باوہ تا بشخندہ کرسا پارے
''کنا مار! برکہ مستائی کنائے۔انشاءاللہ منہ توٹی نی باوہ ئس مریسہ اوای بھلا باوہ۔''

منان ہمووڑا ابکہّ سلوک ہریفے ''امر؟''۔

باوہ گونڈ ومخنگ ئس خلک ''اڑے بدّو! رضیہ حاملہ ئے۔اوداننے سئی ہم کتّنے۔اوتو اینو صُحب تون طبیعت تہ خراب مس ولدا ہسپتال آدریٹ تہ گڑا ہموکان کنے معلوم مس''۔

منان داہیتے بنگان داخدر خوش مس کہ اونا ذہن آن اے گندہ انگا سوالاک ہموکان یکدم نرار۔خوشی آن بس زائیفہ ناماساتوس خنتے خنتے ٹی تاخلک۔ہڑتوماک بشخندہ کریراوافتا بشخندہ غاہُرسا پیرانگا ہم بشخندہ ئس کرے۔

صُحب تون منان وختی بش مس اُرانا کاریمتے ٹی اَختہ کرے تتنے۔رضیہ ئے تواو اموشام منع کریس کہ خبردار اُرانا کاریم ئس کریس۔داسانا کاریم ہندادے کہ کنا بے بی نا خیالے کربس۔

منان کاریمتے ٹی اَختہ اس کہ باوہ تہ جوڑتے کوش ترسا ہریفے ''مار! اَلہ نی اینو اسکول آنپیسہ؟''۔

منان ''آخا باوہ جان' تانکہ رضیہ جوڑ متنے ای اِنپارہ''۔

باوہ تہ ''کنا مار! ای ناہیتے پُہہ مریوہ۔نامحبت اودے داحال آ اِلنگ کن راضی اف ولے نی چھٹی ہلپہ اسکول آ اِن۔اُرانا ہراداخو بھلوکاریموکہ ناساڑی مننگ ضروری ئے۔اوای تو ایہُن ہندا اڑے موجوداُٹ۔صُحب ناکاریمتے ای کیوہ ولدا پیشیم اسکان نی بریسہ۔اوکاریم ہم انت مروے اسہ گڑوئس کروئی ئے اورضیہ نادوائی تے تروئی ئے بس۔ ناباوہ داسکان اوخس ہم پیراف''۔اوتینا ہنداگپ آمخنگ ئس خلک۔

منان سوچ خلک کہ باوہ مست تینے محتاج پاریکہ وا داسا ورنا اس۔ داکل بھلا باوہ منگ ناخوشیکو۔ اوہندا خوشی ناخیال اٹ اوخوشی خوشی اسکول اکن سرہلک۔

اسکول ٹی حاضر منگ آن بیدس ہم او غیر حاضر اس۔ اونا ہوش رضیہ تون اس تینا بروکا چنا تون اس۔ اوتینا تصورتا تے ٹی ہزار ہا محلاتے تعمیر کریس۔ تینا مستقبل کن تینا چنانا مستقبل کن سدآ پلانگاتے کریس۔

اسکول آن بننگان گڈ او چنا تا ؤ رضیہ نا خذمت ٹی اَختہ مسکہ۔ باوہ تو ولدا ورنا مُسّس اودے داسا کس ناضرورت الو۔

منان شام تو رضیہ نا سرٹجہ غے تو لوک ہُرے اسکان اوڑتون مجلس کریکہ اودے مخفیکہ۔ وارئس پھڈ آن تہ دروت ئس ہللکہ وارئس پیشانی آن تہ۔ اوخوشی نا جذبہ غاتے ٹی اوڑان سوال کریکہ کہ ''نی انت ئس خواسہ بوائے ئس یا گرل ئس؟''۔ اورضیہ شرمنگیسا پُوسکنو ادائسے ٹی جواب تسکہ ''انت ئس خدا جان تس''۔

داجواب آن منان بتّر خوش مسکہ او ہُرے اسکان او ناخنتے ٹی محبت نا نگائے شاغا کہ ہُراکہ۔ منان نا ذہن ٹی داسا فقط رضیہ ؤ اونا چنا جاگہ کریسر ایلوکل سوالاک اونا گندہ انگا مغز نا قبرستان ٹی دفن مسوسر۔

صُحب نا یانزدہ بجہ ئس منان اسکول ٹی کلاس ہلنگ ٹی اس کہ آفس بوائے کلاس نادر گہ غا تستسہ بس او اشتافی اسہ دمہ ٹی پارے ''سر' سر پرنسپل صاحب پارے نمے نما باوہ خوائنگ۔ پارینے ہسپتال آبریس''۔

منان زوزو پرنسپل صاحب آن ولدا اجازت ہلک او ہسپتال آ سر کرے تینے۔ نرس آن رضیہ نا ہریفے تو نرس مبارک بادی ترسا پارے ''روم نمبر تری''۔

منان روم نمبر تری نا تہہ ٹی پٹر ینگا تو خنا کہ رضیہ بیڈ آ لیٹوک بشخندہ کننگہِ۔ اودا بشخندہ اوّ لیکو وار رضیہ نا جوڑتے آ بسٌّس داچیٹ پوسکنو بشخندہ ئس اس۔ اسہ عجیبو بشخندہ ئس اس محبت آن پرشفقت آن پر۔ رضیہ نا نت آ ماسا بیڈ ئے باوہ تو لوک ئے اودوٹی تا مالٹہ نا شربت ئسے ہرادے اورضیہ کن شاغانے۔ رضیہ نا راستیکو دونا ماسا اسہ نازورکو پیہُنو گوانزہ ئسے۔ رضیہ منان نا خننے ٹی ہُرسا تینا مخمورا خننے اٹ گوانزہ کن اشارہ کرے۔ منان کرا کرا ہَتے ارفسا گوانزہ نا ماسا انا تو اونا جوڑک تینٹ بے اختیار کوش ہلکر۔ گوانزہ ٹی کاٹمے پٹر یفے تو اسہ سبکوتنکو جنت ناپری ئس تخوک اس۔ خنک تر جوڑک خشک خشک۔ منان نا بدن خوشی آن سیم سیم مس اونا اُست خوائس کہ تینا چنائے ارفیو او تینا سینہ ٹی ڈکیو ولے اودے خُلیس ارفے کہ دانا زورکا چناہ دُہن مف کنا دوتے ٹی دیر مرو۔

رضیہ نا کنڈا محبت نا نگاہ اٹ ہُرسا ہریفے ''مارئسے یا گرل ئسے''۔

ہنداسوال آ رضیہ ئے مخنگ ئس ہلک جوان دم ئس مخنگان گڈ پارے ''نے انت للک''۔

منان خننے اڑسا ''ہچ درست مفک''۔

باوہ ئے تہ اُست آرام تتو منان نا کنڈا ہُرسا پارے ''مارئسے بدّو''۔

مارنا بننگان منان نا محبت دوبالا مس خنک تا خوشی آن گروشکی مسر۔

رضیہ منان نا کنڈا خننے خلسا سوج کرے ''دیرآ انانے' نے آیا کنے آ؟''۔

منان چناغا ولدا نظر ئس شاغا۔ ورندی تننگ کن گیک کرے کہ داکا نرس ڈرپ دوٹی پٹر ینگا۔ نرس تینا کاریم ٹی اَختہ ئس کہ رضیہ ولدا ہریفے ''اَلہ پاتوس' دیرآ انانے؟''۔

منان نا ہیتان مست نرس بغیر اجازت آن تینا جواب تس حالانکہ سوال اوڑان الو ''رضیہ بی بی! مارنا ماشاءاللہ چیٹ تینا بھلا باوہ غا اِنانے''۔

نرس ناورندی آن پیرہ اونشار بشخندہ کریرو لے منان نارنگ زرئس پین وڑمس۔

منان نارنگ ئے دن بے رنگ خنسا باوہ نا تارنگ ہم مچہ بدل مس اوز وزونرس نا ہیتے غلط ثابت کننگ کن پارے ''چنا دا اسکان اسہ دے نا ئے۔ ذہن زُوامر معلوم مریک کہ دیرا اِنانے' دنّا وڑ وئسے''۔

داجوابان اونا جندے سکون ئس تو ملا و لے منان نارنگ ہمووڑ پوشکن آن پوشکن اس۔

رضیہ وُ چنائے اُراغا ہتننگان گڈ منان ہم تین کہ منہ دے نا چھٹی ہلک۔ سیال اوقریبا تا بننگ شروع مس۔ ہرا بندغاک مبارک بادی کن بسرہ۔ چاشنگر کننگان گڈ ہر اسٹ ہندا اسہ ہیتے کریکہ ''چنا چٹ تینا پیرہ غا اِنانے۔ ہموخنک ہمو بامُس ہموجوڑک او ہموپیشانی''۔

داہیتاک منان نا سینہ ٹی لگفو کا خاخرے پین زیات کریرہ۔ او ہندا خاخرنا زراب آن ذہن ٹی ہمے شک ولدا زندہ مسّس۔ لمہ نا تہ ہیتاک ولدا اونا خفتے ٹی چڑینگ آن بار توار کریرہ۔ باوہ ناورنا مننگ۔ رضیہ نا خذمتے کننگ۔ اونا دوتے اٹ تینے چرپ کرفنگ۔ اونا سرٹ جہ غا تولوک اودے یخنی کنفنگ۔ داکل منظر آک اونا دماغ ٹی چکر کریرہ۔

منان تون اوار باوہ نا تارنگ ہم بدل مسّس۔ تین تو پریشان اس کہ دا مخلوقے خدا خلے انتئے داوڑ پائنک و لے داٹی مخلوق نا انت قصور۔

چنا نا ششہ نا دے اس۔ منان وختی گلوتی آ چہرہ تون اُرا والا تے آن اجازت ہلسا پیش تمّا کہ کاو خیرات کن ہیٹ ئس ہتیوہ۔

اینونو سال آن گڈ ہم دا اسکان رضیہ' چناک او بھلا باوہ کل انتظارو و لے نئے منان بس نئے اونا ہیٹ۔

خان جانو

اونا جنڈ اک مون آن نیام سراسکان مون اسّر و لے چورنٹ ناکل پٹاک بور اسُّر ہ۔ داگڑانا ذمہ وار ہموکارخانہ اس ہراٹی ٹوپاک جوڑمسُّر ہ۔ ٹوپاتے ٹی مون آن تنگو گتۂ ئس خلوک اس ہراڑان خنک ہم سیخامسُّر ہ اومون ناپڑہ غاک ہم و لے خیران کاٹم ناپڑہ غاک پاش خننگارہ ہرافتے آدے تمّا کہ تو پڑہ غاک رنگ بدلیفیرہ او چیڑسکوگند ئس ہم کریرہ۔ ایلوگڑا دا کہ سائنس تینٹ پائک دے آ چڑینگ نا بھازا فائدہ غاکوتو دے آ چڑینگ اونا مجبوری اس۔ خلق والاک ہندن خان جانوئے رسوا کریسر کہ اوالا چڑئسے۔

خان جانو نا بھلو پیشانی ئس اس۔ ہرانا احساس تنیا یخاتے ٹی مسکہ کہ او پڑہ غاتے تینا انڈین وَ تیل ئسے ٹی چڑپ کریکہ او خیری رنداکہ۔ دا تیلے اودے اونا انڈین سنگت ئس سعودی ٹی تسُّس۔ ہرانا بھلا فائدہ دا اس کہ دا تیل اٹ چڑپ کننگان پڑہ غاک تمتورہ او واقعی ہندن اس۔ خان جانو نا پیشانی نا نیام آ اسہ چٹکو گولو چیک ئس جوڑ مسُّس۔ دانشانے ای ہموختا خناٹ کہ او سعودی آن پُوسکن بس۔

دانا وجہ ئے ای اوڑان ہریفیٹ تو او پارے کہ سعودی ٹی او شیعہ تا امام بارگاہ ٹی نمازخوانا کہ تو پیشانی نا کیرغان تربع ئس تخاکہ او ہرانا ذی آ سجدہ کریکہ۔

ای ہریفیٹ ”شیعہ تا امام بارگاہ تے ٹی نمازخواننگ نا سوب انت اس؟“۔

تو او پارے ''نماز آن گڈ ای اوفتا ملاتون دینی وَ بحث کریٹہ او او فتے سنی جوڑ کریٹہ''۔

ولے منہ دے آن گڈ حیدر کہ سعودی آن بس تو خان جانو نا ذی آ دروغ ئس تالان کرے کہ داپڑّ و خان جانوٗ برنج کننگ کن چڑہ شیعہ تا امام بارگاہ غا اِنا کہ ولدا شیعاک اڑسارتہ او تین تو نماز خوانفیرہ تہ۔ خلق والاک کل حیدر نا ہیت آ یقین کریرو لے کنے حیدر نا داگپ آ یقین بتو۔

خان جانو نا چنکو چنکو خن اسر ولے او نا داچنکا خنتے ای تنیا ہمو وختا خناٹہ ہراتم او نرینہ ئسے تون گپ کروسس۔ ذالبول او مسنتا وختا او نا خنک پغٹ ناخنتے آن باربھلن مسّرہ۔ دانا وجہ ئے او کنے پاریس کہ مسنتے بھلا خن والاماک دوست بریرہ۔

داجتا وَ ہیت ئسے کہ او نا عمر سی وَ نُہہ سال اس۔ پنچ چنا ناباوہ اس ولے دا تو دنیا والا تے کن اس۔ تینا اُست ٹی تو خان جانو ورنا و مارئس اس۔ ہرانا ثبوت او نا پزورانگا دوک او ڈ ڈانگا پنجہ غاک اسّر۔

خلق ٹی کل آن بھلا طاقتورانگا مار او اس۔ اسٹ نا مجال الو کہ خوش آمد نا وختا اوڑتون بغل کشی کروسس۔ بھازاک تو دوے تہ ہم ہلتورہ۔ بیرہ باٹ خوش آمد کریرہ تہ۔

کنے یادے اسہ دے ای او پیروک نا وڑ نا ڈپوک آ تو لک اسّن۔ خان جانو بس تو ای تینا شہادت نا اورے تسوٹ تہ سلام کریٹ تہ۔ کنا اورے ہلک تو بشخندہ کرسہ پارے ''اِرٹ کیوتہ''۔

او نا دا بشخندہ غرور آن پراس۔

پیروک نوشکے آن بسّس۔ خان جانو نا عادت آن بے سما اس۔ پنجہ ئے تینا

مر یفے سلام کن تو خان جانو دوئے تا زور آن چکا سینہ ئے تہ تینا سینہ ٹی خلک او دوتے شاغا مخ ٹی تہ۔ چپکو دونا چار اورے راستیکو دونا ہرش بند (کلائی) آتخا او شستے تینا ہرش بندنا شیف آلاک ئس جوڑ کرے او پیروک ئے دہنو جٹکہ ئس تس کہ پیروک نا باغان ھکہ نا تو اربس تو خان جانو خوف آن یلہ کرے تہ۔ یلہ مننگ تون پیروک بدنے تینا تو ننگ کتو او سیدھا مسن ڈغارٹی لگّا۔ خان جانو بائے چوٹ کرے کنے آہُر اا او چڑو آخنتے اٹ اشارہ ئس کرے ہرانا مطلب اس '' امر خناس۔۔ داہم تما ''۔

اسہ دے ای او خان جانو عمر شاہ غا اِنا سن کاریم ئسے اٹ۔ دیگر آن مچہ پد اس کہ نن بسُّن تو ختینہ کہ خلق نا ہجرہ نا مونا چار پنچ نرینہ تولوکو۔ خان جانو کنا کو پہ غا پنچہ ئے تینا مسہ چار وار زوز و خلسا پارے '' اڈکیس ' اڈکیس ' جتیک بسُّو۔ موٹر سائیکل نا اسٹینڈ ے خل کان دینی وُ بحث ئس کین ' چاک ہم تیار تخو کو ' چائس ہم کنینہ ''۔

ای موٹر سائیکل ئے سلیفیٹ۔ خان جانو مون اٹ ای پد اٹ اِنان تبلیغی جماعت والاتا ماسا۔ تبلیغیک خان جانو نا مونا بش مسُّر۔ خان جانو زور آن ہکل کرسا پارے '' السلام علیکم ''۔

راستیکو کنڈ ان اسہ نرینہ ئس خان جانو نا دوئے ہلک۔ خان جانو '' انت حالے خواجہ؟ ''۔

تبلیغی '' الحمد للہ ' الحمد للہ ''۔

خان جانو دوئے تا یلہ کتو او بشخندہ کرسا دوے تا پیری ئس تس تو امبل درد آن خیر ئے حسّا تینے۔ او ہندن دوئے تہ پیری ترسا ہر یفے '' ہرادے دا امیر صاحب نما؟ ''۔

خان جانو ہندنو لہجہ سے اٹ ہر یفے کہ امیر صاحب بھلو جرم ئس کرینے کہ دا خلق آبسُّنے۔

خان جانو نا ماسا اسہ ملاتب نا بندغ ئس سلوک اس۔ بالا دُی پٹک اس و لے ماشاءاللہ کل تبلیغی تے آن پڑوراس۔ نرموگُٹ ئسے اٹ پارے
''ای اُٹ امیر صاحب''۔

خان جانو ولدا بشخندہ کرے۔ دا ہمو بشخندہ اس کہ او اکثر خمب ناوختا کریکہ تہ۔ دا امبل نا دوے یلہ کرے تو ہندا اڑتون امیر صاحب تینا دوے مریفے سلام کن۔ بس ہندا ئس کہ خان جانو دوے تا سخت آن ہلک تینکن چکا۔ او ہڑتو ما دوتے شاغا امیر صاحب نا مخ ٹی۔ ای خان جانو نا خیر آن سلوک اسُٹ۔ خان جانو امیر صاحبے بڑزا کرے تو امیر صاحب نا نک ڈغار آن چست مسّر۔ کل تبلیغیک کنتو اوار تماشہ ئے سیل کرسا اسّر۔ دم ئس متو کہ امیر صاحب نا خنک چدو آن بار پیشتمار۔ پڑّ ورآ کلکاک تا ٹماٹر آن بار خیسن خیسن مسّر۔ ای امیر صاحب نا معصوما چہرہ غا نظر شاغاٹ تو کنے ہندن لگا کہ امیر صاحب نا حساب کتاب ہندا دنیاٹی مننگہ۔

ہندا سوچ ٹی اسُٹ کہ دڑام تو ارئس مس۔ ہُراٹ تو امیر صاحب زمین آ تمانے اوگڑاس پا ننگ خوائنک و لے ہیت تابفک۔
ہندا اڑتون خان جانو مخنگ ئس خلک او ایلو تبلیغی تے آ مخسا پارے ''امیر صاحبے پارے کہ شام نا نماز آن گڈ سلوکا خوش آمد مریک' کان عمران''۔

ای او خان جانو شام نا نماز آبسّن تو سما مس کہ تبلیغیک اِرا خلق ایپار میر آغا محمد نا خلق آ انانو۔

خان جانو نا اُشکنو بامس ئس اس۔ نئے بھاز بھلن نئے بھاز چنک۔ ہراڑکن او بھاز فخرات پاریکہ ''ایرانی تازیا انگا ورنا تا بامسک ہندا وڑ و''۔

جوڑک تا نشہ نا دو آن مون مون ہُشنگا سر۔ وارئس سگریٹ چکا کہ وارئس ناس

کریکہ۔ ہراتم ناس کریکہ تو ناسک با آن تہ بروارہ۔تف کننگ نا وختا زنو آتہ شولنگارہ۔دا گڑاتے آن او بھاز خوش مسکہ او نا زاٹ پاریکہ ''عمران جان' ابدالاک ہنداوڑ مریرہ''۔

رنگ اٹ پیہنو بندغ ئس اس۔ نا درست آ بندغاک خان صاحب پاریرہ تہ اصل اٹ تو بلوچ ئس اس۔ خان جانو اودے انت ئسے کن پاریرہ دا گڑا نا کنے ہچ خبر تمتو مگر دا پن او نا شخصیت تو ٹھا کہ۔''خان'' اس تو او خننگا کہ او ''جانو'' تو او نا عشقی آ مزاج نا گواہی ئے تسکہ۔

خان جانو امر کنا سنگت مس دا گڑا کنا یاد آبتنگ اف ولے ای امر خان جانو نا جوان انگا سنگت مسٹ دا نا وجہ دا اس کہ خان جانو نا ای اَسٹ انگا سنگت اسُٹ کہ او نا کروکا پتا تا نیامٹ سوال کتوٹہ۔او ہرا گڑا اے ہراوڑ بیان کریکہ ای ہموڑ مناٹہ۔ڈُہنکہ بہ گفتارا او نا کہ صدام حسین اوڑکن مسہ وار پیغام راہی کرے کہ خان جانو نی برعراق نا وزیر اعظم مر۔ اگہ دا نگ بفیسہ تو ہمو کان کنے مشورہ ترسا کر کہ تینا وطن نا نظام ٹی انت تبدیلی ہتیو کہ کنا ملک ٹی امن برے ولے خان جانو نا جواب اَسٹ اس کہ ای تینا بلوچستان ئے اِلنگ کپرہ نا ملک کن۔

ہرا بندغاتے آن او ناراض اس اوفک دہن انگا گپاتا نیام اٹ خان جانو آن ہریفیرا کہ ''خان جانو! نما اُرانا نمبرے صدام حسین دیرآن ہلک؟''۔

''نم ہرا زبان ٹی اوڑتون ہیت کریرے عربی یا براہوئی؟''۔ ''نم امر صدام حسین نا توارے درست کریرے؟''۔ ولے کنے خان جانو نا لائخی نا جوان سما اس کہ خان جانو ئے عربی مچہ بریک۔اوصدام تون ہم او عربی ٹی ہیت کیک۔اِرٹمیکو دا کہ صدام حسین کن خان جانو نا نمبر نا ہلنگ ہرا مشکلو کا ریم ئس اس۔خان جانو نا نمبرے تو دنیا نا کل

بادشا ہک تین تو تخاسر۔ ہر کسے مصیبت ئس بسکہ او خان جانو ئے حوال کریکہ۔ داہیتے او کنے اسہ دے کل آن اندری پارے۔

ہندا سوب اس کہ خان جانو ئے ای بھاز دوست اسٹ او کنکہ بھاز مہر کریکہ اکثر کنے پاریکہ ''عمران جان! نی بھاز لائخو مار ئسے اُس۔ کنا زندگی تو دا جاہلاتا نیام اٹ گدرینگا و لے نی تینا زندے داڑے خراب کپس''۔

کنا او خان جانو نا مجلس خفتن نا نماز آن گڈ مسکہ۔ نن کل جماعت تون نماز خوانانہ و لے او جتا خوانا کہ۔ ہندا خاطر آن خلق نا بھاز اکما شاک اوڑان بد دریرہ و لے اونا پانگ دا اس کہ داملا نا وضو نا کننگ سئی اف۔ دا لخ نا مسح کیک و لے عرباک کپسہ۔ داملا نا تجوید ہم غلطے ''ع او ح''، ''ک او ق'' نا فرقے کشنگ کپک''۔

داگڑاتے خان جانو سعودی آن ہیل کریسّس۔ اومسہ سال سعودی ٹی مس بقول اونا ''سعودی نا شیخ عبداللہ اودے بٹنگاسس کہ ننے شکاری تاہلننگ نا طریقہ ئے ہیل ایت و لے خلق والا جاہلاک چڑا داپاریرہ کہ خان جانو سعودی ٹی بجگت مسّنے۔ مسہ سال ہُچاتون مسُّنے۔ ہر اگپ کنا نظر ٹی صفا اودروغ ئس اس''۔

خلق نا ملا اولیکو دے خان جانو آ بھاز چڑا ''نے شرم بفک جماعت آن جتا نماز خوانسہ''۔ ہرانا جواب ٹی خان جانو پارے تہ کہ ''نی جاہل ئسے اُس۔ ای نا خیران نماز خوانپرہ''۔ ہمو دے ملا او خان جانو نا نیام اٹ بحث ہُرے اسکان چکّا تینے۔ نماز یک کل ملا نا کنڈان اسّر و لے ای خان جانو نا حق ٹی اسٹ۔ آخر خان جانو غصہ ٹی بس تو ملائے پارے ''ای نے آن اسہ سوال ئس ہریفوہ نی جواب ایت۔ اگہ سئی جواب تسُّس تو ای نا خیران نماز خوانوٹ نہ تو خبردار آئندہ کنے پاریس جماعت تو خوان؟''۔

ملا نا ہم بلیڈ پریشر بھاز بڑزاس ہمووختا کل نا مونا چیلنج قبول کرسا پارے ''پا تینا سوالے؟''۔

خان جانو اسہ نظرئس نمازی تا کنڈ اہُرا ولدا ملا تون مخاطب مرسا ہر یفے ''پا جواب ایت' حضرت موسیٰ علیہ السلام طورآ سجدہ کریکہ تو اونا سجدہ امرو سجدہ ئس اس؟۔ ہنداوڑ دُہنکہ نن کینہ یا پین وڑ؟۔ اوتنیا پیشانی ئے ڈغارآ تخاکہ یا پورا چہرہ ئے؟۔ مسن سجدہ کریکہ یا پین وڑ؟۔ دوتے دلدستا تخاکہ یا دوتے یلہ کریکہ۔ شاباش زو پا''۔

ملا نا رنگ یکدم اڑسا تینے اوحیران مس کہ دا امروسوال ئسے دا جاہل نا مار کنے آن کرے۔ جوان ہُرے اسکان سوچ خلک۔

نمازیک کل ملا نا آہُرارہ کہ مولوی صاحب جواب ٹی انت پارو۔ آخر مولوی صاحبے جواب بتّنو تو خان جانو آترندمس ''دا انت ہرفنگ اُس؟''۔

خان جانو فوراً خنتے خیسُن کرسا پارے ''ای پا توٹ دا جاہل ئسے''۔ او ہندا گپ تو مسیت آن پیش تما۔ اوکان گڈ نہ ملا خان جانو تون گپ کرے نہ خان جانو اونا خیران نماز خوانا۔

ای اسہ دے ہندا نا ورندی اوڑن ہرفیٹ تو کنے پارے ''دا نا جواب عربی ٹی ئے بس۔ براہوئی ٹی اف۔ ای نے عربی ٹی پاریٹ تہ تو نی پُہہ مفیسہ تہ''۔

ای تین تو پاریٹ واقعی خان جانوسئی پائک کنے تو عربی بفک۔ ہر خفتن نا نماز آن گڈ ای اُراغان چانک ئسے ٹی چارفیٹہ ولدہ ای او خان جانو ریکاتے آنانہ ہموڑے تو سنہ اے ہُرے اسکان چاکش کرینہ او مجلس کرینہ۔ گڑا ہنداریکا تیا خان جانو کنکے تاریخی ؤ قصہ کریکہ تا کہ کنا چائنداری ودّھہِ۔

مثلن او پاریکہ کہ اولیکو جنگ عظیم ٹی اِرا کروڑ بلوچ خلنگار۔ او ہندا جنگ ٹی اونا پیرہ داد محمد پنچ انگریز ہم کہسفے۔ ہرافتا جون تے درزی ناڈغارٹی کھڈ کرے۔

ارٹمیکو جنگ عظیم ٹی اونا باوہ جورج بش ناباوہ ئے مسہ تو اوفتا بئ ٹی ڈکا۔ ہمو وختاک اسّر کہ خان جانو انگلش ہیل کرے ولدا جورج بش ناباوہ ئے تینا خلق نا بجگت جوڑ کرے او ہر ہُچ آ بیست رُپئی حق تخار اوڑکن۔ اِرا سال آن گڈ بُش ناباوہ ریک ٹی کھسک تولا شے تہ ہموڑے کھڈ کریر۔

داسا او انتظارے مسٹمیکو جنگ عظیم کن۔ او داجار اونا تیاری دادے کہ اُبامہ ضرور درزی آہتیک۔ او درزی ٹی چناتے کن انگریزی وَ اسکول ئس ملک ہرانا ہیڈ ماسٹر اُبامہ مریک۔

خان جانو ہندا وڑ ہر شام کنکہ چائنداری وَ گپ کریکہ۔ دے آن او بتنگ کتو کہ۔ بھاز اَختہ مسکہ۔ او تینا اَختہ ئی تا کنے پاریس کہ صُبح نا نماز آن گڈ شام نا نماز اسکان او خلق والاتا کاریمتے ٹی اَختہ مریک۔

دے ئس اسماعیل تینا ٹریکٹر نا جوڑ کننگ کن بٹنگک تہ۔ دے ئس سیٹ سعداللہ کوٹی سے نا تفنگ کن دیک تہ۔ دے ئس سردار اک فیصلہ غاتے آدیرہ تہ۔ اونا کاریم بس ہندا خلقی تا خذمت نا کننگہ۔ او داسا منہ وخت مست اسکول نا کورس ٹی پوسکن انگلش نا کتاب بسّنے تو دیگر تو کائنک ماسٹرے انگلش خوانفک تا کہ ماسٹر چناتے جوان خوانفنگ کے۔

خلق کن ٹیوب ویل ئسے نا آرڈر ہم بسّنے تو کل ذمہ داری خان جانو ئے تننگانے۔ او واقعی اوڑان بیدس دہنو بندغ ہم اف کہ دا کاریمے کننگ کیر۔

اسہ دے ای اوڑن ہر یفیٹ کہ خان جانو نی ہر کاریمے اللہ نا رضا او بندغاتا خوشی کن کیسہ گڑا تینا زند او زندگی کن تینا چناتے کن اَرا کہ پیسہ ہتیسہ۔ امر کٹسہ۔ تو او کنے پارے کہ سعودی نا کاریمتے آن او داخہ پیسہ کٹانے کہ کوئٹہ نا نیشنل بینک ٹی اونا پن نا اسہ

اکاونٹ ئس ارے ہراٹی اونا ہفتا دلکھ رپئی جمع وَ۔ اوداگڑا انا ذکرے بیرہ او کنتو کرے ایلوفتا باور کتو کہ۔ ولے خلق ٹی داگپ مشہوراس کہ خان جانو بغیر ئس خشت تڑینگ آن اسہ کاریم ئس ہم تیپک۔ ہندا اونا روزگارے او ہنداونا کٹ ولے کنے خلق والاتے آیقین الو۔ کنے معلوم اس داخلقیک خان جانوتون کست کیرہ۔

خلق ٹی ہرا ہرا بندغاک خان جانو آن غصہ اسّر ای ہموکل بندغاتے آن غصہ اسّٹ۔ داکل جاہلاک ہر مجلس ٹی ہنداپاریرہ کہ خان جانو درغبر و بندغ ئسے بیکارئسے نہ تینا عزتے چائک نہ ایلوفتا' منافق ئسے۔ ہراڑے اِرا ایلم جنگ لگّر تو فیصلہ غا سماتمک دافتے جنگ تروکا خان جانواس۔ باوہ مارنا نیام ٹی جھگڑا ئس مرے تو آخرا ہندا ہیت مونا بریک کہ داخان جانو ناوجہ غان مسُّنے۔

ولے ہندا خلق ٹی منہ ہندنو بندغ اسّر ہرا خان جانو نا عزتے کریرہ۔ ہرافتا دا پانگ اس کہ امرارے مصیبت ٹی کاریم ایتک۔ ولے گدرینگو کا چنکا عیداس کہ ہراڑن گڈ خان جانو ہموفتے آن ہم غصہ مس۔ ہرا ناوجہ دااس کہ ای او خان جانو رحمت اللہ نا بیٹھک ٹی تولوک اسّن کہ پیشن آن تو ارئس بس ''بابونا باوہ! برچا تہ در''۔

چاکننگان گڈ ہراتم نن بش مسّن تو خان جانو غصہ ٹی کن تو پارے ''یار! دا رحمت اللہ کنے انت ئس سمجھانے کہ تینا زائیفہ ئے کنے آن ستر کرفینے۔ زائیفہ تہ تہ ٹی بتنگ کتو کہ کہ خان جانوئے عید مبارکی کیو یا عمران ئے۔ اینو داارٹمیکو وارئس کہ اونا زائیفہ درگہ غان اڑسینگا۔ بس خلاس کنا او رحمونا اینو آن پدکٹا''۔

ای پاریٹ سئی پاسہ۔ اوکان گڈ ای او سوچان کہ کان شوکت نا اُراغا۔ عید مبارکی ہم کینتہ او برام ناتہ مبارکی ئے ہم ایتنتہ۔

اسہ وارانان ماما اللہ بخش نا دکان آن پنجا رُپئی والا ٹافی ئس ہلکن ۔شوکت نا مبارکی آچا چلم آن گڈ ماما ہر یفے ’’ اَلہ نشارارادے؟‘‘ ۔

شوکت جواب تس ’’انا نے تینا لمّہ نا اُراغا عید مبارکی کن‘‘ ۔

ہراوخت نن پیشتمان تو ای خناٹ کہ شوکت نا اُرانا نلکہ نا ماسا شوکت نا زائیفہ چلمے دیر کننگہِ ۔ای اودے مالو خنوسٹ تو درست کریٹہ تہ ۔خان جانوئے سئی کریٹ تو شوکت ئے جوان کنا مونا کرینگ تس ’’اوشوکو نا مارکن تو دروغ ترڑے ۔ای مگہ بدنیت ئسے اٹ ؟‘‘ ۔ای پاریٹ ’’ آخا‘ نی افّیس او بدنیت ئسے‘‘ ۔بھلو بدحالی ئسے اٹ ماما نا مزاجے ٹھیک کریٹ۔

عطاءاللہ غان داوجہ غان غصّہ کرے کہ داما لدارانگا بندغ عید نا دے ہم نن کن مونو چا کرے۔ چٹ لنگڑ و نابود و زائیفہ ئسے تہ۔ کنے سما اس کہ خان جانو اُست نا صافو بندغ ئسے ۔بس منہ دے غصّہ کیک ولدا خوش مریک و لے خلق والا دا جاہلاک تین تو پاریرہ کہ خان جانو بے حیا ؤ پھڑنا خلوکو بندغ ئسے ۔اِرادے غصّہ کیک ولدا بریک پدی خوش مریک۔

دانیام ٹی بھلو وخت ئس گدرینگا کنا او خان جانو نا ملاقات متو تو اسہ دے ای سوچاٹ کہ اُراغے تا کاو ہر یفیو ہرانگے ؟ ۔اُراغا تے اناٹ تو زائیفہ تہ پارے ’’دہ دے مریک خان جانو اِرامستری مُسہ کاریمی او اِراپین سنگت تین تو درے کہ بیدی ئے اُرائس تفوئی ئے‘‘ ۔

ہمو دے آن پد بیس دے پین گدرینگا کہ ای و خان جانو تینے خنتون ۔ کنے ہنداخہ سما مس کہ او بسُّنے ولدا اِنانے۔

اسہ دے جاوید تس تس بس کنا ماسا پارے ’’نی داڑے تو لوک اُس ایڑے نا سنگت خان جانوئے زائیفہ او مسنک تا پُٹ کریر‘‘ ۔

کنے یقین بتو' یقین داگڑ اغا آخا کہ خان جانوئے ٹپنگو بلکہ داگڑ اغا کہ خان جانو
ئے کس پٹ کننگ کپک انتئے کہ او انڈین تیل خلیک ہرادے سعودی آن ہیسّنے ۔ خیر ای
رم کرسہ ایڑے اناٹ تو خناٹ کہ واقعی خان جانو پٹ مسُّس ۔ خلق والاک تماشہ ہُر ارہ۔
کل خوش اسّر کہ خان جانو اولیکووارلٹ کُننگنے ۔ ای ہنداخس کریٹ خلاس کریٹ تہ او خان
جانوئے ہیسُٹ تینا بیٹھک آ ۔

ولدا بیگہ تون واپس دریٹ سر کریٹ تہ۔ نشارے سمجھایفیٹ کہ خدارا داسا
جنگ کپیرے کہ مچا خلق ٹی رسوامسُّر ے۔

خفتن نا نماز آن گڈ چانک ئے ارفیٹ' ای او خان جانو انان ریکاتے آ ولدہ ہموڑے او
کن تو خواستوبس کہ او بیدی ٹی پین برام ئس کرینے ۔ ہمو خلق ٹی تینکہ تینا پوسکنا زائیفہ کن
اُرائس ہم تفینے او اِرا لکھ رُپئی لب ہم تسّنے ۔

کنے بھلو صدمہ ئس لگا کہ خان جانو امر داوڑ کننگ کیک ولے ای سوچاٹ کہ
داسا غصّہ کننگ نا انت فائدہ۔ کنے اوڑتو سلوئی اس ۔ اَسٹ ای تو اسّٹ اونا سنگت۔
پھگہ کن ہنداس کہ خان جانوئے اونا زائیفہ او مسنک اُراغان مڑار۔ ای تینا موٹر سائیکل آ
اودے بیدی آ سر کریٹ۔ کسری پہہ کریٹ تہ کہ منہ دے ہنداڑے چنکا نشار تو اڈ کہ ولدا
خلق آبر۔ اووخت اسکان چنا تا نا غصّہ ہم پھدین مریک۔

بیدی آ سر مسُّن تو کوٹی نم نا گند کریکہ۔ اُراک پالن اسّر ہ دا اسکان۔ دم ئسے
آن گڈ نشار نا تو اربس ''جانو جان! برچاتے در''۔

تو ارآن سما مسکہ کہ نشار نا عمر ہفدہ یا ہژدہ سال مرو۔ چاتے کننگان گڈ ای سر
ہلکُٹ اُراکن تو خان جانو قول کرے کہ شام تو مجلس کن تیتنے سر کیک ۔ ای اُراغا بسُّٹ تو ننا

اُراغا منہ ذالبول بسوسر۔ ہرافتا توار کنے اسکان صاف سرمسکہ۔ای ہموکوٹی ناپیشن آکھٹ آتولوک اسّٹ۔

ذالبول ئسے ناتوار بس کہ" اِیڑ بیوس! بیدی والا درمحمد اِرالکھ ناجُوفہ ٹی پانزدہ سال نامسٹرے چل سال ناپیرانگاتو برام تس۔ چناناتینا زندے برباد کرے"۔

ایلو ذالبول ناتوار بس" ابوے زار' ای بنگٹ کہ مسٹر تینیٹ خان جانو آعاشق مُسّس۔خان جانوئے ہموڑے تینا خلق ٹی خشت تڑنگ آخناسُّس۔ ہموکا ہڑتوماک ہمشورمسوسر گڑاولدابرام تہ مس"۔

شام تو خان جانو بس۔نن ریکاتے آمجلس کننگ ٹی اسّن۔ای داگڑاناذکرے کتّوٹ کہ اینو ذالبولاک انت پانگ اسّر کہ دہن مف اُست تہ خراب مرو۔

نن مجلس کننگ اسُّن کہ خان جانو تینا پڑّ ورانگاراستیکو پنجہ اٹ کنا چپیکو کلک آدہنو شامات ئس ہی کشّا کہ کنا خنک تیلی میلی مسّر او جندتہ ہموکان بش مس انا۔ای رندٹی تہ بھاز توارکریٹ ولے اڈ کتّو غصّہ کرے انا۔ کنا سمجھ ٹی بتو کہ کنا سنگت کنے آن داہیت آغصّہ کرے کہ ای بیرہ داپاریٹ" خان جانو! نی اینو نشارنا دیدارے ہم کریفتوس"۔

اودے آن گڈ ای خان جانو نا کنڈ اانتوٹ۔خان جانو کنا کنڈ ابتو۔نن چٹ تینے آن مرک اوزندمسن۔ دانیام ٹی تقریبا نودہ ٹُوگدر ریئگار کہ اسہ دے بیدی آن حوال ئس بس خان جانوئے دوشہ ئس کنگنے۔ ہرانا زار آن اوفوت کرینے۔ای تین تو سوچاٹ کہ ہراڑے ارے دوشہ نامخ خان جانو نادوتے اٹ برابر بتنے۔

دروت

ای دااِرادے آن ہنداسوچ ٹی اسُٹ کہ داقصہ ئے اَراکان شروع کیو۔ عابدہ اور یحانہ ناسنگتی آن یار یحان او عابدہ نا محبت آن۔ ولدا خیال بس کہ قصہ مرے تو آغاز آن مرے۔

عابدہ سردار جہانگیر خان نا آخر یکومسٹر اس۔ ہرانا عمر شانزدہ وُہفدہ سال نا نیام ٹی اس۔ عابدہ نا پین مسہ اِیڑ اسُر ہرافتے ٹی اِرٹ برامی او اَسٹ سانگی اس۔ دافتے آن بیدس اونا اِرا برامی وُ ایلم اسُر۔ بھلانا پن سردار امان اللہ او چنکا نا پن سردار شفیع اللہ اس۔

سردار جہانگیر خان تینا قوم نا بھلا سرداراس۔ ہرانا سوبان اوفتا بیٹھک ٹی دے اونن بندغاتا ہجوم ساڑی اس۔ قوم نا فیصلہ غاک، شارنا مسئلہ غاک کل ہندا بیٹھک ٹی حل مسُرہ۔ دا اَختہ ئی ناوجہ غان سردار تینا اُرا والاتے زیات وخت تتنگ کتو کہ۔ ہندنو دے مسکہ کہ او اُراٹی تینا چنکا مسٹر عابدہ ئے اِرااِرا مسہ دے خنتو کہ۔

عابدہ او ریحانہ تینا خلق نا سرکاری آاسکول نا نُہمیکو صف ٹی خوانارہ۔ اوفتا سنگتی ہم ہندا اسکول آن بنامس۔ مسن تا مخلصی دادے کہ او اَسٹ ایلوتون اِرا گھنٹہ نا تہہ ٹی ہندن سنگت مریرہ کس پائیہہ او تین تو سالاتے آن اوار مسُنو او ایلو کنڈ امارک اِرا سال آن اوار مریر واہم اَسٹ ایلو آن اجنبی تاڈول ہڑزکیرہ۔ خیر ہیت منگ ئس عابدہ او ریحانہ ناسنگتی نا۔

اسکول ناسنگتی آن گڈ عابدہ اور ریحانہ نا اِننگ بتنگ اَسٹ ایلونا اُرا تے اسکان سرمس۔ ہفتہ ٹی اِرا مُسہ وار عابدہ ریحانہ ئس تے آ اِنا کہ او ہندا وڑٹ عابدہ نا بتنگ نا قرضے اوفتا اُرا غا اِننگان ریحانہ ادا کریکہ۔ او اکثر تینا مجلس ٹی اسکول نا کاریم، خلق ٹی مروکا سانگ وُ برام، تینا پوسکنا پچ او ہندی ڈرامہ غا تا ہیت اوگپا تے کریرہ۔

عابدہ اور ریحانہ اا سہ عمر نا اسّر ولے ہڑتوماتا سوچ اوفکر، رنگ او زیبائی ٹی بھلو فرق ئس اس۔ ہرانا بھلا وجہ اوفتا مالی حالت اس۔

عابدہ نا گونڈ او پینگنو پُڑہ اسّر ۔ خنک تہ ہندن ڈک اوپِر وکو اسر کہ خنوکائے ہندا خیال بسکہ کہ او چنکی آن اینو اسکان سیر تغ متنے او داپِر وکا خنتا دیدہ غاک ہندن صاف اسّر کس پائیہہ چڑہ پال اٹ سلک تا۔ عابدہ بھاز شوقی وُ مسّر ئس اس۔ ہندا خاطران اکثر خنتے سرمہ کریکہ۔ او دہنوز یبائی سے اٹ شیفک ئے کشا کہ کہ جھیل ئسے نا کنارہ غاتے آن مونو رنگ نا قدرتی وُ خزانہ پیش تمہ۔ بامس نا تاہڈ نیام آن دیخہ چپت او مون آن زرئس اشکن اس۔ کلکاک تا پمّی آ بالشت آن باراسّر ۔ جوڑک تا ہروخت رنگ بدلیفیرہ دےئس کبین خیسنو سرخی خلکلکہ، دےئس خیسن، دےئس بورا و دےئس مونو۔ بالا داٹ نئے بھاز بڑزاس نئے کہ پٹک خنگّا کہ۔ پچ فقط انڈیا والا تے آن کریکہ۔ چاخوئی او مرغنوکوس ہرافتا ذی آچنکا خوار تے اٹ جتاجتا وُ ڈائزن کشوک اس۔ تنکو نتے آلچو کو شلوار بینا کہ۔ وزن تا اونا عمر نا حساب اٹ چپٹ برابراس او دا وزن اوڑانمہ ہم کریکہ۔ اودے خننگان صاف درست مسکہ کہ او شوقی وُ فیشنی وُ مسّر ئسے۔ دوتے ٹی اُولنو بنگڑی خفتے ٹی مرغنو کانٹا بینا کہ۔ اوداکل گڑاتا شوق اودے ڈرامہ غاتے آن ارفیسس۔ اسہ پیسہ ئی وُ سردار ئسے ناچنکا مسّر نا حساب اٹ عابدہ ٹی ہچّو کمی ئس الو۔

ریحانہ اسہ غریب او اُرا سے نا بھلا مسڑ اس۔ ہر اتینا اُرا والا تا اِراٹمیکو لمّہ ہم اس۔ لاغر آ جسم، خشک بارنا خنک، مون انگا جوڑک، بلوچی آ پچاک، دا اونا رنگ او دروشم اس۔ بھاز انگا نُت نا بیغنگ او گڑو نا کننگان ریحانہ نا بدن ٹی دتر آن زیادہ بے جوڑ مسُّس۔ اکثر اودے ہُننگان بلڈ پریشر ودھا کہ۔

داکل فرق آتیان بیدس عابدہ ریحانہ ئے بھاز دوست تخا کہ۔ اوڑکن بے کچ مہر کریکہ۔ اکثر تینا گڑاتے آن اوڑکن تحفہ ہیسکہ۔ ہرافتے ریحانہ اونا بھاز انگا اصرار او زاری نا وجہ غان مجبوراً قبول کریکہ۔

عابدہ ہراتم ریحانہ ئس تے آ بسا کہ تو ریحانہ ئے اونا اُرانا کاریم تے ٹی کمک ہم تسکہ، نہ تو کاریم کننگ نا اودے شوق اس نہ عادت ولے داڑے اودے کروئی تمّا کہ، نہ تو کوٹی ٹی تنیا تولنگان او بیمسرک مسکہ۔ ہندا خاطران ریحانہ ئے کمک تننگ کن اوفتا بورچی ٹی اناکہ اوڑتون مجلس ہم کریکہ او کاریم ہم۔

عابدہ اخس کہ فیشن آ تیز اس ہموخس خوانگا ہم۔ او اِراٹمیکو جوانی اونا دا اس کہ او زمانہ نا حساب اٹ اِنو کا مسنتے آن اس ہرانا بھلا وجہ ڈرامہ او ٹی وی تا ہُننگ اس۔ عابدہ ڈرامہ غاتے آن بھاز اگڑاتے ہیل کریس، ہرافتے ٹی اسہ گڑا محبت اس۔ اودے عشق او محبت نا باروٹ بھاز معلومات اس۔

عابدہ او ریحان نا اولیکو جوان انگا ملاقات ہمودے مس کہ ریحانہ عابدہ ئے زورٹ شام نا اِرغ کن اڑسا او اِرغان گڈ ہراتم او اُرا کن سر ہلک تو ریحانہ تینا بھلا ایلم ریحان ئے پارے کہ عابدہ ئے اونا اُرا اسکان سر کر۔ ریحان دا کان مست عابدہ ئے تینا اُراٹی بھاز وار خناسس او اودے درست ہم کریکہ کہ او سردار جہانگیر خان نا چنکا مسڑ ئے

ولے ریحان ئے دہنو موقع ئس نصیب متوسس کہ او عابدہ ئے خڑتی اٹ ہُرے یا اوڑتون گپ ئس کے۔

ریحان عابدہ تون اونا سرکننگ کن پیش تمّہ تو عابدہ غان منہ گام مونی ارفے۔

تہاری او خاموشی نا وجہ غان عابدہ ٹی ہراتم خوف ئس تمّا تو ریحان ئے آواز ترسا پارے ''نی کنے سرکیسہ یا جندن نا جا گہ ئس کا سہ؟'' ہرانا بتنگ تون ریحان ئے مخنگ ہلک او سلیس۔ ولداہڑتو ماک اسہ جا گہ قدم ارفسا سرہلکر۔

ریحان رنگ او صورت ٹی ایکان مچے ریحانہ ناوڑ اس فقط اونا بدن ٹی بے کم او دتر بھاز اس۔ ریحان نا عمر بیست سال مسکہ۔ تنک او ریش او بروت اِلا کہ۔ جنڈاک تا بھلو پینگنو اسّر۔ ریحان نا چُچی او کاٹم نا شیفی آن عابدہ ئے سماتمّا کہ ریحان اوڑن شک کننگہِ تو جندتہ اوڑتون ہیت نا آغازے کرسا پارے ''امرے نما کالج؟''۔

ریحان اسہ وار خوفزدہ مس ولدا ہمت کرسا جواب تس ''جوانے''۔

ریحان نا داگونڈا انگا جواب عابدہ ئے وڑتو ہرانا جواب ٹی او ولدا ہریفے

''امر جوانے؟۔نی مچہ پا خواننگ امرے؟ ٹیچراک امرو؟''۔

ریحان داوار مچہ بیداری اٹ ورندی تس ''خواننگ جوانے' ٹیچراک ہم جوانو ولے کالج ٹی محنت تینا جندنا مریک' اسکول آن باراف''۔

ریحان نا دا اِراٹمیکو جواب عابدہ ئے جوان لگا ولے اودے محسوس مس کہ ریحان دا اسکان اوڑن شک کننگہِ۔ ہرانا وجہ دا اس کہ گپ کننگ نا وختا عابدہ اونا چہرہ نا کنڈ اہُرا کہ او ریحان جواب تننگ نا وختا تینا نت آمونا۔

عابدہ اودے سئی کننگ خواہسکہ کہ او ہم یک وَ نیم سال آن گڈ کالج آ کائک ولے ہنداڑتون ریحان ہڈ کرے او عابدہ ئے پارے ''اُرا نما بس''۔

ہراڑان عابدہ ناہیت اونا اُست ٹی سلیس اور ریحان ئے تینکس پارسا اُرانا گیٹ آن پترینگا۔ عابدہ اور ریحان ئس تا اُرانا نیام ٹی فقط مُسہ چار چنکو اُشکنو گلی نا فرق اس۔

عابدہ نا اُراٹی پترینگان گڈ ریحان تین تو سوچ خلسا تینا اُرا کن سر ہلک۔ او سوچ خلسا اس کہ او داخہ درشک انت ئسے آن کریکہ۔ اودیر آن شرمینگا کہ۔ عابدہ ہرانُہہ جماعت نا مسٹر ئسے او ہموڑان شک کریکہ۔ تینے آ زرئس تر ندمننگان گڈ او فیصلہ کرے کہ اینو آن پد اوکس آن شک کپّرو۔

عابدہ ہراتم کاٹمے سرّجہ غا تخا تو یکدم اونا خنتے ٹی ریحان نا نیم تہارانگا چہرہ بس، ہرا نا جوڑتے آ نازورکو بشخندہ ئس اس۔ ہرانا خنتے ٹی حیانا دریاک وھنگ اسّر۔ عابدہ ریحان نا تصورٹی تین تو بشخندہ کرے او بھاز خوش مس کہ دادورٹی دہنو مارہم ارے ہرامسنتے آن شک کیرہ۔ عابدہ ئے ہم ہموماک بھاز دوست اسّر ہرامسنتے آن شک او شرم کروسر۔

پیشیم تو اسکول آن بننگان پد عابدہ زرئس اُراٹی آرام کرے ولدا اِرا کتاب دوٹی ارفے اولمّہ غان اجازت ہلسا ریحانہ نا کنڈا سر ہلک۔ ایہُن ہم او تینا اُراٹی بغیر بیزار او بورمننگان پین انت ئس کریکہ۔ باوہ او ایلمک قومی آ مجلس، خلقی آ مسئلہ غاتے ٹی اَختہ اسّر۔ لمّہ او نشارک اُرانا کاریمتے آن فارغ متورہ۔

ریحانہ ئس تا اُراغا اِننگان گڈ عابدہ او ریحانہ نا مجلس ٹی داسہ ریحان ہم شریک مس۔ اسکول او کالج نا صفت او خرابی، ریاضیات، الجبر نا پروبلمک او کیمسٹری نا فارمولا غاتا ذی آ مجلس او بحث مسا کہ۔ داڑن بیدس دنیائی آ گپاک ہم مسّرہ۔

شام نا اذان اسکان عابدہ اوفتون ہڈ کریکہ او ولدا ریحان او دے اُراغا تا سر کریکہ۔ داہڑتوما اُراتا نیام نا سفرٹی بھاز اہیت او گپاک مسّرہ۔ دے ئس سنجیدہ وُ گپ

مسکہ اودے ئس شغل او مسخرہ ناہیتاک چلینگارہ۔ اوہڑتوماک تین تو مجلس کرسادہنو چنکو قدم ارفیرہ کہ دامسہ چارگلی ناسفرنیم نیم گھنٹہ خلککہ۔

اسہ دے گپ گپ ٹی عابدہ ریحان آن ہرفے کہ مارتے ہرا وڑ نا مسٹر دوستے؟۔ ہرانا جواب ٹی ریحان تینا پسندے کل ماتا پسند پارسا جواب تس ''ماتے ہمو مسنک دوستو ہرانئے بھاز شک کیراونئے بھازفری مریریعنی مچہ کبین تورر تینے۔ اوایلو ہمو مسنک ہراخوانندہ مریر۔ اگہ بھاز آخاتوکم ئس کم کالج پاس مریرتاکہ دنیااوزمانہ ماحولے سرپندمریر۔ میسج ئس لکھنگ کیر' اہسپتال ئسے آانگ کیر۔

داکان بیدس ماتے ہمومسنک دوستو ہرا بھاز سینگارکپّس' تنک تنک سرخی خلیر' پُڑہ غاک تایلہ مریر' دوتے ٹی تہ اِرامسہ بنگڑی کیر' کانٹاک ہندنومریر' دُہنکہ ناو(داہیتے اونا عابدہ بشخندہ ئس کرے) پچاک تہ اگہ بلوچی اسّر تو صرف خیسُن یا گونگی رنگ نامریرنہ تو انڈیاوالاتے آن مریر۔ گدئس کاٹم آ کیراواگہ تینا پاوتوکنے کل آن زیادہ ہمومسٹر دوست بریک ہراسا جک خلاسک''۔

ریحان ناداجواب آن عابدہ بھازخوش مس' انتئے کہ ہراگڑاتا ریحان پارے اوفتے ٹی زیات گڑاک عابدہ ٹی اسّر ہ۔ اوولدا ریحان نااودے ناہیتان گڈ عابدہ ساجک خلاسنگہِ ہم شروع کرے۔

عابدہ ناسوال آن گڈ ریحان جوانوموقع اووخت ئسے ناتلاش ٹی اس تاکہ اوہم سوال ئس کے۔ اسہ دے اونا بخت کاریم کرے کہ اوولدا عابدہ ئے سرکننگ کن پیش تماتو کسری تینا اُست ناسوالے کرے ''عابدہ! مسنتے ہراوڑ ناماک دوستو؟''۔

ہرانا ورندی ٹی عابدہ مسنتا پسند ناہیتاتے کرسا جواب تس کہ ''مسنتے ہموماک

دوستو ہرا کم بھاز شک کیر۔ ہرامستنا عزت او احترامے کیر۔ ہرا جوانو زیباو ہیت کیراو مخنگان زیادہ سمائل کیر بس''۔

اسہ دے ولدا ریحان ہندا سفرنا ثواب اٹ تینا مستنا سوالے زرئس بدل کرساہرفے'' "عابدہ! نی تینا پانے ہراوڑ نامار دوستے؟''۔

عابدہ داسوالے بننگان گڈ زرئس سوچ خلک او ولدا تینا اُست آن جواب ترسا پارے'' کنے ہمومار پسندے ہرا کنے آن مچہ بڑز مرے او کنے آن اسہ اِرا سال بھلن مرے۔ ہرانا پینگنو بھلو پڑہ مریر۔ ہرانا تنکو ریش او بروت مریر۔ ہرا زیات مون یا آسمانی رنگ ناپچ بینے۔ ہرا بیرہ چوٹ نت ٹی کے' کنے چپل او بوٹ آن سخت بد بریک۔ ہَو اسہ پین گڑاس ہرا کنکے بھاز بھاز مہر کے''۔

عابدہ ناورندی آن گڈ ریحان ناجوڑک کوش کنگرا او آخر ہندا خوشی ناوجہ غان تین کن منہ دے ٹی اِرا جوڑا پچ موغفہِ' اسہ مونو جوڑئس او اسہ خرنو۔

منہ دے آن گڈ ہراتم ریحان ہندا پچاتے تینا لختٹی کرے او عابدہ نا مونا بس تو عابدہ بھاز گلان مس اودے ہندن لگّا اونا تغ تا شہزادہ رسیفے۔ اور یحان ہرا دے عابدہ ئے ساجک خلاسنگا خنوس تو تینا دھڑکن تے وس ٹی کننگ کتو کہ۔

او فتا ہڑدے نا مجلس' کسرنا ہیت آک' اسٹ ایلو کن مہرنا انداز او فتا سینہ ٹی عشق ناخاخرے کن پاٹ تخسا کرے او آخر مسہ تُو ہم متوسس کہ پاٹ آتا موثٔ ختم مس او خاخر خیسن خیسن لگّا۔

اسہ دے عابدہ ئے اُرا غاتا سر کننگ نا وختا ریحان اسہ لفافہ ئس عابدہ ئے تس تو عابدہ تینا مخمور اختنے او نا خنتے ٹی خلسا ہراتم لفافہ ئے ریحان نا دو آن ہلک تو ریحان نا سینہ غا اونا نظرنا اسہ دہنوا ثرئس تخنگا کہ ریحان عاشق آن او نا دیوانہ جوڑ مس۔

عابدہ تینا کوٹی ٹی پتر ینگ تون زُوزُولائٹ لگفے او اُست ناڈک ڈک تون لفافہ ئے اشتافی اشتافی ملاہراڑن گلاب ناخوشبوتون اسہ چنکو خط ئس پیش تماہراٹی لکھوک اس
''عابدہ! نے سمائے نی کہ کنے آن رخصت کیسہ تو کنے آن اُست' تغ' قرار' سکون داکل رخصت کیرہ۔ کنے سماف' امر' انتے' ہراوخت کنے نے تو محبت مس و لے اگر نی سوب ئس خواسہ تو ای نے ہزار وجہ تتنگ کیوہ۔ مختصر گپ دادے کنے نے تو محبت مسّنے او داسا کنے نا جواب نا انتظارے''۔

ریحان نا خطے خوانگان گڈ عابدہ نا رنگ خوشی آن گلاب آن بار مس او اُست نا تہ دھڑکن تے ٹی زلزلہ ئس تما۔ عابدہ ئے معلوم اس کہ ریحان اوڑتون محبت کیک و لے او ہندا دے کن انتظاری اس کہ ریحان تینا محبت نا اظہارے کے۔ پھگہ کن اسکول نا مچا وخت ٹی عابدہ ہنداسوچ خلسا اس کہ او ریحان نا خط نا جوابے امر ایتہِ۔

عابدہ' ڈرامہ ہُر وکا مسٹر' چالاخ انگا مسٹر' خوانندہ غاگودی اسہ جواب ئسے کن مچا نیم دے ئس سوچ خلک۔ آخر دیگر نا وخت مس تو چنکو کاغذ ئسے ناٹکر آ اِر الفظ لکھا او کاغذے کورا قلم نا تہہ ٹی تس او ریحانہ ئس تا اُرا کن سر ہلک۔

شام نا نماز آن گڈ ہراتم ریحان مونے شیف جوڑ تے آ ایلفی خلسا عابدہ ئے سر کننگ کن پیش تما تو مچا کسر ٹی نئے ریحان عابدہ تون گپ ئس کرے نئے عابدہ اوڑتون۔ ریحان نا اُست لڑزا کہ کہ ہراڑے ہرے عابدہ خفا مسّنے۔ ای دیچہ تینا اظہار آ اشتافی کریٹ یا اودے کنا دا حرکت دوست بتو؟۔ ریحان تین تو تینا سوال آتون اَختہ ئس او عابدہ تینا نشہ ئی آخن تا کک اٹ اودے ہُرا کہ او تین تو اُست ٹی مخا کہ کہ اِلے مچہ پریشان مرے۔

عابدہ ئے سر کننگان گڈ ریحان واپس مننگ ئس تو عابدہ قلمے اوڑ کن مریفے۔

ہرا نا ارفنگان ریحان پین پریشان او حیران مس کہ دا قلم انتئے ؟۔ اودے خط نا جواب درکار اس ولے اودے قلم ئس رسینگا۔ ہُرے اسکان ریحان قلم نا فکر ٹی مشغول اس۔ اُرا غا سر مننگ تو قلمے خوڑتی اٹ ہُرا تو قلم نا تہہ ٹی کاغذ ئس تخوک اس۔ قلم ئے بوز آن ملا سیاہی والا پاپے کشا تو کاغذ ہم پیش تما۔

کاغذے ملا تو اوٹی لکھوک اس ’’نا عابدہ‘‘۔

ہرا نا خوانگان پد ریحان جُپ خلنگہِ شروع کرے۔ کاغذے بُک ہلک۔ خوشی آن اُراٹی رم کرے او آخرا ے اُرے غا عابدہ نا خیالا تے خمب کرسا خاچہ۔

ہڑتو مانیمہ غا تا اظہار وُ اقرار آن گڈ محبت نا خاخر رنگ بدلیفسا عشق نا خاخر ئس مس۔ ہڑتو ماتا نیام اٹ ملاقات آتا سلسلہ شروع مس او ہڑدے ہڑدے نا ملنگ او مہر آتیان خاخر پین زور ارفے۔ دے پدے آن اوفتا اَسٹ ایلو کن محبت ودھسا کرے۔ بیقراری او انتظار یک شروع مسُّر۔

اِرا مُسہ تُو ٹی عابدہ او ریحان نا عشق اسہ دہنو سنجیدہ وُ مقام ئسے آسر مس کہ او اَسٹ ایلوڑ کن جان تننگ نا دعویٰ تے ہم کریرہ۔ اوفتے خننگان ہندن لگا کہ کہ او تین تو اسہ زمانہ سے آن محبت ٹی گرفتار وُ۔

ہڑتو ماتا نیام ٹی دا فیصلہ نا کننگ بھاز زور مس کہ دے دیرکن بھاز مہر کیک دے دیرتون بھاز محبت کیک۔ اوفتا مجلس یا ذُ ہیر' مہر نا مقام آن پیش تمسا تینا مستقبل نا گپاتے آسر مسُّس۔

او دا ساتین تو تینا سانگ برام او بروکا زند نا پتاتے کریرہ۔ ہراٹی عابدہ مسخرہ کرسا پاریکہ ’’کنے نے تفسہ' نی کنے آن مُسہ سال بھلن اُس‘‘۔

او عابدہ نا جواب ٹی ریحان ہم مسخرہ کرسا پاریکہ ’’کنے ہم جوان لگسا اف تینے آن چنکو سے تون بران کننگ۔ ای تین کن پین ئس ہُر یوہ‘‘۔

ولدا اونا داگپان عابدہ غصہ کریکہ اور ریحان اودے نواریفیکہ ہرا اسہ مخلصو محبت ئسے نا منظر جوڑ مسکہ۔ دے ئس تینا مستقبل ناچنا تا ذی آجنگ لگارہ۔ عابدہ پاریکہ او برام آن پد مارئس خوائنگ ہرانا پنے او’’فواد خان‘‘ تخک ولے اونا گپان ریحان اعتراض کریکہ کہ نہ او مسٹرئس خوائنگ ہرانا پن ’’میسہ‘‘ تخک اودے داپن بھاز دوستے۔

وارئس او تین تو زندگی نا خوبصورتی نا پیتاتے کریرہ کہ او برام آن پد کہنگ اسکان تینا محبت ٹی کمی ہتپرور۔ یخاتے ٹی اوار چکرکن اِنور۔ ہندن فیوچر نا گپاتے کرسا کرسا اسٹ ایلوئے خمب کریرہ او محبت نا ثبوتے تسّرہ۔ اکثر محبت نا دوآن مجبور مرسا ریحان اونا پیشانی آن بُک ئس ہلککہ۔ عابدہ شرمنگسا خنتے تینا تر کریکہ ولدا مذاق کرسا اودے چیڑیفیکہ کہ نا بُک ہم دروت آن بار محسوس مریک، ہچ رومینس تپسہ۔

عشق ہم عجبو گڑا اسے اخہ مُر دیک انسانے حقیقت آن۔ محبت کرفک، خاخرے لگفک، اُستاتے اَسٹ کیک، مہرے ودھفک، بیقراری تے بھاز کیک، اِراجانے اسہ روح نا غلام کیک، مستقبل نا روشنو تغ نشان ایتک، خوشحالو زندئسے نا تصوراتے ذہن ٹی ودی کیک او ہراتم انسان داگڑاتے مکمل قبول کیک تو داسا حقیقت نا تصویرئس اونا خنتا مونا تخک او کل ارمانتے آمِش شاغک۔

او چٹ ہنداوڑ اسہ دے ریحان نا مونا جنسارئس بس کہ نی ہرا وعدہ غاتے کننگ اُس، ہراتغ تے خننگ اُس، ہرا منزلاتے خن ٹی تخانس اونا سفرآ وخت ئس نظر شاغانس یا نہ؟۔ نے معلوم اف نے عابدہ تون زندگدریفنگ کن اونا باوہ غان اونا اُراوالاتے آن اجازت الوئی تمک او اجازت ہلنگ کن نے نا تینا باوہ او اُراوالاتے راہی کروئی تمک۔

نا انت خیالے نا باوہ داگڑا غان راضی مریک کہ او اسہ دکاندار ئسے نا مارکن سردار نا مسٹر نا خوانگ کن کائہہ؟۔ نی وختس اوفتا اُراتا ماس آن گدریگ تو نے نظر برو کہ اوفتا اویلی تے ٹی گاڑی تے جاگہ اف اونے اسہ موٹر سائیکل اس ہم اف۔

وخت ئس عابدہ نا ذی آ نظر شا اونا پُچا تے ہُر اونا کانٹتے ہُر اونا بنگڑی تے ہُر اونا سینڈلا تے ہُر ولدا تینے آن سوال کر کہ نی داگڑا تے اودے تننگ کروس؟۔

اوفتا اُرا غا نظر شا اوفتا بھلا اُرائے ہُر۔ اُراتے ٹی تخو کا سامان تے ہُر اگہ او فتے ہُر پیسہ یا ہُننگ کپسہ تو بیرہ عابدہ نا کمرہ ئے ہُر۔ اُراٹی اونا جتاؤ ٹی وی ئسے۔ اونا پُچا تے آن پُر اسہ الماری ئسے۔ اونا خوبصورت انگا پلنگ اونا میز اونا ایلو ساما نک' نی داکلے اُرکن ہلنگ کروس؟۔ خیر' نا ہیت تُو پدنا سے نی دا سوچ ئے خل سردار تینا مسٹرے نے ایتوے؟۔

ریحان ہراتم داہیتاتے تین تو کرے تو اونا خنک خڑ ینکان پُر مسُّر۔ حقیقت اخہ حقیقت مرے ولے اُست تومنپک او پین کسر نشان ایتک۔ او واقعی اُست اودے دلاسہ ترسا پُہہ کرے کہ ''ای منیوہ ہراگڑا ک عابدہ تون اریر نی او فتے تننگ کپسہ ولے ہرا گڑانا عابدہ ئے ضرورتے۔ او گڑائے دنیا نا اسہ بندغ ئس ہم اودے تننگ کپک بیدس نے آن ہرانا پنے ''خوشی''۔

اُست ناپُہہ کننگان گڈ ریحان ئے زرئس آرام بس تو او تین تو سوچ خلک کہ دا گڑانا ذکرے عابدہ تون ضرور کروئی ئے۔

اِرادے آن گڈ ریحان او عابدہ نا ملاقات مس تو ریحان نا چہرہ دڑوک اس۔ سوب نا ورندی ٹی ریحان عابدہ ئے تینا نیز ورانگا تو اراٹ پارے ''عابدہ! دامُسہ دے نا ئے ای سخت پریشان اُٹ۔ کنا کاٹم تمپّک کہ داسوالاک مالوانتئے کنا ذہن ٹی بتور''۔

عابدہ اونا ہیتے کاٹ کرسا ہریفے ''اَرا سوالاک؟''۔

ریحان تینا مستقبل نا عکسے اونا مونا تخسہ پارے ''نن داغریباک نی سردارئسے نامسٹر۔ننا رشتہ امر مروے؟''۔

ہرانا جواب ٹی عابدہ بشخندہ کرےاوتینا کاٹمے اونا کوپہ غاتخسا اودے پارے ''داگڑاتے کن ہچ تینے پریشان کپہ۔ای اونی اَسٹ اُن ننا اُستاک اسٹونا روح اسٹے ننے کس جتا کننگ کپک۔ایہُن ہم کنے نی درکار اُس نا محبت درکارے پین گڑا انا کنے ضرورت ہم اف''۔

عابدہ نا داہیتاتے بننگ آن گڈ ریحان بھازخوش مس کہ داتو ہموہیتا کو ہراتے کنا اُست مالو کنے پارے۔

''گڑا اننا اواری امر مروے؟'' ریحان ہریفے۔

''اواری' اواری نا انت ئسے۔نی تینا باوہ ئے کنا باوہ غا راہی کرا و برے کنکے رسال ہتہِ' عابدہ جواب تس۔

ریحان زرئس سوچ خلک ولداپارے ''دہن مف ناباوہ کنا باوہ ئے بےعزت کروٗ حیثیت ناشغان ایتو''۔

''خداکپ جان! کنے معلومے کنا باوہ دہنو بندغ ئس اف''۔عابدہ اونا کوپہ غا بوزے تخسا پارے۔

''کنے سمائےو لے دیچہ انتئے کنے داطریقہ جوان للکپک۔ای دُہن کیوہ تینا ماما تون ہیت کیوہ اودے پاوہ نا ایلم تون اسہ وار ہیت کے ہُرن اوانت پارہ۔ولدا ہیتے ناابا اسکان سرکینہ' ریحان عابدہ ناپُڑہ غاتے ٹی اورتے اڑسا پارے۔

عابدہ ئے ریحان نادامشورہ بھاز وڑھا وسوچ کرسا جواب تس ''نی دہن کر تینا

ماماۓ کنا ایلم آ خاننا بھلا سالم آ راہی کر۔ باوہ اونا بھازعزتے کیک اوناہر ہیتے ارفک۔
مُسہ دے آن گڈ ننا بیٹھک ٹی اسہ قومی ؤ مسئلہ سے نا فیصلہ مریک اوٹی ننا بھلا سالم ہم
بریک۔ نی تینا ماماۓ وڑ ئسے اٹ رازی کراو برے او ہموڑے اسہ وار ننا سالم تون گپ
کےاوکان پدای ہم اودے پاوہ۔ اونن ضروراوارمرون"۔
عابدہ نادا گپ سفرنا بھلو مشکل ئس آسان کرے۔ ریحان ئے اونا منزل نظر بتنگ
اس۔"مرےای ضرورماماۓ راہی کیوہ" عابدہ ناپُڑہ غاتے آن بک ئس ہلساپارے۔
ریحان اِرادے اسکان تینا ماماۓ منت اوزاری کرے۔ آخر کامیاب مس تو
ماماۓ تینا تیار کرے کہ او پھگہ سردار نا بیٹھک آ کائہ او سردار نا بھلا سالم صلاح الدین
تون اونا رشتہ نا باروٹ ہیت کے۔
صُحب نا نُہہ بجہ نا وخت اس کہ سردار جہانگیر خان نا بیٹھک نا حویلی نا مونا دہ
دوانزدہ گاڑی بسّر او بیٹھک بندغاتے آن پر مس۔ ریحان مچی ٹی صلاح الدین ئے خناتو
رم کرسا ماماۓ تیناسئی کرے کہ صلاح الدین بسُّنے' کان۔
ماماتہ اودے تسلی تس کہ مچہ حوصلہ کر۔ اسہ وار صلاح الدین اوکان فارغ مرۓ
مہمانک بش مریرتو ہمووختا اوڑتون گپ کیوہ۔
سردار صاحب نا مہمانک نیمروچ اسکان ہموڑے اسُّر۔ ہموڑے اِرغ کنگراو
اِرغ آن گڈ ولدا مجلس چکا او آخربیگہ غان دیخس مست مہمانک بیٹھک آن پیشتمّار۔ اوفتا
بشمنگ تون ریحان ولدارم کرے او ماماۓ تین تو اوار ہیس۔
ہڑتو ماک داڑے بسُّر تو ریحان تینے زرئس پدی کشا اوُمرآ سلیس۔
ماماتہ سردار نا سالم صلاح الدین ئے توار کرے اودے خوش آمد کرے ولدا تینا
گیپاتے کننگ آن مست اسہ وار مہمان تاہر یفے۔ ہرانا جواب ٹی صلاح الدین پارے

''دا برفات او بلیدی نا سردار آک اسّر ہرا ننا او پر دل قوم نا بدی داری نا فیصلہ ئے کننگ کن بسوسر''۔

ماما فیصلہ نا ہریفے تو سردار نا سالم مونجا مرسا پارے ''الحمدللہ فیصلہ مس' سرداراک پاریر کہ اونا مارنا کہسفوک سردار جہانگیر خان نا بھلا مار امان اللہ مسُّنے ۔ ہرا نا خون نا بدلہ ٹی بندغ ئس خوارہ۔ آخر ہندا فیصلہ مس کہ سردار نا چنکا مسڑ عابدہ خون ٹی تننگا۔ ہرادے مارنا باوہ برام کرو''۔

صلاح الدین نا ہیتا تے بننگان گڈ ریحان نا ماما نا ہوش پرینگا۔ دتر تہ تہہ ٹی برف مس او چپ چپ بغیر ہیت ئسے آن اُرا کن سرہلک۔

شروع ٹی ریحان نا بھاز ہرفنگان باوجود ہم او ہیت ئس کتو ولدا ریحان بھاز ضد کرے تو ماما تا مجبور مرسا اودے سئی کرے کہ عابدہ خون ٹی تننگا نے۔ ماما نا دا ہیتے بننگان گڈ ریحان گنوکا تے آن بار اُراغان پیشتما او مون نا پٹ کن مون کرے۔

ہفتہ سے آن گڈ بندغاک بسّر او عابدہ ئے دریر۔ مارنا باوہ تون نکاح تہ مس۔ نکاح نا وختا عابدہ نا خننگے آن اسہ خڑ ینک ئس ہم تمتو او ہندن ئس کہ اسہ لاش ئسے بس۔

شام تو قلعہ ٹی عابدہ نا نظر ہراتم اونا اَرغ آ تماتو اونا خن ٹی اونا باوہ نا صورت بس۔ اونا اَرغ نا عمر پنجہ یا پنچ وَششں سال نا نیام ٹی اس ہرا بھلوخیسنو ریش ئس اِلاسس۔

عابدہ داسکان ابکہ ئس کہ ہنداڑتون مڑدک اودے بڑزا کرے او تینا زان آ تولفے۔ عابدہ ئے لگّا کہ او اودے دروت ئس ہلیک' دلاسہ ایتک او مسڑ پارسا اِلک تہ ولے امبل اونا کاٹم نا جاگہ غا اونا زور کا لخے تینا ناسی آبوزئے تخا او دروت نا جاگہ غا ٹک ئس ہلک تاہراڑن عابدہ نا یاد آ فوراً ریحان نا ہمے ٹک بس او ہنداڑتون اونا خنتا برف دیر مس او خڑینکاک تا چشمہ غان باریلہ مسُّر۔

اُست مفک

''حاجی صاحب ! ای تینا زائیفہ نا کل گندہی تے آن واقف اُٹ ۔ کنے تینا بے وقوفی نا احساس ہم ارے کہ ای ہرا وڑٹ دا اُراٹی تماشہ کریٹ' جنگ لگاٹ' اُرا والا تے آن غصہ مسُّٹ ضد کریٹ او آخر لمہ ئس تے مجبور کریٹ کہ او کنکہ زینت آرسال دریرے۔ زینت نابننگ آن گڈ کن تو اوار مچا اُرا خوش اس ۔ ہر اَسٹ صفت کریکہ تا۔ کل خوش اوگلوئبال اسر۔ زینت اُرا والا تے کن مہر کریکہ او اُرا والاک اوڑ کن مہر کریرہ۔ دے اونن مخنگ' شغل او مسخرہ اس ۔ اِیڑک اونا ہنداخہ خیالے کریرہ کہ اِراتو اسکان او دے اسہ گلاس ئسے نا ارفنگ کن ہم التور۔ حالانکہ لمہ وخت وخت اشارہ ٹی پاریکہ '' داخہ محبت جوان اف'' ولے ننے انت سما اس ۔ کنا جندتو داگڑ اغا ہچ یقین کتوٹہ کہ انسانے بھاز انگا مہرا و محبت خراب کیک او تو کنا خنک ہمو وختا ملنگار ہراتم زینت نا رنگ بدلینگا او لمہ نا ہیت راست مس ۔ کنا یاد آشیکیسپیر نا ہموقول بس کہ ''بھاز پڑی سنگ مرمرئے ہم کرٹک کیک''۔ برام آن چار تُو گدرینگتو کہ گودی ئے اچانک جِتاک ہلکُر ۔ مون پر فنگ او اُرا والا تے آن گلہ شروع مس ۔ اسہ دے لمہ غان گلہ کریکہ تو اسہ دے پاریکہ نا بھلا اِیڑ کن توٹھپک ۔ اسہ

دے ہوغوکا کہ نا اُرا والاک کن تو بیگانہ غاتے آن بارسلوک کیرہ۔ لمہ غان ہر یفیٹ تو او زینت ئے قصوروار پارے۔ اِیڑتے آن ہر یفیٹہ تو او قسم کُننگرہ کہ نن ہچڑا پاتنن۔ بس حاجی صاحب ہمودے ئس کہ اونا دا اُرا والاتون دشمنی شروع مس اے اینو اسکان۔ دا نفرتے ختم کننگ کن ولدا ای اودے اونا لمہ نا اُراغا راہی کریٹ کہ منہ دے کائہہ ہمینگ جل مرے، ہوش تا چپ مرے، طب تا بدل مرے او اُرا والاک ہم منہ دے کن سکون اٹ تمروے سکون کس نا نصیب ٹی الو۔ اُراغا بننگ تون ولدا ہمے خاخرے لگفے۔ کلے تینے آن غصہ کرفے۔ دا خیر نا خیراتی آ ہمسایہ تون سنگت مس۔ دا کم نسل نا نرینہ غاتے کس خوش آمد کپک او ہموفتا ذالبول آتون سیالی ئس شروع کرے۔ کنا بازار نا اِنگان کنا بننگ اسکان او ہندا مئے تا اُراٹی تو لوک چلم کشا کہ۔ وا ہم ای اودے پاتوٹ کہ بلکہ جندے تہ احساس مرے۔ ننا اولیکو چنا ناوختا کن تو جنگ لگا، تینے جیرّ ی کرے ولدا دیچہ انت وڑئس کرے، امروگولی کُننگ امرودوائی ہلک کہ چنا دنیاٹی بننگان مست کہسک۔ ای برداشت کریٹ اسہ ہیت ئس کتوٹ او کن تو پختہ وُ ثبوت ہم الو۔

حاجی صاحب نا یادا ننا برام تو بروا اینو شش سال مریک ننا برام ئے۔ نی یقین کیس او اسہ وار ہم تینا دوتے اٹ کنکہ گڑ وئس کتو۔ کنا کننگ بینگ پچا تا سلنگ استری کننگ کل اِیڑتے آٹی ئے۔ جندتہ تینا اُراٹی تنیا تینکے میگی بسک، ماکرونی کیک کنیک او دا چناتے ہم داسہ ہندا گڑاتے ہیل تسُّنے۔ اے موٹو تا معدہ غاک باریسر ولے حرام مرے جندتہ سبزی ئس کے او فتے کہ یا سوئس بسے۔ داڑے لمہ ئس تا گڑو آن ہم باخوئس کُننگ کین اِلیپک تا۔ کنے تین تو اِرغ تفک چناتے داڑے اِلیپک عجبو ضدو عجیبو سوچ ئسے تہ۔ دا اُراک کنا برام آن مست تیار اسروے رنگ اکن کن تو پیسہ الو۔ ای ہم اشتافی الوٹ کہ ننا

حویلی اسٹے۔ داباوہ نا اُراک داموں پہ موں کنا انت فرق ئس کیک۔ ہراتم خدائس جوڑ کیوہ تا ولے گودی ئے باوہ نا کوٹی تے ٹی سال ئس متو کہ شاغہ العلہ ئس زُوکر اُراتے رنگ کرف، زُوکر سامان ہل تیار کرتا۔ ای دے مچ داڑے نا لمہ تواڈ کننگ کپرہ۔ بس ماما مجبور مسُّٹ داکان ایکان پیسہ وام کریٹ اُراتے رنگ کرفیٹ اونا پسند نا الماری ہلکُٹ خلفیٹ۔ میز تیار کرفیٹ۔ پلنگ ئس کراچی آن اسپیشل بٹنگفیٹ۔ کیچن کن تا دراز جوڑ کرفیٹ۔ ڈبل ڈور فرج، مائیکرو ویو، سموسہ والا مشین، دیریخ کروکو کولرئس، دیر باسفوکو چادان ئس دافتے آن بیدس پین صدآ گڑاتے ہلکُٹ ہیسُّٹ کہ برےتولے اُراٹی تینا خوش مرے۔ جنگ او جھگڑا غاتے بس کے۔ ولے ہراڑے حاجی صاحب ذالبول نا ضرورت او فرمائشاک ذہن زُو پورا مریرہ۔ اُراتا جتا کننگان باوجود اودے جِتاک التور۔ ہمواونا جنگاک شروع مسردے ئس پیسہ نا ذی آ، دے ئس چنا تا ذی آ۔ اسہ دے اچانک ضدٹی لتس کہ کنا چناتے گورنمنٹ اسکول آن کش پرائیویٹ اسکول ئسے ٹی داخل کرف۔

سال نا نیام آ چناتے کشاٹ اناٹ پرائیویٹ اسکول نا پرنسپل ئے منت او زاری کریٹ ہمودے داخل کرفیٹ تا۔ ولدا اسکول کن یونیفورم، کتاباک، بوٹاک، اِنگ بتنگ کن منی ئس، داکل پیسہ افس انت وَ؟۔ دافتے اسہ جوانو مقصد ئسے کن کرفوس تو ای پاریٹہ خیر ئسے جوانو گڑا سے ولےاو داکل گڑاتے بیرہ مخلوق نا نشان تننگ کن کریکہ کہ کنا چناک پیسہ ئی وَ اسکول ئسے آ کارا۔ کنا چناک پینٹ شرٹ کیرہ۔ ای غریب انگا بندغ داخہ فضولی خرچی اَراکان کننگ کریٹہ ولے اونا خاطر آن اوناخنتے کن کریٹ۔ دافتے آن گڈ اونا داحکم ئے مناٹ او چناتے کن کمپیوٹرئس ہم ہلکُٹ کہ مرے کمپیوٹر نا دورے کار گڑاس ہیل کیروولے اَرادے۔ صُحب شام لمہ او چناک کمپیوٹر نا مونا تولوک حسین اسیر نا

شیئر تے خفتو ریرہ یا شغو لی ؤ وڈیو کلپ سیل کیرہ۔ دا کل گڑا تے کننگ آن علاوہ ہم ای ناشادافٹ۔بس وار وار اُست کنا خراب مریک کہ اوا سہ وار سوچ خلوسس کہ داسی ہزار تنخواہ ہلوکا کنا ارغ داگڑا تے امر ہتیک اُرا کان ہتیک؟۔سیال ئس اُرا غا برے تو خوش آمد کپک تا۔اونا دوآن نن شرمندہ ؤ درغ برمرینہ کہ گودی ئے اِٹ کرینے یا بھاز انگا کاریمتے آن دمدرینے خاچوکے۔

اسہ حویلی ٹی چار سال آن بھاز مریک کہ اولمہ ناماسا اسہ منٹ کن ہم تولتنے۔لمہ مجبوری آن وخت وخت تینا نواسہ غا تا خاطران بریک تولوک ولے داخرماہُشنگے ہیت ئس کہ اوڑتون۔لمہ ہر وخت پائک کہ لمہ ئے تہ سئ کرولے کنے داگڑا اوڑ پک۔خدونا ہیت ئسے چتکا اِیڑ ناسا نگ مس۔اے اُرا تے ٹی جاگہ الوتوای زینت ئے زاری کریٹ کہ نرینہ غاتے داڑے تینا اُراٹی تولفن ایڑے جاگہ کپے۔اَسٹ آتس کہ اگہ اسہ نرینہ ئس کنا اُراٹی تینا خازگی آننتے تخا تو مچا اُرائے خاخرایتیوہ۔خدا خلوک کیک ہم ہنداوڑ۔ اَلہ مستر خدو کن توجنگ للگنگ آن پدونا تینا رغ تے تڑے۔خیرات خدا کن بچا۔

حاجی صاحب شش سال ہم تو اسہ عمر ئسے۔نی باور کرای داسالاتے ٹی اسہ وار اونا دوئی آن جوانو ہننیو ہیت ئس بتوٹ۔بس ہمو اونا رٹنگاک ہمو اونا نرینہ ئی آ کیرنگاک۔داکل ہیتاتے اسہ کنڈا کر۔اِیڑ زینب نامرک ناوخت اس کل سیال او ہمسایہ غاک اونا لاش ناماسا سلوک ارمان آن خڑینک شولارہ۔ہر انسان پریشان اس۔مچا اُرا غمگین اس ولے او تینا کوٹی بند بےغم او بےحیا تا ڈول تمباخ پالیفیکہ چلم کشاکہ۔ہچ اسہ گڑا ناپرواہ الوتہ۔ہراتم جندنا تہ لمہ فاتحہ غا بس تو داسا شرمندی آن یا خُلیس آن بس ذالبولاتون ارمان کن توس۔منہ تُو مست ناگپ ئسے سنگت ئسے آن گاڑی ئس قسط اٹ

ہلکُٹ کہ سواری ئس مرے جوانے۔ نی یقین کیس گاڑی ناخننگ تون گودی ئے اونا سیالاک یادا بسر۔ اوہم تنیا مُرنا سیالاک۔ ناگمان نا زہیری ئس بش مس سیالاتے کن۔ اچانک اُست ٹی مہر ودھا۔ ولدا ای ڈرائیور اوشیخہ۔ دے ئس احمد وال‘ دے ئس خاران‘ دے ئس گرگینہ‘ دے ئس مستونگ۔ سیالاک کٹارہ تو بیماریک رسفیرہ۔ اوہم اندنو بیماری اسرہ ہرافتا علاج بغیر کوئٹہ غان متوکہ۔ اسہ دے پیشیم تون لمہ بس کہ کنے اِیڑ آ کنا در بننگنٹ طبیعت تہ خراب مسُّنے۔ ای لمہ نا سر کننگان گڈ اُرا غابسُّٹ تو ظالم نا خنک خیسُن خیسُن دتر تفیسر۔ ہمے الو کہ کنے گٹو کے۔ زور پہ زور تماشہ ئس شروع کرے نی انتئے تینا لمہ ئے گاڑی ٹی درینس۔ ای دا اسکان ہیت ئسے کن گیگ کریٹ ہنداٹی ارفے ڈکی ئے او گاڑی نا ہر چار انگا ٹائرآتے پنچر کرے۔ بس ہمودے ئس کہ سنگت آن معافی خواہسُّٹ او گاڑی ئے واپس کریٹ۔ داگڑاتے آن بیدس براستے آ اِنگ نا دہنو اُست ئس ارے تا کہ انت پاونے۔ سیال ئسے نا برام مرے یا ہمسایہ ئسے نا او تینے ہر حال ٹی سرکیک۔ اوتینا پن نا خاطران تینے اہمیت ترفنگ نا خاطران تینا عزتے بڑزکننگ نا خاطران چڑاکینو کینو تحفہ ہلیک دیک۔ او ہراُسٹ نا برامے تین کن لازم اسہ پوسکنو جوڑئس پچ نا موغفک۔ کس پائپہ اونا برامے یا کل دنیا بیرہ اونا سیل کن بریک۔ ولدا جن اَتون اونا اِنگ تو چٹ اجباری ئے۔ جن ہچ جن ئس حساب مفک ہراٹی زینت جان او ارمف۔ ولدا تعجب ناگڑا دادے کہ زرئس ہم خیال بفک تا ای داوڑ جن تون کاوہ تو کنا اُرا کنا چناک کنا اَرغ دا فتے معلوم ارے یا نہ۔ بس چنا آن بار ہرانگ سر ہلک کائک۔ ایکہ ہوشیار ئے ہم چائک کنا غیر موجودگی ٹی تا تہ اومسنک تا کنا چنا تا خیالے تخرہ۔ داتو چنا تا بخت ئس کہ اوفتا وختا جناک اِلارتہ نہ تو اوفتے ہم تینا پھڑٹی کہسفیکہ۔ اگہ ای وخت ئس چناتے آ زرئس ترندمریو تو

کنے آ بھلوغرئس ملک کہ نے تینا چناتے آن بد بریک۔ نے نا چناک دوست افس۔ او جندتہ اکثر تینا غصہ ئے پھدین کننگ کن ناحق اوناہیت چناتے بیش آن بارٹپک۔

حاجی صاحب پیرانگاک برامتے آن پدورنا جوڑمریرہ ای تینا ورنائی ٹی پیر مسُّٹ۔ خاص ہندانادوآن۔کاٹم ناپڑہ غاک ہندن تمنگو دُہنکہ پاکستان ناپیسہ۔نہ دے نا آرام ارے نئے نن ناسکون۔اُست تہہ ٹی پوچکوآن بارمسُّنے۔بس خیرات ہندادوئی کن کے داخہ غمتے آن باوجود چوٹ متو۔بیراہندانا ثواب اٹ زندہ تورینن تینے نہ داتو جہان ننے محنگ اٹ ارفیکہ۔المہم، حاجی جان گپ دادے کہ داکل ہیتا تاکننگ نا مقصد داالوکہ نی زینت ناستم یا کنا بیوسی آن واقف مر۔ ہیت نا مقصد دادے کہ ای داشش سال ٹی شش ہزارقسم ناغم خناٹ اوسہاٹ ولے زینت ئے شامات ئس تینا جاگہ غااسہ واراوڑا خنتے ہم کشتوٹ۔اسہ واراوڑتون ترندی اٹ ہیت ہم کتوٹ۔نئے اوناجندآن گلہ کریٹ نئے اونا اُراوالاتون اوناشکایت ئس کریٹ۔داسانی بسنُس کنے آکہ اودے طلاق ایت۔ انتئے کہ او چارتُو نائے غصہ کرینے اِنانے تینا لمہ نا اُراغا۔ دہن ہچ متنگ کپک حاجی صاحب'' ظاہر داہیتاتے حاجی صاحبے پارے اودیرتا گلاسےارفے بوزآتخا۔

''خوارزادہ! ناہیتاتے بنگان گڈ داصاف معلوم مریک کہ اونا عادتاتے خراب کروکانی اُس۔داخہ ڈیل دے ذالبولے تسُّنے۔دادے بایدے نی چارسال مست طلاق ایتوسس ولے خیر داسا ہم ہُرے متنے۔دادے طلاق ایت چناتے تینا اڑس ولدادا کناوعدہ ئے کہ نے ای منہ توٹی برام ئس ایتیوہ'' حاجی صاحب سوختہ مرسا ظاہرئے پارے۔

حاجی ناہیتاتے آ ظاہر بشخندہ کرسا جواب تس'' حاجی جان! کنے آن داگڑا مفک۔ای اودے طلاق تننگ کپرہ''۔

حاجی حیرانی اٹ ظاہر آہُننگان گڈ'' کنا کاٹم تو نے آتمپک۔ اوناہر گندہ ئی اوناہر مکاری اوناہر زور کی آن نی واقف اُس گڑا انتئے اودے طلاق تفیسہ۔ آخروجہ انتے؟''۔

''حاجی جان گپ صاف انگا دادے کہ دا شوم کنے ہچ اُست مفک۔ ای برام آن مست دادے اخہ دوست تخاٹہ کنے دا اسکان ہموخس دوستے۔ دا کل ظلم، ستم، جنگ او بے رخی تے آن بیدس کنا اُست ہچ منپک کہ ای اودے گڑا اس پاو یا اوڑا اتر ندمریو'' ظاہر سنجیدہ مرسا حاجی صاحب نا خنتے ٹی ہُرسا ورندی تس۔

اونا داہیت تون حاجی صاحب غصہ ٹی بش مس او ظاہر نا کنڈ اخاراٹ اشارہ کرسا پارے'' جادو کرینے نے۔ تاویت کر فینے نے۔ عمر پچ ہندن خوار مروس۔ خیرای نا لمہ ناپانگا بسُّٹ نے سمجھا یفیٹ ولے نے نا بربادی دوستے تو نے بربادی مبارک'' حاجی داہیتا تے کرسا سرہلک۔ ہنداڑ تون ظاہر ہم بش مس۔ خنتے ٹی بیوسی ہتسا پارے

''پین ذالبول ئسے تون زند گدریفنگ آن کنے ہنداڑ تو برباد مننگ قبولے۔ ہیت صافے ای کمزور ونرینہ ئسے اٹ ای اودے اِلنگ کپرہ۔ اخہ بداخلاق او بدمزاج مرے آخر کنا محبت ئے کنا پسندئے''۔

ظاہر نا ورندی نا بننگ تو حاجی صاحب بوٹاتے نت ٹی کرے او بغیر خدا حافظ پارسا غصہ ٹی پیش تما۔

مشاعرہ

شمع ادبی کاروان نا پوسکنا کابینہ ئے مُسہ تُو مننگ ٹی اس ولے چیئر مین فدا خاموش ئے چیئر مین مننگ نا خوشیک دا اسکان نصیب متوسر۔ اودے اونن ہندا فکر ٹی اس کہ دہنوانت گام ئس ارفیو کہ ننا تنظیم ایلو ادبی تنظیم تے آن مونی مرے۔ مشاعرہ تو کل تنظیمک اڈ تتنگ وَ۔ کتاب ہم کل تنظیمک چھاپ کننگ وَ۔ سوشل میڈیا ٹی ہم کل تنظیمک تینا پنے بھلن کننگ نا کوشش ٹی اختہ وَ۔ سوال دادے کہ ای دہنوانت گڑ اس کیو کہ کل تنظیم تاہوش ننا تنظیم نا کنڈ امرے۔ ہر مجلس او مشاعرہ غاتے ٹی شمع ادبی کاروان نا ذکر مرے۔ ہر بندغ کنا چیئر مینی او کنا سوچ نا داد ایتہ۔

فدا خاموش ئے دا خیال دم ئسے کن تنیا اِلیتو کہ۔ او ہر وخت تنظیم نا سوچ او فکر ٹی مین اس۔ او تینا دا تنظیم کن اسہ جتا و گڑ اس کننگ خواہسکہ ۔

اسہ دے شام تو سرجہ غا کاٹمے تخا تو ولدا ہندا فکر ٹی ڈب ہلک او آخرنن نا نیمہ غا تینا مقصد آ سر سُہب مس۔ خنتے ملا بشخندہ کرے او دا مُسہ تو آن گڈ اولیکو وار اس کہ فدا خاموش خا چنگ نا نیت اٹ ولدا خاچا۔ اودے ہموگڑ املاہرا او نا تنظیمے ایلو تنظیم تے آن جتا

کریکہ۔ ہراسوشل میڈیاٹی اونا تنظیم ناپناخاخرئس بش کریکہ۔ ہراتنظیم آتے مجبور کریکہ کہ اونا تنظیم ناذکرے کیراواودے شاباشی ایتر۔

صاف نابش منگ تون اوارفداخاموش تینا تنظیم ناکل باسکاتے میسج ئس کرے ''السلام علیکم! شمع ادبی کاروان بروکا یک شمبے نادے آصُحب نادہ بجہ غاتینا علمی آبندرآ چنکو پروگرام ئس اڈ تسُّنے۔ ہراٹی اسہ خاصوسرحال ئسے آ گپ مرواومشاعرہ ہم مرو۔ نمے آن خواستے بشخ ہلیرے۔منتوار۔ منجانب شمع ادبی کاروان''۔

دامیسج ناراہی کننگان گڈ فداخاموش کابینہ ناعہدہ دارآتے بقاعدہ اَسٹ اَسٹ آ فون کرے او کلے پُہہ کرے کہ ''بروکا یک شمبے آ کابینہ ناکل عہدہ دارآتے ''مسن تا ادب ناذی آ گپ کروئی ئے''۔ ہراٹی داپاروئی کہ ''براہوئی ادب ٹی ذالبولا تاکمی ناسوب انتے' اودانا حل کن ننے انت کروئی ئے؟''۔

چیئرمین صاحب نا داکال آن گڈ کابینہ ناعہدہ دارآک تینا تیاری تون اختہ مسر۔ اَسٹ ئس تینے آن سینئر وشاعرئسے کن رم کرے کہ گڑاس اوڑان ہریفو۔ اَسٹ ئس کتاب خوانگا مجبورمس کہ گڑاس گپ ہنداکان چھولی کیو۔ اسٹ ئس گوگل نامددتے ہلسا تینا تقریرنا بنائے کرے۔

ہراخواجہ غاک کہ مشاعرہ والاک اسّر اوتینا غزل اونظم آتون اختہ مسّر۔ اسٹ خیال ئسے ٹی پاسینگا۔ اسٹ نا قافیہ غاک کٹّاروئے غزل نیمہ سلوک اس۔ اسٹ ناغزل نا راوانی برابرتمتوکہ۔ اسٹ سوچ خلساکئس کہ او ہرابحرئے ہراڑے کس کاریم کتّنے تاکہ ای ہموڑ الکھو۔

چیئرمین صاحب تینا میسج ٹی کلے اختہ تو کریس ولے اونا جند ہم سخت پریشان اس

کہ ای انت لکھو۔ اخہ اودے ایلوسنگتاتے آن مچہ جوان لکھوئی اس آخر تنظیم ناچیئر مین ئے۔

قدوس غمگین ئے ہراتم اونا سنگت نواز راہی اِنا کہ پروگرام ناحوال کیوتہ امر بریک یانہ۔ انتئے کہ قدوس غمگین فداخاموش آن غصہ اس ہرانا خبر پین کسے الو بیدس نواز راہی آن۔ اوغصہ ئی ناسوب بقول قدوس غمگین نادااس کہ فداخاموش تینا پیسہ او سیاست نا وجہ غان چیئر مین مسّنے۔ تنظیم والاتے چابسکوٹ کُنفک او ولداتینا من مانی ئے کیک۔ اگہ فداخاموش سیاست کپروسس تو اینو چیئر مین قدوس غمگین مسکہ و لے بدبختی دادے کہ تنظیم والاک فداخاموش نامریدا کو۔

تنظیم والاک قدوس ئے اونا لائخی او پختہ انگا شاعری ناوجہ غان وائس چیئر مین گچین کریسر و لے او صاف صاف انکار کرے کہ اودے عہدہ درکار اف حالانکہ اودے فقط چیئر مینی درکار اس۔

ہنداوجہ غان ہراتم اودے نواز راہی پروگرام ناہر یفے تو قدوس فوراً جواب تس کہ ''پروگرام آضرور کانہ، پروگرام تنظیم نائے فدانا باوہ نااف''۔ اونا دا فیصلہ غان نواز راہی بھاز خوش مس انتئے کن اگہ او اِنتو کہ تو نواز بغیر تینا سنگت آن ہرا کہ انا کہ۔

مُسہ دے اسکان پروگرام ناتیاری چلینگسا کرے۔ ہر فردتین تو او تینا نوشتہ تون اختہ اس۔ یک شمبے ناصُحب تو چیئر مین صاحب تینے جوان سینگار کرے او وختان گھنٹہ ئس مُست تین تو اِرابندغ ارفے او شمع ادبی کاروان نابندر آسر کرے تینے۔ دفتر نامون آچٹائی ئس تالان کریر ولداخڑک ناہوٹل والائے آرڈر تسر کہ یانزدہ بجہ ناوختا بریس بندغاتے حساب کیس او ہموخہ پیالہ چانا ہتیس تخس۔

چیئر مین ناچٹائی آتو لنگ تون ورنا تابننگ ہم شروع مس۔ بھاز تینا بس۔ بھاز

گروپ اٹ بس۔ موسم ہم یخ نا اس ہرا نا وجہ غان بھاز اک تینے چادر تے ٹی کوراسر۔ بھاز نا خنتے آ چچوڑاک لچوک اسّر کہ ہُرے آ سما کریسر۔ بھاز اک جوان صاف چرپ او کوٹ اسّر بسّر۔

دا وختا دہ بجہ وَ پانزدہ منٹ اس کہ چٹائی ماشاء اللہ ورنا تے آن پُر مس او بندغاک ہم ہندا اسّر ہرا فتے بروئی اس او ہرا بسوسر۔ فدا خاموش تینا موبائلے حکمت رسوائےٹس کہ مچا پروگرامے ریکارڈ نگ کیس او فوٹو ہم ہلیس ہرا فتے ولدا سوشل میڈ یا غا شیئر کرون۔

چیئر مین صاحب پروگرام نا بنائے تینٹ کرے ہراڑن قدوس غمگین او اونا سنگت نواز راہی ئے بھاز غصہ بس کہ ہرا بندغ نا حقتے بایدے ہموکروسس تا۔

چیئر مین صاحب نا او لیکوا شارہ تنظیم نا دینی آ شاعر سلیم قربان نا کنڈ امس ہرا اللہ پاک نا کلام آن گڑاس خوانا او پروگرام نا بنائے کرے۔ او کان گڈ چیئر مین صاحب تینا ہیتا تے شروع کرے ''کنا خواجہ غاک' کنا وطن نا ورناک' ننا راج نا دڑ دخوراک' ننا مستقبل نا چراغاک !ای اُست نا حب اٹ نما شکرگزار اُٹ کہ نم کنا اسہ میسج آ تینے شمع ادبی کاروان نا بندر آ سر کریرے۔ نما کل نا بننگ داگڑا نا ثبوت تے کہ نم دا زبان دا قوم او دا تنظیم کن انّس قربانی تننگُر ے۔ دہن کہ نمے سما مرو ننا راج نا کل تنظیم آک براہوئی زبان او براہوئی ادب کن خذمت کننگ او بھاز جوانی اٹ کننگ وَ۔ کنا ذہن پائک کہ نن تینا زبان او ادب کن ہندنو کاریم ئس کین ہرا اینو اِسکان متنے۔ ہندنو خذمت کین ہرا ننا ادب نا بالادے بڑزا کے۔ ای دا نا ذی آ بھاز سوچاٹ او کنا مونا بھازا کاریمک بسّر۔ ہرا فتا کننگ کن خواریک بھاز وولے مشکل افس۔ ننا ادبی تنظیمک بھاز آ کاریمتا بنائے کرینو او بھاز جاگہ

سرسُہب مسُٹو ولے اسہ اہموسرحال ئسے ہراڑا اینواسکان کس گپ کتنے۔ ہرانا ذی آ گپ کننگ کن ای نمے دا چیر کیچ ئے بٹینگانٹ۔ کن تو داڑے ماشاءاللہ بیست ورنا نا کچ تولوکو ولے وخت نا کمی نا وجہ غان نن مجبوراُن۔ ہندا خاطران ای خواست کیوہ کہ فقط ہمو ورناک داسرحال آ گپ کیر ہرافتے ای تیاری کن پاریسٹ۔ ہراکہ کابینہ نا عہدہ داراکو۔ اوفتا ہیتا تے آن گڈ کل آن صلہ مشورہ مرو۔ تو اینونا ٹاپک ئے دادے کہ ’’براہوئی ادب ٹی ذالبولاتا کمّی ناسوب انتے؟‘‘۔

فداخاموش ناداگپاتے آن قدوس غمگین ناباُسنا دماغ بتتر لارکرے۔اوتینا ماسا تولوک آسنگت نواز راہی تون مخاطب مرسا کرارکرار پارے’’داانت وَگپ ئس مس۔دا خیرات ہموبندغاتے گپ کننگ کن گچین کرینے ہرامش ئس تپسہ۔اواگر دافتے مالوٹاپک ناسئی کپر وسس تو اینو داکل ناباخٹ مسکہ‘‘۔

فداخاموش تینا گپاتے مونی درسا پارے’’داسا ای داسرحال نا آغازے تینا ورناغا شاعر طاہر بیوس آن کیوہ کہ او داسرحال آ تینا فکرنا درشانی ئے کے‘‘۔

طاہر بیوس بیوساتے آن بارمون شیف یک زانی تولوک اس۔تینا پن نابِنگ تون مونے بڑزا کرے اوخواجہ غا تون مخاطب مرسا پارے’’بھاز مہربانی فدا جان۔ بھاز گچینو سرحال ئس او بھاز بہتر ینو سوچ ئس ننا چیئر مین صاحب موناہیسُّنے۔ براہوئی ذالبولاتا کچ براہوئی ادب ٹی نُت ٹی بے ناکچے۔ ہراننا ادب او زبان کن اسہ بھلوتاوان ئسے۔دانا سوب کنا خیال پائک کہ ننا ادب ٹی شاعری نا بدنامی ئے۔نناراج ٹی شاعری ئے بھاز خرابو گڑاس سمجھرہ۔شاعری ئے خاندانی آبندغا تا شعبہ پاپسہ او کنے دانا خبر ہم ارے کہ ادب فقط شاعری ناپن اف ولے داگڑاے ای سرپند مریوہ نم سرپند مریرے دا شار

والاک تو مفسہ۔نن مارُن ہم داراج ٹی دُزاتے آن بارڈ ھکّوئی شاعری کینہ تو مسنک ہمر مونا برور۔ بھاز انگا مسنک ادب ٹی کاریم کننگ خوارہ ولے بدنامی اورسوائی ناخوف آن کس تون ذکرے تا کپسہ۔اودانا بھلاوجہ ننا جاہل انگا بندغا کو۔داڑکن ننے کل آن مست تینا راج نا بندغا تا سوچ اواوفتا فکرے بدل کروئی تمّک۔ ننے ادب نا عزت کن اودے جوانی اٹ استعمال کروئی تمّک۔ انشاء اللہ اودے مرمفروکہ ننا مشاعرہ غاتے ٹی ننا گودیک ہم ساڑی مروراوتینا قوم اوزبان کن خدمت کرور۔منتوار“۔

طاہر بیوس ناہیتاک شاعراتے آجوانواٹرئس تخار ہرانا جواب ٹی کل دوتے ٹپیفسہ اودے دادتسّر۔

چیئرمین صاحب پروگرامے مونی درساپارے”بھاز ہنینو بھاز گچینو گپ کرے کنا ایلم۔طاہر بیوس بھلوروشنائی ئس داسرحال آشاغا اواسہ پختہ وُ پنت ئس ننے تس۔داسا ای تینا چنکا غا ایلم شکور شاکرآن خواست کیوہ کہ اوتینا گپاتے کہ“۔

شکور شاکر اسہ نظرئس کل سنگتاتے آشاغا ولدا تینا نزورانگا گٹ اٹ تینا ہیتا تا بنا ئے کرساپارے”طاہر بیوس بھاز جوانو گپ کرے اواسہ بھلو نشاندہی ئس تس کہ ننا راج نا کماشاتا‘ ننا بھلاتا سوچ تانکہ بدل مف ننا گودیک تینا جاگہ غا ننا ورناک ہم جوانی اٹ ادب کن کاریم کننگ کپّرور۔ای داپاوکہ طاہر ہراویل ناپارے اوکان مست اسہ پین ویل ئس ارے ہرا’تعلیمے‘۔اُرا والاتا‘ کماشاتا ترندی تو نیمون ئس ہم پاننگک۔ ہندنو اُرا والا اریر ہرا تینا چناتا دُوتے ٹی کتاب ناخننگا خوش مریرہ کہ اوفتا مسترگڑاس خوانک گڑاس لکھلک ولے بھلا بدبختی ننا تعلیم نائے۔نمے سمائے ادب بغیر تعلیم آن مننگ کپک۔نثر تو خاص تعلیم ئسے۔سلیس شاعری اگہ شاعری خدانا داد پاننگک تو اونا لکھنگ اونا فن تو تعلیم

آن بغیر مفک ۔ ننا ماسا زیات مسنک شش جماعت پاسو ۔ او ہرا کہ کالج خوانرہ او فتے آن بھازاک ادب تون رشتہ تخنگ خواپسہ ۔ ہرا مسنک ادب ٹی کاریم کننگ خوارہ او اسہ اِرا سال آن گڈ برامی مریرہ ولدا ادب تینا جاگہ غا او فتے کاٹم مشنگ او رندنگ نا وار ملپک ۔ ننا تعلق اسہ پسماندہ وَ ملک ئسے آن ارے ۔ ہرا ننا ذالبولاک داخہ پیسہ ئی وَ کہ تینا چناتا بھلن کننگ کن اُرانا کاریمتے کن مزور تخر او جنداک تہ زنداو تینا شوق تون زندگی کیر۔ کناہیتا تا مقصد دادے کہ تانکہ داڑے مسنتا تعلیم ہفتاد فیصد آن بڑز متنے ننے براہوئی ادب کن گودی رسینگپر و ۔ منتوار‘‘ ۔

شکور شا کرنا گپاک بھاز گچینو اسّر ولے اونا کمزورانگا آواز خفتور کاتے آجوانی اٹ سرمتو ۔ خیر تاڑی اوڑ کن کل خلکر ولے ہیتا تے تاہموبنگر ہرا اونا ماسا تولوک اسّر ۔

چیئر مین صاحب شکور شاکرنا منتواری ئے ادا کننگان گڈ نجیب ارمان ئے مخاطب کرے کہ نی تیناہیتا تے کر ۔

نجیب ارمان مسنتے آن بھاز خلاف اس ہرانا وجہ کنے معلوم اف یا تو اوا یلو قوم آتا مسنتے آن بھاز متاثر اس یا پین وجہ ئس اس اللہ چائیہ ۔

نجیب‘ شکور ناہیتا تے بنگان گڈ جذباتی مرسا پارے ’’ہرا ہیتا تے دا ایلم کرے دا کل غلطو ۔ ای ہچ اونا سوچ تون اتفاق کپرہ ۔ تعلیم ضروری وَ گڑا اسے ولے خوانگ او نہ خوانگ ننا جند نادوٹی ئے ۔ داڑے ہر شارنا ہر خلق ٹی اسکول ارے ۔ ہر شارٹی مسنتے کن اِرامسہ ہائی اسکول ارے ۔ اسہ کالج ئس ارے ۔ پیشیم ناوختا گلی تے آن مسنک پڑ کاتے اٹ بستہ بڈّ وکارہ ۔ داکل تعلیم حاصل کننگ افس گڑا انت کننگو ۔ بیگہ تو سینٹراتے آن کلاس ہلیرہ ٹیوشن خوانرہ ولے اصل گپ دادے کہ ننا مسنتا سوچ بھاز گونڈے او فتا مستقبل نا

خیالاک فقط برام اسکانو۔ اوفتا ہوش او اورا فقط چغیئی آ پچاتے تو نے۔ ایلو قوم تا مسنک خوانگ نا وختا تینا مونا ٹارگٹ ئس تخرہ کہ اوڈاکٹر مرور، بینک منیجر مرور یا بھلوادیب مرور ولے نناگودیک خوارہ کہ بس دہ جماعت پاس کین تا کہ کس ننے باجی پائیہ۔ او ہرادے کس اوفتے باجی پارے تو بس اوفتے سند رسینگک۔ او ہرا گودیک کہ کالج خوانرہ اوفتا مقصد ہندا مریک کہ خلقی ؤ سکول ئسے ٹی ٹیچر لگّن پانزدہ بیست ہزار تنخواہ ہلین او اُراٹی تولن۔ نی دہن انگا گودی تے آن ادب خواسہ۔ دانا ممکنو ہیت ئسے۔ ای تو پاوہ داگڑانا ذی آہچ تینا وختے پوک کپّن۔ منتوار"۔

نجیب ارمان ناہیتاک حقیقت ؤ ہیت اسّر ولے اسٹ تو اوٹا پک ئے ایسر کرے او اِرٹمیکو اونا لہجہ ٹی سوختئی بھاز اس ہنداخاطران اوڑکن کرار وتاڑی لگا۔

چیئرمین صاحب ئے نجیب ناہیتاک زرئس ہم جوان لگتور۔ او داتنظیم ئے براہوئی ادب ٹی پنی کننگ خوائسکہ۔ اوخوائسکہ کس داٹا پک آ پوزیٹو گپ کے۔ ہنداخاطر آن تین تو اُست ٹی پارے "دانا گپاتے نیٹ آشاغوئی اف"۔

ولدا ارمانی مرسا سلیم رازی ئے اجازت تس کہ او تینا گپ آتے کے۔

سلیم رازی بھاز سنجیدہ ؤ لائخو مارئس اس۔ تیناہیتا تا بنائے کبینو ادبی ؤ لہجہ سے ٹی کرے "ای شکور شاکر او خواجہ نجیب ارمان نا بھاز انگاہیتا تے تو اتفاق کیوہ او بھاز آ گپاتے تو کپّرہ۔ داگپے منوئی تمّک کہ تعلیم ارے ولے مسنک تعلیم خواپسہ داگپ سئی اف۔ اصل اٹ ہیت دادے کہ ہرا ننے یا ننا راج نا مسنتے رسینگک داتعلیم ہرا وڑ نا تعلیم ئسے؟۔

تعلیم لفظ تو تعلیمے مکمل بیان کننگ کپّک۔ دہنکہ لفظ 'اِرغ' ئے۔ اِرغ تو ہر بندغ کنیک ولے بھازاک اِرغ نا کننگان بیمار مریرہ او بھازاک صحت مند۔ او

بھازاک فقط تینا معدہ غاتے ریفرہ کہ او اِرغ کُننگر۔ ننا راج ٹی دامسنتا تعلیم ہمو معدہ نا ریفنگ والا مثالے۔ دا فتے فقط سبق رسینگک تعلیم اخہ، ۹۷٪ ننا راج ٹی مسنتا تعلیم خلقی آ سکولاتے آن شروع مریک ہرا اسکولاتا نمے جوان خبرے۔ دا فتا بنیاد داوڑ تخنگک تو نم پا بو داہراڑے خوانوراو ادیب مرور۔ ای منیوہ بھازا نگا ماک ہم خلقی آ سکولاتے آن خوانانو او خوانگوولے او فتے ہراتم مونی تعلیم حاصل کروئی تمّک تو او شار آ کارہ۔ ہوٹل تے ٹی رہائش کیرہ یا ہاسٹل آتے آ کارہ خوانرہ۔ شاعری کن تینے آن سینئر شاعر آتا ماسا کارہ او سخ ہلیرہ۔ ہیت دادے کہ حال بدحال تین کن کسر ئس پڑہ ولے مسنک ہرا نگ کار؟۔ شکور صاحب پارے تعلیم اف۔ تعلیم ارے کنا ایلم سہولت اف۔ دا موٹو تے انت ئس رسینگک ہمو فتے خوانرہ ہمو فتے ہیل کیرہ۔ نجیب جان ئے پاوہ کہ دامسنک تینا اُراتا چلیفنگ کن باجی گری کیرہ۔ اینو اسکان نی کنے پا ہرا مسٹر اسکول نا پیسہ غاتے اٹ تین کن اُرائس تفینے۔ گاڑی ئس ہلکنے یا تینا پین مرادئس اُستخوائی ئس پورا کرینے۔ ننا گپاک سر حالان پیش تمنگو۔ ای سرحال نا مطابق دا پانگ خواوہ کہ ننا ذالبولاتا کمّی نا سوب ننا ادب نا ہُرے آ ودی مننگ نائے۔ براہوئی ادب نا دا اسکان ہچو عمر ئس اف۔ اودا ہم اسہ بھلوگڑا سے کہ داکم انگا عمر ٹی ننا گودی تا کچ بے نا کچ تو ارے۔ دا دنیا ٹی انت گڑاس مرے وخت او محنت خوائک۔ اینون تینا تنظیم آ نظر شاغن تو ننے معلوم مریک کہ دانا بناٹی نن حسابی چار پانچ سنگت اسّن ولے داسنگتا تا محنت او ایلو فتے ٹی شوق ودی کننگ نا صلاحیت ئس کہ نن اینو مُسہ صدورنا اُن یا او کان بھاز۔ ننا گودی تا تعداد ہم زوئس ودّھو۔ او ہم ادب ٹی حصہ الور ولے اوڑ کن ننے او ننا ہمو گودیک ہرا مالو آن ادب ٹی وَا و فتے خواری کشوئی تمک۔ او فتا ذہن تے جوڑ کروئی تمّک۔ منتوار''۔

سلیم رازی نا دا گپا تے آن چیئرمین ہندا خدر خوش مس کہ اونا تاڑی نا توار کل تاڑی تے ٹی جتا او ترنداس۔

سلیم آن گڈ چیئرمین صاحب خوشی خوشی صلاح مستانہ ئے تینا ہیتا تے کننگ نا اجازت تس۔

صلاح مستانہ دا سکان تینا ہیتا تے کتوسس کہ قدوس غمگین ئے مخنگ ہلک او کرار کرار نوازراہی نا خفتٹی پارے ''خدانا دیکودا ہم ہیت کیک'' او ہندا گپا ہڑتوماک تین تو مخار۔

صلاح مستانہ بھاز ادب دوستو مارئس اس و لے تعلیم اٹ خلوک اس۔ ہندا خاطر آن قدوس ئے بدبسکہ کہ اونا وڑنگا تے ہم سنگتاک عہدہ ایتر ہ او اونا وڑنگا قابل آ ورنا تے پد بٹینو۔

صلاح مستانہ تینا گپا تا بنائے بھلو کنفیڈنس ئسے ٹی کرے ''ای شکر گزار اٹ چیئرمین صاحب نا کہ او کنے موقع تس۔ کل ایلمک جوانو ہیت کریر۔ ای بس ہندا پانگ خواوہ کہ دنیاٹی ہر کاریم اڑزانے اگہ انسان ٹی کننگ نا شوق مرے او کنے یقینے ننا ایلمک دا گڑا کن محنت کرور او بھاز زو ننا ادب ٹی مسنک ہم ساڑی مرور۔ مہربانی''۔

صلاح نا ہیتا تے آن گڈ ولدا قدوس ئے مخنگ ہلک او نواز نا خفتٹی پارے ''دا ننا جنرل سیکریٹری صاحب اس'' ہراڑا ہڑتوماک بشخندہ کریر۔

چیئرمین صاحب پروگرامے مونی درسا صدرے اجازت تس کہ او تینا گپا تے کہ۔ صدر بھاز انگا خفتو رنگان دمدریس او دا سلسلہ ئے زوز و کٹفنگ خوائسکہ کہ مشاعرہ شروع مرے۔ ایلو تو لوکا سنگتاک ہم ہندا دعائے کننگ اسُر کہ داہیتاک زو کٹّر ننا جان چٹہِ۔

صدر تینا گپا تے شروع کرسا پارے ''براہوئی ادب ٹی مستنا اخہ موجودگی ئے دا کلے سمائے او دانا سوب اننتے داڑے کل جوانی اٹ ہیت اوگپ کریروکے دانا حل اننتے دانا ذی آ ای گڑاس پانگ خواوہ۔ دااسہ آسانو چنکو کاریم ئس اف اونن ہم اشتافی افّن۔ دا کاریم اسہ انقلاب ئسے ہراڑکن ننے بھلو کوشش کروئی تمّک۔ ننے مستنا اسکولاتے آ انوئی تمّک ننے مستنتے کن اسہ لائبریری ئس ملوئی تمّک کہ او کتاب خوانرتا کہ اوفتے ٹی شوق ودی مرے۔ ننے بھاز آ کاریمتے کروئی تمّک ہراڑکن نن کل اوار مشورہ کرون۔ منتوار''۔

صدرنا ہیتاک بھاز کم او پختہ او اسر ہراڑن خفتورکاک بھاز خوش مسّر۔ صدر صاحب آن پد فوراً نعیم تنہا نا واری مس ہرا کہ قدوس غمگین نا سنگت اس ہرادے کابینہ نا وختا قدوس تینا جاگہ غاسلیفے اووائس چیئرمین کرے۔

نعیم تنہا بھاز قابلو مارئس اس ہرانا کل کریڈٹ قدوس غمگین اونوازراہی کن انا کہ کہ اوداڑتون بھاز محنت کریر۔

نعیم تنہا تینا گپا تا شروع ٹی مستنا براہوئی ادب ٹی کمی نا سوب آ اوفتا اُرا والاتے قصوروار کرے ''ننا مسن تا ادب ٹی کمی نا سوب اوفتا اُرا والاکو۔ اوفتا لمہ غاکو اوفتا باوہ غاکو اوفتا ہموایلمکو ہرا شارنا قصہ غاتے بنرہ او ولدا تینا اُرا والاتے آ سختی کیرہ۔ اوفتے مونی اِننگ کن اِلپسہ۔ ای ہندنو مسٹرخنانٹ ہرا دہنو جوانو شاعری کیرہ کہ انت پا وولے اُرا والاتا خُلیس آن اسہ گڑاس تینا پنٹ منسوب کپسہ۔ داڑکن ننے کل آن مست تینا اُرا والاتا خن ٹی ادب نا مقامے بڑزا کروئی تمک اوکان گڈ اللہ کرے تو دا کاریم مونی اِنو''۔

نعیم ناہیتا تا کٹنگ تون چاک ہم بسّر۔ ہوٹل والا ہراسٹ نا مون آ اسہ پیالہ ئس تخا او خاموشی اٹ سر ہلک انا کہ ڈیھ نا ادیاک اختہ وَ۔ اونا انگ تون فدا خاموش تینے بیدار کرے کہ داسا اونا واری ئے۔ قدوس غمگین او نواز راہی ہم بیدار مسّر کہ ہُرن چیئر مین صاحب دا سرحال آ انت پائک۔ ایلو سنگتاک بھاز انگا بنگان دمدریسر کل نا اُست خوائسکہ تینا پیالہ غاتے ارفن بش مرین کان۔ ولے ادب نا چیرگیج آ او فتے مجبوراً ادب اٹ تو لوئی تمّا۔

فدا خاموش تینا چاتے مون آن سیڈ کرے او گٹے اولن کرسا پارے ''ای تینا کل خواجہ غاتا اسہ وار ولدا اُست نا حب اٹ منتوارات کہ او بسّر او شمع ادبی کاروان نا بندرے ئے زیبا کریر۔ کل ایلمک دا سرحال آ بھاز جوانی او بھاز خوڑتی اٹ گپ کریر۔ کنے سمائے دا مسئلہ اسہ نا زرکو چنکو مسئلہ ئس اف۔ دا اسہ بھاز بھلو کاریم ئسے او دانا سرسُہی آ سالاک لگّو رلیکن غم دا گڑا انا اس کہ اینو اسکان اسہ تنظیم ئس ہم دانا ذی آ گپ کتو او خوشی دا گڑا انا ارے کہ ننا تنظیم دانا ذی آ بقاعدہ پروگرام ئس کرے۔ کنے پورا یقینے کہ دانا اسہ چیٹو رزلٹ ئس ننا مونا برو۔ انشاءاللہ دا اسہ اِرادے ٹی دا پروگرام نا ذکر ہر تنظیم ٹی مرو۔ سوشل میڈیا ٹی ننا ایلم تا گپاک او بش مرو کا سوالاک' حل کننگ نا ایڈیاک کل جہان نا مونا برور او ننا تنظیم بلندی نا مقام ئسے آ سر مرو۔ ہیتاک تو ہمواسّر ہرا فتے دا خواجہ غاک کریر ای پین بھاز وخت ہلپرہ فقط دا پا ننگ خواوہ کہ ننا قوم نا مسنک ایملی ڈکنسن' مایا انگیلوں' اینی سیکسٹون' پروین شاکر' سارہ ٹیسڈ اِلے' آدا جعفری' عارفہ شہزاد او ایلو شاعرہ او ادیبہ غاتے آن ہچو وڑ ئسے اٹ کم افّس۔ گپ فقط کمک او کوشش نا ارے۔ اگہ نن او فتے بیدار کین تو او ہم ننا قوم کن مثال ئس جوڑ مرورا و ہم ایلو زبان نا گودی تے آن بار مشاعرہ غاتے آ برور۔ خیال بنفور۔ کتاب نوشتہ کرور۔۔۔۔۔۔''۔

فداخاموش ہیت کرسااس کہ قدوس غمگین اچانک سوختہ او جذباتی مس او چانا پیالہ ئے شیف تخسا توار کرے ’’چیئر مین صاحب! سوال ئسے؟‘‘۔

چیئر مین صاحب چپ کرے او اوڑتون مخاطب مس’’ جی کنا ایلم! انت سوال ئسے؟‘‘

’’ناہیتا ک بھاز جوانو ماشاءاللہ۔ ولے کنا کاٹم داڑا تمپک کہ نی ہرا گودی تا ہیتے کننگ اُس۔ او ہرا مسنکو ہراذ البولا کو کہ ننا مشاعرہ غاتے آ برور؟‘‘۔

چیئر مین یکدم ورندی تس’’تینا راج نا گودی تا‘تینا زبان نا مسنتا‘ پین ہرا‘‘۔

چیئر مین نا جواب قدوس غمگین ئے بدتر غمگین کرے۔ سینہ تا ہوٹل والا نا چاتے آن بارلار کرے ولے دوی ئے پدین تخسا پارے’’گڑا ادا پا۔۔۔ تینا زائیفہ ئے بروکا یک شمبے آ ہتیسہ یا نہ۔ ای بنگنٹ باجی ئسے مطلب خوانندہ ئسے۔ ادب آن واقف مرؤ‘‘۔

قدوس نا دا گپ آ فدا نا مون پوشکن پوشکن مس او غصہ غان دم ئسے کن خاموش مس۔ ورناک ہم حیرانو پریشان مسّر کہ قدوس انت گپ ئس کرے۔

’’نے شرم بفک بے غیرت دہنو ہیت کیسہ‘‘ فدا ترندمر سا پارے۔

’’شرم انتے؟۔ داتو جوانو گڑا اسے۔ نا سرحال ہم تو ہندادے۔ ننا اونا مقصد ہم تو ہندادے‘‘ قدوس جواب تس۔

’’چپ کر بے غیرت۔ داہیتو نی کیسہ تہ‘‘ فدا غُر انا پُراٹ پارے۔

’’بے غیرت ای اف اٹ نم اُرے۔ ای تو سوچاٹ نم ہیت کروکا ک دا سلسلہ نا بنا ئے تینا خواندہ غا اِیڑ او زائیفہ غاتے آن کرورے۔ او فتے شمع ادبی کاروان نا ادیبہ

جوڑ کرورے‘‘ قدوس عہدہ داراتے آہُر ساپارے۔

’’چپ! داسہ گڑاس پاریس توبوزے ناپرغوہ‘‘ فدا ہکل تر ساپارے۔

’’بس‘ باوہ نا بھاز بوز پرغانے‘‘ قدوس جواب تس۔

’’ای پاریٹ چپ۔۔۔چپ‘‘۔

’’کپّرہ چپ‘‘۔

قدوس نا کپرہ چپ نا پانگ تون فدا بش مس اومون کرے قدوس کن۔ قدوس فوراً چانا گلاسے مٹ کرے اوسیدھا فدا کن چغل تس۔ گلاس ہم سیدھا تینا ہدف آ لگا یعنی فدا نا چپّیکو خن نا برڑا او پیشانی نا شیفہ ٹھکا کرے او فدا نا خن ناماسان دتک یلہ مسر۔ دتر تے محسوس کننگ تون فدا تینے ڈول کرے اوقدوس نا زنچک ٹی ہلک او ہڑتوماک اسٹ ایلو آ فینٹ کاری ئے شروع کریر۔ ورناک کل بش مسر خلاس کنگ کن ولے ہڑتوماک ہندن جذباتی اسر کہ اَسٹ ایلو آ ایلفی آن بارلچوک اسر۔فدا‘ قدوس آزورمس تو نواز راہی قدوس کن بددرسا فدائے خیرآن خمب کرے اوادب ناچٹائی آفٹبال آن بارٹپہ تس۔نواز راہی نا بش مننگ نا جواب ٹی بلال بزّگ فدا ناحق ٹی بش مس اونواز نا زی آلغت کاری ئے شروع کرے ولدا نواز کن بددرسا عطاء گلشن بلال نا زنچک ٹی ہلک اوخن مون ئے تا بوکسنگ ئے شروع کرے۔ ہنداڑتون جنگ گرم مس۔خلاس کروکاک وس کریرولے کس ناوس ہلتو۔ ہراتم جوان ٹپی اودتر چرمسر تو دمدریراوورنا تا قابوٹی بسّر۔

جنگ نا خلاس مننگان گڈ منہ بندغ چیئرمین صاحب ئے ارفیر ہسپتال کن رم کریر۔منٹ ہموڑے ہوٹل آن دیرایسر نواز اوقدوس نا کاٹمتے آشاغار ہرا فتابامس نادتراڈ کتوکہ۔

پانزدہ بیست منٹ آن پد ماحول پھدین مس تو ہر کس ہر کس مس۔ قدوس' نواز اوعطا جتا سر ہلکر۔ ایلو مسکین آ شاعراک تینا تازہ انگا شاعری تے جیب تے ٹی ہموڑ ارفیراوارمان کرسا اُراتے کن مون کریر۔

اِرادے آن گڈ ہراتم ایلو تنظیم والاک سئ مسّر تو مخنگ مسخرہ او بچیفنگ نا کاریم ئے بنا کرریرا او آخر ہفتہ سے ٹی شمع ادبی کاروان نا شمع کہسک۔ او تنظیم ٹکر ٹکر مس۔

اِرٹمیکو

پروفیسر نصرت اللہ پوسکنا سال نا اولیکو کلاسے اٹینڈ کننگ کن کلاس ٹی پتریٹگا تو پتریٹگ تون او نا نظر اولیکو صف ٹی تولوکا اسٹوڈنٹ ماریہ غا تما۔ نظر نا تمّنگ تو ماریہ تینا اُشکنا پمّئی آبدن تون مچاچ پروفیسر نا اُست ٹی جاگہ ئی مس۔

ماریہ ئے اُست ٹی جاگہ تننگان گڈ پروفیسر نا اُست او دماغ ہڑتو ماک ماریہ نا مہمان نوازی ٹی اختہ مسُّر۔ داسا نئے اُست پروفیسرے کمک تننگ کن راضی اس نئے دماغ۔ خیر پروفیسر مسکین اسہ وڑ ئسے اٹ کلاسے پورا کرے او مجبوراً کلاس آن پیش تما۔ ولے ماریہ ئے پروفیسر نا اُست داخدر روڑا سس کہ ہچ پیش تمنگ نا ہیت کتو کہ۔

دانیام ٹی پانزدہ دے گدریٹگا او دا پانزدہ دے ٹی پروفیسر نا حالت بیمارانگا عاشق نا اس۔ نئے کس تون ہوش ٹی گپ کننگ کریکہ نئے کسے جوانی اٹ بتنگ کریکہ۔ صُحب مروسس یا شام اُرا مروسس یا کالج، تنیا مروسس یا مجلس ئسے ٹی او نا وش ماریہ تون اس۔

او اس او ماریہ نا غلّئی آ صورت اس۔ ہرا او نا کمزورانگا ختنا مونا ہندن تخوک اس کہ کس پروفیسر نا پیشانی آ میخ ئسے نا کمک اٹ لڑونج کرینے تہ۔

پروفیسر کن کالج نا اِنگ عذاب ئس جوڑمس او خاص ہمو کلاس نا اٹینڈ کننگ ہراٹی ماریہ خوانا کہ۔ ماریہ ناموناخوانفنگان پروفیسر ہندن لپڑزہ اوخوف زدامسکہ ذہن کہ اسکول ناچنائس تینا اُستادناموں آسبق خوانگ ناوختا مریک۔

ماریہ ناپنی آزندان ٹی تولوک اسہ دے پروفیسر تینا مرض نا علاج نا دریافت ئے کننگ ئس۔ اوسوچ خلنگ ئس کہ دا بیماری آن پیشن تمنگ ناکسر اننتے۔ ای داڑان آزاد ہمر مریو۔ ہرانا جواب کن او بھاز کڑمبی اٹ سوچ خلک او آخراونا فیصلہ ٹی اودے فقط اسہ ورندی ئس رسینگا کہ او ماریہ برام کے۔

پروفیسر تینا سماج تینا راج اوتینا کم عقل انگا سیالاتے آن جوان واقف اس۔ اودے بھاز جوانی اٹ معلوم اس کہ داشارناامروبندغو' امروذہن ناخواجہ وُ' اوامروسوچ نا گودی وَ۔

داراج ٹی اولیکو برام کن انسانے داخس ہم وارتفسہ کہ او جوانی اٹ بالغ مرے اوارٹمیکو برام کن بیدس جنگ ئسے آن اسہ انقلاب ئسے آن اجازت رسینگپک۔ اگہ کسے ارٹمیکو برام کروئی ئے تو اودے اسہ وارتینا اُرا اولاتون ولداتینا زائیفہ ناسیال تون اسہ اِرا طویلو جنگ لازم کروئی ئے۔ نہ تو اجازت نامہ ناہلنگ بھاز زورے۔

داڑے پروفیسر او ماریہ ناقصہ ٹی پروفیسر مالو آن برامی اس او ماشاءاللہ اِرا چنا تے اسر۔ اسٹ 'تسلیم' ایلو 'تحریم'۔ پروفیسر نا زائیفہ خوانندہ وُنیاڑی ئس اس۔ ہرا پروفیسر کن بھلو فائدہ ئس اس کہ او زندگی' دنیاداری' مزاج' طب' خاموشی داکل نامعنی او مفہوم آتے آن باخبر اس۔ پروفیسر او باجی صفیہ (باجی اودے چنا او ذالبولاک اونا تعلیم ناوجہ غان پاریرہ) اسٹ ایلو تون محبت بے شک کم کروسر ولے اَسٹ ایلو نا احترام ٹی ہچو کمی ئس

تختورہ۔ او ہنداسوب اس کہ پروفیسر او صفیہ تینا زندگی آن بھاز خوش اسر۔ ہراتم ناراضگی یا غلط فہمی ئس ودی مروسس تو ہڑتوما ک اوارتو سرہ او حل کریرہ تہ۔ نئے کہ ایلو فتے آن بارچار چار پنچ پنچ دے است ایلو آن ناراض مسُّرہ' اَسٹ ایلو آن مون تے پر فیرہ۔ کاریم آ انگ نا وختا اگہ اَرغ نا جرا باک خنکپر وسر تو زائیفہ نا دوک دتخس ہم خلّ کتورہ کہ جرا باتے پٹہ انتئے کہ اَرغ آن غصہ ئے۔ او اگہ زائیفہ ئے پیسہ ئس درکار مروس تو مجال ئس اَرغ تینا بٹوہ ئے ملوس اوڑکن پیسہ کشوس انتئے کہ امبل ناراضے۔

پروفیسر او باجی صفیہ نا محبت کل ہمسایہ غاتے آپاش اس۔ ہر مجلس ٹی اوفتا مثال تننگا کہ کہ خداہر اَرغ او زائیفہ ئے نصرت اللہ او صفیہ غان بارکے۔

ہمسایہ غاتے ٹی اگہ کس دا خوش حال آ زندگی نا سوبے پروفیسر آن ہریفیکہ تو پروفیسر صاحب فوراً تینا انداز ٹی دا انگریزی فقرہ ئے ٹوکا کہ

"We respect each other stuff"

بھاز اک پروفیسر نا دا جملہ نا معنی ئے پُہہ مسرہ او اودے داد تسُّرہ' او بھاز اک بغیر پُہہ منگان تینا بروبا نکاتے کوش تسرہ او کاٹمے سرفیرہ۔

ایلو فتا پُہہ منگ نا خیر اس داسا تو پروفیسر نا جند پُہہ منگ الو کہ امر کیو۔ اڑمیکو برام کن اگہ صفیہ پین آ خاسوب ئس تو خوائک۔ او بغیر ماریہ غان دا اُست ہم بھاز مشکلے باش مرے۔

پروفیسر صفیہ ئے منہ وخت کن سیڈ کرے او ماریہ نا رندے ہلک۔ اوڑتون کلاس ٹی گپ کننگہِ شروع کرے۔ دوران لیکچر اوڑا ہُننگ اوڑتون بشخندہ کننگ نا گوازی نا بنا ئے ہم کرے۔ کلاس آن بیدس کالج ٹی اوڑان ڈھکوئی او نا خیالے ہم تخا کہ۔

کالج نا رجسٹری آن اونا باوہ نا پن تون اونا اُرا نا عنوانے ہم دُوئی کرے۔ ولدا اونا سیال او عزیرآ تا باروٹ ہم معلومات کرے او آخرتُو اِرٹ ٹی اودے معلوم مس کہ ماریہ نا باوہ نا پن دلمراد ئے۔ باوہ تا کوئٹہ نا افغان ئس برام کرینے۔ ہرا نا وجہ غان او فتے دا زیبا غا نازورکا ماریہ رسینگا۔ اودا برام کن پروفیسر اونا باوہ نا عقل مندی آتین تو اودے داد ہم تس او اونا شکریہ ئے ہم ادا کرے کہ اودہنو نیکو کاریم ئس کرینے۔ او جندتا ہندا گڑا نا کاہل مس کہ اِرا جتا وقوم نا نیام ٹی سانگ بندی مرے تو رزلٹ بھاز مفید مریک۔ دہنکہ ماریہ نا رنگت اونا لمّہ غا اِناسس او دتر نا ہنینی اونا باوہ غا ہراڑن پروفیسر اونا عاشق جوڑ مس۔ ماریہ نا اِرا پین اِیڑو۔ اسٹ اوڑن بھلائے ہرا برامی ئے ایلو اوڑان چنکو سے۔ داڑن بیدس اِرا ایلم وَ۔ او ہڑتو ماک برامی وَ۔ اودا پروفیسر نا بخت اس یا صفیہ نا بدبختی کہ ماریہ سانگی الو۔

ماریہ نا خاہوت نا معلومات آن گڈ پروفیسر صاحب صفیہ کن مون کرے۔ منہ دے اِسکان حسب معمول زندنا دے تے گدریفے ولے ماریہ ناپروک انگا خنک اُرا کان اودے آرام اکن اِلارہ۔

پروفیسرئے یقین اس کہ اونا استخوائی نا اظہارے صفیہ ناراض مفرو ولے داگڑا نا گارنٹی الوکہ اودے برام کن اجازت رسینگک۔

خیر اسہ دے صفیہ نا مزاجے جوان خوشگوار خننگان گڈ پروفیسر تینا مخلصی اٹ ماریہ نا ذکرے صفیہ تون کرے ہراٹی مقصد نا ہیت فقط ہندا سوال اس کہ ''ای برام ئس کننگ خواہوہ صفیہ۔ وجہ دادے ای تینا اُست نا کنڈان مجبوراُٹ۔ داگپے نے تو دا سوبان کننگ اُٹ کہ نی کنے اجازت ایت۔ نے تو دا آلریڑی سما ارے کہ ای اخس نے تون محبت کیوہ او کنا خنتے ٹی نے کن اخس رسپیکٹ ارے تو دا سوال ہچ ودی مفک کہ ای برام

آن گڈ تینا محبت یا ننا دا رشتہ نا تول ٹی کمی ہتوٹ۔ ای ایلو بند غا تے آن بار افٹ کہ ارٹمیکو برام کن اولیکو زائیفہ ئے تینے آن ضرور غصہ کرفیو ولدا برام کن کاؤ“۔

صفیہ اول تو پروفیسر نا ارٹمیکو برام نا خیال آ سخت حیران مس کہ دا دے انت مس اچانک دہنو ارادہ ئس کرینے ولے داٹی داخس ہم حیرانی نا ہیت ئس الواخس کہ او اس۔ پروفیسر تو او دے صاف صاف پارے کہ او ماریہ غا اُستے باھفینے او دا اُست نا ہتنگ کن اودے ماریہ ئے ہتوئی تمک۔ صفیہ پروفیسر نا دا لوہیت آ سر گڑ دان اس کہ دا امرو ہیت ئس اس اوکرے۔”ای نا بھاز احترام ے کیوہ ولے مجبوراً کنے دا برام ے کروئی تمک“۔ دا تو ہمو گپ مس کہ ای خواہوہ نی زندہ مرولے دا زار آ تے کُن۔

”عیش کرنر ینہ عجبو خوش نصیبو ذات ئسے اُس۔ ہر اوڑ کہ اُست نا خوائہہ ہر اوڑ دماغ نا پائہہ‘ ہر اوڑ مناسب سمجھس ہموڈول کیسہ۔ نئے جہان نے ملامت کیک او نئے نا خدا۔ اخہ آسانی اٹ اخہ کنفیڈنس اٹ پاریس کہ کنے اَسٹ تون محبت مسُّنے۔ ای برام کننگ خواہوہ او کنے اجازت ایت۔ او اگہ کس نمے اجازت تف ہم نما تینا ارمانے پوروکیرے او زائیفہ تو زائیفہ ئے نمے کس تو ننگ کپک۔ او اگہ دا ہیتا تے ای تینا اَرغ تون مطلب پروفیسر تون کریسٹ او دے پاروسٹ کہ کنے اَسٹ تون محبت مسُّنے۔ ای اوڑ تون زندگی گدریفنگ خواہوہ تو کنا دا راج ٹی انت حشر مسکہ دا گڑا غان کل واقف مرور۔ محبت نا اظہار تینا جاگہ غانن ذالبولاک تو جوانی اٹ ہین اَسٹ نا اختیار کروکو ہمسفر ئسے آن انکار ہم کننگ کپنہ“۔ صفیہ ہندا گپا تے ٹی تین تو ذالبولا تا بے وسی آ ارمان کننگ اس کہ بے توانا پروفیسر ولدار سیفے او اسہ بے تاموبشخندہ ئسے تون سوال کرے”انت سوچاس‘ اجازت ارے یا نہ؟“۔

صفیہ دم ئسے کن ولدا سوچ ئسے ٹی ڈب ہلک۔ ''انت جواب ایتو دا بند غے''۔

اودے دا ہم خبر اس کہ اونا آخانا جواب ہم پروفیسر آہچو اثرئس تخپرو۔ تانکہ او ہَو کتنہ نئے پروفیسرے آرام برونئے اودے۔ او خدا کپ پروفیسر ہندنو قدم ئس ارفو کہ اودے او اونا چناتے بھلوتاوان ئس رسینگہ۔ خیر پروفیسر تو دہنو حرکت ئس مشکلے کروس۔ دا زائیفہ او دا چناک اودے اَرا کان اُست مسُّر ہ ولے خوف تو اس۔ ایہُن ہم دا دورنا نرینہ غاتے آ انت باور۔ ''خیر پروفیسر صاحب نا محبت اومہر آ کنے شک تو اف کہ کم مرو۔ بس گڑا ایتو تہ اجازت۔ اَلہ پین انت کیو۔۔۔ پین کسر ارے مگہ۔ آخا۔۔ بس اجازت تے تہ۔۔ ایکان کنا او کنا چناتا نصیب او او نا وفا''۔ تین تو فیصلہ غان گڈ صفیہ کاٹم ے سرفے او جوڑ تے منّت او زاری کرسا ''اجازت تے نے'' پارفے۔ او ہندا اِرا لوز نا پانگان اودے ہندن محسوس کہ اونا ذی آ اُرا دڑنگا۔

صفیہ نا لفظاتے بنگ تون پروفیسر اُرا غان ہندن نرا دہنکہ لمہ ئس تینا شیطان آ چنائے گلی ٹی گوازی نا اجازت ایتہِ۔

پروفیسرے اجازت ترو کا صفیہ اصل اٹ دا صفیہ الو ہرا او نا زائیفہ اس۔ ہرا فقط اسہ ذالبول ئس اس۔ ہرادا اُرانا واحد انگا گودی اس۔ دا ہمو صفیہ اس ہرا خواندہ وُ ذالبول ئس اس۔ ہرا اسہ مہر کروکو پروفیسر سے نا شریک حیات اس۔ ہرادے محبت آن زیادہ تینا عزّت او وقار نا ضرورت اس۔ ہرا اَرغ نا مہر آن زیات اونا کنڈان کروکا رسپیکٹ نا خواہشمند اس۔ ہرادے محبت نا قیمت نا اندازہ معلوم اس۔ ہرادے اُست نا ضد نا سما اس۔ ہرادے علم اس کہ آبادانگا اُراک اَسٹ ایلونا مناسب انگا خواہشا تاتے پورا کننگ آن آبادسلیرہ۔ ہرادا پاریکہ کہ اَرغ او زائیفہ ئے اَسٹ ایلونا ذاتی زندگی تون تعلق تخنگ

نا اجازت مف ۔ ہرادا سوچ نا گودی اس کہ زند نا فیصلہ غاک جذبات آن آخا دماغ آن کتنگرہ۔ دا خواننده صفیہ ہمو صفیہ اس ہرادے پروفیسر درست کریکہ۔ ہرادے اونا سیالاک اونا ہمسایہ غاک درست کریرہ ولے اے صفیہ ہرا کہ راج نا ایلوزائیفہ غاتے آن بارفقط اسہ جذباتی وُ زالبول ئس اس ۔ ہرا پروفیسر نا زائیفہ متنگ تون اوار اِرا چنا نا لمّہ ہم اس۔ ہرانا ہوش او اَورہ تینے آن زیادہ تینا چنا تا مستقبل تون اس ۔ دا صفیہ ئے فقط امو خواننده غا صفیہ چاہسکہ انتئے کہ او دا صفیہ نا سینہ ٹی جاگہ ئی اس او ہڑتوماک تین تو سنگت اسُّر او اکثر تین تو صلہ او مشورہ کریرہ۔

بے تعلیم آ صفیہ ہرا کہ فقط پروفیسر نا زائیفہ اس۔ ہرا جذبات آتا غلام اس۔ ہرا دورنا ایلو ذالبولاتا وڑ تینا ارغ نا اَرٹمیکو برام آبھاز غصہ ٹی اس او خواننده غا صفیہ غا چڑا ’’نی امر اودے اجازت تتُّس کہ او کائہہ برام کے۔ نے سمائے نا اپوک نا بننگان پد دا اُرانا انت حال مریک ۔ نا انت حال مریک ۔ نا چناک امر مریرا۔ دا مہر او احترام کروکا اَرغ نا امر مریک؟‘‘۔

ہرا نا بھاز سوال او خراب انگا مشورہ غاتے آن تنگ مرسا خواننده غا صفیہ اودے تینا علم، سگ او برداشت نا طاقت اٹ ہموڑے تینا سینہ ٹی قید کرے او باغئے تا پٹی ئس تفے او اپوک نا انتظارٹی لگّا۔

پروفیسرے مالو آن خبر اس کہ خواننده غا صفیہ اے جذباتی آ صفیہ نا ذی آ زوراک مریک اودے وڑئسے اٹ کنٹرول کیک ۔ ہندا خاطران تو او خواننده غا صفیہ ئے برام کریس او دا اسا ہم اسہ خواننده ئس برام کننگ اس ۔ خیر دا خواننده تو اونا محبتے دا اگہ بے تعلیم ئس مروسس ہم اودے برام کریکہ۔

پروفیسرنا معلومات نا مطابق ماریہ نا باوہ دلمراد ہڑدے صُحب تو حاجی عصمت اللہ نا دکان آ مجلس کن بریک۔ اسہ دے تینا قریبی آ سنگت یعقوب شاہ ئے ارفے او حاجی عصمت اللہ نا دکان آ اِنا۔ پروفیسر مستنا کالج نا پروفیسرئس حاجی عصمت اللہ او دے خننگ تو درست کرے۔ بخیر او دیر آن گڈ او فتے ماندہ کرے۔ دمئسے نا انتظار آن پد دلمراد دکان ٹی پترینگا ہرانا خننگ تون پروفیسر ہندن خوش مس کس پے ماریہ نا جند دکان ٹی بس۔

پروفیسر اسہ اِرا وار دلمراد ئے مالونظر آن کشاسس۔ ہندا خاطران درست کریتہ او بھاز مہر او محبت اٹ خوشامد کریتہ تا کہ دلمراد اونا اخلاق آن متاثر مرے۔

حاجی عصمت اللہ نا چاتے کُننگ آن گڈ یعقوب شاہ دلمراد تون مخاطب مرسا پارے ''حاجی صاحب (حالانکہ دلمراد حج کتوسس) نا اُست خراب مف' نی کنے بے ادب او بد اخلاق سمجھپیس تونے تون ہیت ئس کروئی ئے۔ زرئس کن تو پیشن آبریسہ؟''۔

دلمراد حیران مس کہ دا بندغ ای تو تینا زندگی ٹی اولیکو وار خننگ اُٹ دادے وا کن تو انت ہیت ئس کروئی ئے۔ خیر بیوس مس او یعقوب شاہ تون اوار دکان آن پیش تما۔

عصمت اللہ نا دکان آن اِرا دکان مونا اسہ دکان ئسے نا شٹل شیف اس تو یعقوب شاہ ہمو نا مونا چادرے تینا تالان کرے او ہڑتو ماک تو سر۔ یعقوب شاہ گپے شروع کرسا پارے ''اے ایلم کہ کن تو تولوک اس او پروفیسر نصرت اللہ صاحب اس۔ مستنا کالج ٹی خوانفک۔ ہیت دادے پروفیسر صاحب بھاز سیدھا او مخلصو نرینہ ئسے۔ انت گڑا اس مرے سیدھا بغیر کوش تننگ او ڈرامہ کننگ آن کیک تا۔ ہرانا سوبان بھاز اک اوڑان گلہ ہم کیرہ ولے داڑی جہان ملامتے پروفیسر اف (داہیتا تے کننگ ناہچو ضرورت ئس الوولے یعقوب شاہ نا بابے دے تفنگ کریکہ)۔ پروفیسر صاجبے برام ئس کروئی ئے۔

جندتہ ماشاءاللہ خوانندہ او مارئسے تو برام ہم تعلیم یافتہ ؤ مسٹرئس کننگ خوائک۔ پروفیسر مالو آن ہم برامی ئے او ماشاءاللہ اِراچنکو چناؤ ہم ہرے تا۔ داڑن مست نم دا سوال ئے کیرے کہ او اِرٹمیکو برامے انتے کننگ خوائک تو اونا سوب دادے کہ پروفیسر نا اولیکو زائیفہ ئے کینسر ئے۔ اومنہ تو نامہمانے۔ پروفیسر تینا چنا تا مستقبل کن سخت پریشانے او خدانا کروکا تون ہچّس مفک۔ داسا گپ دادے حاجی صاحب ننے معلوم مسُّنے کہ نمے اسہ خوانندہ ؤ مسٹرئس ارے، ہراموتی تعلیم حاصل کننگ ٹی ئے۔ ای ہموڑکن پروفیسر صاحب نارسالے نمے آہیسنُٹ۔ او کنے یقین ارے نم جوانو جواب ئس ایتورے‘‘۔

یعقوب شاہ نا داسیاسی آہیتاتے آن گڈ دلمراد دم ئسے کن ابکّہ مس کہ دا امرو رسال ئسے۔ داوڑ ہم رسال ہتیرہ ’بغیر خبر او بغیر اُرانا بننگان‘ بازارٹی۔ ولے دلمراد مسکین‘ عاجز و بندغ ئس اس۔ اوڑکن یعقوب شاہ اسہ بیگانہ ؤ مسافرئس اس۔ ہراڑے نئے او ترندمننگ کریکہ نئے اوڑان گلہ کننگ کریکہ۔

خیر دم ئس سوچ خلنگان گڈ دلمراد ہنداخس پارے’’ نم تینا نمبرے کنے ایتبو ولدا ای نمے خبر کیوہ‘‘۔

داڑان بغیر دلمراد پین انت پاروس۔ جاگہ غا تو لوک نئے اوانکار کننگ کریکہ نئے ہَو۔ نمبرے لکھفنگ آن گڈ یعقوب شاہ دلمراد آن موکل کرے او پروفیسر ئے دکان آن ارفے او اُراکن سرہلکر۔

کسری پروفیسر یعقوب شاہ غان احوال ہلک تو یعقوب شاہ اودے سئی کرے کہ’’ ای نما نمبرے تسُّٹ تہ او اسہ اِرادے ٹی نم تو رابطہ کیک۔ ولے اسہ پین گپ ئس کنا باغان پیش تما ہمونا خیالے کیس‘‘۔

پروفیسر خوفزدہ مرسا ہریفے ''انت ئسے نا؟''۔

''ہراتم او کنے آن نما ارٹمیکو برام ناوجہ ئے ہریفے تو ای پاریٹ تے کہ نما۔۔۔ نما اولیکو زائیفہ ئے کینسر نا بیماری ئے۔ اوبس منہ تو نا مہمان ئسے'' یعقوب شاہ ہندا گپ نا کننگ تون تینے خیری کشا کہ ذہن مف کنا دلبند آ مُچ ئس لگو۔

یعقوب شاہ نا ہندا ہیت تون پروفیسر نا خنک لکّو ناخن تیان بار پیش تمّا راوسوچ ئسے ٹی اَختہ مس ولے زو بشخندہ کرسہ پارے ''اللہ اچڑا کپ نشارے ناولے نی داپا امر سجّانے داگپ؟''۔

یعقوب شاہ پروفیسر ئے بشخندہ غا خنا تو اُستے تا تسلی مس او جندتا ہم بشخندہ کرسا پارے ''بس اچانک ذہن ٹی کنا بس''۔

اِرادے بے صبری اٹ انتظار کننگان گڈ پروفیسر ئے یعقوب شاہ نا بیوقوفی نا احساس مس کہ دا جاہل کنا نمبرے اودے تسُّنے اونا ہلتنے۔

منہ دے پین دا نیام ٹی گدرینگا رولے نئے دلمراد نا کال بس نئے پروفیسر نا استے آرام۔ آرام امر بروس کہ صُحب تون وختی اونا نظر ماریہ غا تما کہ ولدا مچا دے اونن اونا ہوش اوڑتون مسکہ۔

ایلو دوے خوانندہ غا صفیہ جذباتی آ صفیہ تون جنگ اس (ہراتینا بانا پٹّی ئے سست کریس اوداسا جوانی اٹ گپ کننگ کریکہ)۔ اونا ہوش اوڑتون اس کہ ذہن مف دوتے تینا مالواوسینہ غان پیش تموے پروفیسرے برام اکن اِلپرو۔

دلمراد نا کال بتو تو پروفیسرے مجبوراً ولدا عصمت اللہ نا دکان آ اِنوئی تمّا او ہموکا نمبرے تا ہلک او بغیر سوچ آن دلمراد نا نمبرے خلک۔

''ہیلو! السلام علیکم'' پروفیسر پارے۔

''وعلیکم السلام'' دلمراد جواب تس۔

''دلمراد صاحب ہیت کتنگرے؟'' پروفیسر ہریفے۔

''جی باوہ! نم دیر'' دلمراد پارے۔

''ای پروفیسر نصرت اللہ۔ نم تون منہ دے مست حاجی عصمت اللہ نا دکان ٹی ملاقات مس''۔

''ہَو ہَو درست کریٹ۔ جوڑ خیرٹ مسُرے" دلمراد ہریفے۔

''الحمدللہ! نما انت حال مسُّنے؟'' پروفیسر ورندی تس۔

''شکرے پاروردگارنا'' دلمراد جواب تس۔

''نم پاریرے کال کیوہ ولدا نما حوال متو تو سوچاٹ کنا جند حوال کیو نمے'' پروفیسر ارمانی وڑ پارے۔

''جی باوہ' کنا ذہن ٹی ئس نمے حوال کننگ۔ اختی تے آن وارملتو'' دلمراد دروغ تڑسا جواب تس۔

''بلکل اختہ ئیک اریر دنیا نا۔ گڑا نم تینا فیصلہ ئے پاتورے'' پروفیسر زوزو مقصد نا ہیت کرے۔

''باوہ دا رشتہ غاک دہن زودا ڈول اٹ اَرا کان مریرہ۔ نم اسہ دے بیونا اُرا غانم توگپ کین حال احوال مرے۔ اسٹ ایلوئے درست کین۔ ای ولدا اُرا والاتون مشورہ کیو۔ گڑا نمے جواب ئس ایتون۔ نم ہمودے دکان آ بسُّرے او سیدھا رشتہ خواہیسرے۔ دہن رشتہ او سیالیک اَرا کان مریرہ'' دلمراد پروفیسرئے پُہہ کرسا پارے۔

''جی سئی پاریرے بس نن اشتاقی اسن ۔ خیر' گڑاای دابروکا یک شمبے آنمے آ بریوہ'' پروفیسر ولدااشتاقی کرسا جواب تس اوتینا بٹنگ نا اطلاع تسّہ ۔

''مرے باوہ اللہ نمے ہتہ'' دلمراد پدینولہجہ سے اٹ جواب تس ۔

''گڑافلحال اللہ حافظ'' پروفیسر پارے ۔

''اللہ نگہبان باوہ'' دلمرادورندی تس ۔

دلمرادنا کالے بند کننگان گڈ پروفیسرئے احساس مس کہ اونا رسال نا دننگ نا طریقہ سئی الو ۔ خیرانت ئس مس مس ۔ داسا یک شمبے نا تیاری ئے کروئی ئے ۔

ولدا تین تو فیصلہ کرے کہ داجار اوتینٹ کائک نئے یعقوب شاہ ئے دیک نئے پین کسے ۔ پروفیسر نا بھلاخوبی دااس اودے راج نا' راج والا تاہیت او گپا تا ہچ پرواہ الو ۔ ہر اوڑ اونا اُست خواہسکہ ہموڑ کریکہ او ہندا وجہ اس کہ اوخوانندہ ئس اس اوتینا زندگی آن خوش اس ۔

یک شمبے نا دے بیگہ نا پاس اس کہ پروفیسر صاحب دلمراد نا بیٹھک آ تینے سر کرے ۔ دیر آن گڈ پروفیسر او دلمراد ہندن خاموش تو لوک اسُر کہ فاتحہ سے آبسُّو ۔ خاموشی کہ مُرغن مس تو پروفیسرئے اُست وارتتو فوراً مقصد نا ہیتے شروع کرے اواسہ حساب اٹ پروفیسر سئی اس ۔ سٹی سیاست' ملک' بیروزگاری' حالات نا ذی آ گپ کننگان جوان اس تینا مقصد نا ہیت کننگہ ۔

''حاجی (حاجی آن بغیر او حیران ئس پین ہر الفظ اٹ مخاطب کے) انت فیصلہ کریرے؟'' ۔

حاجی بیٹھک نا درگہ غا نظر ئس شاغا تو بغیر ئس پروفیسر نا مون آ بوٹا تے آن پین ہچڑ االو ۔

''جواب ئس تو ایتنہ اسہ وار کنا چناک نے خننگ خواہرہ نے تو گپ کننگ خواہرہ اوبریرگڑاولدا گپ کینہ'' دلمراد جواب تس۔

دم ئس انتظار آن گڈا اسہ شانزدہ سال نا مارئس چا ہیس تو او نا رنداٹ ذالبول ئس ہرانا بوز ہلوک ئس بس او تہہ ٹی درگہ نا بغل آ توس۔

پروفیسر ذالبول نا جسم او پیشانی نا رنگ آن درست کرے کہ دا ہموافغان ئے ماریہ نا لمّہ ئے و لے مارا کو آ کاٹم تہ تمتو کہ دادیرئسے انتئے کہ او نا معلومات نا مطابق ماریہ ئے چنکو ایلم الو۔

خوشامد مس ولدا پروفیسر تینا اولیکو چا نا پیالہ ئے کٹفے تو ارٹمیکو پیالہ نا پرمننگ تو ماریہ نا باوہ گپے شروع کرے ''جوان کنے نما ہموسنگت پارے کہ نی برامی اُس او ماشاءاللہ اِرا چناؤنا؟''۔

دا حقیقت ؤ گپ ئس اس او پروفیسرئے معلوم اس یعقوب شاہ اوڑتون انت پاریس۔ ہرانا جوابے او بھاز سنجیدگی اٹ تس ''جی ہَو' تسلیم' او' تحریم' کنا چناکو''۔

''گڑا نمے ارٹمیکو برام نا انت ضرورت'' دلمرادارٹمیکو سوالے کرے۔

پروفیسر پُہہ مس کہ دا پیرانگا کنا باغان بتنگ خوائک نہ تو اودے سوب معلومے۔

پروفیسر نا اسہ وار اُست کشا صاف صاف پاوکہ کنے نما مسٹر تون محبت مسُّنے' پین وجہ اف۔ خیر اُست نا داخیالے مُرکرسا تینا خنتے زرئس نمّی کرے گُٹے کبین کرے او جواب ترسا پارے ''حاجی صاحب گپ دادے کنا زائیفہ صفیہ کینسر نا مریض ئے۔ او منہ تُو نا مہمان ئے۔ کنا اِرا چناؤ او فتا زندگی نا خاطران ای پین برام ئسے نا خیال آ تین تو اتفاق کریٹ نہ تو نا گپ آن بار کنے انت ضرورت برام نا''۔

پروفیسر نا دا ارمانی آ دروغ دلمراد اوا ونا زائیفہ نا اُستا جوانو پوغ ئس تخا۔

''اللہ بیو سے صحت ایتہِ۔ اونے برام کن اجازت ایتک'' دلمراد ہر یفے۔

''اونا اجازت آن گڈ ای نمے آبسّٹ۔ اودے تینا بیماری نا سمائے ولے دا سما اف کہ اوڑتون اٹ وخت ارے۔ ہندا خاطران اونا جند اینو کنا پُچا تے استری کرے او کنے نمے آراہی کرے''۔

دا ارٹمیکو تیرئس ہر اولدا اسید ھا ھدف آلگّا۔

دلمراد اسہ نظرئس تینا زائیفہ غا شاغا او ولدا ہر فنگ نا گیگ ٹی ئس کہ پروفیسر ارمانی آ لہجہ تو ولدا شروع مس

''حاجی صاحب! ای نمے آبوجھ ئس تخنگ خواپرہ۔ ای خواپرہ نم پریشان مبو۔ کنے اسہ خوانندہ وُ مسٹرئس برام کروئی ئے۔ ہرا کنا چنا تا خواننگ نا خیالے تخنگ کے بس۔ کنے معلوم مس نما مسٹرئس کالج خواننگہِ تو ای نمے آبسّٹ۔ او برام آن گڈ اگر اللہ کرے تو او تینا تعلیم ئے ہم برجا تخنگ کیک۔ کنا جند کالج نا پروفیسر اُٹ' جوانو تنخواہ ئسے کنا۔ کنا جند نا اُرائے۔ زندگی نا کل سہولت آک اللہ نا فضل اٹ موجودو۔ بس نما رضہ مندی مرے ہراڑکن ای انتظار کروٹ''۔ پروفیسر دا ہیتا تے کرے تو دلمراد تون ولے اونا گپ آک کل دلمراد نا زائیفہ کن اسّر۔ ہرادرگہ نا ماسا ہموڑٹ تو لوک پروفیسر نا ہیتا تے غور اٹ بننگ اس۔ پروفیسر ئے معلوم اس کہ ذا لبولاک انت خوارہ او خاص کر اسہ لمّہ ئس تینا مسٹر کن انت خوائک۔

دلمراد نا سوالاک کٹار تو آخری گپے کرسا پارے''نن نے منہ دے ٹی جواب ئس ایتنہ''۔

پروفیسر فوراً اُورندی تر سا بش مس''مرے اللہ خیر کے۔ کنے اجازتے کنا چناک اُراٹی تنیاوٗ''۔

دلمرادنا اجازت اٹ اوزائیفہ نا تا نیک دعائے ارفسا پروفیسر پیش تمّا۔

پروفیسر نا اِنگان گڈ۔ دلمراد اوزائیفہ تا بیٹھک ٹی تولوک ہُرے اسکان تینا صلہ اومشورہ ئے کریر۔ دلمراد نا زائیفہ نا تو دماغ ہمو پروفیسر نا ہیتاتے آن جوڑ مسّس۔ اونا کنڈان توہَواس۔ اونا ہموکل خواست آک پورا مسرہرا فتے اسہ لمّہ ئس دادورٹی تینا مسٹر کن خننگ اوخوائک۔

تعلیم یافتہ اوعزتی وَمارئس یاچو بھلو مارئس ایہُن ہم ننا راج ٹی نرینہ نا عمر آدے اعتراض کرینے۔ جوانو اُرائس پیسہ ئی وَارغ ئس۔ داڑے مسئلہ اگہ ئس تو پروفیسر نا اولیکو برام اس ہراڑکن پروفیسر صاحب تینٹ پارے کہ اونا زائیفہ منہ تُو نامہمان ئے۔ ہمے پارہ اگہ اُرانا ذالبول راضی مرے تو نرینہ نا انت مجال اوگپ کے اوخاص کہ اگہ ذالبول افغان ئس مرے۔

آخری صلہ بچاسس ماریہ نا جندنا۔ ماریہ ئے مالو آن خبر مسّس کہ اونا کالج نا پروفیسر نصرت اللہ اوڑکن رشتہ اِنانے۔ ہراتم لمّہ تہ اودے سئ کرے کہ پروفیسر اودے مونی خوانفنگان توپک بلکہ اونا اُست ہندا خوائک کہ اونا زائیفہ تینا تعلیم ئے پورا کے۔

ماریہ ئے جوان سما اس کہ دہنو نرینہ دا راج ٹی بھاز کم ارے ہرادے خوانوک او خوانفوکا زائیفہ نا قدر معلوم مرے۔ کل آن بھلا گڑ اداس کہ پروفیسر تینے آن اسٹ اس۔ نئے تینا دستارے نشاراٹ سلیفو کو باوہ ئس اس‘ نئے نشارتون جنگ کروکو لمّہ ئس‘ نئے حسد او کست کروکو اِیڑئس اس‘ نئے اوڑتون چیچلی تولوسی کروکو ایلم ئس۔

پروفیسر نا بخت نا اِستار پاش مننگ تو گروشک تننگہِ شروع کرے۔

دلمراد ئس تا صلہ اومشورہ ہمو اسہ نن ٹی مس ولے پروفیسر ئے بےطب کننگ کن مُسہ چاردے آن گڈ بٹنگارا وہَو کریر۔

پروفیسر نا نیم جوانی ہنداہو نا بتنگ تون واپس بس ولدا پروفیسر صاحب ئے مُسہ لکھ رُپئی لب تخنگا، بقایہ خیسُن او اُرا نا سامانک ہم اسر ہرافتے پروفیسر بھاز خوشی اٹ ادا کرے او آخر تُوئسے ٹی ماریہ ئے تینا اُراغا سر کرے۔

واقعی نئے عشق کا فر مریک نئے عاشق بد بخت، بس پروفیسر کونو بندغ نا ضرورتے۔

ماریہ نا بتنگان پروفیسر اخہ خوش اس دانا اندازے اسہ عاشق ئسے آن بیدس کس کننگ کپک۔ صفیہ تینا سنجیدگی تینا تعلیم او تینا بھلامننگ نا رتبہ نا وڑ اٹ ماریہ تون گپ او مجلس کریکہ ولے ہرا صفیہ ئے او تینا سینہ ٹی قید کریس، ہرانا دُوتے او تفیسس او تہہ ٹی لار کنگ ئس کہ دا شوم ہرا کا ننا زندا اٹ بس او کنا اَرغے نیمہ کرے۔ او نا مہرے نیمہ کرے او نا شام نا ہننین آ مجلس ئے نیمہ کرے او کنے سمائے دا خر ما منہ وخت ٹی کنا اُرائے ہم نیام آن نیمہ کیک۔ ولدا ہندا حساب اٹ تینا جادو اٹ اسہ دے چٹ کنا اَرغے قبضہ کرو ولے خواندہ غا صفیہ اودے سخت سخت تینا قابو ٹی کریس کہ دہن مف دا ماریہ تون بد سلوکی کرؤ او دے اپوکی نا احساس ترفو۔

ایلو کنڈ اماریہ تینا دا پوسکنا زند آن بھاز خوش اس۔ پروفیسر او نا مزاج نا بندغ ئس اس۔ نئے گڑا اسے آن منع کریکہ نئے اوڑ اتر ندمسکہ او ایہُن ہم ہرا عاشق تینا محبوب آتر ندمسُّنے۔

صُحب تون ہڑتوماک اوار کالج آ اِنارہ ولدا اوار اُرا غا بسُّرہ او آرام کریرہ۔ او کان گڈ پروفیسر دیخہ وخت صفیہ او تینا چنا تون گدریفیکہ۔ ماریہ تینا کالج نا کاریمتے کریکہ ولدا شام تون نن ئس پروفیسر ماریہ نا ماسا گدریفیکہ او نن ئس تینا چنا تا ماسا۔ اخس محبت او مہر پروفیسر ماریہ کن کریکہ او کان زیات مہر ماریہ صفیہ کن کریکہ۔ او دے لگا کہ کہ

صفیہ منہ تو نامہمان ئسے۔ ہراتم صفیہ غاغوراٹ ہُرا کا توخنک تانّمی مسُّرہ ولے او بیوسے انت سما اس داکل پروفیسر نا چالا کیک اسّر کہ دا جوڑ انگا صحت مندانگا صفیہ ئے کینسر نا مریض ئس کرے۔ او دا جوانو مریض ئس اس نئے دوائی کننگکہ نئے آرام کریکہ۔ صُحب بیگہ تینا چناتون او اُراغا بروکا مہمان تون مخاکہ مجلس کریکہ۔

اُراخوش وآباداس۔ ہراسٹ تینا زندتون اَختہ اس۔ دے ٹی اِرامسہ وارکل اوار مسّرہ او تین تو دنیاداری نا مجلس کریرہ مخارہ۔ بھلا گڑا دااس کہ کل خوانندہ اسر۔ او فتے معلوم اس انت ہیت کروئی ئے۔ ہراانداز اٹ کروئی ئے۔ ہراڑے احتیاط کروئی ئے ہراجاگہ غابشخندہ ئس کروئی ئے او ہراجاگہ غامخنگ ئس خلوئی ئے۔ ہنداوجہ اس کہ کس کس آن گلہ دارالو ہراگڑاغان پروفیسر بھاز خوش اس۔

بس وخت وخت سینہ ٹی قیدی آ صفیہ غان ماریہ نا مخنگ او خوشیک برداشت متورہ تو او تہہ ٹی فریاد کریکہ او تفوکا دوتے تینا زورآن خسّا کہ کہ کنے ملبوای ماریہ نا دترتے کُنیو' اودے دا اُراغان مڑیو۔ اودیر ئسے کنا اَرغ تون وخت گدریفک مخک ولے خوانندہ غا صفیہ صبر تسلی او دلاسہ اٹ اودے نواریفیکہ او چپ کریفیکہ۔ او ہم منہ دے اسکان خاموش مسکہ ولے واہراتم ماریہ ئے پروفیسر تون خوش مخنگ آخنوسس۔ او فتے اوار اِننگ بتنگ آخنوسس یا پروفیسر اُراغا بروس اوڑکن گڑاس ہتوسس تو اوڑان برداشت متوکہ او ولداتینا ترندی آبسکہ او ماریہ ئے بددعاتسکہ۔

پروفیسر ناہڑتوما چناک ماریہ تون سنگت مسوسر او لمّہ نا جاگہ غا اودے دیدی پاریرہ۔ او واقعی ماریہ ہم پروفیسر نا بھلا مسڑا وچناتا بھلا اِیڑ معلوم مسکہ۔

پروفیسر نا براسے سال ئس مس یعنی کہ اودے ماریہ نا کنڈان اسہ مسڑ ئس مس۔

ہرا نا پنے ماریہ تینا پسنداٹ ''موہب'' تخا۔ موہب نا بننگان اُرا نا اُرا کل خوش اس۔ پروفیسر تو دے اونن موہب ناپن آ شعر خللکہ۔

موہب ـــ موہب ـــ کناخنتا شمع ئے

ہنداڑتون ماریہ پروفیسرے نظرئس ہُراکا تو پروفیسر نا شعر یکدم بدل مسکہ

موہب ـــ موہب ـ نناخنتا شمع ئے

موہب ـــ موہب ـــ نناتن تا شمع ئے

موہب نا بننگان تسلیم او تحریم ہم بھاز گلان اسّر کہ دیدی ئے چناس مسّنے۔ اسکول نا سبقا تے آن فارغ مننگ تون ہڑتوماک موہب کن رم کریرہ۔

صفیہ ماریہ غان سینئر اِنگا اس تو چنائے غسل تننگ چرپ کننگ او تفنگ نا داکل کاریمتے او کریکہ۔ ہراڑان ماریہ بھاز خوش مسکہ او اونا عمر نا زیاتی کن پین دعا کریکہ۔ صفیہ موہب کن بھاز مہر کریکہ۔ موہب نا باموس پروفیسر نا باموس آ اِناسس ہراڑن او بھاز خوش اس ولے عادت آن مجبورا ے جذباتی آ صفیہ پروفیسر نا مہر آتے ہراتم موہب کن بھاز خنا کہ تو صفیہ ئے بچیفیکہ کہ غسل تننگ ناوخت بابے تہ دیر آن پُر کریا چرپ کننگ ناوختا لخے تہ گٹو کریا دا تفو کاتے اٹ ہندن پیڑتا کہ ساہ تہ کائیہ' او نابتنگ ناوجہ غان نا اَرغ ناچناتے آن مرمرسئے۔ دے اونن خازگی نا بوزان گند کشّک ولے دا ہمو خواننده غا صفیہ نا سگ ئس کہ تینا خفتے ٹی پمبہ تسکہ او ظالم انگا صفیہ نا ہیتا تے نظر انداز کننگ نا کوشش کریکہ۔

اصل اٹ دا کل قیدی آ صفیہ نا وہم اس۔ پروفیسر بے وس اخس مہر موہب کن کریکہ ہمو خس یا او کان زیات تسلیم او تحریم کن کریکہ۔ اگہ مچہ بھاز موہب ئے ٹیم تسکہ تو داخس تو او معصوم ناحق اس کہ او اُرا ناچنکا اس ولے خدا چائیہ یا ہموذالبول چائیہ ہرانا اَرغ او نا ذی آ براماٹس کرینے کہ اے صفیہ ئے انتئے بدبسکہ۔

وارئس ماریہ غان گلہ دارئس تو وارئس موہب آن ۔ ولے دا جوان ئس کہ او ہموڑے قیدئس اوناہیتا تے ہم پین کس بثو کہ بغیرئس خوانندہ غا صفیہ غان ۔

اِرا سال گدرینگار' زندگی ہم ہموڑ گدرینگا سا اس ۔ موہب نا معصوم آبشخندہ کل ئے مشغول کریس ۔ نما ذہن ٹی داہیت بروکہ صفیہ ئے انتئے چنامفک ؟ ۔ پروفیسر تو اوڑکن ہم مہر کیک اوڑتون ہم وخت گدریفک ولے ہیت دادے کہ کنا جندے سماف کہ اصل وجہ انتے بلکہ او ہڑتوما اَرغ اوزائیفہ نانیام اٹ فیملی پلانگ نا پلانگ ئس اس یا پین سوب ئس ارے ۔ واللہ عالم ۔

پروفیسر نا ارٹمیکو برام نا مسٹمیکو سال نا پورامننگ تون ماریہ ئے پین چنا ئس مس ۔ ہرانا پنے داجار پروفیسر ''ابراز'' تخا ۔ ابراز نا بتنگ تون قیدی صفیہ غا گروگ تمّار اوخوانندہ غا صفیہ غا تر ندمننگہ شروع کرے ''دہن ہرسیل کر بدبخت' اپوک نا نا مقابلہ ٹی اِرا چناہیس اوہم اسہ ماراواسہ مسٹر ۔ نا اوا ونانیام ٹی اگہ فرق ئس اس تو ہنداچنانا اس نے تو خدا خلک تینے چنا غان بندکریس ولے داسا امرکیسہ ۔ نا اَرغ ناہرا گڑاتے نیمہ مروئی اس ۔ داسا اوکل ہموفتا مریرہ' نی اِناس داسا پیر مسُّس ولے او ہموڑ پزورانگا ساہدار آم بارڈڈ آن ڈڈے ۔ دہن ہُرسیل کرمخ نتا بھلا چر پی تے داکل نا اَرغ نا پیسہ غا کو ۔ نایاد آبفک ولے کنے جوان یادے ہراتم اودا اُراغا بس تو بیمارانگا دغو آن باربارسس داسا از بک آتا ڈگّی آن بارمس ۔ اگہ پین وخت صبر کریس تو ہنداڈگّی خرمہ ئس مریک اونے تون اوار نا دا چناتے ہم خلاسک کنیک'' ۔

قیدی آصفیہ ناہیتاک داجار خوانندہ غا صفیہ غا اثر کریرہ ہراڑن اونا مہر اول آن بھازکم مس ۔ داسا او ماریہ ئے پاریکہ تینٹ تینا چنائے غسل ایت چرپ کر' نی ہیل کرینس ۔ او ماریہ تون تول بش ئے ہم کم کرے ۔ بس اواس اونا چناک اسّر ۔ داسا او

پروفیسر کن ہم بھاز مہر کتو کہ۔ او فتے اوفتا حال آ الاسس۔ دا منہ وختان اونا سنگتی قیدی آ صفیہ تون مسُّس۔ ماریہ نا ارٹمیکو چنائس متو کہ قیدی آ صفیہ کن بخت ئس مس اونا سنگتی خواندہ غا صفیہ تون مس۔

سنگتی نا دوآن دا خواندہ غا ذالبول کست کروک او حسد کروکا نیاڑی نا گپاتے آ تماسس۔ دامُسہ سال اونا اسہ ہیت ئسے آیقین کتو ولے داسا اے انت پاروس دا باور کریکہ۔

پروفیسر او ماریہ نا ہموز ندگی ئس ہمومہر آک اسّر ہمو محبت اس۔ چناک اسّر مخنگ ئس مجلس ئس او داڑن تون اوار پروفیسر صفیہ او تینا اے چناتے دا اسکان ہموڑ مہر کریکہ ولے صفیہ نا اول نا محبت سلتوسس اونا مزاج اٹ خرینی ئس بسُّس ولے دا ہم او احتیاط کریکہ کہ پروفیسرے محسوس مف۔ داپنت ہمے بےتعلیم آ کست کروکا صفیہ نا اس۔

پوسکن چلہ ہلکوسس' موسم بدل اس۔ تو موسم نا وجہ او چناتا خدمت او اُرانا کاریمتے آن ماریہ نا بدن سست او کمزور مرسا اس۔ ہرا اونا ذی آبرو کا ہٹل نا نشانی اس۔

شام نا تہونا تیزی تون ماریہ نا ہٹل ہم تیز مس او ہنداڑتون باغن تا دیک یلہ مسُّر۔ داڑی اونا قصور الوا او مسکین دا نا زورکا بدن آ ہٹل ئے ہرا کا برداشت کننگ کریکہ۔ ہرا اونا صحت صفیہ نا صحت آن باراس کہ ہٹل ئے تینا خڑ کا التو کہ۔

پروفیسر بےوس دا کا ماریہ نا خدمت ٹی اَختہ ئس ایکا ہوش تا چناتون اس۔

صفیہ تینا اُراٹی تولوک ئس کہ پروفیسر پتریںگا ''ماریہ نا طبعیت خراب ے۔ نی اونا ماسا زرئس تول ای کا وا بازار آن میڈیسن ئس ہتیوہ''۔

صفیہ سوچ خلک کہ قیدی آ صفیہ او دے اڑسک او اِلپک تا اِنگ کن ولے پروفیسر نا پیش تمننگ تو قیدی آ صفیہ نا تو اربس ''بشہ' اِن زرئس خذمتے تاکر''۔

’’انت پاسا‘ ناطبیعت تو جوانے اینو‘‘۔

’’کنا طبیعت چٹ جوانے۔ نی بشہ امر کن ای پاوانی ہمووڑ کر‘‘۔

صفیہ بے رضا بش مس اِنا۔ ماریہ نا کاٹمے پلٹہ‘ مچہ دلاسہ تس تہ ولے ماریہ بے سدا او بے ہوش تموّک نالاکہ۔ دم ئسے آن گڈ پروفیسر بس اودوائی تے ہیس۔ پھگہ کن پروفیسر ماریہ ئے ڈاکٹر آ درے ولے ڈاکٹر وا ہمو دوائی تے لکھاتس ہرا فتے پروفیسر مالوہلکوسس۔ خیر ڈاکٹر نا خلوکہ سیلہ غان ماریہ ئے زرئس آرام بس۔

اِرا دے پین گدر ینگار ولے ماریہ نا ہٹل کشتو۔ ہمو اسہ وڑا تموّک نالاکہ۔ پروفیسر آن برداشت متوتو اِنا یعقوب شاہ نا گاڑی کن کہ شار نا بھلا ہسپتال آدیوتا ہموڑے داخل کرفیوتہ۔ داڑے تو طبیعت تہ پین خراب منگہ۔

پروفیسر نا اِننگ تون قیدی آ صفیہ خوانندہ غا صفیہ تون پُس پُس کرے۔ ہراڑان پد صفیہ ہُرے اسکان سوچ ئسے ٹی گم مس۔ ولدا تین تو فیصلہ ئس کرے او ماریہ نا دوائی تے آن اسہ بوتل ئس ارفے او تینا کمرہ ٹی پتریںگا۔ میز نا درازآن زارآ تا ڈبہ ئے کشا او مُسہ چار گولی ارفے زوزو خوڑت کرے او دوائی والا بوتل ٹی اوار کرے۔ دا زار آتے پروفیسر خدواُرا نا مُشکا تیکن ایسوسس۔

زارآتے اوار کننگ آن گڈ صفیہ ہڑ کرے۔ اودے جوان لگنگ الو ہرا حرکتے او کننگ ئس ولے تہہ ٹی صفیہ لارکننگ ئس او اسہ دم ٹی اوڑتون ترندی اٹ مخاطب مس ’’شرم بفک نے۔ ہمودے زار تننگ آن خُلیسہ ہرانا اُرانا خوشی تے زارتس۔ ہرانا مست نا مہر کروکا محبت کروکا اَرغے پلا۔ ہرانا چناتے کن جز مادر واِیڑ او ایلم ہیس۔ ہرا پھگہ نادے آنا چناتا حقے نیمہ کیک۔ اونے انت سمائے دا بے مرادے پین اٹ چنا مرو ہرا بھلن مننگ تون نے او نا چناتے اُراغان مڑور۔

ان مونی ان ۔۔ ہمت کر ۔۔ ہمت کر ۔۔ شاباش ۔ سوچ خلپہ دا نا خوشی تا قاتلے ۔ ایت تا دوائی تے ۔۔ کنف تہ زوکہ ہُرے کپّہ کنف تا ۔۔۔ اگہ ولدا تینا اَرغے خواسہ توہُرے کپّہ ۔۔ زوکر موقع ہندادے یا تو دوائی تے کنف یا تو زندمچ اَرغ نامہر نا محتاج مراو تینا نازورکا چِناتے بیوسی آ سیل کر ۔۔ شاباش صفیہ ہمت کر ۔۔ بدبخت خدا پین دہنو موقع تفک ۔۔۔۔۔۔''۔

صفیہ ناگپاک شروع اسّر کہ ماریہ ناکاٹم ءِ سڑجہ غان بڑزا کرے ۔ بوتلے بوزا تا تخازارانگا دوائی تے کنفے تا او ولدا کاٹمے تہ مدان مدان بالشت آ تخا او جندتا دوا تا بوتلے ارفے او تینا دونا جاگس ڈکّا تا ۔ ولدہ چپ چپ لڑزوکا بدن تون قاتل آتے آن باربس کمرہ ٹی تینا توس ۔ دا یخ ٹی ہم اونا رخسار آن خید اک جو آن بار وہارا ۔ اُست تا خوف آن لڑزا کہ' خنک تا پوشکن پوشکن مسر' دمہ تہ تنگی کرسا اس' دمہ نا اِننگ نا خوف آن قیدی آ صفیہ ءِ توار کرے ''خفتو''۔

ولے تہہ ٹی خاموشی اس جواب بتو ۔ صفیہ ولدا توار کرے

''دانگ بن' خفتو''۔

ولدا تہہ آن ہچو ورندی ئس بتو ۔ صفیہ داجار ترندمس او ولدا آوازتس ''ہرانگ اِناس؟''۔

واجواب ٹی خاموشی ۔ صفیہ نا بدن لڑزانگ ءِ شروع کرے او لڑزسا لڑزسا تینا سینہ ٹی نظر ئس شاغا تو صفیہ نا دُوتا چِٹ ہموڑے تموک ئس او جند اِن تا درک الو۔

اینو ہم خدا خوشے؟

فاطمہ نا برام آن نیم توئسے نا کچ گدرینگاسس ۔ تیرمہ نا آخیراس۔ علی مردان نا زائیفہ، علی مردان او چنکا مسٹر تا انیلہ دالان ٹی تولوک اسر۔

علی مردان نا زائیفہ ماشاءاللہ صحت مند وذالبول ئس اس۔ عمر ٹی ہم بھاز بھلوئس الو۔ اوفتا مُسہ چنا اسر۔ اِرا مسٹر او اسہ مارئس۔ اسٹ فاطمہ ئس ہرانا کہ منہ وخت مست برام مس۔ ایلو پنچ سالی آ مسٹر تا انیلہ اس۔ اوکل آن بھلا چنا تا طاہر خان اس ہرا روزگار کن دبئ آ اناسس۔

ہمودے دالان ٹی تولوک علی مردان نا زائیفہ علی مردان آن غاوکرسا پارے

''فاطمہ نا باوہ! داسا طاہر جان نا برام نا تیاری تے بنا کر، دا جمعہ غا طاہر فون کرے تو پاتا برے برام کے''۔

علی مردان چلم نا تمباخاتے ہڑتو ماتلف اٹ پلفسا ''خدانا خوفے کر بختاور، فضیلہ نا عمر زور خلہِ داشا نزدہ سال مرؤ، ہن زوا ایڑ مراد جان ہرا کہ راضی مرو تینا مسٹر نا برام کن''۔

علی مردان نا زائیفہ بخاری ٹی پٹ تے تخہ، چراغ آن دیخہ گا سلیٹ پٹ تے آ چپٹ ترسا پارے'' کنا عمر اٹ سال ئس کہ کنے نے تو رخصت کریر؟۔ مراد جان نا جندنا

عمر اخس ئس کہ ناباوہ برام تس تا؟ ۔نن تینا وختا داعمر ناہیتا تے کس آن بٹنٹ ۔ داترانہ داسا بنا مسُّنے ۔ ای پین بحث کننگ کپرہ بس اِن برام نا تاریخی اَل بر۔ مردان جان مسٹرے بس سیلہ نا کارم کن تورینے ۔مسہ سال مس سانگے“۔

علی مردان جوان چلم نامسہ چارکش ہلنگان گڈ ورندی ترسا پارے” اودے اِلئے نا مارنا دااسکان سال ہم پورا متنے دبئ ٹی ۔ مچہ کاریم کے پیسہ ئس کٹہ ۔ لبے تینا جمع کے ۔ ولدا برام ایتنہ تا ۔ نی انتے اشتافی اُس؟“۔

علی مردان نا زائیفہ اولیکو اِرغے تین آخلسا ”بس بس داسا دا گپاتے ہُش‘ برام نا تیاری ئے کر ۔ کنے آن دے مچ دا اُرانا کاریمک مفسہ ۔ مالو فاطمہ تین کن خیرات کریُس تا کل کاریمتے کریکہ ۔ ای داسا تینا مُخے اُراتا روفنگ آن دوتل کننگ کپرہ ۔ ان ہت تینا اِیڑ نا مسٹرے امونا خذمتے کے ۔ او طاہرئے ہم پا کہ بس بیست دے کن برے‘ برام کے ولدا کائہہ ۔لب کن فاطمہ نا لب آن اخس ریزگا نو ہمو فتے ایت تا‘ بس پین ہیت اف“۔

زائیفہ نا ہیتا تے آن گڈ علی مردان بیوس مس او برام نا تیاری تے شروع کرے ۔ پوسکن چلہ ہلکُس کہ طاہر او فضیلہ نا برام مس ۔او برام نا بیست دے آن گڈ طاہر ولدا اِنا دبئ کن ۔ او زائیفہ نا محبت آن زیات پیسہ نا ملاس اس ۔ ولدا دبئ ٹی او نا کل کاریمک نیمہ غا سلوک اسر ہندا خاطران براے او زائیفہ ئے بھلوا ہمیت ئس تتو ۔

فضیلہ نا اِلہ صُحب تون تینا دکان آ اِنا کہ او شام نا نماز آن گڈ بسکہ ۔

تاتہ تے دے ئس فرحانہ نا لمہ تون مجلس اس ۔ دے ئس نور بی بی نا ماسا چلم کشا کہ ۔ دے ئس کوٹی ٹی بند ایرانی کش کریکہ او تین کن پچ موغا کہ ۔ طاہرے ٹوئس مسُّس کہ داپُر انگا توٹی او اسہ وار ہم فضیلہ تون گپ کتو ۔فضیلہ کن ہر صُحب ہمو برام نا ارٹمیکو صُحب اس ۔ وختی بش مسکہ خاخرے لگفیکہ ۔ اِلہ چاہ تسکہ ولدا بیروم تے مچ کریکہ ۔ ہیٹ

تے بیڑا کہ' تاتہ کن شیر چا بیٹ کریکہ' خواہہ ئس بسیکہ او شام نا چپٹی تے باسیفیکہ تاتہ ئے نیاری تسکہ۔ نیاری آن گڈ انیلہ ئے غسل تسکہ او دے پچ بینیفکہ تیل کریکہ رَندا کا تہ ولدا خلق نا چناتون سکول کن رادہ کریکہ۔ دا کاریمتے آن گڈ داسا جندتا تین کن مونو چائس کریکہ۔ اِرغ ئس بچوسس تو ہمودے کُننلکہ۔ چاتے آن خلاس کتو کہ تاتہ نا توار بسکہ۔

''پیشیم مس' گودی دا اسکان چا غان سیر کپک۔ بشہ دیر ہت دلاک خالی وَ۔ گلم ئس دیر ناف''۔ فضیلہ پیالہ ئے نیم اِلا کہ او بش مسکہ۔

تاتہ نا خرینا لہجہ او دا ہیتا تے آن اوزرئس ہم تینا مونے تاتہ نا مونا ترشا توکہ۔ داسہ دا ہیتاک دا کاریمک اوڑ کن پوسکن سلتوسر۔

ہراتم ناوڑ آ ڈبّو تا پُرکننگ کن انا کہ تو دیر آن گڈ ہموڑے دم ئس زنڈا کہ سوچ خللکہ او تین تو مایوس مرسا پاریکہ ''اے خدا جان! دا انت ظلم ئسے۔ ہرا گناہ تا بدلہِ کنے آن ہلنگ اُس۔ لمہ جان کنے تینا ایلم نا مارتون برام تِس یا کنے او فتیا بہا کرے۔ اولب نا پیسہ اسرہ یا کنا مزدوری کن لمہ ئے ملار؟۔

ہڑدے ڈبوتے دیر کننگان پدا وہندا ڈپّک ئے تو لوک سوچ خللکہ او تین تون ہوغا کہ۔ او ہنداوڑ ہوغسا' خڑینک شولسا تینا اُستے سبک کریکہ۔ اُستے خرک کننگان گڈ گڑا داسا ریڑی ئے زور او بدحالی اٹ گرکرسا اُراغا سر کریکہ او ولدا اندن ریڑی گر بسکہ دیر کن او سموار تے کن دیر دریکہ۔

دیر آن پد منج نا روفنگ شروع مسکہ۔ او دا اسکان اُرا تا مون نا روفینگ کٹو کہ کہ تاتہ نا توار بسکہ ''طال چاک ہرا دو مسٹر؟''۔ تاتہ نا چاتے زوزو دریکہ مونا تا تخا کہ۔ ولدہ تاتہ اموڑے دے مونا تو لوک گڑ خلاسا کہ او چغین کریکہ۔

تاتہ غان ہورک مسکہ تو گڑوئے بیٹ کریکہ۔ ولداتندورے لگفیکہ' نُتے بیغا کہ۔

سوارہ غان مست ساول رسیفیکہ او پڑزونک ئسے ٹی اِرغاتے دکان آدریکہ۔

ساری چھٹی آ انیلہ بسکہ تو اوڑکن او تاتہ کن اوار اِرغ شاغا کہ۔ او کہ اِرغے خلاس کریرہ گڑا پڑزونکے ترشاغا کہ ولدہ جندتے دالان ٹی باخوئس کُننگکہ۔ کُننگ ناوخت آدا اِرغاک اوناگٹ آن ہندن انارہ دُہنکہ تاتہ ناسیلہ پچاتے ٹی کائہہ۔

اِرغان گڈ تاتہ تینا کوٹی ٹی آرام کریکہ۔ او فضیلہ دالان ناموںا رزان تے سرف خلکلکہ سلاکہ۔ رزانتے آن گڈ مزور آتیان بار جتا وکوٹی ئسے ٹی مچہ لیٹا کہ۔ نتے تینا مریفیکہ دم کشا کہ۔ بدن تاصُحب نا کاریمتے آن ٹکرٹکر مسکہ۔ گدے خنتے آ تینا شاغا کہ او لمہ نا اُرائے یاد کریکہ۔

او یاد کریکہ کہ صُحب تون دے کاٹم آ بسکہ گڑا او نازاونخرہ غاتے اٹ بش مسکہ۔ نیاری کریکہ۔ کاٹم مشا کہ' پچ بنا کہ ولدا اُراٹی تولوک تین کن جوڑہ موغا کہ یا فرانازا ستا اُراغا انا کہ مجلس کریکہ۔ سوارہ نا اِرغان گڈ خاچا کہ دیگر تون بش مسکہ۔ چا بغیر شیر چا او بسکوٹ آن کُنتو کہ۔ او بیگائی تے آ او فرانازا اِنارہ ریکاتے آ گوازی کریرہ۔ ایکان بسکہ لمہ ئے مچہ کمک تسکہ یا تتو کہ او دے کس پا تو کا۔ اسہ گڑا اسے ناغم الو ہر گڑا تیار رسینگا کہ۔ لمہ نا اُرا اُرائس الوجنت ئس اس۔ او ہمودے تے یاد کریکہ او تین تو ہو غا کہ۔

طاہر نا بےمہری تا وجہ غان طاہر ہچ اونا یادآ بتو کہ۔ او طاہر نا لمہ ہم ہرا کہ او دے داخہ وار تسکہ کہ او کسے جوانی اٹ یاد کے۔

مچہ ہوغنگ آن گڈ ولدا بش مسکہ تاتہ کن بورہ نا چائس کریکہ تسکہ۔ دوانا پدی چنکا ماما نا تینا مسٹر فرحانہ تون اِنا کہ ناوڑآ دیرکن۔

دامنہ وختان ناوَڑ نادیرہم آخیر کریس۔ اِراسال آن خلق ٹی پھرکتوسس۔فرھانہ اکثر اودے پاریکہ ''خدانے آن' داخلق والاتے آن ناراض مسُّنے ھنداوجہ غان پھرکپک''۔

ناوَڑ نادیرے فضیلہ دُہن کم خنا کہ تو دعا کریکہ

''خداجان! داناوَڑے اسہ وارتو پُرکر''۔

اوکان خلاس کریکہ ولدا اُراغا بسکہ تو ساہدارتے دیراو بئے کریکہ۔خاچنگ نا بیرو متے شاغا کہ۔شام کن گرُوئس تیار کریکہ۔تِینے باسفیکہ تو داسا تاتہ تے بسکہ اِرغ بسیکہ اوطنز ترسا پاریکہ''اینو پگہ نامسنک او' تینی وَاِرغ ئس بسنگ کپسہ۔اُراتے ٹی سرخی او سینگار مسنو۔کنگنو ناچ کرینو بس۔لمہ تے تا ہم اراڑے پچار اتیان وار مسُّنے کہ مسنتے گڑاس رغاموسر''۔تاتہ نا زارا نگاہیتا تے بنزگان گڈ فضیلہ اُست ٹی پاریکہ ''خداجان' داحالان ای اسہ گڑاس ہم تیروسٹ جوان اس''۔

شام آن دیخہ پدِالہ تے دکان آن بسکہ تو گڑا کل اوار اِرغ کُننگرہ۔

اول اول ٹی شامی تا اِلہ تے فضیلہ ئے پاریکہ ''مسٹر! رزان تے داسا اِلے آرام کر صُحب تون ایہُن وختی بش مریسہ ہمو وختا سل تا'' ولے تاتہ نا توار یکدم راست مسکہ''نماجندتو خاندانی کچٹ مسنرے ولےنن آخہ۔داسا سلپ تا کہ صُحب اسکان پشیک رزان تے چڑ۔اِرارزان کائی سلہِ تاولدا خاچے۔خاچنگان او سیر کپک''۔

اِلہ بیوس مسکہ چپ کریکہ۔اِرامسہ واربےعزت مننگ آن گڈ الہ تا اُرانا اسہ گڑاٹی تینے اوارکتو۔

سال نا آخیر اس کہ فضیلہ نا دعا قبول مس۔شام تون پھرشروع مس او پنچ دے اسکان پھرچِکا۔سال آتا خشک اِنگاپٹ آک دہ دوانزدہ دےاسکان دیر پوشسا کریراو فضیلہ ئے دعا ترسا کریر۔

ناوَڑخن تے اسکان پراس۔ دیرنا کڑمبی ٹی ناوَڑ نا کرودآک ہچ حنگتو رہ۔ خلق والاک گل اوبال اسُر ۔ساہدارک گوُ زاتیان دیر کُننگرہ۔ چناک ریکاتے آ لغوشتی کریرہ۔ ورناک ٹلّی ئے شروع کریر۔ پیرانگاک دے ٹی مسہ چاروار مُلکا تے آ اِنارہ لٹھ بند کریرہ۔ بزغراک تینا خاہوت آتون سندھ آن بسر کہ دا سال خیراٹ آبادمریک۔ فرھانہ وار دما تین تو پاریکہ ''آخر خداجان ننے آن خوش مس''۔

فضیلہ وار دما ناوَڑ آ انا کہ۔ ناوَڑ نا کڑمبی نا اندازہ خلککہ تو خوشی آن رم اٹ اُرا کن بسکہ۔فرھانہ نا سمجھ آن پیشن ئس کہ فضیلہ انتئے ناوَڑ ناپُر منگ آن داخہ خوشے؟۔ دیرتو مالوہم ناوَڑ ٹی کُننگ نا خاس اسکہ اگہ وختس دیک کٹوسرتو خلق ناٹیوب ویلے ملارہ دیرتسرہ۔

پھرآن بیست دے گدرینگاسس۔فضیلہ تاتہ غان اجازت خوائس کہ اولمہ کن تینا بھاز زہیر کرینے اِرادے کن اِننگ خوائک۔ تاتہ تا فوراًانکار کرے کہ نی اِناس دا اِرا دے اُرانا کاریمتے دیر کیک؟۔

فضیلہ اُست ٹی ورندی تس''کنے آن مست دے کریکہ تا''۔

خیر ولدا فضیلہ اِلہ ئے تینا پارے تو اِلہ تہ تینٹ درے سر کرے تہ۔ کسری تسلی ہم تس تہ کہ ای نیکن مُسہ دے آن گڈ بریوہ۔

مُسہ دے اسکان فضیلہ تینا لمہ تون مس۔ دامسہ دے ٹی اواسہ وار ہم تینا لمہ تون تاتہ نا ظالمی تا بیانے کتو ولے فضیلہ نا لمہ کل گڑاتے آن واقف اس۔ اودے فرھانہ ہر گڑاغان سئی کریس۔تاتہ ناتہ ظلمتے آن' فضیلہ ناصُحب او بیگہ نا کاریمتے آن ہرگڑاغان۔

مسہ دے آن گڈ فضیلہ نا اِلہ بس تو فضیلہ لمہ غان تینا رخصت کرے۔ چہرہ تہ پریشانی تے آن دڑینگاسس۔تو ارتا بیوسی آن الاج ٹی بسکہ' خنک تا دیری مسوسر۔

''لمہ جان حقاتے تینا بشخس''۔

دااولیکوارئس کہ فضیلہ تینا لمہ ئے پارے ''حقاتے بشخ''۔لمہ تہ سوچا کہ بلکہ داسا تینے کنا مسٹرآخہ مہمان ئس سمجھک۔بشخندہ کرسہ پارے''کنا کل حقاک بشخو کنا مسٹر'اللہ نے خوش کے''۔

یخو تہوئس چکا کہ' شام نا اذان ہم خڑک اس۔کسری فضیلہ اِلہ ئے تینا پارے ''ماماجان!اگہ وخت ئس ای ناخذمتے کننگ کتوٹ تو کنے بشخس''۔

ماما نا خنک خڑ ینکان پُر مسُّر۔تینے شرمندہ محسوس کرسا جواب تس ''کنا مسٹر! اخس نی کنا'تینا تاتہ ناخذمتے کننگ اُس داخس تو فاطمہ ہم کتوسس نن کن''۔

ماما ئے فاطمہ نا پن آن گڑاس یاد بس تو حوال ترسہ پارے'' نا تاتہ بھاز پریشانے۔اسٹ ئس حوال سر کرینے کہ فاطمہ تون تاتہ اوارغ تا بھاز ظلم کیرہ'فاطمہ دے او نن بس ہوغک۔نن نیت کرینن کہ پھگہ کانہ اونا کنڈا'نی انیلہ نا او تینا خیالے کیس'نن اللہ کرے شام اسکان واپس برینہ''۔

فاطمہ سوچ ئسے ٹی گرفتار مس او کرار کرار پارے ''مرے ماما''۔

صُحب تون علی مردان او زائیفہ تے وختی سر ہلکر۔فضیلہ اُرا نا کارم تون اختہ اس۔انیلہ اسکول آناسس۔ہمودے مچادے فضیلہ ناخنتے آن خڑ ینکاک بروارہ۔

انیلہ اسکول آن بس تو اودے اِرغ تس او خاچھے۔پیشیم نا وخت اس کہ فضیلہ ڈبوتے ریڑی ٹی تخا اونا وَڑکن سر ہلک۔انیلہ تُغان سماکرے'فضیلہ ئے کل کوٹی تے ٹی پٹا خنتو تو فرھانہ نا ماسا اِنا ہریفے ''اڈّی ہرادے؟''۔

فرھانہ''اڈّی ئے نا اول خناٹ نا وَڑکن انا کہ''۔

انیلہ ''کنے ہم درناوَڑآ''۔

فرھانہ انیلہ نا مونے سلاؑ گلاس ئس دیریتس تااودودوٹی ھلسہ ہڑتوماک سرہلکُر ناوَڑکن ۔فرھانہ اوانیلہ ناوَڑآ سرمسرتو فرھانہ چیہانٹ ئس خلک ھوغسا انیلہ ئے راہی کرے''ان ابائےتوارکہ پاتہ زُوبا''۔

دم ئسے آن گڈ فرھانہ ناباوہ بس توخنا کہ ڈبوک ریڑی ٹی خالی تخوکو۔ جوڑائس مسٹری اوچپل کرودنا بوزاتموکواواسہ لاش ئس ناوڑ نانیاماسکون اوآرام ٹ وھنگہِ۔

فرھانہ ناباوہ اُست ٹی تین تو پارے''اے مولا آخر فضیلہ ئے آرام نصیب مس''۔

دم ئسے آن گڈ خلقیک بسر فضیلہ نالاشے کشار۔

دے کیہلنگ ناوخت اس کہ انیلہ نالمہ باوہ ہم رسیفیر' مچی ئے خنارتوا بکہ مسُّر۔ فرھانہ ناباوہ سئی کرے تا توانیلہ ناباوہ ناجیدا ک داخ ٹی ہندن بروار دنکہ جون ناتوُ ٹی داشی اِرغ والاتابروارہ۔تاتہ تہ بس اوفضیلہ نالمہ ئناماساچپ توس۔

خفتن آن مچہ مست اس کہ نرینا غاک میتے دریر قبرستان آ۔فضیلہ نالمہ اسہ گیگاغے ھوغوکا' خنک تاخیسُنا زار چوبہ غان بارمسر' اودے ھوغنگا خناتو فرھانہ ناخنک ہم تینا ہمسن کن وھنگہِ شروع کریر۔ ہرخن پالن اس ولے تاتہ ناتہ خنک ہندن صاف اسر دہنکہ فضیلہ ناکفن ۔اونامزورنا کہنگا ہم اوناخنتے آن اسہ پڑی ئس تمتو۔

فرھانہ نیاڑی تاماسان بش مس کہ کاوفضیلہ کن یٰسین ئس خوانو کہ ہنداڑتون پر ناژبرہ مس اوفرھانہ دا قیامت ناندارے ہُراا وخدانا کروکا پھرآنظرئس شاغسا خنتے آسمان ٹی خلک اوتین توپارے''اینو ہم خدا خوشے؟''۔

ذالبول اودون اسہ وڑو

باقی دا خاطر آن پریشان الو کہ نازیہ اوڑتون محبت کپک یا او نا محبت آن انکاریئے۔ اودے فقط داغم کننگکہ کہ ننا محبت نا تول اَنت ئے متوزن اف۔ اخس محبت او نازیہ تون کیک اخس اوڑ کن مہر کیک، اخس اودے مارک اودے یاد کیک نازیہ اوخس باقی کن کپک۔ دانا سوب ئے ہم اسہ دے باقی نازیہ غان ہریفے "آخر وجہ انتے نا محبت کنکن زیات مننگ اف؟۔ انت کنا محبت ٹی پختگی اف یا ای نا اُستے آزار کرینٹ ہرانا کنے احساس متنے؟"۔ ہرانا جواب ٹی نازیہ ہنداپارے کہ "دہنو ہچو گپ ئس اف۔ داکل نا وہم ئے۔ ای نے تو بھاز محبت کیوہ نی کنے بھاز دوست اُس۔ بس کنا عادت ارے ای تینا ثبوتِ محبت کن ہر دے محبت نا اظہار کننگ ئے ضروری سمجھپرہ۔ اودا گڑانا اقرار نا انت درکار کہ دے ئس نے سمائے ای نے تو محبت کیوہ نی کن تو محبت کیسہ"۔

نازیہ نا داورندی آن باقی ئے ذہنی سکون ئس رسینگا کہ ولے دا سکون بھاز ہُرے اسکان اوڑتون اڈ کتو کہ ہرانا وجہ زرینہ اس۔

زرینہ باقی نا ہمسایہ اس۔ اوچنکی نا سنگت ہم۔ زرینہ باقی نا سنگت عتیق تون محبت کریکہ۔ اوتینا محبت نا کلوتے، پیغاماتے باقی ئے تسکہ سر کننگ کن۔

زرینہ او عتیق نا محبت ئے چار یا پنچ تُو مُسّس و لے دا محبت ہندا خہ در پختہ اس کہ سالاتا معلوم مسکہ۔

عتیق نا خلق زرینہ نا خلق آن جوان ٹکّرئس مراس۔ اوفتا اولیکو ملاقات دُون آ مس۔ ہراہڑتو ما خلقا تا نیام ٹی اس۔ اوکل خلقیک تینا کننگ کن ہندا کہ دیر دریرہ۔ اوفتا محبت نا آغاز ہندا دُون آن مس ولدا باقی نا قاصدی نا سوبان اوفتا ملاقاتاک مرسا کریرا او محبت ورنا مرسا کرے۔ داسا او عشق نا آخریکو منزل آن زرئس مراسُّر۔

زرینہ زہیری نا دو آن ہفتہ ٹی اسہ ارا پیغام ضرور باقی تون راہی کریکہ او باقی عتیق نا سنگتی نا خننے کن دا کاریسے بھاز شوق اٹ کریکہ۔ باقی تین تو مدام سوچ خلککہ کہ زرینہ نا محبت امریکدم عتیق کن دہن زیات مس۔ شروع ٹی تو اِرا مُسہ ہفتہ لگا زرینہ ئے ولدا عتیق نا سنگتی نا تحفہ ئے قبول کرے۔ او اول اول ٹی محبت نا ہیتاک محبت نا ٹیکیک' ملاقات نا خواستاک کل عتیق نا کنڈان بسّرہ۔ او بھاز انگا زاری او اصرار آن پد زرینہ اوفتے قبول کریکہ۔ و لے مُسہ تُو ٹی دا منظر آک غٹ بدل مسُّر۔ داسا محبت نا سلامئس مرے یا ملاقات نا استخوائیئس کل زرینہ نا کنڈان کارہ۔

ایلو کنڈا او نا محبت اس ہرادے اِرا سال مسکہ و لے ہمو اسہ رنگ ٹی اس۔ انت گڑاس مروسس اوڑان پہل مسکہ گڑا اولدا نا زیہ نا کنڈان جواب رسینگا کہ۔ اودے نا زیہ نا دابے رخی' کم مہری او سنجیدگی بھاز تنک او بیمسرک کریکہ او ہندا نا سوبان او چڑہ سوچاتے ٹی غرق سٹّی چکر کریکہ۔

اسہ دے پیشیم نا پاسا زرینہ باقی نا اُرا نا مونان گدرینگا او نیام نا کوٹی ٹی نگاہ شاغا تو خنا کہ باقی تنیا تو لوک تینا دو نلی آتو فلکے صاف کننگہِ۔ سیدھا کوٹی کن مون کرے او

درگہ ناماسابس سلیس۔ زرینہ ناسیخا باقی آ تماتو باقی خنتے تو فک آن ارفساہُرااو میزبانی آ دودئے اداکرساپارے ”برک تہہ ٹی، دے آسلوک اُس“۔

زرینہ زُوزُواُراتا مونا دانگ اینگ چک خلک کہ کس بٹنگ تواف ولدااشتافی لپڑ زہ مرساپارے ”باقی! نی داتوفکے ہنداڑے اِلےاوبشہ اِن عتیق ئےسئی کرکہ زرینہ خوائنک نےاو پاتہ تینے داساہرحال اٹ سرکر“۔

باقی توفکے راستی پارہ غاتخسا ”انت مس داخہ پریشان اُس؟“۔

"ہچڑہ متنے کنے۔ بس بشہ زُو اِن نی اودے بٹنگ“ زرینہ اُرانا مونا نگاہ ئس اڑسسہ پارے۔

باقی نااُست دک دک شروع کرےاوبےچین مرسااسہ وارولداہرّ فے ”آخرہیت انتے کنے پااوکنے آن ضرورہریفک“۔

زرینہ گداٹ خیداتے پاک کرسا ”اینوصُحب تون نااُراغامہمان بس۔اوفتا اِنگان گڈسمیرہ کنے پارے کہ او کنہ رسال بسوسر۔باقی نے تو معلوے کہ ای بغیرئس عتیق آن کس تون برام کپرہ۔بس نی ان اودے سئی کراو پائہہ تہ کن تو مِلے“۔باقی زرینہ نا ہیتاتے بٹنگ آن گڈ کرارکرار بش مس او خاموشی اٹ ایلوخلق اکن سرہلک۔زرینہ اِرامُسہ واررندٹی تاتوار کرے کہ سائیکل ئے تینا ارف زُوسرمریسہ ولے زرینہ ناہیتاتے آن باقی ئے تینا محبت یاد بسُّس۔بس محبت ناسوچاتے ٹی گرفتاراوتینا ذہن ٹی تین توپڑا کہ

”داخدر محبت۔ داخہ محبت زرینہ عتیق تون کیک۔امر آخرامرٗ ذہن زواوفتا محبت داخہ وڈّھا کہ اینوتینا رشتہ ناپن آن زرینہ نااُست او بدن ٹی خاخرئس لگّااو دہنو زراب ئس کہ داپیشیم نابسُّنہ تہوٹی پوغ انگاڈغارےاونت شپادسلوک اس اواودے ہچ

محسوس متو۔ او ایلو کنڈا اکنا ناز یہ ئے ہرا بس رسمی وَڑ پائنگ کہ ای نے تو محبت کیوہ و لے ثبوت اف۔ تا نکہ ای اودے مار پرا و کنے مار پک۔ تا نکہ ای اودے ملنگ نا پا پرا و تینٹ پا پک او اگہ وخت ئس برام نا پاوہ تہ تو پائنگ دا اسکان بھلو وخت ئس ارے۔ عیش کے عتیق کہ زرینہ اوڑ کن چٹ گنو کے۔ چٹ جنونی وُ عشق ئس کیک اوڑ تون"۔

زرینہ نا پیغامے سر کننگان گڈ باقی ولدا ہمو رندا تے ارفسا ہمو سوچا تے خلسا تینے اُرا غا سر کرے او شاٹ گن نا صفائی ٹی اختہ مس۔

دانیام ٹی پانزدہ دے نا کچ گدرینگہ کہ اسہ دے دیگر نا نماز آن گڈ عتیق باقی نا رند ٹی بس او ہڑتو ماک مجلس کرسا ریکا تے کن مون کریر۔ عتیق خوشی خوشی مستائی ہلنگ نا ڈول پارے

"یارو! کا ریم مس"۔

باقی نا ذہن آن زرینہ والا ہیت اِنا سس۔ حیرانگی اٹ ہر یفے "ہرا کا ریم؟"۔

عتیق پارے "کنا او زرینہ نا سانگ نا یارو"۔

"امر؟" باقی خنتے کشسا ہر یفے

"یارو! دا اِرا ہفتہ نا ئے اُرا والا تے زاری کریٹہ و لے کس رازی متنگ کن تیار الو۔ ملخد و گڑ الحمہ ئے اللہ گمارہ پارے مرے کا نا نے کن تو ولدا با و ہسک بسو سر زرینہ نا اُرا غا۔ ہندا جواب ملا سس کہ نن مشورہ کین گڑا نمے جواب ئس ایتنہ"۔

باقی "مطلب دا اسکان جواب تتنو"۔

عتیق "آخا' و لے کنے سما ئے جواب ہو ئے"۔

باقی گلوتی آمو نے بڑز کرسا ہر یفے "اوا مروا؟"۔

''یارو! زرینہ تون دروشام تون کنا ملاقات مس۔ او پارے ای تینا لمّہ ءِ پارینٹ کہ ای ہنداڑے سانگ کیوہ نہ تو اچ کپرہ''۔ داہیتا تے عتیق بھاز فخرات پارے۔

باقی ءِ تینا خفتے آباور بتو۔ سوالی آخنتے اٹ ہر یفے'' زرینہ تینٹ تینا دوی اٹ داگڑاتے پارینے او ہم تینا لمہ تون؟''۔

عتیق بشخندہ کرسا''ہو یارو! ہندادے تو عشق پارہ۔ او داکل ہمونا اثراکو''۔

دا کان گڈ باقی ولدا نازیہ نا خیالاتے ٹی گم مس۔ عتیق اونا ماسا تو لوک ہُرے اسکان اوڑتون گپ کرسا اس ہرانا جواباتے ٹی او بس کاٹمے ہواٹ سر فیکہ یا دروغ نا بشخندہ ئس کریکہ۔ ولدا شام نا اذان نا توارتون ہڑتو ماک بش مسرا او سرہلکر مسیت کن۔

دادے آن گڈ جوان دہ دے پین گدرینگہ تو زرینہ او عتیق نا اُستا تا مراداک پورا مسُّر اواوفتا سانگ مس۔ داخوشی نادے ہم باقی کن غم ئسے آن کم الو۔ داغم ہمواونا نازیہ اس ہرانا باروٹ او ہر بیل سوچ خلککہ کہ کنا اوڑتون ہراتم سانگ مرو۔ او ہنداڈول اٹ تینے پریشان کریکہ۔

باقی نا داغم دااسکان اوار متوسس کہ عتیق او زرینہ نا برام مس۔ او دابرام باقی کن تیاروقیامت ئساس۔ او تین تو پاریکہ''باقی دا برام نے کن شغان ئسے شغان۔ دنز کل خلقیک نے آمخنگو۔ خفتو خفتو انت پارہ نا باروٹ کہ نے آن پد محبت کروکا والاتا برام مس ولے نا محبوب دااسکان نے تو تینا اُست اٹ ملاقات ئس کپک''۔

تینا محبت نا انجام نا خیالاتا دوآن او چٹ تنیا مسُّس۔ بس وخت مرآتے عتیق تون ملاکہ او ایلو مرغنا دےتے ٹی تین تو سوچ خلککہ نا وڑے چکر کریکہ' دُون آنا کہ یار یکاتے آلیٹو کُننگکہ۔

ہفتہ اِرا ہفتہ نا ذی آ نازیہ تون ملاقات تہ مسکہ تو اُستے تا زرئس سکون ئس ملا کہ ولے ہر وار آن بار دا اسکان برام نا سوال نا ورندی ٹی نازیہ ہمو ہیتے کریکہ ''دا اسکان وخت ارے۔ انت اشتافی ئسے''۔ اودا کان گڈ باقی لپڑزہ انگا تو اراٹ ہموسوالے ولدا کریکہ ''اگہ نے کے کسس رسال بس گڑا؟''۔

"نی خُلیپہ کنکن کس بفک دہن زو' نازیہ ہندا جوابے تسکہ او چپ کریکہ۔

باقی ئے محبت نا غم دے پد دے آن دیر کننگ اس۔ اسہ دے شام تو لیٹوک اَبو با اودے خیال بس کہ ای عتیق آن انتے مشورہ ہلپر؟۔ دا باروٹ اودے زیات معلومات مرو۔ امر زو تینا محبت ئے پختہ کرے او منہ تو ٹی برام ہم کرے او اسہ ای اُٹ کہ سالاک لگّا رولے محنت دا اسکان خامہ ئے۔ او یقیناً کنے کسرئس روغا مو۔ دا خیالان اونا مونجا انگا اُست ہم زرئس خوش مس۔ او خا چنگان مست تین تو نیت کرے کہ پھگّہ صُحب تون وختی کا وہ عتیق نا ملاقات آ۔

نیت ئے برقرار تخسا صُحب تون وختی بش مس، غسل کرے، چا کُننگ او سائیکل آ سوار مس۔ دم ئسے آن گڈ عتیق نا اُرا نا خیرا بریک خلک او عتیق نا پنٹ اِرا مُسہ وار ہکل کرے۔ عتیق تو اراٹ درست کرے کہ باقی ئے۔ چپلا تے نت ئے ٹی کرے او اِنا مونا تہ ''سلام یارو''۔

باقی ''وعلیکم السلام! امر فارغ اُس؟''۔

عتیق چپّیکو دوے سائیکل نا مرغ ٹی سخت کرسا ''ہو یارو' خیرے دا وختا نہ کہ قربانی کن دیسہ کنے؟'' او زور آن مخنگ ئس خلک۔

باقی اونا جواب ٹی چنکو مخنگ ئس خلسا ''نہ ایلم' ملا رازق پائنک کہ بھلا ساہدار نا قربانی مفک''۔ اودا جار ہڑ تو ماک او ار مخنگ ئس خلکر۔

باقی سائیکل ناموئے اڑسا او عتیق ئے پارے ''سوارمہ کان''۔

عتیق پین سوال کتو او سوار مس۔ جوان ٹکرّ ئس اِ ننگان گڈ باقی چنکو ریک ئسے نا ماسہ اڈ کرے۔ ہڑتو ماک دڑ ینگار اور یک آ تو سر۔

عتیق ئے محسوس مس کہ باقی ئے کاریم ئس تمّانے نہ تو داخہ وختی اُرا کان بسکہ ہنداڑتون یکدم ہریفے ''یارو! خیر توارے کہ صُحب تون وختی کنا کنڈا؟''۔

باقی دم ئس چپ کرے ولدا کرار وگٹ ئسے ٹی پارے ''ایلم! بھاز پریشان اُٹ''۔

عتیق یکدم ''انت سے کن یارو' اللہ خیر کے''۔

باقی بیوس انگا خنتے اٹ عتیق نا کنڈا ہُرسا ''یار نازیہ نا وجہ غان''۔ عتیق گیگ کرے ہیت ئسے کن ولے باقی ہیتے مونی درسا پارے ''کنا کاٹم ہچ دانا محبت آ تمپک یار۔ دا بھلا وختان ای اوڑتون محبت کیوہ او ہم گنوکاتے آن باروکے کنے ہندن لگّک کہ اودے ہچ محسوس مفک۔ اودے ہچ احساس مننگ اف۔ اودے کنا دیوانگی نا ہچ سما تمنگ اف۔ کنا مہر او محبت اودے ہچ نظر بننگ اف۔ داسا ایلم نی کنے مشورہ ئس ایت ای دہنو انت کاریم ئس کیو۔ ای اودے انت ثبوت ئس ایتیو۔ ای اودے پین امر پاو کہ او کنا مچا دنیائے کنے اونا ضرورتے۔ بایدے او کنا مرے او کنا محبت نا قدرے کے۔ او ہم کن تو ہندنو محبت ئس کے کہ کنے لگے واقعی او کن تو محبت کیک''۔

عتیق ئے باقی او نازیہ نا عشق نا خبر مالو آن ہم اس اودے دا ہم سما اس کہ باقی نازیہ تو اخّہ محبت کیک۔ سنگت نا دادڑدی آ قصہ ئے اُست نا ارمانے بننگان گڈ اونا اُست ہم خراب مس او بغیر پین ہیت آن بش مس سائیکل ئے جک کرے او سوار مس۔ باقی نا کنڈا ہُرا او خنتے اٹ اشارہ کرسا پارے سوارمہ۔

باقی حیران مس کہ دادے انت مس۔ ہریفے ''اَلہ اَرا نگ؟''۔

عتیق ''نی سوارمہ یارو' کانہ جاگہ ئس''۔

باقی ہم پین ہیت کتو سوار مس۔ عتیق اوکان پیڈل خلسا سیدھا اِنا دُون نا ماسا اوہموڑے اڈ کرے۔ سائیکل ئے خاچھے او باقی ئے پارے ''برداڑے دون نا ذی آ''۔

باقی عتیق تون اوار دُون نا ذی آ توس او خڑتی اٹ عتیق نا باغاہُنگ اس کہ انت ئس پا ہک۔ عتیق اسہ نظر ئس دُون آہُر اولدا باقی آن ہریفے ''یارو! بلاایرے چاسہ؟''۔

باقی ہم بھاز سوچ خلتو انتئے کہ دا اِرا خلق ٹی بس اسہ بلاایر پنی ئس اس ''اے یار باش بلاایر'' باقی خلق کن اشارہ کرسا پارے۔

عتیق کاٹمے سرفسا ''ہَو ہمو۔ یارو! نے سمائے ہراتم ریک نا دُون دڑاتو نن چار اُرا ریک آن بیٹ کرین او پٹ ئے بسُّن۔ مُسہ چار تُو شیکشکر نا ناوڑ نا ماسہ تنبو خللکن ہموڑے وخت گدریفین کہ ہندا ناوڑ نا دتیپے آوخت گدریفن ولدا پین جاگہ ئس مون کینہ۔ اسہ دے مسافر ئس موٹر سائیکل ئسے آ بس او تنبوتا ماسا اڈ کرے۔ بلاایر اڑساتے او حوال کرے تہ تو معلوم مس افغانستان کن اِننگہ ولدا سر ہلنگ آن مست ننے پارے کہ فلان جاگہ اسہ دُون ئس ارے نم ہموڑے اِنبوتینا تنبوتے خلبو دا ناوڑ نم تون بھاز وخت وفا کپرو۔ یارو' او دُون ہندا دُون اس ہراڑے نن تولوک اُن۔ بس ولدا باوہ کنے او بلاایرے ہمو مسافر تون راہی کرے کہ انبو ہمو دُونے ہُر بو۔ نن ہراوخت کہ دا دُون آبسُّن تو دُون بارن بارن اس۔ تہہ تہ بوچ آن پُراس ذی آ تارِیک تماس۔ مسافر ننے دُون ئے نشان تس او بلاایرے پُہہ کرسا پارے کہ دادے ختبو دانمے زندگی بربس کرو۔ مجبوری نا وختاک اسُرای او بلاایر ولدا تنبوتے آ اِنان او اینگان تین تو مُسہ چار ورنا پین ہیُسن۔ دُون نا خُتنتگ کن چٹ' کلنگ'

بالٹین، بیل اوا و فتے تو اوار تینا چا او چلم نا سامان تے بڈ کرین ہیسن ۔ سوارہ نا اِرغا تے ہم وختی تین تو ار فینہ ہیسنہ گڑا ولدا اِنگ نا ضرورت تمیتو کہ۔ صُحب آن کاریم کرینہ اے دیگر اسکان ۔ کرسا کرسا آخر خدا نا کمک اٹ دُون تیار مس اودیر آن پر مس ۔ او مولا نا فضل اٹ دیر ہم بورہ غان بارہنین اس دہنکہ اینو ہمہ ہنینے ۔ بس ولدا ایکان بیٹ کرین او داڑے بسّن ۔ دوانا ہر کس تین کن خشت تڑے اوکوٹی تفے ۔ وخت تیر مرسا اس او وخت تون ایلو ریک او پٹ آتا مخلوق سئی مرسا کرے او ہنداڑے برسا کریر اُراتفسہ کریر ۔ یارو، ہمواسہ بارنا دون نا پالنگان اینو اِرا خلق آباد وہرا فتے ٹی نم ہم اوار اُرے“۔

باقی مچا قصہ ئے بننگان گڈ پیشانی ئے تینا کوس کرسا پارے ”ایلم ! دا خلق نا قصہ تو کنے ہم معلومے ۔ ای ہرا گڑا نا نے آن ہر یفیٹ او نی سٹّی پَٹ اوریکا تے اٹ لگّاس دڑینگاس“"۔

عتیق مخنگ ئس خلک او مخسا مخسا پارے ”یارو، کنے نا ہیت یادے نی پریشان مفہ ۔ نا ہیت نا جواب نا پریشانی نا حل ہندا قصہ ٹی ئے ۔ گپ داوڑے کہ دُون نا خُتنگ آن گڈ ہراتم دُون تیار مس تو نن خوشی آن ہمودے ہُرے آ اُراکن سرہلکن ۔ کسری ای او بلا ایر تین تو مجلس کرسا اسُّن ۔ مجلس دنیاداری نا گپاتے آن شروع مرسا مرسا ذالبولا تے سر مس تو ہمودے بلا ایر کنے اسہ ہیت ئس پارے اونے سمائے ہمو ہیت نا وجہ غان زرینہ کنا مس“۔

ہندا ہیت ئس کہ باقی نا خنک یکدم ملنگار او خنتے ڈک ڈک کشسا ہریفے ”ہرا ہیت؟“۔

عتیق ولدا دُون آ نظر ئس شا غسا ”یارو! نے خبر مرے بلا ایر بھلو دانا و بندغ ئسے او ذالبولا تا باروٹ ہر گڑا اے چائک ۔ ہمودے نن دا کان سرہلکن تو کسری ہیت ہیت ٹی کنے پارے ”مارو، نے سمائے زالبول او دُون اسہ وڑو“۔

ای اونا ہیتے پُہہ متوٹ اوہریفٹ ''امر؟''۔

اوکنے پوکرسہ پارے ''ماڑ' اولیکودے نن بسّن دُون نا حالتے خناس امری ئس خازگ بوچان پُر۔ پیشن آن ریک اوشتے ٹی ڈب۔ مرآن ویران ویران خننگا کہ وا ہم ننے انّحس دوست اس۔ ننے اخہ وڑا کہ دادُون۔ انتئے کہ ننا زندگی نا بھلا مقصد ہندا دُون اس۔ ننے دُون ٹی ننا زندگی نظر بننگ اس۔ جہان نا کل گڑاتے ان ننے زیادہ عزیز دا دُون اس ولے دُونے نن زرئس ہم دوست الون۔ دُون نا دوستی' اونا محبت نن تو ہموختان زیات مرسا کرے ہراتم نن اونا جسم ٹی پتریںگان۔ اوڑتون تینا رشتہ ئس جوڑ کرین۔ تینا روح او بدن ئے اَسٹ کرین۔ اوتینا محبت نا ثبوتے اوٹی اِلان۔ ہراتم اوٹی دیر بس تو اونا صورت کلے بدلینگا' خناس امر صاف صاف خننگا کہ۔ شروع ٹی اودے ننا بننگ اوڑتو ولدا اناخڑکی اوڑتو ولےنن اوڑتون محبت اٹ پیش مرسا کرین اوڑکن مہر کرین او ہروڑٹ تینا محبت ئے اوڑکن زیات تخان تو آخرے خناس اونا محبت ہم نن کہ زیات مس او داسا ہُرس ہندا محبت نا وجہ غان اوننا کلے تینا ماسا نا ڈغارا آباد کیک۔ تینے آن خڑک تخک او قیامت اسکان ننا خذمتے کیک''۔

باقی جوان غورٹی ہر ہیتے بننگ اس اوپُہہ مننگ اس کہ عتیق انت پا ننگ خوائک' عتیق نا ہیت نا کٹنگ تون زُوزُوڈُونے اسہ نظرئس ہُراا ولدا خلقا تا کنڈا انگاہے شاغسا عتیق ئے کبینو لہجہ سے ٹی پارے ''اوایلم واقعی' دادُون تو بھلو بندغ ئس آباد کرے تینا ماسا''۔

عتیق فوراً تینا ہیت ئے مونی درسہ پارے ''یارو! ای ہم تو ہندا گڑانا پاوہ' اچھا راست پائہہ ولدا ای بلا ایرآن ہریفیٹ کہ ای ناہیتے جوان پُہہ متوٹ کہ ذالبول اودُون اسہ وڑو۔ تو بلا ایرمخنگ ئس خلک او کنے پارے ہرا وخت ورنا مسُّس گڑا داہیتے پُہہ

مریسہ۔ اودانا سماواقعی کنے ہموتم مس کہ کنے زرینہ تون محبت مس اوزرینہ ہم کنے ہندن بے چکار کریکہ ہراوڑ نازیہ نے تو کننگہِ ولدا ای بلا ایرآ اِناٹ اوڑ تون تینا اوزرینہ نا محبت نا قصہ ئے کریٹ اواودے ہنداپاریٹ کہ زرینہ کن تو ملک ملاقات کیک ولے اونا محبت ٹی خلوص اف کہ کنا اُست جم مرے۔ ولدا بلاایر کنے پُہہ کرے ''ماڑؤ ہراتم عشق ہڑتو مانیمہ غان پختہ مس تو اونا اِرا منزل مریرہ یا او تینے حاصل کیرہ یا ہڑتو ماک تینے ختم کیرہ' ولے نا عشق اسہ نیمہ غان جنون ٹی ئے او ایلو کنڈ ان خامہ ئے۔ دانا اولیکو حل دادے کہ اونا کنڈان عشق نا خاخرے تیز کر' زرابے خیُسن کرتا کہ اوگنوک مرے''۔ ای ہریفیٹ کہ او امر؟۔ ای امر کننگ کیوتہ؟۔ کنے پارے '' دانا مسہ طریقہ وَ۔ اولیکو داکے تینا عشق ئے ہنداخہ پختہ تخ' ہنداخہ زرابے بھلن کر کہ دانا تریشنک آک اوڑ اسر مریرا اودے نا محبت نا احساس مرے ولے داگڑا بھلو سچائی ئس خوائنک ہراڑے بھاز وخت ہم لگنگ کیک۔ ارٹمیکو کسر دادے کہ اودے تاویت کر' اونے کن گنوک مریک۔ نا حاصل کننگ کن دنیائے اَسٹ کیک ولے اوڑا خطرہ بھازے داملاک پیسہ کن تاویت تو کیرہ ولدا پیسہ کن تاویت کروفک ناپن ئے ہم ہندا پھاش کیرہ۔ مسٹمیکو طریقہ ہمو دے ہرادے ای نے مالو پاریٹ پو کریٹ۔ ہراکل آن آسان انگائے''۔ یارؤ کنے شروع ٹی داطریقہ وڑتو ولے کن تو پین کسر ہم الوولدا کنا نیت تواودے حاصل کننگ نا اس ہنداخاطر آن ای بلاایرنا ہمو ہیت آعمل کریٹ اوزرینہ تون شامی تاملاقات کننگہِ شروع کریٹ۔ آخراونا محبت تینٹ کنکن زیات مرسا کرے''۔ ہنداخس پانگ آن گڈ عتیق اِرا وار بروانکاتے تینا بڑزائی سرفے اوباقی آن ہریفے ''امر یارؤ پُہہ مُسّس یا ورنائی ٹی پُہہ مریسہ؟'' اوتینا ہیت آتینٹ بھلو مخنگ ئس خلک۔

باقی اونا مخنگ تون اوار مخنگ ئس خلسا پارے ''بھلو کمینہ اُرے نی اونا بلا ایز''۔

جوان مخنگان گڈ باقی ولدا سوال ئس کرے ''یار دا شامی تا ملاقات امر مرو۔ کنا اُست تو دا سان لڑزک''۔

عتیق سنجیدہ مرسا جواب تس ''یارو! دا ہیت تو ارے ولے اودے تینائی کننگ کن دا گڑاے کروئی تمک نے نہ تو پین جا گہ ئس سانگ تا مس ولدا اندا دُون آ بروس ہوغوس۔ شروع ٹی کم کم ملاقات کرسا کر۔ او ہر ملاقات آ اوڑتون مجلس کر' اونا زلفاتے تون گوازی کر' فقط محبت نا ہیت کر ولدا منہ ملاقات آن گڈ اوتینٹ نے تو ملک' ولدا نا شک ہم کٹک او شک نا کننگ آن گڈ انت غم'' ہنداخس پانگان گڈ ولدا عتیق نا مخنگ لگا او بش مرسا پارے ''یارو! دا ساکان کہ ننے اُرا کن دکان آن سودائس الوئی ئے۔ ہَو تا نکہ دا کاریے کتنس کن تو ملاقات کپیس''۔

باقی کاٹمے سرفے او ہڑتو ماک سائیکل آ سوار مرسا سر ہلکر۔ عتیق ئے دڑفنگ آن گڈ باقی سوچاتا دنیاٹی اختہ' ملاقات آتا تیاری کرسا تینا خیالی آ دنیاٹی چکر خلسا اُرا کن پیڈل خلسا سر ہلک۔

باقی نا اودے ہنداسوچ او فکرٹی گدرینگا کہ دہنو ٹھکانہ ئس ہراڑے ملوکہ اونا زیہ تون ملاقات کے۔ آخر بھاز انگا سوچاتے آن اودے لگا کہ کل آن جوان انگا جاگہ او فتا بیٹھک ارے ہرا اُراتا خیر آن تفوکے۔ ہرانا درگہ اُراتے کن اس او خیر آن کسرئس ہراڑن خلقیک گدرینگارہ۔

بیگہ تون باقی وختی دیرآ نازیہ نا انتظاری اس کہ حسب معمول نازیہ او سلیمہ دیر کن بسرا او باقی نازیہ ئے خننگ تون ملاقات نا خواست کرے ولے نازیہ انکار کرے۔ خیر منہ

دے نا زاری او اصرار آن گڈ اسہ دے نازیہ ہَو کرے۔ نازیہ باقی تون ملاقات آن انکاری الو۔ ملاقات تو او ہر وخت باقی تون دیرآ کرینے ولے دا اولیکو ملاقات اس ہرانا وخت اولیکو تغ ناپاس تخنگا سس او ہم بیٹھک ئسے ٹی۔

دیگرنا نماز آن گڈ باقی اُراغان چراغ ئس ارفے او درے بیٹھک ٹی تخا۔ ولدا خفتن نا نماز آن فارغ منگ تون دلّا غان اسہ ڈبوئسے ٹی دیر او گلاس ئس ارفے او انا بیٹھک ٹی توس۔ جوان ہُرے آن گڈ مچا خلق قبرستان آن بار خاموش مس۔ بس وقفہ وقفہ آ کچکا تاوکنگ نا توار بسکہ یا بیش ئسے ناسرّہ نا توار۔ باقی بیٹھک نا درگا غا سلوک بیقراری اٹ نازیہ نا انتظاری اس۔ خیراچانک بیٹھک نا دیوال نا ماس آن مون گدی ئس تیز وگام ارفسا درگہ نا ماسا بس او بغیر سلام او ہیتان سیدھا بیٹھک ٹی پتر ینگا۔ باقی نازیہ نا پتر ینگان گڈ بیٹھک نا خیر مونان چکرئس خلک او بس بیٹھک نا درگہِ تہہ آن کڑی کرے او چراغ نا وتّہ ئے ہم کم کرے تا کہ کھڑکی آن روشنی پیشن اِنپ' ولدا بیٹھک نا مون نا ہڑتوما کھڑکی تے پاچ کرے ہرافتے آن یخو پھدینو تہوئس بسکہ او اُستا تے یخ کریکہ۔ خیر نا کھڑکی تے بند کرے کہ دن مف خیر آن کس گدرینگوا و کوکڑوکشو۔ دا کان گڈ کرار کرار بس او نازیہ ناماسا توس او تولنگ تون اُست او بدن ٹی تا لرزہ ئس شروع مس۔ نازیہ نا دوکن دومریفے تو نازیہ نا دوا وکان زیات لڑزا کہ۔ جوان دم ئس دوک دوٹی او جسم آ تا لرزنگ شروع ئس کہ ہڑتوماک اَسٹ ایلو آن پین خڑک مرسا کریرا و لرزنگ ہم کم مرسا کرے۔ ہڑتوماک چپ چپ تولوک بت آن باراَسٹ ایلو نا بدن نا خوشبو تے ٹی ڈب ہلکسر' گٹ آک خشک خشک بار یسر' دوئی تے آن ہیت ئس بتوکہ' فقط جسمک ہیت کننگ اسر باقی نا زنوڈول مرسا مرسا نازیہ نالخ آ سر مس او اونا پژہ تا گند کشنگ ئے شروع کرے۔ نازیہ ہم باقی آن خڑک

مننگ اس۔ باقی دوتے مدان نازیہ نامخادرے ولدانازیہ تینا دوتے اونا کو پہ غاتے آ تخا۔ جوان اَسٹ ایلو آن خڑک مسرا و بغل ٹی کریر تینے۔ اَسٹ ایلو نا بدن نا خوشبو تے آن کرار کرار نشہ مسرا و ہڑتو ماک بیٹھک نا بالشتے سرٹ جہ کریرا و محبت نا دنیاٹی پتر ینگار۔ نیم روشن انگا چراغ، مون نا کھڑکی تے آن بروکا پھدین گورپچی آتھوٗنن نیمہ نا خاموشی، اودا خاموشی ٹی اوفتا باتا چپ پچّہ نا توار ہندن لگا کہ ہرا روح دنیا نا قید آن آزاد مننگ کن زمزیراتے ملنگو۔ داڑتون اوار پچا تا شپر شپرہ نا توار آن ہندن محسوس مسکہ کہ محبت نا کتاب ئسے ناپن آتے تہو تیز آن سرفنگہ۔ داتوار آن بیدس ہڑتو ماک اسہ ارا وار اسٹ ایلو ناپنے ہم ہندن ہلکر کہ گپ تہاروشام ئسے ٹی اراmحبوب تینے پڑّ۔ شام کڑم مرسا اس توار آک گم مرسا اسر کہ جوان دم ئسے آن گڈ باقی نازیہ نا بدن نا ذی آن تینا بدنے ہندن ارفے دُہنکہ روح بدن آن ارفنگہ۔ دم ئسے آن پد نازیہ ہم جک مس او تینا پچاتے او گدے جوڑ کرے او سبک واشکنو گٹ ئسے ٹی پارے ''دیرئس ایت'' باقی یکدم جک مس او نظرئس چہرہ غا تاہُر اولدا بش مس بخاری آن دیرہیس لس تا او اموڑے ماسا تا زونڑا او چپیکو دوے تا دوٹی کرے۔ خاموشی نا وجہ غان دیک کہ نازیہ نا گٹ آن گدرینگارہ تو ''گڑچ گڑچ'' توار بسکہ۔ اسٹ ایلو آن خڑک تو لوک دوک دوٹی اسروے لڑزہ ناا چ دڑک الو دے پائہہ داہمو بدنا کو ہرازلزلہ ناڈول لڑزارہ۔ ہڑتو ماک تین تو لچوک تو لک اسر کہ نازیہ ئے خیال بس کنے داسا اِنوئی تمک دن مف سلمہ سما کروے کنے حنپر وے ولدا ای انت پاروٹ۔ دوے تینا کرار کرار باقی نا دوتے آن کشا او بش مننگ تون باقی ئے اشتافی وَ لہجہ سے ٹی پارے ''درگہ ئے مل، پیشن ہُر کس اف گڑا ای کاوہ بھاز ہُرے مس''۔

باقی ئے محسوس مس کہ واقعی ہُرے تو مسُّنے ہندا خاطران پین ہیت کتو درگہ ئے

ملا بیٹھک نا خیر مون آن چکرئس خلک او ولدا لس نازیہ ئے توار کرسا پارے ''بر کس اف''۔ نازیہ درگہ غان خڑک مس تو نازیہ ئے درگہ نا ماسا تورے او چپّکو کلک آن تا سبکو بک ئس ہلک' او خیرآ کشسا تینے نازیہ ئے کسر ئس تس۔ نازیہ گداٹ بوک کرے تینے او تیز تیز گام کرسا سیدھا اُرا کن سر ہلک۔

نازیہ نا اِنگان گڈ باقی بیٹھک ٹی پتر ینگا او بیٹھک نا خیر نا کھڑکی تے ہم ملا او بالشتے سڑجہ کرسا تین تو سوچ خلنگ ئے شروع کرے کہ دا امروڈول نا ملاقات ئس مس۔ او نا ہچ مرمراسکان سوچ ٹی الو کہ شام نا اولیکو ملاقات داوڑ مریک او ہم ہڑتو ما تارضا مندی اٹ۔ نازیہ ہم انکار کتو او او نا ہم برداشت آن پیشن ئس کے تینے پدی تورے۔ عتیق نا پانگ اس کہ دا کاریم کن چار پنچ ملاقات ضروری وَ ولے داڑے قصہ تو چٹ پین وڑ مس۔ خیر انت ئس مس مس۔ دا ساہُرن محبت ودّھک یا بلا ایرا و عتیق ہڑتو ما تا ہیتا ک غلط ثابت مریرہ۔ نہ نہ بلا ایرنا ہیت اگہ دروغ مروس تو زرینہ امر گنوکا تے آن بار عتیق تون محبت کریکہ۔ خیر' داسا معلوم مریک۔ او تین تو سوچ خلسا خلسا ہموڑے پھدین انگا تہونا گرفت ٹی تنگان اِن۔

نازیہ ئے ایڑے تینا بیرم ٹی خیالاک خاچنگ کن التورا و ہم ہندا سوچا تے ٹی اختہ اس' کہ او امردا ملاقات ئے کرے۔ دا او نا محبت ئس یا اودے باقی نا عشق آ ہندا خہ یقین اس کہ او انکار کننگ کتو۔ خیر دا گپ تو پکے کہ او کن تو بھاز محبت کیک او کنے ضروری تینائی کیک۔ او داسا ای باقی نا امانت اُٹ بایدے او نا محبت نا قدر ے کیو۔

صُحب تون وختی نیاری آن گڈ باقی ولدا سائیکل آ سوار عتیق نا کنڈ آ سر ہلک۔ عتیق ئے اُرا غان ار فے او سیدھا نا وڑ نا ڈپوک آ اڈ کرے۔ او استو نا کل فسانہ ئے او نا مونا تالان کرے۔ عتیق بشخندہ کرسا گوڑینگسہ قصہ ئے بنگ ولدا مخسا مخسا پارے

''یارو! نی تو بھاز تیز و عاشق ئس پیش تمّا س''۔

باقی شرمنگسا بشخندہ کرے او ہرّ یفے ''داسا امر مرو؟''۔

عتیق بابے چوٹ کرسا ''بس یارو' نا کاریم مس۔ داسہ اُرا والا تے زاری او منت ئس کرا ورسال راہی کر' بھاز ہُرے کپیس''۔

باقی ''دن زو؟''۔

عتیق ''ہو یارو' دا اِستونا ملاقات نا برم آن مست نے اودے تینائی کروئی ئے''۔

باقی کاٹمے سرفسا ''ولے یار نازیہ منو؟''۔

عتیق مخنگ ئس خلک ''یارو! نی سادہ سے اُس' نازیہ داسا تینٹ خدا خدا کروکہ نا کنڈان رسال برے۔ اگہ یقین بفک نے تو اینو ہریف اوڑان انت پائک نے''۔

باقی نا ذہن ٹی فوراً سوال ئس بس ''ولے یار' نا برام آن گڈ ہم تو دا اسکان برم نا حوال اف''۔

عتیق زرئس مونجا مرسا ''یارو! دا خدا نا کنڈانے' کل گڑاک اونا دوٹی وَ دیرے برم ایتہِ دیرے تف ولے نی ہُرے کپیس' اخس کے زو مریک اودے تینائی کر''۔

دا مجلس آن گڈ ولدا باقی عتیق ئے اُرا نا خڑک دڑفے او تینا مستقبل نا خیالا تے خلسا اُرا کن چکا۔

بیگہ تون ولدا باقی دُون آ انتظاری اس کہ نازیہ او سلمہ ریڑ یک دوٹی بٹنگ اسر۔ نازیہ دُون آ بس تو باقی خڑک مرسا اوڑان ہریفے ''ای رسال راہی کننگ خواوانی انت پاسہ''

نازیہ رسال نا پن آن داخدر خوش مس کہ فوراً بشخندہ کرسا گونڈ و ورندی ئس تس ''ہُرے کپیس''۔

باقی ئے تینا خفتے آ باور بتو کہ دا امر۔ ای زمانہ سے آن اوڑن ہندا سوالے کریٹہ ولے او ہر وخت ہندا پاریکہ دا اسکان بھلو وخت ئس ارے' ولے اینو پانگے کہ ہُرے کپیس۔

باقی بلا ایرے اُست ٹی دعاتر سا خوشی خوشی اُرا کن روانہ مس۔

باوہ ئے منت کننگ' لمہ ئے نواریفنگ اٹ او اِیڑ تامددے ہلسا باقی ئے مُسہ تو لگاولے آخیرے ہندا مس کہ اُراوالاک مناراونازیہ کن رسال انار۔

ہندا جواب ملاکہ نن مشورہ کین نمے پانہ ولے نازیہ لمہ ئے تینا صاف صاف پارے کہ او دارشتہ غان خوشئے' او ہنداڑے برام کننگ خوائک۔ تینا لمہ ئے داوڑ تینا زبان اٹ پاننگ اوڑکن بے شرمی ئس اس ولے بروک انگا بے شرمی ناموں اٹ داہچ ئس الو۔

نازیہ او باقی ناسانگ آن گڈ' پین اِرا تو ناکچ گدرینگا او آخراوفتا برام مس او باقی نا اُست نامراداک پورامسر۔ بھازانگا خوشی آن دے اونن بلا ایرا و عتیق دعاتسکہ۔

برام ناچارتو آن گڈ باقی ئے نازرکومسٹرئس مس او ہڑتوما اُراوالاک خداغان عزت نادعا کرسا اوناشکرے ادا کریرکہ جوان مس دا فتارشتہ مس۔

مہر

''چاہ ئس کیونے کن؟''۔

''انت ئس؟''۔

''پاریٹ' چائس بیٹ کیونے کے''۔

''واہ جی واہ' ایہُن طبیعت ناامرے؟''۔

''انتے۔۔۔کنے واانت مسُّنے؟''۔

''گڑاس تو مسُّنے نے اینو۔ اَسٹ تو لیٹ ئے ہم اینو بندکتوس ایلو کن تو اوار جند نا ہم تولوک اُس اوداسانن نادو بجہ غا کنے ہرفنگ اُس کہ چائس ہتیو نے کن''۔

''داوا انت ہیت ئسے۔ کنے تغ بتو ہنداخاطران خاچتوٹ۔ داسا سوچاٹ نی للّکھلنگ آن دم درینس تو چائس کیونے کن' بس''۔

''اچھا۔ خیر' اُست خوش مس اینونا دامہر آن''۔

''اینو۔۔۔داکان مالو متنے''۔

''داکان مُست مگہ نی مہر کرینس؟''۔

''ہو۔۔۔ای نے کن مہر کتنٹ؟''۔

''کنا تو یا دا بفک کہ نی کنکہ مہر کرینس۔ اِستو اسکان ترندمسّس کہ لیٹ ئے بند کر۔ بس کر لکھنگہِ تینا' تغ آن درینس ننے''۔

''اِستو۔۔۔استو کنا کاٹم خَل کریکہ''۔

''ہو۔۔۔نا مطلب دامُسہ تُو ناسے نا کاٹم خَل کریکہ بس اینو کپک''۔

''بس بس۔ نی تو بیوس مہر نا ہم قابل افیس''۔

''ای اخّہ مہر نا قابل اُٹ کنے سماے اونا دا بے موسمی آ مہر آ کنا کاٹم اسّل تمپک''۔

''اچھا۔ کنا مہر آک بے موسمی وُ' نی تینا پانی کنکہ وخت ئس مہر کرینس؟''۔

''مہر۔ای مہر کتنٹ۔ای نے تو محبت کرینٹ' ولے نے نظر بفک''۔

''بس بس۔ دا فلمی آ ڈائیلاگ آتے تینا تین تو ڈک۔ نے اسہ گڑا تو محبت اف بغیر ئس دا شاعری آن۔ نن درست ہندانی اُس ہندا کا غذا کوئی تینا اُست آ دوتخ اسہ وار کن تو جوانی اٹ مجلس کرینس''۔

''نے تو ایہُن کنا شاعری تون دشمنی ئسے۔ ہیتے چرخ تر ساتر سا کنا شاعری آ سر کیسہ''۔

''امر کپّرتہ' نا دا شاعری کنکن صفا وا پوک ئسے۔ نہ کنکن ٹیم کشّسہ۔ نا جوانی اٹ کن تو گپ ئس کیسہ نہ کنا ہیتا تے بنسہ''۔

''داڑی کنا انت قصور نا ہیتا ک ہندنو اوکہ جوانی اٹ بٹنگ مفسہ''۔

''ہو۔۔۔داسا کنا ہیتا ک ہم خراب مسر۔ برام آن مست انت پاریسہ' نا دینا' ہیت ئس کرنا ہیتا تے کن زہیر کرینٹ''۔

''برام آن مست نی ہم تو محبت نا ہیت کریسہ۔ داسہ ہمو ہیتا ک ہرانگو''۔

''داسا ہم کنا ہموپتا کو ولے نے وارمرے داشاعری آن کہ نی خفتو تہ''۔

''وار کنے وارارے کہ نا ذی آشاعری کیوہ''۔

''مہربانی' مہربانی تینا داسڑوک انگا شاعری تے کن تو منسوب کپہ''۔

''ماشاءاللہ' ماشاءاللہ۔ منسوب۔ دالفظے ہراکان ہیل کریس''۔

''انتئے تتیانی اسکول آ اِنانس۔ ہرگڑا نے بریک''۔

''کنے واانت ئس بریک ناموناّ''۔

''بس بس۔ بھاز مسخرا خلپہ''۔

''کمالے۔ نے صفت کیر ہم نی سٹّہ''۔

''مہربانی' تینا صفتا تے شاعری کن ڈک۔ کنے ضرورت اف ناصفت آتا''۔

''آمرے نی کنے صفت کر' کنے سخت ضرورتے صفت نا''۔

''نے۔۔۔نے ٹی گڑا اس ارے صفت نا''۔

''انتئے اَلہ داخنک' انت پاریسہ مالوکہ بادامی وَخنک کنا۔ ایلو اَلہ داجوڑک۔ مست امر چڑا صفت کریسہ جوڑتے کنا' چا کنوسٹ تو جوڑتے کنا سیل کریسہ''۔

''چا' گڑا چائس ہتیو نے کن''۔

''انتئے۔۔۔جوڑتے کنا ہُننگ خواسہ''۔

''بھاز چالاکی کپہ۔ کُنیسہ تو پاہتیوہ نے کن چائس''۔

''داخہ محبت اٹ پاسہ ای امر نہ کننگ کیوہ''۔

''ای تو محبت کیوہ۔ بایدے نی ہم وخت ئس تینا محبت نا ثبوت ئس ایت''۔

''ثبوت' نے کن داجان حاضر' نی ثبوت خواسہ؟''۔

’’نہ مہربانی۔ جان نا مرے۔ ای پین گڑ اس خواوہ ایتسہ؟‘‘۔

’’ضرور۔ نی چاتے ہت‘ ولدا امر کے نا حکم‘‘۔

’’نہ اسہ وار نی وعدہ کر‘‘۔

’’وعدہ؟ نے کنا زبان آ یقین اف؟‘‘۔

’’آخا۔ دتخس ہم اف۔ نی اسہ وار وعدہ کر‘‘۔

’’کیوہ وعدہ‘ اسہ وار چاتے ہت‘ نا بھاز انگا اصرار آن کنے نشّہ ارفے چانا‘‘۔

’’چاتے اسہ منٹ ٹی ہتیوہ۔ بس اسہ وار نی وعدہ کر‘‘۔

’’وعدہ تو کیوہ۔ مگر نی کاریمے تینا پا‘‘۔

’’کاریمے پاریٹ‘ گڑا پورا کیسہ‘‘۔

’’ضرور‘‘۔

’’پکّا‘‘۔

’’پکّا پکّا‘‘۔

’’ہیت دادے‘ ای تین کن پوسکنو جوڑائس پچ نا تسُّنٹ مشن دُوچ کن۔ ہموڑ کن بیست ہزار رُپئی درکارے‘‘۔

’’بیست ہزار؟‘‘۔

’’ہو‘ پچا تا حق ئے‘‘۔

’’مون نا تُو وانی پچ ئسے کن پانزدہ ہزار درلیس اَلہ‘‘۔

’’او پین جوڑس ئس‘ دا پین ئسے‘‘۔

’’نا دا جوڑہ غاک کٹپسہ۔ ای ہر تُو دا پچاتے کن پانزدہ بیست ہزار رُپئی ہرا کا ایتو‘‘۔

’’ہرتُو ؟ دامچاسال ٹی کنااِرٹمیکو جوڑہ ئے بس‘‘۔

’’انتئے پین پچ اف نے ؟‘‘۔

’’ارے‘ مگر داپوسکنوڈیزن ئس بسُّنے‘ کل تین کن کرفینو۔تنیا کنے اف‘‘۔

’’پوسکنوڈیزن ۔ داڈیزنک تو ہردہ دے ناذی آبریۃ‘ دانا مطلب اف نی ہروار تین کن موغف‘‘۔

’’بس ۔ بھاز لیکچر تفہ ۔داپاپیسہ ایتسہ یا آخا؟‘‘۔

’’بیست ہزار کن تو اف‘‘۔

’’مطلب نی تفیسہ؟‘‘۔

’’آخا۔کن تون داخافضولو پیسہ اف‘‘۔

’’سئی پاسہ۔ای داسافضول ئس مسٹ‘‘۔

’’ای داوڑپاتوٹ ۔کن تو داخس اف‘‘۔

’’ہَو کناوارانا پیسہ غاک کٹّرہ‘ واایڑگان محبت نادعویٰ کیسہ۔واہ‘‘۔

’’دانگر کناوس ٹی داخہ بحث اف ۔ درچاتے ہت‘‘۔

’’انت ئس اتیو؟‘‘۔

’’چاتے ہت‘‘۔

’’نن نادونیم آای نے کن چاہ ہتیو ۔بشہ لائٹ بندکر‘ کنے تغ ہلکُنے ای خاچوہ‘‘۔

ارمان

دہنود ےئس رفیق ہمراز نا زند آن تیرمتو کہ اونا کاٹم خلّ کپروس۔ دا کاٹم نا خلّ اوڑکن دنیا نا بھلا او آخرت نا عذاباتے آن اسہ عذاب ئس اس۔ دا کاٹم نا دو آن نہ تو او کس تون ہیت کننگ کریکہ نئے کس نا ہیتے برداشت کریکہ۔ خلقی آ ہسپتال آتا دوائیک ہم نوکاب نا دیرآن باراسّر نئے شربت ئس مسّرہ نئے چائس بس مجبوری نا وختا گُٹے پالیفیرہ۔

رفیق نا کاٹم نا خلّ دے پدے آن ودھنگ اس ہراڑن اُرا نا اُرا پریشان او ناشاد تو لوک رب آن اونا آرام کن دعا کریکہ۔ آخر اسہ دے استاد شکور اونا حالت آ رحم کنُسا ہمت ئس کرے او اودے شار نا ہسپتال آسر کرے۔

رفیق نا چیک اپ آن گڈ معلوم مس کہ اودے میتستصاس (Metastasis) ئے۔

میتستصاس کینسر نا چار میکو اسٹیج ئے ہراٹی کینسر جسم نا اسہ جاگہ غان ایلو جاگہ غا کائک۔ ڈاکٹراتا مطابق رفیق زند نا آخریکو پیٔوڑی آ سلوک اس او بس منہ دے نا مہمان اس۔

رفیق ہمراز او استاد شکور ہراتم دا بیماری نا سئی مسّر تو ہڑتوماتا رنگ پوشکن مس او رفیق نا خنتے آن خڑ ینکاک دانہ دانہ غا تمار۔

رفیق ئے دُہن بیوس خننگ آ استاد شکور نا اُست ہم چنک مس او ہم اوڑتون اوار ہوغنگ اوارمان ئے شروع کرے۔

استاد شکور اصل اٹ سندھ نا بروکو بندغ ئس اس۔ اونوشکی ٹی تینا سالم ابرار احمد تون رہینگا کہ۔ دا کان مست اوتینا اسٹ انگا مسٹرتون سندھ ٹی اس ولدا مسٹر نا برام آن پد ہراتم اوچٹ تنیا مس تو ابرار اودے نوشکی آبٹینگا او تین تو جا گہ تس۔

نوشکی آبننگان گڈ استاد شکورئے رفیق ہمراز تینا دکان ٹی شریک کرے ہراڑن او بھاز خوش اس کہ اللہ اودے محتاجی آن بچفے۔

رفیق ہمراز او استاد شکور نا درزی گری آ کاریم مُچا نوشکی ٹی مشہور اس۔ ذالبولاک بیدس اوفتے آن تینا پُچاتے کس آ دوچ کریفتو رہ ولے رفیق ہمراز نا مسئلہ دا اس کہ او دکانے زیات وخت تننگ کتو کہ۔ او نا زیات وخت اونا شاعری تون گدرینگا کہ۔

رفیق ہمراز نا شمار راج نا بھلا شاعرتون کننگا کہ۔ اونا دا وختا بیرہ شاعری نا ہفت کتاب مارکیٹ آ بسوسر۔ دافتے آن بیدس اونا مضمونک' ادب نا ذی آ تحریراک اونا زبان اوقوم نا خذمت ٹی لکھوکا نوشتہ غاک حساب آن پیشن اسّر۔ علاقہ ٹی بغیر رفیق ہمراز نا موجودگی آن نئے فیسٹیول ئس مسکہ' نئے مشاعرہ ئس اڈ تننگا کہ نئے کس ادبی کچاری ئس کریکہ۔ ہر شاعر ہر بندغ ہر تنظیم اونا شاعری نا دیوانہ اس۔ شیف بڑز رفیق ہمراز نا پن اس۔ خڑک اومرنا بندغاک اونا خننگ کن اونا مجلس کن گنوک اسّر۔ ہر بندغ دعا کریکہ کہ رفیق ہمراز کن تودم ئس تولہ کن تو پیالہ ئس چاگُنے۔

رفیق ہسپتال نا بیڈ آ مڑدہ غاتے آن بارلیٹوک اُست ٹی نالہ خلنگ اس۔ اونا

خنتے ٹی بیدس نا امیدی آن ہچڑاالو۔ اواسہ بھلو پرادئس خلنگ خواہسکہ' اوزورزورآن ہوغنگ خواہسکہ ولے نئے اونا خنتے ٹی خڑ ینک شولنگ نا وس اس نئے اونا بدن ٹی طاقت۔ اوتینا ٹکرا اُست ٹی تولوک تینا رب آن سوال کننگ اس کہ دہن اچانک امر اودے کینسرنا مریض ئس جوڑکرے۔ انت گناہ ئسے نا بدلہ ٹی اودے لاعلاج کریس۔ او امرتینا زائیفہ سلمہ اوتینا ہڑتوماچناتے دادنیاٹی تنیااِلک کائک۔ اگہ اودے کہسفنگ خواسہ بیشک کہسف ولے اسہ سال ئسے نا وخت تو ایتہِ اوتینا چناتے کن اوفتا زندگی کن گڑاس کے۔ اگہ بھلووخت ئس تتنگ کپسہ تو دامنہ دےناپنڈاے انتے اودے تسنس۔

اِرادے ہسپتال ٹی گدریفنگان گڈ رفیق استادشکورئے منت اوزاری کرے کہ اودے ہسپتال آن ڈسچارج کے۔ موت ئے ایہُن ڈاکٹراک مکرر کریرگڑا داسا داڑےفضول علاج کرفنگان انتے اوتینا پیسہ اوتینا دےتے ضائع کے۔ دا ہسپتال آن جوانے اوتینا اُراٹی تینا چناتون زندنا آخریکودےتے گدریفے۔

اُراغابننگان گڈ تینا چناتے خننگ آن پد رفیق ناغم بدتر زیات مس۔ اوہر شام تینا چناتابروکا زندنا سوچ ٹی اَختہ اس۔ چناتا خاچنگ آن گڈ او بھلانن تینا کمبل ٹی ہوغاکہ اوڈّکوڈّکو خڑ ینک شولاکہ۔ اونا سوچ ہنداڑےمین ہلکوسس کہ اونامرگان پد اونا زائیفہ اواونا چناتا انت حال مرو۔ اوامرزندگی کرور۔ امرزندہ مرور۔ اونا زائیفہ امراوفتے بھلن کرواَرا کان پیسہ ہتو۔ اَراکان داخرچہ غاتے پوراکرو۔ دےاوفتا بیماری آبرو۔ دے اوفتا غم ٹی شریک مرو۔

پھل انگا زائیفہ اوتینا معصوم آچناتا باروٹ سوچنگان گڈ رفیق تینے بددعاتننگہِ شروع کرے۔ تینے آترندمس کہ تینا مچازندگی ئے ہندن فضول ضایع کرے۔ تینا شوق

اوشہرت نارنداٹ تینا ہزار مرادانگا چناتے کن اسہ گڑاس کننگ کتو۔ بے مقصدانگا شاعری نانشہ ٹی تینا چنا تا زندے در پدر کرے۔ ایلو بندغاک تینا اُراوالاتے کن خواری کشاز پیسہ مچ کریر تین کن سواری ہلکر چکر خلکر تینا چناتے جوانو پچ بنفیر جوانو کننگ تسر اوفتا استخوائی تے پورا کریراوفتا مستقبل کن جائیداد جوڑ کریر اوانت ئس کرے؟۔

زند مچ اوفتے خوار کرے داسا کہنگان گڈ ہم اوفتے ہندا حال ٹی اِلّک کائک۔ انت ئس رسینگا اودے دا شاعری نا کننگان؟۔ انت ملاّ اودے زبان نا خدمت آن؟۔ انت ئس تس اودے دا قوم ہراڑکن او کتاب لکھا؟ ہراڑکن او پروگرام اڈتس ہراڑکن اوتینا تغے خراب کرے؟۔ ہرادو ہمو بندغاک ہرافتے او جوانو شاعر جوڑ کننگ خواہسکہ ہرادو ہمو خواجہ غاک ہرافتے اوادب نا سبق تسکہ زبان نا قدرے پُہہ کریکہ ہرادو ہمو تنظیم والاک ہرادو ہمو اکیڈمی والاک ہرا اونا خیرخواک اسُر ہرا اوڑن بغیر تینا پروگراما تا بنائے کتورہ۔ اینو اوزندگی نا آخری دے تے حساب کننگہ تو انتئے کس اونا ہرفنگ کن بفک۔ انتے کس اونا مدد کن تینے زرئس خوار کپک انتے کس اودے اسہ رسمی وَصلہ ئس خلپک کہ رفیق صاحب نے زرنا ضرورت ارے تو حکم کر۔ انتے کس اوڑتون دروغ ئس تڑپک کہ خواجہ رفیق نن ناعلاجے کرفنہ نے کہنگ کن الپنہ۔

اوتین تو سوچ خلسا ارمان کرسا اوتینا کروکاتے آ پشوانی نا آڑسندہ کشنگ اس۔ داشش ہفت کتابے چھاپ کرفنگ آن جوان اس ای داپیسہ غاتے تینا چناتے کن ڈکوسٹ دافضول انگا پروگراماتے آ اِننگ بننگان جوان اس ای منہ جوڑا پچ موغوسٹ تینا اُراکن گڑاس کروسٹ دوصد سہ صد میل مرنا فیسٹیولاتے آ اننگ آن جوان اس ای ہندا کرایہ غاتے تینا اینونا دے کن یا تینا چناتا بروکا وخت کن ڈکوسٹ۔

کپ خدا ہمو واہ واہ تے' کپ خدا شاعری نا شوقے' کپ خدا دا کتا باتے' دا شہرتے' دا مخلوق نا صفتے' دا پن نا کننگہِ دا کنا چنا تا دنیائے بر باد کریر۔

رفیق ہر نن صاف اسکان تینا زندگی نا کارگردگی آ نظر شاغا کہ او تینے بددعا تسکہ اودوے پٹا کہ۔

رفیق ہمراز تینا لکھی آ زائیفہ او تینا نازور کا چناتے دا ظالم انگا دنیاٹی تنیا اِلنگ خواتو کا۔ او تینا چناتے کن گڑاس کننگ خواہسکہ' تینا چناتا فیوچر کن خوشحالی او روشنی ہتنگ خواہسکہ ولے او بیوس نا وخت کٹا سس او فقط منہ دے نا مہمان اس او ہرانا غم اودے اونا بیماری آن زیات کننگ اس۔

استاد شکور دکان نا پچاتے تواختہ اس۔ رفیق چناتا غم ٹی دیر مننگ اس۔ زائیفہ تا اونا صحت کن اللہ تون جنگ ئس او دنیا تینا رنگ آتون مشغول اس۔

چاردے او چارنن بے تغ او سوچ ٹی گدریفنگان گڈ رفیق نا خوف پین زیات مس کہ داسا اوڑتون منہ دے پین بچّانے۔ او کہنگان مست تینا چناتے آباد ہُننگ خواہسکہ۔ آخر بھاز انگا سوچ او فکر آن گڈ او تینا ذہن ٹی اسہ منصوبہ بندی ئس کرے۔

شام تو استاد شکور دکان نا بند کننگان گڈ اونا ہر فنگ کن بس تو او شکورئے قسم تر سا پارے" کنا کہنگان مُست کنکہ اسہ کاریم ئس کر۔ استاد"۔

استاد شکور اودے منع کرے کہ دہنو ہیت کپّہ نی' نے ہچڑا مفک نی چٹ جوان مریسہ انشاءاللہ ولے رفیق ئے سما اس کہ اونا وخت ختم مننگہِ۔ استاد شکورئے ولدا قسم تس کہ اونا اسہ کاریم ئس سلوکے ہرادے اوڑان بیدس کس کننگ کپک ہمودے پورا کرتا کہ ای آرام اٹ کہنگ کیو۔

استاد شکور آخر سنگت کن مجبور مس۔ قسم ہر فے تو رفیق تینا کاریمے پارے

’’استاد دا اُراٹی کہ نن رہینگنہ دا اُرا نا جندا نائے‘ کنا باوہ مسکین نا جوڑ کروکے۔ کنا زائیفہ کنا چنا تا خیال کنے زرئس ہم آرام کن اِلپک ۔ ہر سیکنڈ اوفتا زندگی او بےبسی نا خیال کنا دماغ ٹی چکر کیک کہ کنا موتان گڈ اوامرمرور ہرا نگ اِنو رامر کٹو راوا نت کنور۔ ای اسہ گڑاس نے آن خواوا تو خدارا انکار کپیس ۔ نی چڑہ وَ بندغ ئسے اُس۔ کنا دکان ایہُن نائے دا اُرا ہم نمامریک نی بس کنا کہنگان مست کنا زائیفہ ئے برام کننگ نا وعدہ کر۔او کنا چنا تا کمک مر‘‘۔

’’نی گنوک مسنس نا دماغ جا گہ غا اف ۔اول تو نی بیدار مریسہ نے ہچڑ امفک تو اندا خاطران تینا دا بے معنی آہیتا تے اِلہّ‘‘ استاد شکور اوڑا تر ندمر سا پارے۔

’’نہ استاد نہ‘ ای گنوک افٹ ۔ای گنوک اسُٹ دا سامرگان مست ای سار کریٹ‘ خدا غاہُر کنے جوانو سکرات ئس ایت۔ای داویل تون کہنگ خواپرہ‘ خدارا انکار کپہ‘ دا اُرانا‘ او دکان نا‘ نی کنا چناتے قبول کر او فتے تینا کرتا کہ ای اُست جمی اٹ کہیو‘‘ رفیق خنتے ٹی خڑینکاتے تو رسا پارے۔

’’نا دماغ خراب مسُّنے چپ کر‘‘ استاد شکور ولدا تر ندمس۔

’’کپہ دا اوڑ استاد‘ کنا داہیتے ارف او کنے کہنگ کن اِلے‘ ای نا دا احسانے محشر نا میدان آ ہم یاد کروٹ۔ نے کنا ایلمی او کنا سنگتی نا قسم‘‘۔

رفیق نا داہیتا تے آن گڈ استاد شکور ہیت کتو ولے رفیق او نا خنتے آن پُہہ مس کہ استاد شکور او ناہیتے مونی انکار کپک ۔ داسا اودے وڑئسے اٹ تینا زائیفہ ئے پُہہ کروئی او سمجھا یفوئی ئے۔

چناتے اسکول آ راہی کننگ آن گڈ ہراتم رفیق نا زائیفہ اونا ماسا بس تو رفیق مالو آن تینے تیار کریس کہ او اینو تینا زائیفہ ئے تینا بیماری اولا علاجی ناسئی کیک۔ رفیق بشخندہ کرسا خنتے شیف کرے او تینا بیماری او ڈاکٹر آتا ہر ہیتے بھاز سنجیدگی او حوصلہ ٹی تینا زائیفہ ئے سئی کرے۔

رفیق نا با آن اونا کہنگ نا ہننگ نا خبرے بننگان گڈ زائیفہ نا خنتے آن خڑ ینکا تا نوکاب ئس روان مس۔ رفیق نا لخ ٹی دوتے شاغا او چیہانٹ ئس خلک۔ ہوغنگ اٹ اُست نا بوجھے زر ئس کم کرے و لے جنوزانی او چناتا چوری مننگ نا فکر اودے اسہ بیل ٹی دیر کرے۔

زائیفہ ناچپ مننگان گڈ رفیق تینا وڑٹ اودے پارے ''سلمہ! کنا اسہ کاریم ئسے۔ای نے پاو کیسہ تا؟''۔

سلمہ پالن انگا خنتے اٹ اونا خنتے ٹی غوراٹ ہُرسا ''کل کاریمتے نا کیوہ نی بس حکم کر''۔

''اسہ وار قسم کن کہ نئے انکار کروس نئے سوال'' رفیق مونے شیف کرسا پارے۔

''کپّرہ سوال او انکار ہم۔نی پا'' سلمہ منہ خڑ ینک شولسا جواب تس۔

''ناراض ہم مفروس کنے آن'' رفیق جوان اودے ہر کنڈ ان تیار کرسا اس کہ او انکار کپک۔

''مفرہ ناراض'' سلمہ اودے یقین تس۔

''کنے دا اٹ دے نا ئہہ نئے تغ بریک نئے سکون کہ کنے آن گڈ نما انت مروے۔ کنا چناتا انت مروے۔ ہر افتا فکر کنا اُست آمَش آن بار تخوکے۔ای اِنگان

مست نمے بدحالو حال ئسے ٹی اِلنگ خواپارا' ای سوچانٹ کہ۔۔۔کہ ای ۔۔۔ای تینا مرگان مست نے طلاق ایتو' تا کہ نا او استاد شکور نا برام مرے''۔

رفیق نا داگپ آن سلمہ نا ہوغنگ فوراً سلیس او اسہ عجیبو شکل ئس جوڑ کرسا پارے ''دا انت ہیت وَنی کیسہ۔ای نے آن طلاق ہلیو پین برام ئس کیو۔رسوائے جہان کرفیسہ کنے''۔

''توبہ توبہ۔دا انت ہیت ئسے وا' ای فقط خواواہ کہ ای سکون اٹ کہنگ کیواو نا اُرا آباد سلہِ نا چناک کس نامحتاج مفس نی کس نامحتاج مفہ۔ ہندا خاطران ای داگپے کریٹ۔دا سہ انکار کپہ کنا ہیتے ارف دا کنا آخریکو خواستے نے آن۔کنے کہنگان مست خفا کپہ''۔

رفیق نا آخریکو گپاک سلمہ ناپٹّی آ اُست آ تیرئس خللکر۔موٹو ہوغسا ہوغسا خنتے دیر کرے او رفیق ئے ہچو جواب ئس تتو ولے رفیق ئے محسوس مس کہ اونا زائیفہ اونا آخری ہیت آن انکار کپک۔

شام تون استاد شکور ئے زاری منت آن گڈ تیار کرفے کہ ایلو دے سُہب اتون ملاّئس ہتیس ولدا او کان گڈ جند تا شکور نا اسہ ہیت ئس ہم بتو۔

سُہب مننگ تون سلمہ ئے سئی کرے کہ اونا آخری اِرا دے بچانو۔او دا ہیتے ہندنو انداز ئسے ٹی پارے کہ حضرت عزرائیل اودے خصوصی مالوسئی کرینے۔ پگہ مولوی صاحب بریک خدارا انکار کپیس۔سلمہ اودے خم کرسا آخا آخا کرے فریاد کرے پراد کرے ولے او ہمو اسہ ہیت آ سلوک اس کہ دا کنا آخری خواستے نے آن۔کنے ناامیت کپہ انکار کپہ' حپ کہ بس دا بحثے ختم کر۔

استاد شکور ایلمی نا خنتے کن مجبور مرسا ملّا ئے ارفے ہیس ولداسلمہ اُست ٹی ماتم کرسا خنتے ٹی بیوسی تخسا بس اور رفیق نا ماسا توس۔ ملّا ہڑتو ماتا اجازت اٹ اوفتا طلاقاتے ہلک اوولداہڑتو ماتے طلاق نامہ غا دستخط کرفے۔

تینا طلاق آن گڈ رفیق ملّا ئے سلمہ او استاد شکور نا برام ناپارے تو ملّا جواب تس کہ سلمہ نا عدت آن گڈ بیشک او ہڑتو ماک برام کننگ کیرہ۔

ملّا نا اِنگان گڈ سلمہ خڑ ینکاتے خنتے ٹی پوشسا بش مس تو رفیق استاد شکورے جان نی جان سلمہ او کنا چناک پارسا خم کرے۔ او اسہ پین ہیت ئس استاد'' کنا مارہراتم بھلن مس تو اودے پاس کہ تینا روزگار آن گڈ تینا فریشمنٹ کن ادبی وٗ کاریم کریس تو ٹھیک نہ تو ادبی کاریم آ تیٹی تینا زندے خراب کپیس۔ او اسہ پین گپ ئس کنا تنظیم والاتے' دازبان نا خذمتگار آتے' اکیڈمی والاتے کنا برسی آ پروگرام اکن اِلپیس۔ کس نا ضرورت اف کنے مرگ آن گڈ یات کے''۔

شام نا نماز آن گڈ استاد شکور رفیق نا ہریفنگ کن بس تو اونا بتنگ آن زرئس مست رفیق ہمراز دا دنیا ئے اُست جمی اٹ خوشی اٹ اِلاسس او اونا لاش نا ماسا ادبی بندغاک' شاعراک' اونا مہرباناک اونا خیرخواک کل افسوس کن سلوک اسُر او اونا زبان او قوم کن کروکا خذمتاتے یاد کریرہ او تینا زبان نا تاوان نا حسابے خلسا افسوس او ارمان ٹی کاٹم تے سرفیرہ۔

ٹیپو

ای ہر سال اسکول نا چھٹی تے آ خلق آ بریوہ تو منّی آن دڑ ینگ تون کنا ہوش آ ٹیپو بریک او کنا خنک نمب مریرہ۔ ٹیپو کنا چنکی نا سنگت اس۔ کنا ہمسر اس۔ کنا سیخا اس۔ کنا چراغ اس۔ کنا فوجی آ کمانڈر اس ٹیپو۔

پیہُنا رنگ، معصوما خنک، رعب دارا نگا توار، دلیرا نگا رواج او متوسط انگا بالا دتون ٹیپو خلق نا ایلو کل کچکاتے آن زیبا او کل آن جتا اس۔ ٹیپو اسہ تیار و انسان ئس اس۔ اورم کریک، اِرغ کُننگکہ، دم کشاکہ خاچاکہ، گوازی کریکہ، غسل کریکہ، وخت وخت بیمار مسکہ وخت ئس کنے کاریم ئسے ٹی کمک ہم تسکہ او کن تو مجلس کریکہ کن تو چرینگاکہ۔ بس او نا مجلس انسان تا مجلس آن دیخہ جتا اس۔ انسانک زبان اٹ مجلس کریرہ او خنتے اٹ مجلس کریکہ۔

ٹیپو نا اُرا تون اوار او ار مچّا خلق نا خیر خواہ او وفادار اس۔ مچّا خلق نا ذمہ داری او نا کوپہ غاتے آ اس۔ خلق نا ساہدار تے آن ہلیس خلق نا مُر و تسکان داکل نا خیالے ٹیپو تخاکہ۔ ٹیپو ہفت سال داخلق ٹی مس او دا ہفت سال ٹی ای قسم کنیوہ کہ ای اسہ شوک ئس اسہ پشّی ئس خنتوٹ کہ او نا خلق آن اسہ کپوت ئس یا اسہ چک ئس دزّے۔ مجال ئس نا خلق ٹی پشّی ئس پھاش کروس یا شوک ئس بروس۔ ایلو خلقا تے ٹی خلقیک پشّی او شوکا تا دو آن تغ

خنتور ہ۔ ہرنن شوک ئس اَسٹ نا کُڈ آن چک ئس یا مروئس دریکہ۔ پشیک مخلوق نا کپوتا تے
چٹ کریسر و لے ننا خلق نا چکاک، مروک او کپوتاک کل آن زیات امن ٹی اسر۔ نہ او فتے
پشّی تا خوف اس نہ شوکا تا خُلیس۔ صُحب آن شام اسکان چک او مروک اُرا تا منج او خیر نا
دُپ آتے آ تر ڈارہ او گوازی کریرہ۔ شام تون سیر تغ تینا کُڈ آتے ٹی بسّرہ او خاچارہ۔
کپوتاک ہندن دے دے مچ آسمان نا کنڈا ابال کریرہ۔ تار آتئے تو سرہ دانہ کنگرہ چکر
کریرہ او شام تون بسّرہ آرام کریرہ۔

کنے ٹیپو نا کل آن زیادہ دوست بروکا گڑا او نا سمجھداری اس۔ خاموش مزاج نا
کچک ئس اس۔ ایلو کچکاتے آن بارسٹّی بے وجہ نئے وکّا کہ نئے پیشن تخو کارزان تے گند
کشاکہ او نئے بغیر اجازت آن اسہ گڑا اس کُننگکہ یا ارفیکہ۔ تانکہ ننا اُراغان کس اودے
اِرغ ئس تفروسس او بینگنی آن کہسکہ ولے پین تا اُراغان پین تا دو آن کنتوکہ۔ اِرغ نا
وخت مروسس تو پڑزونک نا تالان منگ تون او پُہہ مسکہ کہ داسا اُرا والاک اِرغ کنیرہ تو
جندتا نئے آن بیست سی میٹر مرانا کہ تو سکہ۔ ای اونا اِرغاتے اونا ماسا دریٹہ تسٹّتہ تو کنے
معصوما خنتے اٹ اسہ نظر ئس ہُراکا او کنا منتواری ئے ادا کرسا تینا خنتے اٹ پاریکہ ''نا بھاز
مہربانی کنا اِرغاتے ہیٹّس''۔

اِرغان گڈ ٹیپو اوکا بش مسکہ تینا کلنڈ آن دیر کُننگکہ او دیر آن گڈ اُراتا خیرا اِنا کہ
اولیٹا کہ۔ لیٹنگ نا وختا او رزا کا تینا خنتے نیم تر کریکہ تا کہ دُزئس اگہ بس تو او اسمجھ کہ ٹیپو
تنگا نے۔ اُرا والاک ہراتم خاچارہ تو اونا اُراتا خیر او مون آن ساہدا تا بئ نا ماسان کڈ آتا
رہی آن چکر خلسا صاف اسکان خیالداری کریکہ۔

ٹیپو نا ہوشیاری نا مثال ئس ایتیو نے کہ اگہ وخت ئس نا درستو بندغ ئس ننا اُراتا

کنڈ ابنگا خنوس تو ایلو کچکا تے آن بار مُر آن بندغا وکتو کا بلکہ رم اٹ بسّکہ اونا ماسا سلیسکہ او معصو ماخنتے اٹ دلیری او رعب نا عکس ئے اتسہ اسہ وار اوڑن سوال کریکہ

’’دیر اُس؟‘‘۔

’’انت ئس خواسہ؟‘‘۔

بندغ اونا سوالاتے پُہہ مروس تو جواب تتنگ کن اُرانا بندغ ئسے ناپنے توار کریکہ۔ اگہ آ خاٹیپو نا سوالے پُہہ متو کہ یا اونا جواب نا تتنگ ئے ضروری سمجھتو کہ او سیدھا اُراکن سر ہلککہ تو داسا ٹیپو اِرا مُسہ وار اوڑ اوکا کہ اواودے خبردار کریکہ کہ

’’دبفیس‘‘۔

’’دبفیس‘‘۔

’’پین مونی بفیس‘‘۔

اگہ اونا انکار آن باوجود کس مونی قدم ارفوسس تو داسا خنتے تینا خیسن کریکہ او اودے تینا آوازاٹ خُلیفیکہ

’’اخخخ رررا خخخ ‘خرررخررر‘‘۔

’’اخخخ مخخخ خرخرخخخ اخ‘‘۔

دا آخریکو وارننگ مسکہ کہ ’’اڈ کرتا نکہ کسس اُرانا تہہ غان بتنے نا تعارفے کن تو کتّنے ہنداڑے سل۔ نہ تو دا کان پدای نا شلوارٹی تینا بابے ہندن سخت کروٹ کہ یاد کروس‘‘۔ دا ہمو بندغ نا ہوشیاری اونا ذہن اس کہ او اڈ کروس یا تینا شلواری کڈک کرفوسس۔

ٹیپو اَسٹ سوداگر ایلو پخیر اتے ہچ پاتو کہ۔ دا اِرا بندغاتے آای اودے اسہ وار

ہم وکلنگ اوتر ندمنز گا ختنوٹ کہ اودافتے آن سوال کے یاد افتے خلق ٹی اِلپ۔ اودے معلوم اس دافتا کاریم ہندا اُرا تا مونا بننگ او منج آتیا تولنگہِ۔ دافتے آن بیدس ٹیپوئے جوگیک بھاز دوست اسر۔ جوگی تے کن دہنومہرئس کریکہ کہ ہراتم جوگیک ننا خلق آبروسرتو بغیر اجازت آن جوگی تون دوشہ ہلنگ کن سر ہلککہ۔ ہموفتے اٹ شکار کریکہ۔ جوگی تاسُرنہ غاتے ختفوریکہ دوشہ غا تاچاپ ئے ہُراکہ او جوگی تا اِنگان گڈ اُرا غابسکہ۔

ٹیپواوکنا یاری خلق ٹی مثال ئس اس۔ تیرمہ نادے ٹی صُحب تون ای او ٹیپو ناوڑ آ انانہ۔ ای ہموڑے ناوڑ ناڈپّکا شنز آتا خیرئے بالٹین ئس دیرتخاٹہ کوس ئے کشاٹہ او غسل کریٹہ۔ او ڈپّکا سلوک خلق نا کنڈ اہُراکہ دہن مف کس بروے۔ کنا غسل آن پد ٹیپو شنز ئسے نا خیرہ سلیسکہ او ای او نا ذی آ دیر شاغاٹہ او ٹیپو تینا پڑہ غاتے برّیفیکہ او سرہلکُنہ اُرا کن انانہ۔ او ہراتم ای سائیکل آ ملکاتے کن اناٹہ تو او کن تون اوار بسّکہ۔ دیگر تو ای او عامر ٹیپوئے تین تو فٹبال گوازی کن ہم درینہ۔ ایڑے ایلو خلق آتا کچکاک ہم بسّرہ ولے کس ٹی ہمت الوکہ او ٹیپو نا مونا تینا لکّے سرفوسس یا نظرے بڑز کروسس۔ او خڑک نا اخّہ خلق اسّر او کل خلقا تا کچکاتے ٹیپو ٹپاسس او فتے دترچر کریس۔ او کچکاک ٹیپوئے خنارہ تو خننگ تو اُستاک تا لڑزارہ۔

اسہ وار ٹیپو گرونڈ نا پیشن آ سلوک ننا فٹبال میچ ئے سیل کرسا اس کہ سمیع تینا پوسکن شار آن ہتوکا کچکے ٹیپو آ ''ہُش ہُش'' کریکہ۔ او کچکے سمیع شار آن اِرا ہزار آ ہلکوسس۔ او خاص ٹیپو نا مقابلہ کن ہیتّس تہ۔ بڑز او بور او اُولنو کچک ئس اس۔ چہرہ تا گڈک آن باراس۔ خنک تہ خمار خمار اسّر۔ ای ہش ہش نا توارے بننگ تو گوازی ئے بس کریٹ تو سمیع کنے خننگ تون فوراً چیلنج ترسا پارے

''بروڑے' ناٹیپو بھاز جنگ کرینے۔ یلہ کرتہ اینوہرن ارک ارپک نا کچلے کنا شیر ۔

ای اسہ نظرٹس اونا کچکا ہُراٹ تو کنے مخنگ ارفے کہ داپیر ہنگا جوڑی آ کچک ئے کنا چست انگا نوجوان انگا ٹیپو تو جنگ ترفک' آ مخ۔ ای انکارکریٹ تو سمیع نا مسخرہ او مخنگ آک عامراٹ برداشت متوراوکنے پارے''یلہ کرٹیپوئے''۔

ای ٹیپو نا لخ آدوے تینا تخسا اونا مُخا اورتے خوشکاٹ تو او پُہہ مس کہ اونا یارنا عزت نا سوالے۔ نم یقین کیرے اے کچک دا اسکان اولیکو قدمے ارفتوسس کہ ٹیپو جپ ئس خلک او سمیع نا بزرگ آشیر نالخ ٹی تینا تیز انگا نیش تے ہندن شاغا کہ او بڑزانگا کچک دڑ دآن دہنو پراٹس خلک کہ سمیع ناخنک خیسن خیسن مسّر اواوناجُ انگا کچک جوان دم ئس دانگ اینگ'حسّا تینے' وس کرے زور خلک ولے ٹیپو آن خلاس کننگ کتو تینے او آخر دم درے لگّا ڈغارٹی۔ آخر ہندامس کہ او بھلا کچک منڈوتیان بارخولونزہ خللکہ۔ کنے عذاب بس تو ٹیپوئے توارکریٹ''بس ٹیپو بس''۔

ٹیپو کنا توارتو کچلے یلہ کرے او یلہ مننگ تون سمیع ناشیر ہموکا شارنا کسرے ہندن ارفے کہ اودے آن گڈ نئے خلق ٹی او کچک ولدا ہچ نظر بتو۔

ٹیپوئے ریک اٹ اِننگ نا بھاز شوق اس۔ ہرادے عامر ہُچ آرخت ئے تخوسس تو او پُہہ مسکہ کہ عامر پاٹ کن کائک۔ عامر پاٹ کن صُحب ناوختی اذان تے آسر ہلککہ او ٹیپو اوڑتون اوار ہُچ نا رنداٹ اِناکہ۔ اِرانن او مُسہ دے امینگ جنگل اٹ مسکہ۔ ہموڑے عامر او ہُچ ناخیالداری ئے کریکہ تینا شوقے پوراکریکہ او ولدا عامرتون اواربسکہ۔

وخت وخت ای ٹیپو نا دامہر داوفاداری اونا خلوصے یاد کیوہ تو اونا معصوما خنک کنا خنتے ٹی بریرہ او کنا خنک دیر شولرہ کہ دابے زبان انگا حیوان انت ئسے کن نن کن داخہ مہر

کریکہ؟۔ انت ئسے کن ننا داخہ خیالے تخا کہ؟۔ انت ئسے کن ننے سیر تغ خاچفنگ کن جندتہ بھلانن بے تغ یخاتے ٹی چکر کریکہ؟۔ بیرہ ہنداوجہ غان کہ اودا اُرانا نمکے کنگوس۔ دا اُرائے تینا اُرا او ننے تینا سمجھا کہ۔ اوچنکّی آن ہنداڑے بھلن مسٌّس۔ نن کل اونا اسٌّن اودا خلق نااس۔ واروار ماضی نادے تے یادکرسا کنا اُست پائک ای ٹیپوآن معافی خواوسٹ اودے پاروسٹ کہ نن نا مہر او وفا نالائق افّن بلکہ نن نا نفرت نا ہم قابل افّن۔ نے معلوم اف نے آن مُست دا اُراٹی نالمّہ رہینگا کہ۔ اونن تو اسہ مچّو سال ئس اوار مس ولدا ہراتم نالمّہ چنا خنا تو اودے پنچ مسڑ اسہ مارئس مس۔ او مارتہ نی اسٌّس۔ داخو چنکو نازرکو پمّی وَدوتک ئس اسٌّس۔ چڑہ لمّہ ناخدتئے لچوک اسٌّس۔ دےوَنن بس پاٹی کنگوسہ او لمّہ نا پھڈآ لگّاسہ دڑاسہ تینا اِیرٹون گوازی کریسہ۔ آخر اسہ دے نن بے وفا غاک دا ظالمک نا ہر پنچ انگا اِیرٹے تے نے او نالمّہ غان انداری کٹور ئسے ٹی بند کرین اوشار آراہی کرفین۔ انتئے کہ او مسڑ اسّر او ننے مسڑ درکارالو۔ نن دا ظلم آن گڈ ہم حیا کتون۔ ننا ضمیر ننے ملامت کتو تو اسہ دے ناخنتے آن چپ نالمّہ ئے اے مون نا کرّی نا درخت ٹی تفین اوشاٹ گن ٹی شوٹ کرین۔ کنے دا اسکان نالمّہ نا ہموخڑینکی آخنک یادو کہ او کہنگان مُست ناخنتے ٹی ہُراکہ او سوال کریکہ

”نم کنے خلیر ے؟۔ ہرا مچّو سال ئس نما خیالداری ئے کرے“۔

”نم کنے کہسفرے؟۔ ہرانے اسہ دلیرو مارئس ودی کرے تس“۔

نم کنے ہمودوتے اٹ شوٹ کیرے ہرا اڑٹ اِرغ کنفیرے۔ واانسانک وا نما وفا نما مہر دنیا غان جتاے، نم بس تینا مفادنا یار اُریرے“۔

کنے ہندادے کن کنفیرے تو ریرے تا کہ ای نمے اسہ مارئس ایتیو ولدا کنے شوٹ کبو کہسفبو؟“۔

ای ٹپوئے پانگ خوایسٹہ کہ نالمّہ ئے کہسفنگ آن گڈنن اودے ہمومون نا ریک ٹی کھڈکرین ہراڑے دیگرنا پاس آ ای اونی گوازی کن اِنانہ۔اوکنے ناہمودیک ہم یادوکہ نی پوراتُوئس تینا لمّہ ئے خلق ٹی اُرااُراکرساپٹّاسہ اوہر بندغ آن سوال کریسہ ”کنا لمّہ ئے خنانس؟“

”کنالمّہ خنکپک۔کنے پاہراڑکنے؟“۔

ولدا کنے خیال بس کہ اگہ ای تینا بندغا تادا کافرانگا اُستاتا کاریم ناٹپوئے سئ کروسٹ توانت ٹپونن تواسہ دے ئس پین اڈکریکہ۔انت اوننے معاف کریکہ۔

کنا آخریکو ملاقات ٹپوتون خدومس۔اوکان گڈ ای خوانگ کن اناٹ او ہراتم واپس بسُّٹ اومنّی آن دڑینگاٹ تو ٹپو کنا مونا بتو۔کنے ہندالگّا کہ عامرتون پاٹ کن انانے ولے ہراوخت عامرئے اُراٹی خناٹ اوڑن ٹپوناہریفیٹ تواوکنے پارے

”نا انگ آن گڈ اسہ دے پشّی ئس اُراٹی سوتا گندآ پتر ینگاسس اوٹپونا خوف آن سوئس باٹی ارفیسُّس اواُرانا بخاری ٹی ڈکاسس تینے۔ای اُراٹی پتر ینگاٹ تولمّہ پارے سوک رکابی آن پیشن تماسر ہراڑے ارے پشّی ئس درینے تہ ولے اُرانا پیشن آپشیک ہچ اینواسکان بتوسر۔ولدا شام تون بخاری ناتہہ غان شپرہ ناتوارئس مس تو معلوم مس کہ پشّی ٹپونا ہڑزآن تینے بخاری ناتہہ ٹی ڈکّانے۔نن ٹپوئے توارکرین تو ٹپو پُہہ مس کہ پشّی ڈکوکے۔ٹپوزوزوکٹ آلگّا کٹ آن دیوال آجپ ئس خلک او دیوال آن کوٹی آ۔ای شیف آن بخاری ناتہہ غاپشّی ئے خُلیفیٹ توپشّی خوف آن بخاری نابڑزآن پیش تمااوپیش تمنگ تو کوٹی آن شیف جپ ئس خلک تواوناہلنگ کن ٹپواونارنداٹ جپ ئس خلک او ڈغاراتمنگ تون ٹپونار استیکو دوبندآن پٹّا اوٹپوناخنک خلّ آن خرینکی مسّر“۔

عامرنا ہیت شروع ئس کہ ٹیپو نا دڑد آن کنا اُست دڑد آن او خنک خڑ ینک آن پرمسّر۔

''ولدا ٹیپونا دوئے دوائی کرین۔ زار چوبہ خلکن پٹی کرین۔ ٹیپو موٹو اُرانا منج آ تموک دڑدٹی نالاکہ۔ اوہراوخت دے ہُشوس تہ تو لنگ لنگ کرسا دلاّ تہ تا شیف نا نمب آ سرکریکہ تینے او ہموڑے باخوئس کننکہ او بوزے ڈغار آ تخاکہ خنتے ترکریکہ۔ دانیام اٹ اِراتو گدرینگا ولے ٹیپونا دوجوڑ متو۔ آخر باوہ اسہ دے ٹیپوئے علی شیرنا ڈاٹسن ٹی سوار کرے او علی شیرئے پارے کہ ٹیپوئے شار آ درا او ہموڑے جا گہ ئس یلہ کر۔ دا ٹیپو دا سا ننا کاریم نا اف۔ آخر ہندا مس ٹیپوئے سوار کریرا او ٹیپو تینا بیوس انگا دیری آ خنتے اٹ ننے آ مسہ چار نظر ہُرا او لدا مونے تینا شیف کرے اِنا''۔

عامرنا گپان ٹیپونا رادا کننگ نا خبر آن کنا اُست تہہ ٹی فریاد کننگ اس۔ کنا سینہ باوہ نا ظالمی او ٹیپونا بیماری آن ترخنگ اس۔ واردما کنا ذہن ٹی سوال بسکہ کہ ٹیپو اِننگ نا وختا انت سوچ خلکنے۔ ننا باروٹ تین تو انت پارینے کہ نن اودے او نا بیماری ٹی برداشت کننگ کتون او زوزو تینے آن مرراہی کرین۔ داخہ مفاد پرست داخہ ظالم ان نن۔

ای مُسہ تُو خلق ٹی مسٹ او ہندا انتظار ٹی اسٹ کہ ٹیپو تینے ضرور اسہ دے کنا آ سرکیک ولے ای غلط ثابت مسٹ ٹیپو بتو۔ او کنے سمائس کہ دا جار ٹیپوا انت ئسے کن بتو۔ ٹیپو تینا عزت او تینا خودداری نا دوآن ولدا اَرا کان دا اُرا او دا اُرا والا تے آبسکہ ہرا ٹن اودے بیماری نا دے تے ٹی مڑار۔ دا اُراغان ننے آن غصہ کروسس تو ولدا ضرور بسکہ۔ اٹ اوارای اوڑا تر ندمسُّٹ اودے اُراغان مڑہاٹ ولے او ولدا کنے آبس۔ ولے دا جار باوہ تو اودے صاف صاف پارے ''دا سانی اِن۔ ننے نا ضرورت اف۔ ننے منڈو کچک ئس تینا اُراکن درکار اف''۔ او دہن انگا پیتا تے آ اَرا غیرتی آ کچک ولدا بریک۔

ای دامُسہ تُو ٹی اسہ دے ئس ہم سکون اٹ گدریفنگ کتوٹ۔ دے اونن ٹیپو کنا خنتا مونا بسکہ اوتینا معصوما خنتے اٹ کنے ہُرا کہ۔ ہرا نا خنتے ٹی ہزار شکوہ او گلہ غاک اسّر۔ ای اودے تو ارکننگ خواہسّٹہ وےلے اوموںے اڑسا کہ او خیر کریکہ اِنا کہ۔

داسا ہم کنا ذہن وارد ماکنے آن ہندا ہریفک کہ عمران نے امر آرام بریک؟۔ نے سمائے نا ٹیپوئے شارنا چناک دے اونن ڈونک خلیرہ۔ اودے پھدین آسیخا تے آن مڑرہ نزفرہ۔ ایلو کچکاک اودے نئے دپ ئسے آن باخوسے نا کننگ کن اِلرہ نئے دیر ئسے کن۔ نا ٹیپو داسا شارنا یلہ ئی وَ کچک ئس مسُّنے۔ نا ٹیپوئے داسا کس تینا اُرا تینا خلق ناخڑک اِلپک۔ نا ٹیپو ہم داسا کس آن خڑک مفک۔ اودے انسان نا ذات آن بد بریک۔ او ہراڑے انسان ئس خنک ہمو کا نرک۔

ایلم نا ہوشیاری

حاجی درمحمد نا عمر ہفتاداو ہفتاد پنچ سال نا نیام ٹی اس۔ حاجی او حاجی نا زندگی ہڑتو ماک آخری منزل آ اسُر ۔ دا زندگی ہزارہا ویل او ہزارہا گل او بالی تے آن تدیُسس ۔ اونا مُسہ مسڑاو اِرا مار برامی اسُر ۔ اِرا مسڑ آن اودے چار شیطانونواسہ ہم اس۔ ماک مسنتے آن چنک اسُر ۔ بھلا مار آن اودے اسہ نواسہ ئس ہم مس ولے اونواسہ حاجی دُرمحمد آن زیات اللہ ئے دوست اس۔ ہندا خاطر آن اِرا سال نا عمر اٹ اودے حاجی درمحمد آن پلا او تین کن درے۔ ایلو مار شش سال آن عمان ٹی ئے۔ برام ئے تا منہ تو متوسس کہ پردیسی مس او داسکان اودے چنا نا نعمت رسینگتوسس۔ داکل چنا تا بھلن کننگ او فتے برام تننگ او تینا نواسہ غاتے تون گوازی کننگان باوجود ہم حاجی درمحمد زندگی نا خواری او داطویل انگا سفر آن دمدتوسس۔

غلّئی آرنگ، لاغر بارّنا ہاٹی ہراڑا صاف او متکن انگا پچاک ہندن ختگّارہ دہنکہ متکنو درخت ئسے آ ہتم نا پوسکنا پناک خرر۔ خنک ورنائی نا بے تغی تے آن تہہ ٹی غت ہلکوسر۔ او دیدہ غاک کمزوری آن پالن پالن گروشک تسُرہ۔ پیشانی او دیر مروکا کلک آتے آ زند نا کوس آک صاف صاف مُر آن ختگّارہ۔ توار چنگّی نا بھاز انگا چیہانٹ او چیکیڑتا

تیان اوورنائی ناغبر آتیان زنڈاسس ۔لفظاک دوئی آن تاکراراوسبک سبک پیش تمّارہ۔

ہراوڑ اونا زندزندگی نا باسنادے تے آرنگ شولاسس ہندن اونا لخ ٹی کروکاہر جوڑہ بےرنگ اس۔داتو خدانا خوف اونماز ناپابندی اس کہ اودامتکنا پچاتے سلیفیکہ۔بور انگا سدری دے اونن لخ ٹی مننگ آن ترتفیسس۔سدری ناتہہ نا جیب متکنا کاغذاتے آن پراس۔اوپیشن نا اسہ جیب ٹی ناس دانی اوایلو جیب ٹی اِرس اومزواک تخوک اسّر۔ کاٹم آتفوکا پیہُن آدستاردا ساشیرچائی رنگ اِناس مسُّس ۔مُسہ سال مست تیرمہ ٹی ہلوکا چپلاک شیف آن دیرا وبڑزآن مُسہ جاگہ غان گنڈوک اسّر۔

حاجی درمحمد نا پیرا نگاخنتے ٹی مدام اسہ خوف اوہڑزئس گروشک تسکہ۔داکلونگی اودا چیچلی ناعمراٹ اوسنجیدہ اوخاموش اس۔اوناوڑ نابندغ داشارٹی پین ہم بھاز اس ولے بندغاک فقط اونا دروشم' دستاراوگنڈوکا چپلاتا ذکرے کریرہ اوتین تون حیرانگی اٹ پاریرا ''آخر وجہ انتے حاجی درمحمد دہن غریب او بیوس خننگک ۔چنک آمارتاشش سال آن عمان ٹی کاروبار کیک۔اوایلو مارسیٹ نیاز احمد نا دکان ٹی کاریم کیک داکان بیدس حاجی نا دا حالتے۔ہچ کاٹم تمپک قصہ انتے''۔

حاجی ناہرہمسراوشارناہرنرینہ اونازندگی آحیران اوسرگڑدان اس۔ای منیوہ داٹی حیرانی ناہچو گپ ئس اف۔او بندغاتے پریشان مننگ نا ہم ضرورت الو ولے دنیا تو ہندادے پارہ۔زمانہ تو ہندا بندغاتا پنے۔اکثر ننا بھلاک ننا سنگتاک یاننا محبوباک ننے پارہ

''داوڑ کپّہ دنیا انت پاروے''۔

''ای زمانہ غان بازخولیوا''۔

''جہان نابائے دےتوروئے''۔

او ھندا دنیا ھندا زمانہ او ھندا جہانے پارہ۔ حاجی درمحمد تینا زنداو زندگی ٹی خوش اوخوشحال اس۔ اُراٹی بزرگاتے آن باردے اونن تینا کٹ آ تولوک چلم کشا کہ۔ چاکش کریکہ۔ کٹ آ تولوک ھموکان اُراوالاتون مجلس کریکہ۔ اُرانا تہہ ٹی دیوال نا رہی آوڑ وڑ نا پھل دسیسس ہرافتے دیرتسکہ‘ جاگہ غا تا جوڑ کریکہ اوتینا وختے تیر کریکہ۔

صُحب تو چاشت نا وختا بازار آنا کہ سنگتا تون مجلس کریکہ دنیائے سیل کریکہ۔ اُرانا سودا او سامان تے اونا مار ہلککہ ہیسکہ۔ او بیرا تینا سنگتا تا ختنگ کن دنیانا خبر نا ہلنگ کن بازار نا دیدارے کریکہ۔ سیاست تون بھاز بھلوشوق ئس تخاکہ ولے ملک نا ہر لیڈر او عوام آن اُست ایکیم کریس۔ چڑہ لیڈر او ملک نا حالت آن گلہ کریکہ۔ او ہر مجلس ٹی اونا آخری ہیت ھندا مسکہ کہ ”نا عمر آخیر کرے ولے دا ملک او دا ملک نا لیڈر او حالتاک جوان متوردا قیامت اسکان مفسہ“۔

ہرا اونا سنگتاک اسّر او اونا ہیت آ کاٹمے سرفیرے او غور کریرہ ہرا کہ اودے درست کتورہ اونا داگپ آچنکو بشخندہ ئس کریرہ او اُست ٹی حاجی نا ذی آمسخرہ خلکرہ کہ دا خازگی آدستار او کشکوکا چپل تون سیاست نا ہیتے کیک۔

حاجی درمحمد نا حالت آ پریشان اسہ دے اونا خڑک نا سنگتاک تین تون فیصلہ کریر کہ حاجی ئے پنت ئس ایتن اودے پُہہ کین کہ دا حاجی انگا بندغ‘ دا بزرگا انسان‘ عزت دارا انگا نرینہ نی امر دہنو پچ او دہنو چپل کیسہ۔

دیگر نا اذان مس۔ جماعت مس۔ جماعت آن گڈ ہراتم پیرا انگاک مسیت آن پیشتمّا رتو اونا ہرمسٹ انگا سنگتاک فیض احمد‘ ماسٹر رب نواز او حاجی سعد محمد‘ حاجی ئے تین تون مجلس کرسا فیض احمد نا دکان نا دریر۔ فیض احمد دکان نا تڑا غا چٹائی ئس تالان

کرے۔ سنگتاک توسر توفیض احمد زُوزُو چا دانے خور خلک دیر آن پر کرے او گیس آ ایرانی چا بیٹ کرے۔ چار پیالہ سلاّ۔ منہ گڑ گونی آن ارفے۔ تول ناوٹّ اٹ گڑتے خوڑت کرے اخبار نا ذی آتخا۔ اودم ئسے نا انتظار آن گڈ چاتے ہیس او جندتا ہم مجلس ٹی اوارمس۔

بزرگاک شروع نا اسہ اسہ پیالہ ئے سیاست نا سرحال آ کٹفیر۔ ارٹمیکو پیالہ تا شاغنگ تون حاجی سعد محمدؐ ماسٹر رب نواز ئے اندری اشارہ کرے کہ حاجی آن سوال کر۔

ماسٹر رب نواز نئے خوانندہ اس نئے اسکول ئسے نا ماسٹراس۔ بس چتّکی آن کل اودے ماسٹر پاریرہ۔ او ہندا ماسٹری نا لقب آن ماسٹر آتا ڈول گپ کریکہ او ماسٹر آتا انداز اٹ زندگدریفیکہ۔

ماسٹر پیالہ غان گلم ئس ہلک او حاجی در محمد ئے مخاطب کرسا پارے ”حاجی صاحب! اسہ ہیت ئس کروئی ئے نے تو۔ امید کینہ نی اُست ٹی کپروس۔“

حاجی در محمد گُڑے باٹی کرسا ”نہ ماسٹر انت ئس اُست آ کروٹ‘ پا“۔

”اول تو نا اُست خواتو کانے پان۔ نا انت کاریم نن نا زند او نا زندگی تون کاریم تورین ولدا سوچان کہ نا سنگت پاس ایلم پاس کل نن اُن۔ نن نے پاپن دے پاروے“ ماسٹر ماسٹری نا ثبوتے ترسا پارے۔

حاجی در محمد نا ضعیف آ اُست زرئس پین ضعیف مس او ہر مسٹ انگاتے آ نظرئس اڑسسا کرا کرا پارے ”انت ہیت ئسے“۔

ماسٹر خننتے شیف کرسا ”حاجی! مُچا شارے خبرے کہ نا اسہ مار ابراہیم عمان ٹی کاریم کیک۔ او جوانو کاروباری وَبندغ ئسے۔ نما اُرا ئے خننگان او نا کاروبار نا ہم اندازہ

مریک ولے ہراتم نے آ نظر تمّک نا دا بے رنگ آ دستار، کشکوکا سدری، متکنا پچاک اودا گنڈوکا چپلاک خن ٹی بریرہ تو اُست اٹ ارمان تون اواراسہ سوال ئس ہم ودی مریک کہ آخر وجہ انتے؟۔ سوب انتے کہ حاجی درمحمد تینا مارنا خیر آ داخہ بیوس اوغریب جوڑے؟''۔

حاجی درمحمد ماسٹرنا سوال نابتنگ تون ہندن مس دہنکہ کس اونا گٹ نارغ تے آ نت تخہِ۔ اُست تا سینہ ٹی دک دک شروع کرے۔ اوخوف اوخُلیس آن دروغ تڑسا پارے'' ماسٹر! اوبے غیرت کنا ماراف۔ اوخبردار آئندہ اونا اوکنا پنے اسہ جاگہ غا ہللکس۔ اونا اوکنا باوہ ماری شش سال مالو پنّا۔ اوتینا لمّہ نا مارمرو۔ تینا ایلم تا ایلم مرو۔ تینا اِیڑ تا ایلم مرو ولے حاجی درمحمد نا ماراف''۔

حاجی نا داغصہ اوگپ آ ماسٹر، فیض احمد اوحاجی سعدمحمد کل خنتے اَسٹ ایلوآ کشّار اوحاجی سعدمحمد ہمت کرسا سوج کرے'' آخر وجہ انتے؟''۔

'' وجہ ئے کنے آن سوج کپہ۔ بس گم کراو بے غیرتے'' ہنداخس پانگ تون حاجی درمحمد بش مس کہ فیض احمد دوٹی تا ہلک اوولدا زنڈ فے تا۔

حاجی نا زنڈ فنگ تون فیض احمد نا خنک خڑینکی مسّر او پیرانگا دُوئی ئے لڑزیفسا پارے'' بختاوار داخہ ضد کپہ۔ ای نے آن بار اَسٹ ہڑدے مارتون جنگ کریٹہ۔ ہر وخت پٹ ولعنت کریٹہ۔ ترندمسُّٹہ اوڑا کیرنگ تسُّٹہ۔ آخر ہراز دے دُزآک چار پیسہ کن دریرتا تو کنے تینا آنخی او بے وقوفی نا احساس مس۔ کنا حال نا خنتا مونا اس اوداسا ہم نا مون ٹی ئے۔ داپنوکا دکان آن ای انت ئس چج کریسٹ کہ اوفتے ایتوسٹ اوتینا مارئے آزاد کرفوسٹ۔ انا، ہمو مارا او آخر لاش تا کنے آبس" ہنداخس پانگ تون فیض احمد خڑک ئس خلک ہوغنگہِ شروع کرے۔

فیض احمد نا ہوغنگ اواونا مارنا غم آن کل چپ اونا شادمسّر۔ مچہ خاموشی آن گڈ حاجی سعد محمد حاجی درمحمد نا خنتے ٹی ہُرسا پارے ''نن نے آن نا اونا مارنا ناراضگی ناوجہ ئے سوج کننگ خواپانہ۔ بس ہنداخس پانہ کہ انت ناراضگی ئس ارے مرکرتا۔ ختم کر غصہ ئے تینا۔ قتل کردا انا ئے ہرانے ناپردیسی آ مارتون گپ کننگ کن اِلپیک۔ اونا راہی کروکا پیسہ غاتے اٹ تین کن پچ ہل۔ پوسکنو دستارئس ہل۔ سدری ئس ہل تین کن۔ جوانو ساختی وَ چپل ہل او ولدا اوڑکن تینا اسہ زیباوتصویرئس ہل راہی کر۔ اوہم خوش مریک نا ہم اُست سبک مریک''۔

حاجی درمحمد ولدا بش مس او بش مننگ تون ترندی اٹ پارے ''ای اونا اسہ ہشتانہ ئس خواپرہ'' اوگام کرسا سرہلک اُرا کن۔

اونا اِنگان گڈ ماسٹر رب نواز پیالہ ئے تخسا پارے ''دانا او مارنا تانیام ٹی بھلو جھگڑہ ئس ارے۔ داضدی دہن زوخوش مفک''۔

ماسٹر نا جواب ٹی فیض احمد تینا مارکن ہوغسا جواب تس ''ہندا ناراضگی ناوجہ غان تو اونا مارشش سال ناسے اُراغا بتنے''۔

اودے آن گڈ دامسہ سنگت حاجی درمحمد تون اونا مارنا باروٹ ہچ ہیت کتور۔ شارٹی داگپ مالوآن تالان اس ولدا اودے آن گڈ داگپ چٹ پک مس تو اسہ وار ولدا تہوٹی خبرورد کرے اوکل کماشاتے کن داخبرے سرکرے۔

خبر چکر کرسا کرسا داشار آن ایلوشار آ انا تو حاجی درمحمد ناچنکا ایلم دین محمد ناخف آ سرمس۔ دین محمد ورنائی ٹی تینا برام آن گڈ تینا ایلم آن جتامسُّس۔ داسا اونا عمر پنجا سال آن تدیسں ولے ہاٹی اودوی ٹی دااسکان ورنا اس۔ اوہراتم سئی مس کہ ایلم تینا مار

آن غصہ ئے او مارتا ہندا ناراضگی نا سوبان علاقہ غا بفک اوڑ کن پیسہ راہی کپک تو تین تو نیت کرسا پیش تمّا کہ کا وایلم ئے مارآن تا خوش کیو۔ اونا ذہن ٹی مالوداس کہ بلکہ مارتا نا صالح او بے وفائس مسُّنے۔ پیشن نا دیر اثر کرینے اوڑا کہ باوہ کن خرچہ راہی کپک اودے مار پک ولے داڑے ہیت پین اس۔

صُحب تون چاشت نا پاس آ دین محمد تینے ایلم نا اُراغا سر کرے۔ دیرا او چا مس تو ایلم نا کٹ آ تو لوک ہیتے شروع کرسا پارے ''نی کل آن مست داپا ای نا انت مریوہ؟۔

حاجی درمحمد بشخندہ ئس کرسا ورندی تس ''ایلم اُس کنا۔ ہموایلم اُس ہرازائیفہ نا گپ آ اُرائے جتا کرے۔ پین انت کنا لمّہ اس''۔

حاجی دین محمد بے عزتی آن چڑُ وآخنتے شیف کرے اودم ئسے نا خاموشی آن گڈ ولدا تینا تیز انگا دوئی اٹ گپے مونی درے'' ای نا ایلم اُٹ تو داخہ وختان نی کنے انتے پاتنس کہ نی ابراہیم آن غصہ اُس۔ اونا راہی کروکا پیسہ غاتے آن تین کن ہچ ارفپسہ۔ ای تو سمجھاسٹ بلکہ او نا بوداو نا صالح مسُّنے نما خیالے کپک۔ کنے انت سما اس داڑے حاجی صاحب غصہ نا دستارے پیڑانے''۔

''تو داگپ نے آسر مس'' حاجی درمحمد کرار ولہجہ سے اٹ جواب تس۔

''امرسر مفک۔ سرتو مس ولے کنا اُست خرابے کہ داگپ کنے آ بیگانہ غاتا کنڈان سرمس'' دین محمد غصہ کرسا پارے۔

''دا انت ہیت ئسے ہراڑن نی ناراض مریسہ'' حاجی درمحمد ایلمے نواریفسا پارے۔

''دا بھلو ہیت ئس اف تو نی کنے راست راست پانی اوڑن انتے ناراض اُس۔ نے رب نادروئی ئے راست پاس'' دین محمد پارے۔

''توبہ توبہ دا اسکان چناتے آن بار قرآن او قسم ایتسہ ۔خیر' نی ایلم اُس تو نے راست پاو۔ ہُرس پیشن آدا ہیتے کس تون پا پیس۔ راست دادے ای او ابراہیم ہچ تینے آن غصہ افّن ۔۔۔'' حاجی در محمد نا ہیت کٹتو سس کہ دین محمد او نا گیپے کاٹ کرساخنتے نیم تر کرسا پارے''امر۔امرنی او ناراض افیرے؟''۔

''ہَو ای اوڑن ناراض افٹ ۔ دا کل اسہ دروغ ئسے ۔ای دنیائے ریفنگ کن داشار و الاتے ریفنگ کن داگپے تالان کرفیٹ کہ ای تینا پردیس آ انو کا مار آن غصہ اُٹ ۔ کنا دا متکنا دستار۔ کنا دارنگ شولو کا پچاک۔ گنڈو کا چپلاک دا کل دنیاے ریفنگ ناؤ۔ کنا مار کنے بھاز دوستے اللہ او نا کاٹمے دراخ کے'' حاجی در محمد ایلمے تسلی ترساپارے۔

"دا دروغ ؤ شاروالاتے ریفنگ ناوجہ؟'' دین محمد ایلم آ گوڑینگسا خنتے کشسا سوج کرے۔

''وجہ'وجہ پین انت مرو۔ ہندا بے مراد آ دُزآ تا ہڑز آن او فتا خوف آن۔ دے نا مون اٹ بندغاتے لکھ رُپئی کن دُزرہ کہسفرہ۔فیض احمد نا مارے ہنداوجہ غان دریرکہ اونا باوہ ئے دکان ئس ارے بس۔سلیم نا باوہ ئے دُزار کہ سلیم تون پیسہ ارے۔ حاجی برکت نا چنکا مارے وا پیسہ غا تا لالچ کن ارفیر دریر۔ دا کل ئے دزار پیسہ ہلکورا او ہرا فک تتنگ کتورتو بندغاتے کہسفیر ۔ایلم دا شارٹی کل سئ ؤ کہ ابراہیم عمان ٹی کاروبار کیک۔ دا شش سال نا سے کس کنے یا کنا چنکا مارے دز تتنے تو ننا ہندا حال نا وجہ غان۔ کنا ہندا دروغاتے آن''۔

ایلم نا داہیت آ دین محمد جک سلیس او برونکاتے بڑز کوش ترسا جوڑتے او ارلچفسا فخری ؤ ہنداز ئسے اٹ جواب تس ''سلامے کنا ایلمے ۔ واقعی ننا ہوشیارا ایلم نی اُس۔ دا دنیا او دادُزاتا ہندادوائے۔گڑا دانا مطلب اونیکن خرچہ راہی کیک؟''

"ہَو ہلہ، ہرتُو آراہی کیک۔ کن تون ہیت کیک۔ دا اُراتا سامانک داگڑاک کل اونا پیسہ غا تاہلوکو' حاجی درمحمد ورندی تس۔

''گڑاہراوخت بریک۔انت پائک'' دین محمد سوال کرے۔

''گنوک مسنُس۔ او برے داڑے دُزرتا۔ داسا او بفک اونا زائیفہ نا فیزا بریک۔ ولدا زائیفہِ تہ ہمونگ راہی کینہ۔ ہراوخت داجاگہ نا حالتاک جوان مسّر گڑاپانہ تہ برک۔انشاءاللہ'' حاجی درمحمد جواب تس۔

دین محمد ایلم نا دانائی او اونا ہوشیاری نا دادے تس او ولدا سوارنا اِرغان گڈ رخصت کرے انا۔

دانیام ٹی مُسہ دے گدرینگا تو اسہ دے خفتن نا نمازآن گڈ حاجی درمحمد مسیت آن اُراکن بننگ ٹی اس تو اوفتا اُرانا خیرآن مُسہ نقاب پوشو بندغ بسُّر او حاجی نا مونے ہلکوراوتینا ورنائی اوطاقت نا زوراٹ حاجی نالاغرانگا بدنے خمب کریراو باٹی تہ پچ ئس تسّر او دوتے تا سخت سخت توریراو حاجی ئے بڈکریر گاڑی سے ٹی بٹیراوسرہلکُر۔

سردارناشار

داخلق سردارمحمدامین ناخلق اس ہرا ''سردارناخلق'' ناپنٹ مشہور اس۔ ہراناوجہ دا اس کہ داسیرک انگا پٹے ہزارہا میل اسکان پین اُراالو۔ سردارناخلق مُسہ جاگہ غا بشخوک اس۔ اسہ بشخ ئس قبلہ نا کنڈ ان اس ہرائی بیست وَ اِرا اُرا اسُر۔ اِیلو اُراک واہندا اُراتا چپیکو پارہ غا اَسُر ہرائی شانزدہ اُرا اسُّر اوخلق نا مُستمیکو آحصہ دا اُراتون مون پہ مون منہ کلومیٹرنا فاصلہ ٹی اس۔ ہرائی سردارمحمدامین ناہُرا ہم اس۔ سردارنا جند سندھ ٹی رہنگا کہ۔ دا اُراتے ٹی اونا بزغر بیگ محمد تینا چناتے تون جاگئی اس۔ سردارناخلق ناکل اُراک چل وَ ہشت اُرا اسُّر۔ دا چل وَ ہشت اُرامُست ریک اٹ آباد اسُّر۔ عمرئس ریک اٹ گدریفنگان گڈ او فتے جاگہ سے آن خبرمس کہ پٹے ناوڑئس خُتنگانے تو آخراو ہندا ناوَڑکن مون کریر۔ داڑے بسُّر تو معلوم مس کہ داناوَڑ سردارمحمدامین نائے بس ولدااونا اجازت اٹ تینا گدانتے ہنداڑے خلکُر۔ شروع ٹی منہ اُرابسُّر ایلو فک انکار کریر کہ نن ریکے اِلتنگ کپنہ۔ ولے آخر منہ تُوٹی کل اُراک ریک آن بیٹ کریراو پٹے بسُّر۔ ہنداناوِڑ او پھرنا ثواب اٹ تین کن اُرا تفیر۔ مسیت ئس جوڑار او تین کن چتکو باغیچہ ہم کریر۔ داڑے آباد مننگان گڈ خلق والاک سردارنا اجازت اٹ اونا مُلکا تا ماسہ تینکن ڈغار دسنگ ہم شروع کریر۔

پھراتا موسم ٹی سردارنا خلق جنت ناٹکرئس معلوم مسکہ۔ پینگنا جھمرک خلق ناچُنّکا اُراتا ذی آہندن خنگارہ دُہنکہ لُمّہ ئس تینا پلّوٹی چناتے ڈھکہ۔ نم انگاریکاک' ریکا تا ذی آ خڑّ نا گئیاباک' پُوشکُنا شنزاک' پالٹیک ہندن زیب کریرہ کہ پری سے نا زلفاتے ٹی گل گلاباک خلوک مریر۔ سیرک انگا پٹ نا پالنی نا اسہ جتاوزیب ئس اس۔ دافتے آن چپ ناوَڑنا منظر ہندن ئس کہ مفت نا جام خنتے اسکان پُرمرے۔ دانوکابی آدیتے ٹی نئے ناوڑ نا گواز درست مسکہ نئے ڈُپّکاک۔ صُحب نا پاسہ ناوَڑ آن دیر کروک آتا نظارہ چٹ جتاو رنگ ئس تسکہ۔ بئشک اسُّر بیش تے سُلو اوُڈبوک اوڈبّوتے ٹی خلوکا شیپالونک آک' دیر ارفوکا نازورکا مسنک۔ پھراو آبادی نا وختا داخلق صفا فردوس نا جنسار ئس اس۔ نوکاب نا دیک اسُّر۔ ہراُراٹی لانداس۔ اسٹوپ ئس' دانکو بسنگ اس۔ پیرا انگاتا قصہ غاک اسُّر۔ مالداری اس' زمینداری اس۔ خڑّ ناپٹاک اسُّر۔ پدینا ریکاک اسُّر۔ ہرکنڈا مخنگ اس ہر گُنڈ اروشن انگا چہرہ غاک اسُّر۔

بدنصیبی دا اس کہ داخلق نا ہرخوشی پھرتون تفوک اس۔ اِرا سال پدریسہ پھر کپروس تو چہرہ غاتے آن خوشی نا رنگاک بال کریرہ۔ ہربندغ نا شاداو پریشان مسکہ۔ دا خلق نا ہربندغ نا جوڑتے آفقط اسہ دعائس وردکریکہ کہ خدا جان ناوَڑے آبادکیس۔ ناوَڑ نادیرٹی برکت شاغس۔

کنا جوان یاد آبریک کہ او نیام ٹی چار سال پھرکتو۔ ناوَڑ نادیک ہم کٹّار۔ ولداخلق والاک سردارنا اِراٹمیکو ناوَڑکن مون کریراوادوے ہم چٹفیرتو اوکان گڈ او ہنّہ دیر نارنڈٹی خوار چرینگاراو پندخلکراو کنے سمائے۔ خیرات ہمو پھرکن داخلقے ہرسال دیرتسکہ نہ تو داخلقے اسہ اِرانا وڑ ہراکان بس کریرہ۔ کُننگ نادیک' بےشولنگ نادیک' ساہدارتادیک'

بگ نا دیرا و دا فتے آن بیدس ملیشا والاک جتابسُّرہ تینا ٹینکی تے پُر کریرہ۔ او سردار نا نا وَڑ ہم سردار نا اُستان بارختوک اس۔ اودے خدا دا خو ایمان ئس تتو سُس کہ خلق نا نا وَڑ ٹی منہ گھنٹہ خلفوس۔

ہڑتو ما نا وَڑ نا دیتے کُٹفنگان گڈ خلق والاک ولدار یک نا دُون تے کن مون کریر۔ ہموریکا تا نیام اٹ اِراہنینو دون اسُّر ولے او دُون تے اِسکان انگ ہنگ آ اِرا دے اِرانن لگا کہ وا ہم مجبوری آن انارہ۔ او چار سال خواجہ غاک تینا ہچاتے بگ آن اڑسار کہ بغیر ہُچاتے آن دیر ہتنگتو کہ۔ ریک اٹ سفر متو کہ۔ ہرا بندغا تے ہُچ الوتو او فتے آن اسہ بندغ ئس ہُچ والا تون ہمراہی کریکہ او تینا اسہ ڈبّوئس دریکہ۔ خلق نا بھلا جوانی دا اس کہ دیر بیشک الووے احساس چٹ بھاز اس۔ او ہر بندغ ٹی اس۔ دا دیتے ہتنگان گڈ دا فتے اُرا والاک تینا خواتے ٹی خزانہ غان بارڈ کارہ۔ فقط کُننگ کن استعمال کریرہ۔ او ہرا اُراٹی مچہ بھاز دیر مروسس تو او اُرا نا زالبولاک تینا دیتے اٹ تینا بدن تے پالیفیرہ۔ نرینہ غاک تو دُون تے آن دیر ہتننگ نا وختا ہمیڑے غُسل کریرہ پُچاتے تینا سلاّرہ۔ او وخت اوسالاک کنا ہوش آبریرہ تو کنے محشر نا میدان یاد بریک ہرا نا ذکرے رب پاک کرینے۔ بس دا پیرا نگا تا دعاک اسُّر' ابدال آتا نیک نیتی اس مالدار آتا خیراتاک اسُّر کہ خدا جان جھمراتے راہی کرے خلق والا تے عذاب آن کشا او نا وَڑا تے پُر کرے۔

پارہ ہر تہاری ئے اسہ روشنو صُحب ئس ارے۔ خلق والا تا دا عذابی' بیوسی او خواری تے ہم اسہ آسراتی وُصُحب ئس اس۔

اسہ دے چاشت نا وختا پیہُن او ڈبل سیٹر ئس خلق ٹی پُتر ینگا او چُناتے آن ہرفسا آخر سردار نا اُرا نا مون آبریک کرے۔ سردار نا بزغر بیگ محمد تون ملاقات ئس کریر۔ چائس کُنگر

او چاغان گڈ اسہ زیباؤ زالبول ئس او اِرا ورنا و مار بیگ محمد تون اوار خلق ٹی اُرا اُرا کننگہِ شروع کریر۔ او خلق نا ہر اُراغا اِنارہ۔ او اُرانا خواجہ او چناتا تا پنتے لکھارہ۔ خلق والاک سوج کریرتو معلوم مس کہ دا این جی اوز (NGOS) والاؤ۔ دا اسہ غیر سرکاری ادارہ سے ہراغریب انگا بندغاتے او ویرانہ غاخلقاتے آباد کننگ نا سلسلہ ئس بنا کرینو۔ خلق والاتے آن کماش ئس دا مہربانی نا سوبے سوج کرےتو جواب تسُّر کہ داگڑاتے اوفتا ادارہ ثواب نا خاطران کیک۔ بس اوفتا ورندی آن گڈ خلق والاک کل سجدہ ٹی تمّار او خدا نا شکرے ادا کریر کہ نی ننے آتینا فرشتہ غاتے راہی کریس۔ خلقی تے حساب کننگ آن گڈ این جی اوز والاک بیگ محمد تون وعدہ کریر کہ بروکا یک شنبے نادے آ او مچا خلق کن راشن ہتور۔

این جی اوز والاتا اِننگان گڈ بیگ محمد زوز وسردارے پیغام راہی کرے کہ بردہنو قصہ سے۔ آخر ہندا مس کہ این جی اوز والاتے آن مُست سردار صاحب تینے خلق آ سر کرے او خلق ٹی داخبرے تالان کرے کہ دا راشن والاتے سردار صاحب تینا خلق آ راہی کریُس ۔ دا سردار نا پانگ آ بسوسُر۔ سردار نا دا دروغ آن خلق والاک بدتر سردار نا احسان مند مسُّر او سردارے نیک دعا کریر۔ پھگہ کن صُحب نا وختی چار ڈاٹسن او ہمے مُستنا ڈبل سیٹر رسیفیر او سردار نا حویلی ٹی سامان تے شیف کریر۔ دا خواجہ غاک راشن تا بشخنگ شروع کرسا اسُّر کہ سرداراو فتے منع کرے زنڈ فے ۔ نُمے قسمے نم داگڑاتے دو خلپیرے۔ نُم مسافرو بندغ ہُرے نم تو لبو چائس کنبو آرام کبو دا فتے نن تینٹ خلق ٹی بشخنہ ۔ این جی اوز والاک سردار نا شکریہ ئے ادا کریر چائس کُنگُرا او ولدا سر ہلکُر۔

سردار صاحب بزغرا او تینا گاٹ آتا کُمک اٹ بھلا بھلا لُوتا تے نیمہ کرسا کرے۔

بُو را،نُت او برنج نالُوتا تے آن کشسا کرے او تین تون ڈھکسا کرے۔ ایلو ہراچُنّکا لوتاک اسُّر او فتے آن کشتو او ہراُراکن اسہ سی ئس، اسہ چا بوچ ئس، اِرادال، شش باکس، اسہ سیر چھولے ئس تخسا کرے او بشخسا کرے۔ ہراگڑاتے سرداراڑسا او فتے آن گاڑی ئے تینا پُر کرے او بچّوکا تے ہموڑے بیگ محمد نا ماسا ڈھکا او جندتا ولداسر ہلک سندھ کن۔

راشن تے خننگان گڈ خلق والاک ہندن گلان مسُّر دُہنکہ بھلا عید ے۔ نرینہ غاک خُدا نا شکرے ادا کریر۔ زالبولاک گُداتے کاٹم آن شیف کریرا او سردار نا عمرکن دعا کریر۔

خلق ٹی منہ دانا ورنا اسُّر ہرادا راشن تا کُننگ آن انکار کریرکہ دا کافرناتر وکو راشنواو دافتے کُنپسہ۔ بھازاک تین تون پریشان اسُر کہ دا ڈبل سیٹر والاک ننا بندغاتے حساب کننگ کن بسوسُر دُہن مف ننے دُز ورامریکہ کن درور۔ ہر بندغ تینے آن ہیت ئس کریکہ او خلق والا تے سوچ ئسے ٹی شاغا کہ ولے دا کان بیدس ہر نرینہ ہر زالبول ہر چنا اُست ٹی گل وُبال اس۔

دادے آن گڈ مُسہ تُو گُدرینگا کہ این جی اوز والاک ولدا بسُّر۔ گاڑی ہمو اول نا ڈبل سیٹر اس ولے بندغاک اے الور۔ خلق آبنگ تون سردار نا ہر فیرولے سرداراوڑے ساڑی الوتو ولدا منہ کماشو بندغ توار کریرا او فتے پاریرکہ او دا خلق کن دا مخلوق کن گڑاس کننگ خوارہ۔ او فتا مددے کننگ خوارہ۔ دا سانم کماشاک پابونن نمکن انت خذمت کین نمے انت ئس درکارے نُمے انت ئس ضرور تے؟۔

خلقی تادڑ دئے کماشاتے آن زیادہ دے چائسکہ۔ او تین تون دم ئس پُس پُس

کریر ولدا اسہ کماش ئس عاجز انگا گُٹ اٹ عرض کرے ''نن خلق ٹی اِرا دُون خوانہ۔ دا ناوَڑ نا دیک ننے بس کپّسہ''۔ ہرافتا جواب ٹی این جی اوز والاک بشخندہ کرسا جواب تسُّر کہ او بھاز زوداخلق ٹی بورنگ ئس خلور۔ کماشاک شروع ٹی حیران مسُّر کہ دا بورنگ انت بلا ئسے ولے ولدا این جی اوز والاک او فتے پُہہ کریر۔ تو پیرانگاک خوش مسُّر کہ بورنگ ہم دون آن بار دیر تر وکوگڑا اسے۔ کماشاک ہراتم خلق والا تے بورنگ نا سئی کریر تو خلق والا تا جوڑک بے اختیار کوش ہلکُر۔

این جی اوز والاک ولدا اِراتُو آن گڈ بسُّر او بورنگ نا کاریمے شروع کریر۔ اِرا مُسہ جاگہ دیرے چیک کریرا و آخر ناوَڑ نا ماس نا جاگہ ئے گچین کریرا و خلق والا تے پاریر کہ بورنگ ئے داڑے خلینہ۔ خلق والاک ریکا تا پند او خواری تے خناسُر دا اُرا تا مون نا دُون کن بغیر اعتراض آن بغیر ہیت ئسے آن ہَو کریر۔ کاریم شروع مس تو خلق والاک صُحب اوشام کاریمی تا ماسہ تولوک تماشہ سیل کریرہ۔ بیگ محمد نا پیغام تننگان گڈ سردار ولدار سیفہِ او بتنگ تون بیگ محمد آ تُرند مس کہ او بورنگہِ داڑے انت ئے خلفینے۔ او دا بورنگ ئے تینا مُلکاتے ٹی خلفیکہ۔ بیگ محمد ولدا سردار ئے سمجھایفے کہ این جی اوز والاک دا گڑاے منتورہ۔ دا جاگہ نا دیر ہنینے ہنداخاطران داڑے خلکُر۔

بورنگ نا تیار مننگان گڈ این جی از والاک اسہ سٹورج ٹینکی ئس ہم جوڑ کریر ہراٹی مُسہ نلکہ او اسہ نولہ ئس خلکُر۔ خلق والاک بورنگ ئے اسٹاٹ کننگان مُست اسہ ہیٹ ئس خیرات کریرا و موناتے آسمان کن تسُّر دعا کریر کہ خدا جان نی ننا بورنگ ئے کامیاب کیس۔ بورنگ نا اسٹارٹ مننگان گڈ دیتاڑ برہ مس تو بورنگ نا نولہ غان خاص او ریک پیش تمسہ اس۔ ہراڑن خلق والاک بھاز پریشان مسُّر ولے برسا برسا آخر دیر صفا

مس اومنہ گھنٹہ آن گڈ دیرہندن مس دہنکہ زم زم۔ہنین آن ہنین صفا آن صفا۔

ہمودے نا چاپاک شام نا دھولاک' چُنا تا ترڈوکاک' بھلاغا تا لیکوک' او خوشیک دنیاغان جتااَسُر ۔

صُحب تون دے نا بش منگان مُست خلق والاک بورنگ نا نولہ غا خنتے خلوک انتظاری اَسُر ۔چُناک چنکا تے نلکہ غا تا شیف ئے توروک دیر دیر کریرہ۔خلقی تا ہجومے خنگان گڈ بیگ محمد بورنگ نا چابی تے چرخ ترسا بس او بورنگ ئے اسٹارٹ کرے۔دم ئسے آن گڈ بورنگ نا دیتاڑ برہ مس او نولہ غان خلقی تا زندگی پھاش کرے۔زندگی ئے دُہن صاف خنگا بیوس آخلقیک خوشی آن دیر پُرکننگ تون اوار خڑ ینک ہم پوشار۔

بورنگ نا ذمہ داری بورنگ نا چابیک کل سردارے تننگا سُر ۔این جی اوز والا تا وعدہ ئس کہ ہر تُو مُسہ ڈرم بورنگ کن تیل برو۔ او حکم دا اس کہ دے ٹی اِرا ٹیم بورنگ اسٹارٹ کننگہِ ۔اسٹ صُحب نا وختی اسٹ بیگہ نا وختا۔

اِرا تُو این جی اوز والا تا پاننگ نا مطابق بورنگ وختا اسٹارٹ او بند مرسا کرے۔خلقیک صُحب نا وختا تینا خوا ڈبو او دلا تے پُر کریرہ۔ ہرا فتے اٹ او غسل کریرہ' گڑ و او چاہ کریرہ' پچ سلّارا' تینا ساہدارتے دیر تسُّرہ۔او بیگہ نا وختا ولدا خالی آ سموارتے دلّا تے پُر کریرہ او خوشی خوشی سکون اٹ سیر تُغ خا چارہ۔خلق والا تا رنگ' او فتا بانا طعام کل دادیتے آن بدل مسوسُس۔

مُسُٹمیکو تُو نا شروع مننگ تون سردار او بزغر اندری اندری بورنگ نا تیل نا دُزّی ئے شروع کریر۔ ہرا فتے سردار شار ادریکہ او سودا کریکہ۔دادُزی آن گڈ خلق والا تے کن بورنگ اسہ وخت اسٹارٹ کننگا کہ۔خلقیک سوبے ہر فیر تو سردار جواب تس کہ بورنگ

خراب مسُّنے دامنہ وختان بھاز تیل کٹیک ۔ سردارنا ملاسی داتیل تے آن پورا متوتو خُڑک نا ملیشا والاتون سوداخلک کہ اوفتا ہر ٹینکی ئے دوصد رُپئی آ پُر کیک۔اودے آن گڈ ہر اِرا دے ناذی آملیشا والاتا ٹینکی بسکہ اوپُر منگا ارا گھنٹہ خلککہ۔خلق والاک سردار آن شکایت کریرتو سردار مومن آتا لہجہ ٹی ورندی تس کہ داملیشا والاک نا او نما خیالداری کن بسُّنو۔ اونا داخس تو حق مریک کہ نن او فتے دابورنگ آن دیرایتن۔نُم پریشان مفبو داخدانا نعمت اوفتا ٹینکی اٹ کٹپک۔سردارنا جواب آخلقیک بے جواب مسُّرا و چپ کریر۔

بورنگ نا خلنگان گڈ سردارنا خلق نا اُراک ودھسا کریر۔ ہر دہ دونز دے آن گڈ منہ اُرار یک آن بیٹ کریرہ اوسردارنا خلق آبسُّرہ۔سردار ہم خُداغان خوائسکہ اونا خلق بھلن مرے اونا پن بڑزا مرے۔

داسہ داخلق والاتے کن خُداغان پدنا آسرا این جی اوز اس۔اوفتے نئے سرکار تون کاریم ئس نئے ایلو سرکاری مُلازم تون۔وخت وخت دار یک او داپٹ وُ بیابان آتا نیام ٹی داخلق آای غور کریٹہ تو کنے ہندن محسوس مسکہ کہ داخلق او دابندغاتے آن سرکار ہم بے خبرے ولے ہراتم ووٹ آک مسُّرہ تو سردارتون منہ گاڑی داخلق آبسُّرہ او خلقی تے کن وارئس راشن کارڈ جوڑ کرفیرہ وارئس شناختی کارڈ جوڑ کریرہ۔ او ہندا ڈول ولداخلقی تا ووٹاتے ہلکُرہ ہرانا بدل ٹی سردارنا ناوَڑئے منہ گھنٹہ خلفیرہ یا بورنگ کن منہ ڈرم تیل تسُّرہ یا پین چنکو کاریم ئس کریرہ۔گڑا اسماتما کہ کہ سرکارے داخلق آتا جوان سمائے۔

این جی اوز والاتا مہربانی اسہ وڑٹ برقرار اس۔اوہرمنہ تُو ناذی آبسُّرہ اوخلق کن گڑاس کریرہ۔خداچائیہ اوفتا مقصد واقعی ثواب ئس یا پین غرض ئس۔اولیکو بورنگ ئے خلنگان گڈ اسہ پین بورنگ ئس خلکُر ہرانا ذمہ داری واسردارئے تتنگا کہ خلق خواجہ اواس۔

سردارنا دوٹی چابی تابنگان اونا مُست نا مکاریک شروع مسُّر۔ او ہمو وڑ تیل تے دُزّا کہ او سودا کریکہ۔ ہمو مُست نا ڈول ملیشا والا تے آ دیر بہا کریکہ۔

داکان خلق نا آبادی ودھنگ اس ایکان دیر کم رسینگا کہ۔ سردار آن سوال کننگا کہ تو سردار تیل نا نیمون کرسا خلقی تے آن چندہ ئے شروع کریکہ۔ خلقی تا پیسہ غا تے جیب ٹی خللکہ او ہمو خلقی تا بورنگ نا تیل تے واپس خلقی تے آ سودا کریکہ او فتے دیر تسکہ۔

دا اِرا بورنگ آن گڈ این جی اوز خلق نا چُنا تے کن اسہ عارضی وَچنکو اسکول ئس ملا۔ ہراٹی چُناک کچی آن چار جماعت اسکان خوانارہ۔ ہرا نا ماسٹر اول ٹی این جی اوز والائس اس ولے ولدا سردار تینا سفارش اٹ تینا خوارزادہ ئے سندھ آن بٹنگا او چار ہزار آ اسکول نا ماسٹر خلفہِ۔ دا ماسٹر نا خوانفنگان دُرست مسکہ کہ اسہ وار ماسٹر نا جندے تعلیم تننگوس جوان اس۔ خیر اسکول ٹی خوانفنگ تو الو مگر چنا تا ہوش چپ اس۔ کُچک جنگ تننگ آن، میثل خوافنگان، بیش تُمتننگ آن او فتے کن اسکول نا ٹاٹ آ صاف تو لنگ جوان اس۔

این جی اوز نا کاریمتے آن گڈ سرکارے دیچہ امر دا خلق یاد بس کہ او نا رخ ہم دا کُنڈ اتما۔ بھازا تا پاننگ اس کہ سرکار نا اسہ پارٹی ئس این جی اوز والا تا افسرئس بھلو پیسہ ئس تسُّنے کہ دا جار سردار نا خلق والا تا کل ووٹا تے کننگ ہلیس۔ ایلو کنڈ اُمخالف پارٹی نا جند تینے سردار نا خلق آ سر کرے او خلق کن کاریمے شروع کرے۔ ہراٹی کل آن مُست خلق نا کچّہ انگا مسیتے پکّا کرفے۔ ہسپتال ئسے نا وعدہ ئے کرے او مستقبل نا پین قول او وعدہ کننگا۔ خلقی تے ہچ یقین الو کہ دا بندغ تینا وعدہ غا تے پورا کرونن کن ہسپتال ئس کرووے ووٹ آتا وخت ئس او ایلو پارٹی او این جی اوز نا کست آن دا پارٹی منہ تُو ٹی تینا وعدہ ئے

پورا کرسامُسہ کوٹی والا ہسپتال ئس تفے اومون ئے تا سردارنا اُست نا خوش کننگ کن ''سردار محمد امین ہسپتال'' نا بورڈ ئس خلک۔ ہسپتال نا تیار منگان منہ وخت گڈ اسہ پیرو ڈاکٹر ئس خلق کن مقرار کننگا۔ ہرا ہسپتال نا ہندا کوٹی تے ٹی رہائش ہم کریکہ او مریض آتے ہم ہُرا کہ۔ سرداراوڈاکٹر ناسنگتی آن گڈ ہڑتوما تا نیام ٹی اسہ بزنس ئس شروع مس۔ ہرا سرکاری آدوائیک ہسپتال کن بسُّرہ او فتے آن ڈاکٹر صاحب مریضاتے آ بہا کرسا کریکہ او پیسہ غاتے سردارتون نیمہ کریکہ۔

ہسپتال ناسئی منگان گڈ خلق نا آبادی پین ودّھا۔

اسہ دے ڈاکٹر صاحب اوسردارنا مجلس مرسااس کہ ڈاکٹر سردارے مشورہ ترسا پارے ''سردار صاحب! اسہ کاریم ئسے ناپاوہ نے ہمودے کراوٹی پیسہ بھاز مریک نے کن''۔

سردار پیسہ نا پن آخننتے کشسا ہرفے ''انت ئس ڈاکسر؟''۔

''نی دُہنکہ اسہ منّی ئس ہل تین کن' اودے خلق آن شار اوشار آن خلق آچلیف' خلقیک شارا اِنورا یکان سودا ہتور' تینا فصلاتا گُوٹخ اوغلّہ غاتے آن بہا کرورد افتے آن اوفتا فائدہ مرواونی اوفتتے آن کرایہ ہل نے نا فائدہ رسینگک'' ڈاکٹر پارے۔

ڈاکٹر نا داہیت آ سردار دستارے کاٹم آن کشا او پُڑہ غاتے خوریفسا پارے ''ڈاکسر صاحب ڈکّال دُہنوکوٹخ اِلتانے کہ او بہا مریولے شار ناسُوداتے کن اوشار ناپن کن مخلوق ضرور اِنوے بروئے کنے سندھ ٹی منّی ئس ارے ای ہمودے ہتیوہ''۔

اِراہفتہ غان گڈ سردار نا منّی بس اوکرایہ تاہلنگ سواری تے دننگ شروع مس۔ خلقیک صُحب ناوختی اِنارہ بازار آ چکر کریرہ تین کن سوداہلکرہ اوشام تو منّی ٹی بسُّرہ۔

خلق نا داترقی آن گڈ سرکار نا نظر ٹی داخلق جوان جاگہ کریسُس۔ ووٹ

والاک ہر پنچ سال نا ذی آبسُّرہ تینا ووٹ آتے ہلکُرہ او خلق کن کاریم ئس کریرہ انارہ۔ خلق ٹی ہر مروکا کاریم نا نیمہ فائدہ ئے سردارتین کن ہلککہ۔ سردارنا با جوان لگاُسس او تینا جوفہ او ملاسی کن سرکارآن خلقی تے کن کاریم کرفیکہ او بھلا فائدہ ئے تین کن خلککہ۔

سرکارنا کاریم تون اوارا اوار این جی اوز نا نیکیک ہم شروع اسُّر۔ اسہ کنڈ اسرکار روڈئس کرسا اس تو ایلو دوئے این جی اوز مسیت ئس تفسہ اس۔ سرکار بجلی نا کمبّہ غا تے خلسا اس تو این جی اوز خلقی تے کن ناوَڑ خُتنگ اس۔ اسہ دوے سرکار ہائی اسکول ئس ملسا اس تو ایلو دوے این جی اوز کتاب بشخسا اس۔

مرسا مرسا دا نیام ٹی بیست سال گدریزنگا۔ سردارنا خلق اِنا بھلو شارئس جوڑ مس۔ ہراٹی ماتے کن ہائی اسکول ئس تفنگا، مسنتے کن مڈل اسکول ئس ملنگا۔ مُسہ بورنگ خلنگاّ، چارناوَڑ خُتنگاّر۔ فٹ بال نا میدان ئس جوڑمس۔ سردارنا اِرامنّی لین آبسُّر، پنچ مسیت تفنگار، بجلی نا کمبّہ غاک لگاّر، ٹیلیفون نا تارک خلنگار۔

داترقی آن گڈ سردارتینا چُناتے سندھ آن بٹنگا او بیگ محمد آن اُراتے خالی کرفے او بیگ محمد تینا باوہ ئی آ اُراتے کن سرہلک۔ او مسکین تون داخہ پیسہ الوکہ تین کن ہندا شارٹی اُراتفوسس او سردار ہم کخ ئس اس داخس کتوکہ او دے ہنداڑے جاگہ ئس ایتیو۔

سرکارا او این جی اوز نا کاریمتے آن فائدہ ارفسا سردارتین کن پنچ دکان ملا۔ تینا بے تعلیم انگا مسنتے مسٹری آ اسکول ٹی باجی خلک۔ ماتے آن اِرٹ ماتا اسکول ٹی ٹیچر خلک۔ مُسہ بورنگ نا تیل تا دزی ئے ہموڑ برجا تخا۔ خلق والاتے آن چندہ ہلسا کرے۔ ہسپتال نا دوائی تے آن بہا کرسا کرے۔ خلقی تا ووٹ آتے کن پارٹی تے آن پیسہ کُنسا کرے۔ این جی اوز نا کاریمتے آن تین کن منافع خلسا کرے او آخر ہندا پیسہ

غا تے اٹ ایلو بھلا شارتے ٹی تین کن اُرا ہلک۔ بھلو بھلو کاروبار شروع کرے او آخر تینا چُنا تے ارفے او تینا شارے اِلّا اِنا۔ او دا شارے تینا بھلا مارنا دوٹی لس ہرادے او ہر گڑاے مالو رُغا ماسُس او سردار نا مارہم باوہ غان بارجوفہ' دروغ' دزّی' مکّاری' فریب' سیاست ہرگڑا غان واقف اس۔

سردار نا سرداری آن ہلیس او نا مارنا سرداری اسکان داخلقیک ہمواسہ وڑ ؤ۔ ای داسا ہم وخت وخت دا بیست ؤ پنچ سال نا زندگی آسوچ خلیوہ تو حیران مریوہ کہ داخہ ترقی آن باوجود اسہ گڑ ائس ہم بدل متو۔ دا اسکان داخلقیک دے ئس دیرنا غم ٹی غمگین ؤ تو دے ئس دوائی تا پیسہ غاتے کن پریشانو۔ دے ئس منّی تا کرایہ غاتے آن گلہ دارو۔ تو دے ئس دکان نا سامان تا قیمت آ حیرانو۔

داسکان سردار نا منتے' دا اسکان ہمو ملاسی ئے' دا اسکان ہمو بے تعلیمی ئے دا اسکان ہمو خواریکو۔ دا اسکان ہمو زلالتیکو۔ دا اسکان ہمو اللہ نا پنے۔ دا اسکان ہمو نا وَڑنا آسرائے۔ دا اسکان ہمو بیوسیکو۔ دا اسکان ہمولنگڑیکو۔

ہَو اگہ دا بیست ؤ پنچ سال ٹی اسہ گڑ اس بدلینگا تو او دا اس کہ ''سردار نا خلق'' اِنا ''سردار نا شار'' مس۔

مسہ خوائے

خفو او اِبّک شبیر احمد نا ہڑتو ما شیطان انگا ماک اسّر ۔ اِبّک نا عمر یانزدہ سال او خفو نا عمر نُہہ سال اس ۔ شبیر احمد او او نا چنکا ایلم بشیر احمد دبئ ٹی رہنگارہ ۔ بشیر احمد نا اسہ مار ئس اس ہرا عمر ٹی خفو نا کچوئس اس و لے شیطانی ٹی خفو آن زیادہ شیطان اس ۔ او نا پنے باوہ تہ دبئ نا بھلا شیخ، شیخ زاہد آن متاثر مرسا ''زاہد'' تخاسس و لے خلق نا چنا او بھلا کل اودے زادو پاریرہ ۔ زادو او اِبّک ئس تا اُراک اسہ جاگہ اسّر ۔ زادو ئس تا اُراتا مون ٹی اوفتا شنکی ئس او شنکی نا خیر آن ابّک ئس تا اُراک اسّر ہرا فتا خیر زادو ئس تا اُراتا مون کن اس ۔ زادو او لمّہ تا تینے آن اِرٹ اسّر ہندا وجہ غان شام نا اِرغ نا کننگان پد فوراً زادو او لمّہ تا خفو ئس تا ماسا بسّرہ او ہندا ڑے اوفتون خاچارہ ۔ خفو ئس تون او ار او نا بلہ ہم رہنگا کہ او ہندا سوب ئس کہ او نے تہارمی آن خلیسرہ نئے جن آتیان ۔ خفو نا بلہ ئے او نا نشارک تینا اُراٹی بھاز تنگ کریرہ اندا ویل آن او نا مسڑ او دے تینا اُراغا ہیتُّسس ۔

زادو او اِبّک تین کن بھاز مہر کریرہ ۔ صُحب او شام اوار ریڑہ چلیفیرہ، ریکاتے آ کلٹی خلنگ کن انارہ ۔ کچک جنگ تسّرہ یا اُراتا منج ئے چیدہ خلکرہ ۔ اوفتا لمّہ غاک ہم تین تون بھاز مہر او محبت اٹ رہنگارہ ۔ دے نا مون اٹ او تینا اُرا او ساہدا تے شون کریرہ او

شام تون اوار اسہ جاگہ تو سرہ چلم کشارہ او مجلس کریرہ۔ بلہ وخت ئس اوفتا مجلس تون شرکت کریکہ وخت ئس تتیا تزبیح بٹیکہ اللہ ئے یاد کریکہ۔ اوفتا دا مہر او سخاوت آن اوفتا اَرغاک بھاز خوش اسّر کہ اوفتا چناک اسٹ ایلو تون محبت کیرہ اسٹ ایلونا خیالے تخرہ و لے اوایلمتے انت سمائس کہ اوفتا چناتا نیام نا مہر اَسٹ ایلو کن کروکا محبت اوفتا رشتہ او ہمسایہ گری کل ئے خفو نا کلکّڑ تینا اسہ خوائے اٹ ختم کیک۔

دیرے معلوم ئس کلکّڑ نا دااسہ خوائے نا وجہ غان اوکا کاناماک' اوفتا لمّہ غاک تین تو جنگ لگّرہ تینے ٹِرّا او اَسٹ ایلو آن مرک زند مریرہ۔

جنگ نا بنیاد' داگندہ ئی نا آغاز کل خفو نا کلکّڑ آن شروع مس۔ خفوئس تا اُراتی کسے معلوم الو کہ خفو نا کلکّڑ خوائے بٹنگ شروع کرینے او ہرانا خوائے تے زادو انداری مچ کیک او کنیک ۔ اصل اٹ داگڑاتی زادو نا ہم غلطی الو۔ داشومی او دامکّاری کل کلکّڑ نا اس۔ فساد نا جڑ تو دا کلکّڑ اس ہرادانہ او دیر خفوئس تا منج آ کُننگکہ و لے خوائے بٹنگ کن زادوئس تا شنکی ٹی انا کہ۔

خفو اسہ دے زادوئس تا شنکی نا خیر آن گدرینگا تو کلکّڑ ہموکا چپ چپ شنکی نا کڑک آن پیش تما۔ خفو حیران مس کہ کنا کلکّڑ زادو نا شنکی ٹی انت کریکہ۔ او شنکی ناتہہ ٹی اِنا تو شنکی نا کنڈا ہچکو سے نا ذی آ خوائے ئس تخوک اس۔ خفو خوائے نا خننگ تون معلوم مس کہ دانمک حرام داڑے خوائے بٹک ۔ او خوائے نا ارفنگ کن گیک کرے کہ یکدم اونا چالاک انگا ذہن ٹی خیال بس ''اسہ وار ہڑکا۔ سیل تو کردا خوائے تے مالو دے مچ کرینے او کُننگنے''۔ ہندا خیال تون او شنکی آن زوزو پیش تما او شنکی نا خیران ڈکّا تینے۔

دم ئسے آن پد خنک کہ شنکی نا درگہ ملنگا او زادو مشی آ مون تون بس خوائے

ئے مٹ ٹی کرے اوسیدھا بورچی خانہ ٹی پٹرینگا۔ زادونا داحرکت آخفو نا سینہ غان موڑ ئس پیش تما کہ کلّڑ کنا' دانہ غاک کنا اوخوائے تا زادو کٹیک۔ رم کرے اُرا کن او ہکدم دڑ دآن لمّہ او بلہ ئے کلّڑ نا بے وفائی اوزادونا دُزی ناسئی کرے ولداغصہ ئے تینا پھدین کنگ کن زادونا ماسابس۔ زادو چرکی آ پچ آتون کٹ آ تولوک دااسکان تینا خوائے ٹی پلپل شاتوسس کہ خفو رکابی آ دُو بٹے اوخوائے اِرفے نرّا۔ زادو ہوغسا کیرنگ ترسا اونارندٹی سرہلک۔ زادو مسکین درونا سے ہندا خوائے نا انتظارٹی تولوک تینا معدہ ئے نواریفیکہ۔ پین گڑاس اونا بن آن اِنتوکا۔ اینو ہموخوائے نا دااسکان باخو ئس اونا گٹ آسر متوکہ خفو پشی آن بارخوائے مونان تاچورکرے۔ خفو رکابی دوٹی اُراٹی پٹرینگا اوکوٹی نانیام آچارزانوکرے۔ اونا خوائے نا کُنگان مست زادورسیفے او ہوغسا تینا خوائے خوائس۔

''کنا خوائے ایت''۔

خفو ہم رم آن دم دریس تس تسہ اٹ جواب تس

''امروخوائے سے نا۔ داکنا کلّڑ نا خوائے ئے''۔

زادو''داکنا کلّڑ نا خوائے ئے' نناشنکی ٹی اس''۔

خفو''ناشنکی ٹی اس ولے کنا کلّڑ بٹینتہ''۔

زادو''نناشنکی ٹی ننا کلّڑ خوائے ایتک نماتفک''۔

خفو'' نما کلّڑ ہچ خوائے بٹپک' دروغ ترٹ''۔

زادو''نا کلّڑ خوائے بٹک گڑانی مالوانتئے ارفتوسہ تہ''۔

خفو''مالو کنے معلوم الودا بے منت نماشنکی ٹی خوائے بٹک' داسا اِن خوائے ملپک''۔

زادو حیران مس داسا امر کیو' جنگ تو اوخفوتون کننگ کتو کہ۔خفو نا ہندا خرابی اس او جنگ ٹی گٹ ہلککہ ولدا ہچ اِلتو کہ۔ اسہ وار چِد وتا ذی آخفو او زادو نا جنگ مس تو خفو زادو نا کو پہ غان دہنو گٹ ئس ہلک کہ زادو نا سل خفو نا داستا نتے ٹی خازہ انگا سو آن بارڈ ب ہلک ۔ہمودے آن زادو فیصلہ کرے خفوتون جنگ کروئی اف ۔ ہندا خوفان او پین گڑا اس کننگ کتو کہ۔ تینا خوائے نا پلنگ نا دڑ دآن ہمو کا درگہ نا ماس آن مٹ ئس ریک نا ارفے او خفو نا مونا تخو کا خوائے نا ذی آ چپٹ لس اونرّا۔

خفو نا مونا تیار بسو کا خوائے ریک آن پر مس او خفو نا خنک خڑ ینک آن ۔او نالمّہ تندور آن بس تو خفو اودے ہوغسا سئی کرے ''زادو کچک کنا خوائے ٹی مش شاغا''۔

خفو نالمّہ ہوشیارو نیاڑی ئس اس۔ اودے پنت ترسا پارے'' داخہ خوائے کُننگ نا شوق ے نے تونی او ایلم نا خیرات مبو تینا کُکڑ نا خیالے کبو'' ۔

زادو ایڑے تینا لمّہ ئے سئی کرے کہ خفو اونا خوائے اُراغان دُزا درے۔ زادو نا لمّہ ئے علم الو کہ دا ہڑدے نا خوائیک زادو نا اخہ بلکہ خفو نا کُکڑ ناو۔ او اونا مار مفت ٹی کنیک ۔زادو آ ترندمر سا پارے'' نی بھلا مار تینا خوائے نا خیال ئے تخنگ کپسہ' ای اونا لمّہ ئے سئی کیوہ' داسا چپ کا ہوغپہ''۔

زادو تینا او تینا خوائے نا بدلہ ئے ہلنگ کن صُحب نا وختی بش مس او شنکی نا درگہ غا بھلو قلف ئس خلک ۔خفو ہم تینے زادو نا مقابلہ کن بیدار کریس۔تُغان بش مننگ تون کُکڑ نا جاسوسی ئے شروع کرے۔صُحب انا چاشت مس چاشت اِنا نیمروچ مس ولے خفو کُکڑ نا رندے التو۔کُکڑ ئے ہم خدا خلکوسس پیشیم نا وختا خوائے تسکہ۔اُرا والاک اِرغ کننگر۔ بلہ اولمّہ اِبّک ئے راہی کریر درخفو ے ہت ولے خفو اُرا کان بغیر خوائے آن

بسکہ۔ پیشیم نا وخت ئس داڑے خفو ایڑے زادو ہڑتوماک خوائے نا انتظارٹی بینگن چکر کریرہ۔ اومعدہ غاک تا غریب نا کاٹم آن بارخلّ کننگ اسُّر ۔

ککّڑ نا خوائے نا بٹنگ نا وخت بس۔ ککّڑکل آن اندری چپ چپ بس اوزادو ئس تا شنکی نا کڑک آن تہہ ٹی پتر ینگا۔ خفو شنکی نا خیر آ اونا پیش تمنگ نا انتظارے کننگ اس۔ ککّڑ خوائے تننگان پد کڑک آن پیش تما تو خفو شنکی نا درگہ کن رم ئس خلک ۔ درگہ نا قلف آ نظر تمّا تو کاٹم آن تہ باف ئس پیش تما۔ داصُحب نا خوار یک دا بینگنی اوملاسی اوزادو نا دا بھلا چالاکی۔ خفو سوچ خلک اگہ اینو زادو آن تینا خوائے التوٹ تو دا خوائے ولدا کنے ہچ ملپّر و۔ انت ئس کروئی ئے اینو کروئی ئے۔

ہندا خیال تون زادوے توار کرسا پارے ''زادو! بر داشنکی ئے مل کنا ککّڑ خوائے بٹینے''۔

زادو نا اَسٹ تو درو نا غصہ دا اسکان شیف تمتوسس ایلو اونا اینو نا بینگنی، دہن اَرا کان اوخوائے ئے تسکہ۔ ہموکان تینا اُرانا مونان ہکّل کرے ''او کنا خوائے ئے۔ کنا ککّڑ نائے''۔

خفو ئے جوان سما اس خوائے دِنّا ئے۔ زادو نا گپ آ غصہ کرسا ولدا کوکار کرے ''نا باوہ نائے۔ داسا ای تینا خننے اٹ خناٹ کنا ککّڑ ہندا کان پیش تمّا''۔

زادو ہم باوہ نا پن آ غصہ کرسا جواب تس ''بفرہ ملپرہ تا، انت ئس کیسہ''۔

خفو مالو آن چالا کو مارئس اس۔ پُہہ مس داسا جنگ نا فائدہ اف۔ اگہ جنگ کریٹ زادو بدتر ضد کیک اوشنکی ئے ملپک۔ خاموشی اٹ اوکان سر ہلک اواِنالمہ ئے تینا توار کرے۔ لمہّ تہ بس اوزادوئے حکم ترسا پارے ''بشہ شنکی ئے مل، ککّڑ نا خوائے ئے اِیت''

خفو نالمّہ ناتوارتون زادونالمّہ کوٹی آن پیش تمّا اوخفو ئے مخاطب کرسا پارے ''نے امر معلوم خوائے نما کلّڑ نائے' دانا کلّڑ نا خوائے ئے' داواٹ وختے شنکی ٹی خوائے ایتک''۔

خفو شیطان انگا خنتے بیوس کرسا جواب تس'' تاتو ای صُحب ناسے تینا چک نا رندے ہلکوسٹ۔ داسا مچہ مست کنا جند خناٹ اونما شنکی ٹی پتر ینگا خوائے بٹے''۔

خفو نا جواب ٹی زادوایکا اوارتما'' لمّہ ای پنج دے ناسے خوائے کنیو ہ۔ اوداخہ وخت بتو داسا اچانک اودے یادبس اونا کلّڑ خوائے بٹک' دادروغ تڑک''۔

داجار خفو آن مست لمّہ تہ شروع مس'' زادو' ننے معلوم الوکہ ننا کلّڑ نما شنکی ٹی خوائے بٹک' داتو خفو درو نما شنکی آن پیش تمّنگا خناتہ''۔

زادو ئے بھاز برداشت متو۔ فیصلہ کرسا پارے'' بس ننا شنکی ٹی بٹینے گڑا ننا خوائے ئے' اگہ نما شنکی ٹی بٹے نمائے' نما کلّڑ ئے اننتے پین تا جاگہ غاتے آخوائے بٹک''

زادونا دابے ادبی اوہم جوابی آخفو نالمّہ ئے خاربس'' ننا کلّڑ ننے آن بارسادہ سے۔ نمے آن باردئس اف''۔

زادونالمّہ ہُراداننے دُزپارے'' دُزاک نم اریرے زوراٹ شیرا کی اٹ پین تا خوائے تے آلچیرے''۔

خفو نالمّہ ئے داہیت برداشت متو'' بس بس نیاڑی' پین نا افس دانناوَ۔ ننا کلّڑ ناوَ''

زادونالمّہ ئے موقع ئس ملافوراً خفو نالمّہ ئے بے گشادی اونابودی ناشغان تس ''نی تینا کلّڑئس سنبھالنگ کپسہ۔ نا کلّڑ ئے اننتے ہرجاگہ خوائے بٹک۔ داننا کلّڑ نائے''۔

خفو نالمّہ ئے داگپ آبھازغصہ بس اوخرینو جواب ئس ترسا پارے

''نا ککڑ نا ے۔ناجند نُہہ سال ٹی اچڑ اکنگ کتوس۔نا ککڑ خوائے ایتک۔''

زادو نالمّہ غا داہیت پوغ آن بارتخنگا۔دترتہ لار کرے او ہنداڑتون دوتے تینا خفو نالمہ ناجنڈاتے ٹی سخت کرے او جوان چنڈ یفے تہ۔خفو خنا کہ لمّہ کو ہنگا۔زوزوتا تونا زان ٹی باے سخت کرے او تا تو نا ران آن دہنوگٹ ئس ہلک کہ تا تو آداغ ئس تخنگا۔لمّہ نا چیہانٹ او دڑ دآن زادو خفو نا خفتے ٹی ہلک او باے تالمّہ نا زان آن مر کرے۔جنگ گرم مس۔اسہ کنڈ المّہ غاک تینے کُٹار ایلو کنڈ اخفو او زادو تینے دتری کریر۔دا ناحق تین تو جنگ ٹی اسّر تینے ٹپّارا۔فسادے بش کروکا ککّڑ تو ایڑے دپ آبانگو تو عاشق کریکہ او مخاکہ۔نیاڑی تا توار توار او چنا تا کیرنگ آبلہ زوزو چڑی خلسا بس او پٹ او کیرنگ اٹ خفو او زادو نالمّہ ئے جتا کرے۔خفو او زادو خنار لمّہ غاک جنگ ئے بس کریر او ہم تینے یلہ کریر او جنگ خلاس مس۔دا تینا اُراٹی پتریٹگا رائے تینا اُراکن سر ہلکر۔

دا جنگ آن گڈ خفو او اِبّک تین تو فیصلہ کریر کہ تینا ککّڑ ئے زادو ئس تاشنکی ٹی خوائے بٹنگ کن الوئی اف۔داسا ککّڑ نا جاگہ ئے بدل کروئی ئے۔

صُحب تون وختی ہڑتوما ایلمک ککّڑ نارندے ہلکر۔ککّڑ اُرانا منج آچرخ کریکہ او ہڑتوماک اوڑتون اوار کوسی کُٹنگرہ۔ککّڑ دپ کن سرہلککہ او ہم دپ کن گام کریرہ۔ککّڑ ایلو چک تون خلق نا چکر کن اِنا کہ او ہم چکا تارندٹی سر ہلکرُہ۔مرسا مرسا آخر پیشیم نا وخت مس۔ککّڑ حسب معمول شنکی کن مون کرے تو ہنداڑ تون ہڑتوما ایلمک شنکی نا خیران دوتے ملار او ککّڑ نا کسرے بند کریر۔ککّڑ شنکی نا کڑک ئسے کن گیگ کریکہ تو خفو او ابّک کڑ کڑ کرسا بیوسے خُلیفیرہ پتر یٹگ کن التورہ۔اسہ کنڈ ان ککّڑ نا کڑ کڑ شروع ئس ایلو کنڈ ان خفو او ابّک نا کڑکڑ۔

ککڑ فریاد کریکہ ’’کنے الیبو نمکن خوائے ئُس ایتیو ہ‘‘۔

دا کا خفو جواب تسکہ ’’نالمہّ ناجا گہ ٹی نے داشنکی ٹی خوائے بٹنگ کن الیو‘‘۔

ہنداڑتون ککڑ ہڑتوما ایلم تے ریفسا کرٹک ئسے کن رم کرے کہ خفو ڈونک ئس خسا تو ککڑ خوف آن شنکی ناماسے الّا اوخفو ئس تا اُرا کن مون کرے۔ خفو او اِبّک اونا رند اٹ رم کریر۔ ککڑ موٹو سخت عذاب ٹی اس۔ تین تو سوچ خلللکہ کہ خدا جان کنے آن دیچہ ہرا گنا تا حساب کننگ ئے۔ داخہ عذاب‘ ای سکون اٹ خوائے ئس بٹنگ کپّرہ۔ ککڑ مون اٹ رم ئس ایلمک اونا رنداٹ۔ ہنداڑتون ککڑ آن برداشت متو اورم رم اٹ خوائے ئے تینا بٹے او دمے تینا کشّا کہ دافتے آن کنا جان چٹّا۔ خفو خوائے نا تمنگ تون بھلو مخنگ ئس خلک۔ زوز و خوائے ارفے اورم کرے لمہّ کن۔

’’لمہّ ! دانگ ہر‘ دانگ ہردا ننا خوائے ئے۔ ای پاتوٹ ننا ککڑ خوائے ایتک۔ زادو لچک دروغ تڑئسے۔ زو کہ بس تہ نن کن‘‘۔

خفو خوشی آن اشتافی اشتافی پڑزو نکے تالان کرے او اِبّک ہم ماسان تہ بس توس۔ خفو نا چہرہ غا ہندنو خوشی ئس اس کہ فوجی ئس اولیکو جنگ آن سرسُہی اٹ برے۔ خوائے نا تخنگان پد خفو خوائے ئے رکابی ٹی نیام آن نیمہ کرے۔

’’دانیمہ نا‘ دانیمہ کنا‘‘ اِبّک ئے پارے۔

تینا نیمہ غا جوان بے شاغا او اولیکو باخوئے باٹی کننگ تون خنتے تر کرے

’’ہمم ہمم ہمم‘ انت وُمزہ ئسے‘‘۔

خوائے ئے کٹفنگان گڈ رکابی ئے ہڑتوما دوتے اٹ بڑزا کرے او دوئی ئے رکابی نا نیام آتخا او جوان رکابی نا بے تے چٹا او بش مس دلاّ تے کن۔

زادوایڑے ہراتم شنکی ئے ملاتو باچکوناذی آ اسہ خوائےئس تخوک ئس۔خوائے ناخننگ تون پُہہ مس کہ دا خوائیک واقعی خفو نا ککّڑ نا مسُّنو۔مجبوری آن ہموخوائے ئے ارفے او اِنا لمّہ ئے تینا تس۔او آخریکو خوائے ئے جوان اُست نا ارمان اٹ کُٹنگ۔ اودے معلوم اس داسا خفو ککّڑ ئےشنکی نا کنڈا الیپ۔

اودے آن پد خفو او ککّڑ نا ضد او مقابلہ شروع مس۔دے ئس ککّڑ او نا خوفان ہندا وڑ رم اٹ خوائے تسکہ۔دے ئس عزت نا تینا بچفنگ کن تینا کُڈ ٹی پتریٹگا کہ خوائے بٹیکہ۔ دے ئس پاٹ تے ٹی پتریٹگا کہ ہموڑے خوائے تسکہ۔خفو ہڑدے ہڑدے نا خوائے کننگان سخت گلان اس۔داڈ کالی آ خلق او داغریبی ٹی ہڑدے سوارہ غا خوائے نا کننگ امیر آتا خوراک آن کم الو۔خفو تینا لمّہ او بلہ کن بازمہر کریکہ ولے خوائے نا وختا مجال ئس او بلہ ئے یا لمّہ ئے خوائے نا صلہ ئس خلے۔تینا اِبّک اگہ اُراٹی مروس تو اودے نیمہ ئس تسکہ کہ اِبّک او نا جاگہ غا ہرانا کاریمتے کریکہ۔دا ہڑدے نا ککّڑ ئے ددیفنگ آن لمّہ تہ اٹ وار اودے پارے کہ منہ دے کن ککّڑ ے او نا کُڈ ٹی بند کر۔اسہ اراوار تینا کُڈ ئٹی خوائے ایتہِ ولدا ہیل کیک چڑا ہموڑے ایتک ولے خفو دا ہیت آ یقین کتو کہ۔اودے خوف اس دہن مف او کانروے پین جاگہ ئس خوائے ایتوے ولدا دے او نا جاگہ ئے پٹہ۔

اسہ دے لمّہ نا بھاز انگا پانگان پد خفو ککّڑ ے ہچ او نا کُڈ آن پیش تمنگ کن التو۔ٹیم او وخت نا دراک اودے لگتو کہ۔ایکہ نیاری ہم کنتوسس۔دا کہ بینگنی آن معدہ تا وار دما ککّڑ نا خوائے کن گڑگڑ کریکہ۔خفو مالو آن بے آرام ئس اس او ایکہ اینو معدہ ہم اودے تتنگ کریکہ۔وار دما اِنا کہ او ککّڑ ئے بش کریکہ او ہُراکہ۔ککّڑ موٹو ہندن تولوک مروس ہم او بسکہ بش کریکہ او شیفے نظر ئس شاغا کہ۔ککّڑ ہم عذاب ٹی ئس تین تو فریاد کریکہ

"ہراڑئے ارے داہمے سندھی آبانگونا حقا کو۔ ای اونا اُستے بھازخراب کریسٹ داسا خدا کنے خفو کونا ظالم نادوتے آن عذاب کننگہ"۔ دابیوس دا اسکان ڈغارا تولتو کہ او بینگنا معدہ تون بسکہ او بڑز کریکہ تخا کتہ۔ خفو ناظلم او ستم آن تنگ مرسا اسہ بھلو دڑ داو مصیبت ئسے آن پد ککّڑ خوائے ئے تینا تس او تینے عذاب آن کشّا۔ خوائے نا ارفنگ تو خفو ککّڑ ئے آزاد کرے اورم کرے لمّہ کن۔

خوائے نا گندتون اِبّک ہم رسیفے۔ خفو ایلمی نا لحاظ آن ہیت کتو۔ ہڑتوماک کننگ ئے شروع کریر تو خوائے نا آخریکو مسہ چار باخو بچاسر کہ اِبّک ئے خدا گمارہ یا خدا خلک بھلو باخوئس ارفے باٹی کرے۔ اِبّک نا دا بھلا باخو ناخننگ تون خفو نا معدہ فریادئس خلک او غصہ غان رکابی ئے ارفے درگہ غان پیشن خسّا۔ اِبّک حیران مس دادے انت مس۔ ہنداڑتون خفو ہو غسا لمّہ ئے توار کرے "دامزا پھڈ کنا کل خوائے تے کُننگ"۔

دانگ آن اِبّک صفائی تننگ شروع کرے "دروغ تڑک لمّہ"۔

خفوے مالو آن اوڑن بد بسکہ داسا اونا دا دروغ آن پد بدتر خفو ئے غصہ بس۔ اسہ ارا ہیت متو کہ ہلکور تینے ہڑتوماک۔ ایہُن تو طاقت او عمراٹ اِبّک بھلا اس ولے خفو نا اُست ٹی انتقام ناخاخر خیسن خیسن لمبہ ہلکوسس۔ ہلک اِبّک ناٹانگاتے ٹی او ڈغارآ بٹے تہ۔ اِبّک ناتمنگ تون سوار مس ذی آتہ او دوتے تینا پڑہ غاتے ٹی تاشاغا او بارے تینا سینہ غاتہ سخت کرے او اسہ جوانو ترندو گٹ ئس ہلک اوڑان۔ گٹ نا دڑد آن اِبّک ناتوار آسمان آسر مس دانگ آن بلہ رم کرے ایکا لمّہ تہ۔ لمّہ ناکوٹی ٹی پتر یٹگ تو خفو اُراغان نرا۔ خفو نا اِننگ تون اِبّک ہموڑے تینے ڈغارٹی خوشکا کہ۔ دادنتا تانشانک اودے زار چوبہ آن بارہُشارہ۔

لمّہ تا خفو نا خلنگ کن اُرا نا مونا نظر ئس شاغا تو ہچ ہچڑا الو۔ خفو ہرا ریکا تے ٹی ڈکوک اس کسے معلوم الو۔

شام نا اذان خڑک اس۔ بلہ مصلہ غا تولوک اذان نا انتظارے کننگ اس۔ اِبّک اولمّہ تا ساہداتے کُڈ ٹی بند کرسا اسّر۔ زادو تینا لمّہ ئے بیرم تا شاغنگا کمک تننگ اس۔ خفو نا لمّہ او زادو ئس تا جنگ آن گڈ زادو نا لمّہ اوفتا اُرا نا بتنگ او خا چنگ ئے بند کریس۔ داسا او مارتا ہموڑے کوٹی ئے تہہ غان بند کریرہ او چراغ نا روشنائی ٹی تین تو ہیت ئس کرسہ خا چارہ۔ خفو نا بلہ اٹ وار زادو نا لمّہ ئے زاری کرے کہ شامی تا بو۔ زادو چنا سے تنیا خلیک وے او جنگ آن پد او کیرنگ آ تیان پد او ہراڑے بسکہ۔

اذان مس۔ نماز مس۔ اِرغ نا وخت مس وے خفو نا درک الو۔ لمّہ تا پریشانی آن اِبّک ئے بد دعا تسکہ۔ بلہ تا رمئی نا خُلیس او خفو نا نرنگ آن خدائے زاری کریکہ کہ زو اُراغا سرکتہ۔ اُرا نا اُراچپ نا شادتولوک اس کہ خفو جک انگا خفتو اُراٹی پتریئگا او لمّہ نا خوف آن بلہ نا خیر آن ڈکّا تینے۔

لمّہ نا پٹ او لعنت آن پد بلہ خفو او اِبّک ئے مشورہ ئس ترسا پارے ''اینو آن پد اسہ دے ککّڑ نا خوائے خفو نا ئے او اسہ دے اِبّک نا ئے''۔ خفو بلہ نا دا مشورہ غا یکدم اعتراض کرے ''داوڑ مننگ کپک''۔ دا مشورہ غان پد بلہ پین مشورہ ئس ترسا پارے ''بس گڑا دہن کینہ پھگہ غان ککّڑ نا خوائے تے کنوئی اف۔ داسا خوائے تے جمع کینہ۔ اسہ وار بیست خوائے نا کچ جمع مسّر ولدا ککّڑ ئے خوائے تے آ تولفنہ ولدا بڈ ئس چوری مریرہ' وادا چوریک بھلن مریرہ او نمکن خوائے ایترہ''۔

ابّک بلہ نا دا مشورہ غا یکدم راضی مس وے خفو چالاک اس او پُہہ مس داخہ

دے او بغیر خوائے آن گدریفنگ کننگ کپک ۔ بلہ نا ورندی ٹی پارے ’’ ننے انت سما خواہک مادہ وُ چوری کشّرہ یانرو۔ای دامشورہ ئے منپرہ‘‘ ۔

خفو نادا اعتراض آن گڈ لمہّ خفو آجوان ترندمس او تینا کنڈان آخریکو فیصلہ ئے کرسا پارے ’’بیست دے نے آن صبر مفک گڑا دہن کردہ دے اسکان خوائے تے جمع کرُدہ دے آن گڈ خوائے تے تینا بہا کراو ہمو پیسہ غاتے اٹ اِبّک کن اسہ چنکو مادہ وُ چوری ئُس ہلینہ‘‘ ۔

لمہّ نا خُلیس آن خفو دا فیصلہ ئے خوشی خوشی قبول کرے۔ککّڑ تینا کڈ ئٹی خوائے تتنگ ناعادتی مس۔خفو فیصلہ غان گڈ نیت کرے کہ داسادہ میکو دے آ خوائے تے چچ کروئی ئے اوکان مست ہچ ککّڑ نا ماس آ انوئی اف۔

اولیکوسوارہ ئے خفو حال بدحال بغیر خوائے آن گدریفے ۔ اراٹمیکو دے ولدا بغیر خوائے آن اِرغ کُننگ ۔مسٹمیکو دے خفو آن برداشت متوتو کڈ آن خوائے ئُس دزآاو لمہّ نا خوف آن زادونا ماسا اِنا او نا لمہّ غان خوائے ئے تینا بسفے او ہموڑے زادو ئُس تا کوٹی ٹی زادوتون اوارکننگ ۔خوائے نا کننگان پد خفو او زادو ولدا سنگت مسّر ۔

اِبّک ئے خفو نا ذی آشک ارفے ۔خوائے تا حساب کننگ کن اِنا تو کڈ ئٹی بس اسہ خوائے ئُس تخوک اس ۔او ہندا اسٹ انگا خوائے ئے ارفے او لمہّ غا درے کہ خفو خوائے ئُس دُزانے ۔ای ہم اسٹ ئُس کنیوہ ۔خفو شام تو سئی مس کہ ایلو خوائے ئے ابّک کُننگنے تو پریشان مرسا سوچ خلکنگ شروع کرے او آخر ہندا فیصلہ ئے کرے کہ داسا دہن کروئی ئے دہ دے کن ککّڑ ئے بئی ٹی بند کروئی ئے ۔کڈ ٹی بند کریٹ تا تو کائک ۔بئی ٹی بند مرے جوانے ۔

صُحب تون مالوبئ ٹی اسہ بھلوکڑمبوتاس ئس دیرآن پر کرے تخااواسہ بھلوتاس ئس دانہ اوارغ ناٹکرتے آن پر کرے۔ نیمروچ آن مست کلّڑ ئے بئ ٹی بند کرے او سیدھا زادو او اِبّک ناماسا بس اوفتے سئ کرے''ای کلّڑے دہ دے کن بئ ٹی بند کرینٹ۔ ہُر یرے بئ ئے ملپیرے او اگہ اسہ خوائے ئس کم مس ای نمے اِلپروٹ''۔ خفو نا داحکم آ اِبّک اوزادو کاٹمے ہَوٹی سر فیراوپین ہیت کتور۔

دیک انسا کریر۔ خفو خوائے نا زہیری ئے برداشت کرسا کرے۔ دانیام اٹ لمّہ تا کلّڑ ناہرّ یفے تو خفو پارے''دہ دے آن گڈ کلّڑ او خوائے تا گپ مرو''۔

چار دے گدر ینگار تو زادو او اِبّک خفو تون مشورہ کریر کہ کان خوائے تے حساب ئس کین، کلّڑ نادیر او دانہ غاتے ہم ہُرن ولے خفو انکار کرے کہ نہ دہ دے آن مست انوئی اف۔ دیراو دانہ غاک تا بھازو کٹپسہ۔ خدا خدا کرسا آخر دہ دے پورا مسّر تو دہمیکو دے صُحب تون وختی زادو او اِبّک خفوے تیار کریر کہ کان ولے خفو چالاکی نا ثبوت ترسا انکار کرے داسا اِینہ۔ کلّڑ نا خوائے نا ٹنگ نا وخت پیشیم ئے نن پیشیم آن گڈ کانہ' تا کہ دہ خوائے پورا مریر۔

ہرمسٹ انگاسنگتاک پیشیم ناپاس آخوشی خوشی مخسا مخسا بئ نادرگہ ئے ملار او بئ ٹی پتر ینگ تو کڑکڑ۔۔۔کڑکڑ۔۔۔کڑکڑ ئے شروع کریرولے کلّڑ نا نیمہ غان ہچو جواب ئس بتو۔ کلّڑ ناپٹنگ ٹی خفو نا نظر بئ ناچپکو کنڈ اتما تو مسہ خوائے اسہ جاگہ تخوک اسُر۔ خفو کلّڑ کن پریشان ئس او گنوکاتے آن بار بئ ٹی کڑکڑ کرسا کلّڑے پٹا کہ۔ ہنداڑ تون زادو نا نظر بئ نا نیام نا کڑک آتما۔ کڑک ناماس ہمرنگ کلّڑ ناپٹ اس۔ زادو خفوے ہوغو کاگٹ اٹ توار کرسا پارے''خفو! نا کلّڑے پشی درینے' داکڑ کے نی بند کتنوس' دانگر داپٹا کوتا''۔

خفو کلکّڑ ناغم آن ہوغسا ہوغسا ہمومسٹ انگا خوائے تے ارفے اوبئ آن پیش تما۔خوائے تے اُراغا دننگ تون خفو بلہ نادوٹی لتس اوجندتا بلہ نازان آ کاٹمے تخااودردآن بلہ ئے مچاقصہ ناسئی کرے۔

بلہ خفوئے دلاسہ ترساپارے ''دنز خفو! ہراکلکّڑ ئے نی بے وفاپاریسہ ہراکلکّڑ ئے ای فسادی پاریٹہ' ہراکلکّڑ نالمّہ ئے زادونالمّہ تون جنگ لتس اینو ہموکلکّڑ ہنگ آن مست نما خوشی کن نم کن اسہ اسہ خوائے اِلا۔تاکہ نم ولداخوائے تے آجنگ کپبو۔تینا غلطی تے آن سبق ہلبو' اسٹ ایلوناقدرے کبو' ہرف دااسٹ نا' دااسٹ اِبّک نا' دااسٹ زادونا۔

دااسا خوائے تے کنبواوارگوازی کبو' مصیبت بش کروکا کلکّڑتو اِنا' دااسادعا کبو تینے پٹ کروکاک خوش مریر''۔

کٹ

برکت اللہ اِراٹمیکو برام آن گڈ ہراتم نوشکی آ بس تو پُوسکُنا زائیفہ گاڑی نادرگہ ئے ملنگان مُست برکت اللہ ئے نقاب نا تہہ آن حکم تِرسہ پارے ''اِن اَسہ وارا ے زائیفہ ئے تینا اُراغان کش گڑا ای نا اُراٹی نت تخوٹ''۔

برکت اللہ برام آن مُست پُوسکُنا زائیفہ تون وعدہ کریُس کہ او اُراغا سرمننگ تون تینا اولیکوزائیفہ ئے طلاق اِیتیک۔ ہندا خاطران بغیر ہیت او نیمون آن سیدھا اُراٹی پتر ینگ تون اَولیکوزائیفہ ئے مُخاطب کرسا پارے ''بشہ نیاڑی' ارف دامارے تینا او پیش تم اُراغان۔ کنا کنڈان طلاق اُس' است' اِرٹ' مُسٹ''۔

برکت اللہ نا ہیت تون منیر نا لُمّہ غاغم تا گروکاک تمار۔ گُٹ تا فوراً بارس ہفت حیران مَس کہ خُدا انا داعذاب ہرا کہ او امر بس۔ طلاق تو مَس اِنا داسا برکت اللہ نا مونا ہوغنگ اوفریادکننگ آن اَنت ئُس مسکہ۔ آخر مجبور مرسا ہوغسا او خڑ ینک شُولسا تینا او منیر نا پُچاتے پیٹی ٹی کرے او اَسہ دوٹی منیر ئے ارفے او اِیلو دواٹ پیٹی نا کڑی ٹی ہلک او پیش تمّا۔ اونا پیش تمنگ تون برکت اللہ نا پُوسکُنا زائیفہ گاڑی آن دڑینگا او برامی تا اندازاٹ قدم ارفسا اُرااٹی پتر ینگا۔ منیر نا لُمّہ ہندا سلوکا گاڑی ئے دونا اِشارہ اٹ تورفہِ او سوار

مَس ۔سوار مننگ تون اَرمانی آخنتے برڑ کرسا خشک اِنگا گُٹے پالفسا گاڑی والاے پارے ''قاضی آباد''۔

قاضی آباد نا ہِننگ تون گاڑی والا سَر ہلک ۔

قاضی آباد ئے سر مننگ تون منیر نا لمّہ سیدھا اِیلُم نا تینا اُرا اغا اِنا او اِننگ تون ایلمے تینا سئی کرے کہ برکت اللہ پین برام ئس کرینے او اِے زائیفہ ناہتننگ تون کنے او کنا چُتائے اُرا غان کشا۔ ایلم تا برکت اللہ ئے پٹ کرے او اودے دلاسہ تس کہ خدا کل گڑاتے جوان کیک نی پریشان مفہ ۔

منیر برکت اللہ نا اَسٹ اِنگا ماراس ۔ ہرانا عمر اِرا سال مسکہ۔ اومُومن تینا دنیا ٹی خوش اس ۔ وارئس تینا مرضی اٹ مخا کہ وارئس تینا شوق اٹ ہوغا کہ اودے اَنت سما اس کہ اونا باوہ اونا لُمّہ ئے طلاق تسُّنے ۔ اودے اَنت معلوم اس کہ خدا اوڑکن مونی اَمروسفر ئس لکھانے ۔ اَخّہ خوشی لکھانے اَخّہ غم لکھانے ۔

منیر اولُمّہ تا اونا ماما نا اُرانا سیخا ٹی زند گدریفنگہ شروع کریر۔ منیر نا ماما غریبو بندغ ئس اس ولے اللہ رب العزت دنیا نا ہرغریبے غیرتو عزت نا خزانہ عطا کرینے۔ تینا اِیڑ اوخوارزادہ نا ہر ذمے داری او ہر حسابے بغیر سوچو فکر آن او بغیر مون پرفنگان قبول کرے۔ ماما نا محبت آن اونا تِس آتے آن منیر نا لُمّہ ئے ہچو شکایت ئس الو ولے اودا ظالم آزمانہ اونفسیاتی دورنا ہر رنگ آن واقف اس ۔ اوخدا خدا کریکہ کہ منیر زو بھلن مرے او کاریمے شروع کے تا کہ اونا عزت جاگہ غا برے او تینا ضمیرا و تینا نظرٹی تینے بیوس او چُنک سمجھپ ۔ چڑا اِیلم نا حید اوخواری نا اِرغا تا کُننگ اودے دوست الو۔ اونا زند نا آخریکو مقصد ہندا اس کہ اونا کَہنگان مُست اونا مار بھلن مرے او کٹنگ شروع کے۔

دانیام اٹ شش سال گدریئگا۔ منیر غریب انگا لُمّہ کن اَسہ بھلو مارئس مس۔ یقیناً او جہان نا نظرٹی دا اسکان بھاز چناک اس ولے اَسہ غریبو بیوسو لُمّہ سے کن ہشت سال نا مارورنا و مارئسے آن کم اف۔

منیر لُمّہ نا حکم اٹ بازارنا ہوٹل ئسے ٹی کاریمے شروع کرے۔ اودانا زورکا بدن او معصوما خن تون صُحب نا اذان تے آبش مسکہ او ہوٹل نا کاریمے شروع کریکہ۔ رزان تا سلنگ، رزان تا مچ کننگ، ترماساتے پُرکننگ، ہوٹل نا روفنگ، اِرغاتا دننگ اوفتا ترشاغنگ داکل اونا ذمے ٹی اَسُر۔ نن نا دہ بجہ اِسکان او ہوٹل ٹی کاریم کریکہ۔ کاریمے دم دننگ آن گڈ ہراتم اُراغا بسکہ تو لُمّہ نا زان ئے سرّجہ کریکہ او تُنگان ہللکہ۔ اونا دمدروکا خن تے خننگ تون اونا لُمّہ اللہ غان فریاد کرسا اونا باوہ ئے زائیفہ تون بددعا تسکہ او پٹّا کہ۔

ہندا وختاک اَسُر کہ منیر اکثر تینا باوہ نا ہرفیکہ ہرانا جواب ٹی لُمّہ تہ اُست ئنالا راٹ اودے پاریکہ ”نی بے غیرت اِنگا برکت اللہ نا مارُس، ہمو ظالم اِنگا برکت اللہ ہرانے او کنے ننا اُرا غان کشّا۔ اللہ اودے بے اولاد کے۔ اللہ اودے خوار او ذلیل کے“۔

منیر تینا باوہ نا باروٹ دا وڑ وہیتاتے بننگان گڈ ہندا کوشش کریکہ کہ او تینا باوہ ئے اسہ نظر ئس خنوسس اودے ہُروس دا ظالم دا بے غیرت امرو بندغ ئسے۔ ہرانا خواہش ئے او تینا ماما تون ہم کرے او آخر ماما تا اودے اسہ وار اونا باوہ نا دیدارے ہم کرفے ولے مِلنگ کن اِلیتو تہ۔

منیر باوہ نا خننگ تون لُمّہ نا ہیتاتے یات کرے او باوہ غا تینا سُبک اِنگا خننتے اٹ تینا غصہ ئے کشا او خیر کرے۔ دا اونا اولیکو او آخریکو دیدار اس۔

شش تو ہوٹل ٹی کاریم کننگان گڈ منیر ہوٹلے اِلاّ او گیرج ئسے ٹی کاریمے شروع

کرے۔ گیرج نا کاریم اودے ہوٹل نا کاریمان زیادہ دوست اس۔ اسٹ تو داٹی اودے صفائی کروئی الؤ،اراٹمیکو دا کہ گیرج صُحب ناہُرے آملنگا کہ اوشام نا اذان تون بند مسکہ او مُستمیکو دا کہ جمعہ نا دے آ گیرج آن چھٹی اس۔

گیرج نا کاریم آن او بھاز خوش اس۔ او بھاز خوشی او محنت اٹ کاریم کریکہ۔ تینا لُمّہ کن پیسہ مچ کریکہ اواوڑان نیک دعاہلکہ۔

منیر تینا داچُنکا عمرٹی دنیا نا ہر خرینی او ہر رنگے درست کریُسس اودے معلوم اس مہر‘ محبت‘ عزّت‘ مقام ہر گڑا پیسہ نا بنگان پدبریک۔

منیر صُحب اوشام اُستاداتا غلامی ئے کننگان گڈ اُراٹی بادشاہ تے آن بار خاچاکہ او بھلوفخر ئسے اٹ بشخندہ کرسا تینا ہردے نا پنچ رُپئی ئے جیبان کشاکہ اولُمّہ غاموریفیکہ۔ اوناخنتے ٹی دلیری اوخودداری ناعکس خننگاکہ۔ اونالُمّہ خوشی آن اودے خُمب اٹ ہللکہ اواللہ ناشکرے اداکریکہ۔

دا دوراو دا زمان نا تصویرے مشی کروکاک نئے غریباکو نئے کہ غریبی ئے۔ زمانہ ئے رسوا کروکاک ہموکم نسلاکو ہراتینا پیسہ اوپیسئی منگ نارعبے نشان اِترہ۔ دابد بختاک دادہ سال ناچنائے ہم داخس وارتورکہ اوتینا اُرااوتینا لُمّہ کن جوانی اٹ عزت اٹ پیسہ ئس کٹّہ۔ سیراِنگا پھڈےاَنت معلوم کہ خورک انگا پھڈناخلّ اَمرمریک۔

منیرناکاریسے منہ تُو متوسُس کہ شارنا گمراہ او عیاش اِنگا گیراکاک اودے نظرٹی خلکُر اوتینا نفس ناخوش کننگ کن دانازور کاچُنا نابدنے تینا لنگڑ اِنگا خنتے ٹی شاغار۔ ہرا بندغ گیرج آ بسکہ تو ہیت ہیت ٹی یا تو منیرنا کلکاتے چکاکہ یا کاریم ناوختا اونا خفتے خواریفیکہ یا تو اوڑتون گپ کرسا اونا زانے تینا مڑدار اِنگا دوتے خوشکاکہ۔ بھازاک تو

زنوئے تاتینا پنجہ غاتے خوشکارااوکرارولہجہ سے ٹی پاریرہ ''اڑے چُنکا اُستاد! ناتو ریش دا اسکان بتنے''۔

منیر بندغاتا دوتے حَسنگان بیزار مُسس ولے دا حیوانا ک دوتے مُریفنگان دم دتوسُر۔آخر چٹ بھاز مجبور مَس تو گیرج ناکاریے اِلا۔

گیرج ناکاریم آن گڈ منیرئے ماماتا تینا سنگت ئسے نا منّی تون کلینر کرے۔منیر خوشی آن گل اوبال ئس کہ او منّی سے ناکلینر لگانے۔اودے مالوآن بھاز شوق ئس کہ او منّی سے ناکلینر مروس۔او منّی ناچھت آلگوک مرے او نا ذی چخ مرئے پڑہ غاک تامنّی نا رفتار تون بال کیر۔او ہراتم منّی اسپیڈ ٹی مَس تو او چھت آن دڑینگہ او کھڑکی آن منّی ٹی پُتر ینگہ۔منّی ناڈنڈا غاسوار سواری تے آن کرایہ ہلے۔

منیر نا اُست کلینری ناکاریم تون لگّاسُس۔داکاریم اودے دے پدے آن وَڑنگ اس۔منّی ناڈرائیور او نا ماما نا وجہ غان او نا بھاز خیالے ہم تخا کہ۔اوڑکن تینا چُتا تے آن بارمہر کریکہ۔

منیرئے منّی تون مسہ سال مس۔او تینا کلینری تون اَختہ شوق اٹ کاریم کریکہ کہ اچانک جوڑ آن جوڑ او نا لُمّہ فوت کرے او منیرِ اَسہ بیل اٹ اِنا چوری مَس۔باوہ نا کنڈ ان تو او مالوآن چوری ئس داسا لُمّہ نا کنڈان ہم چوری مَس۔لُمہ نا مرگ منیرآ بھاز بھلو بوجھ ئس تخا۔داوخت داجہان او داعمر اٹ چوری مننگ بھلو ویل ئس اس۔لُمّہ نا دڑد آن منیر آخر ماماغان اَندری نوشکی ئے اِلا او کراچی کن سرہلک۔ماماتا بھاز پٹاتہ ولے کسے سمااَلو کہ منیر کراچی کن اِنانے او کسے باور ہم بتو کہ کہ او کراچی کن کائک ولے غریبی او بے لُمئی دادنیا نا بھلا اُستادا کو۔داہڑتو ماگڑاک اِنسانے ہر گڑاے ہیل ایتر ہ۔داچنا ے ور نانا

طاقت اِیتر ہ۔ دا بے عقلے دانا کیرہ۔ دا گنوکے ساری کیرہ۔ دا بے حیائے حیائی کیرہ۔ دا کمزورے طاقت وار جوڑ کیرہ۔ داخُلو کے شیراک کیرہ۔ دا کھورے خنی کیرا۔ دا منڈے نتی کیرہ۔ او ہندا فتا ثواب اٹ منیر ہم شاطر او دلیر اوور نائس مُسّس۔

کراچی آبننگ تون منیر ہوٹل آتے ٹی کاریم ئس پٹنگ شروع کرے۔ اودے سما ئس کہ ذُہن انگا بھلا شارتے ٹی اودے پین جاگہ تو کاریم رسینگپک۔ مس مَتو ہنداعوامی آ ہوٹلا کو۔ مَنہ دے اونن خوار مننگ' روڑاتے آخا چنگان پداودے پنجابی سے نا ہوٹل ئسے ٹی کاریم رسینگا۔ دا اَسہ چنکو مُتکنو ہوٹل ئس اَس ولے بھاز جوان چلینگا کہ۔ منیر مالوآن ہوٹل ئسے ٹی کاریم کروسس ہراڑن اودے ہوٹل نا کاریمک مالوآن بسُّرہ۔ اونا کاریم اومحنت آن اونا سیٹھ بھاز خوش اس۔

اِرا دے پدریسہ صُحب ناوختی ہوٹل نا ملنگان مُست ہراتم سیٹھ منیرے ہوٹل نا مونا خناتو ہر یفے ''نی اَمرداخہ مالوبش مریسہ اوبریسہ''۔

منیر خنتے خواریفسا جواب تِس '' "سیٹھ اِی تو ہچ اِنپارہ ہنداڑے ہوٹل نا مونا خاچیوہ''۔

منیر نا کاریم اونا محنت آن سیٹھ مالوآن متاثر اس۔ اونا داچنکا عمر او بے اُرائی آن غمگین مرسا آخر سیٹھ اودے تین تون اوار کرے۔ سیٹھ نا اُرائی بغیر سیٹھ او اونا چنکا ایڑ آن کس اَلو۔ او ایڑ او اِیلم ہم چوری اَسُّر اوشاہد ہندا چوری مننگ نا دڑ دُس کہ سیٹھ منیر نا خشک اِنگا خنتا تا بے ارفنگ کتو اودے اُراغا ہیس۔

سیٹ ناچنکا اِیڑ ناپن "لاریب" اس۔ اوکراچی اِیئرپورٹ ٹی صفائی نا کاریم کریکہ۔ لاریب منیر کن بھاز مہر کریکہ او ہڑتوماک اکثر تین تون تینا دڑ داتے شیئر کریرہ۔ اواوارتینا لُمّہ غاتے کن ہوغارہ اواوار او فتا مغفرت کن دعا کریرہ۔

منیر ہمو دِے تے ٹی تین تون فیصلہ کرے کہ او داسا پیری اِسکان دا ہوٹل اودا اُرائے اِلپرو۔ ولے شاہد خدائے دا گڑا منظور الو۔ او منیر نا تقدیراٹ پین بھلو خواری او پین بھلو سفر لکھا سُس۔

منیرئے ہوٹل نا کاریم او کراچی نا موسم سخت دوست لگاسس۔ صُحب تون وختی سیٹھ تون اِنا کہ او شام تو ہڑتو ماک اوار اُراغا بسُّرہ۔ لاریب او فتے کن چاہ بِسیکہ۔ او کل اِے نن ناہُرے اِسکان تینا چُنکا کوٹی ٹی تو لوک مجلس کریرہ۔

لاریب منیرئے بھاز پسند کریکہ۔ منیر ناویرانہ غا خنک اونا چپ اِنگا طب اونا بزا اَ گا بشخندہ اونا گپ کننگ نا انداز کل لاریبئے دیوانہ کریسُر۔ اونا اُست دے پدے آن منیر کن کُوش کُننگکہ۔ ولے منیر تینا دنیا او تینا سوچا تے ٹی اَختہ اس۔

سیٹھ منیر نا مُخلصی او اِیمانداری آدا خدر اعتبار کریکہ کہ ہرادے پین کاریم ئسے اٹ اِنوسس تو ہوٹل نا حساب کتاباتے منیر سنبھالا کہ۔ منیر ہم تینا اِعتبارے برقرار تخنگ کن اودے ہچ شکایت نا موقع تتو کہ۔

مُنیرئے ہوٹل ٹی کاریم کننگا شش سال مَس۔ دا ہوٹل اودے اونا جند نا ہوٹل لگا کہ۔ لاریب او سیٹھ اوڑ کن اونا تیناک اَسُّر او فتے او تینا سیال او قریب سمجھا کہ۔ اِیہُن ہم سیا لیک مہر او محبت آن مریرہ۔

وخت وخت سیٹھ منیرئے ہوٹل آن چھٹی ہم تسکہ۔ زیادہ تر اونا چھٹی تے لاریب اودے کراچی نا سمندرٗ حدیقہ او بازار تے نشان تسکہ۔ چکر آن گڈ لاریب اودے چاٹ او سموسہ کُنفیکہ او شام آن پد ہڑتو ماک مجلس او مسخرہ کرسا اُراغا بسُّرہ۔

لاریب تینا مُچا زندے منیر تون گدریفنگ خوائسکہ او ہر وخت خدا غان دُعا

کریکہ کہ اونا برام منیر تون مرے ولے منیر تون برام مُر نا ہیت ئُس اُس او منیر تون تینا محبت نا اِظہار کننگ کتو کہ۔

اَسہ دے اُراٹی تو لوک مجلس کرسا سیٹھ منیر ئے مشورہ ترسا پارے ''منیر اگہ نے تون پیسہ ارے تو او فتے خرچ کننگان جوانے نی تینا شناختی کارڈ ے تیار کرف۔ دا شناختی کارڈ نے مونا بھاز کاریم اِتیک''۔

منیر ئے سیٹھ نا دا مشورہ بھاز جوان لگا۔ دم ئُس سوچ خلنگان پد پریشان مرسا سوال کرے ''سیٹھ کنا تو عمر چُنکے شناختی کارڈ امر تیار مرو''۔

سیٹھ فوراً ورندی ترسا پارے ''او کنا ذمہ داری ئے۔ نی بس تینا باوہ نا پنے پا اِیکان کنے تمّانے او اِی نا شناختی کارڈ ٹی نوشکی لکھفنگ تو کپّرہ انتئے کہ کراچی ٹی تیار کپّسہ۔''

منیر اَسہ وار سوچ خلک کہ سیٹھ ئے پاو کنا باوہ نا جاگہ غا کنا لُمّہ نا پنے لکھف ولے ولدا ٹھیک پارسا گپے ختم کرے۔

منیر نا شناختی کارڈ نا تیار مننگان گڈ لاریب ایلے تینا پارے ''اِی منیر کن ائیرپورٹ ٹی تین تون کاریم ئُس پٹیوہ۔ اِی او ہڑتو ماک اوار کاریم کرون۔ او ٹی منیر ئے پینٹ شرٹ ہم اِیتّرہ''۔

منیر ئے لاریب نا داہیت سخت وڑ او لے او سیٹھ ئے تنیا اِلنگ کتو کہ ہندا خاطر آن اِنکار کرسا پارے ''اِی دا ہوٹلے پینٹ شرٹ کن اِلنگ کپّرہ ہرا کنے روزی نا خواجہ کرے۔ ہرا کنے نما سیخا او نما مہر آتے نصیب کرے''۔

منیر نا داگپاتے آن پد لاریب بدتر اوڑ کن گنوک مس۔ او دے عاشقانہ وُ نظر ئسے اٹ ہُرا او بشخندہ ئُس کرے۔

منیر'لاریب نا بھاز اِنگا بشخندہ او ہَنینا ہیتا تے آن آخر محبت نا خوشبوئے محسوس کرے۔ اودے لاریب نا مہرا تے ٹی لاریب نا ڈھکو کا محبت نظر بس۔ ہراڑن او خوش ہم اس او خوفزدا ہم۔ خوش او دا گڑا غان اس کہ اودے تینا زندگی ئے ہنداڑے گدریفوئی اس۔ اگہ لاریب تون اونا برام مسکہ تو دا کان جوان پین اَنت منگ کریکہ۔ خوفزدہ او سیٹھ نا کنڈان اس کہ سیٹھ اَنت سمجھوئے' اَنت پاروے۔

منیر او لاریب نا اِظہارے محبت آن گڈ لاریب تینٹ تینا ایلمے سئی کرے کہ او منیر تون برام کننگ خوائک۔

منیر دا گڑا غان سخت حیران او پریشان مس ولے سیٹھ نا رضامندی اونا کل پریشانی تے مر کرے۔ منیر آن ہر فنگان پد سیٹھ ہڑتوماتا برام نا تیاری ئے شروع کرے۔

غریب آچوری تا برام نا تیاری ہم انت ئس خوائسکہ۔ لاریب تین کن جوڑہ ئس پچ او سینگار نا ہلنگ نا خواستے کرسا منیر ئے زاری کرے کہ کان کن تون اوار شاپنگ کینہ ولے منیر اِنکار کرے کہ اِی شرمنگیوہ' تینا مروکا زائیفہ تون تینا برام نا سامان تا ہلنگ کن اَمر کا وولدا سیٹھ لاریب تون اِنگ نا فیصلہ ئے کرے تو لاریب منتو کہ اِی امر اِیلم تون اِنگ کیوہ۔ خیر آخر لاریب مجبور امس او تنیا بازار کن سر ہلک او منیر او سیٹھ ہوٹل کن مون کریر۔

شام تو ہوٹل نا بند کننگان گڈ سیٹھ منیر تون اونا برام نا ہیتا تے شروع کرے کہ اِیلو دے بیگہ تون نما نکاح ئے خوانفوہ ولدا نما برام آن گڈ دا اُرائے ہم اِلّنہ مچے بھلو اُرا پٹنہ تین کن۔ منیر اونا ہیتا تے آبشخندہ کرسا اودے خوشی او خاموشی ٹی خفتور سا اس۔

اُرا غا بننگان گڈ منیر او سیٹھ ہڑتوماک پریشان مسُّر کہ لاریب دا اسکان اُرا غا بتنے۔ سیٹھ اُرائے اِرامُسہ وار نظر آن کشّا ولے نہ لاریب نا سامانک خنگار نئے اونا

جند۔ وخت ہم تدیُسّس نن نا یانزدہ منٹ اس ۔ ہڑتو ماتا اُست خوف آن لڑز نگے شروع کریرا او اُراغان گام کرسا لاریب ناپٹنگ کن پیشتمّار۔ بازار آ اِنار تو بازار نا نیمہ غان زیات دکانک بند اسُّر ۔ دکاندارتے آن ہر فسا بازار نا گلی تے پٹسا نن نا دوبجہ مَس وَلے لاریب خننگتو۔

آخر مجبور مرسا ہڑتو ماک خڑک نا پولیس تھانہ کن رُم کریر۔ اِیڑے ہر فیرتو معلوم مَس کہ اینو بازار ٹی شام نا نماز آن گڈ نا معلوم اَفراد آتا فائرنگ آن ہشت بندغ کہسکنُو ہراٹی مُسہ ذالبول او پنچ نرینہ اوارو۔ دا خبر نا سیٹھ ئے مالو آن معلوم اس کہ اینو کراچی ٹی فائرنگ مسُّنے۔

پولیس نا داہیتا تے آن گڈ او ہڑتو ماتا بدن نا سیک اِنا او خنک تا خوف آن ڈِک ڈِک پیش تمّار۔ سیٹھ گڑ اس پانک کن گیک کرے کہ تھانہ نا آفیسر اونا ہیتے کاٹ کرسا پارے ”نم دُ ہن کبو خُڑک نا سیفل ہسپتال آ چکرئس خلبو۔ لاشاک ہموڑ کو اَسہ نظرئس ہر بوتا نمے تسلی مریک“۔

آفیسر نا ہندا ہیت تون ہڑتو ماک ہسپتال کن رُم کریرا او اِ ہسپتال نا سر منٹ تون لاشاتا ہر فیرا او لاشاتے ٹی لاریب ناپٹنگہِ شروع کریر۔ اوفتا رنگ اوفتا لپڑزئی آن ہندن لگاکہ کہ لاریب یقیناً ہندا لاش تون اوارے۔

نرینہ غاتا لاشاک جتا وصف ئسے ٹی تخوک اَسُّر ۔ ذالبولاتا لاشاتے آن اِرٹ نا مونان کفنے ارفنگان گڈ سیٹھ او منیر تینا کاٹماتے کرا کراچَپ او راستے سُر فیرتو ڈاکٹر مُستمیکو میت نا مونان کفنے ارفے تو ہندا اڑتون سیٹھ چِیہانٹ ئس خلک او گُو ڈاتے تمّا۔ منیر لاریب نا خاموش آ چہرہ نا خننگ تون ہو غسا ہسپتال آن پیش تمہ او روڈ نا رَہی اٹ رم

کرسا کرسا ٹرکا تا ماسا سرمَس ۔ اودے اَسہ گڑا انا خبر اَلو کہ او ہرا نگ رُم کننگہِ ۔ ہرا نگ اِننگہِ اواَنتے ہسپتال آن پیش تمّا اَنتے سیٹھ ءِ تینا اِلّا ۔ ہنداڑتون صُحب نا اذا نک شروع مسُّر تو اونا ماسا سلو کا ٹرکا ک او کان پیش تمنگ اَسُر کہ ہنداڑتون منیر بغیر اِجازت آن ٹرک ٹیسے ٹی سوار مَس او چُپ چُپ ڈرائیور نا ماسا توس ۔

ڈرائیور اوڑان شش ہفت وار آن زیات ہرفے ''ہرا نگ کا سہ؟ ہرا نگ اِنوئی ءِ نے ایلم ؟'' ۔

ولے او دا سوالا تے آ فقط ہوغو کا خنتے اٹ ڈرائیور آ نظر ٹیس ہُرا کہ او مونے شیف کریکہ ۔ ڈرائیور او نا چُپی آن بھاز تنگ مَس تو سَر ہلک ۔

صُحب نا بخ اِنگا تہو مُرغنا کسر او کسر نا خاموشی او دا خاموشی ٹی ٹرک نا تاے تا اُستا تے صفا برف کریکہ ولے دا موسم او دا منظر ٹی ہم منیر نا اُست خاخر آن بارلا رٹی اس ۔ او نا خنتے ٹی سیٹھ نا چیہانٹ وار دما چرخ کریکہ او او نا مِلی ءِ چکر ٹی شاغا کہ ۔ ایکان پاٗلُنا خنتے ٹی لاریب نا چہرہ وار دما مون آبسکہ او مچا بدن تہ سیم سیم کریکہ ۔ او دا خوف او دا درد آن وار دما خداغان سوال کرسا اس '' خدا جان دا اَنت تقدیر ٹیسے' دا امر و نصیب ٹیس کنے تِسنُس نی ۔ دا اَمر و بخت ٹیس کنکن لکھانُس کہ ہر مہر کروکا ءِ کنا کنے آن مُر کیسہ'' ۔

بھلو سفر ٹیسے آن گُڈ ہراتم ٹرکا ک اڈ کریر تو مُنیر ڈرائیور تون او ار ٹرکان دڑینگا او اولیکو وار ڈرائیور آن سوال ٹیس کرے '' دا ہرا جا گہ ءِ؟'' ۔

ڈرائیور جواب تِس ''سندھ'' ۔

منیر سندھ نا پنے بھاز وار بنگُس ولے دا اولیکو وار ٹیس کہ اوسِندھ آ بسُس او ہم اَسہ ہندنو حال ٹیسے ٹی اَسہ دہنو وخت ٹیسے آ کہ اودے تینا جند نا تینا ذات نا سما اَلو ۔

سندھ آبنگان گڈ اوتینا دیراو اِرغ کن محتاج مَس ۔ اَخہ پیسہ سیٹھ نا ہوٹل آن کٹاسُس او کلے ہموڑے گیرام کرے۔ دُہن زوکاریم ئس ہم اودے دوبتوکہ اوتینا پھڑ نا ہوشے چپ کروسس ۔تینا معدہ نا بابے تفوس۔ آخر بھاز تنگ او مجبور مَس تو پیرئسے نا دربار آ اِنا۔ او مُسہ تو ہمو درباڑی درباری تے آن باروختے گدریفے ۔ ہموڑے غسل کریکہ' چاکش کریکہ ارغ کننگکہ۔ اسہ پاس ئس دربار نا صفائی ئے کریکہ او دربار آ بروکاک اودے پیسہ ہم تسُّرہ' بھازاک تینا ثواب کن اودے پچُ ہم تسرہ۔

منیر نا دڑ دہراتم زرئس کم مَس ۔او اُست اٹ بیدار مَس تو دربار آن پیش تمّا او سِندھ نا بازار کن مون کرے۔ ہوٹل او گیرج آتے ٹی کاریم نا رندٹ چکر خلنگان گڈ بیوس اِنگا خنتے اٹ بیزار مرسا سندھ نا زمیندارا تے کن مون کرے۔

موسم ہم زمینداری نا اس' زمیندار اک نہر تے آن تینا مُلکا تے دیر تننگ اسُّر ۔ منیر او فتے کاریم کن سوال کرے ولے زمیندار اک اونا عمر او اونا بارُن اِنگا جسم آن اودے داز مین تے بھلوڑے داری تننگ کتورہ۔

اودے داخدر خوارا و بزاگ خننگ آن پد آخر خدائے ہم اوڑا عذاب بس۔ اونا ذی آ مہربان مَرسا اودے اَسہ زمیندار ئسے نا بزغر تخفے ۔

منیر او زمیندار نا نیام ٹی گپ پک مَس کہ فصل نا آخیر ٹی سہ یک منیرئے رسینگو۔ داڑن بیدس زمیندار اونا کُمک کن اسہ بندغ ئس پین ہیس ولے منیر اودے واپس راہی کرے کہ اودا مُلک نا بزغری ٹی پین کسے شریک کپک ۔

مُلکا تا بارِنگان گڈ زمیندار مُسہ گونی غلّہ نا ایس۔ ہرا فتے منیر او زمیندار ہڑتو ماک لنگار نا ذی آروش بندز ُنڈوک اِرادے او اِرانن ٹی دسیر۔

اوکان گڈ منیر ولدا تتنیا مَس ۔ غلّہ غا تا پھاش کننگ نا اِنتظار شروع اس ۔ منیر پاٹی وَ گیڈ ئسے ٹی تموک صُحب اوشام زمین نا خیالداری ٹی لگوک اس ۔

شش تُو آن گڈ غلہ غا تے خننگ تون منیر ہندن خوش مَس کہ اونا چُتاک ورنا مسُّنو ۔ لائی گراک بسُّر تو اَسہ جوان چُستو لائی گرئس منیر تین کن اڑسا ۔ ولدا ہڑتو ماک دے اونن نا محنت اٹ پینگُنا پُوشکنا پٹ ئے سیر کو پٹ ئس کریر ۔

غلہ غاتے جوہان کننگان گُڈ لائی گر تتینا مُسہ گونی ئے ارفے او خیر کرے اِنا ۔

تریشل نا وخت بس تو منیر او زمیندار تتینا خید و خواری نا خُوشا غاتے تریشل کرفنگ شروع کریر او تریشل تون اوار مفت خوش آک ہم رسیفیر ۔ ہر اخُوشہ تریشل نا با غان تما کہ اودے اوتین کن مُچ کریرہ ۔

تریشل آن فارغ مننگ تون تریشل والا نا بشخ تِسُّر او غلہ غاتے گونی تے ٹی کریر باتے تا تفیرّ تخار ۔ پُگا تے برّ کی تے ٹی جمع کریر او ہموڑے جک قطار ئسے ٹی خلکرُ ۔

گونی تے حساب کننگان پد منیر ئے اونا حساب اٹ پانزدہ گونی نا غلہ تما ہر ا فتے خننگ تون منیر نا دا ہفت ہشت تُو نا دم کل کشنگا ۔ اوتینا غلّہ غاتے جتا کننگ کن گیک کرے کہ ہنداڑ تون زمیندار تتینا منہ بندغ تون اوار منیرے غلّہ غاتے آن مُر کرے او دھمکی تس اودے اونا غلہ غاتے آن جواب کرے ۔ غلّہ غاتے آن جواب مننگان گڈ منیر نا دتر باف کرے ۔ دا خواریک او دا زلالتیک دا محنت آک دا کل مش تا مَسُّر ۔ ہندا سوچ تون منیر زمیندار نا زنچک آدو بٹے او دو بٹینگ تون ہڑتو ماتا نیام ٹی جنگ شروع مَس ۔ منیر تتنیائس اِے چار بندغ اَسُّر ۔ جوان منیر بیو سے ٹپّا ر دتر چر کریر ۔ جنگ مُرغن مَس تو خلاس کننگ کن خُڑک نا بندغاک رم کریر ۔ منٹ زمیندار او اونا بندغاتے تو ریر جتا کریر او اَسٹ ئس منیرے ئے گرکرے او منیرے قرار کرفہِ ۔

کاٹمے تا دیر شاغہ تو بامُس نا تا دتر بندمَس ولدا جندے تا دیر کُنفے تو منیر زرئس دماغ نا کنڈان بھدین مَس۔

دم ئسے ناچُپی آن گڈ منیر آن ہرفیر "نہ کہ غلّہ غاتے ناتتو؟"۔

منیر کاٹمے آن ٹی سُر فے۔ ولدا ہرفے "نے اَمر معلوم"۔

منیر نا جوابے ترسا امبل پارے "دا حرام خور ہر سال ہندن کیک۔ ہندا وجہ غان داجا گہ نا اَسہ بندغ ئس اوڑتون کاریم کپک"۔

منیر چپ کرسا مونے شیف کرے تو امبل اودے مشورہ ترسا پارے "ایلم نا مدتے اَسہ بندغ ئس کننگ کیک"۔

منیر یکدم مونے بڑزا کرسا ہریفے "دیر؟"۔

"دافتا سردار۔ نی ہموڑا اِن تینا بزغری او دا بے غیرت نا بے غیرتی نا قصہ ئے کر، او ضرورت نا مدتے کرو"۔

منیر مجبوراس۔ نئے پین کسر ئس بچاسُس نئے اوڑتون داخہ پیسہ ئس کہ او داغلّہ غاتے تینا خید او خواری تے ہنداڑے اِلوس اِنوس۔ او فوراً بش مَس تو امبل اودے تورے او سردار نا جاگہ او کسر نا رُماغا۔ ہنداڑتون منیر نا ذہن ٹی گڑاس بس تو ہریفے "اِیلم بادینی تا سردار ئس داڑے مَرو؟"

امبل ہکدم ورندی تِس "جی ہَو اِیلم سردار علی مردان نا اَسہ اُرائس ہندا مون نا شارٹی ئے۔ خیرئے؟"۔

"ہندن سُوج کریٹ" ہندن ہرفیٹ۔

منیر او کان سر ہلک او جوان سوچ خلنگان گڈ آخر تین کن کسر ئس کشا۔ سردار نا

اُراغا اِنگان مُست اِرانن ہموڑے مسجد ئسے ٹی گدریفے تومسٹمیکو دے پیشیم نا نماز آن گڈ خُڑک نا خلق نا اسکول کن مون کرے۔ اِسکول نا پیشن آ سلوک چنا تا چھٹی نا اِنتظارے کرسائس کہ چھٹی نا گھنٹی نا لگنگ تون چناک گیٹ آن پیشتمّار تو منیر چُنا تا نیام آن اَسہ بڑزو چُنائس تینا ماس آ توار کرسا پارے ’’ایلم ! کنا اَسہ کاریم ئسے ۔ ہندادے ثواب اٹ تینا کرنا بھاز مہربانی مرو‘‘۔

’’جی اِیلُم اَنت کاریم ئسے ؟‘‘۔

منیر’’ کنے خط ئس لکھفوئی ئے۔ کنا جند بےتعلیم ئسے اُٹ‘‘۔

’’اَمرو خط ئس؟‘‘۔

منیر’’ خط ٹی لکھ اِی سردار علی مردان اُٹ۔ نا زمیندار ئس کنا بندغ ’’منیر برکت اللہ‘‘ نا غلہ غاتے تورینے۔ ہموفتے واپس کیرے یا کنا جند بریو۔ بس ہنداخس لکھ‘‘۔

بڑزا اِنگا طالب بستہ ئے کوپہ غاتے آن شیف کرے۔ کتاب او قلم ئس کشّا او منیر نا خط ئے ہموڑ لکھا او دوٹی تالس۔

منیر گلان مرسا بشخندہ ئس کرے او شکریہ ئے تا ادا کرے او سیدھا زمیندار نا سردار کن مون کرے۔

بھلو سفر ئسے آن پد ہراتم سردار نا اُراا غا سر مَس تو سردار نا چوکیدار گیٹ آن خط ئے ارفے تہہ ٹی راہی کرے۔ نیم گھنٹہ نا انتظار آن گڈ سردار اودے تہہ ٹی بننگفہ او زمیندار کن ہم پیغام ئس راہی کرے۔ اِرا گھنٹہ نا صبر آن گڈ زمیندار بس تو سردار تر ند مَس پارے ’’نے شرم بفک پین نا حقے کنیسہ۔ دا مارکو نا قوم نا سردار خط ئس راہی کرینے۔ اگہ صُحب اِسکان دانا حقے تتوس تو کنے آن گلہ کیس نہ پین‘‘۔

زمیندار سردارنا خوف آن لڑزِ سا پارے ''اونا حق تخو کے صُحب تون برے دے تہ'' ہنداخس پانںگ تون زمیندار کرا کرا پیش تمّا تو منیر ہم اونا رندٹی سَر ہلک۔

اونن ئے خڑک نا مسیت ٹی گدریفنگان پد منیر صُحب تون وختی گاڑی ئس ارفے۔ زمیندار آن غلہ غاتے تینا ہلک او بازارنا گُنڈا پیش تمّا۔

غلہ غاتے سودا کرے پیسہ غاتے جیب ٹی خلک تو اچانک اودے خیال بس کہ اوتینا سردار آ چکرئس تو خلہِ۔ اوڑتون ملاقات ئس کے بلکہ سرداراودے کاریم ئس اِیتہِ۔

سردار آ سر منںگ تون منیر اودے تین تون مَروکا قصہ نا پارے او سردار آن معافی خوائس کہ ناپن نا دروغ ئس تڑیٹ۔ سرداراونا قصہ غا بھازمخا او اودے شاباشی تس کہ ہرا وڑٹ اوتینا حقے ہلکُنے دا اسہ گچینو مثال ئسے۔ منیر ہراتم کاریم ئسے نا طلب کرے تو سردارتون او وختا چین کاریم اَلوتو اودے تینا باڈی گارڈ خلک۔ منیر خوشی خوشی دانوکری ئے قبول کرے۔ تو فک کو پہ غا شاغہ او سردارنا ماس آسینہ ئے پھدام ترساڈ ڈ آن ڈ ڈ سلیس۔

منیر سردارنا سیخا آن باردے دے مُچ اوڑتون ہمراہی کریکہ۔ سردار ہرانگ اِنوسس او سردارتون اواراس۔ دے ئس سردارتون مجلس آ اِنا کہ۔ دے ئس دعوت آ۔ دے ئس فاتحہ سے آتو دے ئس برام ئسے آ۔ دااونا زندگی نا اِراٹمیکو جوان اِنگا وخت اس۔ اولیکو وخت تو ہمواس ہرالاریب تون گدرینگا۔

منیر ہفت تُو سردارتون مس۔ اَسہ دے سردار تینا چناتے نوشکی کن درسا اس تو منیرے ہم تین تون ارفے۔ منیر نوشکی آ واپس اِننگ خوا تو کاولے سردارنا ہیبت آن اِنکار ہم کننگ کتو کہ۔ آخر سرداراو اونا چناتے تو ہمراہی کرسا نوشکی کن سر ہلک۔

نوشکی ئے سرمننگ تون اُراوالاک سرداراوانا زائیفہ غان منیر ناہریفیر تو سردار جواب تس ''منیر جان ہندا نوشکی نا مارئسے ۔ برکت اللہ بادینی نا مارئے۔ داساشش تُو نا سےنن توئے''۔

سردار نا داہیت سردار نا زبان آن پیش تمننگ تون تہونا کوپہ غاتے آ سوار مَس او آخر تہو نا کُمک اٹ مچا نوشکی ٹی خوشبو آن بارتالان مَس۔

ہراتم برکت اللہ سئ مَس کہ اونا مار سردار نا باڈی گارڈ ے۔ داسا ہندا نوشکی ٹی ئے تو ہمواَسہ دے ٹی لنگ لنگ کرسا تینے سردار ناما سا سر کرے۔ سردار نا اُراغا سرمننگ تون برکت اللہ سردار نا مونا بورّہ ئس خلک اولڑ زوکا دوی اٹ سردار تون مخاطب مرسا پارے ''سردار صاحب! اِی بنگنٹ کنا مارنے تونے' خدانا پنٹ اودے کنے واپس کر' اِی مُچا عمراونا اِنتظار ٹی دے تے شام' نن تے صُحب کرینٹ۔ سردار صاحب اودے کن تون راہی کر۔ اِی تینا داپیری نا آخری دیتے اوڑتون گدریفنگ خواہوہ۔ اودے خدادا نوشکی آ سر کرینے نہ تو اِی اودے ہراہراجا گہ غاتے آپٹنُٹ''۔

برکت اللہ نا ہیتا ک ہراڈول ٹی اَسُر اونا جنداوخس پیرالوکا۔ وا ہم سرداراونا مارے تین تون زبردستی تو ننگ کتو کہ۔

منیر ئے توار کننگان گڈ برکت اللہ نا نظراوڑا تما تو خڑ ینکاتے پاک کرسا بش مس او منیر ئے خُمب کرے۔ جوان ہُرے اِسکان منیر نا کوپہ غاتے آ خڑ ینک شولا۔ منیر نا پیشانی آن دروت ہلک۔ باوہ نا شفقت او مہراٹ آخر منیر نا خل اِنگا اُست ئے موم بتی آن بار دیر کرے۔ اواودے منت اونواریفنگ اٹ راضی کرے او سردار نا اجازت اٹ تینا اُرااغا درے۔

اُراغا سر منگ تون منیر نا ارٹمی لُمّہ منیرئے بخیر کرے۔ اونا اِیڑک اوڑکن محبت نا محل آتے تعمیر کریرہ اودے مہر تُسّر اودے باوہ نا زہیری نا اِحساس تُسّر اوڑکن باوہ نا بے چینی او بے صبری نا قصہ غاتے کریر۔

منیرئے عمر ئسے آن پد خدا نا دا نعمت نصیب مَس کہ اودے مار پاروکو اِرا دوی آن بیدس اِیلم پاروکو چار دوئی پین مِلاّر۔

او تینا کہو کا لُمّہ نا پیتاتے یاد کننگ آن سوچ خلک کہ اِے ظالم اِنگا باوہ امر داخہ مہروان مسُّنے۔ اِے نیاڑی کہ اونا لُمّہ ئے اونا اُراغان مِڑا اینو ہمو نیاڑی نا مارے تینا مار پا ننگے۔ دا باوہ نا مہر اک دا لمہ نا دُروت آک مفت نا توافس۔ او جوان پہہ منگ اس کہ اونا باوہ تینا مَسن تا ذمہ داری تے تینا پیر اِنگا کو پہ غاتے آ ارفنگ کپک۔ اگہ اودے مارئس مروسس تو او قیامت اسکان کنے واپس تینا اُراغا ہتو کہ۔ دا کل مہر او محبت' دا کل جی او جانیک دروغ وَ۔ دا اونا باوہ نا سیاست ئسے کہ اِی اوڑکن اونا زائیفہ کن اونا مَسننے کن کٹ کیو روزگار کیوا وفتا ضرورتاتے پورا کیو۔

دا کل گڑاتے پُہہ مننگان بیدس ہم منیر او اُرا ے اِلتو' دا ظالم او مطلبی اِنگا باوہ غان نریتو۔ آخر تین تون فیصلہ کرے کہ او تینا زندے دا اُرا نا ضرورت او فرمائشاتے کن ندر کیک ہرا نا وجہ اونا باوہ نا کمزور اِنگا خنک اَسُّر ہرافتے او دا پیری ٹی دا تہار اِنگا دنیاٹی اِلنگ کتو کہ۔ ہرانا وجہ ہمو ایڑ تا بے بسیک اَسُر ہرافتے او فتا لُمّہ او باوہ نا گناہ تون ہچو تعلق ئس اَلو۔ او دا ذمہ داری تے دا وجہ غان ہم قبول کرے کہ دا نیاڑی ئے تینا غلطی نا احساس مرے کہ او ہرا ذالبو لے دا اُراغان مڑفے اینو ہمو نا مار اونا پھڈے خوافنگہِ۔

منہ دے مہمان تے آن بار گدریفنگان پد اَسہ دے برکت اللہ منیرئے پُہہ

کرسا پارے ''مار! اِی اناٹ پیر مسُّٹ۔ اِی نا اونا لُمّہ نا خطا وار اُٹ ولے کنے دا ہم یقینے کہ نی کنے تینا او تینا لُمّہ نا کنڈ ان معاف کروس۔ ماڑ داسا دا اُرانا دا پیر اِنگا باوہ نا دا پیر اِنگا لُمّہ نا دا جوان اِنگا ایڑ تا زندگی کن نے گڑاس کروئی مریک۔ داسا دا اُرانا کٹوک نی اُس۔ ننا پھڈاتے خوافوک نی اُس۔ ننے دنیا نا محتاجی آن مُر کرفوک نی اُس۔ ننے عزت نا زند ئس او سکون نا موت ئس تر فوک نی اُس۔ خدارا ننے تینا اِلپیس' ننا وسیلہ ننا اُمید نی اُس مار نی اُس''۔

منیر مُسہ چار وار کاٹمے شیف بڑ زسُر فے تو برکت اللہ لڑزوکا دو تے اٹ کرار کرار کاٹمے تا ہلک او تینا سینہ غا تخا۔ کاٹمان تا دروت ئس ہلک او نیک دعا کرسا پارے ''اللہ نے ہفت پُشت اسکان خرّن کے' اللہ پیرا و جُجّر کینہ' کس نا محتاج کپ نے''۔

مُسہ دِے آن گڈ برکت اللہ منیر ئے تینا سنگت ئسے نا مارتون تفتان آ راہی کرے۔ تفتان ٹی منیر ئے جوانو کاریم ئس مِلا۔ ہراڑن او ہر تُو تینا اُرا والاتے کن تُو نا دوانزدہ ہزار رُپئی راہی کریکہ۔ ہرا پیسہ غاتے اٹ اونا باوہ تینا زائیفہ او مَسنتے خوشی خوشی بھلن کریکہ۔

اَسہ رنگ

اکبرنا برام نا ششمیکو سال اس۔ اونا زائیفہ ئے تینا خاسپرا وہمجرا تاتے آن ہزار ہا گلہ غاک اَسُّر ولے او دا کل شکوہ او گلہ غاتے تینا خل اِنگا سینہ ٹی دفن کریُس۔ اُست ٹی ناراضگی آن بیدس او زبان نا تِرّکاتے ملتو کہ۔ دا جتاؤ ہیت ئسے کہ اوا اکبرنا غیر موجودگی ٹی تینا ہمجرات او خاسپرآ تون بھاز وار جنگ او بدکلامی کریُس۔ دامنہ تُو آن او ہرگڑاے ہر غمے اُست ٹی قید کریکہ۔ دا سامَنہ وختان او اِنتظاری اس کہ اکبر سعودی آن برے تو اودے اونا اِیلم تا گلہ غاتے اِتیو۔ دا جاہل آتون باباٹی تتنگ او جنگ آن انت حاصل۔

اکبرنا بتنگ آن گڈ اونا تینا دا بےعلم او جاہل آ اِیلمتے کن اوفتا چناتے کن ہتو کاٹیکی تے، کروکا مہر آتے، دے وُنن مجلساتے مسخراتے مخنگاتے ختنگ آن گڈ نعیمہ پُہہ مَس کہ اکبرنا تینا ایلم او ایلم ناچناتے کن محبت زرئس ہم کم مَتنے۔ داسا اِی اوڑتون اونا ایلم تا گندہ ئی تے اَخّہ قسم او قرآن ارفسا بیان کیو او کنے آ یقین کپّرو۔ داسا دا بے رنگ آ خلق او دا جاہلاتے آن بچنگ کن کنے پین کسرئس کشوئی تمک۔

اکبرنا تینا ایلمتے کن زہیری، سیال او قریباتے خننگ ناملاسی، تینا مُلک او فصل آتا سیل، ریکاتا چکّر، ناوَڑ نادیدار، شکارنا شوق او دوست آتا مجلس نازہیری او محبت ہراتم زرئس کم مَس تو نعیمہ اَسہ شام ئس خاچنگ ناوختا اونا سینہ نامَخملی آپُٹاتے ٹی تینا فیسلین اٹ چرپ مروکا اورتے خوشکِسا پارے ''اِی ہیت ئس کیوہ۔ او کنا ہیت نا نیام ٹی ہیت کپیس۔ ہراوخت کنا گپ چٹ کٹّا گُرانی تینا فیصلہ ئے اِتیس۔ ٹھیک ئے۔''

اِکبر''ہو۔''

''ہیت دادے اِی دامنہ تُو آن سوچ خلسا اسُّٹ کہ نا زِنْد، نالُمّہ او باوہ نا زِند نا کاکاتا اوناماماتا کل نا زِند ہندا بے رنگ آ خلق او ہندا ریکاتا نیام ٹی گدریئگا۔ پِرہ غاتے آن ہلیس اِینو اِسکان نُم مَسو نُرے ہنداہُچ او مِیڈ تا مالداری مَسُّنے یا نما خشکاوہ غاڈغارتا حسابی آفصلاک مسُّنو۔ کنے سمائے کنا باوہ ہم ہنداپٹ اوریکاتے ٹی مسُّس ولے آخری وختا ہوشیاری ئس کرے کہ تینے دادنیا غان ہزار سال پدسلوک اِنگا خلق اودارِیکاتے آن زوکشا اوشار آاِنا۔ ہُرس تُنگان ہلوس'' نعیمہ مونے اکبرنا کنڈا کرسا سوج کرے۔

اکبر آسمان آہُرسا'' آخاسَمائے کنے۔ نی ہیت کر۔''

''اِی داپانگٹ۔ اِی داگڑاے ہم مَنیوہ اینونا باوہ مسکین نا اُراٹی مُست ناوَڑ مال اَف۔ مُست ناوَڑ اوڑکن غلّہ بفک۔ اوناپن ناخڑ ناڈغارک اِنارسِیرکو پٹ مَسُّر ولے داکل گڑاتا قربانی ٹی او اَسہ ہندنو گڑاس کرے کہ اینواودے ہر بندغ شاباشی تون اَوار اودے اوناشاطری آداد اِیتک او اونا مغفرت کن دعا کیک۔ اونا دامثالی آکاریم تینا داخلق نا اِلنگ اس۔ اِینو باوہ نا ہمو ہوشیاری ناوجہ غان کنا اَسہ ایلم ئس نوشکی نا گورنمنٹ اِسکول ئسے ٹی ماسٹرئے۔ اوتُو نابیست وَ پنچ ہزار رُپئی تنخواہ ہلیک۔ ہمو باوہ نا

دانائی ناسوبان اَسہ ایلم ئس واپڈا ٹی ڈی پی اونا عہدہ غا کاریم کننگہ۔ ہراکہ بھلا اِیلمے عاقل خان اونا وَرنائی نمے آن بارہندا مَشتے ٹی گدریزگاسُس۔ اِسکول او تعلیم آن محروم سَلیس۔شارنا ثواب اٹ تین کن تینا چُنا تا رزق کن اَسہ بھلو سَبزی نا دکان ئس مَلا نے او اللہ نا فضل اٹ جوان کٹّک کنُیک۔کنا جند باوہ نا گچینا سوچ نا وجہ غان بی اِے کریٹ۔ اِینو شارٹی مسُٹہ تو اسکول ٹی مُعلِمہ ئس لگاٹہ۔اِیلو چُنکا اِیڑ او ایلم کنا داسا میٹرک نا امتحانے تننگو۔ داکُل گپا تا مقصد دادے نن داسا فقط اِی او نی اَفّن۔ ننے اِرا چنا ارے۔ننا فرض مریک نن او فتے اَسہ جوانو زندئس اَسہ روشنو مستقبل ئس اِیتن۔ ہراڑکن ننے اوارسوچ خلوئی مریک او فیصلہ کروئی مریک۔ دا باروٹ تینا چُنا تا مستقبل کن کنا ذہن ٹی کسرئس کنے نظر بریک ہراڑکن نا مشورہ درکارے۔سوچ دادے اَگہ نن داخلقے اِلن او تینا شارنا کوٹی تے آکان تو ننا چُنا تا زند او فتا بروکا وخت یقیناً شاد او روشن مرو۔ننا چُناک اِیلو چُناتے آن بارموُ نی اِنور آباد مَرور۔شارٹی جوانو تعلیم ئس حاصل کننگان گڈ جوانو سرکاری وَ نوکری کرور بھلو تنخواہ ہلور۔ دا فتے آن بیدس نی تین کن ہموڑے کاروبارئس کننگ کیسہ۔تینا خواری نا پیسہ تے اٹ مَٹ دابارُنا ڈغارتے ٹِگ او پاُلن او تُمغ کروس' اَنت پاسہ؟''

اکبرئے زائیفہ نا ہیتاک با مقصد او بھازجُوان لگّا رولے او دا باوہ پیرہ ئی آجا گہ ئے' تینا ایلم تے تینا دا دُواٹ تفوکا اُراتے دازیبا اِنگاریکاتے نوکاب نا دیتے اِلنگ نا ہچو داکان مُست تینا زندا اٹ سوچتوسُس۔

''ہیتاک ناکنے وڑار۔ ناسوچ کنے دوست بس ولے داخلق داریک دانا وَڑ او تینا دامُلک آتون کنا اَسہ بھلورشتہ ئس ارے۔اِی دا فتے اَمر اِلنگ کروٹ۔ولے گپ ننا

چُتا تائے تو اِی قربانی تتنگ کن حاضر اُٹ۔ بس اَسہ وار اِی غلام اللہ تون مشورہ کیو اودے سئی کیو۔ اوا َنت پا ہک'' اکبر کرار ولہجہ سے اٹ ورندی تِس۔

''کنا ہچ کاٹم تمپک نے دابے رنگ آ خلق نا اَنت ئس دوست ئے۔ چڑادنزاو مُجا کو۔ زندمچ ہنداریکا کو۔ ہر سال ہندا لوڑ دانگا دیکو۔ نی کان اَسہ وار رنگی آ شارے خن اے رنگاتے سیل کر۔ ہر صُحب جتاو رنگ ئسے۔ ہر شام جتاؤ شام ئسے۔ دے پدے آن ترقی متنگہ ِ۔ دے پدے آن رنگاک ودھنگو'' نعیمہ محبت نا دوی اٹ جواب تِس۔

''داسا آرام کین۔ صُحب تون اِی صلہ کیو گڑا نے پاوہ'' اکبر ہیتے ختم کرسا پارے۔

اکبر نا داہیت نعیمہ غان برداشت متو۔ یکدم مزاج تا خراب مَس او تین تون سوچ خلک کہ اِی اونا زائیفہ اُٹ او کن تون مشورہ کننگ کپک۔ عمر مُچ بس اِیلم تا غلام او ایلم تا باوہ جوڑے۔

ہنداڑتون دُوے تینا اکبر نا سینہ غان ارفے۔ مُو نا تینا کمبلے شاغہ او غصہ غان خنتے ترکرے۔

صُحب تون غلام اللہ ئے مجلس مجلس ٹی ناوَڑ نا کنڈ ادرسا اکبر اودے نعیمہ نا کروکا ہر ہیتے لفظ لفظ ہیت باہیت سئی کرے ولدا اواڑن اونا صلہ نا طلب کرے تو غلام اللہ فوراً پُہہ مَس داکل نعیمہ نا اَسہ پوسکنو چم بازی ئسے اونن ایلم تے جتا کننگ خوائک۔ غلام اللہ تین تو سوچا اگہ اوا کبرئے اونا زائیفہ نا داسیاست اودانا وجہ ئے پارے تو قصہ پین خراب مریک۔ اودے اَسہ خیر نا ایلمی ءُ مشورہ ئس ترسا پارے

''کنا مشورہ غان مُست نا زائیفہ نا ہیتاتے آن چَپ اگہ اِی داپاو اِی نا اِنگا راضی اَفٹ تو نی کنے آن سوب ئس خواسہ۔ اگہ اِی راضی مریو تو اوڑ کن ہم نی وجہ ئس سوج کیسہ۔ دافتے

آن بیدس نی کنے شارآ بیٹ کنگ نا سوج کریٔس تو کناہیتا ک ہَو اوآ خانا نیام ٹی وَ۔ نی تینا چُناتے خوانفنگ نا نیت اٹ کاسہ تو اِی نے اڑسنگ کپّرہ انتئے کہ داخلق نا اِسکول او اسکول نا ماسٹرآ تا حال نامون ٹی ئے ولے اِی داپاواگہ نے تینا چُناتے خوانفوئی ئے تو نیازئے (اکبرنا بھلامار) تینا اِلہ نا اُراغاراہی کر۔ داسا چار سال نا مارئسے نُم کن زہیرہم کپروئے۔ ہموڑے تینا بلہ تون مرے ماما تون خوانہ۔ سلیس اِمتیاز (اکبرنا چُنکا مار) نا گپ تو اوہراوخت بھلن مَس اونا خوانگ نا ہم سوچ خلینہ۔ اِراٹمیکو آخا کنگ نا سوب دادے کہ شارآ اِنگ خلق آن اُرادیرہ بیٹ کنگ آسانوکاریم ئس تو اَف۔ بیٹ کنگ نا مطلب فقط تنیا کوٹی تے بدل کنگ ناپن اَف۔ شار بھلو ذمہ داری بھلو خرچہ خوائک۔ نا شش تُو ناچھٹی ئسے ولدانی اِناس تو اوفتا خیالے دے کروے۔ شارنا حالتاک ہم نے آن چپ اَفّس دِے نامون اٹ دُزیک مریرہ۔ خیر دُزی او شارنا حالتاک داخہ ضروری اَفّس اوفتا ذی آگپ مرے ولے داگپاتے آن بیدس خدونی دااُراتے ٹِگ ولیپائی کریس۔ اے پکا اِنگا کوٹی آ دنیا نا پیسہ غاتے خرچ کریس۔ داشش ہفت ساہدار' اِرا ہُچ' اِے مُلکاک داکلے دے سانبوئے دے سَنبھالو۔ دوانا او شارنا ڈغارے ہلکُس۔ اوٹی اِرا نیم تعمیر مروکوکوٹی وَ۔ اوکوٹیک اَسہ وارنے اٹ جوڑ خوارہ ولدا بجلی اودیر خوارہ۔ دوانا اَسہ جوانو ٹینکی ئس خوائک۔ درگہ تا ہم سڑانے او بدل خوائک۔ پنچ فٹ والا دیوالاک ہم بڑز خوارہ۔ دافتے آن پد شاری ئس مریسا تو شاری وُچُوچ کروئی تمّک نے۔ دامشی آدِلّاک کارہ فِرج بریک۔ داچُنکا گیس او بارُنا پاٹک ختم مریرہ چُھولا او سلنڈر بریک۔ دارَف او بُخاریک تُڑیرہ اَلماریک بریرہ۔ چُنا تا اِسکول نا پیسہ غاک اوفتا خرچہ غاک داکل خالص پیسہ اٹ مریرہ دا بھلوزرئس دیرہ نے آن۔ داڑے پین اَف تو چُناک نا ننا خنتا مونا ٹو۔

پیسہ ئس کٹّسہ تو اَسہ بشخ ئس تا سختی سوری سے کن جمع تو کننگ کیسہ۔ پین ہیت اِی کننگ خواپرہ۔ کنے اَنت ئس جوان اَنت ئس خراب لگا کہ اِی تینا حقے ادا کریٹ نے پاریٹ داسانی اونا زائیفہ تینا فیصلہ ئے تینٹ کبو‘‘۔غلام اللہ نا داسنجیدہ اوراست اِنگاہیتا تے آن گڈ اکبر خاموشی اٹ کاٹم شیف کرے۔ دوانا ہڑتوما اِیلمک ناوَڑ ناڈپوکا تولوک دیرئے سیل کریرولدہ بش مَسُّرا اوُراتے کن سَر ہللکر۔

شام تو اکبر نعیمہ ئے غلام اللہ نا کروکا ہیتا تے آن سئی کرے تو نعیمہ ہم الو غلام اللہ ناریشئے کوی۔ اَسٹ تو او مالو آن اکبر نا اِیلم اواوفتا چُنا تے آن بیزاری اس۔ داسا اودا جاہلا تے اِلنگ نا فیصلہ ئے کرے تو اوولدا اونا سادہ اِنگا ارغئے بچفنگ شروع کریر۔ دوئی آ طنز نا قطرہ شاغسا بائے چوٹ کرسا پارے

’’بس نی ہندن ہنداوڑ ایلم او داخلق ناممّاتے ٹی عمرے گدریف۔ اِنسان پیسہ ئس جوڑ کیک جوانو زندئسے کن۔ تینا پنو کا زندے آ گڑی کننگ کن ولے نی۔۔۔‘‘ داخہ پاننگان گڈ نعیمہ چپ کرے۔ اکبر ہم جواب ٹی ہچ پاتو۔

اسہ کُنڈا زائیفہ ناہیتاک اونا ضد اس اِیلو کنڈا بھلا اِیلم نا ہنینا مشورہ غاک اَسُّر۔ داکہ چُنا تا مستقبل ناغم اِیکہ ایلمتے اِلنگ ناویل۔ اکبر ہر نیمہ غان پریشان او سرگڑدان اس۔ ہنداگپ او ہندا مشورہ تون تُوئس پین گدرینگا تو آخرا اکبر زائیفہ نا فیصلہ غا راضی مَس اوشار آ اِننگ نا تیاری ئے شروع کرے۔ ہچّا تے بھلا ایلمے لس کہ نی سنبھال تا او ہیٹ اومِیڈی تے تینا خلق نا کھرٹی شاغہ۔ ایلمک ہم پین بھاز ہیت کتو را او جوان پُہہ اَسُّر کہ نعیمہ اودے داسا داڑے اِلپیک۔ دا ہم اللہ نا شُکر اس اوشش سال داڑے گدریفے نہ تو او ولیکو سال ٹی نناایلمے پُلا کہ۔

اکبر تینا خاسپر تا کُمک اٹ نوشکی نا اُرا تے جوڑ کننگ نا کاریے شروع کرے۔ دیوال برڑ زمَس۔ کوٹیک جوڑ مَسُّر۔ بجلی نا تار اُرا تا وائرنگ' ٹینکی او دیر نا بندوبست کننگا۔ ضرورت ناگڑاک ہلنگا راو اِیلوسلوکا کاریمک ہم مرسا اَسُّر کہ اکبر دادمحمد ناٹریکٹرے او فیروز ناڈاٹسنے کرایہ کرے۔ اُرانا کل ضروری آساما نتے ٹیلہ ٹی لوڈ کرفے۔ ایلم او نشا تے رخصت کرسا تینا چُنا تون ڈاٹسن ناسیٹ آ سوار مَس او سر ہلک شارکن۔

اکبر نا اِننگ آن گڈ غلام اللہ' حمداللہ او سمیع اللہ اُرا تا مونا مجلس کرسا اَسُّر کہ حمداللہ تینا بھلا نشارے مخاطب کرسا پارے ''نشار! اِی اولیکو دِے پاریٹ داخواننده غا باجی نن تون اَسہ دے ئُس اَڈ کپک''۔

داکان سَمیع اللہ نا زائیفہ ہیت ئُس کرے ''جوان مَس اِنا۔ داہڑ دے ہڑ دے نا شراتیان نناجان چُٹا''۔

غلام اللہ نا بھلا مَسڑ تینا کٹ آ تولوک ہموکا توارے کرے ''نعیمہ ننا خلق او ننا بندغاتے آن اولیکو دے آن خوش الو۔ چڑاکنے پاریکہ دانما زندئسے۔ داخہ بے رنگو دنیا ای ہچ تینا زنداٹ خنتُنٹ''۔

غلام اللہ چلُم ناکش ئُس ہلسا ''اِیکان اَمرئُس۔ بس خیال کیرے داہیتاک اکبر نا خف آسَر مفَس۔ اِی خواپرہ او تینا زائیفہ نا گندی تے آن واقف مرے او اونا اُست خراب مَرے''۔

اونا جواب ٹی زائیفہ تا ورندی لتس '' ننے پین کاریم اَف۔ کار ہمونگ اکبر نا خیرات شارنادیرے کُنیر چُپ کیر''۔

حمد اللہ اِیرانی نا پیالہ ئے ڈغار آتخسا ’’ داچُنا تا خوانگ نا کل گپاک دروغ اَسُر اوناا صل مقصد تینا لُمہ غان خڑک مَنّگ اس‘‘۔

پُوسکُنا اُراتا جوڑ مَنّگ‘ چُنکا اِیڑ او اِیلُم نا موجودگی‘ بھلا ایلم اونشا تا اِننگ بننگ‘ شارنا تہؤ لُمہ غان خڑکی غلام اللہ او ہمراتا تامُرّی داکل خوشیک نعیمہ نا رنگ او لہجہ ئے زیبا او شاداڑ ساسُر۔ مَنہ دے ٹی خلقی آ نعیمہ خلق نا گودی آن اِنا شارنا باجی مَس۔ اکبر تینا اِیلم او تینا خاک نا مُرّی آن نا شاداو پریشان تواس ولے زائیفہ اَگہ اَرغ نا دو آن خوش مرے تو او ہراڑے اَرغے مونجا اِلک۔

اکبر نا زند ہم شارنا رسم او دو دآ تا وَڑٹ زو بدل مَس۔ صُحب تون وختی بش مَسکہ داش نا اِرغ او مَلائی ٹی نیاری کریکہ۔ اِستری آ پُچاتے لخ ٹی کریکہ او بازار کن راہی مسکہ۔ بازار ٹی عاقل خان نا دکان ٹی عاقل خان او دے وڑ وڑ نا سرحالاتے آ مجلس تسکہ۔ شارنا گپ او کاروبار نا ہیتاک مَسُّرہ۔ دوست آتون ملاقات مَسکہ۔ چاشت نا وختا وخت ئس عاقل خان نا ماس آن سبزی ئس ارفکہ یا وخت ئس سُوئس ہللکہ او دکان نا چوٹو تون اُرا کن مُون تسکہ۔ جند تا ہموڑے عاقل خان نا دکان ٹی چاکش کریکہ او عاقل خان آن پنت او نصیحت ہللکہ۔ اِرغ نا وخت خڑک مَسکہ تو بازار آن دیخہ فروٹ ہللکہ او کراکراسر ہلکہ اُرا کن۔ اِرغان گڈ دیخہ آرام کریکہ او دے دیگرا بش مَسکہ او ولدا بازار کن رُم کریکہ۔ شروع شروع ٹی او دے بازار نا اِننگ وَڑتو کہ ولے دا تو شارنا دوداس کہ اُرا نا نرینہ غاک صُحب تون ضرور بازار آ حاضری ئس ایترہ۔ ہموڑٹ شام کن گڑاس ہللکہ او مجلسے تینا کریکہ او دکان تا بند منگ تون چُناتے کن گام کریکہ۔ شام تو خاسپک تینٹ سالُم نا مجلس آبسُّرہ۔ ہموڑے اِیڑ نا اُراٹی اِرغ کُنگرہ۔ ٹی وی ہُرارہ۔ او ٹی وی ہُرسا ہُرسا سالمے کاروبار کننگ نا مشورہ تِسُّرہ۔

اَسہ دے ماسٹر صاحب (نعیمہ نا ایلم) نا اُراٹی شام کن کڈو بیٹ کریسُر۔ ماسٹرئے واکدوآن بد بسکہ۔ زرئس سوچ خلنگان گڈ اِیڑ نا اُراغا سالمے مشورہ تننگ نا نیمون اٹ سرکرے تینے۔

سالم نا اُراٹی بینڈی کریسُر۔ جوان بینڈی تے آن سیر پھڈمَس تو اِرغان گڈ تینا معتبر اِنگا اندازاٹ سالمے مشورہ ترسا پارے ''اکبر جان! اِی اِستو بھاز سوچ خلکُٹ کہ نے کن ہراوڑ نا کاروبار جوان مرو۔ آخر کنا ذہن ٹی کاروبارئس بس ہرانے کن بھاز فائدہ مند مرو۔ بس اونا شروع کننگ کن نے تون ہموخہ پیسہ مرے۔ نے سمائے ننا دا بے عقل اِنگا مخلوق لکھ نا کاروبارئس شروع کے تو دہ لکھ نا فائدہ خوائک۔ کاروبار نا اصول دادے کہ اَخہ پیسہ شاغس ہموخس بریک۔ داڈغار نا مثال ٹی ئے اَخس دانہ کڈ کریس ہموخہ بُوچ خرّو۔ ننا داشارٹی داوختا جوان اِنگا کاروبار کنا نظرٹی پرچون نا کاروبارئے۔ پرچون نا دکان ئس مرے۔ اودکان نا شروع ٹی کم از کم دہ لکھ نا سامان ئس تخنگہ۔ ولدا منہ تُو کن دا پیسہ غاک بندتو مریرہ و لے منہ تُو آن گڈ نی بس تماشہ ئے سیل کر دادکان اُمرنے کن پیسہ مُچ کیک۔۔''

ماسٹر صاحب نا ہیت دا اسکان کٹتوسُس کہ نعیمہ ایلم نا مشورہ غان مُتاثر مرسا اکبرئے ماسٹر صاحب نا ذہانت نا تون اوارتینا ہوشیاری نا ثبوت ترسا پارے ''بلکل ایلم' کنا ذہن ٹی ہم ہندائس کہ داعلاقہ ٹی پرچون نا دکا نک بھاز کامیاب مریرہ''۔

ماسٹر صاحب ولدا تینا ہیتے شروع کرے ''جی اِیڑ! بھلو فائدہ ئس ارے دا کاریم ٹی و لے دا کاریم کن اکبر نا جند نا مننگ چٹ ضروری ئے۔ اَگہ او سعودی نا کاریے اِلنگ کیپک تو ہندنو بندغ ئس دکان ٹی سلفہ ہراتینا رزق تون نما ہم خیر خواہ مرے''۔

ماسٹر نا گپا تے آن اکبر نا دماغ ٹی سوال ئس ودی مَس ۔ ’’ماسٹر! بازار ٹی نظر شاغس تو پرچون نا دکانک چٹ بھاز ؤ اوفتا جما ینگو کا دکانتے ٹی ننا دا پوسکُنا دکان کاریم کرو؟‘‘۔

ماسٹر صاحب یکدم ورندی تِس ’’بلکل اکبر جان! نا دکان بھاز جوانی اٹ چلینگو او داڑ کن کل آن بھلا فائدہ نے ناڈاک نا کنڈان رَسینگو۔ کنا خیال پائک اوڑے دا وختا بیست اُرا آن زیادہ ہندنو اُرا امرور ہرا افتا بندغاک پیشن نا ملکاتے ٹی کاریم کننگو۔ نے تون درستی راستی نا وجہ غان او کل نا دکان آن تینا کھاتہ غاتے مَلور۔ دوانا داڑے اَخہ سیال او عزیز ؤ۔ کنا اَخہ دوست ؤ قریبو۔ نا اَخس درستی ؤ دا کل نا دکان آبرور۔ دافتے آن بیدس اِیلو بندغاک نا دکانے خنورنے کن رم کرور‘‘۔

آخر ماسٹر صاحب نا مشورہ اکبر ئے دوست بس او ماسٹر ئے جواب ترسا پارے ’’نا ہیت او گپاک کنے پسند بسُّر۔ بس اِی مَنہ دے سُوچ خلیو تو ولدا نے تون دکان نا باروٹ پین مشورہ ہلوٹ‘‘۔

ماسٹر صاحب فخری ؤ بشخندہ ئس کرے او اُست ٹی خوش مَس کہ سالمے کنا کرو کا ہیتاک دوست بسُّر۔ بینڈی نا بدلہ زو تننگہ۔

ماسٹر صاحب آن پد ہراتم نعیمہ نا واپڑ او الا ایلم سئ مَس کہ سالُم کاروبار ئس کننگہ ِ تو فوراً شام نا وختا اِیڑ نا اُراغا سر کرتنے۔ ایلم نا بننگ آن اِیڑ اَرغ اٹ ککُّڑ نا سُو ہلفے ِ۔ او آچار گوشت او برنج آتے ایلم کن بیٹ کرے۔ اِرغ مَس تو اِرغ آن گڈ فروٹ نا طشتاک بسُّر۔ فروٹ آتے کُننگان گڈ داسا ایلم نا ہوشا بس کہ سالمے کاروبار کن مشورہ ہم تروئی ئے۔ کاروبار نا سُوج کننگ نا جواب ٹی ہراوخت اکبر اودے ماسٹر صاحب نا مَشورہ

غان سئی کرے تو دا ایلم تینا بازار او عزتے بڑزکننگ کن یکدم ماسٹر نا پاروکا کاروبارے رد کرفہِ اودوتے ٹشو پیپر آ خُشکسا جواب تِس ''اکبر جان! نی او ماسٹر ہڑتوماک سادہ وَبندغ ہُرے۔ کنے سَمائے پرچون نا کاروبارٹی بچت ارے ولے دا کاروبارنا شروع کننگ کن اَسہ جوانو دُکان ئسے ناتخنگ کن نے کم ازکم پانزدہ لکھ رُپئی نا ضرورت تمک۔ دُکان نا رُوب اونا پن شروع ٹی بُرزا مَس تو اوفتا حیات بُرزسلیک اگہ شروع ٹی مخلوق دکان آن گڑاتے آن مُتاثر مَتو ولدا اَخّس کوشش کننگہِ ہچ مَفک۔ او وَڑ ہُرس تو مُلّا خیر محمد ئے ہم پرچون نا دکان ئس ارے دے دے مچ گُرڑتے آن ہیٹ بال اِیتک۔ اِے نما ڈاک والا شیروئے ہم دکان ئس ارے۔ دکان ناسامانتے آن زیادہ اونا طول ناوزنا کو۔ دُکان تخنگ نا مقصد دا اَف اِرا گونی گُرڑ اِرا تیلا بُورا مَنہ تیلا ئس خنی شکر مَنہ ڈبّہ صَرف او اَسہ اِسٹول ئس تخ زونڈ۔ پرچون نا کاروبارٹی بھلو پیسہ ئس بند کروئی تمّک دوانا بھلوسگ اوطویلو اِنتظار ئس کروئی مریک۔ اودا اِرا گڑا غان اَسہ گڑا اس نے تون اف۔ نی ماسٹروالا کاروبارے ذہن آن گش۔ اِی نے کن اَسہ جوانو نا وَڑ نا کاریم ئس سوچانٹ۔ نی دہ سال آن زیاتے سعودی ٹی ڈرائیوری کننگ اُس۔ گاڑی تا باروٹ معلومات ہم ارے نے۔ داڑن بیدس کنا اَسہ سنگت ئسے عزت اللہ او ہندا گاڑی تا کاریمے کیک۔ نی اوڑتون اَوار مرولدا ہڑتوماک اوار گاڑی ہلبو سودا کبو۔ گاڑی نا دُہنو کاروبائسے کہ ہرا دورمرے ہرا سال مرے اَمروحالت مریرہ ہر بندغے گاڑی ضرورت مریک۔ ہر اُرا خواجہ گاڑی ئس خوائک۔ نی او عزت اللہ ویلش افغانستان آن گاڑی بٹنگبو او داڑے بہا کبو۔ ہر گاڑی آ نُمے کم تمّہ چل ہزار جوانی اٹ تمّک او داچنکو رقم ئس افک۔ دا کاروبار اٹ نما جند ہم گاڑی نا محتاج مَفیرے ہڑتو جتا او گاڑی ئسے ٹی سوار مرچلیف۔۔۔'' ایلم نا دا گاڑی والا ہیت آنیمہ نا خن

ٹی یکدم پیہُنو صاف او گاڑی ئَس بس ہراٹی او تینا چُتا تون سوار چکر خلسہ ئَس۔ ماسٹر والا ہیتا تے گیرام کرسا زوز و تینا رائے تِس

’’دادا سا جوانو کاریم ئَسے‘ نہ تا وان نا خوف نئے پین خواری۔ اِی تو پاوہ نے کن ہندا کاریم چٹ جوانے‘‘۔

اِیڑا وایلم تا مَشورہ اوہیتا تا نیام اٹ اکبر مسکین معصوم آچنا غان بار وار ئَس دا ایلم نا ہیتے ارفیکہ وارئَس اِیلوایلم نا۔ آخر دا ایلے ہمووڑ او جواب ئَس تِس ’’ناپاروکا کاروبار تو واقعی پرچون نا کاروبار آن جوان للک۔ خیر اِی تینا کنڈ ان سوچ خلیو ولدا دا باروٹ نے تو مزید گپ کروٹ‘‘۔

واپڑا والا ہم کامیابی نا بشخندہ ئَس کرے کہ سالم کنا پاروکا کاروبارے پسند کرے اور خصت کرسا خوشی خوشی سَر ہلک اُرا کن۔

اسہ دے عاقل خان نا دکان ٹی تولوک اکبر اونا ایلم تا مَشورہ غاتے عاقل خان ئِسئی کرے تو عاقل خان آڈ غار کُٹھ۔ زوز و چوٹوئے تینا کُرسی آزونڈ فے او اِسٹولے اکبر نا مُونا خلک او نظر ئَس دُکان آن پیشن ہُرا۔ نظر نا اَڑسنگ تون اَسہ جَلّئی وُمخنگ ئَس خلسا اکبر ئے پارے

’’چٹ سادہ اُس سالُم! ہندنو اِرا بندغ آن مشورہ ہللکنس اَسٹ اِسکول نا چار دیواری آن پیشن دنیا نا اَسہ گڑاس خننے تو اِیلو بجلی نا تارتے آن بیدس اَسہ گڑاس تیّک۔ کاروبار نا سوج کروئی ئَس نے تو کنے آن سوج کروس کہ کاروباری وُبندغ ئَسے اُٹ۔ پانزدہ سال آن ہندا بازار او ہندا کاروبار تا نیام ٹی زندگدر یفینٹ۔ داڑے نئے پرچون نا کاروبار جوانے نئے گاڑی تا۔ پرچون نا کاروبار نا پا و تو کنا پھُل دا نما عرب نا مومن اِنگا نیک اِنگا

بندغاک اَفّس کہ تُو مُچ وام دیراوآ خرٹی نا حقے ادا کیر۔ نہ کنا پُھل نہ۔ داہمو بندغا کو ہرامُچا سال وام درورولے رُپئی ئس تِفرور۔ دوانا ناوَڑ اِنگا بندغاک سیالی او ہمسایہ داری ناخنتے کن وام تتنگ آن اِنکار ہم کپّسہ او منہ سال اٹ بربادمریرہ۔ حاجی نصرت مَنہ سال مُست پرچون نادکان ئس مَلا۔ سیال او بیگانہ ہر بندغ کن کھاتہ ملاوامتس ولے آخرآ چِل پنجا ہزار نا سامان وام دروکاک ہزار پانزدہ صداٹ تینا وامتے خلاس کریرہ۔ بچت او فائدہ بھازمُر نا ہیت ئسے داسیالاک ہندنوتاوان ئس اِتیورنے کہ زندمُچ ماسٹرے پِڑّوس۔ سلیس گاڑی نا کاروبارتو ویش او افغانستان نا کسرے دے تپّک۔ ہر بندغ تین کن تینٹ ہمیکان گاڑی ہتیک او داڑے چلّیفک۔ دا دہ او بیست ہزار نا رنداٹ نا تینا وختے ضائع کرنہ تینا پیسہ غاتے۔ اگہ واقعی کاروبار کننگ خواسہ تو اِی نے اَسہ کاریم ئسے ناپاوہ۔ بس ولدا بسم اللہ کر"۔

اکبر بیوس خا سپرتا دوآن ہفت حیران ئس کہ دا اَنت قصہ منگہِ۔ ہر ایلم جتاو کاروبارئس پائک۔ او ہر ایلم اِیلو ایلم نا کاروبارے ہندن بیان کیک کہ اُست خوف آن تہہ ٹی لڑزک۔ کپ خُدا اشارے سَرگڑ دان کرے اِلّا ننے۔ عاجز اِنگا طبیعت او بیوس اِنگا لہجہ ٹی عاقل خان نا گنوک اِنگا خنتے ٹی ہُرسا سوج کرے "گڑانی تینا مشورہ ئے اِیت۔ اودے ہم ختفورن؟"۔

عاقل خان' دا سیاست دان او سخت سَر اِنگا بندغ تینا دُکان نا سڑوک اِنگا مرچاتے کسے مفت تفک او واہراڑے دُہن آسانی او مفت اٹ تینا لکھ آتا مشورہ ئے تسکہ۔ یکدم ہیتے اَڑسا پارے "کنا پھل' دا گپاک داڑے مفسہ۔ داسا کنا ہوش دانگ آن رِگراک آتو نے اِینگان نیتون مرے دُن مجلس مزّہ کپّک۔ اِی شام تون ہموڑے نا ماس آبریواولدا ہموڑے داناذی آ گپ مریک"۔

اکبر بیوس اس ''مرے جوان'' پارسا بش مَس اوسر ہلک اُراکن۔

اونا اِنگان گڈ عاقل خان اِسٹول آن بش مَس او چلا کی وُبشخندہ ئس کرسا تین تون پارے ''ماسٹر او اِے واپڈا اوالا نا مشورہ غاتے بِتنگ کن سُو او برنج کیسہ۔ ننا مَشورہ غاتے ننا دکان نا چاتے اٹ خواسہ' دُ ہن امر مریک وا''۔

شام نا بیدیرا او برنجاک دا اسکان تیار متوسُر کہ عاقل خان نا موٹر سائیکل ناٹپّرہ مَس۔ زرئس دنیائی وُ مجلس کننگان گڈ اِرغاک بسُّر۔ پلیٹ آک سنت نا مطابق صاف کننگّار۔ سُوک چونڈ نگار۔ برنجا تا نیمہ کُننگا نیمہ سُو تا وجہ غان بیدیری مَس۔ بوتل مَلنگا۔ بوتل آن گڈ عاقل خان گاڑتہ ئس خلک۔ پڑ زونک ترشاغنگا۔ فروٹ آک بسُّر۔ فروٹ آک کُننگار تو فوراً سبز چا نا پانگا۔ عاقل خان چاہ نا سخت شوقی اس۔ تانکہ چاہ نا پیالہ اونا مونا پُرتخوک مفروس او ہیت کننگ کتو کہ۔ چا تا بَتنگ تون داسا عاقل خان اِیڑ او سالم نا حاضری ٹی تینا بھلنی او دانائی نا ثبوتے ترسا ہیتے شروع کرے۔

''کنا پُھل! نی کل آن مست داپانے تون بینک اٹ داوختا اَخہ پیسہ مرو؟''۔

اکبر حیران مَس دادے اَنت بَلا خلک زائیفہ نا مونا دُ ہنو سوال کیک۔ ہیتے چپ ترسا جواب ٹی سوال ئس کرسا سوج کرے ''نی اَسہ وار تینا کاروبار نا پاگڑا اِی نے پاوہ کہ اَخس ارے یا نہ؟''۔

عاقل خان ہرا کا دُ ہن وا زُومنا کہ اونا بھلا مقصد اکبر نا خزانہ ئے تول کننگ اس۔ ''نی تینا بَجٹے پاگڑا اِی نے پاوہ؟''۔

اکبر پُہہ مَس دا جاہل ضدآ تسُّنے دُ ہن کنے اِلیپک ''شش لکھ مَروے'' دروغ تڑسا پارے۔ حالانکہ اونا اکاونٹ ٹی پانزدہ لکھ اَسُّر۔

''شش لکھ، شش لکھ اٹ دا کاروبار تو مَریک و لے اوخس جوان مَفک ۔لیکن شروعات کن جوانے ۔ دا کاریم ارے شاپنگ سینٹر نا ئے ۔۔۔۔''۔شاپنگ سینٹر نا لفظ تون نعیمہ نا خنک چراغ آن بار روشن مَسُّر ۔ شاپنگ سینٹر یعنی زالبولی آ ِگڑاک ۔نن شاپنگ سینٹر ئس ملان تو زالبولاتے ٹی داگپ عام مریک کہ باجی نعیمہ ئے شاپنگ سینٹر ئس ارے۔او اِی تینا پسند نا ہرگڑا ارفنگ کروٹ ۔نعیمہ ہندا خیالاتے ٹی ڈُب ہلکوسس کہ عاقل خان تینا ہیتے برجہ تخسا پارے

'' شاپنگ سینٹر آک دا شارٹی دا وختا بھاز چلنگرہ، او ہرا شاپنگ ملنگانے کامیاب مسُّنے ۔تاوان نا تو ہچ سوال وَدی مَفک ۔نی تینا شاپنگ کن کراچی آن سامان ہت اوداڑے اگہ مُنا سبو قیمت ئسے اٹ بہا کیس تا ہم نی ہچ نقصان خنپر وس ۔داڑے اسکول آتے ٹی داخہ مَسڑخوانپسہ اَخّس شاپنگ آتے آن شاپنگ کیرہ ۔اَنت پاسہ گُڑا؟''

اکبر کاٹمے سرفسا'' دا ہم جوانو مشورہ ئسے ۔ کنے پین سنگت ئس ہم اَسہ وار شاپنگ سینٹر نا مشورہ تس ۔خیر گُڑا داسا بھاز وخت پوک کپّن زوزوکاریے شروع کین ۔نی بھلو دکان ئس پٹ ۔اَسہ ذمہ دارو چالاکو بندغ ئس ہُر او اوڑتون اوار شاپنگ نا ساما نتے بٹنگف ۔کنا فیزاغان چٹ کم بچّانے اِی ہفتہ سے آن گڈ سعودی کن کاوہ ۔ایڑے فیزائے تینا خلیوہ ۔مَنہ وام دار واوفتے آن پیسہ غاتے تینا ہلیو اگڑا اولدا بریوہ ۔اووخت اِسکان دا اُرا او کاروبار ہڑتو ماتا زمہ دارنی اُس''۔

عاقل خان سرسُہی نا بشخندہ ئس کرے خوشی آن پیالہ ئے چاہ آن پُر کرسا'' نی چٹ چٹّانُس ۔نی بس پیسہ غاتے کنے آسر کرولدانے کاریم اَف ۔ناواپس بننگ اِسکان دا شاپنگ سینٹر ئے اِی اَسہ مثال ئس جوڑ کیوہ''۔

اکبر شاپنگ نازرآتے عاقل خان ئے تننگان گڈ غلام اللہ ئے تینا اِنگ ناسئی کرے تو اونا رخصت کن کُل ایلمک تینے سر کریر۔ اوفتا مُر منگان بیدس اوفتا مہر او محبت ٹی ہچو کمی ئس ہم بتوسُس۔

غلام اللہ ئس تا بننگان نعیمہ تینا مونے ترشہ غا۔ فقط دروغ نا تبسّم او بانا مہرے قائم تخہ کہ اکبر پُہہ مف کہ اِی اونا جاہل اِنگا ایلمتے تینا اُراغار وادار اَفٹ۔ اکبر ایلمتے آن بھاز گلہ کرے کہ اونا شار آبننگان گڈ خلق آن کس اونا اُراغا بتو۔ کس اونا سوج آبتو۔ عاقل خان مُلک او ساہدار تا نیموئے کرسا ایلم نا گلہ ئے مُر کرے۔ حالانکہ اصل وجہ دا اس او ایلمک جوان چائسُرہ کہ اوفتا اِنگ نعیمہ ئے دوست بفک۔ گُڑا اَنتے تینا عزت او اُستاتے خرب کننگ کن اونا اُراغا کان۔ اکبر نا اِننگان گڈ ایلمک غڈّ وآماتے تا اِرا اِرا دروت ہلسا تینا خلق کن سَر ہلکُر۔

نعیمہ نا چُنکا ایلم او اِیڑ اکبر نا اِننگان اِرادے گڈ تینا بستہ او کمبل آتے بڈ کریرا او اِیڑ نا اُراٹی پُتر ینگار۔ ہرانا اصل وجہ دا اس کہ او ہڑتو ماتے اِے چُنکا کوٹی تے ٹی جاگہ الو۔ اَسہ عمر ئس او اِیڑ او ایلم دالان ٹی خاچنگان وختے گدریفیسُر۔ اُرانا مُسہ کوٹی اَسُر۔ اَسٹے عاقل خان قبضہ کریسُس۔ اَسٹ ماسٹر نا اس اَسٹ واپڈا اوالا نا۔ لُمّہ تا ہموڑے او فتے تون دالان ٹی خاچا کہ۔ نعیمہ بھاز منت او زاری کریتہِ ولے او خُلیس آن بتو کہ دُہن مَف کنا اِنگان گڈ نشاک کنے دوانا اُراٹی اِلپرور۔ اکبرئے نعیمہ سئی کریسُس کہ او شام اِنا تنیا خُلیک تو ہندا خاطران چُنکا ایلم تا او فتے تون رہینگک۔ ہراڑن اکبر بھاز خوش اس۔ او ایلم آن بغیر بھلا ایلمک ہم ہر اَسہ اِرادے نا ذی آ اِیڑ نا دعوتے کُننگ کن بسُرہ۔ عاقل خان فقط ہمودے آ اِیڑ نا اُراغا اِنا کہ ہرادے اِیڑ کن اونا ماس

آن سبزی اِنپر وس۔ اوپُہہ مسکہ اِیڑا ینوسُو کریئے۔ نعیمہ نالُمّہ مَسرڑ ناخننگ کن بسکہ و لے اِرغان پدرخصت کریکہ اِنا کہ۔ دافتے آن بیدس نعیمہ ناہَمسنک ہراتم بسّرہ تو مٹھائی شِنگر ِکیک اوسَموسہ تخنگا کہ۔ شاپنگ سینٹرآن مفت ناشاپنگ مسکہ۔ نعیمہ تین تو اَوارتینا اِیڑکن وڑوڑ ناپُچ اوبنگڑی ہللکہ۔ اکبرنا غیرموجودگی ٹی جوان عیش اوعیاشی اس۔ اوہرا گڑاکن اکبرخلقے اِلاہراگڑانا نیمون اٹ نعیمہ نوشکی آبس اوگڑانا کسے ہوش اَلو ئے نعیمہ ئے نئے اونا امو اِیڑے ہراوڑتون اوارہمواُراٹی اس۔ او ِگڑاچُنا تا خواننگ ئس۔ چُناک اَسہ دے اِسکول آاِنارہ اِرادے اِنتورہ۔ اوفتا خواننگ نا کسے پرواہ اَلو۔ نعیمہ ہندا گڑاغان خوش ئس کہ کنا چُناک شارٹی خوانرہ۔ اَنت خوانرہ اَخّس خوانرہ دا گڑاتون اودے کاریم اَلو۔

اکبرناواپس بَتنگ اونا فیزاوام دارآتا اِنکارناوجہ غان تاخیرمَس۔ شروع ناتُوٹی اوہرتُو اُراکن بیست ہزاررُپئی راہی کریکہ۔ دُوانا خرچہ غاک بھازمَسُّر توسی ہزارراہی کرسا کرے۔ آخراُرانا خرچہ چِل ہزارآبس تواکبرنعیمہ غان چِل ہزارنا حسابےخواِئس۔ ہرانا جواب ٹی نعیمہ تینا خاسپرآتے رسواکننگ کن اوفتا عزتے کم کننگ کن دروغ تڑسا پارے ''داچِل ہزارنانیمہ تو نا ایلمتے آخرچ مریک۔ ہرہفتہ اَسٹ ئس تا تینا چُنا تون بریک اوہفتہ ئس اڈ کیک۔ کنے مجبوراًاوفتا خذمتے کروئی مریک دونئے نی ناراض مریسہ''۔ اصل اٹ اکبرنا اِنگان پدخلق آن اَسہ بندغ ئس ہم نعیمہ نا اُراغا بتوسس۔

ہراکہ اصلی حساب ئس اواکبرئےتننگتو کہ۔ نعیمہ پیسہ غاتے تینا ایلمتے کن کباب کریٹ۔ تین کن پُچ تسُّٹ۔ لُمّہ ئے خرچہ تسُّٹ۔ ہمَسن تے کن دعوت کریٹ۔ فضول خرچی کریٹ۔ داگڑاتے اوپاتو کہ۔

اسٹ تو خلقے اِلتنگ نا پشوانی۔ اِیلو دا فضول نا خرچہ غاک۔ مُستمیکو پردیس نا خواری۔ چارمیکو مستقبل نا غم۔ دا کل گڑا تے آن اکبر نا پریشانیک دے پدے آن وڈّھسا اَسُّر

وخت ئس کہ بھاز اِنگا سوچاتے آن بھاز پریشان مسکہ تو خلق آ غلام اللہ تون ہیت کریکہ۔ اوڑن سوج کریکہ اَمر کنا چُناتے آ اِنانُس اَمر اَسُّر۔ شا پنگسینٹر اَمراس۔ خلق والاک اَمرو۔ مُلکاک اَمرو۔ تو غلام اللہ دروغ تڑسا جواب تسکہ ''مَنہ دے مریک کنے شار آن بسُّٹ۔ غُڈوک نا جوان اَسُّر۔ چڑا بس خوانارہ۔ دکان نا ہم جوان اس۔ عاقل خان ٹیٹ سنبھالاسُس تا'' وادا ہیتا تے بننگان اکبر نا اُست مچ خوش مسکہ او سکون ئس ملاکتہ کہ ایلم تون ہیت مَس۔

دا نیام اٹ یک او نیم سال گدرینگا۔ اکبر سعودی ٹی خوار تموک خُواری کشا کہ۔ اُرانا خرچہ غاک۔ اِیکا تینا جند نا خرچاک۔ فیرہ غاتا مسئلہ غاک۔ پردیس ٹی کاریم نا علت۔ ہر کنڈ ان ناشاد او حیران اس۔ دا ویلا تے ٹی اُستے باش کننگ کن تینا خلقے یاد کریکہ۔ فصلاتے مارا کہ۔ ایلُم تا مہر آتے یاد کریکہ۔ اے وختے یاد کریکہ کہ تُو نا دہ ہزار نیمہ او چُناتے اٹ کٹتورہ۔ تیرمہ مُچ کُوٹیک گلو او کوٹخ غاتے آن پُر اَسُّر۔ چلہ مُچ لاندا او تربیت اس۔ ہموز ندعجبو زند ئس اس۔ ہُچاک اَسُّر۔ ہیٹک اَسُّر۔ ریکاک اَسُّر۔ خلق ئس مجلساک اَسُّر۔ نئے پیسہ نا ہیت ئس نئے پیسہ نا پریشانی۔ داسا بس فضولی خرچیکو۔ غمکو پریشانیکو۔

شام نا وخت ئس۔ پھرنا ژبرہ ژبرہ اس۔ سعودی نا روڈ آک غریب نا کاٹم آن بار چرپ چرپ اَسُّر۔ اکبر تینا گاڑی ٹی سوار ٹرپ ئس ریاض آ دننگ اس۔ گاڑی نا شیشہ

غاک بُرّزا اُسُر ۔ٹیپ ٹی شاغوکا عالم مسرورنا ریل اکبرنا دردا تے کم اوزہیری ئے زیات
کننگ اس ۔واردم آپردسی تے توارکریسا پاریکہ

’’پردیسی زوبر‘ اِی زہیر اُٹ زوبر

بن دادو حالاک

تنیا تدپسہ داتُو سالاک

پردیسی زوبر‘ اِی زہیر اُٹ زوبر‘‘۔

داہیتا تے آن داتوار آن بتّر اودے نعیمہ اوچُناک تا یاد بسُّرہ۔تینا چُنا اوعلاقہ ناسُو چاتے ٹی ڈب اوگاڑی ناسیٹ آمیت آنبار سوار اس ہرانا خنک تو ملوک اُسُر ولے ہچ ئُس ختتو کہ۔او ہنداسوچ اوخیالاتے ٹی اَختہ ئُس کہ مُون نا گاڑی بریک کرے تو اوبریک ہلنگ کتو اوٹا کہ مَس گاڑی ناتا مون نا گاڑی نا خیرٹی ۔اِے گاڑی ناپڑّہ‘ اونا گاڑی نامون نا شیشہ نا کل ٹکُّر اک اکبرنا کاٹم اوچہرہ ٹی ڈُب اِنارتو اوہموجا گہ غا تینا سیٹ آسوار اَسہ دم تون ساہ تِس۔

ہرنیمہ ہرکنڈ قبرستان آن بار خاموش ئُس بس ٹیپ ٹی شاغوکاریل ہموورشعرخلککہ

’’داجار ہتم ٹی اَبّا بروے

پردیس آن ننکن ٹیکی ہتوے‘‘

صُحب تون اکبرنا مرگ ناحوال علاقہ غا سَرمَس تو نعیمہ تون اوارا اکبرنا ایلمک کل
گنوک اوجیری مَسُّر ۔ہوغسافریاد کرسا تینے شارآسرکریر۔

اکبرنا میت علاقہ غا سرمَس ۔میتے غسل تَسّر تو جنازہ ئے شارٹی خوانار۔ ولدا
میت ئے ارفیراوخلق آدریراوآخرلحدئے بندکریر۔قبرے تاڈم تِسُرا او اکبرئے دنیا ناغمتے
آن آزادکریر۔اکبرنافاتحہ ئے گدریفنگان گڈ نعیمہ شارکن سرہلک۔

اکبرنا مرگ آن شش تُو گدر ینگتو رکہ نعیمہ اواونا چُناک چَٹ تنیا مَسُّر۔ خاسپک تو مالوآن غصہ اَسُّر ۔ ایلمک اِنارنرّ ار۔ ایہُن ہم داخورک انگا اُراٹی داسا اوانت ئسے کن اڈ کروسر۔ دا اُرائے اوامر کریرہ ہراٹی نئے سُوئس نئے برنج نئے سموسہ۔ چِڑا خاموشی اس۔ ہوغنگ اس۔ بیوسی اس۔ لنگڑی اس۔

عاقل خان ہم شاپنگ سینٹرے بہا کرے اوشش لکھ نا سامان تا حساب اٹ پنجا ہزار نعیمہ ئےتس او اِیلو فتے تا وان نا پنٹ تینا جیب ٹی خلک اور خصت کرے۔

نعیمہ نا مہروانا ایلمک پُہہ مسُّر کہ داسا اِیرڑ جنوزان او غریب مسُّنے۔ داسا او فتے کن تیار و بوجھ ئس مریک۔ او فتے آن خرچہ خوائک۔ او فتے آن مدد خوائک۔ او دا دور ٹی بندغ تینا سیخائے تین تون مُچا دے تختنگ کپّک۔ دا اِیرڑ اواونا چناتے اَمر سنبھالور۔

سال ئس متو کہ نعیمہ او چناک تا رُپئی رُپئی نا محتاج مسُّر۔ اِیلمک اوکان اِنار۔ لُمّہ تینٹ تینا نشا تا محتاج اس تینا مرک کن دعا کریکہ۔ او بیوس مسڑ کن اَنت ئس کننگ کریکہ۔ ہمسنک اوکا ختنگتو رہ۔ شاپنگ ہم بند مَس۔ اکبرنا جمع کروکا کل زر آک شاپنگ اواونا سعودی ناوام او اُرانا فضول انگا خرچہ غا تیٹی انائسر۔ اکبر اَنت اِنا کہ او فتے آن زندگی اِنا۔

اَسہ دے غلام اللہ نا زائیفہ غلام اللہ ئے اکبرنا ایلمی نا قسم ترسا شار کن نعیمہ اواونا چنا تا ہتنگ کن راہی کرے۔ او فتے خبر تماسُس کہ نعیمہ او چُناک تا سخت بد حالو سخت عذاب ٹی وَ۔ غلام اللہ کہوکا ایلم ناخنتے کن مجبور مَس او اِنا نعیمہ او چناتے اوضروری آسامان تون خلق آہیس۔ نشاک اونا کُوٹی ئے صاف کریر۔ اُرائے تا جوڑ کریر۔ کاکا ایلم نا چُناتے سینہ ٹی خلکُر۔ مَنہ دے آن گڈ غلام اللہ ہچاتے تا واپس کرے۔ ہیٹ او میل تے تا

کھرآن اڑسا۔ اکبرناڈغارتے ہم تینا ڈغارتون دسنگہِ شروع کریر۔ ہرحساب اٹ نعیمہ او تینا ایلم نا نازرکا ماتا ضرورت آتے پورا کرسا کرے۔ او فتے زرئس ہم بے باوہ ئی نا اِحساس منگ کن اِلتیو۔

اَسہ سال ٹی نعیمہ اواونا چنا تا عزت اورنگ واپس جاگہ غابس۔ اوہے مُست نا بےرنگ آخلق اوبےرنگ آبندغا تا قدر نعیمہ ئےمعلوم مس۔

او پُہہ مَس کہ داخلق نا ریکاک مَریرٔ لوڑد اِنگا دیک مریرٔ دانا ساہدارک مریرٔ کِرّی اوشنکاک مریرٔ کچہ اِنگا کوٹیک مریریا کہ اونا سادہ اِنگا بیوس اِنگا بندغاک مریرداُمچا عمر مچا زنداَسہ رنگ ٹی وَ۔ اوفک تا قیامت اَسہ رنگ اٹ سَلور۔ داشارنا اُرا' شارنا بازار' شارنا حالات' شارنا ایلم' شارنا اِیرٔ' شارنا ہمسن شارنا ہمسر اوشارنا اِیلو بندغاتے آن بار رنگ بدل کپّسہ۔

پیرہ ناہُچ

دسمبر نا توئس۔ آسمان ئے جھمرک تینا بغل ٹی ہر نیمہ غان گرفت کریسر ہرافتا وجہ غان ہُچ درست متوکہ کہ صُحب نا وختے پیشیم نائے یا دیگرنا۔ داوخت پڑی پڑی کرسہ ئس۔ داپڑ یک کہ مَشتے آتمّارہ تواسہ نمّی وَ گندئس بش مسکہ اوسکون ئس بشخا کہ۔

پڑی تاسوبان تہوہم یخ یخ چکا کہ اودہنو تیز و پھدینو تہوئس اس کہ سیدھا روے سر مسکہ او حاضری تسکہ۔ ای ہوسٹل نا باغیچہ ٹی سلوک فضل نا انتظارے کننگ اسُٹ۔ ننادو نیم تُو ناچھٹیک شروع مسوسرا و کنے دننگ کن بننگ اس۔

جوان زرئس پڑی تاشیف تمنگ نا انتظار کننگ آن گڈ آخر فضل بس توای زوزو ہوسٹل ناتہہ ٹی رم ئس خلکٹ اوتینا بیگے ارفیٹ ہرادے ای مالوآن تیار تخاسٹ او بسُّٹ فضل تون گاڑی ٹی سوار مسُّٹ۔

داکان مست ہر چھٹی تے آچا ئہہ دو نیم تُو نامروسر یا پانزدہ دے نا فضل ہروار کنے منّی یا بس ئسے ٹی مون تسکہ ولے داجارا ونا جندے ہم نوشکی کن بروئی ئس تو او بازار آن سفر کن دیخہ مالٹہ اوتینا اُراکن پین سودا ارفے۔ ای تین کن تینا پسند نا منگ پلی ہلکٹ

ولدا ہموکان بازار آن سیدھا نوشکی کن سر ہلکن ۔ پیشیم نا وخت اس تقریباً نن نوشکی آ سر مسُّن، نوشکی نا موسم ہم یخ اس و لے کوئٹہ نا کچ الو۔

اودے ای نوشکی ٹی گدریفیٹ ۔ کن تو ہوسٹل نا پیسہ غاتے آن شش صدرُپئی نا کچ بچاسر ہرافتے اٹ ای اُرا کن دیخہ سبزی او تینا پسند نا گجر ہلکٹ ولدا تینا چنکا اِیڑ فریزہ کن نا زرکو بوٹ ہم ہلکٹ کنے معلوم اس دا پھر نا موسم ٹی نا خلق بھاز یخ مریک ۔تو فریزہ دا بوٹاتے نت ٹی کرو ہموڑے چوٹ چوٹ مرسا چر یںگو ولدا تینا کل آن زیات دوست انگا بلہ کن ہم گڑاہلکٹ ۔انت انت ہلکٹ اوڑکن ای نمے پا پرہ دونئے نم تینا بلہ غاتے کن ہمووڑ وہلیرے۔

داکل گڑاتے ای ارفیٹ عیسٰی چاہ والامنّی ٹی تینا سیٹ آ تخاٹ ہرادے تین کن مالو بک کریسٹ۔منّی نا کرایہ ئے ہم مالو ادا کریٹ' دا وختا کنتون شست رُپئی نا کچ بچاسس تو نوشکی نا بریانی تا زہیری ئے مرکننگ کن فوراً بریانی والا نا خُڑکا اناٹ او بیست روپی والا بریانی ئس خلکٹ ۔

ولدا ہموڑے منّی نا ماسا چکر خلسا تینا خلقی تون گپ او مجلس کرسا وختے تیر کریٹ ۔آخرمنی ہم تیار مس او سر ہلک ڈاک کن ۔

پیشیم نا اذانک شروع اسر کہ منّی ننا اُراتا خیر آ بریک کرے۔

ای تینا سامان تے ارفیٹ اُراٹی پتر ینگاٹ تو لمّہ او بلہ پوسکن منّی نا توار آ جک مسوسر تو لوک اسر۔کنے خننگ تون بلہ معصوموبشخندہ ئس کرے او تینا مہر نا کلامے پارسا "اللہ خیرات مسُّٹ" او ہڑتوما دوتے تینا مریفے کنے معلوم اس کہ کنا کاٹم کن مریفنگہِ ای سیدھا کاٹمے مونی کرسا او نا دوتے ٹی تسُّٹ تو اِرا مُسہ زہیری نا دروت ہلک ولدالمّہ دوے کنا ہلک اوای ہموڑے مہمانتے آن باربلہ نا ماسا تو سٹ او اوڑتون مجلس شروع کریٹ۔

لمّہ اِنا پاٹ ہیس اسٹو پے لگفے او چا دانے بیٹ کرے۔ بلہ نا شوق شیر چا نا ایرانی ئس او کنے سما اس کہ لمّہ ئے سیاہ چا نا ایرانی دوستے۔ ولے او ہڑتوماتے معلوم اس کنے بورہ نا شیر چا دوستے ہندا خاطران لمّہ زوز وہیٹے بیڑے او بورہ نا چائس بیٹ کرے۔

ای بلّہ غان خلق، خلق والا تا، باغیچہ نا مُر وتا حالے ہلسہ اسُّٹ او بلہ کنے حوال تتنگ ئس کہ باغیچہ ئے دا کان مست ہچ دیر متنے داسا پھرنا موسے اللہ دیرے بھاز کیک۔ او کنے نورک نا سانگ نا ہم سئ کرے کہ اونا رشتہ خاران والا سے تون مسُّنے۔ ای فریزہ نا ہر یفیت تو پارے ”صبیقہ ئس تے آنانے“۔

ولدا زرئس مونجا مرسا کنے حوال تس کہ اسہ دے لمّہ نا مروتا کنڈ نا بانا ہلنگہِ گیرام کریس صاف تو معلوم مس شوک اِرا چوغڑ درینے۔ ہندا خبر تون کنا مون گلوتی مس او تہہ ٹی اُست ٹی تینا مروتے کن دم ئس ارمان کریٹ۔ ولدا فریزہ نا حوالے ترسہ پارے کہ ”دے ئس چنا تون اسکول آ کا ہک او اِرادے چھٹی کیک اِنپک“۔

او نا حوال آن پدا ای تینا حوالے تسُّٹ کہ ہوسٹل ٹی ننے چڑہ دال کنفرہ، چا ہندنو ایترہ کہ صفا دیرؤ بس دے او نن خوانفرہ چٹ عذاب کرینو ننے۔ ثواب ہندا یخا تا کہ چھٹی ئس ملک۔ او کان گڈ مچہ لمّہ تون مجلس مس تو کنے سئ کرے کہ ”ماما نا عطاء اللہ بسُّنے، فلحال امینگ نوشکی ٹی ئے۔ بٹنگُن اُن کہ منہ دے آن گڈ بریک“۔

ای ماما کن بھاز زہیری اسُّٹ او دا حوالان بھاز خوش مسُّٹ او ہندا خوشی آن ولدا بلہ کن مون کریٹ کہ کنے خرو دئس ایت، بلہ تینا معصوما بشخندہ ئے کرسا پارے ”پیٹی ئے کنا خڑک کر“۔

ای پیٹی ئے ماساتہ ہیسُّٹ تو تینا مرغنا پست ٹی دُودرسا چابی ئے کشا پیٹی ئے ملا

او کنے مچوخرودئس کشاتس۔ بلہ ناواحدانگانواسہ ای اسٹ ہرادے بلہ مچوخرودئس تسکہ ایلو کلے کپّو رسینگا کہ۔

صُحب توختی ای او بلہ باغیچہ کن مون کرین۔ بلہ تینا بورانگا چڑی نا کمک اٹ بتنگ اس۔ ای بیل کوڈالے گر کرسا اِناٹہ۔ باغیچہ ناخننگ تون اسہ وار کنا اُست شولنگا کہ اے خرّ نا باغیچہ اِناسس خسکو پٹ ئس مسّس فقط ہمومنہ کری ہراما لوار فیسر تینے ہموتینا وڑٹ اسر۔

بلہ ئے ہموڑے کرّی تا شیف آ تولیفٹ او جند کنا اِرا بارّ نوکر دہ جوڑ کریٹ ولدا تسلی تسّٹ تا کہ داسا ہر صُحب تو اسہ کڑدہ ئس تیار کیوہ او جھمراتا بتنگ تون تینا بلہ کن باغیچہ ئے ولدا دسیوہ۔ کنا ہنداگپ تو بلہ تینا معصوما بشخندہ ئے کرے اونن زرئس ہموڑے مجلس کرین ولدا اُرا کن مون کرین۔ ننا سرمننگ تون لمّہ طال چا بیٹ کرے۔

اِرادے پین کنا ہنداوڑ بلہ او باغیچہ تون گدرینگار۔ صُحب نا باغیچہ ئے بیرفینہ ولدا اُراٹی مجلس کرینہ۔ بیگہ نا ای او بلہ فریزہ ئے ریکاتے آدرینہ۔ بلہ او لیکوخامہ نا خازہ انگاریکاتے آتو سکہ ای او فریزہ وا انا ناچٹ بھلاتہو خلوک ئے لگانا او ہموڑے جُپ خلکُنہ' خانخورو گوازی کرینہ ولدا فریزہ ئے راہی کریٹہ کہ لمّہ ئے پانن کن چائس کرُ چاتے ای او فریزہ بلہ ناماساتخانہ پیالہ غاتے مشتے ٹی ڈب تسّنہ چاشاغانہ ولدا ہُرے اسکان بلہ نن کن وخت ناقصہ غاتے کریکہ او ای او فریزہ غورٹی خف تورینہ۔

جمعہ نادے اس ای جمعہ نماز آن بسّٹ تو کن تو اوار جھمراک ہم آسمان آرسیفیرا او مچاخلقے سیخا کریر۔ جھمراتا سیخا اخّس کہ پینگن مرسائس ہموخہ زوز و خلق والاک تینا گڑاتے اُراتے ٹی تخسا اسر۔ شام نا اذان آن زرئس مُست ہورہ غاتا توارشروع مس۔ گروکا تا خن خلنگ نا بنا مس۔ ہُننگ ہُننگ تون یکدم آسمان نا باخوانا باغان بار ملنگا' گڑادہنو پھرئس کرے کہ پٹاک کل دیر مسرُ بارّ ناریکاک پالن پالن نم جوڑ مسرا و ننا باغیچہ نا تیار کروک انگا

کڑدہ غاک دیرآن پرمسر۔ ہر بندغ گلان اس ہر چنا خوش اس ہر کنڈ اخنگ او بشخندہ غاک اسر۔ بلہ نا معصوم آتبسم اونا جوڑتے آن زرئس ہم مرمتو کہ۔

صُحب تو وختی خلق نا چناک پالن آریکاتے آ ہندن مچ اسر دہنکہ موریناک شیراغئے مچ مریر۔ ای بلہ غان اونا بیماری نا ایکسرے ئس ارفیٹ مون ٹی تا چنکو چٹ ئس تفیٹ اورم کریٹ چناتے کن، کنا اودے ریکاتے آلغوشتی کننگ اٹ گدرینگا۔

داوخت آپراڈ کریس ولے آسمان آ جھمراک ساڑی اسُّر۔ یخ تینا زوراو طاقت ٹی ارفیس تینے۔ ہچ حاجت الودیگر آن گڈکس اُراغان پیش تمّوسس اوایہُن ہم داتہارمہ ٹی کس اَرانگ انوسس۔ ای دے آن بارنو پاٹ پرغاٹہ ولدا شامتو اسٹوپ نا ماس آن مرمتوٹہ۔ بس ہموڑے لمّہ او بلہ تون مجلس کریٹہ یا بلہ کن تینا اسپیشل انگا خوراک بسیٹہ (ہمونوشکی آن الوکا گجراتے) اسٹوپ نا اِستے ٹی ڈم تسُّٹہ ولدا ہُرے آ کشاٹہ تہ پچخاتے تہ چاقوٹی صاف کریٹہ او بلہ ئے تسُّٹہ۔ گڑا بلہ خلکن خلکن خلاسا کہ او تینا معصوما بشخندہ ئے کرسا کنے نیک دعا کریکہ۔

ہنداڈول منہ دے پین گدرینگا رتو اسہ دے صُحب تو ماما عطاء اللہ بس۔ دا اَرا تاریخ او اَرا دے ئس کنے ہچ معلوم الو۔ ماما عطاء اللہ نا بننگان ای بھاز خوش اسُّٹ۔ دے آن ماما عطاء اللہ تون سنگت اسُّٹ اوشام تو مجلس نا وختا بلہ نا زان آسرّجہ کریٹہ او نا سنگت مسُّٹہ۔ صُحب نا ماما عطاء اللہ ئسک تو شکارکن پیشتمارہ تو ای اوفتے تو اوارسر ہلکٹہ۔ شام تو ماما علی مردان ماما عطاء اللہ نا مجلس آبسکہ تو ننا اُراٹی خنگ، مسخرہ او شوغل نا میلہ لگاکہ۔ او کل گپ کریرہ ای ہموڑے تو لوک بس مخاٹہ او چاکش کریٹہ۔

اسہ دے شام نا ہُرے اسکان مجلس چکّا تو صُحب تو زوراو بدحالی سے اٹ ای باسُنا کاسی آلیپ ئے بج آن تینا ارفیٹ بش مسُّٹ۔ جھمراک نیام آن سیم مسوسر، دے

پھاش کریس ولے یخ ہموڑ تینا مدارٹی اس۔ ہمولڑ زیفوک انگا تہو چکّا کہ۔ ماما علی مردان ننا شنکی ناماسا جوان پزوروخڑئس دیر تننگ اس۔ کناہرّ فنگ آبلہ کہ دے مونا تولوک ئس پارے ''دا ماما عطاء اللہ نا خڑے۔ دادے سال ئسے آن زیات ماما نا علی مردان سانباسس۔ اینو داسال لاند کیرہ تہٗ''۔ لاند نا بنگ تون کنا اُست شوطار خلنگہِ شروع کرے۔خڑے دیر تننگان گڈ ماما علی مردان شنکی نا منجا تڑے۔ننا خلق نا مالدار ننا ماما علی مردان اس۔ساہداتا تڑنگ او فتے سنبھالنگ داکل گڑاتے ٹی او ماہر اس۔ایلوفک ہم کم بھاز چائسُّرہ ولے اگہ او ساڑی مروسس تو ایلوفک تینے پدی کشّارہ۔خڑ نا تڑنگان پدای او خلق ناچُناک خڑ نا کاس تے کوآن ۔ ہنداڑ تون لمّہ اِنا میثٌ تا گیڑ آن بارُّ نوھودش ئس' خڑے آہنی او بانز ئسے ٹی غت تسر' ھودشا آتے ہُشنگان گڈ خڑے خاخر نا ذی آ تخار۔ دا ھودش آک خڑے جڑتسُّر ۔خڑ ناسل خیسن اومون اڑ ساتینے ولدا خڑے شیف کننگان گڈ اوڑادیر شاغار ولے داسا انت فائدہ اومالو آن ہُشنگاسس ولدا ای او ماما علی مردان بانز ئس ہیسُن اُرانا نیام آکھڈئس ختان او بانزے جک کرین ولدہ ماما ارفے تینا استادی اٹ لاند نا کل ہڈاتے کشّا او لاندے خالص سوا و چر پی ئس کرے۔ننے آن پدلمّہ لاندے بےاو مصالہ کرے' گڈ ئسے ٹی پیڑا او شنکی نا تہہ ٹی منّا نا نج آ تخاتہ۔شام نا نماز آن گڈ ای او ماما لاندے بیرک آن بار بڑز کرین او بانزئے درنجاتہ ولدہ کوٹر آتے بندغ ئسے نا کچ بڑز بانز آتفین تا کہ پشیک لگنگ کپّس۔

ماما عطاءاللہ خوشی آن وارد مالاندے ہُر اکہ او بانزٹی پیڑ وکا چٹے چیک کریکہ کہ دہن مف چٹ سست مروے۔ یخ ہم زوراک اس۔ ماماۓ ہم اُست آرام تو کہ۔بس منہ دے آن گڈ لاند آن چنکو چر پی ئس ارفیر او ماما نا شام کن بیٹ کریر۔

شام تو ماما علی مردان ہم بس گڑا ای بلہ لمّہ او ہڑ تو ماما ک لاندنا جوان مزّ ہ ئے ہلکن ۔فریزہ ئے لاند دوست الواو ہموڑے گڑاس کُننگ او خاچا۔صُحب تو وختی ای اولمّہ لاندے ولدا شیف کرین۔ کنے جوانو کاریم ئس رسینگاسس دے آن لاندے لمّہ نا کمک اٹ شیف کریٹہ اوشام تو بڑز۔

چاشت نا پاس اس لمّہ اُرانا کاریمتے ٹی اختہ اس۔ای او بلہ دے مونا تولوک مجلس کرینہ۔مجلس انت اوتینا ہزاری آ تسبیح ئے بٹسا اللہ اکبر سبحان اللہ خوانا کہ ای اونا ماسا تولوک تینا سانیو ٹیپ نا بٹن تے صاف کریٹہ کہ اچانک نصرو (ننا خلق نا بچگت) ہُچ ئس معار کرسا بس۔ہُچے لاندوالا بانزٹی تفے تو بلہ نا نظر ہُچ آ تما اونظر نا تمنگ تون خوشی آن اونا تنک انگا جوڑک کوش ہلکرا او چڑی نا کمک اٹ زوزو بش مس او ہُچ نا داپارا یپار آن چکرئس خلک او ہموڑے تین تو ہُرے اسکان خیال ئسے ٹی گم بشخندہ کرے ولدا بس تینا جاگہ غا توس وے نظرتا ہُچ ٹی خلوک اس۔نصرو نا نک لچ غاتے ٹی لوڑوک اسر' سموار آن نت سلنگان گڈ او ہم بس ننا ماسا توس اوتینٹ لمّہ ئے پارے'' گنج بخت! ہے پوڈری والا شیر چا تان کیس اسپیشل والا'' اوتینٹ تینا ہیت آ زور آن مخنگ ئس خلک ای ہم وڑتون اوار مخنگ ئس خلکٹ۔نصرواولیکو بندغ اس ہرادے پوڈروالا چا دوست اس۔اوداپوڈر آ تے لمّہ ڈھکاسس ہم اوڑکن کہ بغیر اوڑان دافتے پین کس کنتوکہ۔

بلہ نا خنک ہُچ ٹی سخت اسُّر او جندتا خدا چائہہ ہرا سوچ ٹی گم اس۔خیر تینا سوچان زرئس آزادمرسا نصروآ مونے کرسا ہریفے''پوسکن سال آبادمننگہ وانی ہُچے اُرا غاہیسس اَلہ؟''۔

نصروآ دینکی آ ناس دان آن ناس کشہ او بائے پُر کرسا جواب تس ''بلہ سال تو

آبادمریک ولے ریک اٹ دہنو یخ ئسے اوھوھوھوھو۔۔۔۔اونما داہچ بلیف ئس اندا خلیس آن ای داہُچ ئے کڈّن کریٹ ایسٹ کہ داہچ زاماروے بگ آن تہل تموئے جاگس ہینوئے اویخ آن جڑ تا کہوے'' اوتینا ہیت ناختم مننگ تون نصر وولدا تینا مخنگہِ خلک اوای ہم اوڑتون مخنگ ئس خلکٹ۔

ہُچ نا بلیفی نا پنے بلہ ہنداخدرخوش مس کہ زو زو پست ٹی دو درے او خرّنو داسپاک ئس کشا او داسپاک نا گرنگاتے ملا اوتہہ غان تا پنجا رُپئ کشسا نصروکن مریفے۔نصرو پنچائی ئے بلہ نا دوآن ہندن پلادنکہ زوراورانگا شیر چنکا شیرنا باغان خزمے پلے۔بلہ نصروتون مسخرہ کرسا پارے

''ای ہچے خناٹ خوش مسٹ کہ نصروتینا بلہ نا ہُچ ناخیالے تخانے جوان خوافینے تا ولے داتو بلیفی آن دُہن ئے''۔

بلہ نا داگپ آ نصرو بھلو مخنگ ئس خلک اواونا دامخنگان ثبوت رسینگا کہ او بلہ نا ہُچ ناخاص خذمتے کتنے۔نصرو ناچاک بسوسٗ پیالہ ئے تینا جوان پرکرے اواشتافی اشتافی اِرا مُسہ گلم آن پد بلہ نا جواب ئے تس''بلہ ای کل آن زیات نا ہُچ ناخیالے تخانٹ ولے نے تینٹ سمائے اٹ سال آن ڈکال اس'' نصرونا ہیت کٹہ ای انتظاراسٹ کہ مخنگہ تینا خلے گڑاای ہم مخیو ولے بھاز ہوشیارئس کننگ ناوختا ہچ مختو کہ۔

چاکُننگان گڈلمہ پلاسٹک ئسے ٹی دیخہ پوڈرٗبورہ اوچانا بوچ تفے اونصروئے تس تو نصرو بغیر خداخافظ کرسا بش مس اوسرہلک انا۔

ای بلہ ناحکم نامطابق ہُچے بانز آن ملاٹ اوگیرٹی یلہ کریٹ۔دم ئسے گڈ اِناٹ ماماعلی مردان ئے سئی کریٹ کہ نصرو بلہ نا ہچے ہیسُنے نی بردیخہ ہڑداواجوڑکراوڑکن۔

ماما ہکدم کن تو بس اواسہ وار ہُچے جوان سیل کرے نظر آن کشّا ولدا دیراو ہئ کریتہِ۔ولدا کنے پارے ’’داسا بور سیر کرے۔گیڑ نا بارے ہلیس ای کاوہ کنے کاریم ارے شام تو بریوہ گڑا‘‘۔

پیشیم آن مست ماما عطاءاللہ شکار آن بس تو نظر تہ ہُچ آ تما۔ہُچ نا دیدار آن گڈ بس اُراٹی ولدا نن کل اوار اِرغ کنگن او اِرغ آن پد ماما ہُچ نا ہریفے تو بلہ ہُچ اونصرو نا حوالے لتس۔

بیگہ نا پاس ئس کہ ولدا پھر شروع مس۔مرواو ککڑاک تینا کڈ آتے کن رم کریر۔ کنے بلہ رغاما کہ زوزو ہُچ آ جُل ئس شا ایہُن تو خلق نا ایلو کل ہُچ آک بغیر جُل آتیان تینا گیڑ اتے ٹی سلوک اسر ولے بلہ تینا ہُچ کن مہر کریکہ داہُچ اودے بھاز دوست اس۔بس او نا خاطران ای ہُچ آ جُل ئس شاغاٹ۔او ولدا شام کن دوانا لاند آن بیٹ کننگا۔

لاند کننگ آن پد ہڑتو ماماک ای لمّہ او بلہ کل مجلس کرسا اسُّن کہ ماما عطاءاللہ اچانک ہُچ نا سودا ئے بلہ تون خلسا پارے ’’لمّہ! داہُچ ئے تینا کنے ایت؟‘‘۔

ایہُن تو لمّہ غاک تینا چناتے کن ہرگڑا ئے قربان کیرہ ولے بلہ ئے داہُچ انّحس دوست اس دانا اندازہ ئے نم داڑان خلنگ کیرے کہ بلہ ہکدم تینا معصوما بشخندہ تون انکار کرسا پارے ’’داہُچ ئے ای کسے تفرہ‘‘۔

ماما عطاءاللہ ولدا پارے ’’نی امرکیسہ داہُچ ئے۔کنے ایت تہ ای جوان خذمتئے تا کیوہ تینا مل والا مشن آمون ایتوہ تہ‘‘۔

بلہ ولدا انکارٹی جواب لتس ’’آخا مار داہُچ ئے ای تینے آن مر اِلپرہ۔دادے ہنداڑے ئے نصر وخوا فک او ہرمُسہ چارتو نا ذی آ خلق نا ناوڑ آ بگ تو ہتیک ای تینا ہُچ ئے خننگ تو کیوہ‘‘۔

ماما عطاء اللہ ئے خبر مس کہ بلہ تینا ہچ ئے بہا کپّک ہندا خاطران داجار بلہ ئے لالچ ترسا پارے ''لمّہ نے سمائے داہچ نا بدلہ ٹی ای نے انت ئس ایتو؟''۔

بھلا ولدا بشخندہ کرسا ورندی تس ''ای اسہ گڑاس خوا پرہ مار''۔

ماما علی مردان نا است ٹی سوال ودی مس کہ عطاء اللہ انت ئس ایتک بلہ ئے۔ تو او ہریفے ''نی انّس آہلیسہ ہچ ئے۔ مطلب انت ئس ایتسہ لمّہ ئے؟''۔

ماما عطاء اللہ کاروباری تاوڑ ٹی جواب تس ''انّس کہ نی اولمّہ پارے''۔

ماما علی مردان بلہ غان ہریفے ''جی لمّہ انّس کیسہ ہچ ئے تینا؟''۔

بلہ ولدا ہموتینا معصوما بشخندہ ئے کرسا پارے ''ای داہچ ئے بہا کپرہ کنا مار''۔

بلہ نا دا بشخندہ غاتے آن کنے ہندن لگّا کہ کہ او دا سوال آن بھاز چڑک کہ اگہ کس اونا ہچ ئے خوائہہ ولے واہم ہروار او محبت اٹ جواب تسکہ او بشخندہ سے تون انکار کریکہ ولے داگڑا انا احساس ماما عطاء اللہ ئے الو۔ زرئس چپ کننگان گڈ ماما عطاء اللہ ولدا ماما علی مردان آن ہریفے ''نی مالدار و بندغ ئسے اُس۔ ہچ ہلکنس، ہچ بہا کرینس، نی انت پاسہ داہچ انّس خنک''۔

ماما علی مردان لمّہ غا نگاہ ئس کرے تو لمّہ کنے آن بار چپ تو لوک تماشہ سیل کننگ اس۔ لمّہ ئے اشارہ کرسا پارے ''گنج بخت چلیے پُر کر''۔

چلم نا ساما نک ہموڑے اُراٹی اسر۔ لمّہ چلم نا شاغنگ ٹی اختہ مس تو ماما علی مردان زرئس سوچ خلنگان پد جواب تس ''اِرا لکھ''۔

ماما نا جواب آ ماما عطاء اللہ مخنگ ئس خلسا پارے ''اِرا لکھ۔ خفتو لمّہ، مردوں انت پائک۔ جندتہ تینا زائیفہ کن شست ہزار لب تس داسا کنے اِرا لکھ آ ہچ ئس ایتک''۔

ماما نا داہیت آ کل مخنگ ئس خلکر بیرہ بلہ بشخندہ ئس کرے۔

ماما علی مردان ماما عطاء اللہ نا ورندی ٹی جواب ترسا پارے ''اِرا الکھ ئے داسا نے لوک اس ملپک ۔ ای نے بلیفو ہُچ ئسے کن داخس پاریٹ''۔

ماما عطاء اللہ او ماما علی مردان نا دا قیمت وڑتو' بلہ نا کنڈ اہُر سا پارے ''ای پین سودائس خلیوہ۔ لمّہ ئے پنجا ہزار رُپئی نقد ایتوہ او جندے تہ حج ئس کرفیوہ''۔

ماما نا دا سودا چٹ پوسکنو سودائس اس۔ دا سودا کلے وڑا۔ ماما علی مردان او لمّہ یکدم راضی مسروکے بلہ نا رنگ مچہ اڑسا تینے۔ نئے بشخندہ کرے نئے گڑا اس پارے۔

ماما علی مردان تینا معلومات نا خاطران ولدا ماما عطاء اللہ آن ہریفے ''دا حج ہنداخہ اڑزانے کہ نی دن پاسہ''۔

ماما عطاء اللہ جواب تس ''حج اخّس آ مرے ای کرفیوتہ۔ پنجا ہزار رپئی ہم ایتوہ بس او راضی مرے''۔

علی مردان بلہ ئے ہُرسا پارے ''عیش کر لمّہ پنجا ہزار ہم ایتک نے حج ہم کرفک نے''۔

بلہ غان برداشت متوتو ماما عطاء اللہ نا کنڈ ابیوس انگا خنتے اٹ ہُرسا پارے ''حج کرفسہ گڑا ہندن کرف چنکا مارُس۔ ولے ای حج نا بدلہ ٹی ہُچ ئے تفرہ''۔

ماما عطاء اللہ حیران مس داسا انت پاؤ خیر صفائی ترسا جواب تس ''نی اخہ ہُچ ئے کنے ایت ای بہا کیوہ تہ یا اسٹ تون بدلیفیوتہ گڑا ولدا ہموز راتے اٹ نے حج کرفیوہ۔ بیت اللہ ئے نشان ترفیوہ۔ ہندن اَرا کان کن تو داخہ زرارے''۔

بلہ ولدا تینا بشخندہ تون انکار کرسا جواب تس ''بس گڑا اِلّے حج ئے۔ ایہُن ہم ای بیت اللہ ئے ہڑدے خنیوہ''۔

ماما حیران مس۔ ولد اہریفے ''امر لمّہ''۔

بلہ نا پیٹی ہموڑے او نا ماسا تخوک اس۔ چابی ئے پست آن کشا او پیٹی ئے ملا۔ دتخس پٹنگ آن گڈ کنا خیسن آ کیمرہ ئے ہرادے او (دوربین) پاریکہ۔ ہرا کیمرہ ئے تا تو جمیلہ کننکن جج آن ہیٹس ہمودے کشا اُراٹی مالو آن پیہنو گولوریل ئس شاغوک اس او داریل ئے بیت اللہ' حجرالاسود' حاجی تا' صفا مروا او منہ پین فوٹو کشوک اسر ماما کن مریفسا پارے ''داٹی خنیوہ تہ۔ داٹی جج ہندن خننگک کہ بندغ ماسا تا سلوکے''۔

ماما عطاء اللہ دہن انگا کیمرہ غاتے مالو آن خناسس تو مخنگ ئس خلسا جواب تس ''داٹی ہُننگ پین اے وڑ پین۔ نی کاسہ جج کیسہ تو نے جج نا ثواب مِلک۔''

بلہ ئے ماما دہنو فیصلہ ئسے ٹی شاغاسس کہ حیران اس انت پاو۔ اسہ کنڈ ان جج اسہ کنڈ ان ہُچ و لے آخر یکو فیصلہ ئے کرسا بلہ جواب تس ''ای ہُچ ئے تفرہ۔ نی تینا ہُچا تے کہسفیس داسا دادے ہم ہلیسہ کہسفسہ۔ او ای داعمرے دالنگ انگا نت تو اُرا کان جج کننگ کروٹ''۔

خیر ماما آخر مجبور مس او چپ کرے۔ پگہ لمّہ ہم بلہ ئے پُہہ کرسا پارے ''اگہ جج کن دیک نے تو ایت ہُچ ئے تینا داسا داعمرٹی امر کیسہ ہُچ ئے۔ جج نا پین موقع ملپک نے ولدانا''۔

و لے بلہ کنا سنگت ئس کنے آن بھاز ضدی ئس ولدا منتو۔

صُحب تو پھر سلیس تو بلہ اِنا ہُچ نا گیڑ نا ماسا خازہ انگاریکا تے آتوس او ہموڑے ہُچ ئے سیل کرسا خیالا تے ٹی گم مس۔ دم ئسے آن گڈ ماما علی مردان بس ہُچ ئے ڈلہ کنفے ولدا ای تینا شوق کن ہُچ ئے معار کرسا دریٹ ناوڑ آ دیر ٹسٹ او ولدا ہیسٹ تفیٹ تہ۔

ماما عطاء اللہ تینا شکار تون اختہ اس لمّہ اُرانا کاریم تون۔ ای او بلہ ہُچ نا خذمت ٹی۔

بلہ ہڑدے ہُچ ئے سیل کریکہ او تینا تجربہ نا ذریعہ اٹ کنے پاریکہ ''بس ہندا دہ دے ٹی ہچ ہِنک''۔

ای بلہ نا داگپان پین خوش مسُّٹہ او پین ہُچ نا خذمت ٹی لگاٹہ۔ منہ دے پین ہندا وڑ گدرینگار تو اسہ شام ئس ای بلہ او ماماک ہُرے اسکان مجلس کرین تو صُحب تو کنا خنک ہُچ ملنگتور۔ ہراتم سماکریٹ تو نیمروچ ناپاس اس۔ موسم سخت یخ اس۔ اُست ہچ خواتو کہ بش منگ کن بس ہموڑے لیپ ٹی لیٹوک اسُّٹ کہ لمّہ اُراٹی پتر ینگا تو کنے ہُرسا پارے ''بشہ' اِن جڑوک ئے خن''۔

جڑوک نا پن تو ای اُولن انگا لیپ ئے ہندن حسّاٹ دہن کہ بلہ نا تیرمہ والا گد مرے ہرادے او کنا ذی آ پالفیکہ شاغاکہ۔ ای رم اٹ گیڑ نا ماسا اِناٹ تو ماما علی مردان آستونک آتے لانچوک ہُچ نا ماسا سلوک اس۔ بلہ ہموڑے تہہ ٹی گیڑ نا دیوال نا ماسا تولوک ہیت کریکہ۔ دیرتون ہیت کریکہ انت ہیت کریکہ واللہ عالم۔

ای جڑوک آن خڑک مرسا او نا دیدارٹی اختہ مسُّٹ۔ جڑوک نا زرکاکاسی آبدن تو مِشتے آ تموک اس۔ نئے کنے درست کریکہ نئے پین کسے۔ لمّہ تا مسکین مہر آن بوزہ ئے تینا جڑوک نا ذی آ تخاکہ او گندکشّاکہ۔

کنے بھاز ارمان او غصہ بس کہ ای انتے ہُرے اسکان خاچاٹ' ہُچ ئے ہِنگ آ خنتوٹ و لے ارمان آن زیات کنے خوشی مس کہ آخر کنا اِنگان مست جڑوک بس۔

جڑو کے سیل کننگان گڈا ای اناٹ چاکننگ کن تو لمّہ پیالہ سے ٹی کنکے خرواڑ ہیس ہرا فتے کننگان جڑوک کن کنا محبت پین زیات مس۔ او دے آن پد ای او بلہ بس جڑوک نا چوکیدار مسُّن۔ صُحب او شام ہموڑے گیڑ نا ماسا اسُّن۔ او ہموڑے تولوک تسبیح بٹیکہ او ای او نا ماسا تولوک وارئس تین تو چدو خلکٹہ وارئس مُرآ نشانہ ئس تخاٹہ او بلہ نا ماس آن

تینا غلیل ٹی خلکٹہ۔ ماماعلی مردان دے ٹی اِرامُسہ وار بسکہ ہُچ ئے بئے تسکہ' نن کن ہُچ ئے بیرٹ یکہ' جڑوک ئے ہُرٹ فیکہ' ھانلاے تا تفیکہ اوانا کہ۔

ای جڑوک ناخوشی آن تینا چھٹی تا حساب بے گوہاسٹ۔ ہراتم خوڑتی اٹ حساب خلکٹ تو معلوم مس کہ کنا چھٹی تے آن بیرا اِرادے بچانو۔ بلہ ئے سئی کریٹ تو کنا اِننگ ناخبر آن بھاز ناشاد مس کہ آخر جڑوکے ئے ددیفو کہ کائک۔

آخری شام اس۔ای اسٹوپ ناماسا تولوک سبز چاکش کریٹہ۔ ماماعطاء اللہ ولدا ہموسر حالے ہلکوسس کہ ہُچ ئے کنے آ بہاکر۔ اگہ ہُچے تفیسہ تو جڑوک ئے کنے آ سوداکروے بلہ ہموتینا معصوما بشخندہ ئے کریکہ اوکاٹمے آخہ ٹی سرفیکہ۔ خاچنگان مست ماماعطاء اللہ کنے پارے ''صُحب تومنّی ٹی اِنپیس ای نے نوشکی اسکان دیوہ۔ پگہ دیگرتون سرہلینہ''۔

ای خوش مسٹ کہ صُحب ناوختی بش منگان توبچّاٹ ولدا خوشی آن کنے تغ بتوتو لمّہ ناماساتوسٹ اوڑان ہرّ فیٹ کہ ''بلہ انتے ہُچے ماماغا بہاکپک۔قصہ انتے؟''۔

لمّہ کرارکرار پارے ''داہُچ ناپیرہ نابنیادی آہُچاتے آن آخریکو ہُچے۔ اِرا ہُچ پین اسرا َسٹ ئے ماماعطاء اللہ منہ سال مست تین کن ارفے ولدا بہاکرے۔اَسٹ ریک ٹی کہسک۔داساہندا آخریکو ہُچے۔نابلہ ناپیرہ ناداآخریکونشانی ئے تفک''۔

ای بلہ ناضدناوجہ ئے پُہہ مسٹ تولمّہ ئے ماماناضدناسوبان ہریفیٹ کہ ''ماما انتے داخہ زاری کیک بلہ ئے۔ بلہ تواودے مالوہم آخاکرے''۔

''داساخاچ پین وخت ئس پاوہ نے'' لمّہ پارے۔

بس ای ہم مجبورمسٹ خاچاٹ۔صُحب تووختی ای باغیچہ غااِناٹ ڈغارنمّب اس

تو مُسہ چار کڑ دہ بلہ کن دسیٹ۔ اَسٹ ٹی پا لک دسیٹ، اسٹ ٹی بینڈی، اسٹ ٹی ساگ ایلو یاداف کنے اَنت دسیٹ۔ ولدا اُرا غابسُّٹ تو ماما عطاء اللہ او بلہ گیڑ نا ماسا تولوک اسر۔ ماما عطاء اللہ کنے توار کرسا پارے ''درفریزہ ئے ہت۔ نا ؤ فریزہ او بلہ نا فوٹو تے ہلیوہ''۔

فوٹو نا پن آ ای رم کریٹ فریزہ ئے ہیسٹ ہرا اسکول آ اِنتوسس تو شرمندی آن اُراٹی ڈھکوک اس۔ ولدا ماما کنا او فریزہ نا فوٹو تے ہلک۔ اوکان پد کنا ؤ بلہ نا فوٹو تے ہلک۔ ولدا بلہ نا فرمائش اٹ ہُچ نا اِرا مسہ فوٹوک ہلک۔

دیگرآن زرئس مست ای او ماما عطاء اللہ کلے رخصت کرین تو بلہ پیٹی ئے تینا ملا او اِرا بار نوخرود کشا کنے تس او اسہ خرودئس ماما ئے۔ ماما ئے خبرئس کہ بلہ عمران کن بھازمہر کیک۔ ہندا خاطران سوال کتو کہ کنے انتئے اسٹ۔

گاڑی ٹی سوار منگان مُست ای ولدا اسہ نظرئس جڑوک ئے ہراٹ تو او ہم کنے رخصت کننگ کن مالو آن جک سلوک اس۔ خفتن آن مُست ای او ماما عطاء اللہ نوشکی آسر مسن تو شام تو ای ماما عطاء اللہ ئس تا اُراٹی مسُّٹ ولدا اوکان صُحب تو وختی کوئٹہ کن سرہلکٹ۔ پیشیم آن گڈا ای ہاسٹل آسر مسٹ تو ہاسٹل نا پتر ینگ تون کنا خنک خڑ ینک آن پر مسر۔

مُسہ تو نا کچ گدر ینگاسس کہ اسہ دے ہاسٹل نا طالب ئس کنے توار کرسا پارے ''ان میڈم خوائنک نے''۔

ای رم اٹ میڈم نا مکتب آ اِناٹ تو فضل میڈم نا ماسا تولوک اس۔ ای میڈم آن اجازت ہلسا پتر ینگاٹ او اخلاق آن میڈم آن زرئس مُر سلیسٹ تو میڈم کنے فوراً حکم تس کہ ''اِن پچ ارف تین کن ہفتہ سے کن چھٹی اس''۔

ای چھٹی نا پن آن بے کچ خوش مسٹ اُست خوائس کہ بس ہندا جوڑہ تون پیش

تموولے حیران ہم اَسٹ کہ چھٹی انت ئسے کن رسینگا۔فضل انتے بسُّنے ؟۔اووختا نئے ای میڈم آن ہریفنگ کریٹہ نئےفضل آن تو اجازت ہلساتینا پچاتے ہرفیٹ اوفضل تون پیش تمّاٹ۔جوان ٹکرئس اِنگان گڈ کنے اُست وارتتو تو فضل آن ہریفیٹ ’’میڈم کنے انت ئسے کن ہفتہ سے ناچھٹی تس؟‘‘۔

’’ماما عطاء اللہ دبئ کن اِننگہِ او پارے عمران ئے ہتبو رخصت کیو ہندا خاطران نے دننگ اُٹ‘‘فضل جواب تس۔

’’ماما تو دبئ کن کوئٹہ غان کائنک گڑا اجندتہ ہنداکان انتے بتو‘ ای ولدا ہریفٹ ’’داڑے بروسس تو اسہ گھنٹہ سے کن خنا کہ نے۔ داسا عیش کر ہفتہ سے نا چھٹی ملانے‘‘ فضل پارے۔

ای اُست او چہرہ ہڑتو ماتے اٹ خوش مسٹ کے ہفتہ سے نا رہائی رسینگا۔فضل گاڑی ناچلیفنگ ٹی اوای تینا سوچاتے ٹی اختہ اسٹ کہ کاوہ بلہ ئے او بلہ نا جڑوک ئے ہم خنوہ۔داوخت اسکان تو جڑوک ہم بھلن مسُّنے ۔کنےکل آن زیات جڑوک نا دیفنگ دوست اس ہراتم نرا کہ تو ہندن لگا کہ کہ ربڑی وُ گیندئس ٹپّا کنگنے وارئس چپ اکائنک وار ئس راست آ۔

شام نا اذان نا وخت اس نن نوشکی آ سرمسن تو فضل پٹرول والا غان گاڑی نا ٹینکی ئے پُرکرسا کنے پارے ’’انت پاسا داسا سرہلین عیسی چاہ کن یاپھگہ صُحب تون۔داسا کان تو گھنٹہ سے ٹی سرمرینہ‘‘۔

کنا اُسٹ تہہ ٹی خوشی آن کوش ہلک کہ عیسی چاہ کہ کانہ اوہم شام نا سفرٹی ہرا کنے بھاز دوست اس۔شام تو سفر ہم گونڈمریک اودا کنا ذاتی وُ تجربہ ئس اس۔

''بسم اللہ کربس''، فضل ئے پاریٹ۔

فضل ہم بھاز سوچ خلتو او سرہلک۔ گھنٹہ ئس مس یا متونن عیسی چاہ غا سرمسن او ہراتم گاڑی ننا اُراتا ماسا اِنا تو مالو آن اوڑے چار پانچ گاڑی سلوک اسر۔ اُراتا مونا اسہ بھلو غالی ئس تالان اس ہراڑے دہ پانزدہ نرینہ تو لوک مجلس کننگ اسُّر۔ ای حیران مسٹ کہ ماما عطاء اللہ نا رخصت کن دابند غاک عیسی چاہ غا انت کن بسُّنو۔

فضل گاڑی ئے زرئس مرسلیفے او کنا دڑنگ آن مست پارے ''عمران! اِستو شام تو بلہ خاچنگان گڈ تغ ٹی فوت کرے''۔

اونا داخبر تون کنا نت تا کیرغان گاڑی بال کرے کنے ہندن محسوس مس کہ ای تو لوک تو لوک زور آن ڈغار ٹی لگّاٹ۔ بلہ نا معصوما بشخندہ یکدم کنا خنتے ٹی بس تو کنا خنتے آن خڑینکاک بیدس اجازت آن راون مسُّر۔ ای جوان ہُرے اسکان ہموڑے گاڑی ٹی ہوغاٹ۔ ہراتم خڑینکاک خنتے ٹی باریسر تو سیدھا ہموتینا او بلہ والا کوٹی ٹی پتریناگاٹ ہراٹی اِرانیاڑی تو لوک چلم کشّارہ او بیرمک ہم تالان اسر۔ ہرافتے آمسہ چار چنا خاچوک تنگان اسُّرہ۔ ای ہموڑے خاموشی اٹ چنا تا ماسا توسٹ او بلہ نا یاداٹ ڈب ہلکٹ او کنے ہچ خبر تمتو ای ہراتم ہموڑے تنگان اِناٹ۔

صُحب تو سما کریٹ تو کوٹی ٹی کنے او بلہ نا یاداتے آن بیدس کس الو۔ ای ہموڑے گم سم تو لوک ہُرے اسکان بلہ نا متکن انگا گپاتے یاد کریٹ ولدا کوٹی آن پیش تماٹ تو ہمواستو ناجا گہ غا دا اسکان نرینہ غاک تو لوک مجلس کننگ اسر۔ ای خاموشی اٹ شپاد کوٹی آن پیش تماٹ کہ چپلاتے کنا اَسٹ مالو آن نتے ٹی خلکوسس دریس خدا چائیہ دیر۔

کل آن مست بلہ نا اُست ناٹکر ہرا اودے کل آن زیادہ دوست اس ہمو ہُچ نا خننگ کن گیڑ آ اِناٹ ولے گیڑے ویران خننگ تون کنا اُست ہزار ٹکر مس او نا گمان آن اَسہ بھلو بوجھ ئس بس کنا است آتخنگا۔ای حیران مسٹ کہ بلہ نا ہُچ او جڑوک ہڑتوماک اَرانگ انار۔ای افسوس نا دنیاٹی اختہ اَسٹ کہ لمہ نا توار خفتے آ سر مس، ای چک خلکٹ تو دوتا اشارہ اٹ کنے توار کرے۔

ای اُراٹی اناٹ تو لمّہ گونی آن نت ارفسا او ہوغوکو لہجہ سے ٹی پارے ''عمرو! بلہ نا اِنا''۔ ہنداڑتون خنتے آن خڑینکاک پھر آن بارٹپا کریر۔لمّہ ئے ہوغنگا خننگ تون کنا خنک ہم نمّب مسرا و ہمت کرسا ہر یفٹ ''ہُچ ہرادے اَلہ؟''۔

''نی تول چاہتیوہ نے کن بریوہ'' داخس پارسا لمّہ پیش تما او ای ہموڑے کوٹی ٹی چاتا انتظارٹی توسٹ۔دم ئسے آن پد لمہ چاہ دان دوٹی بس او چاتے کنا مونا تخا بخاری آن پیالہ ئس شیف کرے تس کنے تو ای ہر یفیٹ ''لمّہ !بلہ بیمار ئس انت؟''۔

لمّہ خڑینکی آخن تو ورندی ترسا پارے ''بیمار الو۔دے آن کن تو مجلس کرے۔ دیگرنا چاکُننگ ولدا اِنا گیڑ ناماسا ہموڑے تو لوک ہُرے اسکان ہمو ناوالا دربین ٹی جج نا فوٹوتے سیل کریکہ۔ولدا شام تو پیرہ ئے نا مارا او ارمان کرے کہ او نا امانتے انتئے تسٌٹ داڑے خیالے تہ کریٹہ۔۔۔''۔

ای لمّہ ناہیت ئے کاٹ کرسا پاریٹ ''دیرے تس ہُچے؟''۔

نے سرکننگ آن پد ماما نا عطاءاللہ منہ دے آن گڈ ولدا بس او تین تو اوار ہُچ نا فوٹوتے ہم ہیس۔ہرا فتے بھلن بھلن صاف کرفیس۔ہمو کلے بلہ ئے ناتس، اِرادے ہنداڑے مس او آخرے ولدا بلہ ئے ناتنگ کرے کہ ہُچے کنے ایت ای ہمو پیسہ غاتے ٹی

باوہ کن مطلب نا پیرہ کن مسیت ئس تفوہ۔ بلہ پیرہ او مسیت نا پن آ مجبورمس ہُچے ماماۓ نا لس اوجڑوک بغیر لمّہ غان اڈ کتو کہ اودے ہم ماما نا درے‘‘ لمّہ پارے۔

’’ای نے آن اسہ وار مست ہم ہریفیٹ نی جواب تتوس۔ اینو کنے پا کہ ماما ہچے امرکریکہ‘‘۔ای ہریفٹ۔

’’ماما نا ہچو قصورئس اف داکل نا مامی نا لچیکو او نا شیطانیکو۔ او نا بن آن نوشکی ٹی اِرغ اِنتو کہ نا بلہ ۓ انتے ہُچ ئس ارے او اوفتے اف۔ ولدا ہُچ نا ہینگ آن پین او نا سینہ لارکریکہ کہ انتئے نا بلہ پاثی کُنیک‘‘ لمّہ جواب تس۔

’’مامی انتئے داخہ کست کریکہ بلہ تون؟‘‘ ای پاریٹ۔

’’داحسد او داکستاک نا ودی منگان مست ناوٗ۔اے وختا نا مامیک عیسیٰ ٹی اسُر ہردے نا بلہ تون جنگ اس۔ ہندا خاطران تو ماما نا نوشکی کن درے تا مرکریتہِ ولے او نا کست ایڑے ہم کٹتو‘لمّہ جواب تس۔

’’اچھا۔ولدا انت مس؟‘‘ ای ہرّفیٹ۔

’’ولدا بس بلہ نا تینا جاگہ غا خاچا او ای ہم خاچاٹ۔صاف تو بش مسُّٹ تو بلہ نا خاچوک اس۔ٹوہاٹ تو سماکتو۔سرفیٹ تو معلوم مس فوت کرینے‘‘لمّہ ہنداخس پارے او اوغسہ بش مس اِنا۔

لمّہ نا اِنگان گڈا ای ہموڑے چاکنسا اسُّٹ کہ کنا نظر بلہ نا پیٹی آ تما۔ای پیٹی ۓ ارفیٹ او کوٹی نا نیام آ تخاٹ ہراڑے دے نا روشنائی تماسس۔پیٹی ۓ بلہ نا چنکا نا زرکا قلف خلوک اس۔ای رم اٹ اِناٹ لمّہ نا ماسا او چابی نا ہرفیٹ تو چابی ۓ لمّہ بلہ نا پست آن کشاسس تینا پست ٹی تخاسس۔چابی ۓ تس تو ای ولدا رم اٹ بسُّٹ بلہ نا ٹینی آ چھلی آ

پیٹی ئے ملاٹ تو پیٹی نا تہہ بلہ نا خزانہ غاتے آن پر اس۔ کل آن بڑزا اسہ بورو جرسی ئس کوروک تخوک اس ہرادے بلہ ہچ بینتو کہ و لے پیٹی ٹی سنبھالا کتہ کنے خدا ردکپک پیرہ نا جرسی اس۔ اونا شیف آ اسہ متکنو شال ئس تخوک اس ہرادے اکثر پیرہ تینا کوپہ غاتے آ شاغا کہ۔ شال نا ماسا اسہ مچہ اسیلو پلاسٹک ئس اس ہراٹی اسہ پین گرنگ ترو کو پلاسٹک ئس اس اودے گند کشاٹ تو پکی نا گندے کریکہ۔ خدا چائہہ انت نا پکّی اسر۔ اسہ پین گرڑ دو پلاسٹک ئس تخوک اس ہراٹی وامتکنو چنکو چوربتّی ئس تخوک اس ہرا چوربتی نا مدداٹ پیرہ شام تو پیش تمّا کہ دا ہمو چوربتی اس۔ اسہ بھلو دسپاک ئس اس ہراٹی قرآن نا شہید مروکو آیات اسر۔ او پیٹی نا اسہ کنڈا منہ خرود او منہ خنی شکر ہموڑے پیہنو پچ ئسے ٹی تفوک اسر۔ اسہ پلاسٹک ئس گولی او شربت آن پُر تخوک اس ہراٹی بھازا شربتاک بے میاد اسر او بھازا گولیک تینا خانہ غاتے آن پیش تما سر ہندن لگا کہ پیرہ نا وخت نا دوائی ؤ۔ داڑن بیدس پین بھازا گرنگاک تخوک اسر ہرافتے ملنگ ای ضروری سمجھتوٹ۔ پیٹی نا باغا تہہ نا کنڈان اسہ چنکو خانہ ئس جوڑ اس ہراٹی پیرہ نا اسہ چنکو تصویر ئس اس او ایلو ہمو تصویراک اسر ہرافتے ماما عطاء اللہ صاف کرفیسس۔ ای پیٹی ئے بند کننگ اسُٹ تو کنا نظر پیٹی نا مون نا کونہ غا تما ہراڑے کنا خیسن آ کیمرہ یا بقول بلہ نا کنا دربین تخوک اس ہراٹی اِرا مسہ بھلو فوٹو چپی خلوک اسر۔ ای فوٹوتے دربین آن کشاٹ تو ہُچ نا فوٹوک اسر۔ ہمو بلہ نا ہُچ نا ہرافتے ماما ہلکوسس۔ بلہ جح والا فوٹوئے کشاسس او تینا ہُچ نا فوٹوتے خلکوسس ہرا نا خننگ تون کنا اُست بورہ ئس خلک۔ ای ہو غسا ہُچ نا فوٹوتے دربین تون ہموڑ پیٹی ڈھکّاٹ او پیٹی نا بائے تفیٹ او خڑینکاتے تو پیش تماٹ۔

آخریکو خط

سردار صاحب ای دیرا ُٹ دِنا مسٹر اُٹ؟ داگڑا کنا خیال پاٸہہ لازمی اف۔ اگہ وا ہم نم ضروری سمجھرہ تو داگڑا انا ورندی ہندادے کہ ای اسہ بلوچ مسٹر ئسے اُٹ اولفظ بلوچ تینٹ ہرگڑا انا معانی ئے بیان کیک ولے کنا پن تون اسہ پین لفظ ئس ہم اوارے۔او لفظ مسٹرے۔اونا راج ٹی دالفظ نا مطلب ئے کہ ای بلوچ نا گُنگ انگا' بے زبان اِنگا، کھورانگا' کھرانگا' لنگ اِنگا او باحیاانگا مسٹرتے آن اسہ مسٹر ئسے اُٹ۔

کنا داہیتا تیان نم پریشان مفابو او خدانے پریشان کپ۔ پریشان تو ای اٹ پریشان تو رحیمہ ئے۔نما زہن ئٹی داسوال برو کہ دار حیمہ دیرے۔او دا ہم سوچ خلورے ای دیرئٹ۔ دا خط نا نوشتہ کننگ نا وجہ انت ئے؟۔نما ہر سوال نما ہر خیال جائزے۔ای نما ہر سوج نا جواب ئے ایتیوا۔جواب آک بھاز وتو کل آن مست ای تینے آن شروع کیواتا۔

کنا پن۔۔۔۔۔خیر کنا پن داخہ ضروری اف کہ ای تینا پن نا ذکرات نما وخت ئے ضائع کیو۔ای شار گنداوہ نا رہینگوک ئسے اُٹ۔او ہنداشار نا مستنا کالج ٹی لیکچرار نا عہدہ غا کاریم کیوہ۔منہ سال مست کنا باوہ جان نا حکم اٹ کنا برام مس او کنا اَرغ ماشاء

اللہ پیسہ ئی وُ بندغ ئسے ۔نم سوچ خلورے کہ دا انت ہیت ئس ای لکھانٹ۔انت ای تینا ارغ نا دولت نا صفت ئے کننگ اُٹ؟۔یا نما مونا تینا ہیتے بااثر کننگ کن نمے تینا پیسہ ئی منگ نا رعب تننگ اُٹ۔ نہ بلکل نہ۔ دا تو ہمو جوابے ہرادے کنا باوہ جان کنے پارے۔ ہراتم ای اودے ہرفیٹ کہ کنکن رسال ہتوکا دا نرینہ اخس خوانانے؟۔دانا تعلیم انسے؟۔تو کنا باوہ جان بھازفخراٹ ہنداجوابے تس کہ دا بندغے تعلیم تواف ولے کاروبارنا لحاظ اٹ بھلو پن ئس ارے۔بھلواُرائس تا ارے۔مسہ چار گاڑی ارے تا۔کنا باوہ نا دا جواب آن گڈ کنا مچا خاہوت اسہ کنڈ ان مس اوای اسہ کنڈ ان او آخر کنا برام اسہ دولت مندونرینہ ئسے تون مس۔تو داسانم تینٹ پابوای تینا اَرغ نا تعرف ٹی انت پاروسٹ۔ ہنداخاطران ای داجملہ ئے استعمال کریٹ۔خیر دا تو بس کنا تعرف ئس ولے داخط ٹی ہرا مسئلہ نا ذکرے اوویل او مسئلہ کنا اف۔حقیقت تو دادے کہ داخط کنا اف۔داخط تو رحیمہ نائہہ۔داخط نا مقصد تو رحیمہ نا کمک کننگ ئے۔کمک انت بس اودے چنکو جواب ئس تروئی ئے۔اوتا نکہ دا جوابے نم تنترے اودے اوکنے ہڑتو ماتے تسلی ملپرو۔

داسا رحیمہ نا باروٹ نمے پاوتو رحیمہ ننا ہمسایہ ئے۔کنا اَرغ ئس تا اُراتون مون پہ مون اوفتا اُرا ئے۔اسہ چنکو مسہ کوٹی والا حویلی ئسے اوفتا۔ ہرانا دیوالاک کچّہ انگا خشت اٹ تفوکو۔حویلی ٹی اسہ کنڈ ادیخہ بارّنو پاٹ تمانو۔اسہ کنڈا اوفتا تندورے۔اواسہ کنڈ ابنڈ ئس کھڈے ہرااٹی اوتینا پیشے تفیّرہ۔عمرتا بیست وُ چار سالے۔چہرہ صورت او بالاد ٹی ماشاءاللہ پری ئسے۔اُراٹی او تینے آن مسٹ وُ۔لمّہ باوہ او اونا جندے۔رحیمہ نا باوہ تینا اُرانا چلیفنگ کن بازارٹی بیش ریڑی ئس چلیفک۔دا بیش ریڑی اٹ او تینا اُستخوئی او ارمان ئس تو پورا کننگ کپک۔بس ہنداخہ خواری او کوشش کیک کہ اونا زائیفہ او اونا مسٹرنا

پھڈا او افتا عزت او چٹکا چٹکا فرمائشاتے پورا کننگ کے۔ رحیمہ نا لمّہ عمر نا حساب اٹ بزرگی نا مقام آ سر مسُّنے و لے غریبی اودے اونا پیری او بزرگی نا احساس مننگ کن الیپک۔ اودے اونن ضعیف انگا خننتے اٹ سیلہ پر کیک او خلقی تے کن پچ بے ہلیک۔ رحیمہ مسکین تینا ہوشے چپ کننگ کن صُحب شام اُرانا کاریمتے تو تینے اَختہ کرینے و لے بدنصیبی آن اُرا ہم ہندن چنکے کہ اوٹی ضرورت ناسامانک ضرورت آن ہم کم وَ۔

رحیمہ ناباوہ اخّہ غریبے۔ اونا لمّہ اخہ بیوسو نیاڑی ئسے اونا حساب ٹی ای سوچاسٹ کہ رحیمہ ہم او فتے آن بار زندچ خواری تے ٹی خواری کشوا و پیشانی نا لکیر تے آن گلہ کرسا کروو لے دیرے سما اس اونا زندا اٹ اونا بخت او نصیب اٹ اسہ پینگنو جھمر ئس برو۔

سردار صاحب رحیمہ ئس تا اُرا تا خیر آن اسہ اُشکنو گلی ئسے۔ او دا اشکن انگا گلی ٹی مسہ درگہ وَ۔ اسٹ جمیلہ ئس تئے، ایلو ملاّ حنیف نا اُرا اے او مسٹمیکو وکیل جابر نا اُرا اے۔ وکیل جابر نا پنے ای اکثر تینا اَرغ آن بنگوسٹ۔ کنا اَرغ او جابر بھاز خڑ کنا سنگت وَ بلکہ اسّر۔ جابر نالمّہ او باوہ دوانزدہ سال مست گاڑی نا ایکسیڈنٹ ئسے ٹی فوت کریر۔ او تینے آن تنیا اس۔ او تنیا تینا اُراٹی رہنگا کہ۔ اسہ خلق او اسہ گلی نا ثواب ٹی وکیل جابر نا نظر رحیمہ غا تماسس۔ امر تماسس؟ ہراوخت تماسس؟ داگڑا اے تو ای سوج کتوسٹ۔ ہیت دادے کہ او رحیمہ ئے خناسس او خننگ تون رحیمہ او دے دوست بسُّس۔ ہرانا ذکرے او کل آن مالو کنا اَرغ تون کرے او کنا اَرغ کن تو۔ دا نیام ٹی اِرا مسہ تُو گدرینگتو سر کہ کنے خبر ملا وکیل جابر رحیمہ کن رسال راہی کرینے۔ وکیل جابر نا رسال اِننگ رحیمہ نا اُرا والا تے کن بھلو رشتہ ئس اس و لے دا کان بیدس رحیمہ ناباوہ شروع ٹی دا رشتہ غان انکار کرے۔

او دا انکار نا سوب او تینا حیثیت نا نیمون ٹی پیش کرے۔ نمے تو سما مروکہ وخت نا پیر انگا بندغاک او خاص کر غریب انگاک ہمے چیر گیج اونت والا مثالے دا اسکان گیرام کتنو۔ رحیمہ نا باوہ صاف صاف تینا ہیتا تے کرے کہ ای بیش ریڑی چلیفو کا غریب دے نا اِرا صدمُسہ صدرُپئی کٹو کا بندغ تینا مسٹر نا برامے اسہ خوانندہ وُ وکیل ئسے تون ہراڑے کننگ کیوہ ولے او نا دا ہیتا تے آن بیدس وکیل صاحب نا ہنین آ ہیتاک کنا اَرغ نا پُہہ کننگ او رحیمہ نا لمّہ نا بھاز انگا اصرار اودے بھاز ہُرے اسکان تینا گپ آ سلنگ کن اِلتیور۔ آخر ہندامس کہ رحیمہ پنجا ہزار نا لب ٹی وکیل صاحب نا اُرائی جوڑمس۔

رحیمہ نا دا برام آن اخس کہ اونا لمّہ باوہ خوش اسُر ہموخس ای اسٹ کہ اللہ اونا نصیبے جوان کرے او جوانو سیر واُرا سے ٹی برامی مس۔ رحیمہ نا خوشی تے آن گڈا ای تینا زند او زندگی ٹی اختہ مسٹ۔ دانیام ٹی مسہ چار تو گدرینگتو سر کہ رحیمہ ولدا تینا اُرا غابس۔ ای گلان اسٹ کہ دیدنی بسُّنے۔ اونا خوش آمدآ اناٹ اوڑتون مجلس کریٹ او ہم کن تو بھاز جوانی ٹی گپ کرے ہر ہیتے بشخندہ کرسا کنے ورندی تس۔ دا کان گڈ رحیمہ نا تو پورا مس ولے نئے جابر او نا رندٹی بس نئے کہ رحیمہ تینا اُرا کن مون کرے۔ آخر کنا سوج کننگان گڈ کنا اَرغ کنے پارے بر کہ رحیمہ نا ارغ اودے طلاق تسُّنے۔ دا جواب آن اوّل تو کنا ہوش پر ینگا۔ کنا بارّ نا خنتے آن خڑ ینکاک ہندن یلہ مسُّر دہنکہ کنا اَرغ کنے طلاق تسُّنے۔ وا ہم اگر کنا ارغ کنے طلاق ایتوسس ای داخہ پریشان اونا شادمتوٹہ دُہنکہ رحیمہ کن مسُّٹ۔ دا تو اسہ بیوسو غریبو مسٹر ئسے نا طلاق اس۔ پگہ کہ تا کنا بھاز انگا ضد آن تنگ مرسا رحیمہ کنے تینا قصہ نا پارے تو کنا بدن نا پٹاک خا خر ہلکر۔ سردار صاحب دا قصہ ئے زرئس غوراٹ

خوانس اوا گہ وخت مس تو داخطے اسہ اراوار پین ہم خوانس۔ داخط سوالی ئُ خط ئسے۔ داخط نمے آن جوابے خوائنگ۔

رحیمہ ناپتاک داوڑ اسّر کہ ''برام آن گڈ کنا زندگی بھاز جوانی او بھاز محبت اٹ گدرینگسا اس۔ اسہ دے ای اُرائے روفسا اسٹ کہ درگہ نا توار مس۔ اُراٹی کس الو وکیل کاریم آ اِناسس۔ ای درگہ ئے ملاٹ تو نرینہ ئس سلوک اس۔ کنا نظر نا تمنگ تون ای تینے درگہ نا خیر آڈھکاٹ او ہر یفیٹ ''اِیلم! دیر اُس؟''۔

جواب بس ''کنا اِیڑ! ای سجاؔد وکیل صاحب نا سنگت ئسے اُٹ او دے توار کبو''۔

''ایلم' وکیل صاحب داڑے اَف'' ای پاریٹ۔

کنا جواب آن گڈ او ولدا جواب تس ''اِیڑ! گڑا ہر او خت جابر بس پاستہ کن تون رابطہ کے۔ اللہ حافظ''۔

سجاد نا اِنگان گڈ ای ولدا تینا کاریمتے ٹی اَختہ مسُّٹ۔ شام تو جابر بس تو اِرغ آن گڈ تینا کیس ئسے نا کاریم ٹی اَختہ مس۔ ای ہم دمدروک اسٹ کاٹمے تخاٹ تنگان ہلکٹ۔ کنا چٹ ہوش آن اِناسس کہ او دے او نا سنگت نا پیغامے تروئی ئے۔ دانیام ٹی مسہ دے پین گدرینگا کہ اسہ دے ولدا او نا ہمو سنگت بس۔ وکیل اُراٹی ساڑی الو۔ درگہ نا پیشن آن ہمو مالو ناپتاتے کرے اِنا۔ او دے ای بھاز شرمندہ مسٹ کہ امر ای داخہ غیر ذمہ دار مننگ کیوہ۔ ای وکیل نا بے صبری اٹ انتظار ٹی اسُّٹ کہ او برے او دے ہندا پیغامے ایتیو۔ وکیل بننگ تون کنے آن مست کنے آن سوال کرے کہ دا اُراغا نرینہ ئس بسُّنے نی کنے پاتنس۔ ای جواب تسُّٹ کہ ہَو ای نے سئ کننگ خواہسٹہ ولے کنا ہوشان اِنا۔ او پین ہیت کتو او ولدا ہر یفے ''اٹ وار بس؟''۔ ای جواب تسُّٹ اِراوار۔

کناہیتان خار کُنسا پارے نی امر اودے اُراٹی اِلاس؟۔ امر او اُراٹی پتر ینگا؟۔ نے شرم بتو کنا غیر حاضری ٹی داوڑ وحرکت کیسہ؟۔ ای اونا لہجہ او ہیتا تے آ تینا خڑ ینکا تے تو نگ کتوٹ او ہوغسا جواب تسُّٹ اللہ نا قسم دا اُراٹی بغیر نے آن کس بتنے۔ قرآن پاک نا قسم داہیتا ک دروغو۔ ولے او کنا ہیتا تے آ یقین کتو او بدتر تر ندمرسا جواب تس دروغ مروسر تو نی کنے مالو پاریسہ۔ دروغ مروسر کنے گلی والاک سئی کتّو رہ۔ دروغ مروسر او ارٹمیکو وار بتو کہ۔ ای فریاد کریٹ صفائی تسُّٹ ولے او کنا اسہ ہیتے ہم بنتو او تینا آخری ہیتا تے کرے کہ ای اگر خواوہ تو نے قانون نا حساب اٹ جیل کرفنگ کیوہ ولے ای بلوچ وَ نرینہ سے اُٹ۔ کنے تینا غیرت او تینا عزت او آبرو نا احساس ارے۔ داسا نی چپ چپ داکان پیشتم او تینا باوہ نا اُراغا اِن۔ نا فیصلہ ئے داسا نا سردار کیک۔ کنا اِنگان مست بلکہ کنے مڑنگان مست کنے ہندنو جملہ ئس پارے کہ کنا است تہہ ٹی بور بورمس او ای تین کن مٹ ئس مِش مسُّٹ۔ کنے پارے کہ داکل کنا خطائس کہ ای باغیچہ نا گلاباتے اِلاٹ پودگل نا کنول آدو تخاٹ۔ کنے اینو معلوم مس نم غریباک عزت او غیرت اٹ ہم غریبو اریرے۔ اوکان گڈ ای اُراغا بسٹ تو ہفتہ سے آن گڈ سردار بہشت اللہ تینا اِرا باڈی گارڈ آتون بس اُراٹی توس او باوہ ئے نئے ہیت ئسے کن اِلا نا سوال ئسے نا موقع تس نہ پین۔ اُرا والاک ہم بیوس اسّر کہ سردار نا مونا داسا انت ہیت کین انت پان کس جواب ئس ایتہ اِ اودے خلق آن مڑنگ نا دھمکی ایتک۔ چا کُنسا کش کرسا سردار نا فیصلہ ئے بنفے۔ او دادنیا نا اولیکو کیس ئس ہراٹی ارٹمیکو فریق آن اسہ سوال ئس ہم کتنگتو۔ بس فیصلہ بنفنگا او ہم ہندنو لہجہ او لفظا تے اٹ کہ اونا ہموجند نا گارڈاک تین کن شرمنگارنن تو مالو آن کہسکسن۔ سردار نا لفظاک داوڑ اسّر "خفتو بے غیرت انگا باوہ۔ نی اونا بے باک

انگا مسٹر کنا او کنا خلق نا' کنا پیہن آ دستار نا عزت نا بلہ غا تے ارفیرے۔ کنے ایلو سردار تا مونا رسوا کریرے۔ ای خواہوتو نمے داسا دا کان مڑیو ولے ای داخس ظالم ئس افٹ۔ دا ہیت پک مسُّنے نا مسٹر تینا ارغ نا غیر موجودگی ٹی پین نرینہ سے تون اُراٹی اِرا وار تینا مسُّنے۔ دا نا مطلب ئے نی جوان چاوس۔ نا مسٹرے طلاق تو ایہُن تننگا۔ داسا مار نا عزت اونا آبروکن نے مُسہ لکھ رُپئی میعار ترو ئی ئے۔ او ہم اِرا توٹی۔ ایہُن تو اسہ تُو نا وخت ئس ولے کنے نے آ عذاب بریک۔ نا مسٹر نا بے حیائی ٹی نا بھلو قصور ئس تو اف بس ہندا خاطران نے اِراتُو نا وخت رسینگک۔ ای اِرا تو آن گڈ بریوہ او میعار نا پیسہ غاتے ارفیوہ۔ خدا حافظ''۔ سردار نا اِنگان گڈ ای لمّہ او باوہ کل مسہ دے اسکان بندا انگا کوٹی خڑ ینک شولانن ہوغان۔ ای تینا بے گناہ ئی او دا بھلا رسوائی کن ہوغانٹ۔ باوہ تینا غریبی او مُسہ لکھ رُپئی نا جمع کننگ کن خڑ ینک شولانے۔ لمّہ اسہ خن آن کنا نصیب ایلو خن آن تینا اَرغ نا بخت کن فریاد کرینے''۔

رحیمہ نا پالن آخنتے آن اونا بارّ نا جوڑتے آن اونا بے وسی نا داستان بننگان پد ای اونا خننتے اٹ ہُننگ کتوٹ او ہوغسا اُراغا بسُّٹ۔ شام تو تینا ارغ تون وکیل او سردار نا قصہ ئے کریٹ تو اوارمان کرسا کنے پارے کہ دا میعار نا مُسہ لکھ رُپئی آن بیرہ لکھ ئس وکیل ئے ملک۔ پنجا اونا لب ئس او پنجا میعار۔ ایلو ارا لکھ رُپئی ئے سردار بہشت اللہ تین کن ہلنگہِ۔ او دا فیصلہ ئے سردار خاص پیسہ غاتے کن کرینے۔ جابر نا مشورہ بس او دے طلاق تننگ نا مسُّس۔ دا ایلو گپاک میعار نا پیسہ غاک رحیمہ نا عزتے تار تار کننگ اونا باوہ ئے بے غیرت پانگ دا کل سردار بہشت اللہ نا تینا کروکاک مسُّنو۔ سردارے وکیل نا طلاق نا پرواہ کرینے نئے رحیمہ نا نئے اونا باوہ نا غریبی نا۔

سردار صاحب دامس رحیمہ نا داستان ۔ ای داخطے بھاز مجبوری آن گڈ نے آ لکھانُٹ داڑن بیدس کن تو پین ہچو کسر ئس اف ۔ ای رحیمہ نا باوہ نا دے اونن نا خواری اونا لمّہ نا صُحب اوشام نا ہوغنگ اورحیمہ نا بےبسی او اونا پھڈئٹ بھلن مرو کا چنا کن مجبور اُٹ ۔ نہ کنے ٹی داخہ وس ارے کہ سردار بہشت اللہ تون جنگ کیو نہ داخہ طاقت کہ ای جابرئے انسانیت نا درس ایتیو ۔ کنا دوتے اٹ ہندا خط نا لکھنگ ہرے بیرہ ۔ ہندا بھلو گڑا سے ۔ ای نے آن خواست کیوہ کہ نی دا اُرائے، رحیمہ ئے اونا مرو کا چنائے عزت نا گدا و چادر ہیف ۔ اونا عزت اونا پلوئے ولدا اودے عطا کر ۔ اودے انصاف ایت ۔

اوگڈ سرٹی سوال ئس کننگ خواہوہ کہ دنیا دہن انگا موقع غا عدالت آتا درگہ غاتے ٹکیفک ولےنن عدالت او سرکاری کیس تا پن آن خُلینہ او داخدر بیوس اُن کہ سردار ئسے آن ذلیل منگان ایلو سردار آن مدد خوانا ۔ کنے نے آن مدد خوانگ آ شرم بتنگہِ ولے ای امریکونن عرب افن کہ قاضی ئسے نا ماسا کان او انصاف خواہن ۔ نن انگریز افن کہ قانون نا اُراغا کان ۔ نن بلوچ اُن اونا بخت او نصیبا ک ننا دُکھا و ویلاک ننا خوشی او بدیک کل گڑا ک سردار آتا فیصلہ او فتا حکم اٹ مسُنو ۔ کنے دا معلومے سردار اتے ٹی سردار ارے او ہندا گڑا انا امید اٹ ای نمے رحیمہ نا غم آن سئی کریٹ او کنے یقین ئے کہ نم تینا غیرت نا ثبوتے ایتورے اورحیمہ نا فیصلہ کن مونی برورے ۔ ای داخطے پین سردار ئسے آ ہم لکھنگ کریٹہ ولے ہرا غیرت ننے نما خن ٹی نما پن ٹی او ہرا یقین ننے نما زبان او نما خاندان آ ارے پین کس آ اف ۔ رحیمہ نا عزت تون اوارا و ارسردار اتا عزت ہم نما دوٹی ئے ۔

بے غیرت

عاقب تینا اُرا نا مونا گلی ٹی بے تابی اٹ اصغر نا انتظار ے کرسا اس۔ پڑہ غاک مون مون چرپ' ریلش کوٹ' تنک خرّنو رنگ نا پچ او نتے ٹی خیسُنو رنگ نا چوّ ٹ بیناسس۔

اوگلی ٹی بیمسرک سلوک وار دما گھڑی ئے ہُرا کہ او چک خللکہ گلی نا سندآ۔ جوان دم ئسے نا انتظار آن گڈ اسہ شیر چائی رنگ نا گاڑی ئس بس موناتہ سلیس۔ عاقب گاڑی نا درگہ ئے زوز وملا سوار مس او اصغر آ خنتے کشسا پارے'' یار اصغر داخہ ہُرے۔ داسا مچہ تیز کاس کہ دہن مف گدرینگوئے''۔

اصغر بغیر ہیتان گاڑی ئے گیرٹی شاغا او سیدھا گلی ٹی چکّاتے۔ ٹکرّ ئس اِنگان پد اصغر گاڑی ئے گلی سے ناماسا سلیفے ہڑتو ماک دڑ ینگار او گاڑی نا مونا سلیسر۔

دم ئسے آن پد ہموگلی آن اِرا مسٹر پیہُنو پچ بستہ غاک کو پہ غاتے اوفتا ماس آن مونک شیف گدرینگار۔ دامسن تا گدرینگان عاقب نا چہرہ غا دہنو نورانی وُرنگت ئس بس دُہنکہ گنہ گار ئس تغ ٹی بہشت نا منظر ئس خنے۔ اصغر نا جوڑ تے آ ہم اسہ عجیبو بشخندہ ئس

نا گمان بس او گروشک تتنگ شروع کرے۔ مچہ سلنگان گڈ ہڑتو ماک گاڑی ٹی توسر او گلی آن پیشتمّار۔

عاقب نا جوڑک بے اختیار کوش ہلسا اسّر ۔اصغر عاقب ئے زرئس خوڑتی اٹ ہُرا او پارے" آخر اٹ وخت ا اسکان ؟۔ دا محبت ئے پین منزل ارے یا بس ہندا منزلے؟"۔

صائمہ نا خننگان پد عاقب نا دترٹی عاشقی آ مزاج روانی کرسا ئس فوراً ورندی ترسا پارے" جانی! منزلاتا کنے سماف ولے داخس پانگ کیوہ کہ عشق نا کل آن مقدس انگا منزل ہندا دے۔ ہر عاشق ہندا دعائے کیک کہ دا منزل نا عمر اخس وڈّھے ہموخس جوانے"۔

اصغر چتکو مخنگ ئس خلسا ولدا سوال کرے" نا مطلب دادے کہ ای نے ہڑدے اُراغان نا ارفیو داگلی آ ہتیو نی صائمہ نا دیدارے کر ولدا نے سر کیو۔ داوڑ عارضی سکون او خوشی تو نے نصیب مریک ولے اودے تینا کننگ نا سوچانس یا آخا؟"۔

عاقب دا ہیت آ زرئس خاموش مس او جوان سوچ خلنگان گڈ ولدا مو نے تینا اصغر نا کنڈ ا اڑسا پارے" یار' او کنا زندگی ئے۔ اگہ او کنا متو تو کنکن بیرہ مرگ سلیک ولے ہندا غم کنے ہم کُنسا کیک کہ ای اودے امر تینا کروٹ۔

ای اینو ا اسکان اوڑتون تینا مہرے پھاش کننگ کتوّٹ تینا اُرا والاتے امر سئی کروٹ ؟"۔ عاقب نا دا سوال اصغرئے کبین تمّا۔ ہرا نا جواب ٹی ہڑتو ماک چپ کریرا او پین ہیت کتور۔ چتکو چکرئسے آن پد اصغر ولدا ہموگلی ٹی گاڑی ئے پتریفے ہرا کان عاقب ئے ارفیس ۔ عاقب نا ہوش دا اسکان صائمہ نا ہمو چوٹیل ٹی بندی

اس ہرا اونا پیہُنا تنک انگا گدآن خننگا کہ۔ اصغر گاڑی نا سلیفنگ تون ''عاقب! ای نے داساہنداڑے دڑ فیوہ کنے اِنوئی کنکن جاسم انتظار کننگہِ''۔ عاقب جاسم ناپن آن زرئس حیران مس او حیرانگی ٹی جواب تس ''نا او جاسم ناسنگتی دے پہ دے آن زیات متنگہِ خدا خیر کے''۔ اضغر اونا داہیت آمخنگ ئس خلک او کرار ولہجہ سے ٹی ورندی تس ''ایلم! داٹی فائدہ تونائے۔ جاسم صائمہ ناکا کانا مارے۔ اخس ای اوڑان خڑک مریوہ ہموخس نے صائمہ غان خڑک کیوہ۔ نی ہم برسنگت مرکاریم نا آسان مریک''۔ عاقب راستیکو دواٹ گاڑی نادرگہ ئے ملا او خنتے اصغر ناخنتے ٹی خلسا ''یار' اوڑتون کناہچ دتر لگپک''۔ اصغریکدم جواب تس ''دہن پاپہ یار دادتر ہم ہمودترے ہرانا دتتے چوشانے'' اوزورآن مخنگ ئس خلک۔ عاقب گڑاس پاننگ ٹی اس ''عاقب جان بس اللہ کمک نا شام تون خننہ تینے''۔ اصغر ہنداخس پارے او سر ہلک۔

شام نا نُہہ بجہ ئس کہ عاقب آستا بیٹھک ٹی عاقب او اصغر تو لوک چاکنگرہ او ٹی وی ہُرارہ کہ اصغر پیالہ ئے بوز آن شیف کرسا پارے ''انت سوچاس گڑا؟''۔

عاقب ''انت ئسے نا؟''۔

اصغر ''کمال کیسہ یار صائمہ ناپاننگ اُٹ۔ اُرا والا تون ہیت کر بلکہ راضی مریرٗ''۔

عاقب پیالہ ئے پُر کرے او باسن باسن گلم ئس ہلسا ''یار اُرا والاک تو راضی مریرہ۔ ننا اُرا والاک او صائمہ ئس تا اُرا والاک اسٹ ایلو فتے آ کارہ بریرہ۔ لمّہ تینا مجلس ٹی اکثر صائمہ ناصفتے ہم کیک''۔

عاقب ناداہیت آ اصغر نارنگ مچہ اڑسا تینے او گلوتی مرسا ہریفے ''گڑا مشکل انتے؟''۔

عاقب نا شادو بشخندہ ئس کرسا ''دا ہمو مشکلے ہر امشکل نے ہچ متنے' اللہ نے شان ہم تفتہ''۔

اصغر پیشانی ءِ کوس کرسا ''مطلب''۔

عاقب ''مطلب روزگار۔ کنے صد فیصد یقینے کہ صائمہ نا باوہ تینا مسٹرءِ ہمو وخت اسکان کنے تفروتا نکہ ای تین کہ کاریم ئس خننٹ''۔

اصغر ''ہَو' داگپ تو ارے ولے یار اگہ اوفتا رضا مس تو نمے سانگ تو ایتورا گہ برام دن زُوتتور۔ اگہ اُست تا خواتو تو نے خبر تو مریک''۔

اصغر پیالہ ءِ تینا طشت ٹی مسن تخسا ''سئی پاسا یار دا بوج ہم اُست او دماغ آن کم مرو۔ بس پھگہ ای ہر حال ٹی لمّہ تون گپ کیوہ''۔

اصغر سگریٹے لگفہِ جوان منہ کش کشا ولدا بش منگ تون پارے ''جانی! داسا ای اِناٹ' پھگہ بریوہ ہمووختا''۔

عاقب بیٹھک نادر گہ ءِ ملا اصغر پیشتما گاڑی ٹی سوار مس او سر ہلک۔

صُحب نا یانزدہ بجہ ئس کہ عاقب گلی ٹی بیر فوک سلوک اصغر نا انتظار ءِ کننگ ئسِ۔ اصغر مونو گاڑی سے ٹی بس عاقب نا مونا سلیس شیشہ ءِ شیف کرسا ''انت ہُننگ اُس۔ بر سوار مر؟''۔

عاقب گاڑی ٹی سوار مرسا ''ای سوچاٹ پین ئسے' دادِنا گاڑی ءِ؟''۔

اصغر سر ہلسا "یار اے گاڑی ءِ ابّا دریسس تو دادے ارفیٹ۔ اچھا ہمو گلی آ کان؟''۔

عاقب چہرءِ تینا گاڑی نا آدینک ٹی ہُرسا ''ہَو بریک تو ہمو گلی آن ولے سما

اف زو بروئے یا ہُرے کروئے۔ اکثر جمعہ نا دے تے آ او جاسم نا اِیڑ تون اوفتا اُراغا کائک''۔

اصغر ''نا عشق نا رندٹی نن پیر مسّن بھازا نگا انتظار آ تا کننگ آن''۔

عاقب چنکو مخنگ ئس خلسا ''پیر تو نے بھازا نگا مسنک کر ینو نا عشق ئے ملامت کپہ۔ نی اونا ہمسن کن انتظار کر''۔

اصغر ''ہمسن کن انتئے۔ نن ہم صائمہ کن انتظار کینہ۔ اودے انت سمائے اونا عاشق ہراَسٹ ئے''۔

عاقب بشخندہ کرسا ''سما تو اودے مالو آن ہم اس۔ اینو تو چٹ پک مریک۔ اینو بیگہ تو لمّہ اسک انسا اُراغے تا رسال''۔ ہندا ہیت تون بشخندہ ئس عشق نا شار آن بال کرسا بس او پراک آن بار عاقب نا جوڑتے آتوس۔

اصغر حیرانی اٹ عاقب ئے ہُرا او کرا کرا پارے ''واہ یار' بھلو ہمت ئس کرینس او ہم وختی صُحب نا''۔

عاقب ''ہمت کنے ٹی الّو۔ بس ہمو نا ہیتا تے آن ہمت ودی مس دا سا دعا کر خیر نا حوال ئس برے''۔

عاقب او اصغر گاڑی ٹی تو لوک مجلس کرسا اسّر کہ جاسم او صائمہ ہموکا تدیر۔ عاقب نا نظر صائمہ غا تمّا ہمو پیہُنا پچّاک۔ تنک انگا گد۔ ریشمی زلف نا چوٹیل۔ نظر حیا نا وزن آن بتینے ڈغار آن بڑزکننگ کتوکہ۔ چپی کلک تا دے نا تمنگ آن بین گروشک تسکہ۔

جاسم غور ٹی گاڑی آ ہُننگ ٹی اس۔ او اونا خنتے آن غصّہ مر آن نظر بسّکہ۔

عاقب نا خنک صائمہ غا خلوک اسّر او جاسم نا نظر گاڑی نا شیشہ غا۔ اوفتا تدینگان گڈ اصغر ہم سر ہلک۔ اصغر عاقب ئے اُرانا تاما سادڑ فے اوسکو لہجہ سے ٹی پارے ’’انت خبر ئس بس کنے خبر کیس۔ اوا ینونے بروئی ئے نا بیٹھک آ‘‘۔

عاقب گاڑی نا درگہ ئے بند کرسا "انشاء اللہ اللہ کمک‘‘۔

خفتن نا نماز آن گڈ عاقب اصغر آستا بیٹھک آ سر کرے تینے۔ اونا چہرہ خوشی آن شابیت مسّس۔ خنک زم زم آن بار صاف اسرہ۔ بشخندہ تو اونا پاٹُنا جوڑ تے آن ثابت سلوکس۔

بیٹھک ٹی دا اسکان تو لتوسس کہ اصغر ہر یفے ’’حوال ایت امر مس؟‘‘۔ عاقب ہم حوال تننگ کن بیقراراس۔ ’’اینو شام نا نماز آن گڈ لمّہ اسک بسُّر تو حوال تسر کہ اور سال آن بھاز خوش مسّنو او فتے دارشتہ قبولے۔ یار اوفتا خوشی نا اندازہ داڑان سما مریک کہ او ہمو وختا ہو کریر۔ داکل نا وجہ غان کنا یارنی کہ پاتوسہ ای قیامت اا سکان اُرا والاتون گپ کننگ کتوٹہ‘‘۔

حوال آن گڈ عاقب گلا سے دیر آن پر کرے او اسہ گلم ٹی کش کریتہِ ہراڑن ہندن لگا کہ دا دیرا لوراونا بے تابیک اسر ہرا فتے اینو کش کرے۔

عاقب نا حوال آن اصغر چنکو بشخندہ ئس کرے او سلوک سلوک جواب تس ’’بھاز خوشی مس یار۔ اچھا کنے اِنوئی ئے اسہ بھاز ضروری وَ کاریم ئسے ٹی جاسم نا کنڈ ا۔ نے کسری دڑ فیوہ ہموکا‘‘۔

عاقب ’’دہن اچانک۔ نے کاریم اس تو گڑانی پاروس یار ای بتوٹہ‘‘۔

اصغر بیٹھک نا درگہ ئے ملسا ''نہ یار نے بروئی تو اس حوال تننگ کن۔ او پھگہ تسلّی اٹ مجلس کینہ''۔

ہڑتو ماک گاڑی ٹی سوار مسّر عاقب تینا اُرانا ماسا دڑ ینگا او اصغر گلی ٹی سدھا پیش تمّا۔

ہفت ہشت دے نیام ٹی گدر ینگا رولے اصغر او عاقب نا ملاقات ولدا متو۔ سا نگ آن گڈ عاقب اسہ وار ہم صائمہ ئے خننگ کتو۔ مست اصغر دریکہ تہ داسا تینا او شرمینگا کہ او گلی ٹی سلنگ کتو کہ۔

عاقب دے ٹی اِرا وار اصغر اِستا اُرا غا اِنا کہ ولے ہر وار اسہ ورندی ئس رسینگا کہ کہ ''اصغر جاسم تون اِنا نے دا اسکان بتنے''۔

عاقب ئے نا اُرا ٹی توھان بسکہ نہ تینا گلی تے ٹی۔ بس اصغر نا باروٹ سوچا کہ کہ انت مس اچانک۔ اَرا نگ اِنا۔ دا بے غیرت انگا جاسم تون او دے انت کارم تمّا نے کہ چڑہ اوڑتون اوارے؟۔

عاقب نا اُست جاسم آن ہمو دے آن پنّا سس ہرا دے شار ٹی حوال ئس عام مس کہ جاسم تینا سنگت ئسے تون اوار تینا ماما نا موٹر سائیکلے او فتا اُرا غان دزانے۔ او اکثر تین تو پاریکہ ہرا بندغ تینا سیالا تا متو او کنا ہرا کا مرو۔ دا خیال آن گڈ او تینے جاسم آن مرکرے۔

او تین تو سوچ خلککہ کہ جاسم اصغر تون ہندا خاطران چکر کیک کہ اصغر از گارسے نا مارئسے۔ او دے اوڑتون ضرور جوفہ ئس ارے نہ تو اصغر تون او نا انت سنگتی ئس گو ینگانے۔

شام نا تقریباً دہ بجہ ئس کہ عاقب آستا اُرا نا پیشن آ ہارن ئسے نا توار مس۔

عاقب درگہ ئے ملا۔ گاڑی ناتہہ نالائٹ خلوکس او اصغر دونا اشارہ اٹ عاقب ئے تو ار کرے۔

عاقب گاڑی ٹی توس تو اصغر گاڑی ئے مچہ مونا درے او گاڑی ئے بند کرے۔

عاقب تینا مونے اصغر کن اڑسسا ''ہرانگ اسُّسہ یار۔ اٹ وار نا رنداٹ بسُّٹ ولے نی اُس کہ اسہ دے ہم مون کتوس''۔

اصغر نا مون دڑاسس۔ خنک تہ مایوسی آن پر اسّر ۔ جوڑک تا خشک مسوسر۔ دم ئس سوچ خلک ولدا عاقب ئے ہُر سا جواب لتس ''یار! اَختہ اسُّٹ''۔

عاقب ئے اصغر نا مونان سما تمّا کہ اصغر پریشانے ''گپ انتے یار داخہ پریشان خننگسہ''۔

اصغر ''یار پریشان تو اریٹ ولے انت پاؤ اَرا کان پاونے''۔

عاقب ''اللہ خیر کے یار نی پا آخر گپ انتے''۔

اصغر ''گپ۔ گپ دادے یار۔ نہ نہ ای نے پانگ کپرہ''۔

عاقب نا چہرہ ترمننگ اس ''نے قسمے یار پا' انت مسُّنے''۔

اصغر ''یار گپ' گپ کناف''۔

عاقب ''گڑا دِنائے''۔

اصغر ''اوُ صا۔۔۔۔ صائمہ نائے''۔

صائمہ نا پن نا بننگ تو عاقب نا رنگ اڑسینگا۔ چرخ ئس لتس تینے او مونے تینا سدھا اصغر کن ترسا سوچ کرے ''صائمہ' صائمہ نا انت گپ ئسے؟''۔

اصغر ''یار! نے یا دے ناہرادے سانگ مس نی ننا بیٹھک آ بسُّس شام تو ای نے پاریٹ کہ کنے کاریم سے ٹی انوئی ئے؟''۔

اصغر ہیت کننگ اس کہ عاقب ''ہَو ہَو یادے نی پاریس جاسم آ کاوہ''۔

اصغر نا مون ہر ہیتان گڈ پرسا اس رنگ تا گاڑی نا لائٹ آن بارنیم پوشکن نیم پیہُن مرسہ اس۔تو ارٹی تا کیبنی وودی مرسا اس۔

''ہَو ہمودے نے سر کننگان گڈ ای اناٹ جاسم نا ماسا تو جاسم کنے پارے۔۔۔۔۔''۔

عاقب ''انت پارے؟''۔

اصغر ''کنے پارے کہ نی کنا سنگت اُس۔عاقب نا سنگتے تو کنا حق مریک نمے تہارمئی ٹی شاپر۔کنے گڑاس ہیت کروئی ئے۔ای نے پاوہ نی عاقب ئے پا تا کہ پھکّہ نا دے نی کنے آن گلہ کپہ''۔

عاقب نا اُست نا دھڑکنک تیز مرسا اسّر ''انت پارے اوُ ہیتے پا یار''۔

اصغر خنتے عاقب نا خنتے ٹی خلسا ''ہیت دہنو سے کہ کنا با گیر کپک وے امر کیو نی کنا سنگت اُس نا اُست نا پرغنگ کنے قبولے وے نا زند خراب مرے دا گڑا ۔۔۔۔۔۔''۔

اصغر نا ہیت خلاس متوسس کہ عاقب نیام اٹ تیز ولہجہ سے اٹ '' داہیتا تے الےّ یار ہیت انتے زوپا''۔

اصغر ''ہیت دادے کہ جاسم پارے صائمہ او وڑ ومسٹرئس اف ہراوڑُس نم پہہ مریرے''۔

عاقب نا خنک خیسُّن مسر۔بدن ٹی تا لارو سمندرئس بش مس ''انت مطلب دا ہیت نا''۔

اصغر خننے شیف کرے اوکرا کرا جواب تس ''صائمہ نا عادتاک خرابو''۔

دا جملہ نا بننگ تو عاقب نا خنک دتری مسر۔ لار کروکا سمندر سینہ ٹی اُست ئے تا چارمہ کنڈ ان گیرہ کرے اودوئی نا خاخراٹ جواب تس ''او بے غیرت دُزنا ماردا ہیتے کرے نی بنگوس تے وابسّس کنے سئی کریس۔ اونا بلہ غاتے ای داسا ارفیوہ''۔

غصہ نا وجہ غان عاقب نا بدن لڑزاکہ۔

اصغر نگاہ ئے بڑز کرسا ''داخس ای ہم بے غیرت ئس افٹ کہ اونا ہیت آ یقین کروسٹ''۔

عاقب خارتی" گڑا داہیتاتے کن تو کننگ نا مقصد؟''۔

اصغر ''ہراتم اوداہیتاتے کرے تو ای اوڑا ترندمسٹ جوان بے عزت کریٹ تہ ولے ولدا کنے چپ کروئی تما ہراتم او کنے فوٹوتے نشان تس''۔

عاقب نا مغز کاریمے اِلنگ ٹی اس بدن ناتہ لڑزنگ ودنگ ئس۔فوٹوتا پن آن بدتر چٹ ابکہ مس ''امرو فوٹو؟''۔

اصغر راستیکو جیب ٹی دُو بٹے موبائلے تینا کشا موبائل ٹی فوٹوتے ہیس او مریفے تا عاقب کن۔ عاقب موبائلے دُو آن تاہلک خناکہ صائمہ نا کاٹم پاشے خنک تہ ترو۔اواسہ سرجہ سے آ اونا کاٹم تون اوار جاسم نا کاٹم تخوکے۔اسٹ الو آن ہنداخہ خڑکو کہ دمہ غاک تا اسٹ ایلونا باٹی کارہ بریرہ۔

فوٹو نا ہُننگ تون عاقب نا بدن ناپٹاک جک مسّر خیداک رخسار آن تاریڑ کرسا اسّر۔

اصغر دوئے تینا مریفئ، فوٹوے تینا ششت اٹ چپیکو کنڈا حسّا تو پین فوٹوئس بس ہراٹی صائمہ راستیکو دوئے خاچوکے جاسم اونا خیر آلیٹانے او دوتا صائمہ نا زان آ تخوکے۔ عاقب ناخنتے آن خڑینکاک ڈک ڈک آ تمّسا اسّر رنگ تا خیسن پوشکن مرسا اس۔اوموبائل دوتے ٹی تا سرفی ئس جوڑ مسک۔

اصغر دومریفے موبائلے کرارکرار دوتے آن تہ کشّا اونرمولہجہ سے اٹ پارے ''منہ پین فوٹو ہم ارے ولے نے ٹی داخہ سگ اف کہ نی ہُنگ کیس تہ۔موبائلے جیب ٹی شاغا او چپ چپ توس''۔

عاقب تینا جاگہ غالاش آن بارتفے بدن تہ خیداتے ٹی پالس۔اُست ئے تہ لارانگا سمندر پوغ ئس کرے۔پٹاک تا پت جوڑ مسّر۔اوخنک تا دتر تفیّر۔

اصغر ماسا خاموش تولوک اس کہ دم ئسے آن گڈ بغیر ہیبت اوتوار آن گاڑی آن دڑینگہ درگہ ئے ملا اوسدھا اُراٹی تینا پتر ینگا۔اصغر ہم تینا گاڑی ٹی کراکرا خاموشی اٹ گلی آن پیشتمّا۔

چارمیکو دے ئس کہ عاقب اُراغان پیش تمتوسس۔اصغر ہم دا چاردے ٹی اسہ واراونا خننگ کن بتو۔

اُراٹی انت ئس۔اُرا والاک انت کیرہ۔او انت کُنیک انت بینک۔اسہ گڑاسے نا عاقب ئے ہوش الّو۔اونا ذہن اونا خنک اونا اُست کل صائمہ نا ہموتصویراتے ٹی گرفتار اسّر۔

عاقب نا دا حالت آن اونا لمّہ سخت پریشان اس۔ہڑدے اوڑان ہریفیکہ ولے عاقب نا باغان اسہ لفظ ئس ہم پیشتمتو کہ۔آخر لمّہ نا بھاز انگا اصرار آن گڈ عاقب لمہ

ئے تینا پارے ''اگہ کنا حالتے جوان خواسہ تو کنا او صائمہ نا سانگ ئے پرغبو۔ کنے آن پین ہر فپیر ے خدارا''۔

عاقب نالمہ ہفت حیران اس کہ داسانگ ئے امر پرغو۔ اگہ او وجہ ئے ہر یفیر توانت پارون۔ ایلو کنڈ امارنا ناشادانگا چہرہ اس ہرا اوڑان برداشت متو کہ۔

خیر اِرادے آن گڈ عاقب نالمہ باوہ ئے تہ مون تس۔ باوہ تا صائمہ نا باوہ تون گپ کرے اودے وڑ ئسے اٹ پہہ کرے۔ صائمہ نا باوہ پہہ مروکو نرینہ ئس اس۔ مچہ است تہ خراب تو مس ولے آخر منّا او سانگ ئے پرغار۔

اصغر ئے دا حوال سر مس تو یکدم گاڑی ٹی تینا سر کرے تینے او عاقب ئے پیشن آبٹنگا۔ عاقب ئے خنا تو دلاسہ تس تہ کہ ''کنا یار جوان مس اللہ نا عزتے بچفے۔ مسٹر بھاز مریک نی تینے پریشان کپس۔ ای داسہ کاوہ' زو بروٹ نے آ''۔

اودے آن گڈ بیس دے پین گدر ینگار' نئے اصغر بس نئے پین کس۔ اسہ دے جاسم ڈبّہ ئس ہننی سر کرے عاقب اَستا اُراغا۔

عاقب نالمہ ہر یفے تو پارے ''صائمہ او اصغر نا سانگ نا خوشی نا ہنینیکو''۔

شام تو عاقب اُراٹی سئی مس تو کاٹم آ تلار ئس پنّا۔ ہمو وختا سر ہلک اصغر اَستا اُرا کن۔ ایڑے سر مس تو خنا کہ پوسکنو موٹر سائیکل ئس اصغر اِستا بیٹھک نا مونا سلو کے۔ جاسم نا دُوٹی پوسکنو چابی دان ئسے ہراٹی موٹر سائیکل نا چابیک خلوکو۔

عاقب کل قصہ ئے پہہ مس کہ دا کل بے غیرتی اصغر نا ارے۔ صائمہ مسکین دا گڑ انا علم ہم مفرو کہ او تغ ٹی مسّنے تو جاسم دہنو فوٹو ہلکنے۔

عاقب اصغر نا ماسا اِنا خنتے خنتے ٹی خلک او خرینو لہجہ سے اٹ پارے ''اللہ' نا وڑو

سنگت دشمنے ہم تف''۔ او پین ہیت کتو واپس سر ہلک اُرا کن تینا۔

اصغر آ عاقب نا داہیت ہچو اثرئس کتو۔ جاسم ئے عاقب نا داہیت آ مخنگ ہلک او بشخندہ کرسا اصغرئے پارے ''سئی پائک یار ناوڑ وسنگت اللہ کسے تف''۔

داہیت آ اصغر ہم بشخندہ کرے او جواب ٹی پارے ''او ناوڑ وسیال خدا کافرے ہم تف''۔ او ہندا گپ آ ہڑتوماک مخنگ ئس خلکر او بیٹھک ٹی پتر ینگار۔

کنا چالاک

''داٹیم ئسے بتنگ نا''۔

''السلام علیکم''۔

''وعلیکم سلام! ای نے گڑاس ہر یفیٹ''۔

''انت ئس؟''۔

''انت ئس۔۔۔۔ٹیم اخّس ئے؟''۔

''اوکہ ناپمّی دوآ تفوکے اوانت پائک''۔

''دادے اتّے۔نی جواب ایت اٹ ومٹ داوڑ کروس؟''۔

''داوڑ کروس۔انت ئس ای کریٹ؟''۔

''اچھا نے معلوم اف۔ای نے پاونی انت ئس کریس؟''۔

''نی پا پیسہ گڑادہنکہ ہمسایہ غاتے بش کراو پار''۔

''بس ہم جوابی کن جوان اُس''۔

''نی کہ جواب تفیسہ''۔

''کن تو نے جواب تتنگ ناوس اف''۔

''گڑا سوال انتئے کیسہ؟''۔

''سوال دڑ دآن کیوہ''۔

''انت دڑ دُئس وانے ارے؟''۔

''نی اُراٹی مرکہ نے کنا دڑ دنا سماتمّے''۔

''ای اُراٹی مسّٹ تو اُرا خواجہ ننے اسہ تُو ٹی اُراغان مڑو''۔

''اومڑے یا مڑپ۔ای ضرور دا اُراغان نروٹ''۔

''ہَو، گڑا اُرا نگ اِنوس''۔

''سمندر آ کاو، ریکا تے آ کاوہ، ہرا نگ کاونا انت ئُس''۔

''کنا پنت ئُس کہ دا ملک ٹی ریک اف''۔

''صُحب او شام دا خون ٹی بند کنے انت معلوم دا ملک ٹی انت ارے انت اف''۔

''ہَو' تو نی ہچڑا خنتنس''۔

''نا ثواب اٹ بغیر تنیائی او خاموشی آن اسہ گڑاس کنے نصیب متنے''۔

''عیش کرنی، خاموشی عبادتے' تو لوک تو لوک ثواب کٹنگ اُس''۔

''عبادت نانے ضرور تے دروغاک ناکم مریرہ''۔

''دروغ۔ای واہرادے دروغ ئُس تڑیٹ''۔

''نی کنے تڑلیس دا اُراٹی دفن کریس''۔

''کنے داخہ زور یاوس ارے کہ نے تڑیو؟''۔

''مطلب زورمس نے تو تڑسہ کنے؟''۔

''نی تو پاریس نی دفن اُس نے انت تڑوٹ''۔

’’دفن تو ای اریٹ دا جہنم ٹی‘‘۔

’’بند اُس تو پیشن اِن‘‘۔

’’پیشن انت۔۔۔ داسابا کنا گندہ کائک‘‘۔

’’نا باہرادے صاف اِنانے‘‘۔

’’چالاکی کپّہ بھاز کنا موڑ اف مسخرہ نا‘‘۔

’’نا موڑ تو ہر وخت جنگ نائے بس‘‘۔

’’کنے جنگ نا شوق اف نی مجبور کیسہ‘‘۔

’’ای نے انت ئسے کن مجبور کرینٹ وا؟‘‘۔

’’آ خانی داپا‘ داوخت ئسے اُراغا بنگ نا؟‘‘۔

’’داوختا اُراغا بفرانت اسکول ئسے آ کاو‘‘۔

’’اسکول اِنوس نی دہن بداخلاق متوسہ‘‘۔

’’نے آن بارآن؟‘‘۔

’’بس نا ہنداپتا تا وجہ غان تو کنا اُست آ ظالموٹپ ئس بسُّنے‘‘۔

’’تُوئس مست کناپتاک نا اُستے پھدین کریرہ داسا ٹپ ردفرہ؟‘‘۔

’’تُوئس مست نی ہم تو کنا ماس آن سر توسہ داسانن نیمہ کیسہ بریسہ‘‘۔

’’کنا اِرادے ناہُرے کننگہ جنگ عظیم ئس کریس نی‘‘۔

’’تا نکہ ناوڑانگا اٹلر کونا اَرغاک دادنیاٹی اریرہ ہراُراٹی جنگ عظیم مریک‘‘۔

’’اوداجنگاتے شروع کروکاک ناوڑانگا زائیفہ غاکو‘‘۔

’’کناوڑانگا زائیفہ ناداسگ ارے کہ نے تو تُوئس گدریفہِ‘‘۔

''راست پاسہ پین ئس مروسس عمرئس گدریفیکہ اوہم خوشی خوشی اٹ''۔

''خوشی تے نادُوآن کس خنوے''۔

''بس بس بھاز ہیت کپّہ داسا''۔

''اچھا! داسا ہیت ہم کپّر؟''۔

''آمرے کر''۔

''آخا کپرہ''۔

''آخا کردنئے کنے آرام ملپک''۔

''۔۔۔''۔

''۔۔۔''۔

''۔۔۔''۔

''اَلہ چپ کریس؟''۔

''شاباش ہیت کر''۔

''فاطم؟''۔

''ہَو' کر؟''۔

''کرنا پیرانگالمہّ مرے''۔

''اومالوآن کرئے۔اچھا' گڑاداجنگ امرکٹوداسا؟''۔

''کنے واپس راہی کرملک کن''۔

''ملک کن؟''۔

''جی ہَو ملک کن''۔

’’نے ای راہی کیوتو خلق والاک رسوا کیرہ کنے‘‘۔

’’نی رسوا مریس یا مفیس۔ای گنوک ضرور مریوہ‘‘۔

’’ہچ مفک نے بس نی تینا مسئلہ ناپا آخر مسئلہ انتے کہ داخہ چڑ نگ اُس؟‘‘۔

’’کنا مسئلہ نی اُس۔۔ناہُرے نابتنگہِ۔۔کنے تنیا اِلنگہِ‘‘۔

’’ای کاریم ئسے کن اناسٹ ہمووجہ غان ہُرے مس‘‘۔

’’نا کاریمک ہچ کٹتور۔درو پیشیم توہُرے کریس اینوشام تو‘‘۔

’’بس اینو کاریم کٹا دوناہُرے مفک‘‘۔

’’ہُرن۔داانت کاریم ئس اس آخر؟‘‘۔

’’ناوڑ ناس الو‘‘۔

’’داسا کنے آن ڈھکسہ؟‘‘۔

’’نے آن ڈھکپرہ تا‘ داذالبولی وَ کاریم ئس اف،بس‘‘۔

’’ایلو فک تینا ہر ہیتے تینا زائیفہ تون کیرہ ولے نی۔۔۔‘‘۔

’’ہموفتا وجہ غان تو اینو دنیا بربادے‘‘۔

’’دنیا اوفتا وجہ غان آخا نما وجہ غان کہ مکر او فریب کیرے‘‘۔

’’مکر تون او ار زائیفہ تے کن مہر ہم کینہ‘‘۔

’’ہَو‘ نی داسا مہر ہم کیسہ؟‘‘۔

’’اَلہ دا مہر افس انت وَ؟‘‘۔

’’سیاست وَ‘‘۔

’’اچھا،ای سیاست کیوہ؟‘‘۔

''جی بلکل''۔

''ہرادے کریٹ ای سیاست؟''۔

''ہردے کریئس۔الانادادروغ آک اودروغ سیاست اف پین انتے''۔

''ای اینوااسکان دروغ تڑتنٹ''۔

''اواینواسکان خواستوہم بتنس''۔

''اوناغلط انگاسوچے''۔

''کناسوچ آخا۔ناشرمندگی ئے''۔

''انت ئسے ناشرمندگی؟''۔

''ہنداکہ صاف صاف پاپیسہ نی انتئے ہُرے کریس''۔

''ای ہُرے کریٹ نے کن گڑاس پاریسٹ ہمودے ہیسٹ''۔

''کنکہ۔۔۔۔گڑاس۔۔۔۔اوہم نی؟''۔

''بلکل'ای سوچاٹ کہ ہمے دے آن نے ہیسنٹ اسہ تحفہ ئس نے کن ہلتنٹ توبس''۔

''ہَو' انت ئس ہیسنُس نشان ایت''۔

''ارف''۔

''داانت ئسے؟''۔

''مل ہُرتہ''

'' اووووو۔۔۔۔داچلّوتو۔۔۔۔۔ ''۔

''جی ہَو' داہموچلّوئے ہرانانی اسہ وارفرمائش کریس''۔

''نے سمائے''۔

''اَنت؟''۔

''نی دادنیاناکل آن جوان انگا ارغ ئُس''۔

''اوتو کنے معلوم ئے''۔

''امر معلوم ئے نے''۔

''نی پاریس''۔

''ہراوخت؟''۔

''داسہ''۔

''اووؤ کنا چالاک''۔